

ПЕТЪР ДЪНОВ УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1938 - 1939)

Всичко
е за добро

ПЕТЪР ДЪНОВ
УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1938 - 1939)

ПЕТЪР ДЪНОВ УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1938 - 1939)

Всичко е
за добро

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“

Поредицата Утринно слово на Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“ ще представи в многотомно издание утринните беседи на Учителя Петър Дънов в тяхната хронологична последователност: от 1930 до 1944 година. Оформянето на томове в частта им, касаеща обема на отделните книжки, не повтаря оформянето от предишните издания. Многотомникът ще даде възможност на читателя да се запознае с вълнуващите проповеди на Учителя, които съпътстват лекциите от класовете на Школата и вдъхновено допълват окултното знание, предадено в нея.

Настоящото издание включва непубликувани до 1949 г. беседи, издадени в сборниците:

ДОБРИЯТ ЕЗИК,

Издателство „АСК-93“ и Издателство „Урания“, София, 1998

ИЗПИТЪТ НА ЛЮБОВТА,

Издателство „АСК-93“ и Издателство „Урания“, София, 1998

Съдържание

1. Добрият език, 25.09.1938	7
2. Трансформатори на Божествената енергия, 2.10.1938	28
3. Любов към всичко, 16.10.1938	51
4. Постоянната връзка и единствената мярка, 23.10.1938	66
5. Силата на човека, 30.10.1938	83
6. Всичко е за добро, 6.11.1938	100
7. Горе на планината, 13.11.1938	123
8. Една свещена идея, 4.12.1938	146
9. Вътрешният мир, 11.12.1938	167
10. Надежда, вяра и любов, 18.12.1938	185
11. Стрдание и радост, 25.12.1938	201
12. Посрещането на Господа, 8.01.1939	217
13. Година на работа, 15.01.1939	235
14. Основното правило, 22.01.1939	255
15. Изпитът на Любовта, 29.01.1939	274
16. Пътят на светиите, 5.02.1939	293
17. Качества на силния човек, 12.02.1939	311
18. Благо и блаженство, 19.02.1939	328
19. Зрелостният изпит, 5.03.1939	344
20. Радостта, 12.03.1939	360
21. Божественият параход и станцията „Благовещение“ 19.03.1939	374
22. Елате да разсъждаваме, 26.03.1939	390
23. Трите пътища, 2.04.1939	408
24. Двете благодарности, 16.04.1939	423
25. Естествената среда на човешката душа, 23.04.1939	438
26. Качества на Любовта, 7.05.1939	449
27. Ценността на вашата душа, 14.05.1939	458
28. Силата на човека, 21.05.1939	467
29. Ученикът, 4.06.1939	479
30. Пред новата епоха, 11.06.1939	491

31. Знаменосци на Любовта, 18.06.1939	500
32. Стари и нови светии, 25.06.1939	513
33. Новата Любов, 2.07.1939	519
34. Самоотричане, 9.07.1939	531
35. Слугиня на Божествената Любов, 3.09.1939.....	541
36. Единствен цар, 10.09.1939.....	551

Приложение

Речник на чужди и остарели думи	562
Обяснителни бележки.....	567

ДОБРИЯТ ЕЗИК

*Добрата молитва
В начало бе Словото
Духът Божий*

Ще прочета 18. глава от Евангелието на Матей – тя може би е едно резюме от беседи, от речи, които Христос е гържал. Тази глава е извлечение на същественото, на ядката на нещата; много работи от преходен, от временен характер са изоставени. Тя започва с „в онова време“. Интересно е било в онова време. Кое е то и какво е станало тогава?

Дойдоха учениците при Исус и питаха: „Кой е най-голям в Царството небесно?“. Този въпрос са го задали не тъй, както вие ще го зададете – сега ще попитате съвсем другояче. „Кой е най-голям в Царството небесно?“ Те са го разбирали много материално, с много конкретно разрешение. Вкъщи кой е най-големият син: който най-рано се е родил или който е най-големият по ръст? Този, който е най-голям по учение, който има повече знания.

*А Исус повика едно дете
и го постави посред тях. (2. ст.)*

Значи Той иска да покаже детето на тия ученици. Те искаха да станат големи. Това желание съществува у всички хора: няма човек, който да не иска да стане голям. Това е един Божествен подтик: понеже Бог съзнава, че е велик, и човек осъзнава това – той е Господ. Ти не можеш да избегнеш това. Но когато някое малко същество излезе от Великото, и в него има същия стремеж, а пък формата му е малка. Когато човек мисли, че е голям, се намира в едно заблуждение – той е малък, а само мисли, че е голям. Например има певци, които като изпеят една песен хубаво, мислят, че всички песни могат да пеят,

а това не е така. Не е лесно да пееш една песен, не е лесно – всяка песен си има особено естество, тя е един метод и начин за проявяването на живота.

Сега ние се занимаваме специфично със съвременната музика, но това е една малка област от музиката. Самото Битие е започнало с една песен: когато е почнал да строи в света, Бог е изпял творческата, най-хубавата песен. И всички, които са почнали да строят, са изпели тази песен – тогава светът е започнал да се строи. Вие сега по човешки схващате това, но не можете да разберете онази велика идея – как са пели те. Вие не можете да осмислите това, а то има вече резултати. Като погледнем целия свят – небето, земята и всичко останало, виждаме, че тази песен е била велика, защото онова, което е създадено, също е велико; и като са я пели, създавали са много хубави работи.

Като пеем, и ние създаваме много хубави работи. Едно дете почне ли да плаче, то пее. И какво става? Майка му го вземе и го набие; за да го възнагради за неговата песен, тя го нашири хубаво. И ако двама души хубаво си пеят, аз казвам, че разговарят приятелски един с друг. И понеже толкова хубаво си говорят, единият удари две плесници на другия, после и другият му удари две плесници – тогава стават капелмайстори. Има някои музиканти, като си предават така капелмайсторството, напишат това парче – нотират песента и след това я предават на другите, а те я заучават.

Сега вие схващате външната страна на нещата, казвате: „Двама души са се били“. Аз ще ви обясня това. Едно дете вземе чук и удари ореха, за да го строши. Ако този орех беше като човека, да чувства, щеше да рече: „Утрепах ме, убиха ме!“, а когато чукът счупи ореха, ти се зарадваш в себе си, изхвърлиш несъществените работи и почнеш да пееш, от радост почнеш да си отваряш устата и казваш: „Много хубав е той!“. Но защо е хубав? Ако не го бяха чукнали с чукчето, този орех нямаше да се строши. Та като удари някой на някого плесница, той трябва да има това предвид – че орехът е счупен, и да

почне да го яде. Тогава казват, че чукът е бил намясто. Но при плесницата, понеже енергията излиза и минава от единия в другия, някой път единият си поплаче малко. Та като бият някого, другият се ползва от това: при боя единият става проводник на енергията.

Това са новите начини за разбиране. Например боли те коремът или имаш главоболие – това е същото нещо. Дойде при мен един и ми каза, че го боли главата; пита: „Защо ме боли?“. Отговарям му: „Не мислиш право“; той казва: „Как да не мисля, ще ми се пръсне главата от много мислене!“ „Именно това показва, че не мислиш“. Сега всички смятат, че като ги боли главата, е от много мислене. От много голяма мисъл никога не заболява главата – това е невъзможно, то не е вярно! Всякога главата заболява от неправилно чувстване – в нея тогава има може би повече топлина. Когато в стомаха се събере повече топлина, главата чувства напрежение; когато в мозъка има повече топлина, в стомаха има коремоболие. Сега често, когато някой го заболи главата, му слагат студени компреси – значи имат желание да отнемат от ненужната топлина. В гадения случай съществува един процес, който ви е неприятен, и вие трябва да се освободите от процес, който съществува в Природата. В гадения случай известни явления във вас са ви неприятни, например главоболието. То може да дойде от температура, но има главоболие, което става по симпатия. Затова може да направите една проверка.

Вие по някой път имате материално схващане за обичта и любовта. Щом кажат, че двама души се обичат, разбирате го като нещо материално: или ще се хванете за ръцете, или ще се прегърнете, а това ни най-малко не е любов, нито обич. Защото ако двама души ги вържат един за друг с въже, туй обич ли е? Казвам: щом разбирате Любовта по този материалистичен начин, трябва да знаете, че този, който е свързан с вас, има някакво користолюбие. Вие смятате, че двама души, които се водят или се прегръщат, се обичат, а това може да са двама неприятели, които са вързани. Щом прегръщаш някого,

ти имаш вече користолоубива цел – нищо повече, макар че това не се показва. Да кажем, някой път са изстинали ръцете ти; друг ги хване и ти възкликваш: „Колко са топли ръцете ти!“. Той взема малко от топлината на другия и казва: „Аз се постоплих“. Да кажем, че някой ти рече: „Колко те обичам!“. Защо ви обича? Понеже цели нещо. А духовната любов подразбира не физическите допирания, защото радостите на живота не идват само по един канал. Ти можеш да се радваш на един предмет, като го пипаш, и той ще ти създаде известни впечатления – това е първото чувство. Но приятното чувство може да дойде и чрез езика – като допреш предмета с езика си и го вкусиш. Един предмет може да ти стане приятен и чрез докосване с езика; или някой път като помиришеш едно цвете, приятното иде чрез мириса. То може да дойде и чрез очите – ти виждаш нещо и ти става приятно. Значи не е само един каналът.

Ти казваш: „Много съм радостен“, но не знаеш по кой начин е дошла радостта. Тя е дошла чрез пипане, но е временна. Пипнеш някой предмет – много ти е приятен, но пипнеш друг, който е толкова горещ, че ти опари ръцете, и добиеш неприятно чувство. Тогава си казваш: „Не пипай!“, но така попадаш в друго заблуждение, понеже си в един свят, дето ти се заповядва: „Не пипай, не пипай!“. Ала ако това „не пипай“ се схване Божествено, тогава ти трябва да заминеш от Земята. Ако никого не трябва да пипаш и да виждаш, ако не трябва да го вкусиш, трябва да си заминеш; пък ако трябва да останеш на Земята, е нужно да го пипаш, да го виждаш, да го вкусиш, да го слушаеш и прочие – това е животът на Земята. Но ти трябва да знаеш как да пипаш и кога да пипаш, как да вкусиш и как да гледаш. Един плод кога ще го вкусиш? Когато е узрял, а не кога е зелен; хляба ще го вкусиш, кога е опечен.

Сега физическият живот нас ни интересува доколкото това е необходимо, за да обясним духовния живот; и духовният живот е дотолкова важен, доколкото изяснява Божествения живот. Реалността на нещата е Божестве-

ният живот. Един ден ще разберем смисъла на живота, но само когато разбираме едновременно и как хората живеят на Земята, и духовния им живот. За да живеят добре на Земята, хората трябва да разбират едновременно и физическия, и духовния, и Божествения живот. Физическият живот е условие за духовния, духовният живот е условие за Божествения, а Божественият живот е животът на Любовта. Щом дойде в живота Божественото, ти от само себе си вече жертваш; доброволно правиш тази жертва и ти е приятно, защото Любовта не може да се прояви в света без самопожертване. И не само за едного трябва да се пожертваш – за всички трябва да го направиш.

Когато Христос дойде на Земята, Той само за едного ли се пожертва? Един закон определя това отношение: Христос се пожертва, за да изправи отношението към Бога на всички души, които се заблудиха в своя път на Земята, та да могат да намерят пътя си и да си идат вкъщи. Кога ще покажеш свещта на хората? Ти я показваш на тия, които са се заблудили – да видят и да се оправят. Ако на слепи запалиш свещ, какво ще ги ползва тя? Значи ние подразбираме, че хората виждат. Като се говори, човек трябва да разбира; щом не разбира нещата, той е спял.

Сега до кое място бяхме стигнали в Евангелието?

Истина ви казвам: Ако се не обърнете

и не бъдете като децата,

няма да влезете в Царството небесно.

И тъй, който смири себе си като това дете,

той е най-голям в Царството небесно.

И който приеме едно такова дете

в Мое име, Мене приема. (3., 4., 5. ст.)

Значи ти не можеш да приемеш една хубава малка Божествена мисъл. Щом като приемеш най-малкото благо, колкото и то да е микроскопическо, за него Христос казва: „Който приеме едно от тия, малките деца, Мене приема“. Кои деца? Които вярват, които имат съзнание: за тия деца на Любовта говори Христос.

*А който съблазни едного от тези, малките,
които вярват в Мене, за него по-добре би било
да се окачеше на врата му камък воденичен
и да потънеше в дълбините на морето. (6. ст.)*

След това Христос минава към една нова мисъл, но тя е една външна страна на някоя друга беседа, която Той е говорил:

Горко на света от съблазните! (7. ст.)

Това е за външния живот. Вие като богат човек кого може да съблазните? Да кажем, някой е опърпан, грехите му са стари и е бос, а ти си хубаво облечен със самурено кюркче. Може някои от вас да ги знаете тези самурени кожи, те са най-хубавите. Имате хубаво палто, шапката ви е хубава, грехите – копринени, чепичетата – първо-класни, а онзи човек, като ви гледа, се съблазни в Бога и казва: „Виж каква несправедливост! Как го е облякъл Господ този човек, а мен ме е оставил като някое сираче – нищо не ми е дал“. И той почне да мисли в сърцето си нещо лошо. Или пък ученият човек в даден случай може да съблазни невежия. Невежият ще каже: „Виж колко учен го е направил Господ, а мен ме е оставил невежа“. И ние слагаме всичките си погрешки на Бога, като че Той е виновен.

Някой път казвам на някого: „Пей!“, той отговаря: „Не съм разположен“, а когато е разположен, пак не може да пее. Че ти като ядеш и като си разположен, можеш ли да пееш? Чудни са хората: като ви дам една кокошка (разбирайте това в много широк смисъл) или паница с хубаво грозде, ябълки, круши, сливи или портокали, а това също е кокошка, можете ли да пеете, докато ядете? По този начин, по който сега пеете, не можете, но мляскането също е пеене; и ако имахте по-хубави чувства към онзи човек, който яде, като го гледате, ще видите, че от него излиза известна музика.

Та казвам: при сегашните условия хората не знаят какво търсят на Земята. Например те искат да станат чисти и святи на Земята, за да влязат в Небето и да живеят там. Е, доколко е вярно това? Идеята е хубава

– човек трябва да бъде чист, но какво се подразбира пог *чистота*? Чистотата подразбира нито в сърцето ти, нито в ума ти, нито в душата или в духа ти да няма нищо, което да те смущава: всичко да ти е приятно, в това, което гледаш, да видиш най-хубавото и най-добро-то. Един чист и свят човек, който се е научил да живее по Бога, като види и най-големия грешник, да не съзира недостатъци в него, да не го гледа като грешник, а да каже: „Този брат целия ден е работил, я чакай да му помогна“. Той няма да намери погрешката в него, а ще каже: „Аз малко съм ходил, а той е работил много, чакай да му поработя и аз“. И ще иде, ще направи една услуга на грешника – той счита това за работа. Когато вие помагате на грешника, това е работа, която вършите за Бога. Такива са идеите и разсъжденията на един свят човек, а при сегашното състояние вие ще кажете: „Много се е оцапал този, малко по-далеч да стоя от него, да не би и аз да се изцапам“. Онзи, който се е оцапал, като влезе в малката вода, ще я опетни, но ако влезе в голямата вода, тя ще го очисти.

Та казвам: сега в света има големи съблазни. Вие питате защо са съблазните в него. Чудното е, че те произтичат от хубавото в света. Кое съблазнява – грозното или хубавото, приятното? Съблазнява те един хубав плод. Децата често се съблазняват от хубавия плод; даже и възпитаните правят така, тези, на които майката е дала хубаво възпитание да не пипат чужди ябълки. Като погледне детето някоя ябълка, тя го съблазнява и то си казва: „Какво от това? Искам да се запозная с нея, да си взема“. Е, питам сега: кой е онзи от вас, който не се съблазнява? Има и такива, които се съблазняват от ябълката; понеже тя се е облякла хубаво, човек се е съблазнил от нея и иска да ѝ съблече грехите, за да види каква е същността ѝ. Съблазнява се, а щом дойде господарят на ябълката, той пък ще се съблазни от друго. Детето може да се съблазни от ябълката, без да знае, а господарят се съблазнява от детето и ще каже: „Много лошо е това дете“.

Казвам сега: когато Ева изяде плода, тя се съблазни, без да знае; изяде го и каза: „Много е хубав!“ . Тя не усещаше нищо и го занесе на Адам – и той яде от този плод. На Ева се позволяваше да направи погрешка – тя беше дете, а Адам беше баща и майка, защото той роди Ева. Сега какво ще разберете от това? Вие за раждането нямате вярно понятие, а само такова, което донякъде му съответства. Когато водата излиза от един чучур, ражда ли се; когато плодът се образува от някой цвят, ражда ли се от това клонче? Онова, което създава плода, не е на гървото. Онзи художник, който рисува картината, откъде е; кой е онзи, който ражда? Художникът: той днес погледне една черта, утре друга – направи картината и казва: „Роди се“. Откъде се е родила – от ръката ли? Не, причината е дълбоко-дълбоко вътре. Художникът има един образ вътре в себе си, а ръката става само проводник, за да се предаде тази идея.

Сега някой път разисквате върху страданията, защото някои от вас страдат. Всички хора през всичките векове са страдали. Какво нещо са страданията? Страданието е недовършена работа: всякога, когато една работа не се довърши, това е страдание. Хората страдат индивидуално, колективно или семейно; често има случаи, когато и цялото човечество страда – това може да засегне всички хора. Но законът е все същият: страдание има, когато една работа не е довършена.

Та казва Христос:

Горко на света от съблазните!

Защото неизбежно съблазните ще дойдат;

но горко на оногиз човека,

чрез когото съблазънта дохожда! (7. ст.)

Аз често обяснявам:

И ако те съблазнява ръката ти или ногата ти,

отсечи ги и хвърли ги от себе си. (8. ст.)

Нали вие искате да бъдете правоверни? Ако схванете тази работа буквално, тогава всяко нещо, което ви съблазнява, как ще го отсечете? У детето има едно желание, но ако то е умно, ще погледне ябълката и ще се откаже

от нея; ще каже: „Нека друг да яде тази ябълка, аз днес се отказвам да я ям“. И след като се откаже, детето ще почувства една малка скръб. Като повърви, то ще си каже: „Трябваше да изям тази ябълка, не направих добре, че не я изядох“. Но след това разсъждение работата ще стане другояче и детето ще си рече: „Добре стана, че не изядох тази ябълка“. Има неща в света, които не се ядат. Трябва да ви дам едно изяснение, че лошото не е в яденето. Има неща, които не се ядат, и ако ги изядеш, те ще те изядат; има неща, които като ги направши, ще станеш роб на това желание.

Аз съм привеждал такъв пример. Казват, че в река Нил има една малка жабчета във вид на костенурки. Върви си жабчето свободно и някой голям крокодил го гледа, отвори си устата и го глътне; казва: „Не трябва да се разхождаш!“. И той чака, пак търси друго жабче, но глътнатото, като влезе в стомаха на крокодила, се разходи вътре и почне да човърка, та му гложди стомаха – иска да излезе навън. А крокодилът погледне, нагоре отиде, надолу слиза, а то отвътре гложди; и няма да се минат 10, 15, 20 минути – прегризе му корема, водата нахлуе вътре и жабчето излезе навън, а крокодилът се обърне нагоре с корема. Значи ти можеш да възприемеш едно желание, но то ще ти прегризе стомаха, водата ще навлезе навътре и ще загубиш живота си. Турците имат една поговорка, казват: „Малките жабчета не ги изяждай, нека да минат“.

Та казвам: умните светии се занимават с жабчетата. Един светия, като срещне едно такова жабче, поздравя го, даде му път, казва: „Друг да го изяде!“, но той не го приема на гости у себе си. Ще го погледне и ще каже: „На добър път, ти много добра работа вършиш – на глупавите ще им дадеш добър урок“. Е, хубаво, ако някой от вас глътне такова жабче, какво ще стане? Гледаш, тази сестра или брат ходят от къща на къща, разправят си болката. Аз по някой път имам една кърпичка, за да хващам тази жаба. Гледам, някой глътне такава жаба, а тя, горката, не е умряла, а седи вътре. Аз казвам: „Сестра,

като мине една такава жаба, погледай я, но не я вземай в себе си, защото тя ще ти прегризе корема. Остави тия малки жаби!“. Аз ги наричам „малките жаби“. Христос казва: „Не противи се злomu“. Не искай да знаеш какво е предназначението на това малко жабче.

Та казвам: това е сега мистическото. Ако вие не разбирате този мистичен език, ще се спирате. Някой път направите едно малко прегрешение и питате: „Нима аз съм най-големият грешник?“. Тук не е въпрос за грях, за прегрешение, но има известни погрешки, които струват скъпо на човека. Например ти можеш да кажеш една дума и тя да ти коства цял живот. Че като сте в уредена държава, допуснете, че сте на едно място, дето без да знаете, има взривни вещества, барут да кажем. И вие носите кибритена кутия и драсвате една клечка. Да допуснем, че е тъмно, и вие драснете, за да си осветите мястото. След като драснете кибритената клечка, може да не е доизгоряла още и да я хвърлите на земята. Че знаете ли какво може да стане, какво трябва да направите в дадения случай? Като драснеш клечката, ще я изгасиш и ще я сложиш в джоба си, на земята няма да я хвърляш. Вие драснете клечката – и хайде на земята, а след това и вие, и клечката ще идете нагоре из пространството. Това е неразумността. Всяка една дума, изказана в света, по някой път произвежда цял преврат в нас; или някой път кажеш една дума – и после дни ще ти отнеме, защото цяла експлозия е станала.

Свършеният човек най-първо трябва да се научи да мисли хубаво. И знаете ли колко са неверни някои мисли? Едни казват: „Аз чувствам, че това не е така“; друг път казват: „Аз чувствам, че това е така“. Някой път има едно чувстване, което е много невярно. Един мой познат ми разказва: „Човек е изложен на голяма опасност. Дойде един господин, остави при мене една сума на съхранение. Взех тази сума. Идва друг един приятел при мен. Като разговаряхме, съм сложил плика там, дето е сумата. Търся после сумата – няма я; казвам: „Няма ги парите“. Но понеже излязох от къщи, като се върнах, гойде ми наум:

„Той задигна тази сума“, а тя беше доста крупна. Казвам си: „Как, той ми е приятел, честен човек е, а тази доста крупна сума я няма – какво да правя?“. Сега и разсъждавам: „Задигна сумата, аз не трябваше да излизам от къщи“. И вече тъкмо мисля да отида да го хвана и да му кажа: „Я върни тия пари, тази работа не става така“, се спирам, пипам книгите си и намирам този плик под масата. Там съм го сложил, а мисля, че приятелят го е задигнал“.

И аз гледам – някой дойде при мене и ми каже: „Той е!“, а пък не е той. Ти си това *той* – ти си човекът, който направи тази погрешка; ти задигна парите, ти ги открадна, а не онзи, външният човек. Пък най-после – не вземай пари на съхранение. Аз да ви дам един съвет – като дойде някой при теб, кажи му: „Иди в банката, аз не съм банка. Моите касиери обичат да пипат, аз не трябва да вземам пари на съхранение“.

Някой ще ти каже: „Слушай да ти кажа една тайна“. Кой е сега банката? Светията е една банка. И аз разбирам: някой път вие намерите един глупав човек като вас и му разкажете тайните, а той ще разправи същата история с качулче – и стават много качулчета. И после ще го съдиш; речеш му: „Нали ти казах тази работа да не я разказваш. Та ти си ме изложил!“. Ти сам си се изложил: след като ти разказах това, нямаш право да го казваш, да оправяш чуждите работи. Ако разбираш Божия закон, щом като чуеш нещо, ще идеш и ще го разкажеш на Господа. Кажи: „Господи, казаха ми нещо. Не го зная какво е, изпратиха го по телефона. Ти, Господи, се занимавай с него!“ – защото това е Негова работа. А пък ти, за да се освободиш от тайната, ще я разкажеш на този, на онзи, ще я представиш тъй, както не е. Тогава питам: ще изправиш ли постъпката?

Едно правило ще ви дам, помнете това всички: когато обичаш някого, не ходи да разправяш неговите недъзи на другите хора, защото няма да го оправяш, а с това осакатяваш себе си, осакатяваш и процеса на твоето развитие. Затова, когато обичаш някого, не разказвай

погрешките му: този, когото обичаш, сам ще си поправи погрешката, и то десет пъти по-хубаво, отколкото ти можеш да я поправиш. И ако ти направиш погрешка и имаш един приятел да те обича, и той да не те поправя. По-добре ти, като отидеш при него, кажи: „Много си добър!“. Е, какво подразбирам под „много си добър“? Вие ще кажете: „Не може така, има нещо...“. Аз съм съгласен с вас – има нещо, гето не може. Не че не може, може, но къде ще се прояви човешкият характер? Има два начина да се направи едно добро. Гладен е човекът – дай му да яде; не е гладен – не му давай. И в двата случая ти можеш, защото и в двата случая ще проявиш своята воля. Кажи на този човек: „Аз няма да ти дам, защото не си гладен“. Нищо, че той иска да яде – не му давай! Е, как ще разрешите въпроса с това „не му давай“? Онзи, който е ял на физическото поле, го забеди на някое представление. Ще му кажеш: „Дават една отлична, грандиозна грама в театъра, с най-хубавите артисти; и музика има“. Забеди го на театър и след като излезете, тогава го отведи на една научна сказка – например някой астроном говори за небето. И след като излезете оттам, уморени от работа, като се върнете, дай му един обед. Тогава обедът ще бъде намясто.

Та казвам сега: вие питате как трябва да постъпвате. Според онзи закон: постъпвайте тъй, както желаете и вие да постъпват с вас. Ако аз бих коригирал един велик художник, бих го направил по следния начин: като му погледна картината и видя, че има един малък недостатък, няма да му кажа нищо за него. И да кажа, няма да бъде лошо, но ще го попитам: „Как ви се струва на вас, като художник, харесва ли ви тази картина, хубава ли е?“. И той веднага ще усети, че тя има един малък дефект. Ще каже: „Не мога да го схвана още. Виждам, но не мога да се ориентирам“. Гледам, че не може да се ориентира. Е, хубаво, ще го попитам: „Ще ви бъде ли приятно аз да ви го посоча?“, а той ще каже: „Ще ми бъде много приятно“. Аз ще му го посоча и художникът ще рече: „Много ви благодаря!“. А вие веднага ще се произнесете, веднага ще

кажете: „Вие направихте една погрешка“. Хубаво, питам, ти как би направил тази работа сега?

Идва един и не признава, че е направил погрешка, а ти казва: „Ти си умен човек, гоиде ми наум една задача. Как би я разрешил ти? Представи си, женен човек си и имаш 4–5 деца. Децата ти са способни, а нямаш и пет пари, а ти трябва за обувки, за ядене и прочие. Минаваш по пътя – там има една отворена каса, пари има вътре. Как би постъпил?“. Ти казваш: „Ще бръкна и ще взема за децата си“, а онзи отговаря: „И аз така направих.“ „Е, не си направил добре!“ „Но защо? Ами твоего добро ли е?“. От думите „не си направил добре“ се предполага, че тази каса не е била на пътя. Той представя нещата, че тя е на пътя, но онази каса, дето е бръкнал, не е била на пътя, а при някого.

Та казвам: когато ние извиняваме нашите погрешки, поставяме касата на пътя, а пък когато обвиняваме някого, слагаме касата вътре вкъщи. Е, добре, представете си тази каса, този banker – и става една промяна. Той е скрил касата в земята някъде, а после е забравил къде я е заровил: не може да я намери, но си търси парите. Ти намираш тази каса и се радваш, че е от Провидението и че за тебе това е едно благословение. И ни най-малко не търсиш онзи banker, а за касата казваш: „Да си е отварял ума“. Сега това е обикновено разглеждане на въпроса, но представете си, че един човек е толкова богат, че има преизобилно. Аз да ви покажа тази истина в друга форма. Представете си, че вие имате един извор, пълен с вода, и хиляди шишета, запечатани с вода. Ако имате един извор, тази вода в шишетата ще ви бъде ли необходима? Или представете си, че тия пари са само капици; или пък намерите едно шише, пълно със злато, и друго шише, пълно със скъпоценни камъни. Питам: в дадения случай на капиците ли ще се спрете, на златото ли, или на скъпоценните камъни? Ако го няма златото, на капиците ще се спрете, но ще си кажете: „Защо не беше това злато, а са тези медни пари?“.

Казвам: вие се спирате на обикновените работи, на туй, което безпокои хората. Всяко нещо, което безпокои човека, му причинява страдание. Това е на физическото поле, страданията са резултат на физическия живот: неизбежни са те, щом си на Земята. Във физическия свят страдания ще имаш, а щом си в духовния свят, там страдания няма да имаш, но ще имаш недоволство. Страданията по-лесно се изправят, а недоволството по-мъчно се поправя. Щом си недоволен, ти си вече в духовния свят: и там страдаш, а страданието е на физическото поле.

Значи ако някой път съществата слизат във физическия свят, то е по единствената причина, че там нещата се реализират много бързо – доброто се реализира по-бързо и злото се поправя по-скоро. В невидимия свят ако едно същество има някоя малка погрешка, ще иде на Земята, за да я поправи; или ако има някаква идея, някаква работа недовършена, ще слезе да направи това добро. Всяко същество слиза на Земята, за да посади тук семките на доброто, за да има плод в невидимия, в Божествения свят. Та тази е причината: всяко същество трябва да слезе на Земята, за да си поправи погрешките. Сега вие сте дошли на Земята най-първо за да посете доброто, което е във вас, че като идете в другия свят, да имате там резултат – вашето богатство да ви намери. И като си свършите работата, тогава имате право да си починете, да живеете на Земята както искате, но непременно трябва да посадите нещо.

Сега някои разбират, че човек трябва да се разкайва. *Раз-кай*. Българите казват: *кай-кай-кай*. *Раз-кай* значи изведнъж да направиш нещо – това е разкаяние. Направиш една погрешка – иди и посади едно житно зърно; направиш две погрешки – посеи две житни зърна. Така за всяка погрешка посадвайте навсякъде. Вие казвате: „Как може да се поправи една погрешка?“. Погрешката седи в това, че ти се разкайваш, понеже си посадил семката по-дълбоко отколкото трябва. Изрови семката, че я сложи на два пръста отдолу, и постави 2–3 пръста пръст

отгоре – тогава ще усетиш в себе си една радост. Това е поправянето.

Ти си казал на някой приятел нещо, направил си една погрешка. Рекъл си му: „Съжалявам, че те обичах!“. Е, какво разбирате под „съжалявам, че те обичах“? Това значи, че не си в състояние пак да го обичаш. Ти заминаваш, но върни се и поправи погрешката си! Е, как ще я поправиш? Върни се и му кажи: „Радвам се, че те обичам!“. А ако кажеш: „Съжалявам, че те обичах“, тогава и Господ съжалява, че те обича. Върни се и кажи на приятеля си: „Радвам се, че те обичам! Понеже Бог те обича, и аз те обичам“. Тази ще бъде мярката: „Понеже Бог те обича, и аз ще те обичам“. И после псалмопевецът казва: „Господи, не мразя ли онзи, когото Ти мразиш?“. Как ще изтъкувате това? И още казва: „Не обичам ли онзи, който Ти обичаш“, но и „Мразя ли онзи, който Ти мразиш“. *Мразя* знаеш ли какво значи? Да мразиш, значи да смразяваш, защото като мразиш, в духовния свят смразяваш някого. Че тогава него болест не го хваща вече. Да мразиш двама души, значи да ги смразиш: двама души, които се карат, ти да ги смразиш и да не се карат вече – туй трябва да придобием. Или с други думи казано: присни ги двама-та или ги напои с вино, да не се карат. И питам: кое е по-хубаво: да ги напоиш с вино и да се опият или да ги смразиш? Да ги смразиш е по-хубаво, ама вие не смразявате хората, а ги карате да се карат – с мраз.

Аз ви извеждам тия неща, за да ги разгледате научно. Имате една нечиста вода и имате желание да я изчистите. Трябва да знаете закона за филтриране, един филтър ви трябва. През десет филтъра ще ви прекарат, че в тази вода да няма никаква нечистотия, тя да си остане в своето естествено състояние. Та сега сме дошли на Земята, за да филтрираме живота. Водата, която слиза отгоре в пространството, е нечиста, понеже целият сегашен въздух, цялото пространство е пълно с нечистотии, с останки от гориво, от въглища, от гърва, та водата се опетнява и трябва да слезе долу, да се поеме от почвата и да се филтрира. Само филтрираната вода е полезна за пиене. Има доста нечистотии из въздуха и докато аеро-

планите не почнат да се вдигат във въздуха с електричество, ние ще се намираме в едно трудно положение. За в бъдеще аеропланите ще се вдигат с електричество, а не с бензин, за да бъде въздухът чист – няма да се вдигат с горене, нито с дим.

Та казвам сега: карайте вашите аероплани с електричество, а не с бензин; правете вашите машини с електричество, а не с бензин. Пушек да няма в мислите ви – в мисълта ви горенето трябва да става без него. Здравето ни се дължи на пълното горене – ние в този живот трябва да се научим горенето да става правилно. Всякога, когато то не е правилно, се раждат болезнени състояния; също и когато в мисълта светлината не е в своята пълна степен – защото някой път и светлината има пушек. Пълно горене трябва да има в мисълта, тя трябва да бъде абсолютно чиста, защото твоите мисли, чувства и постъпки трябва да отидат в духовния свят. И ако ги приемат там, ти ще се радваш; ако не ги приемат, те ще ги върнат и ти ще почувстваш голяма скръб. Ако твоята мисъл е нечиста, тя скоро ще се върне и ще ти кажат тъй: „Тази мисъл е недовършена“.

Та сега ние се намираме в един свят, дето мислим, че сме много добри хора. Аз разбирам това така: като ми каже някой, че съм много добър цигулар, това значи, че зная да свиря много хубаво. Но като свиря, аз сам си виждам погрешките; и ако остане друг да ме поправят, това е закъсала работа. Като свиря фалшиво един тон, аз зная, че той е фалшив. Ще дойде някой музикант и ще каже: „Еди-кой си пасаж не го взе правилно“. Той е капелмайстор. Зная, че не съм го взел правилно; и самият музикант и капелмайстор знае това – всички видни музиканти ги знаят тези работи. Сега нали всички вие сте критици, всички сте капелмайстори, затова казвате: „Той не живее добре“. Че животът е едно музикално творение: този, който живее, изпълнява едно музикално произведение. Ти казваш: „Той не живее добре“, но дойде друг и ти рече: „И ти не живееш добре“. Какво разбирате под това, какво трябва да кажете, отговорете ми сега?

Двама артисти се коригират. Единият казва: „В арията, в еди-кой си пасаж от операта „Ауга“¹, на еди-кое си място не го изпяхте добре“; другият артист отговаря: „Е, ти го изпей тогава!“. И той го изпява. Тогава първият казва: „Ама и ти не го пееш правилно!“. И двамата се коригират – единият коригира другия и му казва: „Я го изпей и ти!“. Тогава и двамата кажат: „И ти, и аз – и двамата не го изпяхме добре“ – и викат трети. Той казва: „И двамата пеете добре“ – и на вас ви стане приятно. Третият вижда, че ще започне да критикува, и моли първия: „Я го изпей ти!“ – и той го изпява. „Хубаво го пееш.“ Същото казва и на другия – да го изпее, и обобщава: „И двамата пеете хубаво“. Защото всякога, когато поправяш едного, ти трябва да знаеш как да го поправиш.

Българите все обичат да изобретяват. Един българин намерил във вестниците нещо за радиото – ново изобретение. Има един кръг: цялата Земя се представя така, че като намериш една станция, там се появява светлина – и веднага свещта ще се запали. Ако не се запали свещта, значи станцията не се осветява. Казвам: когато една мисъл е права, свещта се пали; когато мисълта не е права, свещта не се пали. И с чувствата е същото: когато едно чувство е право, огънят се пали, свещта се запалва; когато чувството не е право, свещта не се запалва. Когато едно нещо се реализира, то е право, а щом не е право, не се реализира. Та казвам сега, за да знаете: когато нещата се реализират, те са прави; когато чувствата се запалват, те са прави; когато мисълта се запалва, и тя е права. Щом мисълта и чувствата не се запалват, и светлината не се запалва. Щом огънят не се запалва, щом постъпките не се реализират, нещата не са прави; а щом светлината се запалва, и мисълта, и чувствата, и постъпките са прави. Ако няма светлина в нашите мисли и чувства, не сме на необходимата станция – не че ние сме криви, но не сме намерили станцията.

Та казва Христос: „Горко на света от съблазните!“.
Мисълта „Ако не станете като малките деца“ трябва да

остане във вас, всички трябва да се учите. Някой път аз седя и намирам, че сте много учени хора; понякога смятам, че сте гениални за някои неща – да ги представите тъй, както не са. Та се чудя понякога и казвам: как им дойде наум това, как го измислиха това нещо? Идва някой при мен и казва: „Аз чувствам това, интуиция имам“, но знаете ли какво нещо е интуицията? Интуицията на наш език е един трансформатор, тя е чувство, което трансформира нещата, за да стават достъпни за теб. Ако известна енергия не се трансформира, тя е недостъпна: трябва да стане трансформиране на нещата, за да бъдат достъпни за нашия ум. Интуицията е нещо Божествено. Има неща Божествени, които при трансформиране стават достъпни за нашия ум – това е интуиция. У някои това чувство не е така силно развито. Аз често казвам: у онези, които имат дебели вежди, интуицията е слаба, а у тези с тънките вежди тя е по-силна. А кои вежди са тънки – това е общо казано. Някой пита: „Моите вежди дебели ли са?“. Аз разбирам под *дебели вежди* като на Тарас Булба² – тъй нагвесени надолу, че той през тях гледа – два сантиметра дебели; а пък под *тънки вежди* разбирам такива, които са много деликатни и с малко косми – да образуват много мекички тънки вежди, ама не като тези, изкуствените, както сега ги правят дамите. Като срещна някоя с такива тънки вежди, казвам: „Каква интуиция! Колко се радвам, като виждам тънки вежди!“, и си мисля: „Бих желал и аз да имам такива тънки вежди“.

Сега да оставим нашите възгледи – какво сме били, защото не трябва да се хвалим със своето настояще, нито с миналото си, тъй като не сме дошли до съвършенството. Какво ще се хвали един голям вол – че едно време е бил с големи рога, че е бил най-големият и е наминавал всички други със своята сила, че всичките волове са се страхували от него? Няма какво да се хвалим с това. Или вие се хвалите, че много знаете? Че ако идете в невидимия свят, колко знаете? Не за обезсърчение ви казвам това, но много малко знаете в сравнение с тях. Вие даже не знаете колко хора, колко птици и плодни

гървета има на Земята, не знаете колко риби и колко килограма вода има в моретата. От това зависи вашето участие: ако знаеш колко килограма има, всичко можеш да направиш; ако не знаеш – не можеш.

Възможностите тепърва идват – ние нямаме още възможности, не сме работили – отсега нататък има да работим. Ама вие колко октави можете да вземете: една октава, нали? Някой казва, че е много праведен, но в Небето той е още дете. Там най-малките деца, които още бозаят, вземат четири октави – певци са те на четири октави; и смятат, че и това още не е нищо – там пеят с 4, с 10, с 20, 40, 50, със 100 октави. А сега на вас, за да станете праведник, колко октави ви трябва? Една сестра сега и казва: „Учителю, вземам вече до горно *ла*“. Няма още две октави; остава още *си* да вземе, но трябва да вземе и *до*, за да влезе в третата октава.

Сега всичко това ви го говоря само за поощрение – трябва да се разработят и нашите способности. Ние сме хора, които не работят. Аз като гледам, челата ви са необработени; и като виждам веждите на хората, зная кой къде не е работил. Казвам: този човек има тук да работи, над веждите, друг – в средата на веждите, трети – на горната част на челото. Много работа трябва, за да имате една широка светлина около веждите, над челото. На някои от вас долната част на челото не е развита, на някои главите са по-широки отколкото трябва. Знаете ли: ако станете религиозни, главата ви ще бъде тясна и издигната нагоре като менекия. Пък ако станете много смел и решителен, главата ви ще бъде висока и сплесната; ако станете разумни, честолюбиви, главата ви ще прилича на някоя краставица. А свършеният човек има правилна глава, която във всички области е еднакво развита. Че това е хубавото – в тях всичко е красиво. Тогава казвам: работил е този човек.

Та трябва да работим над челото си, че като видят лицето ви от невидимия свят, и те да знаят, че сте работили, и вие да сте доволни от това. Защото в онзи свят ще идете с главата си: физическите калъпи ще ги

оставете тук, а оригинала, който е направен – главата, ще вземете със себе си. И лицето си, и душата си ще носите със себе си; и духа ще носите, и вашите крака ще носите – в онзи свят без крака не приемат. Сам Христос казва: „Ако ти си отрежеш ръката, като отидеш в онзи свят, ще ти окачат ръка“ – без нея не можеш да влезеш. В онзи стих се казва: „По-добре да влезе с един крак в Царството Божие“. Това подразбира: по-добре да влезеш с една любов към Бога, а другото ще се създаде. Ако имаш Божественото в себе си – Божествената Любов, другото ще се пресъздаде. Тя е в състояние всички ония недоразумения и отрицателни мисли, които имате, да ги пресъздаде.

Дръжте се за Божественото, не мислете за вашите погрешки, имайте ги като едно добро възпоменание. Рагвайте се, че сте направили погрешки, защото чрез тях сте научили много полезни работи. Рагвайте се за вашите добри работи, защото човек и в погрешките, и в добрите неща научава много – рагвайте се за всичко онова, което сте придобили. Не се спирайте върху погрешките, а се рагвайте на резултатите, защото ако не дойде радостта, резултатът е частичен; и тогава всяка радост, която дава резултат, всяка погрешка, която дава резултат, са намясто. Та казвам сега: да се рагваме на резултатите, които имаме – това е животът. А другите работи: криво-право – един ден от всичките криви работи ще излезе нещо добро; и тогава ще благодарите на Бога за всички погрешки, които сте направили.

Сега аз не ви говоря това, за да правите погрешки. Всички погрешки стават основа, те са почва, върху която за в бъдеще ще се развие вашето самосъзнание. Аз разглеждам живота тъй, както сега е направен. Направил си една погрешка – тя е грешка от гледището на хората. Един човек е направил такава погрешка: носил е хляб, пък го е дал на една бедна вдовица; връща се вкъщи, а на своите деца не носи нищо. И разказва: „Аз срещнах една вдовица...“. Децата, които разбират баща си, трябва да се рагват, че той е дал хляба на тази бедна вдовица – един

ген тя ще им бъде полезна. Та някой път, като направиш едно добро, може да пострадаш, но ти не можеш да повдигнеш един човек, ако не пострадаш заедно с него.

Та казвам: не съжالياвайте, че сте направили едно добро, никога не съжالياвайте, че сте извършили Волята Божия. А вие веднага съжالياвате за това... Че доброто е Волята Божия – поучил си някого. Сега не критикувайте: ако го правите, да е с любов. Аз например, ако искам да помогна някому, ще направя така. Представете си, че приятелят ми има паразити на главата си. Този пример аз го измислям, не че има такъв човек с паразити на главата. Този човек е честолюбив и горделив, не иска да му говориш, че има паразити в главата си. Ще му кажа така: „Купил съм си един много хубав гребен, ама е нещо особен – като мине през космите, предава им нещо особено и човек придобива нещо. Ще ми бъде много приятно, ако ми дадеш да ти вчеша косите“. И тогава аз, като го вчесвам, с другата ръка ще събирам вълките. Ще ги сложа в джоба си и ще кажа: „Много добра коса имаш! И каквито неща имаше в главата ти, в космите, вече ги няма... Много се радвам, че те вчесах“.

Та сега желая така да вчешете с гребена и вашите приятели.

Отче наш

25 септември 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ТРАНСФОРМАТОРИ НА БОЖЕСТВЕНАТА ЕНЕРГИЯ

*Добрата молитва
Духът Божий*

Ще ви прочета нещо, което отгавна не ви се е говорило. Слънцето понякога обича да се върне пак от започнатото място. Някога това е опасно, макар че то не може да се върне в същото време и пространство – на същото място никога не може да бъде. По отношение на пътя, по който върви, само един път оттам ще изгрее, втори път не може. По отношение на Земята това може да се повтори.

Ще взема стиха от Евангелието на Йоан:

Отче, прослави Името Твое.

Тогаз дойде глас от небето, който каза:

Прославих и пак ще прославя.³

При повторението има една опасност, която сега ви това, че като облечеш една греха много пъти, става ти вече тягостно; една шапка, ако я слагаш дълго време, вече не ти прилича. И обувките дълго време като ги обуваш, виждаш, че нещо почва да им липсва: най-първо ги обичаш, много ти са приятни, но после постепенно се изгубва любовта. Казваш, че не ти прилягат, и търсиш един начин за извинение; понеже не искаш да ги обидиш, казваш им: „Хайде да си починете, понеже нови са дошли на вашето място“. Пък ти, като ги оставиш на почивка, ги забравиш.

Та всички хора сега са смутени, защото по някой път животът не е такъв, както се представя. Някои мислят, че Слънцето няма да изгрее днес тъй, както вчера, и денят няма да бъде така ясен. Защо? Има си причини. Сега учените хора сравняват, че преди десет, двадесет или сто години при тази енергия, която Слънцето ни

изпраца, то трябва да има милиони, милиони тонове – толкова грамадно количество. Значи ако цялата Земя се постави в Слънцето, тя за 500 години ще поддържа горенето, ще изгори и няма да я има. И учените хора се намират в трудно положение – откъде Слънцето взема своята енергия? Те считаха, че някои метеори са падали, че те го поддържат, но тази теория не изяснява въпроса. Някои казват, че Слънцето се свива. И с това свиване същият въпрос не може да се изясни – сега има нови теории. Горенето в света не е пълно. Вие изгаряте един тон, а пък този тон, който изгаряте, може да ви служи, ако горенето е пълно, само за хиляда години. Един тон за хиляда години за цяла България може да бъде достатъчен – и тя може да се осветява само ако горенето е пълно. И с едно малко зрънце като грах, ако горенето става пълно, големият французки параход, *Нормандия*³ мисля се казва, може да отиде до Америка и да се върне – само с горенето на това малко зрънце.

Та вие сега сте свикнали да действате само по стария начин – и искате много да имате, цял тон искате: много искате всички... А на вас ви трябва едно грахово зрънце, за да идете с параход като *Нормандия* в Америка и да се върнете. В джоба си ще го сложите и параходът може да се движи. Та по някой път, като ви кажа, че трябва да си поставите само едно наполеонче в джоба и да идете, вие казвате: „Учителю, с едно наполеонче не става, най-малко с 10, 20, 30 – един милион ни трябва“. Засега е тъй: това, което слонът изядва за един ден, човекът, понеже е по-умен, трябва да го яде 6 месеца, за да го изяде. Питам: кой е по-умен сега – слонът или човекът; който яде много или който яде малко?

Толкова време аз ви говоря и намирам само една погрешка във вас: всички вие сте добри, шест бих ви сложил; някои неща от мен повече знаете. Но за разбирането, така както разбирате – единица: много знаете, а малко разбирате. Сега думата *разбиране* какво значи? Вие ще кажете *разбирам*, аз превеждам думата *аз бера*. Като поставя *p*-то настрана, става *аз* и *бера* – значи *аз*

разбирам. Аз бера какво? Идеш на някое гърво, на което не си работил, после казваш: „Това гърво е на Господа“. Питам: ако е на Господа, чуждо е – имаш ли право да береш? Че е на Господа, така е, но кой ти дава право да береш от туй гърво?

Сега ние разсъждаваме, но вие не вземайте сегашното си разбиране. Когато някой път стражарите поведат някого в затвора, защо го водят? По две причини: или че е направил някакво престъпление, или че е сторил някое добро. Или трето – не вярват, че нищо не е направил: това са трите неща. И тогава, ако е направил едно престъпление, отдават му голяма чест – хранят го може би един месец или две години даром; ще го облекат в затвора, ще има прислужници, после ще му дадат и стая, ще го ограничат като в пансион – и след като издържи учението си, след четири години ще го пуснат от затвора. Ако е направил добро, ще кажат: „За тебе няма тук място“ – и го пускат назад. За добрите хора няма добър прием в затвора, за лошите има. Вие ще ми кажете: „Как да го разбираме това?“. Ако правиш зло, дяволът се радва, добрите духове скърбят; ако правиш добро, добрите духове се радват, а дяволите скърбят. Вие не можете да бъдете угодни, не може едновременно да бъдете благоприятни на Бога и на света. Ако си приятел на света, не може да бъдеш приятел на Бога. Тогава идва противоречието. Какво трябва да се прави?

Сега аз говоря, без да хваля външния свят – говоря за вашия вътрешен свят. Ако вие на вътрешния си свят му угаждате, не можете да бъдете приятели на Бога. Та този ваш вътрешен свят, това са вашите желания – и ако вие угаждате на всичките си желания, не можете да бъдете приятели на Бога. Има едно желание, на което може да се угоди, но не на всички. Сега може да запитате: „Как да не може?“. Е, не може! Питам: как ще угодите на желанието на една вѝшка, която иска да се качи на главата ви и да бъде гостенка там; и колко време ще я държите? Или допуснете, че някоя бѝлха влезе под мишницата ви и седи тѝй: колко време ще я държите? Ще

ви бъде неприятно: седи си тя вътре и ви чопли – влязла е, на гости е дошла. Все-таки тя прави своите научни изследвания, гледа да види кое място е по-мекичко – и си прави своите изводи, а при това тия научни изследвания тебе те безпокоят.

Сега не вземайте бълхата за образец: и човек някой път може да мисли, както бълхите мислят. Вие понякога запитвате защо Господ не ви е дал пари – защото не сте учен човек; някой път питате защо Господ ви е дал сиромашия – пак не сте учен човек. Богат си, понеже си хранен кон – натоварил те е Господ да Му пренесеш имането от едно място на друго; сиромас си, понеже едва креташ – оставил те е на почивка. Че ако при всичката сиромашия ти сложат един милион, значи нямаш онова зърно, което ти искаш – силата я нямаш в себе си, не си достатъчно силен. Сиромасите са богати с желания, а богатите – със сила. Но всякога има едно изключение. Богатите хора са по-умни от сиромасите в едно отношение – знаят да си уредят живота; а сиромасите са винаги по-глупави в уреждането на своя живот.

Тъй аз разглеждам живота в широк смисъл. Ние не разглеждаме живота само в дадения случай, сега: за да бъдеш в определен случай на едно място, това се дължи на твоето движение. Може би с хиляди години ти си работил нещо и тези хиляди години са те докарали до това положение. Може туй да го обясним както и да е. Може хиляди поколения да са работили в някое направление и тогава един от наследниците от това поколение се ражда като теле. Коя е причината за появата на телето? Хиляди поколения негови геди и прагеди са живели, докато най-после се е родило телето. То не знае защо му са тия рога на главата, не знае защо му са копитата и козината. В дадения случай то рогата и козината си не може да хване, копитата също, но всичко туй му е дадено и телето ходи на четири крака. Човекът го храни и казва: „Това е едно теле“ – и впрегне вола, прати го на нивата да оре. Какво може да мисли телето? Човекът е по-умен. Телето може да мисли, че е възможно да се освободи от него, но това е „Зей, коньо, за зелена трева!“.

Ако едно теле може да мисли, че е възможно да се освободи от човека, то и ние, съвременните хора, ако мислим, че можем да се освободим от онова, в което сега сме попаднали, и за нас е същото – „Зей, коньо, за зелена трева!“. Тогава как ще дойде свободата? Слушам снощи речта на един запасен генерал – опълченец е той. Цяла религиозна реч държи и разправя така: че великият български дух се е явил, че всички трябва да си наведат главите, да си снемат шапките, та да поздравят този велик български дух. Французите пък казват: „великият французки дух“, англичаните: „великият английски дух“; американецът казва: „великият американски дух“; русинът ще каже: „великият руски дух“. Всички са все велики духове, а всичките им деца са все слуги и роби. Българинът е велик, а му взеха Добруджа румънците; на великия български дух му взеха Силистра, взеха му Добруджа и Балчик, Каварна – и е все велик. Та начинът, по който се изразява човек, не е правилен: велик е само Бог, никой друг не е велик. Че българският, че английският дух са велики – ние си мислим така. Велик е само Бог в света. И на всеки един народ, който признава напълно, че Бог е велик, и Му служи, Бог ще му помогне. Бог, който е велик, като влезе при слабите, и те стават велики.

Та сега и всички вие мислите като този генерал, че народът, в който живеете, е велик, а при това туй нямаме, онуй нямаме... Казвам: криво мислите. Че как ти ще бъдеш велик? Казвах: „Божият Дух е вътре в мене“. Че ти сам си недоволен от Него; с този, Великия Дух, ти не си в съгласие. После, духът ти е велик, а ходиш и вземаш пари назаем; духът ти е велик, а си болен, ревматизъм имаш, главоболие, коремоболие, какво ли не, в затвора отиваш, насам-нататък – и казвах: „Така е определено“. Но аз казвам: в самата идея, която имаме, има нещо неразбрано – духът ни, Бог в нас, не е станал велик. Или другояче разбирам сега това, че е „велик“, ще ви го обясня: в думата аз се крие всичкото нещастие на хората, защото в света има само Един, Който може да каже така. На английски се казва: „I am who I am“. (Аз

съм, Който съм.) Ти казваш: „Аз съм“, но кой си ти? За всеки, който ми каже „аз съм“, разбирам това – ти си онзи, който умира. Друг казва: „Аз съм“. Да, ти си онзи, който не разбира нещата; ти си онзи, който на всяка стъпка може да се скара с някого, да има претенции за една педя земя, за някоя къща си готов да направиш спор. Че в какво вярваш тогава?! Не е лошо – азът в този човек е силно изразен. Иде една млада сестра при мене и ми казва: „Учителю, не зная, но аз сама не се познавам“, и ме пита: „Къде е онази, някоя си Магдалина?“. Добре, сега ще кажа едно име, което никой от вас да го няма: дойде ми наум, ще кажа Данка, но пак го има, Йорданки има. Хайде, аз ще измисля едно нещо – госпожица Череша.

Нещастие то на хората произтича от това, че ние вярваме в туй, което не е. И вярата, трябва да знаете, че не е нещо много съществено. Ти като вярваш, още не си в Истината. Вие, които имате вяра, ни най-малко не мислите, че сте в Любовта, че сте в Мъдростта – не, не, още сте далече от Любовта, от Мъдростта и Истината. Ако изследвате Надеждата, това са законите вече на физическия свят – как е организирано вашето тяло. Казвате, че имате законите на вярата. Да вярвате, това значи да изучавате законите на човешката мисъл. Това не е още реално: не мислите, че като имате една мисъл, тя е реална. Само като влезете в закона на Любовта, започват реалните работи, само в Любовта нещата стават реални; във вярата те не са реални. Ти вярваш, че след една година ще бъдеш спасен, ама спасението го няма още. Беген си, но вярваш, че след една година твоята беднотия ще си иде. Значи в дадения случай ти вярваш в неща, които ги няма още. А когато дойде Любовта, опитваш реалността: това е животът, който не се изменя – така е в Любовта. И за онези, които не разбират Любовта в света, казвам: това е онази велика сила, която урежда всичките неща. И дотогава, докато човек не осъзнае тази сила, това не е Любов.

Та някои казват: „Аз любов нямам“. Не, туй не е знание. Това, което урежда всичко в света, то е Любов – щом влезе Любовта, тогава магическата тояжка я имаш. И тия неща трябва да ги знаете – в Любовта има магическа тояжка. Като дойде Любовта, ти държиш тази тояжка и с нея ще ходиш: кой път не можеш да минеш без нея. И където ходиш, все ще ходиш с Любовта и тя ще урежда работите ти – ще ѝ бъдеш прислужник, ще се учиш от нея. Аз тук съм давал много примери. След като съм говорил една отлична беседа, някои излизат весели, всички са тъй въодушевени, че казват: „Разбрахме“. Казвам: на тази, веселата сестра, след няколко дена ще ѝ текат сълзи от очите, че някоя друга сестра я е смушкала. Е, хубаво, смушкала я е тази сестра, понеже тя няма любов, а мисли, че има. Ако имаш любов, в надеждата ще имаш най-малко 3000 градуса температура. Кой ще те бутне тогава – с 3000 градуса температура кой ще те мушне? И онзи, който би рекъл да те мушне, ще изчезне.

Има бомби с 3000 градуса, че не могат да ги угасят – гори там, всичко изгаря. А пък щом дойдеш до вярата, там вече има няколко милиона градуса; а като идеш при Любовта, това е едно голямо число градуси, гето всичко се разтапя и нищо не остава. И атоми, и йони, и протони, и какво ли не, и самата материя, от която и човекът е направен – всичко се унищожава и остава само една енергия, в която зло няма. Ако сложите едно число 20 в 62-а степен, тогава ще имате температурата на Любовта. Ще кажете: „Разбрахме“. Вие сте разбрали само да плачете. Тук виждам хора, радвам се, но защо плаче някой? За мене това е едно хубаво проявление: гето има плач, има растене, има живот. Защото благодарение на хората, които плачат, растат растенията, другояче суша ще има. И ако светът и хората престанат да плачат, само суша ще има и хората ще измрат; но благодарение на онези, които плачат, всичко има. Тогава по някой път те като плачат, и на времето му се доплаче, и то почне да плаче, защото именно хората заставят времето

да плаче. А те като плачат, всичко е наред – и жито става, и царевица става; а като се развеселят хората, и времето се рава.

Та от плача и от веселието на хората всичко става в света. Ако имате едно зло, вие питате по някой път защо ви са скърбите; питате и защо ви са радостите в света. Скърбта, това е облачното небе; радостта е ясното небе. Любовта в света – това е слънцето, но и светлината произтича винаги от слънцето. Светлината е външната страна, топлината е вътрешната страна на живота. В живота Любовта е вътрешното, от което произтича светлината. В света вие не можете да имате светлина и разбиране, ако нямате Любов; не може да имате и свобода, ако вътре нямате Любов. Това, което освобождава човека, ние го наричаме Истина – Истината е външното проявление на Любовта. Като казваме, че Бог е Любов, ние подразбираме онова, което може да внесе светлина в нашия ум, онова, което може да внесе свобода в нашата воля; а самата Любов внася топлината. С какво можем да заменим думата *любов*? Има една дума, за която не можете да се произнасяте.

Сега знаете ли какво нещо е трансформатор? Добрите хора са трансформатори на Божествените енергии, защото не може без топлина в света. Тази енергия за да се приспособи към човека, той трябва да бъде добър. И лошите хора са трансформатори – дори и най-лошият човек. На всеки, който действа да трансформира енергията на един лош човек, тя винаги ще му причини голяма вреда. Следователно ако станете лош, вие само временно ще бъдете трансформатор на Божествената енергия, но някога лоша вината може да ви разруши; а пък ако сте добър човек, ще бъдете трансформатор на тия енергии, които ще ви причинят добро.

Слушам един ден двама се разговарят. Единият учен казва: „Не трябва да изцеждаме хората, че да ги хванем“. Е, хубаво, какво трябва да ги правим? Че когато един цирей набере, какво го правите вие? Казвате: „Не трябва да изцеждаме“, но цирей не го ли изцеждаме?

Какво зло има, ако го изцедите? Че като изцедите един домат, каква полза му принасяте? А като счупите един орех и изядете ядката, това не е ли изцеждане. Какво сте допринесли с това? Но Божественият закон е: след като изядете един орех, трябва да го посеете във вашия мозък, защото орехът и там расте – вие не може да се избавите от него. Ако изядете една кокошка, тя вече живее във вашия мозък и ходи и рови. Че тук имаме един съсед – всичките му пилци са все тука, из двора. Като им извика, те избягат, скрият се – и после пак дойдат – те тука ходят, ровят и намират нещо за ядене. И гроздето обичат – идват, ядат го и казват: „Божия работа е, да си похапнем!“. Аз гледам – тук някои се сърдят, питат: „Какво да се прави с тия кокошки?“. Някои пък мислят: „Някоя лисица да има, че да ги плаши“; други ми дадоха съвет куче птичар да бъде. А аз на други казах, че тия кокошки са повярвали; казват: „Ние сме с вас – светът ще се оправи“. И всичките кокошки са вече от Новото учение.

Първият съсед отглеждаше кучета. Той, понеже е въвн от града, мисли, че трябва тук да има кучета – и по пет-шест държеше, все лоши, та кой как мине оттук, все лаеха. Но след като поседяха по два-три месеца, почнаха да се сприятеляват с нас – и нито едно куче не остана при него. Всичките му кучета от двора минаха тук и му казваха: „Господарю, светът ще се оправи, ти с тия хора трябва да се сприятелиш, иначе светът няма да се оправи“. И понеже съседът не се сприятели с нас, замина за другия свят. А на този сега кокошките му се сприятелиха с нас – казват: „Господарю, светът ще се оправи“. И аз ви казвам: ако имате страдания, светът ще се оправи. Понеже страданието ви обича, търси ви то сега – казва, че светът ще се оправи. Едно време страданията не ви търсеха, но сега се забавляват с вас; сега, понеже светът ще се оправи, те идват при вас и казват: „Кажете, че и ние вече вярваме. Какво мислите вие?“. Ние вярваме вече в страданието и че светът ще се оправи.

Та казвам: от учението, което ви проповядвам, не ви трябва много. На вас то ви трябва за въглища – колкото един лешник да имате – той ще ви стигне и за цялата тази година, и за идната. Горко на търговците тогава: вие отвсякъде можете да вземете един лешник. И като идете при който и да е търговец и му кажете: „Дайте ми колкото за един лешник“, ще ви даде. Аз намирам, че всичките търговци са много добри; и въглищарите са добри – няма нито един, който, като му поискате въглен, да не ви даде. Щедър е човекът – ще ви даде едно малко парченце, и то даром, понеже не го оценява. Едно малко въгленче е, но може с него да иде някой с един параход *Нормандия* до Америка и да се върне – грамадна енергия съдържа то.

Сега някои ме питат: „Учителю, кога ще дойде Царството Божие?“. Най-първо Любовта трябва да ви се даде – тя сама да започне. Аз ще ви попитам: вие правили ли сте опит? Дойде Любовта и ви дойде една мисъл – турете я на огъня на Любовта, поставете я на пиростията и вижте какво ще стане. Или имате едно желание – сложете вашето желание отгоре на Любовта, за да видите какво е: ако остане, гръжте го; ако се измени, оставете го да си седе. Имате сиромашия – изпечете я, сложете я на скарата на Любовта; имате богатство – сложете го на скарата; имате недоразумение – турете всичко на скарата на Любовта, печете всичко. Най-първо Любовта си има една скара – оставете нещата на тази скара. Ако се опека хубаво, без да изгорят, оставете ги – и яжте тогава; ако изгорят, сложете ги навънка.

Сега нали няма да се докачите, като ви кажа, че вие още напълно не сте верующи, за Господа още нямате едно право разбиране. Понеже не сте верующи, да ви кажа моите разсъждения какви са. Аз употребявам едно правило върху себе си и ще го приложа и върху вас, и вие да си служите с него. Ти имаш десетина хиляди лева, стотина хиляди лева в банката – и си насърчен: не че вярваш в Господа, а в парите. Като ти вземат парите, нямаш никаква вяра – още си един безверник. Ти имаш стотина

декара нива – вярваш в нивата; имаш гървета – в тях вярваш. Но в Бога още нямате вяра – друго е тя. Евангелистите я употребяват някой път: „Иова и ре!“ – Бог ще промисли. И в какво седи Божественият промисъл? Бог е предвидил, че по-малко трябва, и не иска да ви обремени – Той ви е дал малко нещо, от което имате нужда, от което ние се нуждаем. Ти се нуждаеш през деня само от една малка хубава мисъл, от едно малко хубаво желание и от една малка хубава постъпка – от нещо микроскопическо, което никой не знае. От три неща се нуждаеш: от една малка хубава мисъл, чувство и постъпка. Като дойде в умствения свят, тя ще извърши всичко за теб и това ще уреди всичко в сърцето ти, ще уреди всичко на физическото поле. Тук от тази книга, която взех да ви чета (Библията), аз малко вземам, когато държа беседу.

Един наш приятел тръгнал от Варна да дойде на събрание. Но понеже нямал пари, тръгнал да пътува пеш – и вървял два месеца. Стар човек, дошло му наум да дойде на събора в Търново. Питат го по пътя: „Ти, стар човек, какво си тръгнал пеш?“ „Е, отивам да се поразходя.“ „Е, на млади години това трябваше да направши, на стари години какво ще обикаляш България?“ „На млади години няхах този ум, тогава бях с друго зает; сега, на стари години, гледам да го изпълня“. Друг го среща, пита: „Защо си тръгнал пеш, защо нямаш кон?“ „Е – казва, – на кон само болни хора се качват, аз съм здрав.“ „Ами някой билет за трен?“ „С трен болните хора да вървят, аз се опитвам дали съм здрав, затуй вървя пеш“. Този брат разправя, че вървял два месеца. По едно време един ден той си казва: „Какъв голям глупак съм. И хората ми казват, че съм остарял. Уморих се вече. Сега да имам един кон, че да уда, да пристигна по-скоро в Търново“. Тъкмо помислил за кон, ето, минава един каракачанин, казва му: „Я се качи на коня ми, защо си тръгнал тъй“. „Не – отговаря, – ако река да се кача на коня, ще ме сполети някое нещастие – на кон се качват само болни хора. Аз искам да знам дали съм здрав, или съм болен.“ Каракачанинът го поглежда, казва: „Какъв си упорит старец!“ – и си тръгва.

Върви той сега и му дохожда на ума: „Да имам малко пари, че да си взема един билет, та по-скоро да си ида, какво съм тръгнал тъй“. По едно време го вика един човек и казва: „Какво си тръгнал тъй? Както виждам, закъсал си. Аз ще ти взема билет, да те кача на трена“. Той поседял – отказал се и от трена. Онзи мисли: „Някой смахнат е, някоя фикс идея има“. На този брат аз му казвам: „Слушай, това, което си направил за два месеца, ако можеш и вътрешно да го направиш. Виждам за в бъдеще – както е поставена главата ти, значи много си упорит, имаш една хубава черта. Ако можеш и вътрешно да направиш това, както външно си го направил, по-добър човек от тебе няма да има“. Ако и вътрешно направиш нещо, по-добър човек от теб няма. Та сега казвам: след като направим външните неща, има нещо, което трябва да направим отвътре.

Мене все ме питат: „Учителю, туй как да го разберем, по 10 минути на ден за какво да мислим? Казахте 10 минути за ума, 10 минути за сърцето и 10 минути за волята да мислим. Е, как да го разберем това?“. Хора, които проповядват на другите какво нещо е Господ и как се влиза в Царството Божие, а за най-малкия въпрос не знаят – 10 минути не знаят как да мислят за Господа. 10 минути ще мислиш за Любовта, 10 минути ще мислиш за Вярата и 10 минути ще мислиш за Надеждата; после ще превърнеш – 10 минути ще мислиш за хубавото ядене. Ще седна аз, като си сложа хляба, защото искам да ям, и като ям, ще казвам: „Дано дойдат и други, че да участвам в моите блага“. И кой как дойде, ще разчупя самуна и ще му дам; няма да мисля, че самунът ще се свърши – аз ще ям и на другите ще давам. И след като си ял, самунът ще бъде пак цял: това значи да мислиш хубаво за яденето. Като мислиш всеки ден върху Любовта, Вярата и Надеждата, твоего лице ще се оформи и ще стане красиво. Да допуснем, че вие искате да бъдете красиви – това е едно чувство в човека. Аз считам, че да искам да стана красив, значи да добия правилни черти: веждите

ми да са намясто, очите, ушите, носът, устата ми да са намясто – и особена светлина да излиза от тях.

Сега има цяла наука, ако вие питате как се е образувал човешкият нос, по кой начин. Но има един правилен начин, по който се е образувал носът. После, как са се образували очите, ушите, веждите, носът, устата... Ако знаете тия закони на образуването, щяхте да знаете и тяхното предназначение. Вие не знаете още предназначението на вашите вежди. Онези много напреднали ученици в Индия, някъде в миналото, са разбирали това и са го прилагали. Когато в умствения свят се случат някои мъчни работи, тогава понякога вие си питате веждите – и хубаво правите. Някой път си погладите веждите – хубаво е и да ги гладите. Всеки един косъм на веждите е една Божествена антена, през която идва специална енергия, която допринася нещо на ума. Или вие си бутате горе ухото или го хващате долу... Всяка част на вашето ухо, която побутвате или хващате, има значение. Понеже и вашите ръце са космати, а на някои от вас ръцете имат доста косми, те са антени – там минава горната енергия, грубото. Това е онази енергия, която разрушава света – горната част на ръката е, която руши всичко. После вземете вашите косми на главата – ако не знаете как да мислите, те рушат всичко; и всички косми на тялото ви рушат всичко. Ако тия косми не ги впрегнете на работа, ако всеки един косъм не стане трансформатор на вашата мисъл, вие ще се изложите на известна опасност.

Сега това трябва да го приемете на вяра: то още не е знание, не е още наука. Защото и при най-хубавата наука това са неща, при които ние не сме още в реалния свят. Казвате: „Научно е доказано“, но знаете ли какво значи „научно доказано“? Правил съм наблюдения, има известни мерки – например ако веждите имат дължина. Важно е какво е устройството и дължината на веждите, защото тази дължина показва нещо; после, дебелите и тънките вежди също показват нещо. Когато космите са тънки или дебели, аз казвам, че веждите са резултат на онази сила – Любовта, която действа у човека. Защото Любовта е

създала всичко това, което имаме сега, Любовта е създавала тези работи. И за да не се разруши човек, тя му е сложила една много ниска температура. Най-първо вие имате ниска температура на тялото – 36-37°, която е нормална за всекиго. И колкото температурата се увеличава, това показва, че тя не е още окончателна. Стане 37,1° – вашата температура постепенно почва да се повишава. Вземете у рибите – те са студени, студенокръвни, там температурата е по-малка – но вижте колко са жестоки те. Вземете температурата на змията, и тя е по-малка – но знаете ли колко са жестоки змиите? А как е при топлокръвните – при тигъра, лъва и т.н.?

Сега има едно изключение, как ще го обясните? Значи у човека 36,5° е нормална температура; ако се повиши тя в организма на 40°, човек изгубва своето съзнание и не може да ходи. А температурата вътре в него е висока: за да стане човек добър, тази температура трябва да се повиши. Не на 3000° – на добрия човек температурата му трябва да се повиши най-малко на 3 милиона градуса; на разумния човек – на 500 милиона градуса. Това са данни: сега ще вярвате в тях, те не са произволни; това са данни, на които засега ще вярвате. А пък на Любовта градусите са 2062. Значи за Любовта ще почнеш да мислиш, че в нея няма мъчнотия, която да не се поправи – Любовта отдето мине, всичко поправя и обновява. Когато минава покрай умрелите, Любовта може да ги оживи само ако има правилно отношение между нея и умрелия, защото има умрели хора, които са много упорити. Като минава Любовта, умрелите трябва да чакат. Много пъшкат от долу, а като мине тя, те въздържат пъшкането, мълчат – и тогава тя не може да им помогне. „Който чуят гласа, ще оживеят.“ Мъртвите, като чуят гласа на Сина Человеческаго, ще оживеят. Е, как ще разберете това? Човекът, който е умрял и чуе гласа, ще оживее. Когато Любовта минава, ако си заровен в гроба, ти си умрял при най-лошите условия. Като повикаш Господа и си отвориш очите, Той ще се отзове; пък ако минава Господ и ти си гневен, как Той да ви остави в това положение толкова дълго време? Тогава Господ ще мине и ще си замине.

Та вие всички се гневите в своите тела. Когато Господ минава, като сте все неразположени духом, телата ви са гробове. Вие се мъчите и искате работите ви да се оправят – тогава никога няма да се оправят. Когато минава Любовта, ще се обърнете към нея – само една дума ще ѝ кажете: „Помилвай ме, помени ме“. Сега съществуват още старите вярвания. Вие всички вярвате, че щом като вярвате, Христос ще ви извади навън от гроба. Вие ще благодарите, че като умрете, няма да остане нищо от вас; от самия човек няма нищо да остане, ще се свърши всичко. Имате ли спомен от вашите минали съществувания? Туй, което имате сега, това е новото. Някои искат да знаят какво е било в миналото, но ние не сме достатъчно силни да видим нашето минало. Че ако ти видиш своето минало: че си бил цар и хиляди хора си екзекутирал и си ги измъчвал, бесил си ги – какво красиво ще съзреш тогава? И ако видиш своето минало, че си бил търговец, милиони си вземал от хората и си ги измъчвал, какво хубаво има в това?

Помнете, че вие търсите Господа. Ако не можете да Го зърнете вътре в себе си, къде ще Го намерите отвън? Защото Господ никъде не може да се намери отвън – единственото място, дето Той се проявява, е вътре във вас. Вие не знаете къде Бог ще се прояви. Някой път Той се проявява, а някой път – не. И Писанието казва: „Търсете Ме, докато съм близо“. Това е по отношение на вашето съзнание, защото и Господ се отдалечава някой път. Писанието казва: „Вашите грехове станаха причина Бог да се отдалечи от вас“. Една нечиста мисъл, желание или постъпка стават причина да се отдалечи Бог от вас – и Той тогава няма да дойде, няма да се изяви. Тогава вие нямате ясна представа за нещата. Бог е едно същество толкова чисто и свято, че не обича никаква нечиста мисъл – и най-малката нечиста мисъл Той не може да я гледа. Пред Него трябва да дойдат светици, ангели, архангели, серафими, херувими, че те да те очистят – и като те очистят и облекат, тогава да дойде Той. Като идеш при Бога, ти не трябва да имаш никакъв недоста-

тък. И всички тия страдания, които сега имате, не са нищо друго освен един процес на чистене – да се събуди във вас съзнанието.

Вие искате да влезете в живота. „Това е живот вечен – да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога и Христа“. Някои казват: „Да познаем Христа – и после Бога“. Не: „Това е живот вечен – да позная Тебе, Единаго истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил“. Защото ако не познавате Бога вътре в себе си, вие не можете да познаете Онзи, Когото Той е пратил – тъй сега въпросът. А някои сега обръщат нещата другояче; казват: „Да познаем Христа, че после Бога“. Ама Христос казва така: „Никой не може да иде при Отца без Мене, ако Аз не му покажа пътя“. Това е едната страна. Вземете и другото: „Ако Аз не ви заведа при Бога“; и после казва: „Никой не може да дойде при Мен, ако Отец Ми не го привлече“. Хората сега вземат само едната страна, а трябва да се разбере въпросът по-дълбоко. Сега казват: „Христос да ни покаже пътя“. Не, казано е: „Никой не може да дойде при Мен, ако Отец Ми не го привлече“. И никой не може да дойде при вас, ако Бог Отец не го привлече. И вие искате някой път да преобразите някого. Лъжете се. Ако този, когото привличате, Бог го е вече привлякъл, вие може да му проповядвате и ще го обърнете; но ако Бог не го е привлякъл, всичко ще бъде глас в пустиня. Вие мислите, че всякога може да привличате – може да кажете на някого, че писмо му носите от ангелите. Аз не вярвам на тия писма – на мен са ми донасяли много спиритически писма. И аз имам радио – духовете постоянно ме питат, грънкат някой път, някой път телеграми пращат, звънят.

Един ден дойдоха една сестра и заминалата ѝ майка. Пет минути грънка майката като дух на моето радио. Аз превеждам на гръщерята речта на майка ѝ: „Дъще, ти ме забрави, много малко мислиш за мен. Ти съвсем си починала да се отказваш от работите в света и все мислиш как оттук-оттам да направиш някой долап, искаш да си уредиш работите. Ще ги уредиш тъй, както аз ги уредих. Доколкото аз ги уредих, готолкова ще ги уредиш и

ти“. Дъщерята ме пита: „Какво ти каза?“, пък аз не ѝ превеждам всичко, защото майката има много отзивист език. „Какво ще стане с мен?“ – пита дъщерята. „Каквото е станало с мен – отговаря майката, – ще стане тъй, както с мен стана.“ А при това мнозина искат да идват тук, при мен, да им оправя работите. Казвам: без любов и аз не съм в състояние да оправям работите. Помнете, че аз в съдран чувал жито не турям, в пукнати шишета вода не наливам, в неразбрани глави знание не слагам, в болни сърца кръв не преливам, на забравливите пари не давам. Че дам аз на някой да посади няколко ореха – той ги изяде и после пак иска. Казва: „Хубави бяха орехите, нямаш ли още?“. Отговарям му: „Изяж най-много девет ореха, пък единия посади – и след 4–5 години ще имаш много орехи“. Посейте вашите хубави мисли, не ги хвърляйте само така.

Сега всички мислят как ще се оправя светът. Аз да ви кажа! Ние толкова време се събираме – цяла година в 5 часа, да четем молитвите. Сега някои от вас ще попитат: „Какво се постигна с туй?“. Искате ли да знаете какво се постигна? Ако ние не бяхме се събирали, сега щяха да се бият и вие ще се криете в миши дупки. Ако ние не се събирахме, България нямаше да бъде на правата страна и съвсем щеше да загази – и още по-лошо щеше да бъде. Не мислете, че е оправена още работата, не се лъжете. Не мислете и че не е оправена, но казвам: как ще работите, щото нещата да могат да се предотвратят? И казвам: всинца трябва да се заемем да изпълним Волята Божия. Трябва да носим една идея в главата си – това е идеята на Любовта. И всички хора трябва да съзнаят, че те съставят едно цяло – една фамилия са те, едно семейство. Имате един народ, на когото волята трябва да се изпълни, и всички народи трябва да осъзнаят, че са органи на цялото човечество – органи са те на Бога. Цялото човечество трябва да служи на Бога. Бог е, Който се грижи за човечеството – и всеки един народ си има гадени свои права. Бог за тях е изпратил много хубави работи: за всеки един народ е промислил много по-хубави неща, отколкото народите мислят.

И казвам: госта умно постъпиха сега. Някой смята, че чехите много пострадаха. Казвам: чехите пострадаха малко; пък ако те не бяха пострадали, щеше да пострада цяла Европа. И кое е по-хубаво – един народ да пострада или цяла Европа? Някой път е по-хубаво един да пострада... И вие не знаете защо Христос трябваше да пострада. Христос дойде в света да стане един трансформатор, защото ако Той не беше дошъл, Земята щеше да се обезличи – нищо повече. И всичко туй се дължи на това, че Христос е един трансформатор на ония, лошите енергии, които имаше в света. И те щяха да разрушат всичко, цялото човечество, а Той дойде да превърне всичко това. И всеки един, който не носи Името Христово, ако не остави да минат през него Божествените енергии на Христа, ще бъде разтопен. Казвам: Христос и Божествените енергии да минат през него – сега спасението е в това.

Значи въздухът същевременно за нас е един трансформатор. Ако въздуха го няма, сега има едни лъчи, които биха умъртвили всички хора. От пространството иде една черна материя, черни лъчи са това, които биха разрушили всичко, но въздухът трансформира тези черни лъчи. Сега и учените хора тях ги намират. Та Христос дойде да стане един трансформатор между Бога и нас. Когато се казва *гняв Божий*, те не разбират какво значи Бог да се гневи: това са разрушителните енергии в света, които могат да разрушат човечеството. Сега всички вие трябва да станете малки трансформаторчета, за да не се разрушат другите, които са около вас. И всеки един от вас трябва да стане един трансформатор: за да почне работата, ти трябва да станеш един трансформатор.

Та казвам: мислете върху Любовта, мислете върху Вярата и Надеждата. Мислете върху Любовта, която е основа на Божествения свят; мислете върху Вярата, която е основа на ангелския свят; мислете върху Надеждата, която е основа на човешкия свят. Мислете, че Любовта е основа на Божествения свят, а Вярата е основа на ангелския свят. Но Вярата е зависима от Любовта: ако имате едно правилно разбиране за Любовта, ще имате

правилно разбиране и за Вярата; и ако имате едно правилно разбиране за Вярата, ще имате правилно разбиране за Надеждата. А Надеждата – това са хората, Вярата – това са ангелите, а Любовта – това е Бог – туй, безграничното в света. И като дойдем до Него, трябва да имаме всички една свещена мисъл – не със страх да приближаваме, а с Любов.

Сега вас ви е страх от Бога. Не, човек трябва с Любов, с готовност всичко, което има, да го пожертва разумно. Вие мислите, че като пожертвате всичко, ще останете голи. Не, като пожертвате всичко, вие ще придобиете всичко. Да ви обясня сега тази мисъл. Ако ти имаш 10 килограма жито, които могат да те прехранят през годината, и вземеш тия 10 килограма и ги посееш на нивата, питам: ще загубиш ли от това, че идущата година едно житно зърно ще ти даде 30, 60 или 100 зрънца? Значи от 10 килограма колко кила ще имате? По 30 – 300, а по 60, по 100? Сега ако имате от тия зрънца 3000 килограма, изгубили ли сте нещо?

Та казвам: във всяко едно отношение жертвай! Посей мислите си там, дето трябва; посей чувствата си там, дето трябва; посей постъпките си там, дето трябва. Това е необходимо за вас – за всеки едного от вас е полезно, защото добрината на света зависи от личния живот. Аз гледам между вас и съжалявам, че нямате достатъчно уважение един към друг. Като се срещнете някой път, казвате: „Този брат е малко безверник“ или „Тази сестра е такава, онази е иначе“ – казвате всичко това и едва ли остават един или двама светци. И това не е право: всинца сте светии, но неразбрани светии. Най-първо научете се да уважавате един добър брат – това е в реда на нещата. Но да уважаваш един, който не е добър, това е Божествено! Да дадеш угощение на богатия, това всеки ще направи, но да дадеш угощение на сиромаха, който нищо няма, там се изисква разбиране. Срещнеш един брат. Макар че има недостатъци, виж какво е вложил Бог в него, кажи: „Има добри работи в него. Ще стане един отличен работник“. Една сестра като видиш, виж хубавите

работи в нея – хубавите работи трябва да се виждат. За някой брат казват, че е много сприхав. Казвам: много добър е братът. „Как добър, не виждаш ли, много говори!“ Устата му е медена. „Много обижда“ – казват те за този брат. Мен не ме е обиждал още.

Веднъж минавам покрай един български чорбаджия. Той псува слугата си на майка и на баща. Аз минавам и му казвам: „Много приятелски се разговаряте“. „Извинете – отговаря той, – това говедо не слуша.“ На този чорбаджия му казвам: „Знаеш ли, този слуга е много късметлия, той като е в дома ти, всичко ще ти върви.“ „Отде го знаеш това?“ „Той макар и да прави погрешки, ти се отнасяй добре с него.“ „Защото – казва чорбаджията, – откак е дошъл, все пакости прави.“ Рекох: „Почни да се отнасяш добре с него, ще ти тръгне на добре, добре ще ти върви“. И той казва на слугата си: „Я, Стоянчо, ела виж, този човек казва, късметлия си бил“ – и го тупа по гърба: „Господ да те поживи! Че как Господ те изпрати в този дом? Извини ме, Стоянчо, аз това не го знаех, сега го научих“. Че вярно е това – Бог е поставил една душа в туй тяло. Тази душа един ден ако я разбереш, Бог ще те благослови, защото Той е там – и ти ще Го познаеш. Господ казва: „Ето един син, който не Ме познава, ето едно Мое създание, което се е заблудило“. Това са Неговите схващания.

Та има тук някои глави много дебели. Не че аз не мога да ви направя млади, ама не искам да приложа още голямата топлина. Ако я приложа, не зная колко от вас ще останете, но един ден ще я приложа. Още десет години ще ви търпя: след десет години ще приложа най-малко 500 милиона градуса, а след туй ще приложа голямата топлина. И светът ще се оправи, и Царството Божие ще дойде със сила, а щом дойде със сила, огън ще дойде, няма да се обиждат хората. Всички ще бъдете на един ум – нали когато потъва параходът, всички са на един ум: всичко, каквото имат, го хвърлят и всеки гледа само едно нещо – да се качи на една лодка, само за живота си мисли. И като потъва този параход, всички дохождат на

един ум – оставят пари и всичко друго. А щом не потъва, всеки мисли за себе си, гледа само себе си, но щом почне да потъва, не гледа вече себе си. Та по-добре е да потъне параходът и ние да излезем чисти, отколкото да излезем с този параход на сушата и да се хванем пак за гушите. Че ти имаш да ми даваш това-онова – трябва да престанем с тия чужди работи, които от хиляди, милиони векове са набрани. Чужди работи са тези, които ние всеки ден разглеждаме.

Мислете хубаво, като срещнете един човек: поне тук сте братя, мислете хубаво! Някои искат да ме убедят, че хората в света са по-добри. В света са по-добри, но светът и Бог са две неща различни. Вие не можете да бъдете приятели и на света, и на Бога. Под думата *свят* подразбирам желанията. Всичките тия хора в света искат да бъдат богати, силни, да имат всичко на разположение; в света имат желания да притежават по 4–5 слугини – на всеки едного от света желанията са големи... Там има една такава потайна борба, която тия народи вършат все за добро, това са все хора. Англичаните имат едни разбирания, французите – други; германците, русите, американците, китайците, японците, българите... И всички тези разбирания са стремежите им. Но по отношение на Царството Божие единство трябва да има в стремежите ни.

Та казвам: оправете вашия свят, или приложете Любовта във вас, пък външния свят го оставете – своя свят оправете! Светът ще се оправя, туй да го знаете, той няма да остане неоправен. В Писанието пише: „Бог казва: Създавам ново небе и нова земя“. И в дните, в които ние живеем, това време вече е дошло: новото небе се създава, новият порядък – това съзнание, което всички имате. И няма да се мине много време, всички вие ще бъдете зрители на онова, което ще стане. Как ще разберете това? Вие като умрете и като идете в другия свят, пак ще бъдете на Земята, пак ще чакате. Вие мислите, че ще умрете. Та като гоиде туй, Новото, вие ще се обезпльтите в другия свят и ще седите там,

ще почакате. Като дойде Новото, тогава на вас ще ви дадат нови тела – ще се облечете и ще дойдете на Земята. Тогава ще се повдигне вашето съзнание и ще настане Царството Божие. Или да ви обясня по-ясно: вие в онзи свят ще почакате. И като дойде Царството Божие, вас ще ви пратят при хората, които са на Земята в това време – и вие ще се вселите в тях хора, ще обземете всичко – и Царството Божие ще бъде за вас. Няма да се раждате както сега: вие ще влезете в силните хора и ще вземете управлението – всичко туй ще е така. „И ето, Царството Божие ще дойде.“ Казвам: зор ще бъде сега, като отивате в другия свят, там ще имате голям зор. Е, туй е един начин на обяснение. Сега в това само трябва да вярвате, още не трябва да го знаете: като минете през него, ще го видите.

Та казвам: не е нужно да се отричате от живота, а да разбирате живота. Колкото време имате сега... Някои са ходили в горите, в манастирите да се молят да им се простят греховете... Не – на всинца ви трябва работа! Каквото можеш да направиш, считай, че е намясто. Какво ти коства да кажеш на някого една блага дума; какво ти коства, като минаваш и видиш някоя паднала книжка – вземи я отгоре и я тури настрана; или едно камъче – сложи го намясто. Навсякъде можеш да направиш добрини колкото искаш, всеки ден можеш да правиш добрини. А всички хора какво правят? Минава един беден човек. Е, гладен е: иди, купи му малко хляб; не му купувай цял хляб, купи му едно геврече. Ще кажа: според Новото учение цял хляб не трябва да се купува, а едно геврече. Речи му: „Иди и го дай на жена си, то е за жена ти“; и кажи: „Това е, за да се нахраните“. Ако ви каже някой, че не са се нахранили, дайте му два геврека; и ако пак са гладни, занеси им един хляб; и ако отново не са се нахранили, занеси им 10 хляба; пък ако не са се нахранили с 10 хляба, трябва да знаеш, че те са от слоновете. Ако се нахранят с малкото геврече, това са хора, които могат да влязат в Царството Божие; но тези с двата геврека или с големия геврек, и с двата хляба, и с десетте хляба няма да влязат.

Та ви казвам: аз ви давам по едно малко геврече, кифличка – и ако вие и децата ви, и всички, които са наоколо ви, се нахраните, то Царството Божие е във вас; тъй ако чакате десетте самуна, ще намерите слона.

Отче наш

Та ще ме попитате: „Как да разбираме Любовта?“. Разбирайте Любовта тъй, както когато сте в най-добротото разположение, което имате. Как сте разположени тогава – готови ли сте да се примирите с всички? Мен ми разказваше един американец, като слушал Олбой – един голям цигулар, ученик на Паганини, който свирил „Смисълът на живота“: „В дадения момент като го слушах, бях готов да се примиря с целия свят!“. Най-точно е казано.

Казвам: както имате Любовта в най-хубавото си състояние, тогава я разбираете. Дръжте тази Любов, по този начин приложете Любовта и благодарете. Не както аз ви казвам, но както в най-хубавото си разположение я разбираете, така я приложете...

2 октомври 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЛЮБОВ КЪМ ВСИЧКО

Отче наш

В начало бе Словото

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей.

Духът Божий

Всичките хора на Земята се намират в едно противоречие, в едно вечно противоречие, което не могат да си обяснят. Ако идете в света вечерно време по селата, когато залезе Слънцето, ще видите един гайдарджия, нагул гайдата, или някой кавалджия, нагул кавала. И около него се насъбрали млади хора – обикалят и играят. Защо играят? Има си някакъв смисъл. Ако минава някой и види тия млади хора – те играят, след като са работили, и трябва да им свири някой. По някой път не им свирят и пак играят – те тогава пеят. В една кръчма виждате, че всички са насядали около масите по 4–5 и пред тях има по една оканица с винце. И всички се разговарят и пият, вдигат чашите и викат „Наздрабе!“, а после: „Да живее този и онзи!“. От всички тия, които излизат от кръчмата, някои са тихи, някои почват да пеят по пътя, а някои стават смели и бурни; и като идат в дома си, веднага отворяят война с жената и децата, разправят се там.

Мен ми разказва един българин своя опитност: „Отивам в едно село, не се познавам с хората и един господин ми казва: „Елате ми на гости тази вечер у дома“. Аз обещах. „Да се почерпим“ – казва. Пяхме, почерпихме се – измени се характерът му. Като отивам в дома му, той ме пита: „Кой ти позволи да дойдеш тук, да безпокоиш моя дом?“. Ще кажеш: „Виното изменя работите“ или: „Лош човек е“. Две неща има у хората, човек носи със себе си две воли: едната – злата воля, а другата – до-

брата воля; едновременно в човека живеят двата. Когато гоїде да действа злата воля, ти ще се измениш и ще се чудиш сам на себе си – ще говориш туй, което не е. Това е право, естествено е. А когато гоїде добрата воля, пак ще се чудиш: ще говориш това, за което никога не си говорил. Питам тогава: де е човекът? Философски казано, разсъждавам така: човек има два крака, но двата крака – един десен и един ляв, не съставляват човека; човек има и две ръце, но ръцете не съставляват човека; има две очи, но очите не са човекът; има две уши, но ушите не са човекът; човек има и една уста, но устата не е човекът, и носът не е човекът. Чрез очите човек гледа, чрез ушите слуша – чрез дясното ухо и чрез лявото. Аз наричам лявото ухо ухо на лошия човек, а дясното е на добрия човек; лявото око е на злия човек, а дясното е на добрия човек. През два прозореца гледа човекът.

Та казвам: има противоречия. Хората казват: „Защо стават така тия работи?“. Вкъщи е влязъл един паяк, направил си е паяжина; и някоя муха бръмчи, пее си тя: чуваш ѝ гласа – пее си. Но полека-лека виждаш, туй пене престава; и виждаш, че този паяк е омотал тази муха – и след това взема, че я учи. Питам: кога е научил той това изкуство? Защо не остави тази муха да си ходи свободно, кога му стигна умът да си направи тази паяжина? Гледате: някоя котка седи при една гунка и дълбоко разсъждава за проблемите на живота – социални, семейни, морални и научни въпроси разрешава тя. И като седи като някоя статуя, си казва: „Само от тази гунка излиза разрешението на този въпрос“. И гледаш: по едно време един ученик излиза от тази гунка, позасмее се малко, излиза навън, обърне се и влиза.

Сега наскоро гледах една картина. Снощи ми донесоха един албум, германско издание – там има събрани картини от разни видни художници. Човекът искаше да ми покаже много картини, но мен ми направи впечатление една, много ми хареса. Сюжетът на картината е едно магаре, две кучета и една котка; сюжетът е едно магаре с юлар, две кучета – едното възбяло, другото възчерно, и кот-

ката. Кучетата – от рода на булдозите, тия, късите, с вълчести лица, са погнали котката. И горката, за да се спаси от тях, тя се покачила на гърба на магарето – те искат да я хванат. Та магарето ги гледа; и горката котка седи и ги гледа от гърба на магарето. Магарето малко си е дигнало крака и се чуди какво да прави сега. Ето един спор, който се разрешава: кучетата искат нещо от котката, а тя се е качила горе, на гърба на магарето, и оттам гържи реч. Даже ако искате, ще ви я покажа – доста оригинална картина е. Онзи художник е схванал психологията на кучетата, пък и котката от страх за кожата си се е покачила на магарето; а и самото магаре се намира в недоумение – дигнало си е само левия крак и мисли какво да прави сега. Искаше този човек да ми разправя за други картини, но рекох: „Тази е достатъчна, доста оригинална е“. Та и ние някой път се намираме в положението или на кучетата, или на магарето, или в положението на котката на гърба на магарето. Сега ние ще кажем, че кучетата са неблагоприятни. Че и котката, която се е качила на гърба на магарето, благоприятна ли е: защо не седи настрана, а се е качила горе, на гърба? Съображения има тя.

Казвам: противоречията в света от какво произтичат? Има едно вечно противоречие, което на Земята не може да се разреши. Вие искате всичките ви противоречия на Земята да се разрешат – това е невъзможно! Сега виждате някой път противоречията и ги намирате за несъобразни. Чувате в курника някакъв шум, кряка кокошка, и казвате: „Как, този курник е направен да се пазят кокошките от някоя лисица, да не би да дойде да ги нападне и открадне!“. Та в този уреден порядък на кокошките виждате – една от тях плаче. Сегашните хора влизат в курника – хваща някой една от кокошките и тя го пита: „Какво искаш от мене, защо не ме оставиш да си почина, вече съм заспала, сега ме дигаш?“. Той казва: „Не, искам да се поразговоря малко с тебе, да ми дадеш отчет днес къде си ходила на работа, та и за другите кокошки, и за вашия надзирател – големия петел, който ходи с вас – да

ми гадеш отчет“. И по едно време така, докато говори господарят на кокошката, тя млъква. Е, хубаво – млъква, но се усеща особена процедура: тази кокошка, за да издаде всичките тайни, които се крият в нея, я турят в една тенджерка и с вряла вода ще я посипят, ще ѝ разтворят корема да извадят навън каквото е гълтнала през деня. И след това ще я нарежат на парченца и ще направят нещо от нея. След туй ще дойде цяла една компания, все от изследователи – те да видят как върви работата на кокошката. И като е много тлъста, те ще се произнесат за това; и ако работите са били добре, ще дадат дознание, че тази порода от кокошките е много добра. При това тази храна дава свежест, бодрост и енергия за работа. И казват: „Да се повдигне цената на тази порода кокошки“.

Е, питам сега: от туй, което аз ви описвам, бихте ли желали да бъдете на мястото на кокошката и да гадете отчет какво правят другите кокошки? Хванат и вас някой път и ви питат: „Вие защо живеете така?“ „Защото не можем да живеем другояче“. Защо рибата живее като риба, а не като птица? Защото и тя не може да живее другояче – другото не го е научила. Питат птицата: „Ти защо не живееш като рибата?“. Сега тя е птица и казва: „Аз излязох вече от водата“. Та във всичките хора има едно вечно разнообразие. Някой пита: „Защо така постъпвате?“ „Е, по Бога постъпваме“. Е, мислите ли, като каже някой, че по Бога постъпва, какво значи права постъпка? Та няма мислите, че онзи паяк, като изяжда мухата, от любов върши това, и че тя като му бръмчи, му пее? Той казва на мухата: „Обичам те, без тебе не мога да живея. Само твоето слово искам да слушам. И като ми пееш така, по евангелски, какво слово излиза от устата на Бога!“. И паякът казва на мухата: „Аз живея от твоето слово. Песента, която от теб излиза, това е за мен живот“; а тя отговаря: „Значи като ти пее, ти оживяваш, а аз умирам“. А пък законът е такъв: аз като престана да пее, ти ще умреш, защото има и обратен закон.

Та казвам: в ума си вие имате повърхностни понятия, мислите за туй, което не е. Често мислите, че един човек, който постоянно мисли за вас, е същият човек – Петко Стоянов. Вие се срещате два пъти, но ти не можеш да срещнеш никога пак същия човек – само веднъж го срещаш. Вие срещате един, който е с такси на пътя, но това такси не вози същите пътници. И вие всеки ден, като сте дошли тук, сте джуги, не сте ония, младите. Едно време бяхте малки деца, сега не сте същите. И после влезе идеята във вас и казвате: „Остаряхме вече“. Или някой дойде у вас, казва: „Аз съм болен“. Какво значи болен човек? Злата воля ражда болестите, добрата воля ражда здравето; злата воля ражда глупавите хора, ражда лошите мисли, а добрата воля ражда добрите мисли. Ти си болен – това е злата воля; осиромашееш – злата воля е; не мислиш добре – злата воля е; война става – злата воля е; не се споразумяват хората – злата воля е. И обратното: дойде ли добрата воля, всичко, каквото става тогаз, все е от добрата воля.

Ние сега не съзнаваме този момент, казваме: „Не зная какво ми е, но малко съм станал лош“. Та нима когато ядете кокошката, вие сте лош? Във вас тогава има особено разположение – страда кокошката, а вие сте радостни и весели. Де е страданието тогава? Страданието е в онзи, който губи, а всеки, който печели, се радва. Следователно в живота страданията произтичат от известни загуби, които имате – в даден случай това е страдание. Щом губите, вие страдате; щом печелите, се радвате. Но понеже всички хора не са еднакво силни, ще дойде един ден и ще настъпят промени. Ти докато вземаш, си радостен, но ще дойде един ден – ще почнат да вземат от тебе и ще станеш нещастен. И тогава хората трябва да се научат в дадения случай на тази закономерност.

В Природата има един закон: това, което трябва да дадеш, трябва да го дадеш навреме. Защото ако не го дадеш навреме, ще дойдат и ще го вземат от тебе насила – войници има. И ако един параход, който пътува в морето, се натовари повече, отколкото трябва, той ще

потъне; ако съвсем се изпразни, пак има опасност да се преобърне. Този параход може да се натовари до известно място – има си известна мярка. Ако в един параход има съзнание, какво ще мисли той? Някой път нашето повърхностно понятие за парахода е следното: ако той се натовари с много неща, ще мисли, че е богат и че всичко това, каквото има в него, е негово. Като иде до известно пристанище, ще го разтоварят от този багаж и ще го натоварят пак – той само услужва на хората. Сега и вие сте един параход, и вие услужвате, а сте започнали да мислите, че каквото имате, е ваше.

Вие търсите щастие на Земята. Турците имат една поговорка: „Олса да инанмам“ – и да го видиш, пак не вярвай! Дотогава, докато човек не разбира смисъла на своя живот, той не може да бъде щастлив; докато имате това съзнание, което сега имате, не можете да бъдете щастливи. И ако вие можете да намерите един щастлив човек, доведете го при мене – и аз ще му дам цялата Земя на този щастлив човек. Най-първо щастливият човек не трябва да умира, не трябва да боледува, не трябва да бъде зависим, той трябва да бъде абсолютно свободен. Често аз съм ви казвал, че за да бъдеш напълно свободен, трябва да бъдеш толкова голям, че никой да не може да те измерва; или трябва да бъдеш толкова малък, че никой да не може да те види. Той пита: „Как ще се справи светът?“. Много лесно. Имаш да даваш някому. Онзи, който има да взема, идва и казва: „Ти ми дръжжиш“. Показва полицата, изкарва изпълнителен лист и веднага идва. Ти нямаш нищо, той започва да описва. Хубаво, ако ти си онзи човек, ученият, и дойдат да ти кажат: „Имаш да даваш“, ще почнеш да се смаляваш и се изгубваш пред очите им. Тогава те ще се изпоплашат. Не само това, и предметите може да се смаляват, и те изчезват. Хванат някой стол да го опишат, но и столът става малък и изчезва; масата, къщата – всичко става малко и изчезва. Какво ще каже тогава този съдебен пристав? Ще рече: „Не се описват там нещата. Каквото пипнем – всичко изчезва“. И като си заминат те, всичките предмети пак

се връщат и се явяват. Аз ви казвам тогава: ето един щастлив човек!

Идва един ден една много напреднала сестра тук, от Братството. Един брат отишъл и ѝ казал тъй: „Защо не си държиш добре сметките? Ти пиеш тук кръвчицата на Братството“. Тя иде при мен и гледам – два реда сълзи – плаче. Тя мислеше, че аз ще ѝ съчувствам, ще кажа за този брат: „Той е грубиянин“. Рекох: „Този човек евангелски проповядва“. Христос нали казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Та и ти, след като пиеш кръвта на Братството, значи живееш в Братството – и ако престанеш да пиеш, значи нямаш живот, свършено е с тебе. „Ама той не трябва да говори така. Аз не съм изпила кръвта на Братството.“ Рекох ѝ: „Той е философ. Ти трябва да изтълкуваш това, че си изпила кръвта. Ако той беше ти говорил на френски, какво щеше да правиш тогава, като не разбираш езика?“.

Аз съм давал много пъти примери, гето двама не се разбират. И ако този брат е казал на сестрата: „Ти изпиваш кръвта на Братството“ и тя се обижда, но след туй той изважда кесията си и ѝ дава 1000 английски златни лири, фунта стерлинги, и ѝ каже: „Сестра, ще ме извиниш“, тогава тя нали ще му бъде благодарна? На този брат всичката му погрешка седи в това, че като ѝ е казал това, не е извадил кесията си с хилядата лири. Та неговата погрешка седи в това, че не е отворил кесията си. Законът сега е, че тя пие от кръвта на Братството, но не е пила още от неговата кръв, та той трябва да ѝ каже: „Сестра, понеже тебе ти е нужна кръв, от моята кръвчица ще ти дам“. Братът само констатира, че от кръвта на другите е пила. И от нашата кръв трябва да пие. Ти като умреш, няма ли да дадеш кръвта си и на другите? Колко малки същества – всички ще пият от твоята кръв, после от месцето ти ще опитват.

Та, казвам: в Новото учение най-мъчното нещо е да примириш противоречията. Някои може да считате, че туй е в реда на нещата. Аз дадох на младите един закон.

Казвам: как ще ми обясните психологически следния закон? Идва една майка и се оплаква от нейното благовъзпитано дете, че то е ходило в една чужда градина и е взело от ябълките. Майката го пита: „Ти защо ходиш да вземаш от чуждата градина ябълки?“. То си навежда очите към земята. „Не знаеш ли, че тебе Господ ще те съди?“. То вдига главата си нагоре. „Кажми защо я изяде?“. То навежда главата си надолу. „Не знаеш ли, че Господ ще те съди?“. То си вдига главата нагоре. „Какво си вдигаш току очите нагоре и надолу?“. С това детето ѝ отговаря: „Земята ме накара да взема ябълката, а Господ ми позволи да я изям“. Майката като го пита: „Защо гледаш надолу?“, детето отговаря: „Защото искам да ям.“ „А защо гледаш нагоре?“. „Защото отгоре ми позволиха. Ако не ми позволяват отгоре, не мога да ям нищо“. Защото никои човек не може да извърши нищо, ако не му е позволено отгоре.

Как ще обясните онзи пример за Жан Валжан⁴ в романа на Виктор Юго? На онзи епископ му откраднали златния светилник и той пред полицията казва: „Още един златен светилник имам – и него ще му дам“. Той не го хваща за гушата и не го пита: „Ти какво правиш?“, а сам си казва, че той е причината за открадването на златния светилник. Кой може да го задигне, ако светилникът беше направен от пръст? Но понеже той е направен от злато, ще се намери някой да го задигне. Сега какво иска да каже Виктор Юго? Че сме взели чуждото имане, че ние на Господа златото сме взели и цял въпрос става кой има повече злато и кой има по-малко.

Питам: религиозните хора как ще разрешат въпроса? Ако аз бях един учен човек, според както сега хората живеят, според този начин, както ние живеем, нещастие то върви подир нас като сянка. За да бъдеш щастлив, не трябва да имаш нужда от пари и да ги търсиш отвън – ти трябва да имаш тази магическа пръчица – и като тропнеш и бутнеш в джоба си, един английски фунт ще имаш; тропнеш два пъти – два фунта; три-четири пъти тропаш с едната ръка, с другата ръка. Ако от джоба ти винаги излизат тия златни монети, щеше ли да бъдеш в

противоречие? Отиваш някъде за грехи – пари нямаш, но ако тропнеш, веднага грехи ще имаш и ще се облечеш с тях. И при това, ако тропнеш, ще изчезнеш пред грехарина. Сега аз ви говоря за това, което не може да бъде – във вашия ум не може да бъде това... Като четете приказките на Халима⁵ в *Хиляда и една нощ*, нали ги има такива случаи там – които са чели от вас?

Турете една идея: не изисквайте! Вие някой път питате: „Защо Господ направи така?“. Не: всяко училище си има своя програма и доста изпити, всеки ученик трябва да бъде изпитан. Казвате: „Тежки изпити...“. Те изпитват за онази материя, която ти си учил. Какво лошо има, ако един ученик го поставят на изпит? Изпитват те със сиромашията – това е един предмет, който си учил: с богатството как да живееш и със сиромашията как да живееш. Ще те питат каква е разликата между богатия и сиромаша. Представете си, че богатият е богат, но стомахът му е развален, а сиромашът е сиромаш, пари няма, но стомахът му е здрав. Единият е богат с пари отвънка, а сиромашия има в стомаха си, а другият е сиромаш отвън, а отвътре е богат. Аз бих предпочел вътрешното богатство на сиромаша, отколкото външно богатство на богатия.

Вие мислите, че който има външното богатство, той има и вътрешното богатство. Едновременно в света това не съществува, и в духовния свят не съществува, понеже има противоречие във физическия свят и в духовния. В човешкия свят винаги хората започват с доброто. Всяко нещо, което започва отначало с доброто, накрая ще свърши зле. Вие се раждате деца: майка ти и баща ти ще те приемат, ще те облекат, но като умреш, ще те заровят в земята. Значи началото на живота е добро – с песни, а краят е лош: че никой не е избягнал тази съдба. В духовния свят е обратното: там почваш зле, а накрая е добре, свършваш с добро – отначало страдаш, а накрая благуваш. Само в Божествения свят нещата започват добре и свършват добре – той е свят без изключения. Вие искате на Земята да внесете законите на Божествения

свят, но трябва да съедините началото на човешкото с началото на духовното и края на човешкото с края на духовното. Ако не ги съедините тия две противоречия, вие не може да разберете Божествения свят, защото Божественият свят е едно примирение на противоречията. Доброто е примирение между човешкия и Божествения свят – то е едно определение и в човешкия, и в ангелския свят.

Та казвам: когато вие сте нещастни, тогава ще идемте при ангелите, а когато сте радостни при ангелите, не слизате при човеците. И затова на Земята хората винаги се сдружават – един лош и един добър; затова на Земята най-първо ще дойде добрият – той започва работите, и ще свършат със злия. В духовния свят работата най-първо я започва лошият и я свършва добрият, а в Божествения свят започва добрият и свършва пак добрият.

Та казвам: само Божественото във вас може да примири нещата. Няма никакво примирение в света – защо така? Във всичко, каквото сме преглеждали, няма нито един философ, който да е дал едно правилно разрешение. И ако мислите, че могат да ви обичат от началото до края, вие се лъжете – всички ще бъдете обичани и после изоставени. Всеки ще бъде здрав и болен и всеки ще бъде богат и сиромас: няма да остане противоречие в света, което да не дойде във вашия ум, във вашите чувства и във вашата воля.

Та някой път аз виждам хората, какви ли не мисли имат – това, което не е. Защото всички противоречия в света произтичат от имането. Ако човек нямаше отворена уста, ако се затвореше устата на човека, тогава противоречието за яденето щеше да бъде разрешено. И ако бяха затворени ушите на хората, да не слушат, тогава противоречията, които съществуват между хората, нямаше да ги има. И ако бяха затворени очите, ако ги няма и краката, не щеше да виждаш лош човек в света. Тогава какво ще остане? Затвори си очите, ушите, устата – и злото ще изчезне от света. Но и човек изчезва. Кое е по-хубаво в гадения случай: да са затворени

нашите усти или да сме господари на нашите усти; да са затворени нашите очи или да сме господари на нашите очи, на нашите уши; да изчезнат нашите ръце или да сме господари на ръцете си и на краката си?

Сега аз някой път се чудя на вашия ум: някои седят и не мислят нищо; даже децата и майките не мислят. Така ви се чудя на вас... Някои ме цитират и казват: „Учителя тук така каза“. Нищо не съм казал: това, което ти мислиш, аз не съм го казал. Някой пита: „Че как е възможно човек да обича всички?“. Но това е една възможност, едно предположение, което трябва да опиташ, трябва да го опиташ. За онзи, който не го е опитал, е невъзможно, но за този, който го е опитал, е възможно. Едно малко шишенце, което събира един грам, не може да събере едно кило вода – това е невъзможно. Ти ако си едно малко шишенце, не можеш да събереш едно кило, но аз мога да обичам всички. Онзи, който може да събере едно кило, може да има повече вода, той може да обича всички; но за онзи, който може да събере един грам, казвам: „Този въпрос не се отнася за тебе“.

Защо е създаден светът – това е въпрос за учените хора. Когато говоря за Любовта, аз разбирам добрите, умните хора; когато говоря за Любовта, разбирам хората на Любовта – на тях говоря. Онези, които не обичат, не ги засяга този въпрос – те да си вървят по своя път. И казвам: вие често страдате за чуждите погрешки. Може вас да ви хипнотизират и да ви турят известно престъпление, без да сте го извършили – и вие да страдате за това. Може да ви сложат чужда мисъл, че сте извършили известно престъпление; може да ви турят в хипнотически сън и да ви кажат, че вашата ръка е изгоряла, и да ви произведат една рана. Или могат да ви вцепенят крака и като станете, кракът да не работи – всичко могат да ви направят.

Та най-първо трябва да се освободите от една хипноза. Вие казвате: „Колко лош човек съм“. Как е възможно онзи човек да стане лош, когото Бог е направил? Как е възможно златото да стане лошо? Това е невъзможно.

Лошавината е нещо външно – вие се лъжете, че сте станали лош. Или пък казвате, че сте станали добър. Как може желязото да стане злато? Желязото си е желязо, лошият човек си остава всякога лош. И добрият всякога си остава добър, но добрият човек, като се приближи при лошите, лош става. В дадения случай и лошият човек, като се приближи при добрия, става добър – той чувства, че е станал добър. Той усеща, че е добър, но като се отдалечава, казва: „Пак съм лош“. И добрият човек, като се приближава при лошите хора, чувства лошавината и казва: „Станах лош“; и после, като се отдалечи, казва: „Пак станах добър“. Та сега вие трябва да знаете добри ли сте, или лоши. Ако не сте добър, някой добър човек трябва да се приближи при вас – вие трябва да търсите добрите хора, за да бъдете добри. Пък ако сте добър, какво трябва да правите?

Сега аз ви давам тия неща, за да разсъждавате. Вие казвате: „Каква философия е това? На човека ще му изскочи умът навън“. Та умът ви и сега е изскочил. На всеки човек, който разсъждава, умът му е намясто, а който не разсъждава добре, умът му е изскочил навънка. Не мисли, че умът като ти е намясто, ти всичко можеш да разрешиш. И хиляди години още да минат на Земята, има какво да учите – и пак ще бъдете деца. Но ще бъдете радостни, че вървите по Божия път, и ще обичате Божиите пътища. Някои мислят, че са разрешили всичко и като идат на Небето, ангелите ще им пеят и те ще ходят. Че ангелите не са музиканти, а имат една велика работа – те са същества, които управляват цялата Вселена. Каква работа имат те! Вие казвате: „Те ще пеят на земните хора, на Иван, на Драган“. Свършил е някой работа някъде и ангелите ще му пеят... Не мислете така, че когато един цар се забавлява с някой беден човек, това е благородство: минава той и му казва една сладка дума – това е една случайност, едно съвпадение. И някой път ние имаме голямо въображение и казваме: „Как, Господ да ме е забравил!“. Господ има толкова работи да мисли, че ти нямаш право устата си да отвориш. Че Господ като

духне, ти ще изчезнеш от Земята и няма да се намериш никъде.

Та вие нямате страх: един ден ще дойде страхът. Има нещо, за което човек няма право да се бунтува. Правете всичко, но като дойдете до Името Божие, там трябва да имате само една идея – благодарност – нищо повече! И злият, и добрият човек, като дойдат до Бога, трябва да мълчат, понеже Господ е благ и човекът няма какво да каже. Всички трябва да имате благодарност към Него: и лошите духове мълчат, защото няма какво да кажат. Като дойде някой лош дух до Господа, Той, Господ, му даде всичко – и няма какво да вдига шум.

Та казвам: противоречията са наши създания в света; а великото благо в света – това е Бог и всичко онова, което от Него излиза, което Той е родил. Та казвам: идете при Бога и Му се молете – и каквото ви даде, бъдете благодарни. Аз откакто съм дошъл тук, от толкова години, дотегнало ми е вече да слушам все оплаквания: „Мър-мър-мър, еди-кой си брат, еди-коя си сестра“. Мърморковци, пък ще оправят света – морал турят. Оставете вашето морализиране. Знаете ли какво нещо е чистотата? Че онази вода, която излиза и се окаква, как ще определите как влиза в морето? Ти остаряваш. Как ще си обясниш, че на младини са те почитали, а на старини никой не те почита – как ще си обясните това? Някой път ти казваш: „Ще ме погребам“. И като те турят в ковчега и те носят, всички хора казват: „Умря!“ . А пък ти лежиш и знаеш, че не си умрял: какво ще кажеш на това? И виждаш, че там, в гроба, се разкапваш и изгубваш имането си, стоката си, богатството си. И оставаш Петко Стоянов без тяло, без уши, очи, крака, а имаш идея за ушите, за краката, разбира се, и мислиш за тях. Искаш да видиш, но нямаш очи; искаш да ходиш, но нямаш крака; искаш да работиш, но нямаш ръце, нямаш с какво да работиш; искаш да видиш, а няма с какво да видиш.

Вие мислите, че невидимият свят е като физическия. Вие не знаете какво нещо е Любовта. Аз се чудя

на голямата лъжа, която съществува. Доиде някой до мене, иска да ме люби. Аз разбирам Любовта в дадения случай така: ти си жаген. Минава някой благороден човек с чашата си и ти дава – това е любов. Или си паднал някъде и си изкълчил крака си, някой ти намести крака – това е любов. Ти си пътник, приемат те в дома, дават ти вечеря – това е любов. Каквото и да ти направят, и най-малката услуга – в това седи Любовта. Любовта е нещо, ние сме проводници на нещо, което излиза през нас – и като дадем ход на Любовта, тя е, която създава хубавото. Ти ако любиш, като казвам аз, че трябва да обичаме всички, разбирам една велика идея. Ти не можеш да бъдеш гениален човек, ако не обичаш всички, защото да обичаш всички – това са възможностите ти да станеш гениален. Като обичаш всички, това е заради тебе – ти ще добиеш възможностите да станеш това, което искаш; ако не обичаш всички, не можеш да постигнеш това.

Ти считааш, че ако обичаш всички, ще изгубиш всичко. Бог е скрит някъде и като обичаш всичко, като Го познаеш във всичко, Той ще ти даде едно благословение. Ти като видиш Бога и в лошия човек, Той ще те благослови. Златото и като го окаляш отгоре, то пак си е злато. Бог и в най-лошите хора е все същият – Той не се изменя. Изменяме се ние, Бог си остава всякога такъв – Той е вечна доброта. Бог остава всякога неизменяем в Своята вътрешна доброта. Под думата *Дух* аз разбирам туй – вечното, неизменното – това е Духът. А под думата *Любов* разбирам проявлението на Бога. Първото проявление на Бога, това е Любовта – това вечно, неизменно ние не можем да го знаем. Любовта е първият лъч на Бога, за да покаже Той Своята добрина чрез Любовта. Това, което излиза от Него, това е Любовта. Любовта носи живот, носи всичките блага. Ако един ден Бог не иска да се изяви, тогава Неговата Любов ще престане. Не че Любовта ще престане, но Той ще живее само за Себе Си. Но като казваме, че Бог е Любов, ние разбираме, че Бог живее не само за Себе Си, а живее и за нас. Ние трябва да се радваме, че Бог се е проявил като Любов и живее

заради нас. И щом Бог живее заради нас, и ние ще живеем заради Него – тъй трябва да се разбира.

Сега това е за вас разрешението, така трябва да разсъждавате. Кой е прав, кой е крив? Всички са прави и всички са криви: всички хора са прави в началото и в края всички хора са криви. А пък в духовния свят всички в началото са криви, а всички в края са прави; в Божествения свят всички са прави и в началото, и в края. Желая и на вас – и вие, като преминете тия два свята, да дойдете в света, дето да станете и в началото, и в края прави.

Добрата молитва

Преди няколко дена беше – върви една сестра и ми казва: „Учителю, миришеш на тютюн“. Казвам: „Права си, бях между тютюнджии, които пушат, и мириша“. Тя казва, че мириша на тютюн, като че аз съм пушил. Та и аз ще ви кажа на вас: „На тютюн миришете“. Често ще ви кажат: „На тютюн миришете“.

16 октомври 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПОСТОЯННАТА ВРЪЗКА И ЕДИНСТВЕНАТА МЯРКА

Добрата молитва

Духът Божий

Размишление

Ще прочета 28. глава от Евангелието на Матей.

В начало бе Словото

Всички хора страдат от еднообразието в света. Страданието е еднообразие, безверието е еднообразие, да се обезсърчава човек, е еднообразие, старостта е еднообразие – всички отрицателни неща, които има човекът, това е еднообразие. Най-първо хората, когато започнат една работа, я почват с голямо усърдие, но колкото времето минава, изгубват усърдието. Учениците, като постъпват като деца в първо отделение или в гимназията, са много усърдни, но като наближи последната година, питат: „Кога ще се освободим?“. Като не разбират вътрешната връзка между предметите, между уроците, учението им изглежда еднообразно.

Вие идвате тук всяка сутрин в 5 часа. Като станете, погледнете и казвате: „Пак ще се ходи“. Считате това като едно военно задължение, смятате, че това ви е писано като задължение. Сега, питам ви, защо ще дойдете? Ще дойдете и оттамък ще минете: заповед е това – наказание има, арестуване има. Някой казва: „Ние сме свободни да идем и да не идем“. Вярно е. Сега ако дойдете, какво ще спечелите; и ако останете у дома, какво ще спечелите? Щом станете сутринта, казвате: „Като отидем, какво ще спечелим? Ще изгубим доста енергия“. Половин, един киловат – колко киловата от тая енергия ще се похарчи? А тя се плаща: тук колко плащат на киловат? Мисля, че 7 лева. Докато дойдете тук, два киловата енергия ще изхарчите – 14 лева. Аз

предлагам толкова – това трябва да се провери. Двама киловата аз ги вземам като закон на противоречие. Може да е един, половин или повече от два, но и един киловат да е, пак има две половинки, единицата пак съдържа две половинки.

Питате: „Кое е важното в живота?“. Вие седите и казвате: „Трябва да се живее“. Няма по-хубаво от това, да живеете – тогава животът има радости и страдания. Радостите – това е място на Бога, а пък страданията – това е място на човека. Щом страдате, вие сте в човешкия свят; щом се радвате, сте в Божествения свят. Щом страдате, вие сте при хората; щом се радвате, сте при Бога. Питаш: „Защо страдам?“. Защото си при хората. „Защо се радвам?“. Защото си при Бога. Щом сте при себе си, страдате; щом сте във вашето Божествено съзнание, вие се радвате. По някой път казвате: „Защо ни са страданията?“. За да дойдете при хората. „Ама не може ли без това?“. Та и вие сте от хората – ако се откажете от тях, трябва да се откажете и от себе си. Човек може без страдания, но ще се откаже и от баща си, и от майка си, и от себе си – и ще бъде без страдания. Вие искате да живеете при хората и да бъдете щастливи – това е невъзможно. Дето има страдания, там има хора; дето няма страдания, няма хора.

Та човек трябва да живее при хората. Казват: „Да живеем при хората!“. Аз разбирам, че да живееш между хората, трябва да страдаш. И кой от вас, като е живял между хората, не е страдал, даже между най-обичните от вас? Майката, която счита своите деца за идеал, била ли е така щастлива? Даже един проповедник, който е обрънал към Бога толкова хора, между своите пасоми бил ли е щастлив? Учителят при учениците си бил ли е щастлив, съдията бил ли е щастлив при хората? Не: всякога там, дето са хората, има едно недоразумение. Сега на мен ми е целта да ви дам едно конкретно определение: страдаш – значи си между хората. Защо и за какво – това е ваша работа, трябва да я изучавате. И ако ви дотегне животът, тогава опитайте, откажете се от хората и от

себе си. Казвате: „Не може“. Щом не може, тогава ще живеете между хората. Щом искаш да бъдеш щастлив, трябва да се откажеш от хората.

Какво значи да се откажеш от хората? Ако питате българина, той ще ви каже така: за да се ожениш, трябва да тропаш на хорото. Защото днес се хваща човек на колелото, утре се хваща – и стане едно с колелото – и започва човешкият свят. Значи другарката ще ви намери на хорото. Но питам: без хоро не може ли да се намери тази другарка? Втората жена пак на хорото ли я търсиш? Първата жена я намери на хорото – красива, с хубава рокля, спретната; а пък втората е вече доста обикновена – той няма да я търси на хорото. А пък ако намери трета, къде ще стане това? Има някои старци, които се женят на 80 години – той не може без бабичка. Тук вземам думата *женитба* в широк смисъл: всяка работа, която върши, човек все се жени за нея. Вземеш лопатата – ожениш се за нея; вземеш мотиката – ожениш се за нея; впрегнеш вола – ожениш се за него; вземеш пианото – ожениш се за него. Дотегне ти – туриш ги настрана. На български *жена* значи работа – жънеш с паламарка и туряш настрана. Женитба значи узрялото жито да го ожънеш, да го вържеш на снопи, да го счукаш, да замесиш хляб и да ядеш. Някой ще каже: „Това женитба ли е?“. Така го разбирам аз. Сега това са ред разсъждения. Всяко едно разсъждение е полезно дотолкова, доколкото може да даде един правилен извод или да допринесе нещо.

Сега говоря за Христа: кое е най-важното в Христа? Неговото възкресение показва, че вън от човешкия живот, от обикновения живот, който ние живеем и от който един ден ще се лишим, има друг един живот. Или ти си като един наемател: наел си една къща за десет години; взел си я под наем и след 10 години, като изтече срокът, ще ти кажат: „Напуснете къщата“. Питаш: „Не може ли другояче?“. Ще излезеш! „Ще я дам на друго, ще я ремонтирам.“ Ще ти кажат: „Трябва да излезеш“, ще ти изтъкнат много причини. Живееш в едно тяло: като напуснеш този живот, къде ще отидеш? Христос

казва, че има друг един свят – на опит го доказва. Той умира и оживява, става видим и невидим – значи доказва, че има друг един живот. Интересното е, че като отидоха тези, които Той покани, едни повярваха, а други се усъмниха. Защо са се усъмнили? Защото им се струвало, че образът не прилича на Него. Има нещо в смъртта: онези, които имаха духовна светлина, виждаха образа Христов, а на онези, които нямаха тази Божествена светлина, им се показва, че не е Той.

Сега да ви наведе на следния пример. Вие по някой път, когато сте в добро разположение, вярвате, че Христос е възкръснал, но като дойде изпитанието, помрачава се умът ви и се съмнявате дали е възкръснал Христос и дали това не е някаква измама. На това ме навежда един пример. Един от най-видните български свещеници ми казваше: „Какъв дявол ме изкушава? След като чета Евангелието, се питам: „Возкръснал ли е Христос? Ако не е възкръснал, ти какво учиш?“. И казвам: „Махни се, дяволе!“ „Какво, ще се махна, но ако не е възкръснал?“. И един ден, като чета Евангелието, си казвам: „Ти вярваш ли, или не?“ „Но ако е възкръснал?“ – слушам някого вътре в себе си. Ще попиташ: „Но ако е възкръснал Христос?“. Тогава онзи млъкна, каза: „Аз не зная, че е възкръснал“. Аз го питам: „Ти там ли беше, да знаеш, че не е възкръснал? И аз, и ти не бяхме там; и аз, и ти трябва да се учим – сега ще проверяваме кое е вярно“.

Трябва да има известни доказателства, с които може да се докаже дали нещо е реално, или не. Дали тази печка сутринта е била палена, или не – как ще докажем? Щом печката е силно отоплена, тя е палена; щом не е отоплена, не е палена – това е най-простото доказателство. Значи щом е палена, тази енергия съществува някъде из въздуха. И всеки един от вас може да направи един опит дали Христос е възкръснал, или не. Някой студен зимен ден, когато отвън има 30 градуса студ, направете опита. Ще ви дам два вида доказателства – едно физическо и едно умствено. Не зная дали първото ще може да го направите, но второто е по-лесно – първото е много

трудно. Седите вкъщи и нямате възлища, краката ви са измръзнали и ръцете – вкочанявали. Искате да знаете дали Христос е възкръснал. Ще кажете: „Ако Христос е възкръснал, да ми се стоплят краката и ръцете, а пък ако не е възкръснал, нека си седят такива, каквито са. Да зная поне истината!“. Да допуснем сега, че десет души правите опита и на петте се стоплят краката, а на другите – не. Излизате с две мнения. Де е погрешката? Едни казват: „Нашите крака не се стоплиха“. На онези от вас, които сте казали и сте повярвали, ще се стоплят краката. А пък другите ако река: „Аз казвам, но я се стоплят, я не се стоплят“, краката им ще останат такива, каквито са били.

Сега втори опит – първият е на физическото поле. Да кажем, че вие се намирате в едно вътрешно помрачение на ума си, дошли сте до отчаяние – не ви се живее вече и търсите да се хванете за сламка. И казвате: „Ако Христос е възкръснал, тази тъмнота, която е в мен, нека да изчезне в момента, а пък ако не е възкръснал, нека тъмнината да си остане!“. Сега някои искат исторически доказателства. Всеки един от вас може да провери – реалността е нещо, което постоянно присъства. Сега ако се обърне този ключ, можем да прекъснем течението на електрическия ток и лампите ще изгаснат. Това не показва, че няма енергия – като завъртим ключа, пак ще светнат. Вратата е само завъртване на ключа, само тя дава възможност да се проявява реалността. Завърти ключа и ще видиш дали има светлина, или не: какво ти струва да го завъртиш? Като направиш това, нищо няма да спечелиш, но веднага във въздуха ще се яви светлина.

Вратата в света е следното: само да обърнеш онзи ключ, който ще даде възможност да дойде Божествената светлина. И като дойде тя, нещата наоколо ти ще станат ясни, защото без светлина те не са ясни. Представете си, че там има друг ключ – и като го завъртите, ще се стопли печката. Сега, според стария начин, печката трябва да се изчисти от пепелта, после да се турят малко гърва, отгдолу малко запалки, ако печката се пали

отдолу; или ако се пали отгоре, тогава да се сложат възлища и после гърба горе. Това е старият начин, а пък по новия веднага ще завъртиш ключа и печката ще светне, ще се нагорещи. А най-новият начин за отопление ще бъде този: целият този салон е обкръжен с жици отвън; като пуснеш ток по тях – и салонът ще се отопли. Целият салон е опасан с 400–500 жици и като завъртите този ключ, за колко минути ще бъде отоплен? За половин час. Това зависи вече от човешкия ум, зависи от вашата инсталация. Сега вярата ви е дотолкова, доколкото палите печката с възлища или с горно, или с долно горение, а пък с електричество още не се отоплявате. Аз виждам вашето заблуждение – вие ще питате: „Няма ли да изгори къщата?“. Ни най-малко, понеже тя няма да бъде от гърво, а от стъкло. И ще пуснете ток – ще бъде чисто, няма да има пепел. Стане ти горещо – ще завъртиш ключа и ще имате една умерена топлина.

Всичко това, което ви говоря за външния свят, хората ще го направят, но и отвън да го направят, светът няма да се подобри. Но цялата тази инсталация можем да я направим и вътре в нашето тяло. Няма да ви трябва много възлища – ще си имате инсталация. Отвън в бъдеще ще си носите по две жици, прекарани от главата надолу, под грехите – и щом излезете вън, завъртете ключа. Навън има 30–40 градуса студ, но на вас ви е топло – през грехите и през обущата минават токовете. Токовете текат, краката и ръцете ви са топли – и се чудите каква е тая работа. Инсталация има. Сега казвате: „Това възможно ли е?“. Възможно е – хората го правят. Ако отвън е възможно, и отвътре е възможно. Та онова, което изстудява човека, това са неговите отрицателни мисли. Студът е признак на едно съгъстване на материята. Студът показва човешкия живот. Там, дето има студ, водата се втвърдява – течната вода се втвърдява и можеш да ходиш по нея. Това е едно благо, но по нея нищо не расте; ала щом се стопи водата, по нея не можеш да ходиш, но всичко расте там.

Сега във вас има противоречия: вие искате да имате всички блага на живота и пак да бъдете близо до Бога. Ако искате да бъдете щастливи на Земята, вие Божието благо не може да разберете. Ако искате да имате 100 милиона, 200 милиона или един милиард – и искате да бъдете щастливи, не е възможно. Ако имате къща, няма да бъдете щастливи: другите хора ще бъдат щастливи, но на вас ще ви бъде тежест вашето богатство. И най-богатият американски милиардер, един вестникар, почнал да продава, да ликвидира. Той бил на 75 години и вижда, че така, както е живял, животът е безсмислен. Всички неща ги продава, иска да живее хубаво вече: дошла е нова светлина в ума му. И друг един богат американски милионер, който три пъти пропадал и три пъти се въздигал, казва: „Всичко каквото имах, ми го взеха“. Имал една Библия за 5000 долара – и нея му продали за дълга: на този, богатия милионер, не му оставили и Библията. Хората, които искат да вземат, вземат всичко. Аз не съм против богатството, но казвам, че има едно богатство, което няма основа – то ще се изгуби. Има една сиромашия, която няма основа; има едно знание, което няма основа; има една добродетел, която няма основа. Всички онези неща без основа, положителни или отрицателни, ще се изгубят – това е преходно. А има едно богатство, което има основа.

Представете си, че вие знаете, че сте ясновидец, и узнаете къде има скъпоценни камъни, скрити в земята; знаете всичко, каквото е скрито там. Питам: ще бъдете ли тогава беден човек? Трябват ви пари – имате полица: ще отидете, ще разровите и ще вземете колкото пари ви трябват – и после пак ще заринете. И навсякъде, където ходите, земята ще бъде отворена за вас. Но казвате: „Как да го имаме това?“. Вие може да искате да го имате, но от невидимия свят нямат доверие още във вас, защото ако ви дадат богатството, ще го вземете и ще го съберете на едно място. Питам тогава: за кого Бог е създал златото, какво е предназначението му? Да се избиват ли хората за него? Златото в органическия процес

е проводник на чистия живот. Човек, който няма злато в своята кръв, в своите чувства, в своите постъпки, в мислите си, той е сиромаш човек. Вие ще ме попитате: „Защо Христос не е учил това?“. Защото не бяхте там. Колко души бяха при Него? Някой пита: „Дали аз бях ученик на Христа?“. Казвам: „Ти не си ли от дванадесетте?“. Къде са дванадесетте? Че ако ти си един от дванадесетте, как си го забравил? И за две хиляди години освен че не си прогресирал, за да разбереш, че си бил с Него, но си и забравил.

Дохожда ми наум онзи анекдот за българите. Не зная дали е български, но минава за такъв, защото това са анекдоти от разни народи. Млади хора отишли войници и стояли повече от 20 години – и им израснали бради. Отиват при жените си и ги питат: „Вашите мъже имали ли са бради?“. Жените отговарят: „Не, те нямаха бради“. Мъжете казват: „Тогава не сме вашите мъже“ – и си замиват. Отиват до едно място и правят престъпление – и им обръсват брадите и ги пускат. Отиват пак при жените си и ги питат: „Жени, вашите мъже имаха ли бради?“ „Нямаха.“ „И ние нямаме. Тогава сме вашите мъже“.

Какво показва брадата на човека? Човек, който има брада, показва, че не е работил. Всички животни дълго време са почивали и са брадясали. Мъжете повече са брадясали, отколкото жените. Гледам една млада сестра и ѝ казвам: „Трябва да работиш, защото гледам, че на лицето ти почва да никне брада“. Това беше млада сестра – на 26 години – и брадясала. Брадата е признак на онзи мъжки елемент, когато човек почва да става груб. Като задебее човек, брадата му ще израсне – и по нея, по космите ще познаеш човека. Ако космите са по-тънки или по-дебели, ще познаеш дали принципът, който е водил човека, е мек, или груб. Мекотата е винаги женски елемент. Онези органи, които имат мекота, например сърцето, нямат никакви косми; после езикът и прочие. Онези елементи, които поддържат човешките мисли, нямат косми. Отвън са дадени космите – на физическото поле.

Всеки косъм представлява проводник на енергия. Ако във вашата коса преобладава електричеството, тя ще стане остра; ако преобладава магнетизмът, косата ви ще стане мека. Ако във вас преобладава електричеството, вие ще бъдете твърд, груб, сприхав, а пък ако преобладава магнетизмът, ще бъдете нежен, мек. Има хора, до които като се допреш, казват: „Не ме бутай“ – той е цяла батерия. За да не стане контакт с него, стой 25 сантиметра настрана: ако го бутнеш, ще стане преливане на тези енергии. Когато хората се събират на едно място, безверници и верующи, хората на безверието са положителни, те са хора на мъжкия принцип. Всички безверници са хора на мъжкия принцип, а пък верующите – на женския принцип. Всички, които вярват, са все жени – така сега въпросът. Вярата е женски принцип, а безверието е мъжки; Любовта е женски принцип, а пък безлюбието е мъжки; Мъдростта е женски принцип, а пък глупостта е мъжки; Истината е женски принцип, а пък лъжата е мъжки. Къде ще му иде тогава краят? Трябва да разгледаме този въпрос по-дълбоко. Има два вида мъже: има едни мъже положителни, има и отрицателни; има и жени положителни и отрицателни. Вас да не ви смуцава гумата *отрицателен*, или грубият и мекият принцип в света.

Та казвам: ако ти съзнаваш своя пол, че си мъж, и мислиш, че си едно божество и можеш да направиш каквото искаш, непременно си от невежите. Ти тогава не разбираш закона. Всеки човек, който мисли, че е самостоятелен, че може да направи каквото иска, той веднага ще дойде в стълкновение с Божествения принцип. Какво ще стане, ако всеки каже: „Аз мога да направя каквото искам“? Всички хора могат да направят каквото искат – и всички противоречия не произтичат ли оттам? Няма човек, който да не се обижда – аз съм правил опити. Дойде някой при мене и още като влиза, си мисли: „Този шмекер лъже хората“. Аз тогава казвам: „Такива лъжци като тебе не ги искам – я навън! Ти още като влезе, ме обиди – вън, нищо повече!“. Казвам на човека: „Невъзможно е да бъда такъв, каквото ти ме мислиш. Най-първо, за

да мислиш, че съм такъв, какво съм ти изял, кажи ми? Ако съм ти направил някоя пакост, ще се изгължа към тебе“. И продължавам: „Аз ти давам този урок – не ти ли е приятно нещо, не го прави“.

Като влезеш в един дом, кажи си: „Ето един добър, отличен човек!“. Както постъпиш, така и хората ще постъпят с теб. Вие ще отидете при Бога и мислите, че Той прави каквото искате. Мислите ли, че в такъв случай Той ще ви посрещне? Ще ви изхвърли навън, кракът ви няма да стъпи там. Аз проповядвам Любов, но напуснете глупавата, неразумната любов в света – Любовта е нещо разумно. Като отидеш при Бога, ти трябва да мислиш, че няма друго съществуване като Него в света – и тогава Той ще мисли за тебе точно така. Той твоята хубава мисъл ще я върне на теб; ще каже: „Понеже ти мислиш така за Мене, давам ти тази мисъл – давам ти благословението Си. Бъди като Мен!“ – и ще бъдеш радостен. А пък ти щом мислиш, че Бог е лош, тогава Той ще ти върне това и ще ти каже: „Бъди и ти като Мен“. Някой казва: „Господ ще ни прости“. Но ако ние мислим за Него така, както трябва. За Бога трябва да имаме една определена мисъл – никой няма право да мисли другояче. За себе си и за ближните си можем да мислим както искаме, но за Бога който е мислил другояче, се е намерил в едно голямо противоречие.

Нашето нещастие произтича от това, че ние искаме да се освободим от една зависимост и не знаем как да се освободим. Преди години идва една сестра и ми казва: „Дотегна ми животът вече. Не ми се живее, отчаяна съм!“. Аз искам да видя с какво може да бъде тя щастлива. Вземам четири пендара по 100 лева, турям ги в един плик и ѝ ги давам. И след половин час тя бе вече щастлива и каза: „Имало добри хора в света!“. Но утре, като свършат четирите пендара, пак си наведе човек главата надолу. Дадат ти един пендар – изправиш се, изхарчиш го и се наведеш. От Господа ти вземаш всяка минута по 20 пендара. Щом Господ не ти дава пендар, се мъчиш, не можеш да ги шиаш. Ако Господ ти хване гърлото, ако не ти

дава нищо, тогава какво ще правиш? Ще се мъчиш. Ако Господ не ти дава да ядеш, ще се мъчиш. Бог задоволява всичките ни нужди в света.

Ние искаме да бъдем щастливи – нека да мислим дали окръжаващите около нас са щастливи. Ние живеем в Бога, Който е всеблаг, и при това в този, благия Господ, в Който живеем, сме нещастни. Тогава де е причината: в Бога или в нас? В нас. Та казвам сега: по този начин, както сега се ходи, новата религия не може да върви, не могат така да вървят новите хора. Дотогава, докато търсите щастие само за себе си, вие сте на крив път. Целият свят е щастлив. Бог е вечното благо в света и ако има същества, които са нещастни, причината е в тях – те са причината, че са станали нещастни. Онзи, младият син, който е напуснал баща си, казва: „Защо не ми дадеш имането? Искам да отида в странство“ – и се връща при баща си с една горчива опитност. Кой го е направил нещастен, баща му ли? Той си е намерил белята. И синът казва после: „Не съм достоен да бъда ваш син“. Баща му му показва своята благост и синът показва готовност за работа. Ние ядем и пием – и като не излезем на добър край, почваме да се оплакваме.

Аз забелязвам тук две сестри, вземам ги като пример. Много са добри и двете, светици са, но щом гойдат при мен, смущат се: нито едната има търпение, нито другата. Защо става това? Аз да ви обясня: и двете са нервни. И следователно ако аз покажа предпочитание към едната, като се присъединя към нея, то нейните токове отиват в другата и тя става недоволна – не иска от тая енергия, която я възбужда. Ако едната сестра е по-търпелива, тогава меката енергия минава от нея към другата – и тогава първата ще бъде доволна от нея. Съберете двама нервни хора – те са и двамата положителни.

Та законът е: вие трябва да правите смяна. Щом се търкаля някоя голяма канара отгоре по пътя ви, отстъпете – не си представяйте, че може да кажете: „Ти знаеш ли кой съм?“. Не искай да покажеш на канарата кой си – бъди благоразумен. Кажу: „Моите почитания!“ –

отстранени се да мине. Или иде някой трен. Ти не казвай: „Знаеш ли кой съм аз“ – отстранени се, сними си шапката, поздрави онези в трена и не искай той да спре. Ние не можем да се спрем на Божествения път, не – благодарумието всякога трябва да ни накара да отстъпим пред Божествения порядък на нещата. Всякога трябва да отстъпваме, другите хора да се проявяват. И ако ние отстъпим, и те ще отстъпят; ако не отстъпим, и те няма да отстъпят, защото Бог така е направил – да се пресичат пътищата. Например две планети се пресичат в своя път, но едната трябва да мине с пет минути по-рано: ако искат да минат и двете едновременно през този възел, тогава ще се сблъскат. Може едната да мине със закъснение 5 минути, 20 минути, нищо не значи това – важно е да не се сблъскат. Иначе от тях нищо няма да остане.

В обиколката ви вашите възгледи могат да се срещнат. Вашите възгледи може да не са намясто, може да има различие между това, което мислите ти и онзи за Господа, но ако се сблъскате двамата, ще направите пакост на себе си. Умният или ще усили бързината, или ще закъснее. И ние виждаме, че Земята в своето движение, в своето въртене някой път закъснява 8 минути и после усилва 8 минути – има един прилив. Това зависи от човешката мисъл: някой път няма да мислиш много интензивно. Понякога мислиш дали си верующ, или не. Щом вярваш, че Бог е всеблаг, и искаш да бъдеш като Него, ти си верующ; щом вярваш, че Бог е всеблаг, и имаш всичката готовност да изпълниш каквото Той казва, да изпълниш Волята Му, си верующ. Ти имаш желание да изпълниш Волята Му, питаши: „Дали ще мога да го направя?“. Всякога трябва да имаш желание да изпълниш Волята Божия, при всичките възможности и условия. Всяка работа, която вършим, трябва да я правим много добре. За да бъдем удобни на Бога, не трябва да има еднообразие.

Една майка намира удоволствие, когато детето яде. Щом го сложи на своята гръд, веднага това дете започва да бозае. Ако детето не бозае, то е болно; обаче когато

отбие това дете, тя почва да го храни по друг начин. Когато отбива детето, то плаче дълго време. Какво ли не слагат майките на гърдите си, за да го отучат да бозае, а после им е приятно, когато яде детето. После ще го пратят на училище – условията се изменят. Ако детето се учи добре в училище, майката е доволна; ако е добро в своето поведение, също е доволна. И Бог е доволен, ако ние се учим добре, ако се храним добре и ако изпълняваме Волята Му. Ако ние се храним със Словото, а то е храна – Той е доволен. И ако се учим от всичко онова, което Бог е създал, и го прилагаме, Той е доволен. И ако не спъваме никого в света, Той е пак доволен – това трябва да имате във вас. И погрешките не трябва да седят дълго време у вас – всяка погрешка моментално трябва да я поправите.

Всяка една негативна мисъл, негативно чувство или постъпка непременно веднага носят със себе си лоши последиствия – и вие питате: „Каква е била моята карма?“. Кармата⁶ аз я считам като един търговски дълг. Вие може да имате една такава кооперация като нашата. Ще вложат десетина хиляди лева или 20 000 лева, а имат оборот за една година – един милион. Всичкият капитал е 20 000 лева, а оборотът е един милион. Един милион по 10 на сто колко прави? Сто хиляди лева. И казвате: „Де са парите?“. Сметката е крива: двадесетте хиляди лева са реалният капитал, другото е лотария. И в лотарията има печалба: половината за клиентите, които вземат билетите, а половината – за онези, които уреждат лотарията. Двадесетте хиляди лева, ако ги вложите в банката по 10 на сто, колко приходи ще имат? Две хиляди лева – това е печалбата. И питат: „Защо не успяхме?“.

Казвам: с 20 000 лева капитал хващат едно здание, за което плащат 18 000 лева годишен наем. Плащат на служащите по 3 500 лева на месец, за година те са 42 000 лева. Значи тази кооперация трябваше да има свое здание, да не плаща наем – това щеше да бъде печалба. Вие казвате: „Другите кооперации как успяват?“. Другите кооперации имат по няколко милиона; вие сте с 20 000

лева, а онези – с 2–3 милиона. Аз не считам тази бакалница за кооперация: една кооперация трябва да започне най-малко с 300 000 лева, нищо повече; ако пък започнеш частно, започни с три лева. Когато отиваш да работиш между хората, ти трябва да имаш един голям капитал. Ако си невежа, който нищо не знае, и започнеш да ги учиш, какво ще излезе? Когато отиваш да учиш, започни с голям капитал.

Трябва да знаеш дали е възкръснал Христос и да имаш връзка с Бога. Докато човек няма пряка, постоянна връзка, той още няма оная истинска вяра. Не да късаш жиците, но да имаш постоянна връзка, че нищо да не е в състояние да наруши твоята вяра – това наричам вяра. Могат да дойдат изпитания, но един параход, който устоява на всички бури и пристига на пристанището, е силен параход. Аз не се лъжа в едно нещо – гледам дали хората вярват в Бога, Който е в тях. Някой казва: „Учителю, аз вярвам в тебе“. Аз не вярвам в тия работи: доколкото човек вярва в Бога, Който е в него, и е благодарен, той има вяра. Той от Бога не е доволен, че от мене ще бъде доволен! Мярката за всичко трябва да бъде Любовта към Бога – Новото учение трябва да бъде Любовта към Бога. Изправност трябва в това, там няма никаква лъжа. Някой път хлопат – и няма ме – бил съм някъде. Вечерно време е, заминал съм, отишъл съм надалеч: хлопа някой, не мога да го чуя.

Та казвам: аз не съм казал, че нямате любов към Бога, но любовта ви към Него не е постоянна. Тя като ви даде по 4–5 търкалета, вие сте радостни; и като изчезнат те, и като дойдат малко мъчнотии, почват да се съмняват. После пазете се от друго: всякога, когато правя явно добро, това има лоши последствия; щом го правя да не е явно, то е добро. И Бог, Който знае това, като направи нещо, гледа да не е явно – Той никога не изпъква. Бог така прави доброто, че то не изпъква и излиза естествено: излиза, че Той не е, а едн-кой си.

Една рускиня някъде в Русия се молила за пари, молила се Господ да ѝ помогне. Слушал я един болшевик и

и казал: „Какво се молиш в своето невежество – няма Господ! Пари нали искаш?“. Изважда една торба и ѝ дава и казва: „Вземи, аз ти давам парите“. А пък тя отговаря: „Господи, колко Си чуден, че накара тези безверници да дадат пари, да работят за Тебе!“. Този болшевик сега е прав – аз гледам от моето гледище. Той казва: „Защо търсиш Господа вън? Него Го няма вън – там няма да Го намериш. В мен е Господ, аз съм Господ!“. Господ говори: „Ето торбата!“ – и дава ѝ златото. Тя сега не разбира, казва: „Господ направи и този безверник да дава“. И тя право мисли. Това е привидно така. Всеки човек, който остави торба с пари, той е верующ. Един човек, който те мрази, казва: „Аз те мразя и не искам да те видя!“, но те хваща, когато се давиш, и те изважда от водата – в него има благородство. А пък онзи, който казва, че те обича, като се давиш, тича и вика: „Дайте стълба и въже!“ – и докато се намери въжето, ти се удавиш.

Аз гледам, един брат дошъл тук, на Изгрева. Намерил пари да дойде, а няма пари да се върне. Идва друг брат и пита: „Какво да правим?“. Отговарям му: „Съберете от Братството“. И тръгват да му събират оттук-оттам. Идва онзи брат, целува ми ръката и казва: „Много благодаря!“ „За какво?“ „Че си отивам“. Аз разсъждавам, че парите са събрани. Той благодари, че си отива. Къде си отива? Никъде не си отива. Най-първо в моите разсъждения мисля така: ако аз дойда в София, ни най-малко няма да очаквам да ми съберат братята пари да се върна – ще дойда пеш и ще се върна пеш, няма да разчитам на билет. И като се връщам, ще вървя пеш с вяра, няма да кажа: „Нямат ли братята любов!“. Аз насилствената любов не я считам за любов – трябва да направим доброто доброволно, без никакво насилие. Когато кажат за някого: „Какво се е явил този тук?“, това не е никакво добро. Всяко нещо, което правиш, да ти е приятно.

Та казвам: доброто седи в онази, хубавата мисъл, която ти изпраща един брат. Една хубава мисъл, едно хубаво чувство и една хубава постъпка – те са добрите неща. Христос казва на Своите ученици: „Идете в Галилея!“.

И какво им даде Христос? Той показа на учениците Си, че има един реален живот. И им каза: „Идете в света и аз ще бъда с вас до скончание на века“. Вие сега ще ме попитате дали аз съм бил там тогава. Ако Христос е с вас сега, значи били сте тогава там; пък ако не вярвате в това, не сте били там – не се самозаблуждавайте. Вие видите някой човек и казвате: „Той прилича на Христа“. Че всички хора приличат на Христа. Всички хора приличат на Христа, но не постъпват като Христа; всички хора приличат на Христа, но нямат сърцето на Христа; всички хора приличат на Христа, но никога не могат да носят кръста си като Христа.

Та казвам: всички трябва да се стремим към това. Аз не исках да ви го казвам, но казвам какъв е законът. Този закон и за вас, и за мен, и за ангелите е един и същ. Бог е неизменяем – Той не може да гледа към едного по един начин, а към друг – по друг начин. Той иска всички да бъдем свършени, но не статически свършени. Но Бог иска да постъпваме във всяко нещо разумно, защото ако постъпя разумно, това е добро за мене. Най-първо е добре за мен, после е добре за ближния, и после е добре за Бога. Ако пък почна от Бога, то най-добре е за Бога, после за ближния и после за мене. Има две течения: едното течение е от Бог към нас, а другото – от нас към Бога.

Вземам две думи: *дух* и *душа*. Духът е това, което тласка хората да вървят, а пък душата е това, което възприема нещата, което съдържа нещата. Значи духът е, който дава, а пък душата е, която възприема. Значи течението на душата е от вън навътре, а пък движението на духа е от вътре навън. Това са две течения, които се срещат едновременно – на духа и на душата: това, което влиза в нас и което излиза от нас. Това, което влиза в нас, е течението на душата; това, което излиза от нас, е течението на духа. И когато тези две течения са правилни, съразмерни, това е щастие. Ти ще приемаш хубаво и ще даваш хубаво. Ние ще приемаме от Бога и после ще даваме. Моето търпение е даване. Като приемеш въздуха, кажи: „Благодаря Ти, Господи, за всички добрини, които

си ни дал!“. Това е право. После ще издишаш и пак ще приемеш въздух.

Та благодари на Бога за всяка хубава мисъл, която прониква в ума ти; за всяко хубаво чувство, което прониква в сърцето ти; за всяка хубава постъпка, която можеш да направиш – за всичко благодари! Това е дълбокият вътрешен смисъл на живота, това е да живееш по закона на Любовта.

Отче наш

Новото учение в света седи в това – да благодарим за най-малката мисъл, която имаме, за най-малкото чувство и за най-малката постъпка. Това е великото в света.

23 октомври 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СИЛАТА НА ЧОВЕКА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Духът Божий

Ще ви прочета 118. псалом.

Размишление

Давай, давай

Всички хора страдат днес от еднообразие. Във всяко едно отношение има еднообразие: в религията има еднообразие, в живота и в мислите на хората има еднообразие – навсякъде. В науката, във всичките неща се изказват едни и същи работи. В религията, когото срещнеш, ще те попита: „Ти вярваш ли в Бога?“. „Ти българин ли си?“ „Българин съм.“ „Французин ли си?“ „Французин съм.“ Какво от това? „Завършил ли си университет?“ „Завърших го.“ „Колко години откак се обърна?“ Аз като ви говоря, вие ме разбирате много еднообразно, като че ли нищо не разбирате. Да кажем, 20 години ти си учил в университета – и ще дойде един да ти разправя за обикновени работи: за триъгълници, за прави линии и точки. Ти казваш: „Тези работи ги знам“.

Като говоря за Любовта, вие казвате: „Любовта ми дотегна, от нея ми побеля главата“. Една млада сестра седи при мен и казва: „Учителю, от страдание ще ми побелее главата“. Отговорих ѝ: „Моята от какво е побеляла?“. Главата побелява и пак почернява. Като изгасне огънят, който е горял, дърветата стават черни. Казват за някого: „Той е прост човек, трябва да стане учен“. Ученият е учен – какъв трябва да стане? У онзи, който не е от благородно произхождение, трябва да протече благородна кръв, но онзи, в когото тече благородна кръв,

какъв трябва да стане? Псаломът, който ви прочетох, е писан преди повече от две хиляди години. Вие може да ми кажете: „Този псалом ли се намери да четете?“.

*Приведете жертвата, вързана с въжета,
до роговете на олтара. (27. ст.)*

Може да се разбере, че човек трябва да жертва някой вол, някое агне – да се вържат тия жертви. Ако някой от вас би написал този псалом, как би го написал по модерному? Авторът малко модерно го е написал, намерил се е в трудно положение. В 10. стих се казва:

С Името Господне ще изтребя народите.

Но тези народи, освен че не са изтребени, но в негово време са били много малко, а сега са два милиарда. Какво е изтребил? Авторът пише, че ще изтреби. Думата *изтребва* на български има две разбираня. Например вие казвате, че изтребвате камъчетата от ориза. Значи освен унищожение, под *изтребване* се разбира очистване, изхвърляне на примеса. Христос привежда един пример: „Ще отделя добрите отгясно, а грешните отляво; овците отгясно, козите отляво“. Като го вземете буквално, грешните са кози, а праведните – овци. Чудно е, че овцата може да заболее от туберкулоза, а пък козата не заболява; и някой човек, ако е болен, по-добре е да пие козе мляко, отколкото овче. После в козата има госта интелигентност: по някой път на нея ѝ иде наум да се покачи някъде и да погледне към небето. Овцата не прави това – тя все към земята гледа. Пък козата не прави така: тя ще се качи на някое дърво, ще погледне нагоре и ще почне да разсъждава малко. Сега много религиозни хора са като овцата – те не се вдигат като козата, гледат само по земята каквото намерят.

Сега казвате: „Човек трябва да бъде справедлив“. В какво седи днешната справедливост? Казвате: „Трябва разсъждение“. „Ти не знаеш ли, че аз тебе съм те отхранил, аз съм ти помагал?“ „В какво ме отхрани?“ „Обличах те толкова години.“ Никой никого не е хранил – онзи сам се е хранил: като му е дал другият нещо с ръката си, не го е нахранил. Той не говори истината – ти не можеш

да храниш никого. Някой казва: „Ти трябва да влезеш в положението ми“. Аз не мога да вляза в положението ти: ако аз вляза в положението ти, на теб ще ти стане десет пъти по-тежко, отколкото е сега. Ти казваш: „Виж в какви мъки се намирам“. Ако видя мъките ти, те ще се увеличат: аз ще приема от твоите мъки.

Що е мъка, в какво сеги мъката? Един човек, който няма пари, се мъчи. Дайте му 2–3 колелета и той ще се засмее. Казва: „Не ме бутай, че съм неразположен“ – като му дадеш колелетата, пада му мед на сърцето. Но това разположение идва, като дойдоха трите колелета; щом изчезнат колелцата, изчезва и разположението. Влезе някой в една кръчма, изпие 2–3 чашки – дойде разположението; накриви шанката и запее някоя стара класическа песен – няма да ви кажа каква. Модерните хора пеят класически песни. Един приятел закъсал – няма пари и взел назаем 40 лева – и води със себе си една млада сестра, двамата отиват на опера. Казвам: какво ще придобият от операта? Нищо – това е едно забавление. Но там ни най-малко не се разрешават тези мъчнощи, които ги мъчат – безпаричието. Аз разсъждавам така: тези хора се дегизират, те от зор играят на сцената, за да си изкарат прехраната, а нямат никаква идея. Казват: „Той е артист“ – хубаво. Друг пък станал адвокат: какво върши този адвокат? В съвременния живот мнозина от хората имат разни видове болки. Като го бутнеш, казва: „Кракът ме боли“. „Не са ли потребни адвокатите?“ Те са потребни, щом двама души се карат. „Лекарите не са ли потребни?“ Потребни са, щом има болни. „Бащите не са ли потребни?“ Потребни са, щом има души да раждат, но щом няма души да раждат...

Та казвам: тези са еднообразните работи. Всичко това, което виждаме, е резултат на миналото. В една опера главните лица са един млад момък и една млада мома, които са се влюбили. Момъкът е от аристократическо произхождение, а пък момата е от добро произхождение, те са влюбени. Бащата и майката на момъка не са съгласни той да се ожени за нея – има една интрига.

Тичат, ходят, играят – и в операта представят това. И какво излиза? Оженят се, народят се деца – и операта свършва. Този аристократически дух се е развил от миналото; и онзи неаристократически дух, и той е от миналото. Това, което е станало в миналото, ще се играе в една опера – и един ще ми разправя как героят в операта е пострадал. Казвам: дали е страдал, това е въпрос. На някого е дошла идеята, че е станало това и това в света – но дали е станало по този начин, то е въпрос. Този въпрос е толкова верен, колкото когато историците описват някое събитие, като че ли са били там. И всички деца повтарят, че в едн-коя си година така и така е станало, а пък това отчасти е вярно.

Има много неверни гати и данни. Казвам, че Христос се е родил – и спорят сега учените и приказват, че има разлика от сто години между приетата дата на раждането Му и истинската. Учените спорят: някои казват, че има разлика от 4 години, а пък други казват, че разликата е от сто години – кое е вярното? Историците да му мислят. Има данни за това – в Природата са хроникирани събитията. Ако искат да знаят кога се е родил Христос, могат да намерят това по небесните данни, но се изискват големи, точни изчисления. Но ако знаехме кога се е родил точно Христос, какво щеше да допринесе това? Какво се ползваме ние, ако знаем кога точно Слънцето е изгряло? Едн-кога си. И Слънцето не изгрява всеки ден точно в едно и също време – все има някаква разлика от няколко минути: някой път по-рано, някой път по-късно. И то отива и се връща от юг към север и от север към юг – прави едно връщане както едно махало. Кое е същественото?

Сега някой път аз привеждам примери; някой се уплаши и казва: „Отде Учителя намери тия примери да ни ги казва?“. Аз не съм взел нито един пример от Изгрева – виждам примерите в света, а пък че вие спадате някой път под същия знаменател, то е друг въпрос. В Америка, когато убеждавали един мъж, че има един красноречив проповедник, жена му казала: „Иди да послушаш, да ожу-

вееш малко“. И проповедникът говорил как в семейството не живеят добре. А пък тя му казала да отиде да послуша, за да се научи да живее по-добре в семейството – искала той да отиде, за да ѝ стане на нея по-добре. И като се върнал, мъжът казал: „Не те е срам, да ходиш да разправяш за мене на проповедника и да ме излагаш. Много си умна!“. Действително, аз съм на мнение човек никога да не засяга семейния живот.

Има някои мъже, които казват така: „За жената трябва дърво“. Законът е този: ти можеш да биеш една жена, можеш да биеш една мравка, но се самоизлагаш. Ако е само една мравка, ще се справиш лесно, но ако са няколко милиона от тия мравки и те нападнат, какво ще правиш? Колко лъвове и тигри са били нападнати от мравки и са били изяджани – те са сто, двеста, хиляди, милиони. След като набиеш една жена, ще дойде една голяма жена бабачко – астралната, духовната жена, и ще ти даде един урок. Сега за да обясня тези думи, ще кажа, че тая жена прилича на онази жена от село Хатърджа, сега Николаевка, Варненско. Там имало някой си Стоян. Ако има тук някой Стоян, да ме извини. Обичал той да отива на кръчмата да попиива с приятелите си и някой път закъснявал. Жена му праща едно от децата да каже на бащата да си дойде. Той рекъл: „Нека майка ти да чака, аз съм на ракия с приятелите си. Не ѝ е притупало сега сърцето, да чака“. Тя взема една цепеница и отива в кръчмата – тегли му там един бой и му счупва ръката. Отива той в село Юшенли при един знаменит чакръкчия, който прави счупени ръце и крака. Онзи го пита: „Как си счупи ръката?“. Стоян отговорил: „Яздих на кон и не можах да му хвана юздата – та паднах и си счупих ръката“.

Питам сега: това исторически факт ли е? Него го е срам да каже, че го е била една жена; и тази жена я е срам да каже, че е била един мъж – това е като гръмотевица. Някой смята жена си за ангел, за божество; казва ѝ: „Като тебе няма, за теб умирам“. А пък тази, за която умира, той от любов най-малко три пъти в годината я бие. Сега исторически факт е това: понеже

прахът ѝ служи за цяр, той вади праха, за да цери хората. Това исторически факт ли е?

Говори ми един друг приятел – снощи ме срещна и ми разправя. Той ми разказа нещо, а аз му отговорих: „Не се меси в чужди работи“. Не оправяйте мъжете и жените – те са учени хора, оставете ги: с любов са се оженили, с любов ще се реши въпросът. Те когато се карат, от любов се карат, и когато се ограничават, от любов се ограничават – любовта е навсякъде. Ако една овца се страхува за своето агънце, да не го срещне вълк да го изяде, не е ли намясто това? Обидили са някого. Казвам му, обяснявам му философски: „Ти си се обидил от нещо. Не трябва да се обиждаш, но трябва да разбираш философията. Има християни, които са излезли от овцата; други са излезли от говедата – имат рога; други са излезли от коня – имат копита отзад. Като срещнеш християнин, който е овца, той пасе, от най-безопасните е; но този с рогата може да те мушне, онзи от коня може да те ритне. Има и други видове... Тези навици те ги имат от хиляди години, няма да им връзваш кусур“. Той пита: „Аз кон ли съм?“. Щом риташ, от конска порода си; щом бодеш, от волска порода си; щом оставяш да те стрижат, от овча порода си – нищо повече. И тогава се дава възражение, че Бог е направил човека. Че го е направил, нямам нищо против – вярно е. Всички животни са направени със Словото Божие, с Разумното. Значи животните са направени много лесно – със Словото, като е казал Бог думата. А пък за човека си е помислил: „Особен трябва да го направя!“ – дълго време е мислил. И казано е: „И разкая се Бог, че направи човека по образ и подобие Свое“, понеже той ял и пил и никак не изпълнявал Волята Му. Това го пише в Свещената книга.

Ти си родил един княжески син. Той носи кръвта ти, но не те слуша и хората казват: „Това е синът на еди-кого си“. Но идват дълговете на края на месеца, 4–5 хиляди лева. Таткото ги плаща – и винаги, докато баща му има да дава, синът поддържа, че като него няма друг. Мнозина казват: „Ние сме чада Божи“. Че сме чада Божи, вярно

е. „Ти в кого вярваш?“ – пита някой. „В Христа.“ Аз ще ви приведа един пример, ще засегна религиозните убеждения. Разправя ми един мой познат: „Отвращение имам от тия евангелисти.“ „Защо?“ – питам. Той казва: „Отивам в Шумен при един обуцар евангелист, питам го: „Може ли да ми направиш обуца?“ „Мога.“ „Ще ти платя хубаво, но здрави обуца да направиш.“ „Ще ти направя обуца, да ме помниш.“ „Но да не се скъсат. И на краката ми да прилепнат хубаво“. Не ги носих и един месец и обувките се скъсаха. Отивам и му казвам: „Ти рече, че ще направиш обуца, та да те помня, а пък се скъсаха за един месец.“ „Отде да зная.“ „Като не знаеш, кажи ми.“ „Няма нищо, ще ти направя други обувки“.

Ние ще кажем: „Този не постъпва добре“. Хубаво, колко пъти и ние правим такива обувки? Я бутнете когото и да е от вас. Ако някой ви бутне, вие веднага ще скроите няколко думи, които не са по модата, и при това питате. Например някой идва и ми рече: „Защо не мога да приложа известни окултни закони? Прилагам, но нямам никакъв резултат“. Че окултната наука за какво я мислите? С молитва само не става тази работа – в молитвата трябва да влезе и човешкият ум, който разбира законите. Ти като произнесеш молитвата, трябва да призовеш Името Божие, когато се нуждаеш от подкрепата Му. Бог не се нуждае от похвали, Той се нуждае от друго. Защото в Божествения език като кажеш нещо, нещата трябва да станат; но ако кажеш, че не могат да станат? Казано е: „Рече Бог, и стана“, а не то да чака. Нещата са казани и стават, вървят по един разумен начин.

Съвременните хора не разбират как Господ е направил света – и поставят милиони години... Вярно е, но тези милиони години трябва да ги обясним. Например числото сто милиона какво означава: количество ли означава в дадения случай, или сто милиона енергия? Например казваме: „Сто милиона слънца“. Това е едно граматно количество. Или казваме: „Сто милиона атоми“. Вие знаете ли те какво пространство ще заемат? Вие може да ги носите на върха на една игла, на дебела игла. Сто милиона ако е

количество, е едно нещо, а пък ако е сила, е друго. Сто милиона години ти може да си ги прекарал насън и може да си ги прекарал в разумен живот, в будно съзнание – има разлика. Някои, слушам, казват: „От 20 години съм тръгнал по този път“. Че какво представляват 20 години?

Разправяше един господин: „Един ден съм се напушил така, че очаквам само някой да ме бутне – и да си излея яда, да си изкажа всичкия гняв. Иде моята служиня – отде се намери тя? Понеже така съм се запушил, та за да се отпуша, тя гоиде и се усмихна – и ме бутна, без да иска. И като ме бутна по ръката, мен ми стана приятно и изчезна лошото ми разположение“. И той ме попита: „Я ми кажи как стана това нещо? Аз бях готов да ѝ плесна две плесници, а пък тя, като ме бутна по ръката и ми се усмихна, стана ми приятно. И си казах, че съм готов да ме бута често по ръката“. Хубаво – ти си глаген и ти дам хубава торта, баница с малко сирене: като си похапнеш една-две хапки, няма ли да ти стане приятно? Или си жаген – и ако ти дам една-две чаши хубава вода, ще ти стане приятно.

Трябва да избягвате от еднообразието. Еднообразен живот, едни и същи мисли като се държат дълго време, стават тягостни. Не дръжте еднообразните мисли в ума си! Например ти държиш в ума си някакъв недъг, но този недъг не е твой – той се е родил преди няколко хиляди години и ти го имаш по закона на наследствеността. Или някой път се оглеждаш. Казват някои, че религиозните хора не трябва да се оглеждат, не било хубаво. Че и да не се оглеждаш, пак е лошо. И често има един закон, ще ви го обясня: много пъти един добър човек винаги го подозират в някакви слабости. Добрия човек, като го видят, най-първо казват: „Той се преструва, ние го знаем тия работи“. Ако влезете при някои дипломати, хората са изучили законите – лицата им са усмихнати, много са вежливи, учтиви. Като излизате вън, такъв ще ви вземе палтото, ще ви помогне при обличането и ще ви каже: „Заповядайте пак!“, но като си излезете, той си има особено мнение. Този дипломат, като те погледа, веднага

ще види умен ли си, или не, и ще намери твоята слаба страна. И като дойде някой от света при мене, погледа ме и рече: „Ти си умен човек, приятно ми е, после, духовен си“. Аз му се отплащам и му казвам: „И ти си много умен, знаеш как да изкажеш работите. Много се радвам, че си ме оценил“; и още му казвам: „Ти и аз страдаме, че сме много умни“.

Често идват някои при мене и ме питат: „Какво ще бъде нашето състояние в другия свят?“. Точно каквото е вашето състояние тук. Ти като отидеш в онзи свят, ще видиш нещата – в твоето съзнание те ще се отпечатват по особен начин. Много мъчно е човек сам да се види – нему е приятно да срещне някого, за да се огледа. Някой път искаме да срещнем някого. Ти си добър, но искаш да срещнеш някой свой приятел, за да се огледаш. Не че него искаш да видиш, но искаш той да ти стане като огледало и да се огледаш – и ти става приятно. Но случва се, че като отидеш при този приятел, и ти ставаш огледало – и той иска да се огледа в теб. Обаче моите отражения са така поставени, че като се отразявам в неговото огледало, отражението ми там после се отразява и в моето, тъй че аз се отразявам и вътре в моето огледало. Той ме вижда в моето огледало и аз познавам какъв съм. И неговият образ се отразява. И ако неговото огледало е малко замъждавяло, то той ще съзре отражението в моето огледало и ще види, че не съм такъв, какъвто съм, а пък това зависи от неговото огледало. А пък ако и моето огледало е замъждавяло, и аз ще го видя такъв, какъвто не е. И ако ти не си добър, не можеш да познаеш един човек, че е добър; и ако не си лош, не можеш да го познаеш, че е лош. Всеки човек, който ми казва, че съм лош, и той е лош. Как ще познаеш, че съм лош? Ако кажеш за някого, че е откраднал, отде ще знаеш какво нещо е краденето? Когато кажеш, че нещо е горчиво, значи имаш опитност. Щом кажеш, че някой е лош, значи и ти имаш тази черта; ако кажеш, че някой е добър, и ти имаш тази черта. Ако признаваш доброто на хората, ти признаваш и своето добро; ако

признаваш лошото на хората, ти признаваш и своето лошо. Тогава какво трябва да се прави? Спирайте се върху лошите работи по-малко – не може да ги избегнете. Например казваш: „Тази сестра е много нетърпелива“. Тогава и ти си нетърпелив, защото иначе как знаеш какво нещо е нетърпението? Имаш опитност. С проповед няма да стане тая работа.

Може да се говори: днес говорят всички. Днес се говори една беседа – вие ще разкажете другиму какво сте разбрали. Разбрали сте ония работи, които сте опитали. Ако се спираме върху онези работи, които знаем положително, животът щеше да има съвсем друг характер; но вие се спирате върху неща, които не са напълно изучени, и вследствие на това се заражда недоразумение. Казвате, че аз съм говорил, че всеки е пратен на Земята за нещо. Пратени сме, но какво разбираме под думите *изпратен човек*? Ти може да си изпратен само да стажуваши още – и дали ще станеш учител, или не, това е още въпрос. Ти може да си изпратен за съдия: стажуваши, но дали ще станеш съдия, или не, това е въпрос. Ако станеш учител, какво трябва да учиши? Най-първо учителят в едно народно училище трябва да има особена, специфична любов към децата: трябва да обича тия деца – и тогава ще му е приятно да бъде учител. На един съдия трябва да му е приятно, че може така да осъди двамата, че да ги спогоди, да може да примирява хората. Може да отсъдиши, но и двамата трябва да ги примириши: да убедиши онзи, който има да дава, да даде; и онзи да убедиши, който има да взема, та да се спогодят.

Някой казва: „Аз имам да вземам хиляда лева“. Това е заблуждение – ти нищо нямаш да вземаши. Тези хиляда лева са на Бога, те са на Земята: какво си усвоил чуждото имане на Земята? Ти трябва да разбираши основната идея – какво има някой да ти дава. И после друго – като му говориши, той отрича, че има да ти дава. Онзи, праведният, който е свободен, нито потвърждава, нито отрича нещата. „Имаш ли да даваш?“ – той мълчи; „Имаш ли да вземаш?“ – пак мълчи. Той е праведен човек, казва: „Нито

давам, нито вземам – аз съм само един проводник. Каквото мине през мен, давам го, за да се постигнат нещата“. Онзи, който идва при мене и мисли, че има нужда от мен, той е в друго заблуждение. Аз мога да му помогна, но в какво сега моята помощ? Един учител никога не може да седне при всеки едного поотделно. Той като преподава на 30 души ученици, не може да отиде при всеки един да заучава уроците с него заедно – преподава и ще остави всеки ученик да заучи добре уроците си.

Наскоро четох пример, даден в един вестник. Някой си, мисля, че е англичанин, учен човек, пътува с гъщеря си да изучава дивите зверове – слонове, лъвове и тигри. Бащата го изяжда един лъв. Той умира и тая млада англичанка се заема да изучи характера на животните, да примири животните с хората. Тя после ходи там, дето баща ѝ е ходил, и навсякъде влиза между всичките зверове, но те не ѝ правели никаква пакост. И казвала: „Зверовете обичат човек да има много добро разположение към тях. Като се приближава към тях, да върви много леко – всяко тропане ги безпокои. Като вървиш, като че по въздуха да се движиш; и трябва да имаш едно весело и благо лице – те схващат това. Ако не, ще избягат или ще се нахвърлят отгоре ти“. Питат я: „Как доби тая голяма смелост?“. Тя е слязла като Даниил⁷ между зверовете. И като влиза между тях, всички тези лъвове се укротяват; и между тигрите влиза. Ние мислим, че това е станало специфично, във времето на Даниил. Ето една жена, която е имала голямо самообладание и вяра: да вярваш, че зверовете няма да ти направят никаква пакост. Това го писаха вестниците. От това, което е казано, аз вземам 25 на сто, че е вярно. Ще кажат, че то е било във времето на Даниил, но и днес става. Този закон го приложете: ако е верен за животните, верен е и за хората.

Често стават спорове между вас, защото вие се приближавате с тропане, както някой кон. Тогава другият е недоволен. Или друго нещо има в характера ви: гледам, като вървят някои от вас, ходят като пияни или по друг начин, пак неестествен. Някой е религиозен, замислил се

е. Че религиозният човек върви съвсем другояче: вие да видите как върви светията! Ти казваш: „Аз не обръщам внимание на хората“. Че светията ако не знае да ходи, не е светия. Ако светията не знае как да си държи главата, как да си мърда ръцете, краката, пръстите, той не е светия. Гледал съм някой, като дойде и седне до пианото, от тщеславие така си отвори ръцете – настрана, нашироко. Няма да отваряш ръцете си нашироко, а така (*Учителя поставя ръцете си по-близо една до друга*) ще си приближиш ръцете до пианото – близо една до друга, и то не така бързо, като че искаш да хванеш някого, та той да не може да забележи, че ръцете се отварят. Защото ако ръцете ги отваряш много, това е закон за противоречие. И ако речеш така срещу един човек, той ще се стресне; както онзи казва: „Горе ръцете!“.

Това са малки неща, които трябва да се спазват. Ако ти не знаеш как да държиш палеца си, например ако стиснеш палеца си вътре в юмрука, в теб ще се образува друг характер. Ако държиш пръстите си стиснати, получава един характер, пък ако ги държиш отворени – друг характер. Трябва да се възпитаваме в това отношение. Трябва да имаш особено разположение към първия пръст – показалеца – той е във връзка с благородството. Вторият пръст е свързан със закона на справедливостта – и на него ще обърнеш внимание. Ще обърнеш внимание и на безименния пръст, за да усецаш хубавото и красивото, което Бог е създал в Природата. Ако нямаш обхода, ще обърнеш внимание на малкия пръст – той ще те научи каква обхода трябва да имаш към хората. Вие казвате сега, че Господ ще ви научи. Не: ако един учител дойде, без да пише и без да говори, какво ще те научи? Светът е едно предметно учение – и всички трябва да почнете да се учите.

Всички вие се обличате за другите. Най-първо ще се обличаш за себе си – и като се облечеш, да ти е приятно; оная греха, която носиш, да ти е приятна. Какво ще мислят хората ли? Остави всеки да мисли каквото иска за теб. Лошото не е само в цвета на грехата – в някоя

греха няма добра кройка. Който иска хубава греха, тя трябва да прилепва на неговото тяло. И после, никога не вземайте подарък стари грехи от този или онзи. Ако са нови – вземете, а вехти грехи – само ако са от светия; но не ви трябва грехи от някой болен, от някой умрял и прочие. Един наш приятел, който беше много духовен и после отпадна, дойде и ми се похвали, че му дали един редингот – взели го от един човек, който умрял. И той, като прие грехата, след няколко години умря – не че умря, но отиде в света с редингота си. Може да кажете, че това е съвпадение – фактически е така. И мога да ви кажа кой е; може да е и някой друг – аз наблюдавам как-ви са фактите в света. После, някой може да ви донесе подарък – и това да не ви радва.

Минаваш през някоя градина и казваш: „Всичко това е на Господа“. Че всичко е на Господа, това е вярно. Но минаваш и на тебе ти се яде един плод. Колко трябва да вземеш? Имаш право да откъснеш от дървото само един плод. Можеш да отбереш най-хубавия, но да откъснеш повече, това е лакомия. Ако откъснеш един плод и благодарил си на Бога, ти ще приемеш всичкото благословение; но ако откъснеш два плода, това е известно отклонение – смъртта ще дойде над теб. Всякога като откъснеш два плода и ги туриш в джоба си, ти вече нарушаваш закона. Един плод като откъснеш и ядеш с благодарност, този плод носи благо в тебе; но ако откъснеш два, ти мислиш, че двете ще уреди твоя живот. Не – единият плод! Направят ти едно добро, ти не си доволен – искаш две добрини. Ще загазиш. Та казвам: в живота е достатъчно да кажеш на хората само една дума. Но за да я кажеш, ти не можеш да направиш това, ако не намериш в характера на този човек нещо хубаво. Трябва да намериш в характера на човека, комуто искаш да кажеш една добра дума, нещо хубаво, съществено, което Бог е вложил – и тази дума да я кажеш на това, Божественото в човека; и като я кажеш, този човек ще бъде доволен. Но ако кажеш сто думи и не можеш да намериш нещо хубаво в него, всичко е напразно.

Някой казва: „Учителя много добре говори“. От всичко, което съм говорил, аз съм се ползвал най-много. Дали вие сте разбрали, или не – аз разбрах толкова много... Доволен съм от това, което съм говорил. Аз разбрах един от великите Божи закони – какво сте разбрали вие, това е ваша работа. Някои казват: „Като замине Учителя, кой ще остане вместо него?“. Никой няма да остане вместо него – Господ ни най-малко не е направил света, за да го заместят. Господ си гледа работата и тази работа не е моя, а е Негова. Че Господ си гледа работата! И после, чудни са хората – формата нищо не означава! Можеш един човек да го размножиш в сто огледала, но той не съществува на сто места. Отражение може да има на сто места, но реалността е една. Може да има много сенки...

И после някой казва: „Той прилича на Христа“. Може да прилича на Христа, но мислите ли, че ако някой прилича на Христа, той е Христос? Че ако вие 10 години играете ролята на Христа, и вие може да заприличате на Него. Дали приличам на Христа, това за мене е второстепенно: за мен е важен въпросът мога ли да служа на Бога и Той да остане доволен от мене, като служа. И искам, като служа на Бога, и аз да остана доволен от Него, да имам абсолютно доверие в Него – каквото и да направи Бог, да кажа, че е добро. Той не може да създаде нищо лошо: аз не разбирам работите – как Той ще направи нещо лошо? Вие търсите магическата сила в света. Обиколете и вижте: в някой дом, в някое бедно семейство се е родила една дъщеря много красива, магнетична. И всички ѝ обръщат внимание: и младите момци, и старите почват да я гледат и искат да имат нейното благоволение. Кое е онова, което ѝ дава сила? Вие в света искате да бъдете оценени от хората. Имайте предвид: не можете да имате никаква цена.

Ще ви прочета малко от 119. страница на книгата *Царският път на душата*:

Трябва да цениш своята душа и душите на другите хора. Че ти ако не цениш душите, които са слезли от Бога, също и своята душа, нямаш една преценка за себе

си, постоянно разправяш, че не си такъв, какъвто трябва. Душата е излязла от Бога. Ти тази гуша я виждаш за пръв път – не мисли, че една гуша можеш да я виждаш много пъти. Можеш да я видиш само веднъж – и каквото впечатление ти направи, това е. Втори път ще видиш друга гуша – и нея ще видиш само веднъж. Всеки ден – друга гуша: и понеже тези гуши са безброй, ти всеки ден ще виждаш само една гуша. Искаш да образуваш приятелство с тези гуши. Не е нужно да образуваш приятелство с тях – те са като слънчевите лъчи. Слънчевите лъчи остават ли при теб? Те пътуват с една бързина от 300 хиляди километра в секунда и си отиват по пътя, като оставят известни впечатления в теб. Но този лъч няма да го срещнеш друг път – друг лъч ще дойде и ще мине край тебе. Ти трябва да схващаш Господа в тези лъчи. И няма всички лъчи да влязат в твоята глава, а само няколко. И онзи лъч, който ще влезе в тебе, ще ти даде понятие за разположението, което Господ има към теб. Този лъч е специфичен, ти трябва да намериш смисъла му – какво означава той в дадения случай.

Сега другите неща, които се дават, може да ги прочетете в тая книга. Някои от вас даже правят разлика кои са духовни тук и кои не са. Или вие си давате за задача да знаете кой е по-учен. Това са хубави неща: има едно вътрешно напрежение в учения човек, едно желание. Някои хора имат по-голямо желание да бъдат учени хора, а пък някои нямат това желание. Та казвам: оценявайте най-първо хубавите неща, разберете имате ли гуша, или не. Но ето каква е моята нова идея: когато вярвам, че имам гуша, аз не скърбя; а пък когато не вярвам, че имам гуша, почвам да скърбя. За мене да вярвам в душата си е извор на радост.

Да ви приведа един пример от живота. Ще взема един млад момък, който за пръв път се е влюбил. Това е нещо Божествено – първата любов е нещо Божествено, втората любов е от дявола. Първата любов е от Бога, втората е от дявола, третата е от Бога, четвъртата е от дявола: редуват се от Бога и от дявола. Божията

Любов е непреривна, а тая от дявола е преривна. Този млад момък, като мисли, че любимата го обича, е спокоен – той седи и е невинен. Само като срещне погледа ѝ, ще се върне въодушевен – и целият свят е в хармония с него. Но един ден той види, че тя обръща поглед към другите, и в него влезе нещо, почва да го яде – мисли, че тя не го обича – и веднага светът е помрачен за него. На втория ден тя пак го погледне – и му е приятно; третия ден пак вижда, че тя поглежда към другото – и иде ревността.

Вие не разбирате тогава Божията Любов. Не се само-заблуждавайте: когато тази мома обръща погледа си към онзи, когото обича, там е онази, светлата Божествена душа; а пък когато тя е обърнала погледа си към друго място, светлата душа не е там. Това е като някой прозорец. Ти считааш, че когато тя си обърне погледа към друга посока, този прозорец е затворен за теб. Във всяка душа живеят мнозина, хиляди и хиляди души, защото има и други души. Във всяка душа не живее само една душа – и всяка една душа търси някого в света, когото да обича. Вие мислите например, че има закон, че всеки трябва да обича едного, но в обичта трябва да има разнообразие. Вие като гледате само едного, ще умрете – това е голямото нещастие в света. Тогава ще кажете: „Да гледам ли всички?“. По веднъж ще погледнеш – щом погледнеш някого два пъти, ти го уморяваш: веднъж ще го погледнеш и ще си вървиш. Тогава вие защо се скарвате? Защото два пъти се гледате гали ви обичат, или не.

Любовта не е от човека – тя е един импулс на Великото, на Бога. Когато някой човек те обича – това е Божественото, което го застава. Той ще ти даде писмото и ще си върви. Ти го питааш: „Обичаш ли ме?“, той ще ти каже: „Длъжност имам, плащат ми. Аз нищо не зная за Любовта“.

Та казвам: вярвайте в тази Любов, която излиза от Бога. Вие не можете да вярвате, докато не ви обикнат, и вас не може да ви обичат, ако не обичате. И в Стария Завет е казано, и в Новия Завет Христос казва: „Както

Отец Ме е възлюбил, така и Аз ви възлюбих“. Вие не може да обичате, ако Отец не ви е възлюбил. Христос казва: „Както Ме е Отец възлюбил, по същия начин и Аз възлюбих“. Някой ще дойде и ще ви рече: „Аз ви обичам“. Защо ме обичате, с коя любов? С вашата любов ли? Аз съм сит от вашата любов. И ако дойда и аз да ви покажа моята любов, и вие ще бъдете сити. Но ако ви покажа Божията Любов, както Отец ме е възлюбил, тогава тази Любов има смисъл. Аз ви изказвам Божията Любов – там е смисълът! „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих.“

И вие идете сега и по същия начин правете! В това е силата на човека – всички да бъдем изразители на Божията Любов. Както Бог ни е възлюбил и е изразил Своята Любов към нас, така да я изразите и вие към другите, да я предадете на другите по същия начин – нищо повече! Как? Няма да ви кажа: по този или по друг начин. За Любовта няма никакви правила: тази Любов ще си излезе свободно, тъй както тя намери за добре. За Любовта няма закон и никакви правила няма: тя ще си излезе свободно и никой няма право да се меси в Любовта, която излиза от Бога. Трябва да дадете ход на Божествената Любов – и дотолкоз, доколкото вие дадете ход, в туй сега развитието на вашата душа – и само тогава ще ви се оправят работите на Земята. И ако сте загазили, загазили сте, понеже вие проявявате вашата любов. Някой ми казва: „Учителю, много те обичаме“. И аз страдам от любовта на хората.

Отче наш

Вие сте хубави призми. Погрешката ви е там, че ги държите на сянка. Излезте на слънце и ги изложете на светлината, за да видите нейната красота.

30 октомври 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ВСИЧКО Е ЗА ДОБРО

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 64. глава от Исая.

Във всичките времена е имало противоречия, тия противоречия ги има и сега. И пророците, и учените хора все са писали по това.

Духът Божий

Има едно вечно различие, което произтича от два различни свята – от един вътрешен свят, с който сме запознати, и от един външен, с който сега се запознаваме. Много малко знаем от външния обективен свят. Толкова хиляди години сме тук, но има хиляди неща, които съществуват и за които ние даже нямаме още една ясна представа. Ти седиш в къщата, зимен ден е, стаята е топла. Имаш едно разположение – и мислиш, че като е топло вътре в стаята, и вън е топло, но като излезеш, веднага те лъхне вятърът. Влезеш вкъщи, пак се стоплиш. Вътрешният свят и външният се различават по температурата. Вътрешният – твоята стая – е топъл, а външният е студен. Дойде лятото, обърне се процесът – обратното стане: отвън е по-топло, отколкото вътре, в къщата.

Сега тия сравнения човек трябва да ги преведе добре, понеже те имат отношение с живота. Туй, което става в Природата, се гължи на вечните промени, които стават с живота на всички същества. Природата е един целокупен резултат на всички ония разумни същества, които живеят по цялата Вселена – не само на Земята, но и навсякъде. Отношението на Земята зависи напълно от състоянието на Слънцето – какъв хляб, каква светлина и

топлина изпраща. Сега всички вярват, че само Слънцето ни влияе с топлината и със светлината си. Иначе ние нищо не знаем за Слънцето: има ли там хора като нас? За хората на Слънцето нищо не знаете, но Слънцето живее за себе си – с туй, което Земята не знае за него. И Слънцето не знае някои работи за Земята: то по някой път не знае тия престъпления, които стават на Земята. Там вестниците още не са писали за новото споразумение между Франция и Германия, нито за малките страдания на Чехословакия, нито за жителите на Изгрева, от какво страдат – вестниците там не са писали, че нямат въглища. Вие сегите някой път и разсъждавате философски: „Защо Господ направи света така?“ – и изхождате от едно лично гледище, от едно най-гребно лично гледище. Попитайте който и да е човек защо се облича така. Някой път човек се облича, без да знае и той самият. Или попитайте го, той е учил там някакво изкуство – не знае какво е то и за какво е – и ще даде обяснения.

Сега моята мисъл е в ония, вечните промени, които стават. Някой път вие сте неразположен и не можете да си дадете отчет защо сте неразположен – моментално става това. Някой път очите и лицето ви, когато се оглеждате, имат отлична окраска, а някой път лицето на човека означава модата – там се вижда цялата мода. На лицето има една постоянна мода, която се изменя: очите ви ту са светли, ту тъмни; ту замъглени, ту червени; ту жълти, ту сини – какви ли не стават. Вие забелязвате само главните оттенъци, и то все за разни болести ги слагате. Не, научно разглеждайте промените, които стават. Затуй аз бих ви съветвал да имате едно огледало или валчесто, или квадратно; само не съм за малките огледалца, които носят в джобовете си сега кавалерите и дамите.

Един ден седе една млада мома, мисля, към 20 години, и казва: „Да не повярваш, но аз съм доста угледна, красива“ – и изведнъж извади огледалото си и се огледа. Тя има един детински характер, просто иска да ми каже: „Доста красива съм, и косата ми каквато е, всички я харесват“.

Казвам: „Много хубаво, отлично“. Действително косата ѝ е по-хубава, отколкото лицето – то не е хубаво затова, че като го гледам, виждам – в капилярните съдове има едни нишки, които се показват, изпъкват по лицето и можеш да четеш по тях. Това показва едно вътрешно напрежение. Младо момиче, на 20 години, и мисли за какво ли не – и от голямото напрежение в тия капилярни съдове остава повече кръв. Казвам ѝ: „Много си млада, но си малко нетърпелива.“ „Как, аз съм много търпелива!“. Отговарям: „Ти си търпелива, но ходиш по неволя, както старите“ – и ѝ разправям своята философия: „Слушай да ти кажа какво е търпение и какво е неволя. Неволята е търпение от зор. Например човек зъзне цяла зима, но туй е неволя – няма какво да прави. Свиваш краката си, работиш не от добра воля, а от немай-къде“.

Казвам: всички хора, които носят страданията си в едно такова състояние, носят неволята. Иска не иска, и силният, и слабият ги носи, като дойдат. Туй е неволята, която се качва на слабите хора. Всичките слаби хора носят неволята; и всеки човек, който има неволя, е слаб човек. А търпението е качество на силните хора, на умните, на добрите – те са търпеливи хора. Казват: „Търпелив е един цар!“, че като го обидят, само ги погледне. Той само една дума да каже, от тия водители нищо няма да остане, но само ги погледне и ги остави. Това се казва търпелив човек! Ако на хората от сегашния свят би им се дало такава една власт, какво биха направили? Както казва Христос: „Каквото поискате...“. Ако имате тази власт, с вашето неразположение какво ще стане? Ако планините се местеха от една страна на друга, тогава какво щеше да стане със света? Ако бяхте вие, какво ще пожелаете да стане и какво би станало със света? И благодарете, че не става каквото искаме – ние цялме да създадем най-големите нещастия на Земята. И засега ако стават нещастия, те стават по единствената причина на ония паднали ангели, на които им се разкриха големи тайни. Те напуснаха своите жилища горе и дойдоха на Земята. И всичките нещастия се дължат на тях: когато

видят, че хората станат малко по-весели, току изведнъж ще им създадат едно нещастие.

Аз веднъж тук, на Изгрева, излязох между 8 и 9 часа. Гледам един заек, доста голям, седнал сред поляната, на изток, вдигнал си краката. Казвам: „Навярно той се моли тъй, вдиген в известно размишление“. Аз се приближавам, наблюдавам го. Той се пообърна малко и си мисли, като че искаше да ми каже: „Идеш ненавреме, нарушаваш моето размишление“. Е, това са мои разсъждения. Отиде 30–40 крачки, пак продължава, пак се изправи нагоре, аз го наблюдавам. Зададох си въпроса: „Какво прави този заек? Каквото правят хората: „Дойдох да се помоля. Където уда, все ме гонят. Дойдох да се помоля на Господа да им каже да не ме гонят. Има хрътки, от тях не мога спокойно да ходя. И дойдох да се помоля на Господа да ме оставят на спокойствие“. Пита: „Ти какво мислиш?“. Рекох: „Вие и ние все еднакво мислим. И ние, хората, имаме големи хрътляци – развалят разговора“. Обади се едно куче отнякъде и този заек каза: „Сбогом!“ – и не дочака разговора. Едно куче развали разговора.

Сега да ви направя аналогията. Често ние се разговаряме и дойде една неприятна мисъл – и развали цялото ни вътрешно състояние. Обикновените процеси трябва да изясним защо стават. Някой път си недоволен от лошото време – и тогава има две твърдения. Казва някой: „Няма лошо време. Лошото време за едни е добро за други; доброто за едни е лошо състояние за други“. Туй отчасти е така; и питам тогава: „На тия различия, които съществуват, какво е предназначението им?“. Казват: „Едни хора са по-щастливи“. Но щастие то не е нещо обективно – щастие то си има свой външен израз, но то не е нещо материално. И казват: „Този човек е щастлив“. По какво оценяваме, че човекът е щастлив? За да бъде човек щастлив, той най-първо трябва да бъде здрав. Но здравето е един резултат, т.е. то се отнася до човешкия организъм – тялото да функционира правилно, да няма никакви болки ни на краката, ни на ръцете, ни в гръбчето, ни в стомаха – всичките органи, които има човек, да са

в изправно състояние. Това е външната страна. След туй да има едно хубаво разположение, неговите чувства да са добри, и при това мисълта му да е светла, да няма някоя мисъл да го безпокои. И после, като яде, да е радостен; и като си почива да е радостен, и каквато работа вземе, да му е приятно. Този човек е здрав. И при това здравият човек трябва да е господар на своето положение – в гаген случай да прави това, което иска.

Нездравият човек се отличава по това, че условията му са лоши, той не е свободен от болестта. Ние искаме да се освободим, понеже това е едно заробване. Боли те главата – не можеш да мислиш; или боли те стомах – пак не можеш да мислиш право. И най-малката болест, където и да е, веднага отвлича мисълта ти. И болестите може да ги различим по някой път, за да познаем до каква степен се усилва нашата воля. Онзи, който разбира законите, може да снесе болестта от себе си, както някой, който има една раница. Така и онзи човек, който разбира законите, може да снесе болестта от гърба си. Представете си един шивач, който шие на една модерна машина и много внимателно, тъй, някой път си гържи ръката близо до иглата и направлява тегела. И ако малко е невнимателен, може иглата да му повреди пръстите отгоре. Някои шивачи гържат ръката си много близо, а някои – най-малко на 5 мм или 1 сантиметър по-далече, защото понякога става хаталък.

Казвам: всички ние в живота си все имаме по една машина, с която по невнимание стават такива изключения. Казвам: сега в религиозния живот ние трябва да изучаваме ония, Божествените закони. Когато дойде една неприятна мисъл, не трябва да мислим защо е дошла тя – това е едно предметно учение. Аз правя следните сравнения: хубавите работи след време стават лоши. Обяснявам го ето как: вземете един плод, който е паднал. Първоначално е бил отличен, хубав: колко хубав вкус има и цвят! На гървото първоначално е така, но колкото изминава времето, той изгубва от своята хубост и здравина – и все ще се яви някъде едно малко нарушение. Може да почне

да гние плодът: и погледнеш – най-хубавите круши, най-хубавите ябълки са се развалили.

Е, де е злото? Вгниенето на плодовете. Ако първоначално един плод е поставен на дървото, има си определено време докога трябва да седи там. И този плод, след като се откъсне, дълго време не трябва да се държи така. Ние още не знаем колко време можем да го държим: искаме по 4–5 месеца да държим тия плодове. Това е неестествено. Ако животът ни би бил уреден така, че всякога тия плодове да седят горе на дървото и да си ги късаме пресни, както са! При сегашните условия това е невъзможно, защото има посторонни положения. Невъзможно е, защото най-първо студът може да развали гроздето, а после и в топло време се разваля то. Та ако гроздето остане за дълго време, то половината от него ще изчезне. Ние се безпокоим да не изчезне гроздето. Това е поради нашето неразбиране, но какво е разбирането на дървото, което ражда плодовете? Ако хората ги нямаше, тия плодове ще падат долу и костилките им ще отиват в земята и ще израснат, ще се размножават.

Та казвам: важното за дърветата е костилките да израснат, а важното за нас е, ние това искаме сега, плодовете да не се развалят, всякога да останат пресни. А това е невъзможно! Значи различието седи в това: дърветата искат техните костилки да израснат, а ние искаме плодът да остане здрав и да не изгние. По някой път ние се намираме в едно противоречие – искаме туй разположение, което имаме, да не се изменя. Да допуснем: един човек е щастлив, не знае какво нещо е страдание. Каква ще бъде неговата опитност? Защото ти не можеш да имаш картина, ако нямаш една малка сянка. Щастие-то в живота се разбира чрез малките нещастия, които човек има. Всякога след едно боледуване, като оздравееш, ти се радваш на здравето, а след като изгубиш здравето си, скърбиш, боледуваш. Къде отива здравето на човека? Допуснете, че вие седите на земята – тъй, с краката напред, и ви е приятно. Но някой човек ви закачи с въже и вие увиснете за крака си. Няма нищо, но представете

си, че това въже някъде ви носи в това състояние – ще ви бъде ли приятно? Допуснете, че ви закачат на някой аероплан, когато той хвърчи, и вие висите: мислите ли, че това състояние ще ви бъде приятно? Може би на първо време, за 5–10 минути, ще ви е приятно, но целия ден да висите на крака си, и при това да пътувате с 400–500 километра бързина, ще видите, че това не е никакво благо.

Ние, съвременните хора, се намираме в такова голямо противоречие. И представете си сега една съвременна мечка или съвременен елен, който иска да се оправи. Пасе си еленът... Хубаво, но един ден, след като се напаса, току погледнеш – чува се един глас, гърмеж – и той се отъркаля на земята. Какво ще кажат другите елени? „Какво нещастие стана, как го поразил Господ!“; ще рекат: „Гръм падна от небето!“. Какъв гръм? От един човек, от една пушка. Как ще си го обяснят елените? Ще кажат: „Природата е създала такива гърмежи“. Те не знаят за Природата, за хората.

Та казвам: някой път вие седите като елена – щастлив сте, така се оглеждате. И някой от тия, падналите ангели, дигне своята пушка – и вие се отъркулите на земята. И казват: „Еди-кой си е починал“. Не че Господ иска да си починете, а ония злосторници, недоволните духове. Един ден идва една сестра – плаче, оплаква се – дошло ѝ страдание. Казвам ѝ: „Не ти препоръчвам в ниските места да ходиш да пасеш трева. Ще ти дам един съвет – в ниските места да не ходиш, там има много ловци. На такива момичета като вас ще им теглят един куршум. По високите планински места, на недостъпните места, дето куршум не стига, там да ходиш“. Отговаря: „Мъчно е да се изкача там“; аз казвам: „Мъчно е, но е безопасно“. Аз разбирам нещата така: когато човек иска да бъде в безопасност, му казвам: „Иди при Бога – високото място е Бог. Иди на високото планинско място, необятното, дето човешки крак не може да достигне. Иди при Бога, там дигни душата си нагоре към Бога!“. Тя пита: „Де да Го намеря?“ „На планинските места, на височина, там горе! Отдолу като гледаш, няма да Го намериш, а като се качиш горе!“.

Та всички ние, съвременните хора, се нуждаем от това, да имаме едно понятие, едно правилно разбиране на нещата. Аз бих ви дал две формули, но засега реших да не ги давам – не зная след десет години дали ще станете готови да ги приемете. Затова ги държа само за себе си, защото с тия формули ще приличате на Давид⁸. Като отишъл при Саул⁹, той го въоръжил с новото оръжие – с шлем и прочие. А Давид дошъл само с една прашка да се бори; той казал: „Царю, не съм свикнал да се боря с нови оръжия“. Затова си носете прашките, защото новото съоръжение може да не знаете как да го употребите. Една мисъл, в която не вярваш, не може да ти помогне; едно чувство, в което не вярваш, не може да ти помогне; и една постъпка, в която не вярваш, не може да ти помогне.

Вие си задавате въпрос защо става така. Казвам: „Идете при Бога!“; някой пита: „Къде да Го намеря?“. Добре, право е, като пита онзи: „Де да Го намеря?“ – аз разбирам, че в ума му има тъмнина. Вечерно време не можете да видите предметите – те съществуват, но вие не ги виждате, понеже има тъмнина. Тогава ето другото твърдение: казвам, че Бог е на всяко място. Тогава Той е вътре в твоя ум – Неговата светлина прониква в ума ти и в твоите чувства. Че това, което ти имаш, е излязло от Бога! Но понеже дълго време си седял и не си употребил тази мисъл, тя е произвела гниене – и вече няма такава красота, както първоначално, когато е излязла от Бога. Тя е дошла, но ти си я отложил. Много пъти ние вземаме плодове, които сме събрали за нашите приятели, и те толкова дълго време са седели, че половината от тях са изгнили, а другите са се напращили и трябва често да ги измиваме.

Та в сегашния живот има едно влияние, от което и светите са страдали – да видиш нещо и да не го пожелаеш. Представи си, ти си гладен човек – гладувал си 3–4 дена и идеш някъде, видиш хубави плодове – и да не се зароди в теб желание да ядеш... У тебе веднага ще се зароди желание да ядеш, а това е прегрешение – пожелани-

ето е прегрешение. Минаваш покрай улицата и нямаш грехи. Видиш в някой магазин хубав костюм – пожелаеш го. Това е прегрешение. Видиш някой учен човек – пожелаеш и ти да бъдеш като него. Това е прегрешение: каквото пожелаеш, е прегрешение. Писано е там: „Не пожелавай чуждото!“. Кое чуждо? Не искай онова, което в даден случай не е за тебе. Може, уместно е една печена кокошка да я гадеш на едно куче, но печената кокошка за овцата не е уместна. На овцата ще ѝ гадеш малко нарязани плодове, накълцани – това е за предпочитане.

Та при сегашните условия, при които човек живее, какво трябва да прави? Пророкът се оплаква – оплаква се, понеже големи разрушения са станали. Всичките хубави неща са изчезнали, неприятелите избиват, изгорили са градове, разрушения има навсякъде, отиват в робство, всички са разпръснати – седи той като пророк сам. Исая¹⁰ е пророк, сам е пророкувал, но като вижда самата действителност, става му тъжно. Той иска Господ да поправи тия работи, а някой път, когато Господ слиза, разваля работите. Казваш: „Защо ще ги разваля?“. Тук преди години, когато се правеше малкият салон, имаше двама майстори, и то двама млади наши майстори от Изгрева: млади – на двайсет години. Единият турил дюшемето; и двамата бяха като ортаци – или не зная... Дойде другият майстор и каза: „Не тъй, така не трябва“. Взе курката единият, мисли да разкърти дюшемето – наполовина беше така направено. Извади го навънка: криво било, казва. Аз си мълча – и почна да го кове. И той го накова така, че беше по-лошо, отколкото първото. Аз съм виждал често една греха да не е ушита както трябва. Дойде един по майстор, вземе ножицата и – кръц-кръц, защото е майстор.

Преди време един от знаменитите артисти – цигулар, си носи цигулката при един голям майстор да му я поправи. Но после разказва: „Как човек може да се свърже с един предмет!“. Този майстор взема ножа и изведнъж отлепва цигулката парче по парче. И като се обръща – онзи цигулар вече принадлежал. Майсторът не може да раз-

бере защо става това. Цигуларят казва: „За една малка поправка отиде цигулката ми!“ – и припада от болка. Някой пита: „Как го е заболяло?“.

Във всеки един предмет, който обичате, вие влагате нещо от самите вас. Опасността е там: не се влюбвайте в материални работи, защото като ви ги вземат, вие ще страдате. Обичай тялото си, но не се свързвай с него, та един ден, като дойде време да заминеш за Небето, да не се мъчиш. Един мой приятел ми разправяше: сънувал един сън, който обяснява това състояние на връзките. Една вечер сънува – вижда се с безброй тънки нишки, но не може да се избави. Повече от 200 000 нишки – и всички тъй овързани, оплетени. „И се мъча, и се мъча, не мога да се освободя от тях. Тънки нишки и горе на главата ми, и на ръцете ми – така съм привързан!“.

Казва: „Не само аз – гледах и наоколо всички хора бяха така привързани о земята. И като се събудих, разбрах кое е онова, което свързва хората. Това са ония желаня, които ни държат свързани със света. И при такова едно положение как можем да бъдем щастливи на Земята?“.

Щастието е едно качество да вярваме в благостта на Бога. Бог е съвършен – и ето какво разбирам под думата *съвършенство*. В света има само Един, Който може да ни съди – Съвършеният. Понеже Бог е съвършен и неизменен, щом идем при Него, Той поправя работите, защото Бог не съди. Един болен, като иде при Бога, ще оздравее; богатият като иде при Бога, ще се освободи от богатството си; ученият като иде при Бога, ще се освободи от учението си, а невежият като иде при Бога, ще се освободи от невежеството си. Така учените при Бога стават глупави, а глупавите – умни. Ето аз какво разбирам под думата *глупав*. Не е ли хубаво да бъдеш глупав – да не знаеш да се сърдиш; не е ли хубаво да не знаеш как да подозираш? Сега дойде един бръмбар, направи ти някой човек нещо – ти го подозираш. Подозрението днес е едно разпространено качество: накъдето какво и да направиш, все ще те подозират. Ти ако днес идеш във Франция, веднага ще те изследват от кои типове спадаш

– дали си от благонадеждните, или от неблагонадеждните. И ще ти гледат ръката – има такива отпечатъци; след туй научно ще ти обяснят.

Ако Бог дойде на Земята, ето как ще съди света, ще бъде следната съдба. Всички ония, които мислят, че са праведни, че са светии, че са живели един добър живот, Господ ще ги прати при някой болен човек, само да минат край него. Ако оздравее този болен, ти си добър; ако не оздравее, ти си решил съдбата си. Ще те прати Бог при един беден човек: ако ти минеш само покрай него и ако той стане богат, ти си праведен. При бедните ще те прати Господ само да минеш, и ако те станат богати, ти си добър човек. И при богатия ще те прати Господ само да минеш покрай него – ако той стане беден, ти пак си добър човек. Ако бедният си остане беден и богатият – богат, ти не си добър човек. Сега вие искате, като минете покрай бедните, да станат богати, а богатите да станат още по-богати. Не, богатият трябва да осиромашава, а бедният – да стане богат. На върха на планината снегът и ледът трябва да се стопят и влагата да слеза долу, в долината. Ако горе остане снегът и ако долу остане сушата, тогава работата не е тъй както трябва.

Сега това сравнение ще го преведем: трябва да стане една промяна във вашия ум. И ако не стане съответстваща промяна в ума ви, не може да стане съответната промяна в сърцето ви; и ако не стане една съответстваща промяна във вашия ум и сърце, не може да стане и съответната промяна във вашата воля. „Богати, сиромаси“ – вие ще преведете това, за да разберете света. Положението, в което сега се намира светът, е външна обстановка, от която вие трябва да се възпитавате. Никой не знае защо Господ е създал света и защо го е допуснал. Всичко, което става, е предвидено – и няма да се мине много, може би след милиони-милиони години, всичко туй ще се оправи. Но какво е един милион години за Бога? За Бога хиляда години са като един ден. Значи за Него хиляда години са един ден, а за нас един ден Божий са хиляда години. А като страдаш хиляда години

и като идеш при Господа, ти казваш: „Много страдах, хиляда години!“, Той отговаря: „Много малко – един ден“. Мен постоянно ме питат защо съм казал така или иначе. „Понеже – казват, – ти всичко знаеш“. Отговарям: „Че всичко зная, разбира се.“ „Е, в какво седи еди-какво си?“ „Седи в това: аз зная, че всичко ще бъде за добро, зная, че всичко ще се оправи. За добро е, казвам, защо не!“ – и не навлизам в изяснение. Това е достатъчно.

Доиде някой при мен, пита: „Какво да правя?“. Отговарям: „Търпи!“, той казва: „Ама аз търпя!“.. Не, не, ти неволята носиш: носиш търпението на слабите, а не търпението на силните; ти си от търпеливите слаби, а не от търпеливите силни. А нещастие то иде върху търпеливите слаби: те са, които мърморят в света, а силните търпеливи са онези, които издържат. Дотогава, докато вие сте от слабите търпеливи, всякога казвам: бъдещето ви го виждам – като заека, като елена ще бъдете, ама не като някоя Елена.

Аз привеждам сега тия примери – вие разбирате, това е едно психологическо положение. Много автори съм чел – те разглеждат света така, както не е. Аз не разглеждам човека повърхностно, но по същина. Когато разглеждат един човек, тези автори говорят тъй, както правят съвременните медици, които изучават науката. Някой си аристократ завецал тялото си на медицинския факултет. Да идете да видите някой път как го посрещат тия студенти медици това тяло, като го поставят на медицинските маси. Като го сложат тъй, както е роден, гол, мъж или жена, след това всички се наредят около масите и почват да го разглеждат; питат се: „Ти коя част ще вземеш?“. Някой взема ръцете, друг – краката, главата... И десет студенти седят със своите ножчета и със своите щипки – и всеки го чопли, да види как е направено тялото на богатия. Полекичка режат: имат си бележки там и проверяват, търсят някоя артерия или от главните вени. И след туй, след три-четири седмици, ще видиш този богаташ – толкова красив е станал, че всичките му вътрешности се разтварят; и някой казва: „Аз

намерих това“, онзи – онова, трети – едн-коя си кост... И гледаш – всеки студент носи по един уг от богатия човек. Някой взел един уг и вкъщи го носи – една цяла ръка, друг носи главата, защото и вкъщи някои студенти си имат маси да работят.

И вие, когато влезете в земята, всички ще посветите тялото си на медицинския факултет. Че като идете там на гости, медиците изведнъж се вѳоръжат – ще дойдат при вас и ще ви посрещнат добре. Казват: „Погребали го жив“. Не, той е отишъл там вѳтре на гости на медицинския факултет. Аз виждам нещо хубаво в това. Човек няма едно тяло, както мислят, а има седем тела, вплетени едно в друго. Тия медици почнат най-първо да разединяват неговото физическо тяло от астралното, други медици изваждат астралното тяло от умственото, а трети развързват умственото тяло от причинното... Така едно от друго се отделят, че като остане причинното тяло, този гостенин вече усеща, че му са снети телата. Нали като отиде някой някъде, снемат му горните грехи – някои носят по три балтона. Та най-напред ще му снемат първия балтон, после – втория, и най-после – третия: и човек най-после остане тъй, неглиже, с едно тънко палто. Та най-напред снемат физическото тяло, горното палто – обърнат го. Онези грехи, които имате, са дадени от Бога. Всички трябва да се научите как сте облечени – и върху тази греха трябва постоянно да работите.

Един ден хората няма да умират – това умирање не е естествено положение. Хората няма да умират, както сега – един ден човекът само ще се изгуби. Как ще си обясните това положение? Христос разговаря с двама ученици, нали знаете, и след туй, като благослови хляба, Той изчезна безследно. Къде отиде? Значи учените хора доказват това: някога може да се прокарат известни лъчи на Слънцето и може човек да изчезне. Не че Христос изчезва, но понеже си заминава, духовната и физическата светлина се различават. На физическото поле, за да са видими нещата, трябва да стане известно пречупване най-малко на един градус, за да бъдат видими лъчите. Щом

няма пречупване на лъчите, това тяло става невидимо, но пак е там. Сега не разбирайте това за физическото тяло. Човек може да се разрежда и да се съгъства: всякога, когато се намирате в едно неприязнено състояние на духа или страдате, вие сте се съгъстили повече, отколкото трябва. За да бъдете щастливи, трябва да научите закона на разреждането.

Ти казваш: „Това нямам, онова нямам“, оплакваш се: „Къща нямам, волове нямам, ниви нямам“ – всички тия неща ти трябва. Ти се съгъстваш, съгъстваш – и най-после ти стане тежко, ако си богат. Богатият има толкова много къщи; да каже: „Доста са за мен, не ми трябва“ – и деветте да подари и да остане само едната. И погледнеш – като ги подари, ще му стане леко на душата. И като четете изповедта на Толстой¹¹, той като разсъждавал, дошъл до същото заключение. Той разсъждавал, разсъждавал, понеже имотът бил на жена му, и казал: „Да изпълним закона Христов, да подарим това на бедните, което имаме“. Жена му отговорила: „С твоите глупави философски разсъждения не може да се живее“; Толстой казал: „Ех, аз мисля, че така ще бъдем щастливи и двамата“. Обаче това, което жена му не беше в състояние да направи във времето, когато живееше Толстой, като гождоха болшевиките, те го направиха – взеха всичко. Ти не искаш да пожертваш себе си, но като гождат болшевиките, те ще го вземат. А пък болшевиките, това е смъртта: гоjde тя и всичко гадеш. Болшевизъм съществува от памтивека. Той като гоjde, казва: „Всичко е общо на Земята – няма частна собственост“. Не, има и друга философия: частната собственост се позволява за добрите; може да имаш частна собственост, когато я употребяваш за Славата Божия. Туй, което преодоляваш, е като собственост, която ще употребиш за Господа: щом направиш нещо, ще го оставиш.

Има нещо добро в нас: например къде е детинството ни? Няма го. Къде е възрастният? Няма го – всичко туй постепенно се мени в света. Бог не иска да се самозаблуждаваме, не. Ние сме минали през хиляди и хиляди фор-

ми и сме се влюбили във формата: мислим, че щастието ни седи в нея. Щастието седи в гадения случай в следното: ти свириш с радост 3–4 часа на един инструмент, например на цигулка, но ако свириш 3–4 дена, тя ще ти омръзне; може да ти дотегне, ще ти омалаят ръцете. Има някои, които свирят на пианото четири, пет, шест часа – омалаят им пръстите... И това, което ви е приятно, ви става неприятно.

Та казвам: и най-хубавите мисли и чувства, и най-хубавите постъпки, ако не се сменят, стават тягостни – и следователно ние сами си създаваме нещастие в света. Например искаме някой път да бъдем като светиите. Вие имате крива представа за тях. Щом човек стане светия, Господ го праща на Земята да помага на грешния. Че ако една царска дъщеря я пратят в дома на бедна вдовица, която има три деца, да се занимава с тях, да ги отглежда, какво ще ѝ бъде положението? При баща ѝ е било едно, а при вдовицата тя ще се научи на това, което при баща си не е знаела.

Та всички вие сте пратени тук и казвате, че сте синове Божи. Синове Божи сте, които не знаят да служат – и сега ви пращат на Земята да служувате. Синове Божи сте, на които други са служували, а трябва вие да сте го правили – и сега Господ ви поставя да служувате. Казваш: „Затова ли съм роден?“. Затова си роден. Досега ангелите и Господ ти служеха – всичко правеха за вас; а сега Той те е турил малко да се мъчиш – и ти да работиш, да помагаш на другите. „Ама страданията ни на Земята...“ Ако вие разледате тези страдания, ще видите, че това са недоволни души: всички страдания произтичат от целокупното недоволство, което съществува у хората. Вие сте недоволни, защото има и други недоволни; вие се разболявате, защото има и други болни. Ако нямаше болни хора в света, и вие нямаше да бъдете болни; и защото има други здрави – и вие ставате здрави. Че грехът в света е една болест, това е един по-нисш живот.

Вземете положението на един пияница. Той седи вкъщи, децата му мислят за грехи, за хляб, за обуца; зимата

иде, въглища нямат. А той седи така и размишлява 3, 4, 15 години за кръчмата, за винцето, и си го въобразява червеничко – да го тури на масата и да си пийне. По какво се отличава този човек? Той не мисли, че има деца – за чашката си мисли. Кое е по-добро – чашата на кръчмарина или децата въщици? И ние седим и мислим за някой тоалет – това е кръчмаринът; седим и мислим за едни хубави обувки или за някоя шапка, а това е пак чашата на кръчмарина – и сме недоволни. Аз не отричам кръчмаря: има един кръчмар, когото обичам – и аз го посещавам, често ходя при него. Аз ходя при кръчмарите, които имат кръчми в планината – при един извор. Виното им извира от планината и ми казва: „Заповядай!“. Кръчмарят не му мисли колко ще вземе, каже: „Вземи си колкото искаш!“. Питам: „Колко струва?“ „Ние, тукашните кръчмари, нищо не вземаме. Ами вашите? Те, долните, не са се научили, не знаят още, че от нас вземат виното. Това наше вино е от милиони години! Тяхното е 4-годишно, а нашето е от Бога – това, което извира от земята“. И аз тогава река: „Наздраве, да живее този кръчмар!“ – вземам чашата и пия.

Казвам: „Ще кажа и на другите кръчмари долу да дойдат тук, при новите кръчмари“. Налей чашата на доволството! Недоволни сте – качете се горе на планината, напуснете всички долни кръчмари. Питате: „Как ще се справи светът?“. Напуснете долните кръчмари, качете се при горните – нищо повече; а тия, долните, нека сегят и чакат. Казвам: нека има кръчмари. Ако никои не ходи да пие от тях, те ще си затворят кръчмите. Че ако никои не стъпи в една кръчма 4–5 месеца, отърва ли на собственика тази кръчма да бъде отворена?

Сега аз съм решил да не приемам едно писмо или нещо, което иде отнякъде и носи тревога. Някой ми е писал тревожно писмо: една седмица преди да дойде, то ме тревожи. А някой път едно писмо носи нещо хубаво – и една седмица по-рано аз чувствам радостта от него. Тогава давам следното обяснение и казвам: всяка мисъл, която излиза от мен, може да тревожи някого. Вие седите и си

казвате: „Какъв е животът ми!“. Аз зная, че вие мислите така, защото тревожите и другите. Така един комар все-таки ме тревожи – като дойде, ще ме ухапе. Не че ще ми причини голяма пакост, но ще остави една малка точица на тялото ми. Казвам: ако беше при мен, щях да му дам повече кръвчица – когато искам, мога да му дам. Той най-първо не е знаел как да извади тази кръвчица.

Казвам: в сегашния живот трябва да се научите да мислите. Като почнете да мислите, започнете се: „Не тревожа ли сега аз някого?“. И като станеш сутринта, създай си едно правило: щом си недоволен, значи се намиращ в едно общество от недоволни. Ще си кажеш тъй: „Братя и сестри, хайде да бъдем днес доволни ученици!“; а също: „Аз съм решил днес да бъда доволен. Искате ли вие да ме последвате?“. Ама ще има едно възражение: „Как е възможно аз да бъда доволен!“. Как може да се поправят нещата в света? Единственото нещо, което можем да поправим в света, е следното: ние имаме право да поправяме само себе си, никого друго. И ако мислите да поправяте другите хора, тогава не разбирате свободата. Щом мислите, че имате право да поправяте един човек, вие нарушавате неговата свобода. Свободата седи в това – всеки човек да изправи себе си и всеки да се радва на своята свобода: това е правило, туй е свободата. Един човек, който не може да изправи себе си и който не може да се радва на своята свобода, не е свободен. Всеки, който изправи себе си, е свободен; и всеки, който може да се радва на свободата, е свободен – по-хубаво от това не може да има. Та това е твое право – правилото, което Бог ни е дал. И казвам: светът за нас ще се поправи, когато всички поправим своите погрешки. А това можем да направим за един ден, ако искаме, а можем да го отлагаме и за хиляди години, както досега сме отлагали. А да го отлагаш за една година, за 2, 4, 5, за 10 години...

Та свободата седи в това – да опитате вашата свобода. Ако поправите погрешката, вие сте свободни; и ако се радвате на вашата свобода, пак сте свободни. Аз често различавам добрите и лошите духове. Лошото

аз го виждам като един желатинен сок, като една течност, една желатинена разпрострена тъмна тиня; понякога виждам в някой дом желатинено вещество, разпръснато между мъже и жени. Казвате: „Не знаех какво да правя, загазих“. Влизам в някой дом, виждам една светла течност, ефирна, нещо много хубаво, много приятно – такъв аромат издават цветята; или те наричат това аура, тя е течност. Някои хора са обвити в непроницаема тъмнина, и като идеш при тях, там има тъмнина; а някои хора са обвити със светлина, това е този, светлият целителен сок. Та като отидеш при някои хора, те са обвити с тъмнина – това е този желатинен сок. Тогава трябва да се освободите от него – той е нещо, което подпушва порите на човека и човек не може да диша свободно.

Та сега вие желаете много работи да ви се дадат. Аз от много неща се отказвам: знаете ли защо? Аз виждам някои неща, които като се придобият, ще ми принесат много голямо нещастие; а пък има някои неща, които не ми се дават. Виждам, че в това, което не ми се дава, в него се крие едно голямо благо. Защото, ако да кажем, баща ти остави едно наследство от два милиона, ти можеш да мислиш, че туй е щастие за тебе, но с това хората при сегашните условия могат да ви спънат. Баща ви може и да не ви е оставил нищо. Богатството, което си получил от баща си, може да не е праведно – това е богатството от кожата на говедата. Баща ти е ограл кожата на сто хиляди говеда, че ти тогава си станал богат. Та в съдния ден тия, хилядите говеда, ще се явят и ще кажат на Господа: „Кожите ни са ограни – да ни се върнат, да ни се дадат взетите кожи!“ Тогава какво ще направите? Ще дойдат те един ден и ще кажат: „Обуцата ви са направени от кожата ни“ – и ще ги вземат. Сега ви се вижда странно: как тъй да ви вземат обуцата – и се чудите. Ще ви вземат обуцата!

Та казвам: сега вие, изгревчаните, искате да живеете според каквото аз вярвам, към което аз се стремя. Но вие като света започвате, пак по светски започвате – все старото разрешение на нещата. Сега аз не съм за

отричането, не искам това – не, не! За мене е реално само това, което аз ще направя, защото реалността сега само в това, каквото аз мога да направя в този момент. Защото ако кажа, че имам къща, това и това, аз съм в заблуждение – от моето разсъждение не мога да кажа, че имам къща. Тази къща не е моя, материалът не е мой. Аз си въобразявам, че е моя, но в даден случай мое е само това, с което разполагам. Дави се един човек, аз мога да го извадя от реката – това е, което мога да направя; и на всекиго не му коства нищо да направи това.

Аз имах една опитност може би преди 30 години. Сега покрай морето във Варна, една сутрин рано отивам там. Гледам как се вълнува Черното море. Сега, разсъждавам и правя своите научни наблюдения. Виждам: един гагаузин току слиза, съблича се и се хвърля в морето да плува. Аз мисля, че знае да плува – морето го тегли. Той влезе изпотен и водата го пресече – и почна да издава един особен глас. Казвам: „Ама сега ли намери да влезеш и да се давиш. Ще нарушиш моето размишление“. Аз си размишлявам върху Божествени въпроси, а трябва да търся вълже, аз да се събличам, за да го извадя. Нямам време за това; казах му: „Не бой се, тръгни!“ – и си съсредоточих мисълта. Той се окуражи и излезе; рекох: „Още веднъж изпотен да не влиза!“ – и той се насърчи. Ще попиташ: „Как стана тази работа?“. Казвам на приятелите, които сеяха около мен: „Извадете го“.

Вие казвате: „Как стана тази работа?“. Чудни са хората, като питат как стават тия работи. Сега сега една мравка на тази Библия. Казвам ѝ: „Отмести се малко да чета!“, пък тя си дигнала главата, отговаря: „Аз имам свободата!“. Казвам ѝ: „Пооттегли се малко!“. Някой път съм доста голям кавалер, а после току духна – и тя отхвъркне. Е, как е станало това? Някой път не казвам нещо с ръката си, а само с вятъра. Сега вие питате: „Как го извади този от морето?“. Отидох зад гърба му и духнах силно – и като духна така, той излезе на другата страна. Сега за обяснение някой казва: „Как можеш да го хванеш?“. Че ако аз мога, като духна една мравка,

тя да хвъркне на половин или на един метър, така може и човекът – като го духнеш, и той да се измести и да излезе на брега, без да го хванеш.

Та ще ви приведа друг анекдот. Един тръгнал на гости. Той, този анекдот, не е от хубавите, но ще го направим хубав, красив. Понеже времето било лошо, човекът излязъл от селото и се съблякъл гол – и си навил грехите хубаво. Казва: „Дъжд вали, ще се намокрят грехите ми“, а те били сухи. Той като отива до другото село, в гората взема, че си облича грехите. Питам го: „Как мина през гъждга?“. Казва им: „Умен човек съм аз. Тъй хвъркнах през въздуха, та канките не можаха да ме измокрят“. Съблякъл грехите си и ходил гол: той се мокри, а грехите ги носи тъй, че не може да ги засегне гъждът.

Та казвам: като дойдат лошите условия в света, съблечете грехите си, останете с белите грехи, които имате. Виждате: тялото колкото и да го кваси гъждът, не може да го развали – само ще го очисти, а грехите ще ги намокри и ще им развали цвета. Та Божественото в нас не се разваля. Трябва да вървите с Божественото, а ние често вървим с човешкото – и там е нещастие то ни. По човешки може нещата да не могат да се оправят, както и да говорите. Ако ти вярваш в Бога и Господ живее в тебе, то знай – за добро е това; ако ти вярваш – за добро е! Ако вие бяхте на мястото на Ян Хус¹², когото туриха да изгори, а той си пееше... Те гледаха – човекът подклажда огъня... Ян Хус не каза: „До това ли стигнах?“, но го счете за привилегия.

Щом дойде едно изпитание в света, считайте това за привилегия. Може да се обезсърчите, но търпение се изисква. Сега във всички аз наблюдавам това. Някоя сестра каже: „Загазих, възлища нямам“; тъй, замисли се и казва: „Няма възлища“. Възлища ще имате колкото искате, аз ще ви кажа как: щом няма възлища, представете си, че имате два тона. Вие ще сметнете това за илюзия, но направете един опит: мислете, че имате два тона възлища; след това напълнете печката и смятайте, че тя гори – и ще почне да гори. Има една топлина в света. Онзи,

който не разбира това, ще се намери в трудно положение. В света, в Природата има една скрита топлина. И ако в даден случай можете да повдигнете ума си, тази топлина ще мине във вас, както минава токът на електричеството, и вие ще се стоплите – и ще се измени състоянието ви. Ако всички хора биха били добри, всеки един момент тази топлина може да я имате; и ако хората са добри, зимите ще бъдат меки, хубави, пък щом хората станат лоши, и зимите стават лоши. Щом хората станат добри, и глад няма да има, плодородие ще има.

Всичко зависи от онова състояние, което имаме в ума си. В Природата има голямо богатство, но вследствие на неестественото състояние, което имаме по отношение на Бога, ние се лишаваме от Божието благо – и някой път ще се случи да имаме едно лъжливо схващане. Казваш си: „Мога ли да имам въглища, мога ли да си въобразявам така? Това не е ли глупост?“. Че тия въглища – това е кондензирана слънчева енергия, която преди милиони години е излязла от Слънцето. Че тази енергия и сега я има в Природата и ние не знаем как да я използваме – сега е оставен запас в земята. В Природата има една кондензирана енергия – и един ден, като станете праведници, светии, вие ще се ползвате от тази кондензирана топлина. А пък има и кондензиран хляб, и кондензирани обуца, и пари – всичко това е приготвено и от всичко това един ден ще се ползвате и ще бъдете облечени така, както ангелите. Виж тези плодни дървета – те знаят това изкуство: нали от земята изваждат енергията, която иде от Слънцето и образува тези хубави плодове. Това човекът не може да го направи, но те знаят това изкуство.

Та казвам: мислете, че всичко е хубаво, и всеки ден по 5 минути благодарете на Бога. Благодарете на Господа за страданията, които ви дава. Щом страдаш, щом имаш ревматизъм, кажи: „Господи, много Ти благодаря, че единият крак ме боли“ – ще благодарите. Доjde болката и на другия крак: пак ще проверите закона, че е верен. Туй, което желаеш, става, но и това, което не желаеш, и то става. Някой път, като те боли единият крак, ще

искаш да те заболи и другият – и ще оздравее кракът ти. Пък някой път може и другият да те заболи, но ако и двата крака те заболяят, ще ти дойде едно двойно благо в света – нищо не се губи в него. Тогава кажи: „Господи, нека ме заболяят и ръцете!“ – там е изпитанието. Вие се лъжете: вашите страдания са привидни. Та вас Провидението ви изпитва.

Искал един момък да се ожени за една мома, но искал първо да я изпита, тя да покаже дали го обича, или не. Тогава един ден той си взема полиран нож, направен от книга, и казва: „Да идем да се разходим към морето“. И я пита: „Ти обичаш ли ме, съгласна ли си да те пробода с този нож?“. Тя му отговаря: „Е, онова, което искаш, направи го! Мен ще ми бъде приятно и да живея, и да умра – и едното, и другото.“ „Добре“. Той изважда ножа си и я удря, но ножът се спитява. Момата гледа, гледа кръв да тече – няма нищо. Само че вие някой път хуквате да бягате и приличате на руснака от един анекдот. На десет души войници един руски император им казва да се хвърлят в една пропаст. А онези, преди да приближат, се молят: „Ваше Величество, отменете вашата заповед – по-добре пратете ни да се бием, а не да се хвърляме!“.

Не се обръщайте към Господа да искате да отмени заповедта Си – там е погрешката ни. Вие мислите, че онова, което Господ е направил, е разумно: съобразявайте се с Божествените нареждания, не правете там никакъв спор! Може да имате голямо противоречие в себе си, но дръжте мисълта, че Бог, Който е съвършен, всичко, каквото е направил, е добро. Той не може да направи нещо, което не е добро, та каквото и да стане, то е за добро. Дръжте тази мисъл в ума си – тя е, която спасява; и ако не мислите така, ще страдате. И всички свещени книги съдържат такава пълна вяра в този, Живия Господ. Ние трябва да дирим не само доброто, не само онова, което е хубаво за нас, но и онова, което привидно е лошо – и него да приемем, че е за добро. И Писанието казва: „Всичко онова, което се случва на онези, които обичат Господа, е

за тяхно добро“. Бъдете готови заради Името Божие да бъдете прободени с книжен нож и да останете живи.

Отче наш

Да обичаме тези, които ни обичат – това е в реда на нещата, в реда на човешките неща; а да обичаме тези, които не ни обичат – това е в реда на Божиите неща.

Към високия планински връх! Всичко е за добро.

6 ноември 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ГОРЕ НА ПЛАНИНАТА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 10. глава от Деянията на апостолите.

Духът Божий

Да говори човек разбрано и да слуша разбрано – това е изкуство, на което умният и праведният човек трябва да се учи. Да знаеш кога да говориш, как да говориш и колко да говориш – това е изкуство. Майките често от любов прекаляват със своите деца, като ги хранят по-вече, отколкото трябва, като ги обичат много; а онези майки, които не ги обичат, не им дават. Такава майка, която не обича децата си, не им дава храна и по някой път ги забравя. Такава майка е кукувица – снесе яйцето си и го остави някъде друг да го изхрани. „Каквото Господ даде“ – казва. Дали кукувицата казва „Каквото Господ даде“, това е въпрос – по човешки говоря. Не съм чул кукувицата да казва тъй – това аз го казвам, не го казва тя; аз мисля така – от нейните постъпки изваждам едно заключение.

Например вие говорите на някой човек и той се усмихва – и не знаете причината защо се усмихва. Или след като говорите, той придобие малко сериозно лице – и вие пак предполагате нещо, но не знаете точно защо е това. Един ден се случи, че имах такъв пример. Дойде един при мен – аз исках да ми стори някаква услуга – и турям в джоба му звонкови пари, пък те гръннаха. А една сестра седи наоколо и чу като гръннаха парите. В това време

цеше да се даде голям концерт и тази сестра каза: „Аз разбирам защо тури пари в джоба му – за билета, да иде на концерт“. Пък онзи, на когото сложих парите в джоба, каза: „Не е вярно това“ – и даде друго обяснение. И въпросът остана неразрешен, пък аз зная за какво беше – ни за билет, ни за купуване на нещо. А пък алегорично ще кажа: бяха поставили някого в затвора, па трябваше да се даде една гаранция, та изпратих тези пари. Аз дадох тази гаранция, че да се освободи онзи, но това не е точно така. Хубаво, да ви кажа истината как седеше въпросът. По нещастие един човек заложи една китара – много хубава – и ако не пратеха парите, китарата щеше да отиде... А тя струва повече от 2–3 хиляди лева – и хайде, да освободим китарата. Така седеше истината, пък тази сестра каза: „Разбирам какво е“ – пророкува. За китарата беше, тъй седи въпросът.

Та сега аз гледам, някой мисли и казва: „Аз зная“, но това не е вярно. Друг казва: „За билет е“, пък аз зная истината – за китарата е. И аз имам една статистика: на десет хиляди предположения едва едно е вярно в обикновения живот, както е у нас. При един талантлив живот на хилядата едно е вярно, при един гениален живот едно на десет е вярно; а при светията всичко е вярно – той знае. За гениалния човек на десет предположения едно е вярно, а светията вижда нещата и никога не се произнася за това, което вижда. Та казвам: докато всинца не станете светии, не сте в пъланата истина. Ако сте обикновени хора, ако живеете в обикновения живот, едно на десет хиляди ще бъде вярно от това, което предполагате; ако сте талантливи, едно на хиляда ще бъде вярно; ако сте гениални, едно на десет е вярно; пък ако сте светия, всичко ще бъде вярно.

Може да се направи другото заключение: защо да е така? Късогледство е това. Късогледият, обикновеният човек недовижда; талантливият малко повече вижда – той иска силен да стане: едно на хиляда значи е вярно, ако предполага. Че с какво може да се сравни това? При гениалния пък вярното е едно на десет, но все-таки де-

вет погрешки не са малко. А онзи, обикновеният човек, на десет хиляди прегрешения ще направи едно добро, между десет хиляди ще направи едно добро. А талантливият между хиляда прегрешения ще направи само едно добро, гениалният на десет ще направи едно добро, а светията не прави вече прегрешения.

Та казвам: ние трябва да се стремим към онова състояние, където не стават погрешки, защото криво като мислиш, това е една погрешка. А съществува един закон: всички страдания на хората произтичат от погрешните мисли, чувствания и постъпки. Или не знаеш нещо и казваш: „Аз не го мислех тъй“. Добре, без разлика е как си мислил, при всяка погрешка остава един оттенък – ще усетиш една малка скръб. Колкото и да е малка погрешката, все отвътре ще се наруши твоето равновесие, ще усетиш една малка скръб. И не трябва дълго време да се спираме върху погрешките, защото те спадат към една особена област, към един неорганизиран свят. Този чужд свят пречи на областта на нашия свят, пресича тази орбита, тя влиза в орбитата на нашия живот – и някой път ние се окалваме, без да искаме.

Някоя вечер ти се облечеш добре и хлътнеш в едно кално място – грехите ти се оцанат, стават окаляни, опръскани. Не си искал това, но трябваше да носиш светлина със себе си, защото пътищата не са така павирани, както ние искаме, светът не е уреден и всеки човек е изложен на риска да се оцана. Светът е пълен с такива мисли, които се проявяват, както по радиото. Всички вие, които имате радио, хвацате вълните: от Лондон идат те, от Берлин, от Франция, Италия – от целия свят идат вълните. Трябва да се върти ключът – и се сменят езиците. Току гледаш, радиото ти говори германски, пак после пее на германски, после току слушаеш – френски говори. Друг гоиде, говори руски: „Вот-вот“, друг говори на английски: „Хау-хау“. Чувате, всичко туй се говори по радиото ви, на много езици говори то.

Та питам: вашето радио на колко езици ви говори? И за туй, което ви смуцава, вие казвате: „Чух нещо,

но не можах да го разбера“. Чул си нещо, което иде от просветения свят на някоя държава – някоя дума, но не разбираш езика. Духовният свят е една област широка, не може да се изясни. Мъчно може да се изясни той, само известни отношения могат да се покажат – и трябва да се намерят много образи. Например вземете мисълта за чистотата – за чисто и нечисто: по какво се отличават те в духовния свят. Във физическия свят разбираме чистото и нечистото, но в духовно отношение как ще ги обясниш? Ти на физическото поле виждаш кое е чисто и нечисто, а другото не го виждаш, а усещаш една мисъл, че е чиста или нечиста: как ще представиш мисълта, че е чиста или нечиста – това, което не виждаш? Казвам: от нас един се храни с вегетарианска храна – с ябълки, а друг се храни с печена или варена кокошка, или с варени яйца, или със свински пържоли, опечени хубаво с черен пипер, с кимион отгоре. Един човек си яде месото – хич не мисли, че е нечисто; яде и благодари на Бога. А друг яде ябълки и казва за месото: „Другата храна е нечиста“. Но първият, като го вижда, казва: „Това е говежда работа, говедата ядат такива неща“. Всеки мисли, че неговата храна е по-добра. Е, как ще знаете вие коя храна е чиста и коя е нечиста?

Туй, което спъва човека, е нечистото. Аз ви говоря и считам тъй за себе си: всяко нещо, което спъва човека, е нечисто – така си мисля, нечисто е то. Практически за да си го изясним, си служим с тези термини, защото всяка идея трябва да има нещо определено, което трябва да разбираш. Много пъти мислиш, че разбираш нещата, които не са определени. Някой казва: „Нечисто е, ами че то мирише!“, и прочее. Не е там въпросът: то спъва човека – нищо повече. Туй, което уморява човека, е нечистото; това, което отдалечава човека от Бога, е нечистото; това, което те спъва да вървиш по пътя си, за да достигнеш своя идеал, то е нечисто – нечистотата е, която спъва човека. Спъването значи, че винаги тъмнота има там; то има това дълбоко изяснение – за да се спъваш, значи има тъмнота. Нечистият живее в тъмнота,

нечистотата е свързана с тъмнотата – в светлината не може да живее, тя живее в тъмнината. И се казва, че всичките ония вредни микроби, които измъчват, изморяват хората, при светлината умират – и затова те живеят в тъмни места, в тъмнината живеят.

Та казвам: щом има спънки, тъмнота има, защото човек в светъл ден не може да се спъне – спъва се в тъмната нощ, когато няма никаква светлина. Тогава, за да не се спъва човекът, трябва да има известна светлина, за да може той да си осветява пътя, по който да върви. Или например имате едно добро ядене, сготвено, зачервено: вие го гледате отвънка – хубаво е, вкусно е, така желано е наглед, но щом вземете тази храна, веднага усещате в стомаха си неприятност, болка. Тази храна е нечиста. Чистата храна не произвежда болест, а нечистата произвежда всичките болести; чистата мисъл смущения не произвежда, но нечистата произвежда; и чистите желания раздвояване в човека не произвеждат, а нечистите произвеждат.

Сега ето другото твърдение: някой път не знаем откъде идат нещастията. Добре е по някой път да знаем откъде идат, пък някой път не е добре да знаем това. Защото ако знаеш откъде иде тази спънка, трябва да я премахнеш; пък ако не можеш да я премахнеш, ти си върви по пътя и не се спирай на неща, което не можеш да промениш. Представете си, че има такива злобредни работи, които са отровни: усещаш някоя миризма, но ако се приближиш, ще умреш, ще се задушиш. Това е един задушлив газ – не ти трябва да изследваш откъде иде този газ, ще се качиш по-нагоре. Колкото сме по-нагоре, на някой планински връх, толкова повече сме в безопасност. Не трябва да влизаеш в областта на този задушлив газ, понеже ще пострада дихателната ти система. Някой път ние искаме да знаем откъде иде една лоша мисъл. Само един свят човек може да се занимава с лошата мисъл: обикновеният, талантливият и гениалният човек – горе на планината! Или както сега си турят маски: трябва да имаш някоя маска, за да се спасиш. Във война маска трябва да имаш: ако нямаш такава маска, ще пострадаш.

Та казвам: някой път в духовния свят трябва да се въоръжите с маска, защото война е това – някои лоши духове хвърлят задушливи газове в дадена област. Аз гледам по Изгрева – някой път и тук падат такива бомби със задушлив газ – и ще се пукнат. Току дойде някой – паднала е някоя бомба при него: има киханица, има плач – има такива газове, които произвеждат плач – плачливи газове; казват им още съзлив газ, т.е. който произвежда съзлици. Пак ще кажете, че това е иносказателно. Не е иносказателно – първа има да се учи светът, обективно да се изучи. Всички питат защо светът е така създаден. Той не е създаден така, а се проявява тъй поради свободата, която Бог е дал на всички същества. Те си позволяват някои работи, понеже мислят, че всичко могат да направят. И като се проявяват така, както искат, произтича зло: от свободата на всички същества произтича противоречието в космическия свят.

Та добрите хора са пратени в света, за да го поправят. И когато една къща може да се развали, ще пратят някой майстор да я поправи. Мен често някои са ме питали защо съм скърбен. Казвам им, давам едно обяснение, което не обяснява нищо: „Това е дадено, за да имаме една опитност“. Това нищо не обяснява; човекът казва: „Тази опитност мен не ми е потребна“. Отговарям му: „Щом не ти е потребна, хвърли я!“ „Че не зная как.“ „Научи се тогава!“ Та казвам – това е същият въпрос.

Идва една госпожа, доста видна госпожа от София, от висшето общество: не може да живее с мъжа си и ме пита да живее ли с него, или не. Казвам: „Какво да ти кажа на тебе?“ „Е, не ме обича той, изтощава ме, не мога да живея с него.“ „Е, остави го!“ – е моят съвет. Питам: „Кой ще ме гледа?“. Казвам ѝ: „Стои при него!“ „Не мога да го търпя“. Седя и мисля в себе си, казвам си: аз мога да разреша въпроса, но ще си намеря беля на главата. Може да я повикам на Изгрева да живее. Е, хубаво, на Изгрева няма тия удобства. Тя си има къща, баня си има, после си има и слуги да ѝ шетат, грехи си има; ще иде на бал, на музика. Автомобил си има – ще се качи на

него, ще се разходи. Като дойдат ваканционните периоди, по екскурзии ще иде, а като дойде тук, на Изгрева, няма да има нищо.

Тук на една сестра от висшето общество ѝ препоръчах да се лекува с носене на вода. Тя пита: „Учителю, как ще се лекувам?“. От високо произхождение е, не е от нисш род. Обяснявам ѝ научно, казвам: „Ще вземеш две стомни, ще носиш вода“. Тя ме гледа учудена. „Като носиш водата, ще дойдат тия, хубавите сили от Природата.“ Рекох ѝ: „Като носиш водата, ще оздравееш“. И тя се съгласи да носи вода и оздравя. Е, какво лошо има да носиш вода? Че от всичките работи, които човек може да направи в света, не зная дали има нещо по-хубаво от това, да носиш вода. Че ти ще носиш това, което Бог е направил – онази вода, която е образ на живота: какво по-хубаво от това! После онази вода, която утолява жаждата, като я пиеш, ще ти светне. Тази вода, която чисти, прави добрини: без вода щеше да бъде голямо нещастие. Казвам: това, което Господ е създал, е много по-хубаво да го носи човек в стомна или в каквото и да е, отколкото другите работи, които той може да си измисли.

Та казвам: ние с онова състояние на греха не трябва да се занимаваме. Пита някой: „Не мога да търпя едн-кой си, какво да правя?“. Отговарям: „Напусни го“; казва: „Не мога.“ „Е, стой при него.“ „Измъчва ме.“ „Тогава направи едно от двете“. Трябва да се разведем с греха, нищо повече – развод! Ако ти ожениш една овца за един вълк, мислиш ли, че тя ще прокопса от него? Какво ѝ трябва на овцата? Тя трябва да се разведе и да върви в гората, а при вълка нищо да не търси.

Вие ще разсъждавате сега така: едно грешно състояние се дължи на същества, които имат вълчи характер – нищо повече. Дали са хора, дали са духове, каквито и да са, но характерът им е такъв – ти при тях не можеш да живееш; а ако живееш при тях, от тебе нищо няма да остане. И когато някой път аз говоря за развод, разбирам да се разведе човек със злото, което е в света.

Една нечиста мисъл имаш – разведи се с нея; едно нечистото желание имаш – разведи се; една нечиста постъпка имаш – разведи се: същността е там. Ако искаш там да останеш, може, но само ако си светия? Обикновения човек не го съветвам да остане при греха, не съветвам и талантливия човек да остане там, не съветвам и гениалния човек да остане – нищо повече.

Казвам: на планината, горе върви! Щом дойде до светията, казвам: той може да остане вече при греха, закон има – той може да се справи със злото. Ако можеш да се справиш с греха, това е вече изключение; но ако не можеш, не очаквай, че Господ ще ти помогне. Господ на обикновения човек помага чрез краката: да плюе на краката си и да бяга. И на талантливия човек казвам на краката си да плюе и да бяга, и гениалният човек да плюе на краката си и да бяга, а на светията казвам там да стои: той трябва да мисли. Аз по някой път не искам да ви говоря за греха, понеже грехът е нещо ужасно. За него трябва да имаш три маски, защото като приказваш за греха, може да се заразиш, той е заразителен. И даже не си представяй никаква форма за греха, защото по някой път хората сами се заразяват. Ще дойде някой и ще ти разкаже как е станало някое престъпление. Четеш някой роман, там представят как е станало престъплението, а ти казваш: „Отличен роман!“. Та онези млади, които четат за него, искат да го опитат – и ще се заразят. Или разправят за пиянството – как започва пияницата, говорят за виното. Някой описва краската на виното, казва: „Да го опитам това вино!“. Като го опита, той близа в същата клопка.

Та казвам: съществата, които са в областта на греха, са толкова умни, много по-умни, отколкото хората. Аз съм виждал малките деца как лъжат птиченцата, на село съм виждал. Те имат една пръчка, може 25–30 см да е дълга, турят я под едно корито отдолу; завързана е тя с едно конче на долния край и го подпират. Под коритото отдолу хвърлят зрънца и чакат птиченцата да влязат вътре. Птичките имат доста опитност, те обикалят

наоколо, гледат и мислят, че това е голямо благодеяние, сложено за тях. Детето гържи връвта отдалече и щом влязат 5–6 птиченца под коритото, то гърпне връвта и те останат под него. Ти ще кажеш, че това, което правят тези деца, не е по Бога. „Дали е по Бога, или не – казват децата, – това не ни интересува.“ Аз съм виждал деца, които хванат птиченца, откъснат им главите, оскубят ги, изтърбушат ги и си ги пекаат на огъня; и казват: „Такива разумни птиченца искаме постоянно!“. Като влязат птичките под коритото отголу да се учат, децата ги хващат. Значи за първата лекция, която им е дадена от децата, те плащат твърде скъпо.

Сега това е иносказателно, то не се отнася за вас. Вие сте влезли в известна фаза на живота, гдето трябва да се живее добре, но за да се живее добре на Земята, какво е необходимо? Необходимо е добра храна, необходима е вода, необходими са въздух и жилище. Много работа се изисква, за да се живее на физическото поле, необходими са там тия работи: не може човек да живее един сносен живот без тия външни удобства. Някой казва: „Без хляб може“. Не, без хляб не може, така само се говори: „И без хляб може!“. Богатият казва тъй: „Аз много не искам от живота: сутрин – едно малко опечено юрче – това ми стига“; или казва: „Аз много не искам – няколко яйца, опържени с масло, и малко хлебец, повече не искам“; друг казва, че иска баница. Е, хубаво, че за да имаш тия яйца, опържени с масло, ти трябва да издоиш кравата, да очукаш маслото, а яйцата трябва да ги снесе някоя кокошка, а ти, умният човек, трябва да ги опържиш и да ги изядеш. И казваш, че много не искаш... Че как, та ти ангажираш кравите, кокошките, ангажираш и себе си. Но това са въпроси лични, оставени на вас, вие да ги разрешавате: всеки сам трябва да реши с какво да се храни.

Обикновеният, талантливият и гениалният човек – това означава външният живот, външните условия, при които човекът живее, а светията живее при вътрешните условия. Когато аз се занимавам с храненето и мисля коя храна е благоприятна, зная, че има една храна, която Бог

е определил за светията, и той трябва да се храни с нея. Светията трябва да се храни от Дървото на живота: никакво готвене, нищо, което излиза от земята, а от Дървото на живота – той трябва да го намери и от тия плодове трябва да се храни. Всеки ден на светията му трябва само един плод – една ябълка; на него му е достатъчна една ябълка от 100 грама; и даже на светията не му трябва толкова много, трябва му едно житно зрънце.

Сега вашето схващане какво е, какво съставлява едно житно зърно? Това е близо 1/16000 част от килограма. Значи в един килограм се съдържат, ако е по-хубаво житото, близо 14–15000 зрънца. Колкото житото е по-недоброкачествено, количеството се увеличава; пък колкото житото е по-доброкачествено, броят на зърната се намалява. Най-хубавото жито има приблизително 10–12000 зрънца в килограма. Значи едно такова зърно на тебе ти е достатъчно за храна, но достатъчно е не ако си обикновен човек, а ако си светия. Пък ако си от обикновените хора, от талантливите или от гениалните, трябва ти едно самунче – тъй, както вие обикновено го употребявате – по един хляб на ден. Някои от вас изяждат по половин хляб, но всеки си има и малко сирене, ябълки, круши, после има и малко готвеничко. Всичките тия работи са хубави.

Всичко, което човек прави, е хубаво, нищо не е излишно в живота. Всичко, каквото е допуснато, не е най-разумното, но в пътя, в който минавате сега, то е допуснато. И един ден онзи, разумният невидим свят, ще се изяви: след като завърши еволюцията на сегашните хора, Земята ще се промени съвършено. Та питам: каква промяна трябва да произведем ние в себе си? Сега ви говоря не за да се терзаете – според мен не е наука човек да се терзае с миналото, той даже не трябва да се спира там. Миналото е минало вече, настоящето е настояще, а и бъдещето е бъдеще още. Миналото е една придобита опитност, настоящето е една опитност сега, а бъдещето е едно постижение. Ако ти нямаш опитността на

миналото, ако нямаш опитността на настоящето и постиженията на бъдещето, тогава не можеш да разбереш живота, защото тези три състояния са реални. Миналото е отляво, бъдещето е отдясно, а настоящето е пред тебе – това, което е. Минало и бъдеще, това са двете посоки. Миналото – това е пътят, който си изминал; бъдещето – това е пътят, който имаш да извървиш; а настоящето е място на почивка. Следователно настоящето е почивка, в която ти ще си дадеш отчет. След като си вървял, ще си починеш и в тази почивка ти ще извършиш известна работа – ще си дадеш отчет за своето минало и за пътя, който имаш да извървиш.

Та сега имаме да си дадем отчет как трябва да служим на Бога. И ако ви се зададе такъв въпрос: „Кой е най-добрият метод да се служи на Бога?“, вие трябва да го намерите. И ако намерите най-добрия път, пред вас ще се яви една голяма светлина и няма да имате тия противоречия, които сега съществуват. Има много начини за служене, но има един начин – аз го наричам начин на светията. Тъй както обикновеният човек служи на Бога, той е добър; тъй както талантивият и както гениалният служи на Бога, те са добри, но тъй както светията служи, това е истинският път – това е пътят на най-малките противоречия и на най-големите придобивки. Сега вие считате, че пътят на мъчнотиите е най-трудният – така се проповядва. И в едно отношение е така, но в друго отношение най-лесният път е пътят на светията, а най-мъчният път е пътят на обикновения човек – помъчен път от него няма. Не, има и от него по-мъчен: най-мъчният път е пътят на глупавия – няма по-мъчен път от него – там всичко е в анархия.

Сега аз ви навеждам на чисто практическо размишление. Колкото противоречията са по-големи, това показва степенята на вашето разбиране, това показва докъде се намирате – дали сте в обикновения живот, в талантивия, в гениалния или в пътя на светията. Когато чувствате една вътрешна радост – това е в пътя на светията, това са най-добрите, най-благородните хора. Сега смята-

ме, че светията е един човек с дълга брада, с жълто лице, който седи и се е отдал на размишление. Прави сте, такива светии има, но светията е едно същество толкова услужливо, любвеобилно, че всякога е готов да направи услуга. И ще видиш в лицето му една усмивка, даже няма да я смяташ за усмивка – той прилича на едно дете, но разумно дете, което ще ти послужи и ще си замине. Вие мислите, че това е дете, но светията е разумно дете – и то ще ви направи такава услуга, че ще се учудите как му е дошло на ума. Има един светия, който идва при Корнелий¹³ и му казва: „Повикайте Петра усмаря!“. Гениалният човек Петър не беше още светия. Доjde един свят човек и каза: „Иди, повикай Петра!“ . Петър беше гениален, не беше светия. Той вижда една плащаница със зверове и му се казва: „Вземи и яж!“ „Как – казва, – не съм ял нищо нечисто!“ . Но три пъти става това: „Вземи и яж!“ , и той все отказва. И после, след като отиде там, където е бил святият човек, той разбира, че онова, което му се дава да яде, не се счита за нечисто.

Тия животни представят различните начини, по които хората живеят – един човек може да живее живота на един вълк. Че мислите ли вие, като ядете месце, че вашите разбирания не са нечисти? Каква е разликата между един вълк и вас тогава? Вълкът, като хване една овца, не я коли, а както е жива още, я тегли, къса я на парчета и я яде. Казва: „Така е по-добре, така е по-здравословно, защото тогава месото не се разлага – живо е. Животът има сила тогава“ – и всичките вълци така се угояват по-добре. Но кой вълк се е угоил, като е ял живи овце – на всички от тях ребрата се броят. Къде е опасността, като се говори за един вълк тогава? Тогава човек мисли: „Аз от кои съм?“ . Че ония ангели, които Бог ги създаде – най-добрите, които седяха в своите среди – коя беше причината, че трябваше да напуснат жилищата си, да се отдалечат от небесния живот и да слязат да страдат на Земята?

Не препоръчвам да мислите за дяволите. Какво разбирате под думата *дявол*? Казват за някого: „Той е дя-

волит човек“. *Дяволит* значи умен човек, който използва ония, Божествените блага, тъй умно, тъй разумно само за себе си, а не и за другите – този, който използва нещата изключително само за себе си. Та всеки един човек, който използва всичките Божествени блага само за себе си, е в това положение – той е едно от тия същества. Под думата *светия* ние разбираме едно същество, което разбира Божиите закони. А туй същество ще живее за Славата Божия, за Царството Божие и ще изпълнява Волята Божия. Пред него не изтъква неговият живот: пред него седи целта да живее за Славата Божия. Той живее, за да свети Името Божие; и после, той живее, за да бъде проводник на Царството Божие и на Неговата Правда. И най-после живее, за да изпълни Волята Божия: от сутрин до вечер това е неговият висш идеал и той ходи по улиците, обикаля хората. Светията не седи на едно място – тези светии, за които аз ви говоря, не седят на едно място, а ходят, те стават видими и невидими. Явяват се някому в сън или наяве някъде: и който може да ги чуе, ще му покажат пътя и какво трябва да направи – и ще си замине светията.

Та казвам: докато онзи светия не дойде вътре в човека и докато не дойде Петър усмаря, работите няма да се оправят. Светията трябва да дойде, но и той няма да ти оправя работата. Светията не оправя работите, а казва: „Ще повикате Петра!“. В дадения случай Петър, това сте вие, човекът, това е човешкото във вас – то е Петър. А този светия е Божественото във вас, което ще ви каже, че това, човешкото, трябва да се подчини. Ще ви каже: „Стани и яж!“ – направи някаква работа, работа трябва да се върши: „Стани, заколи и яж!“. Петър, като отиде при Корнелий, каза: „Сега разбирам“. И след като той говори, тогава дойде Божието благословение върху тия езичници. И всякога, когато идва един свят човек, то Божието благословение ще дойде. И казват: „Там, гдето светията дойде, сиромашията вдига всички свои прибори, и болестите вдигат своите прибори, и акциите се вдигат и си отиват, и всички противоречия в живота

постепенно се ликвидират и настава един нов порядък на нещата“.

Сега всички вие сте дошли до оная област, гдето трябва да употребите едно вътрешно лично усилие. Някой път някои са ми казвали: „Учителю, ние знаем ти кой си“. На много мои приятели съм казвал: „Кой съм аз, не се произнасяйте, това няма да ви ползва. Ако прилагате това, което говоря – Божественото Слово в света, то ще ви ползва“. Един светия е проводник на Божествената Любов. Тебе свещта няма да те ползва, ако признаваш, че е свещ, но ако при свещта можеш да четеш и да приложиш в живота това, което си прочел, това ще те ползва.

Та казвам: приложете в живота си динамическата, а не статическата любов! Аз наричам Божествената Любов динамическа любов. Приложете Любовта към Бога и нека тази любов да огрява целия свят тъй, както Слънцето го огрява – и не мислете кой как ще се ползва. Светлината, като идва, огрява половината от света, та всички същества еднакво са огрети, но не всички същества еднакво използват светлината. Добрият човек, един религиозен човек ще вземе Библията, ще отвори и ще чете; един, който обича винцето, като дойде светлината, ще седне на масата в кръчмата и ще каже: „Дай половин кило!“. Гледа чашата: „Много е хубаво!“ – и я вдига тогава. Вдига, слага, вдига, слага – и като се върне вкъщи, има особен каяфет. Като върви, величествено върви, маха ръце. Още като влезе от вратата, гласът му се чува. Всички пияни хора стават тщеславни. Такъв като се понapie, отвори се: почва да разправя за себе си, че е герой и всичко в този дух. Праведният, след като се напие, ще покаже, че е музикант, ще пее и ще играе тогава, макар и никога да не е пял и играл.

Във Варна имаше един Иван, наричаха го Иван Владиката, сега замина за другия свят. Той знаеше много добре френски, арабски знаеше много добре. Беше така замислен в обикновения живот, сериозен, нямаше никаква усмивка. Щом се понapie, започва да говори арабски, френски, да

декламира поезия и всичко: ще си набеге главата, ще се покаже като източните философи. Аз веднъж му рекох: „Защо пиеш вино?“, казва: „Много съм затворен наглед, лошавичък, та попиѝвам малко да се поразвеселя. Затворил съм се тѝ, че не мязам на хората“. Та той пие вино да се отвори малко; като отрезнее – няма го, услуга не можеш да искаш от него. Това са особености в човешкия характер. Все си е този Иван Владиката – тѝ го наричаха и аз го наричах така, по прякора. Ако ме питате, и аз не знаех презимето му, но го помня с прякора Иван Владиката; и друг Иван Владиката не съм чул, само този – особен, много любезен. Ама знаеш какѝв характер: като се напие – най-добрият човек е, говори ти мекичко, сладко, само да слушаш това, което излиза от езика му; пѝк като изрезнее – ням е, думите му се загържат, не говори. Казва: „Не съм разположен днес да говоря“; но щом се напие, разположен е и тогава говори много. Питам: в дадения случай кое е по-хубаво – да бѝдеш Иван Владиката с бутилката или Иван Владиката без бутилката?

Сега да гоѝдем до същественото. Вѝв всеки един живот, дето Любовта не оперира нормално, този живот е особен, той не може да ти донесе полза. Вѝв всеки живот, дето знанието и мъдростта не оперират тѝ, както трябва, той е особен; и вѝв всеки живот, дето Истината не оперира, както трябва, той е особен. Любовта е първият подтик в света. Ако този подтик гоѝде вѝв вас, аз разбирам специфично любовта. Ако ти в любовта не можеш да приемеш правилния подтик, Божествения подтик, всичките ти работи ще вървят все наопаки. Да имаш правилната Любов, това значи да бѝдеш като един трен. Стрелочникѝт е отворил пѝтя и тренѝт минава – и пѝтят ти от единия до другия край на линията е отворен. Като трѝгнеш без любов, значи много пресичания ще има по тая линия и могат да се случат много катастрофи. Любовта е истинският пѝт, по който човек може да трѝгне, без да му се случи някакво препятствие, и да завѝрши развитието на живота си тѝ, както трябва. А да трѝгне без любов, значи да се случат

ред препятствия в живота, нещастия, катастрофи, изключения – това е животът на безлюбието. Причината седи в това, че ти не си приел правилно подтика на онази Любов, която да ти даде свободния ход.

Та казвам: ние ще се учим от опитността на гругите. Когато тръгнем по пътя на подтика на истинската Любов, ще се учим от опитността на гругите хора, без да минаваме по тяхната опитност. А ние имаме гругата, красивата опитност на Любовта, която ще допълни туй, което гругите хора нямат.

Та сега правя извода: понеже вие не сте в положение-то на Корнелий и никои не ви е казал да пратите някого при Петър усмаря, а и него го няма тука, и обстановката тук не е такава, аз сега ви чета тази глава. Считам, че подтиктът на Любовта, този подтик, който се явява, е ангелът, който е дошъл при Петър. Онзи, истинският подтик на Любовта, е ангелът, който слиза при вас и ви казва: „Идете при Петър усмаря“. Е, кой е Петър усмаря? Това е онази, светлата мисъл, онова чисто светло чувство, което ще ви покаже какво трябва да правите. Вие при обикновената мисъл не можете да имате разрешение на нещата, но като дойде една светла мисъл, тя веднага ще ви разреши въпроса. Ще дойде една такава мисъл и ще кажем: това и това ще направим. И ако ти постъпиш според тази мисъл, веднага всичко ще тръгне напред.

Та казвам: като ученици на новото по някой път вие чакате сега да дойде времето. Времето определя Любовта, без любов времето всякога е неопределено. За човека до онзи момент, до който Любовта не е дошла, времето не е определено, той не знае защо живее и всичко в него е в противоречие. Щом дойде този подтик на Любовта, аз това го наричам определение на времето. Докато изгрее Слънцето, всичко е в противоречие, но като изгрее то, веднага всичко става ясно. И когато почнат да действат първите лъчи на Любовта, всичко в човека се изяснява.

Аз смятам, че има изгрев на обикновения човек, има изгрев на талантливия човек, друг изгрев – на гениалния, и изгрев на светиите – това са четири изгрева. Ти при

изгрева на обикновения човек ще имаш обикновени резултати, при изгрева на талантливия човек ще имаш някои постижения – това, което искаш; и при изгрева на гениалния човек ще имаш същото; само при изгрева на светията, само като разбереш Любовта, както един светия я разбира, тогава животът ще се осмисли.

Има три вида любов: едната ще те направи обикновен, другата ще те направи талантлив, третата любов ще те направи гениален, но и в трите случая ти трябва да се откажеш от нещо, за да се повдигнеш. За да станеш светия, трябва да се откажеш от обикновения живот; за да станеш светия, трябва да се откажеш от талантливия живот; за да влезеш в живота на светията, трябва да се откажеш от гениалния си живот – три отричания трябва да имаш. Не че тия животи не са хубави: много естествено трябва да ви го обясня. Ти докато не се откажеш от първото отделение, във второто не можеш да идеш; и от четирите отделения докато не се откажеш, в прогимназия не можеш да минеш; и от гимназията с осемте ѝ подразделения докато не се откажеш, в университета не можеш да идеш; и от университета с четирите му подразделения докато не се откажеш, в обществения живот нищо не можеш да постигнеш. Да се откажеш, значи да си завършил отделенията, прогимназията и гимназията; да се откажеш, това значи да си завършил и университета. Тъй го тълкувам аз, а те разбират съвсем друго. Да се откажеш, значи да си завършил отделенията, прогимназията, гимназията и университета с отличие. И след като си завършил с отличие, ще се отречеш от тях и ще започнеш новия живот на светията, който ще ти покаже как да приложиш знанието, от което се отказваш, как по новия начин да работиш за Бога.

Три отричания има, така аз го разбирам за себе си. Та като ви казвам *отричане*, трябва да разбирате в този смисъл – да завършите сегашния си живот. Не разбирайте така – да се свърши, но да завършиш гимназията, да те пратят в по-горен курс. Аз не говоря да те изключат, но да завършиш гимназията с отличие, а не с една тройка.

Не, ако завършиш с тройка, все ще имаш едно съжаление, че не си свършил с шесторка. Ще завършиш с шесторка, защото другояче ако свършиш, пак ще има нещо да те изкушава. Пък като свършиш с шесторка, навсякъде ще кажеш: „Завърших!“ – и напред ще вървиш.

Та всичката опитност, която искате да придобиеете от този свят, придобийте я. Да кажем, че някои от вас искат да носят грехи. Каквито грехи искате – и копринени, и ленени, и вълнени, и памучни – от всякакъв вид носете. Да не остане вид греха, която да не си носил и облякъл; и да кажеш най-после: „И от сребро един плат съм носил, и от злато направени грехи съм носил“. Това, за което сега ви говоря, е още външната страна на живота – вие ще имате опитността на един обикновен човек. Може да имате опитността на един талантлив човек, да имате опитността на един гениален човек – това са възможности. Защото не мислете, че направо от обикновения човек ще влезете в Царството Божие; не мислете, че от положението на един талантлив и на един гениален човек може да влезете в Царството Божие. Само като влезете в положението на светията, вие ще станете кандидат за него. Христос в този смисъл казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“. А да се влезе в Царството Божие, това е смисълът, това е идеалът, към който ние се стремим. За да бъде човек завършил, трябва да бъде светия – човек, озарен от светлината на Любовта. И тогава ще имаш всичко на разположение. Този, който има Любовта, търси само онова, голямото богатство, което вече усеща, че е вложено в него. Усеща той и търси къде да вложи своя Божествен капитал и да бъде вече полезен на своя ближн.

Та казвам: трябва да светят мислите, и чувствата трябва да светят. На светията и мислите, и чувствата, и постъпките му светят, и къщата му свети – всеки ден свети, отвсякъде свети, от четирите страни свети. И в неговата къща никога не загасва светлината – в къщата му цялата нощ все свети. В къщата на гениалния

човек виждаш, че и той загасва някой път свещите си: икономия има, икономичен е, а светията всякога свети. Поставете си този идеал – онази светлина всякога да я имате в ума си. А сега ви пожелавам да имате тази топлина и любовта да не ви напуца, защото всякога, когато топлината на любовта напуска човека, той се намира в едно анормално състояние.

Снощи идва една сестра – разболела се е, пита ме защо. Рекох: „Няма нищо“. Сърцето ѝ не функционира, нещо особено е станало с него. Аз зная причините: цом на тебе сърцето ти не функционира, зная причините; цом стомахът ти не работи, също зная причините. Зная – причината на болестите в стомаха, в сърцето и главата е една и съща. Когато стомахът не е свързан любовно с храната, има коремоболие; когато сърцето не е свързано с любовта правилно, както трябва, има сърцебиене, затягане на сърцето; и когато главата не е свързана с любовта както трябва, има главоболие. За мен е така, това е моята диагноза. Мен като ме заболи главата, казвам: връзката с любовта липсва; като ме заболи сърцето, казвам: причината е в любовта, липсва връзката с любовта; като ме заболи коремът, казвам: причината е в храната, храната не е добра. Само болните са така, за мен е ясно това. Някой път, като се допре някоя прашичка до мен, ми причинява болка; за другите с микроскоп трябва да я гледаш. И като падне тази прашичка в стомаха, ми причинява болка; и като я намеря с микроскопа, изтегля я навънка; казвам ѝ: „Тук не ти е мястото!“. И в сърцето има такава прашичка – аз ходя и я търся – и трябва да я хвана там. Туря я в някое шишенце, казвам ѝ: „Не ти е мястото тук, в сърцето“. Една прашичка има, ходя да я търся и в главата – такива малки прашички има, много малки са те... Такива милиарди прашички при някой обикновен човек седят в стомаха му и той казва: „Мен нищо не ме засяга“.

И казвам сега: опасността за човека всякога влиза в духовния живот и вече малките работи почват да го смуцават. Например вземете това: гойде някой път да

ме търси някой богат човек – казвам му да си върви и не съжалявам. Пък дойде някой сиромаш да търси нещо и аз му услужа – той гледа и остава много доволен от мен. Като поседи и пита за много работи, само му казвам: „Ти още не си дораснал, тези неща не са за тебе“. И като си замине той, аз питам себе си: защо му каза „Ти не си дораснал“? Аз разбирам закона „Ти не си дораснал“ тъй – че така не се говори. На този човек ще му кажеш така: „Това, което желаеш, е много хубаво, но понеже още не си дошъл дотам, сега преждевременно не може да ти се каже“. На малкото дете, което майка му го е родила сега, не можеш да му дадеш твърда храна – тази твърда храна не е за него. Ще му кажеш: „Като станеш на 15–20 години, тази храна е за тебе“.

Та някои се събират много пъти при мене – те търсят своето щастие. Някой път, понеже човек се намира в изпитание, той трябва да се вгълби в себе си. Ето как разрешавам това: като дойде някой човек, аз не се смуцавам. А ето защо не се смуцавам: дойде човекът и ме държи 2–3 часа, говори ми за какви ли не работи. Аз трябва да го търпя, понеже ако не го търпя, той ще се обиди. Дошъл е, пита ме и нищо не плаща, а иска да знае какво ще му бъде бъдещето. Може: син има в странство – иска да знае дали ще завърши и след като се върне в България ще бъде ли назначен на работа. Има гъщеря: иска да знае гъщеря му ще израсне ли хубава и ще се ожени ли добре, мъжът ѝ ще я гледа ли хубаво. И най-после ме пита колко деца ще има и тия деца ще живеят ли, няма ли да умрат. Гледам го – след като си излезе, говори: „Не ми каза нищо той, аз го мислех за друг“ – дава си мнение. Аз, като излезе той, си казвам: „Слушай, ти си един светия. Като го видиш този, изчезни, че да не те намери. Защо ще се явяваш при него?“.

Та онзи ден, като ви разправях за свети Георги, аз употребих един метод. Ключът бе останал отвън на моята стая. Сега светия стана дошлият, а аз станах невидим; и като влезе той, аз съм въкъщи, а той гледа, гледа – няма ме. Два пъти се връща – аз станах за него

невидим. Влиза той в стаята, гледа тук-там – не може да ме види. Затвори вратата и си замина; пък ако бях му се явил, щеше да ми каже: „Учителю, деца!“ Сега разглеждам работите и от тях изваждам поука: всеки човек е едно предметно учение. Един например дойде и ето как разговаря: „Учителю“ – и ми показва, че няма обуца; носи едни съдрани обувки и казва: „Нямам!“ „Хубаво, ако ти си на моето място, какво ще направиш?“. Искане мое съвет: как да разреши този въпрос? Отговарям: „Аз ако съм на твоего място, ще ходя бос“. Той ме гледа: „Ама стар съм, аз съм на 90 години, ще изстина“. Казвам: „Там е твоята погрешка, че си остарял“. Онзи иска: „Не се изискват много пари, сто лева ми дай!“. А за мен стотен лева – това е ангелският живот. Значи търси той: „Дай ми кредит, пари“.

Като дойде някой човек при мен, аз разбирам какво да правя с моите пари и какви са законите на добродетелите, с които трябва да живея. Той за обуца говори, а аз другояче разсъждавам – как трябва да постъпвам с краката си, с хората, с животните; какво да разбирам, като уда при хората, какво трябва да правя. И доста умен е този човек – носи ми яйца, не ми носи друго. Тези яйца като се излюпят, все пилета, птички стават – хвъркат: значи висока идея има човекът за живота. Питам го: „Ти ако си на моето място, какво ще направиш с тия яйца?“. И аз му казвам на този свети Георги: „Ако съм на твоего място, всички тия яйца ще ги измътя на пилета, да бъдат като този светия, да бъдат като светли мисли, и ще ги пратя по света да проповядват“. И той отвръща: „Може това да е тъй“. Аз му дам тогава 5 лева за едно яйце. Това е моят подпис: не че плащам за яйцата, но се подписвам, че е вярно. Петте е работата, която той трябва да свърши. Туй, което си опитал със своите пет сетива, това е вярно; туй, което си помиришал, попилал, което си вкусил, което си видял и чул в живота, това е вярно.

Сега у вас да остане една основна мисъл: понеже нашият живот е преплетен с обикновените хора, преплетен

е с талантливите, с гениалните хора, с живота на светлите, вие сега тия четири реалности от вашия живот ще трябва да ги отделите една от друга. Да отделите онова, което е на обикновените, настрану; което е на талантливите – настрану, също на гениалните и на светлите – и да остане това, което е ваше. Върху това ще почнете да работите. Всичките тия акции, всяко нещо е важно на своето място – и във вас ще остане само вашето – туй, което вие сте придобили. В гадения случай ще остане само Любовта, която държите в сърцето си, и светлината, която възприемате във вашия ум. В гадения случай това, което има да става за в бъдеще, то е за в бъдеще, и което е станало, това са неща минали. В гадения случай реално е само онова, което сега чувствате и мислите: това е реално, което не се мени. То е, на което трябва да разчитате. Миналото и бъдещето са неща, които се менят, а пък настоящето, на което поставяме основата, не се мени. Миналото и бъдещето се менят, но трябва да има едно минало неизменно в човека. Защото нещата, като отиват при реалното, се менят; пък това, което се мени, показва, че е дошло в съприкосновение с нещо, което не се мени. Неизменното, съвършеното образува измененията; а пък в гадения случай като се промени нещо, трябва да знаете, че сте били в съприкосновение със съвършеното. Вие трябва да се измените и да се промените, за да бъдете в съприкосновение със съвършеното. Ако не стане тази промяна, значи сте далече от съвършения живот.

Не може човекът да стане съвършен, ако Божествената Любов не засегне неговото сърце – без това животът не може да придобие смисъл. Аз не говоря за любовта на света: Божествената Любов осмисля живота така, че и най-малките работи на Земята се осмислят. Като работиш с Божествената Любов, можеш да се занимаваш с една малка мравя или с едно малко растение. Тази работа е велика за тебе: ти ще видиш, че растението е едно проявление на Бога. В тревата аз виждам проявяването на Великия Божи Дух и Живот – малко ти трябва и на

теб. Една капка вода, като я видя някой път, една росна капка като видя, че свети, спра се там и казвам: „Там Бог се проявява“ – и виждам колко е красива тя. Любовта е, която осмисля нещата. Говоря ви сега за Любовта, която осмисля и най-противоречивите неща в живота, за да видим хубавата, красивата им страна. Защото грозотата на живота произтича от факта, че Божията Любов я няма проявена в тебе; но щом нещата се озарят от Божията Любов и от Божествената светлина, всичките неща стават красиви.

Та човешката гуша трябва да се облече. Любовта е последната или Божествената греха, с която човешката гуша трябва да се облече. И затова всички хора сега са голи. Казано е в Библията: „И видя Адам, че е гол“. Осем хиляди години работи Адам, за да се облече. Казват: „Оголяхме вече“ – и всички хора работят, за да се облекат. Да, и ние трябва да работим, за да се облечем в хубавите мисли и в хубавите постъпки, които ще образуват грехата на Божията Любов, която за в бъдеще ще почне да работи в нас.

Отче наш

Ето го предметното учение: тази божа кравица е дошла върху луната и върви нагоре, та казва и на вас: „И аз се уча на законите“. Тук дойде една сестра: казвам ѝ, че се е заплела в живота, защото разрешава въпроса защо в квадрата има два диагонала, а не четири. Сега тази божа кравица ще я занесе горе, да ѝ кажа да хвъркне.

13 ноември 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЕДНА СВЕЩЕНА ИДЕЯ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 7. глава от Евангелието на Матей.

Казва се: „Не съдете“. Апостол Павел пита: „Не знаете ли, че ние ангели ще съдим?“. Думата *съдба*, тук *не съдете*, означава – не си давай мнението за Божиите работи. Не е ваша работа защо Господ е направил света така, защо е направил човека и всичко това, защо са тия страдания, защо умират хората. Това не е ваша работа, то е Божия работа. Някой иска да знае защо боледува. Не е твоя работа. Защо боледуваш? Защото не обичаш. Ама защо си осиромашал? Защото не обичаш. Защо си останал невежа? Защото не обичаш – нищо повече! Обикни Бога и всичко ще дойде до тебе. Казвам: досега сте имали религията, вярвали сте само в това, което вие сте направили.

В гревността хората ще направят един идол, после ще паднат пред него и ще кажат: „Ооо, Ваале¹⁴, избави ни сега!“; Ти ще вложиш 20–30000 лева в банката и ще кажеш: „Те ще ме спасят“. Ожениш се за някоя жена и казваш: „Тя е жената!“; жената пък казва: „Този е мъжът, мой е!“. Оставете, това е идолопоклонство – ти сам се заблуждаваш, че си намерил една жена. Истинската жена е вътре в тебе, отвънка е само сянката; нещата не са отвън, не се заблуждавайте! Утре сянката ще изчезне, какво ще правиш тогава? Е, дошъл е някой и ще ти цитира какво е искал да каже Христос. Туй е казал Христос, не дрънкайте така! Вие трябва да Го намерите. И когато аз говоря, мнозина цват при мене и казват, че

имат голяма любов към Бога, а най-малките страдания не могат да носят. Не си давайте мнението сега! Казват: „Този човек няма да го бъде“. Не си давай мнението – ти не знаеш ще го бъде ли, или няма да го бъде. Това е Божия работа – ти чакай да видиш докрай. Човек за да съди, трябва да бъде светия. Чакайте, докато не станете първокласен светия, не давайте мнението си. Не че не трябва да съдим, трябва да съдим. Но нима ще съди малкото дете: то да си дава мнението какво трябва да прави баща му?

Духът Божий

Сега не е въпрос да ви уча как да гишате, как да ядете, как да ходите, как да спите. Че вие знаете тия работи, научили сте ги добре. Сега всички трябва да научите три неща, три задачи имате: да очистите тялото си до съвършенство, да очистите ума си до съвършенство, да очистите сърцето си до съвършенство – това е задачата ви. От чистотата на тялото ще излезе здравето, от чистотата на ума ще излезе светлината и от чистотата на сърцето ще излезе топлината, а това са неща, необходими за сегашния живот. Вие имате известна топлина, но това не е онази топлина, при която човек може да расте. И светлина имате достатъчно, но при тази светлина човек не може да придобие онова знание, което му е необходимо и потребно. И на тялото си имате чистота, но при тази чистота нямате здраве.

Аз се чудя някой път на своеобразностите на религиозните хора. Много своеобразни са религиозните хора, десет пъти са по-своеобразни от светските; защото и светските хора, и те са своеобразни. Светският човек, ако идеш при него да му поискаш пари назаем, знае как да помогне. Той ще разпита за баща ти, ще попита: „Какво е вашето имущество, какво имате насреща?“ – ще разпита добре. И тогава, като ти даде, иска да знае, че има най-малко десет пъти повече гаранция и ще може да си вземе парите. Можеш да идеш при един религиозен човек. Той

е щедър, харчи, хич не пита дали имаш нещо; казва: „Аз съм готов за Господа да ти дам парите“. Добре, той за Господа дава; а онзи, който взема по Господа, не ги връща за Господа; и първият тогава казва: „Излъга ме“. Питам: Царството Божие в какво седи, във вземане и даване ли? Не. Сега както и да се говори, ние ще имаме крива философия. Казваме: „Трябва да дадеш“, но нямаме една определена философия, нямаме мярка колко трябва да дадеш. Закон в Писанието няма, там се казва: „Ти за Господа трябва да дадеш“. Е, колко трябва да дадеш? Ако дойде някой пътник, за една вечер има право да преспи в дома ти, но да остане цяла година, да го гледаш и той нищо да не работи, а ти да работиш, това не е идеяно, по Бога. След като е седял една вечер, на втората, ако е светия, ще иде на нивата – каквато работа имаш, каквото ти направил, и той ще вземе участие в работата ти.

Та ние сега сме от тези, гениалните хора. Като сме дошли на Земята, Господ е създал всичко, а ние всякога се потриваме, казваме: „Той ще направи“. Ние само ходим и се връщаме – и като дойдем, само току искаме: „Господи, дай това, дай онова“. И щом Господ не изпълни малко нещо, което искаме, казваме: „Как, Господ ни е забравил!“. Та как ние го забравяме, какво сме направили ние за Него? Казвате, че вярвате в Господа. Кажете какво вие сте направили конкретно за Него? Представете си, че ви изпитат какво конкретно сте направили за Господа, за да го изпратят горе. И да кажем, че това и това сте направили за Господа – но досега целия си живот за Господа не сте посветили: туй е за всички, без разлика. Някой ще каже: „Та ние посвещаваме на Господа много работи“, но днес като посветите нещо, утре си го вземете.

Сега вие всички живеете един колективен живот и никой не живее сам. Не мислете, че може да направите нещо сами – колективно живеете вие. Ти искаш да направиш нещо, но ти дойде една мисъл, втора, трета – и най-после се спреш на една от тия мисли. Но мислите ли, че мисълта, върху която вие се спирате, е права? Преди няколко дена един човек беше при мен и аз му разпращам:

„Животът представлява един път, който трябва да извървим, и нашите заблуждения седят в следното. По този път ти ще си носиш малко хляб и ще имаш нужда от малко вода. Спреш се при един планински извор – хубав, красив; и като пиеш вода, изворот ти говори: „Още стой, поспри се тук малко. Като имаш да седнеш там 5 минути, не можеш да седнеш повече: колкото и да го обичаш, ти трябва да вървиш. Заповед има: въпреки че го обичаш, трябва да вървиш – ако не стигнеш навреме, после ще отговаряш. Представете си, изворот заговори: „Как, ти ме напускаш, не знаеш ли колко ми е радостно, очаквам те толкова години!“ – и почне да плаче. Ти какво трябва да правиш? Ще се ръкуваш и ще тръгнеш. На 20, 25, 30 километра пак ще се спреш при друг извор – и той е влюбен в теб. Пак същата любов; казва ти: „Не знаеш ли колко години те чакам? За тебе ми тупа сърцето!“. Но 5 минути имаш да останеш там – и пак плач има.

По целия път може да имате по стотина извора, които все се влюбват, докато стигнете до края. Какво ще кажете, ако останете? Искам да ви кажа: не си раздвоявайте съзнанието, но мислете! Аз искам, като ме слушате, всеки да мисли за себе си. Вие правите престъпление, като се занимавате със съзнанието на другите. Оставете всеки един човек, не се занимавайте с него, защото това е погрешно – никой няма право да се занимава със съзнанието на другите хора. Турците казват: „Остави пияния сам да си падне – не ходи да го буташ“.

Сега аз нямам предвид вас: считам, че всички сте велики художници, че знаете да рисувате. Та хората изискват от вас хубави картини, те не се интересуват кой е баща ви или коя е майка ви, къде сте завършили, какво е вашето знание. Интересни са вашите картини: от вас искат линия, искат да нарисуваш нещо на свят. Ти можеш да имаш диплом къде си завършил – много добре, но почнеш – и четката не върви. Казва човекът: „Чакай, нощта ми не е тъй.“ „Как не е тъй, той е такъв!“ „Устата не е направена така, очите, ушите“. Ще нарисуваш човека така, че той да е доволен.

И досега още някои от вас идват да ме питат какво нещо е Любовта. Казвам: какво нещо е Любовта – то е все едно художникът да ме пита какво нещо е образът или какво е рисуването. Любовта е туй, за което никой не трябва да пита: като дойдеш до Любовта, устата ти трябва да бъде така стегната, че нито зъб да не обелваш. А вие накъдето ходите, все за любовта говорите: „Любов, любов, любов!“. От тази любов изпомряха всички хора: ако не бяха говорили за любовта, щяха да живеят, а понеже говорят, умират.

Сега да ви направя едно сравнение – ето в какво сега философията. Любовта е огън, който гори и изгаря всичко. А понеже вашите къщи са дървени, а дървото не може да издържи, където и да сложите този огън, той ще запали цялата ви къща: и вие, и децата ви, и всичко ще хвъркне, ще изгори. Та трябва да си имате едно малко огнище във вашата дървена къща и трябва да кажете: „Гледайте, деца, да пазите да не прескочи огънят от огнището“. Щом Любовта влезе в тялото, тя гори: или ще изгориш, или ще се стопиш, или на прах ще станеш – ще се превърнеш на дим, на нищо. Сега на Земята е така. Вие ще кажете: „Нали ти ни говориш за Любовта!“. Аз ви говоря за една Любов, която носи живот в себе си и познание на Любовта, а вие искате да имате Любовта. Аз говоря за Любовта, на която като видиш отдалече красотата ѝ, ще мислиш за нея. Ти не си снубал за тази красота – както Слънцето, което гледаш от 92 милиона мили разстояние. И казваш: „Хубаво, че това Слънце е далече от Земята“. Защото ако то се приближи до нашата Земя десетина пъти повече, тя ще се стопи; пък и от хората при сегашното състояние нищо няма да остане. Сега това е един начин за размисление: Слънцето не може да дойде. Господ, като е направил света, Той е знаел какво е направил.

Та ви казвам: ползвайте се сега от оная любов, която изпраща своята топлина. А вие искате много – и хубаво е, не е лошо това, което искате, но не му е времето. Та ще ви приведа онзи пример. Мисля, че един от турските

султани, Мехмед ли беше, или Мехмед, но който и да е бил, един ден той пътувал инкогнито в Цариград и искал да премине през Босфора от единия бряг до другия, да не го познават хората, че е султанът, и се качил на една лодка. Султанът пита лодкаря как поминава, какво е времето. Лодкарят обаче го познал и отговаря: „Слава Богу, във времето на султан Мехмед много съм добре, благодарим на Бога!“. Тогава турският султан и падишах му казал на турски: „Синко, този свят мяза на един голям казан, на котел със седем превезла, та хвани единия и си прекарай живота добре“. Този лодкар казал: „Много умно е казал този човек!“.

На излизане султанът му дава една турска лира, но онзи казва: „Ааа, не, я ми дайте онова изречение, което ми казахте сега“. И султанът изважда една хартия, написва му тези думи и се подписва отдолу. Лодкарят ги взема и ги туря в джоба си – дошла му една отлична идея. Отива той, събира всичките лодкари и им казва: „Няма какво да си губим времето, и от нас, лодкарите, могат да станат хора, настана вече време за свобода! Ще ми съберете 250 лири“. И почва той да назначава всичките лодкари за чиновници в турската империя. Отива при един чиновник, който знаел да пише фермани. Написва той един ферман, и понеже лодкарят имал подписа на Мехмед, казал да пише, че той уволнява стария везир и назначава новия, и да го подпише отдолу. А новият везир бил той. Този лодкар си облича грехите и отива със своя ферман при стария везир и му казва: „В името на султана“ – арестува го и го затваря. Започва да управлява цели 2–3 месеца.

Най-после старият везир пише едно писмо на султана, казва: „Ако има погрешка, няма ли прошка?“ – че е съгрешил. Султанът се чуди, пита: „Че кой го е затворил?“. Казват: „Новият везир.“ „Че кой е той?“. Викат новия везир и той иде. Току си изважда туй, което султанът му е дал: „Този свят е един казан, който има седем превезла, хвани единия...“ „Бре синко, аз ти казах само единия да хванеш, а ти си хванал и седемте!“ . Та го оставил той да е везир. Това е един анекдот, който показва, че

умният човек и при най-лошите условия може да изпъкне, ако знае как да съпостави нещата.

Та казвам: вие всички сте избрани за една разумна дейност. Тия неща, които са казани в тая свещена книга, трябва да ги изучавате, трябва да изучавате всички благочестиви хора. Когато Христос дойде на Земята, Той имаше една свещена идея. Когато пророците и апостолите дойдоха, те имаха една свещена идея. Всички хора трябва да имат една свещена идея, която да ви бъде мярка и за която трябва да бъдете готови да направите всичките жертви. Сега няма какво да ви казвам, че не обичате Христа. Не, това не е въпрос за обичане: аз съдя за вас дотолкова, доколкото имате една цена за Него. Всеки един от вас може да знае за Христа дотолкова, доколкото обича Христа. Какво ще искам от вас да обичате Христа? И какво ще искате вие, хората, да ви обичат, когато сами себе си не обичате? И аз считам, че всеки един човек, който не може да обича другите, не може да обича и себе си. Защото ти, човекът, който си, ти, който виждаш Бога, Който е направил света или онзи човек, когото ти виждаш и не можеш да го обичаш – как ще обичаш себе си, кажи ми? Можеш да обичаш само когото виждаш. Ти за да обикнеш себе си, трябва да имаш едно огледало. Ние, като любим другите хора, на втори план ще почнем да обичаме и себе си. Най-първо майката се научава да люби своите деца. И вие, ако нямате една свещена идея, която да обичате, не можете да обичате и себе си. Трябва да имате нещо: една идея, едно чувство, една постъпка, нещо трябва да има обективно, външно, реално, което да обичате. Само от тази идея вече ще имате една ясна представа какво сте вие и как може да се обичате. И тогава не сте вие фактори на обичта.

Ти казваш: „Аз съм дошъл на Земята да живея“, но това е на втори план. Най-първо всеки един от вас е дошъл да служи на Бога. За туй, което имате, сте кредитирани: и живота ви, и тялото ви, и ума ви, и сърцето ви, и всичко Той ви е дал. Вие сте взели всичко туй, което ви е дал Бог, и сте почнали да живеете за себе

си. Че тогава Той утре ще ви повика и ще ви пита: „За кого трябва да живееш?“. Господ ще ви попита: „За себе си ли, или за Мене?“. Ако кажеш: „Аз за себе си искам да живея“, Той ще каже: „Много добре“. Бог ще те прати на Земята, ще се оттегли и ще те остави сам. Знаете ли на какво ще прилича това? Всички млекопитаещи са все тия философи, които са казали на Господа: „Ние искам да живеем за себе си“. Господ се е оттеглил и е казал: „Живейте!“. Намерили са ги обаче и са ги впрезнали на нивата: „Орете сега!“. Всеки, който иска да живее за себе си, ще намери една нива и ще оре, ще копае. И всеки, на когото не му вървят работите, живее за себе си; който боледува, живее за себе си; когото не обичат, живее за себе си.

Сега този човек ще каже, че причината е отвън. Не, няма никакви външни причини. Ти ще кажеш: „Господи, ще живея за Тебе!“ – и всичко ще ти тръгне напред. При колективния труд в една държава работите вървят. Ако работиш в една държава в железниците, ти можеш да ходиш навсякъде и дето и да се спреш, ще бъдеш добре дошъл. Ако живееш за себе си, никой няма да те посрещне – ти сам ще се изпрацаш и ще се посрещаш, но ако живееш за Бога, Той ще те посреще и изпраца. Ако не живееш за Него, кой ще те посреще? Може да кажеш: „Аз вярвам в Бога, служа на Господа“, но може би имаш старата вяра. Но сега аз искам да направя мисълта ви по-ясна, та вие сами да си теглите заключението. Аз не искам да кажа, че не служите, но щом дойдете при мене и речете, че сте болни, ще ви кажа: „Вие служите на себе си“. Щом в дома ви има хър-мър, вие служите на себе си, за себе си живеете; щом в сърцето ви има мърморене, същото ще кажа; пък щом и в мене има такава, щом и аз искам да оправя работите, тогава ще кажа: „Слушай, няма да живееш за себе си, а за Господа! Този свят не го създаде ти, нито ти го нареди. Ще го използваш, ще се учиш както Господ нареди. На тебе ти трябва знание, знание! Хиляди години трябва да се учиш, че като се учиш малко, другояче ще ти тръгне“. Та казвам: не съдете

за Божиите работи, не съдете Любовта! Възприемете Любовта и тя ще уреди вашите работи.

Сега трябва да ви кажа някои неща. Тъй както аз ви гледам, във вас има един хлъзгав път; всеки от вас може да се подхлъзне – и най-малките работи могат да ви подхлъзнат. Аз сега имах тук двама души, бяха влезли в салона един брат и една сестра. И двамата искат да служат, да изметат салона, и двамата все спорят кой да го мете. Те спорят кой да измете салона и салонът все остава неизметен – не могат да решат: и той си има един план, и тя си има един план. Слизам и ги гледам и в себе си казвам: „Нека първо тя да започне, а утре братът, но в дадения случай да има един пръв. И който започва работата, да не започва по човешки“. И аз не съм за това, да се правят човешки отстъпки. Ако се дойде до човешките отстъпки, никакви отстъпки не прави, твърд като камък бъди, но щом дойдеш до Божественото, направи тогава всички отстъпки и заеми последното място. Ако искаш по човешки да живееш, заеми първото място, пък ако искаш по Божественому да живееш, последен бъди – вземи последното място, защото там, дето няма никакъв спор, е Божественият порядък. Щом искаш напред да вървиш, това е човешки порядък. Щом останеш назад, казвам: ако имате една идея вътре във вас, която да стои напред, ако тази идея е пред вас, вие трябва да знаете дали тя е човешка, или Божествена. Ако тази идея стои само на едно място, тя е човешка; ако тази идея остава назад, тя е заден страж. Аз наричам такава идеята като на онази майка, която взема, повдига детето си и го слага на земята. Онази идея, която те повдига и те слага на земята, е Божествена идея, но онази идея, която оставя ти да я носиш, е човешка идея.

Вие чакате сега да дойде Царството Божие, нали? Че Царството Божие от хиляди години как е дошло? Вие чакате Царството Божие да дойде и с окупация ли да го превземете? Вие искате окупирание. Царството Божие трябва доброволно да го вземете и да го приложите. То е дошло на Земята и който го приеме, е щастлив, а

който не го приеме, е нещастен. Онези от вас, които сте възприели Царството Божие, сте щастливи; онези, които не сте го приели, сте нещастни. Възприемането на Божествената идея сега е в следното: заблудеността е в туй, че ако ние възприемем Божествения живот, ще се лишим от великите блага на живота. От времето на Адам досега хората се заблуждават, казват: „Ако приемем Божествената идея, тя ще ни лиши от Божествените блага“. Не е така. Например човешката идея лишава човека от Божествените блага. Питам: онази кокошка, която служи на някоя човешка мисъл, сега в курника и какво я очаква? Иде господарят, храни я там, но тази кокошка ще плати с живота си. Тя мисли, че е щастлива така. Не, тя е осъдена на смърт. Тази кокошка кога ще бъде свободна? Когато господарят престане да я храни по 3–4 пъти на ден и тя тръгне из гората. По-добре да е из гората, отколкото в курника.

Докато си в курника, съдбата ти е определена; щом идеш в гората, ти си свободен. Гората, това представлява човечеството. Като идеш между хората да живееш, в един курник, това е една твоя ограничена идея. Ти си недоволен, казваш, че този не живее като тебе, онзи не живее – и целия ден критикуваш хората. Че Господ не е направил всичките тия цветя да бъдат еднообразни! Всяко цвете има своя форма, ароматът му е особен. В това се проявява великото разнообразие на живота. Вие срещнете един човек, искаме той да вярва като вас. Не, радвайте се, че той не вярва като вас! Пък и той, като вярва, е добре. Според вас кой може да вярва като мене? Например като мина покрай богатия, който е дал хиляда лева на един сиромаш, аз на този сиромаш няма да му дам хиляда лева: ще мина и ще го отмина – дадено му е; а там, дето богатият не е дал, аз ще дам. Който върви подир онзи богатия, ако види, че богатият не даде, той ще даде. Това е изпълнението на Волята Божия: аз ще дам там, дето богатият не дава; пък този, който върви подир мене, няма да даде там, дето аз давам. Или ако той даде хиляда лева, аз там няма да давам; а щом минава

някъде и никак не дава, тогава ще давам. Вземам от него пример: той дава хиляда лева. Ще вървя подир него – колкото той даде, толкова и аз давам; ама той дето дава, аз не давам, пък дето не дава, давам. Вие пък постъпвате по същия начин като него – богатият даде хиляда лева някъде, и вие дадете отгоре още хиляда лева.

Аз гледам: в някой дом има деца красиви, жизнерадостни и любими; и който дойде там, който мине и види това дете, ще го целуне – и то ще кресне и ще почне да бяга. Детето не е доволно всеки да вземе да го целува. Като гледам, някои влизат и казват: „Колко е хубаво това дете!“ – хванат го и го целуват. Майката не намира погрешка, не намира лошо в това, докато то е на 3–4 до 7 години, но като стане на 14–15–16 години, тя вече не обича всички да целуват детето, а остават само бащата, майката, братът и сестрата. Ние угваме тогава до онази философска религиозна идея – за брата, който трябва да се почита.

Един турски княз според старите турски вярвания иска да се жени и праща угледници да му намерят красива мома. Ама той няма да я вижда, ще я вземе на доверие, без да я види ще се ожени за нея. И даже като се жени, няма да я вижда, че тя ще има яшмак, покрито ще бъде лицето ѝ със забрадка. Момата ще го снесе и ще попита своя възлюблен кому да се показва и кому да не се показва. Той като се оженил, тя на другата сутрин го питала кому да се показва – на баща му, на майка му, на братята. Пък той, като я видял, се ужасил и ѝ казал: „Показвай се комуто искаш, само на мен не се показвай!“.

На таква доверие не приемайте нещата: угете и си изберете сами това, което вие видите и което ви хареса – него вземете. Не вземайте това, в което другите вярват – какво ще ви ползва то? Който вярва, той за себе си вярва; но ти не върви след онзи, както той е вярвал – сам което виждаш, възприеми го за себе си. И понеже сега времената са напреднали, мнозина очакват да имат вярата на лотарийните билети. Ти търсиш щастие по един извънреден начин. Това не е вяра. Аз например, ако

искам, ще уга днес, ще купя едно лозе и ще вярвам, че то ще ми даде известен приход.

Мисля, че преди 4–5 години един от Новозагорско чул за мен, че съм бил ясновидец, идва и ми казва: „Чух за тебе, че си виждал и познаваш работите“. Той е един стар малджия – двадесет години се занимава с туй изкуство и търси пари. И в какво стои да разреши мъчнотията? Разправя ми: „Двадесет години търся имане. Една вечер дойде един турски ходжа насън, хвана ме и ми казва: „Толкова време търсиш, ела с мен – аз ще ти покажа едно място, дето има заровено богатство, че утре, като станеш от сън, да изкопаеш парите“. Тръгнах аз с този ходжа към изток и вървим. И ето един съсед, имам да му давам 500 лева, иде насреца ми и казва: „Стояне, 500 лева имаш да ми даваш.“ „Остави ме, този човек ми показва имането къде е заровено, та като го извадя, ще ти платя.“ „Не ме интересува това, парите ми дай!“ „Остави ме!“ Почнахме да се караме двамата и аз се събудих. Я ми кажи къде е туй място!“.

Това е един действителен пример. Рекох му: „Ти повикай пак ходжата да дойде. Тази работа е на ходжата, не е моя работа – ще го повикаш и той ще ти покаже. Пък аз, ако бях на твоето място, какво бих направил? Всяка година цях да изработвам един декар лозе хафусали. Досега ти щеше да имаш 20 декара хубаво лозе и най-малко 50000 в банката вложени, спестени пари. Ето заробените пари как щеше да ги намериш.“ „Прав си, ама двадесетте години отидоха вече. Какво трябва да се прави?“ Рекох му: „Ходжата, ходжата! Слушай да ти кажа, в чужди работи не се меся, ти ще викаш ходжата“. После той ми казва: „Ти си ясновидец, кажи ми къде е имането, после половината на тебе ще дам.“ „И цялото да ми дадеш, аз не го искам“. Сега вие ако ме питате, ще кажа: „Много добре е, Господ го праща него при мене за един добър пример“.

Всички верующи приличат все на този вярващ българин. Но противоречие се явява: ти търсиш едно богатство, но не можеш да го намериш. Ти имаш богатство, но

го изгубваш; имаш живот, но го изгубваш. Щом хубавите желания и мисли аз ги изгубя, тогава какво ме ползва този живот? Ако щастие то, което имам, го изгубя, ако здравето, хубавите мисли, желания и всичко туй го изгубя, нищо не се ползвам. Най-първо трябва да имаме онова желание – да не изгубваме нещата, които губим.

Та казвам: ако ние обичаме Бога, както трябва, богатството само ще дойде. Богатството ще дойде при нас тъй, както идва въздухът, туй богатство ще дойде, както идва светлината. Светлината сама идва, без да ѝ плащаш нищо, и извършва всичко с добра воля; и въздухът влиза вътре – щом си отвориш устата, той влиза. Та казвам: ако възприемем Божествената Любов, всичките неща ще почнат сами по себе си да се нареждат. Сега туй ще го вярвате, няма да го разправяте. Вие може да кажете, че аз съм го казал – това нищо не значи: вие трябва да имате една опитност. Та казвам: снегът не може да се разтопи, докато Слънцето не го намери, докато не дойде топлината; снегът, като го напече Слънцето, се превръща на вода. И докато Любовта не напече в нас, да дойде да ни нагорещи, ония, Божествените блага, не могат да дойдат. И хубавите работи в нас, ако не дойде Любовта, ще останат в едно притиснато състояние и вие няма да може да се ползвате от тях. Защото във всинца ви има велики Божествени блага, вложени вътре във вашите души.

Та Любовта трябва да дойде, за да се реализира онова, което вие искате, и само при Божествената Любов то ще се реализира. И казвам: всеки човек в света, който може да пробуди във вас една хубава мисъл и едно хубаво чувство, е човек от Бога, който и да е той. Ако това е едно животно, едно растение, ако е изгревът на Слънцето или веенето на вятъра – то е от Бога. Всичко, което може да подбуди това във вас, е онова нещо, което Бог ще ви предаде – и вие ще възприемете Божиите блага. Всеки ден възприемайте великите Божи блага, които идат по който и да е начин! Откъдето и да е, това ще

дойде до вас; вие не го очаквайте – някой Божий посланик ще дойде сам. Та казвам: всеки ден възприемайте онези Божии блага, най-малките, които идат по какъвто и да е начин.

И казва сега Христос: „Търсете, искайте, хлопайте!“, ама търси с любов, хлопай с любов и искай с любов. Ако не търсиш с любов, ако не хлопаш с любов, ако не искаш с любов, ти нищо не можеш да постигнеш. Казваш: „Аз съм хлопал, хлопал, няма нищо!“: Без любов си хлопал – ти като похлопаш с любов, Любовта отваря всички врати. Като дойдеш до Любовта, това значи веднага; и щом дойде тя, не я питай: „Ти ли си, или не си ти?“. Всеки един от вас трябва да знае – като дойде Любовта, да тръгне. И тогава да спази онзи закон: „Който не остави баща си и майка си и не тръгне подир Мене, той не може да влезе в Царството Божие“. Ако ти не тръгнеш след Любовта, Царството Божие няма да дойде. Като дойде тя, ти ще напуснеш дома си. И ви желая, като замисляте за онзи свят, след Любовта да тръгнете: всичко остави и тръгни!

Е, ще кажете: „Къде ще ме заведе тя?“. Ще те заведе там, дето трябва. Като дойде Любовта при пророк Илия¹⁵, какво направи? С колесница го взе, ангели на колесница го взеха. Любовта го занесе нагоре – това е огнената колесница. И като дойде Любовта в човека, ще се изменят неговите възгледи. Той няма да пита: „На кого ще остане туй?“. Щом дойде Любовта, целият свят е вече мой: няма да се спираме на една къща, на едно говедо, на една градина, на една ябълка. Целият свят, който съществува, това са възможностите на моята душа. Тогава аз въздавам хвала на Бога, на Господа, Който е така велик, и ще служа на Господа навсякъде.

Та казвам: искам, като дойде Любовта, тъй да се отвори вратата пред вас, че да видите, че целият свят е създаден заради вас. А сега седите и се оплаквате, че нямате това и онова, че нямате място. Вие сте тогава болни. Аз съм бил при богати хора: той всичко има, ядене хубаво сготвено, направено с всички подправки, но казва:

„Не мога да ям, затворил ми е Господ устата“. Бил съм и при сиромаси хора – такъв пък пее друга песен: „Здрав съм, но няма какво да туря в стомаха си, нямам какво да ям“. Често съм се спирал при този, който не може да яде, и му казвам: „Аз имам един приятел, да те запозная с него, много добър човек е.“ „Е, заведи ме по-скоро“. Та здравите, които могат да ядат, ще ги пратим при болните, които не могат да ядат; а пък богатите болни, които не могат да ядат, ще изпратим при онези, които могат да ядат, а пък няма какво да ядат.

Трябва едно голямо смирение. Новите възгледи трябва да се възприемат, една маневра трябва да направите в себе си. Религиозните хора показват, че те служат на Бога. Например някой ще иде в манастир, калугер ще стане. Под думата *калугер* разбирам един човек, който е решил да живее за Бога, да служи на всекиго. За човек, който иска да стане калугер, аз разбирам такъв, който се е решил да служи на всички хора; пък онзи, който не може да служи на всички хора, не е калугер. Според мен всички вие сте калугери на себе си. Ти седиш и мислиш, седиш и мислиш, че другите хора ще те опетнят. Как? Когато човек не служи на Бога, той се опетнява. Всяко нещо, което живее само за себе си, се опетнява; а всяка твар, която служи на Бога, се пречиства.

Та казвам: ако сложим телата си да служат на Бога, те ще се пречистят; ако сложим умовете си да служат на Бога, и те ще се пречистят; ако турим сърцето си да служи на Бога, то ще се пречисти. Сега не искам да мислите как ще стане тази работа. Възприемете тази идея така, както едно дете, когато баща му му казва: „Ще ти донеса това и това“, и то вярва, че баща му ще го донесе. Пък някой пита: „Ако не донесе?“ – той не вярва. В Природата изключение няма, в Любовта няма изключение, и в надеждата няма изключение. Ако живеем по този начин, ще имаме едно здраво тяло, ще имаме здраво сърце, ще имаме един здрав ум. Сега може във вашите умове да се породят някои противоречия. Някой път аз, като говоря, виждам противоречията. Някои възразяват: „Как?

Той, Учителя, деца има ли, жена има ли, къща има ли?“. И вольт може да ми каже: „Той има ли моята опитност, орал ли е на нивата?“.

Сега вие оставете тия работи назад. Туй, което изисква цял живот, за да се разреши по човешки, в Божественния свят мигновено може да се разреши. Аз ето как мога да разреши един въпрос. Допуснете, че имам жена, която е своенравна – иска да живее само за себе си; допуснете го само за изяснение. Пък съм и богат човек, къща и всичко имам, а тази жена е доста умна, тя иска да ме застаби: ще ме съди, ще иска да се развежда, ще ми плаче за нещо. Ще ѝ кажа: „Каквото имам, всичко оставям, давам го, аз ще си изляза като гола тояжка. Ето имането, говедата, живеи както искаш, пък аз тръгвам по света да работя за Господа, забравям всичко това“. Това е моето разрешение. Ама вие питате: „Възможно ли е това?“. За този, който има Божията Любов, е възможно; за този, който я няма, не е възможно. Аз така бих разрешил въпроса; а пък да ходя да я наказвам тази моя възлюбена, да я бия, че не ме обича – това са празни работи. Тебе жена ти не те обича, защото и ти Господа не обичаш. Помни: ти си сиромаш, защото не обичаш Господа; или мъжът ти не те обича, защото не обичаш Господа. Идеята е права и няма никакво изключение.

Аз гледам така на нещата и това постоянно се про-
верява. И знаете ли колко сте майстори на белите лъжи? Иде някой и иска с бяла лъжа да ме излъже, ама не може. Това е друг въпрос... Няма какво да ми се представяш, че ме обичаш; и няма какво да ти се представям, че те обичам. Аз никога няма да кажа, че ви обичам; Бог никога няма да ни демонстрира, че ни обича. Всичко, каквото е направил, Той е направил в света като едно предметно учение заради нас. И ние, като се учим, ще познаем Божията Любов във всичките противоречия, които съществуват в живота от наше гледище. Ако не страдаш, ако не боледуваш, ако не осиромашееш, ако не забогатеееш, ти не можеш да познаеш Божията Любов. Във всичките тия противоречия седи Божията Любов. Ти ако не виждаш Любовта в сиромашията, в богатството, в невежество-

мо, защо ти е тогава това? Ако не виждаш Божията Любов в знанието, в тъмнината, в светлината и никъде другаде, ти не си разбрал живота. Този Бог е навсякъде: Той и в тъмнината ти се показва, Той и в светлината ще ти се покаже.

Та вие сте дошли до това, да разрешите противоречията, защото другото е най-лесно. Всички от вас ме обичате, как не – мога да ви накарам всички да ме обичате. Я да ви подпиша чекове по 25 хиляди английски лири, всички ще говорите за мен: „Той е велик човек, той е щедър“, пък като не подписвам, по-лош от мен няма. Ако ви дам една красива жена, ще ме обичате, по-добър от мен няма да има; пък ако накарам тази жена да ви напусне, вие ще кажете: „Така ли трябва?“ – и по-лош няма от мене. Вие не разбирате Божиите пътища. После много възрастни сте станали, после гледам, че вие всички сте много големи големци, с големи работи се занимавате. Питате: „Трябва ли да се женя, или да не се женя?“. Рекох: остави се от тази попара, тя не е за твоята уста, какво ще се жениш? Ти искаш да станеш баща – това е най-великата идея: искаш да станеш като Бога – баща. Някой казва: „Искам да имам дете“. Че ти какво си направил? Още не си готов, трябва ти още хиляда години. За женитба въпрос не трябва да правиш, никакви деца: ще раждаш и на какво ще ги учиш? Засега с друго се занимавай. „Че това е най-великото!“ Тази работа е смешна: както ви гледам, като Бога баща искате да станете. Че Той е заповядал на Сина Си и каквото каже на Него, Той трябва да го изпълни. Че ако този син тебе не те слуша и ако тази дъщеря не те слуша, и ако онзи, който дойде при тебе, не те слуша, а те пържи, какво ще правиш тогава?

Ще се ожениш за една възлюбена, която никога да не ти хвърля лош поглед, а да гържи една свещена идея, че като те види, да се изпълни душата ѝ с радост; и ти като я видиш, да се изпълни душата ти с радост – това е женитба в света! А тъй, да се съдите и биете и да се налагате, то не е женитба – това е заблуждение, това е дяволска работа. Оставете това, Любов ви трябва на

вас, свободни да бъдете. „Ама как, закон има!“ Законът е за грешните – за праведните в Любовта има само един закон. За този, който служи на Любовта, има само един закон, а за този, който не служи на Любовта, хиляди закони има. Ако служиш на хиляди закони, ти си извън Любовта; ако служиш на един закон, ти си в Любовта. И само в Любовта могат да се разрешат тия противоречия.

Като ви говоря, много пъти аз ви съжалявам, като виждам, че страдате, че искате да се избавите. Аз нищо не печеля, на мен ми е крайно неприятно да говоря за тия работи, понеже не искам да влизам в интимния ви, във вътрешния ви живот. Но казвам, че като страдате, искам да ви кажа истината: обикнете Бога, за да се оправят работите ви. Обикнете Бога и в страданията, и в радостите; и в едното, и в другото обикнете Бога! Една скръб като ви дойде, да ви е тъй приятно, както и при една радост. Ако това не можете да направите, вие не може да разберете Бога. Не е лесна работа да обикнеш страданието; не е лесно като боледуваш, да бъдеш разположен; не е лесно да бъдеш сиромаш, да те унижават много тези, които не те почитат, и да благодариш на Бога. Колко мъчна работа и колко голямо изкуство е това! Не ви говоря просто така, аз съм го опитал – няма нещо, което да не съм опитал. Аз съм се поставял на мястото на най-големите противоречия и мисля, че за мене тия неща са смешни. Някой път болестта дойде, казвам: „Няма нищо“. Отвънка казват: „Нали той е чист и свят човек, защо боледува?“. Но аз съм господар на болестта; тази болест като дойде при мен, аз я угощавам, казвам ѝ: „Какво правите, откъде идете?“. Това са все бездомници, дошли на угощение, все от кол и въже; всяка една болест представлява едно същество. Някой път стотина души, които ядат и пият, цял ден ги угощавам и им казвам: „Като се върнете в онзи свят, ще носите много здраве на тях“. „Сега вярно ли е това?“ Моята теория за нещата е такава. „Ама така ли е?“ Така е: Бог те лишава от едно благо, за да Го познаеш; и като те лиши от едно

благо, Той после ще ти даде безсметно, двойно и тройно. Защо Йов¹⁶ стана болен? Като дойде онзи, лошият дух, каза му Бог: „Само няма да буташ живота му!“, а той беше майстор. Та се заредиха най-лошите работи върху тялото му – и почна да се чуди Йов откъде дойдоха тия работи, но той се учеше. И като изпитаха Иов, замина си този лош дух.

Та казвам: всяка една болест се дължи на храната. Когато дойдат разбойници да те обират, богатството само ли си отива, или разбойниците го задигат? Всяка една болест, това са разбойниците, които ще дойдат и ще задигнат всичко; ще вземат онези материали, които имате, и пак ще си заминат и ще те оставят наново да печелиш всичко. По човешки ви говоря. Та казвам: трябва да не ви е страх от болестта. Аз да ви кажа най-простите неща – как се образуват болестите. Всички болести се дължат на свиването на капилярните съдове и на недобре смляната храна. Като ядеш, ти не мислиш, без любов ядеш и остават такива малки дребни микроскопически частици, които са твърди като камък – и те се наслояват някой път в кръвта, в тъканите. А пък кръвта като се движи, те трябва да минат през капилярните съдове и през тъканите – тогава се образува известно триене и става възпаление. Всички тия твърди частици трябва да излязат навън, в кръвта не трябва да има яки частици, всичко трябва да бъде меко. После капилярните съдове трябва да бъдат разширени, за да може кръвта преспокойно да минава, затуй трябва да се научим, като ядем, да няма такива яки частици. Има същества, които действат тъй в тебе: ще зародят една лакомия, глад, едно бързане, плод на лакомията. Днес ще ядеш бързо и ще искаш много да вземеш от храната си, а пък тогава няма да я сдъвчеш и тя няма да се смели хубаво; и след 4–5 години ще почнат да те болят повече стомахът, бърбреците, очите.

Та ви казвам сега: приложете Любовта; яжте с любов, гишайте с любов, мислете с любов, чувствайте с любов, постъпвайте с любов, спете с любов и ставайте с любов;

пийте с любов, обличайте се с любов, пишете с любов, връзки правете с любов, окичвайте се с любов – каквото правите, правете го с любов. Ако правите нещо с любов, всичко е добре и най-хубаво ще работите; ако направите нещо без любов, то е престъпление. Навеждаш се към земята, за да вдигнеш някоя книжчица от нея – вдигни я с любов! Поливаш едно цвете – полеи го с любов; гадеш един поглед на друг, кажеш една дума – с любов я кажи: всичко туй да бъде смисъл за тебе.

Аз искам да ви дам една идея, но само ви казвам: дълго време не сте писали писма. Аз имам съображение за това, питат ме там тези хора: „Какво правят нашите, дълго време не са писали?“. Но пишете меко. Като се върнете днес, на всички ви казвам да напишете по едно писмо. Не ви заповядвам, казвам: „Пишете едно писмо, разкажете какво е вашето състояние“. Та напишете по едно любовно писмо, като се върнете у дома. Да се отвори душата ви, да благодарите на Бога за всичките добрини, които досега ви е дал; да благодарите за тялото си, за ума си, за сърцето си, за дробовете си, за приятелите си, за всичко туй, което Бог ви е дал, да благодарите на Бога – това е хубаво.

„Просете и ще ви се даде.“ Просете с любов, търсете с любов, хлопайте с любов. Напуснете старото грънкане, напуснете старите тълпани, ама всеки да има по един инструмент, че като вземеш китарата си, да излязат тия, хубавите акорди; или на мандолината, или на цигулката, или на пианото си – на каквото и да е инструмент; или като седите, всеки един да изпее по една нова песен.

Та казвам: хайде за сряда да ви дам един модел как да пеете с любов. Ако вие до сряда се научите, ще мълча тогава, а пък ако не се научите, аз ще ви попея малко. Туй е новото – новият Адам, който Бог ще създаде. Един нов Адам се създава – новия Адам и една нова Ева. И така е написано в закона: „Ще отиваш при Бога с любов и ще се връщаш с любов; ще отиваш при ближния си с любов и ще се връщаш с любов; ще отиваш и при себе си

с любов и ще се връщаш с любов“. Това е новият Адам. В отиването и във връщането при Бога и при ближния и в отиването при себе си с любов се влиза и с любов се излиза.

Писанието казва: „Ще изпратя Духа Си“. Като гоїде Петдесетницата, Той, Господ, изпрати онзи Дух, който слезе, който научи апостолите да отиват с любов и да се връщат с любов при Бога при влизането си и при връщането си – всичко с любов да бъде. Е, ако и вие искате, приемете същия Дух. И днес за вас е същият закон: хлопайте с любов, търсете с любов, искайте с любов – и ще приемете Божието благословение.

Отче наш

Всичко да бъде с Любов!

4 декември 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ВЪТРЕШНИЯТ МИР

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 2. глава от Евангелието на Йоан.

Духът Божий

Някой път хората са разделени на три категории. Едните подгържат, че човек всякога трябва да бъде сериозен на Земята, че на нея няма нищо добро. Земята е един плачевен юдол – място на страдания. Други мислят, че Земята е място на веселие и радост; трети мислят, че за да може човек да използва и добрите, и лошите условия, трябва да бъде разумен. Който се ражда, весели се; който умира, скърби. Който печели, радва се; който губи, скърби. А пък загубата на Земята много лесно може да стане, имате всички опитност – една малка причина може да стане така, че човек да се превива от скръб и страдание.

Има физически страдания. Мисля, преди години беше дошъл един наш приятел от Стара Загора. Като дошъл тук, ходил из София и видял някъде халва. Дояло му се и си казва: „Да си купя, да си похапна!“. Без да му мисли много, купил халвата и се наял юнашки. Той мислел, че халвата е направена с орехови ядки, пък тя била направена с леблеши, които били якички, пък той не гъвкал хубаво. „По едно време – казва – разболях се, урочасях, Учителю.“ Боли го коремът, седнал на колене, върти се на хоро, играе с краката – изпотил се. „Умирам!“ – казва. Рекох: „Бея сега ге!“ На гости дошъл от Стара Загора;

ще кажат: „На гости гоїде човекът, пък умря!“ Рекох: „Да не си ял в някоя гостилница? Има нещо, да не си ял нещо?“ „Взех си – казва – малко халва“. Питам го каква беше халвата. „Мисля, че беше с орехи.“ Пък тя не била с орехи, ами с леблебии направена, той не ги сдъвкал. Изпоти се от болки: според начина, който аз зная, за три-четири часа го спасихме от това положение; няма да ви разправам как го спасихме. Казвам му: „Още веднъж като гоїдеш в София, халва с леблебии да не ядеш.“ „Това ми е за пръв път, не съм имал такава опитност“ – казва. Рекох: „Сега ще имаш“. Опасността в какво седе? Че не е сдъвкал тази храна. Казва: „Ето едно нещастие“. Човек се поддава на някои свои вътрешни състояния, не че е лошо да яде халва.

В главата, която ви четох, имаме пример за сватбарите. Сватбарите винаги вино трябва да пият. Въпрос е дали на сватбата трябва да се пие вино, или не. От съвременно гледище, които са въздържатели, казват, че не трябва да се пие винце; които не са въздържатели, казват, че винце трябва да се пие. Едно сравнение: питат някои трябва ли човек да се гневи, или не трябва да се гневи. Щом има сватба, не трябва да се гневиш; щом няма сватба, трябва да се гневиш – нищо повече. Докато човек има свои заблуждения, трябва ли да се гневи? Като загуби своите заблуждения, гневът идва вече. Представете си, че му вземат заблужденията – как да не се разгневи, ще се разгневи и отпак ще мине. Казвам: гневът, противодействията, скърбите идат в света, когато се изгуби нещо; радостта иде, когато се спечели нещо. Сега трябва да се прави един вътрешен анализ. Казвате: „Някои са светски, други са духовни хора“. Светските хора са хора на външното, духовните хора са хора на вътрешното. Светските хора се обличат много добре: един модерен човек ще си тури един цилиндър, един черен фрак, обуца черни, връзка, с черни ръкавици или с бяла греха може да се облече, ако е лятно време; може да си сложи пръстени, гердани, от всичко туй колкото искаш, може някой път да си сложи три-четири пръстена на

ръцете. Духовният човек счита това за излишно, казва: „Пръстени не трябва, гердани не трябва, не трябва такива черни фракове, цилиндри, а някоя скромна шапка“, но това е неразбиране на живота. В какво седи лошото, ако човек се облече или не се облече? Човек, който не може добре да мисли, отвън се облича; който мисли, отвътре се облича.

Противоречие има ли в това: трябва ли хората да се веселят? Председателят на трапезата казва на младоженеца: „Постъпил си малко неразумно. Ти си дал най-напред лошото вино, пък за после си оставил хубавото. Не постъпваш съобразно това, както живеят разумните хора в съвременното общество. Най-първо трябваше да дадеш хубавото вино, че като се понапият, да дадеш лошото. Ти по-напред даде лошото вино; сега, като се понапиха, даде хубавото вино“. Казва, че това е първото чудо, което Христос направи – Той направи хубавото вино после. Това не зависеше от самия домакин, но от условията. Сега хубавото вино е дошло не по възможност, но по-външни условия – не е достигнало виното и тогава. Не се знае причината. Майката Исусова се заинтересувала, тя трябва да е била вътрешна, за да викат Христа на сватбата, трябва да е имало роднински връзки, за да иде Той с учениците Си на сватбата, да им се дадат почетни места и да направи винце на сватбарите. Явно Той е бил свързан – предполага се това, но не се коментира в Евангелието.

Педагогически се пита: трябва ли човек сега да пие вино, или не? Аз повдигам въпроса трябва ли човек да пие вода, или не. Щом ядеш, непременно трябва да пиеш вода. Сега в дадения случай виното е нещо, което човек е произвел – в какво седи лошавината на виното? Че съвременните хора, щом като пият вино, се опиват и в туй опиване работите не вървят добре – от икономическо гледище не вървят добре. На онези, които обичат винце да пият, сиромашията подир петите им ще върви: всичко, което те имат, отива в кръчмата.

Та правя сега едно сравнение: старото вино – това е старото учение; новото вино, което направи Христос, това е новото учение. Защо е дал младоженецът първо старото вино? Защото е нямал новото. Вика го председателят и казва: „По-напред новото трябваше да гадеш!“. Новото отпосле иде: най-първо старото вино трябва да излезе на първо място, новото вино отпосле иде – естествено е това. Сега тъй както е поставен въпросът, ние имаме по-лошото и по-хубавото вино. Тогава не знаем кои са били подбудителните причини, че някои дават първо лошото вино, после хубавото. Но в живота старото иде по-напред, а новото иде по-късно: ти, искаш не искаш, ще опиташ старото – и след това ще опиташ новото.

Кое е старото учение в света? Старото учение е учение на страданието, новото учение е учение на радостта, затова сега хората искат да пият от новото вино, да бъдат радостни. В гадения случай обяснявам: мисията на Христа да присъства на сватбата ли беше, това ли бе Неговата мисия? Онези, които не разбират Божествения ред на нещата, намират едно противоречие в сватбата. Сватбата показва един творчески акт. Когато Бог започна да създава света, това беше една сватба. След като създаде света, създаде Адам и Ева – това бяха двамата младоженци. Милиони същества присъстваха на тази голяма сватба. Тогава по този начин вие ще разберете какво нещо е сватба: когато започва една нова епоха, това е сватба. Пък тъй, както сега разбират – да се съберат двама души, за да се карат отпосле, туй го наричат сватба. Това е друго нещо. Под думата *сватба* разбирам една нова епоха, когато Бог се проявява да създаде човека – мъжки и женски, пък дава възможност да се прояви животът, да се прояви Божествената Любов, Божествената Мъдрост и Божествената Истина – не теоретически, както мислим.

Какво нещо е Истината? Вземам Истината условно, като нещо външно. Истината е един вътрешен процес. Когато разбереш истината, ти ще бъдеш господар на

твоего положение, никои няма да те отмести; щом знаеш истината, никои няма да може да те отмести от твоего място. Ако човек разбира истината, той ще бъде господар и на живота – няма да умира както сега, да страда от сиромашия, да се оплаква. Казваш: „Аз се молих на Бога и Господ не ме послуша“. Ти остави на Бога: да се молиш на Бога по този начин, значи си престъпил Божия закон. Съгят те сега и трябва да имаш няколко души адвокати да те оправдават пред закона, не си свободен. Дотогава, докато човек прави погрешки, той не е свободен, не познава истината в тази нейна нова форма. Има една истина на физическия свят, има една истина на духовния свят, има една истина на Божествения свят – три лица има Истината. За едното лице казвате: „горчивата истина“ – това е физическият свят с всичките му противоречия. Другата страна на Истината е, която освобождава човека; и най-после е Истината, която не само освобождава човека, но това е онази Истина, която внася живот.

Ние може да вземем конкретно въпроса: трябва ли човек да се радва, трябва ли да се весели? Аз вземам и другия въпрос: трябва ли човек да скърби, да се мъчи? Това са две противоположности. „Трябва ли човек постоянно да скърби?“ Но аз питам: трябва ли той и постоянно да се весели? Докато живее като светски човек, мъчат го само външните условия, но човек започва да изучава духовния живот. Щом станеш духовен, ще се натъкнеш на едно голямо противоречие в себе си. Няма никакъв грях, че този човек е ял халва. В какво седи престъплението му? Не е в яденето погрешката, но не е сдъвкал добре – в него е имало лакомия. Този, който е ял халвата с лакомия, иска да опита всичките блага изведнъж: гълта ги, гълта ги – и като влязат в стомаха, се образува един процес – колики се явяват, болки в слабините, изпоти се човекът, върти се от болки. Ако искаш да се радваш, сдъвкай добре храната си: ти ще я сдъвкаш тъй, че всичките твърди частици да станат на кашица, та като влязат в стомаха, лесно да се смели храната.

Мене често са ме питали какъв е смисълът на живота или какво има в бъдещия живот. Вие сте чудни хора – питате ме какво има в банята. И като иде човек на баня, какво ще придобие? Ще придобие нещо: банята е място, дето човек отива да си остави куртa и затова ще плати там, та после да се види в едно положение, в каквото никога не се е виждал. Като идеш в банята, ще съблечеш грехите си – в турските бани така беше – ще ти дадат един пицимал, ще го наметнеш, после ще ти дадат друг пицимал – и така, с новите грехи ще влезеш в банята, ще оставиш старите отвън. После, тия турски бани бяха много опасни, отголу много хлъзгави бяха, покрити бяха с гладък мрамор – като влезеш с боси крака, може да се хлъзнеш и да си пукнеш главата. Първо баняджията ще те предупреди, ще ти даде нальми, четири-пет сантиметра високи, и като влезеш в банята, ще бъдеш много внимателен. Ако паднеш, навсякъде може да се нараниш.

Казвам: в новото учение има много противоречия, то прилича като банята. След туй, като влезеш в банята, ще гоиде един теляк. Той си носи един сребърен леген, после носи една волска опашка – тя е направена от кълицица; после има една кесия, направена от козиняк. И той започва отгоре да те търка по гърба, по ръцете, навсякъде извади куртa. След като те очисти от старото учение, че не остане никаква кур, той тури волската опашка в легена със сапун и ще я прекара отгоре ти. Тази кесия от козиняка е старото учение, опашката е от новото учение. След това излее целия леген отгоре ти; ще каже: „Наздраве, господине!“.

Сега противоречията на живота произтичат, когато не разбираме вътрешния процес или съдържанието му. Докато не разбираме вътрешното съдържание на нещата, всякога ще се явяват противоречия. Често запитват и друг един въпрос: „Има ли право човек да целува, или не?“. Казвам: две неща изключват целувката – ако предметът е много горещ или ако е много студен, не го целувай; ако е така умерен, красив, както трябва, целуни го, туй

е в реда на нещата. Всяка ябълка, която започвате да ядете, това е една целувка – не само я целувате, но я изяждате. Когато някой път целувате, казвате: „Иде ми да те изям!“. Всеки, който ви целува сега, даже вашите възлюблени, които ви целуват на Земята, казват: „Едно време те изяждах като ябълката, сега вече имам един закон вътре, не ми е позволено да ям хора, само ще те целуна“. Заг всяка целувка седи цяло едно изяждане. Щом като целунеш един човек, ще разбираш смисъла: едно време такъв хубав като тебе го изяждаха, опичаха го; сега не го пекат, но го целуват. Целувката показва, че човек е прогресирал от онова състояние на миналото, което е било – тя е дошла в една нова форма.

Или да кажа по-ясно: ако човек измени своя живот и своите постъпки, значи Бог е влял вече разумност в него. Защото докато не влязат в човека тази разумност и Божественото, много мъчно той може да се примири със самия живот. Ако вие живеете между хора, които разбират само физическия живот, ако живеете между хора, които разбират само духовния живот, ако живеете между хора, които разбират Божествения живот, при кои може да живеете най-добре? При ония, които разбират Божествения живот. Щом разбирате Божествения живот, тогава противоречие няма; щом живеете между духовните хора, две противоречия ще имате; щом живеете на физическото поле, тогава целият живот е противоречия. Казвам: когато в живота срещате много противоречия, трябва да знаете, че сте на физическото поле. Вие как може да се избавите? Ще напуснете физическия живот. Сега да ви приведа един пример. Ако човек влиза във водата да се къпе, как трябва да се държи, кое правило трябва да спазва, за да не се удави? Щом влезеш във водата, винаги трябва да си държиш главата над нея; тялото може да е във водата, но главата да е вън от водата. Ако не спазваш това правило, ако потопиш главата си, че не можеш да я дигнеш, ти ще се удавиш вътре.

Сега кое е онова, новото, което ви трябва? Аз не искам да засягам стария живот. Има стари неща външи-

ни, има стари неща вътрешни. Сега казват, че старият човек е дошъл на Земята да се учи, а младият е дошъл да живее. При сегашните условия животът е разменен, вследствие на това младите са дошли да се учат, старите са дошли да живеят – разместен е животът. Ако старият иска да живее, той е на крив път: младият е дошъл да живее, а старият – да се учи. Да живееш, значи вече си млад: младият е завършил учението; само вътрешната страна на учението е завършил и е дошъл да живее, да приложи онова, което е учил. Някой пита: „Как трябва да живея?“. С туй, което на старини си учил. На младини е обратен процесът – туй, което на старини си учил, на младини ще го приложиш в живота си. Ами че в Новото учение кой е стар човек? Старият човек е физическият човек. Кой е новият човек? Новият човек е духовният, Божественият човек. Кой трябва да се учи? Божественият човек. „Това е живот вечен, да позная Тебе“ – да живея значи. Да живее човек, значи в новия живот трябва да живее.

Пог думата *учение* ние какво разбираме? Казва някой: „Аз се научих“. Какво научи? Той е страдал. Трябва да напуснете това учение на страданието. Има два вида учение: едно учение, което е придружено със страдание; и едно учение, което е придружено с радост. Пог думата *живот* аз разбирам да се учиш, дето няма страдание. Туй място е новият живот в човека, сега това е новото. Младият трябва да се учи. Като се учи, детето ще живее, понеже е поставено при най-благоприятните условия на живота. Ако детето има страдания, умната майка, която му прислужва, предвижда всичко – тя му създава най-добрите условия. Казвам: ако вие разбирате новия живот, в него Бог присъства във вас и Той ви е дал всичките възможности и условия да живеете. Какво има да се учите на страданията, да се смущавате; какво има да се смущавате вътре в себе си как живеете? Това е неразбиране на живота. Казвате: „Ние имаме вяра в Бога“. Каква е тази вяра, която е придружена със смущения? Този, който живее в Божествения живот, не може да се

смуцава; този, който живее в Божествения живот, няма слабости – слабост не може да съществува в него.

Та казвам: когато говорим за сватбата, разбираме Новото учение. Не внасяйте в Новото учение вашите стари порядки и вашите стари разбирания. Знаете ли какви са порядките в Божествения свят? Ако вие живеете в Божествения свят, ако в Божествения свят имаш една възлюблена, ти никога не можеш да ѝ се разсърдиш. Даже и при най-малкия оттенък на мисълта тя ще изчезне – толкова е чувствителна, че ако стане една малка промяна в твоите очи, ще изчезне и няма да я има вече, а не чак когато ти се разсърдиш. Същото това може да го уподобим на Земята. Ако на Небето би се допуснало да правим това, което правим на Земята, тази твоя възлюблена ще умре – тя ще изчезне и ти няма да я видиш за десет хиляди години. Следователно едно същество в Божествения свят знае, че при най-малката погрешка може да причини страдания, които за десет хиляди години не може да се поправят – съзнание има то. Тук, в живота на Земята, човек всеки ден по десет пъти се сърди, на общо основание се сърди – и тогава този човек се готви за Рая, говори за Бога, говори за ангелите. Казвате, че Бог се гневи. Старото учение е това. Че как няма да се гневи? Ако ти имаш една гъщеря, която си отгледал, а е дошъл един външен човек, взел я е, започнал е да я налага и тя дойде да се оплаква на теб, веднага ще се разгневиш. Казваш: „Кой ти даде право да я биеш?“.

Аз забелязвам например: има стари сестри, като ги турим в кухнята, стават генерали – учудва ме тяхната обхода. Сега да ви представя Новото учение в кухнята, понеже пробният камък е там. Казва тя: „Туй е братско, а туй е на Господа, на баща ми“, другите казват: „Ред и порядък трябва да има!“ – спорят все. В кухнята има чешма и една сестра иска да взема вода оттам, казва: „На баща ми е“, другата отвърща: „Няма да вземаш от тук, но от чешмата.“ „Много далече е там“. Онази отговаря: „Нямаш право да вземаш, тук аз заповядвам, излез навън!“. Оплаква се тази сестра: „Учителю, генералът

много зле се отнася с мене, не ме пуца да наливам вода, иска да я пренеса“. Ти разправяш на някой човек, той не иска да възприеме твоеото въззрение. Разгневиш се и казваш: „Как тъй, аз лъжа ли?“. Ти разправяй нещата тъй, както трябва, не им туряй никакви качулки; не разказвай на хората неща, които те не възприемат.

Сега например аз да ви се сърдя ли на вас, че не ме разбирате, както искам? Не трябва да говорим за известни работи – много щекотливи въпроси са това, не трябва да ги засягаме. Въпросът за кухнята е щекотлив въпрос. Казват ми: „Няма ред и порядък“. Именно гето няма ред и порядък, аз искам да туря нов ред и порядък. Ако бях на вашето място, какво ще направя, преди да вляза в кухнята? Ще кажа: „Любезна сестрице, може ли да ми позволите, ако не ви отегчавам, да взема вода? Ако сте заета, аз съм готов да уда на друго място“. Като ми кажат, че са заети, ще уда на друго място. Пък ако съм този, който седи в кухнята, тогава ще седна отвън и тя като мине, ще кажа: „Заповядайте, сестра, на мене ще ми бъде много приятно да си вземете малко вода“. Те трябва да ви поканят да влезете, а вие без да ви канят влизате вътре. Казвам аз как бих постъпил – бих постъпил тъй: не влизайте там, гето не ви канят, нищо повече; и после, не изпъждайте този, който е влязъл вътре. Вие може да не каните и да изпъждате – имате право, но като направите едното или другото, ще имате неприятни резултати.

Тогава, ако искам по стария начин да оправям хората, аз ето какво ще направя: вътре като съм в кухнята – ключ. Тропа някой като дядо Георги – мълча вътре – ще го гледам какво ще прави. Той тропна пак още по-силно – мълча си. Чуди се дядо Георги как стария човек на 90 години да не го чуж, най-после започва да мисли, че ме няма там. Слезе долу, търси Учителя, дано да го намери. Аз отгоре го гледам, той разсъждава: най-първо мисли, че съм в стаята; после, като хлопа силно и аз не се обаждам, си мисли: „Няма го в стаята“. Неговата погрешка е, че е хлопнал, а моята погрешка къде е? Да му отворя

– не струва, трябва да му кряскам, че не чува. Той оня ден носи три тикви. Гледам: вече тиквите са нагнили отвън, той, гнили-негнили, носи ги тук. Працам един брат, питам: „Колко ги продава?“ . Братът също го пита: „По колко ги продаваш?“ , той казва: „Помощ, помощ!“ . В какво седи помощта? Казвам: „Дай му 30 лева за трите тикви.“ „Помощ, помощ!“ . Казвам на брата: „Дай още 40 лева, та три тикви за 70 лева“. Бях забравил за тиквите, влизам в кухнята, една сестра ги разрязала и казва: „Учителю, туй нещо не се яде, изгнили са“. Рекох: „Я опитай тиквите, ако има нещо за ядене, сварете го, пък ако няма за ядене, случва се, тиквите са се развалили“.

Сега, в гадения случай дядо Георги е предметно учение. Старото учение – по стария начин. Едно време той беше млад момък, герой, ходеше по сватбите и знаете ли какъв спретнат беше, как лъжеше момите – аз го гледам в миналото, гледам го и сега. Разправяха ми как той проповядва Новото учение. Питат го: „Как живеете горе, на Изгрева? Вино пиете ли, ракия пиете ли, месо ядете ли?“ . Той казва: „Всичко по реда си върви, всичко по реда си върви. Когато дойде за вино, всичко по реда си върви; когато дойде за ракия, всичко по реда си върви“. Чудят се как тъй всичко по реда си върви. Изважда един да му гаде една цигара, той казва: „Не, не може, гъновист тютюн не пуши, гъновист месо не яде, вино не пие“. Едва тогава публиката разбира, че дядо Георги разбира съвсем друго, като казва, че всичко по реда си върви: по класически всичко е по реда си, но не може да се пуши тютюн, да се пие вино.

Та казвам: по някой път и вие постъпвате по стария начин, имате всичките условия. При Новото учение опасността ето къде е – в Новото учение чувствителността на хората се развива десет пъти повече, отколкото е развита чувствителността на физическия човек – на него духовното му тяло едва един милиметър се показва от физическото тяло. Когато станеш духовен, опасността е, че туй тяло излиза една педя, две педи – и при най-малкото бутване, даже един гневен поглед ще ти причини

болка. Казвам: в духовния живот се изменят условията. Трябва да бъдете много деликатни в чувствата си, в погледите си и в обходата си, трябва всички да влизате в положението си. После, в Новия живот хората не трябва да се приближават – тъй, както седят те, аз виждам, постоянно може да си причинят пакост; с тия мисли, с тия неестествени чувствания всякога може да причинят зло комуто и да е. Изисква се един хармоничен живот.

Аз уподобявам духовния живот на човека като много чувствителен. Имаше във Варна един чех, който имаше чрезмерно развит музикален слух. Щом вземе някой ученик на цигулката един фалшив тон, той изскочи навън из вратата, разходи се и пак влезе. Щом ученикът вземе вярно тоновете, стои спокоен, щом вземе неверен тон – излиза, влиза. Някой пита защо влиза и излиза. Тия неверни тонове му причиняват страдание. Казвам: всяка една мисъл може да те накара десет пъти да излезеш извън къщи, навън. Вие казвате: „Нямам ли аз право да си кажа мнението?“. Нямаме никакво право в Божествения свят да си казвате мнението – в Божествения свят имате само право да представите Божествените мисли такива, каквито са. Ти нямаш никакво право там да казваш мислите си – какви ще бъдат те или твоите разбирания, а на Земята може да казваш: „Аз така разбирам“. Тогава знаете ли какво е Божественото търпение? Бог, Който гледа всичките неправди, които се извършват, какво велико търпение има, в нищо не се меси. Онази змия хванала жабата, тя кряка – Господ гледа отгоре и оставя змията да нагълта жабата.

Вчера минавам по двора, гледам една бяла кокошка. Още като я наблюдавам, забелязвам, че е спяла с едното око. За да проверя, изведнъж отивам откъм спящото ѝ око – тя не ме видя. Турих си ръката отдолу, хванах я; като я хванах, започна да кряка. Пък една сестра, като ме гледа, че хванах кокошката, казва: „Колко е сръчен Учителя, че веднага хвана кокошката“. Пита: „Как така я хвана?“. Рекох: „Аз отидох откъм спящата ѝ страна. Тази кокошка е спяла с едното око, затова можах да я хвана“.

Казвам: всякога, когато един човек прави погрешка, той е спял с едното си око; ако и двете му очи са намясто, не можеш да го хванеш. Като посочиш с ръката, кокошката бяга – няма я, но спящата седи, като че всичко е наредено по реда си.

Казвам тази сутрин: постарайте се цялата година, която иде, да живеете по Бога. Една година да живееш по Бога – да не се гневиш никому, във всеки човек да виждаш себе си. Като видиш някой закъсал човек, да кажеш: „Колко съм закъсал в живота“; като видиш, че някой се гневи или се сърди, да кажеш: „Колко съм закъсал“; като идеш при една сестра и тя е закъсняла, да кажеш: „Колко съм изостанал“. Много сестри все като дядо Георги правят: „Всичко е по реда си, всичко е по реда си“. Казват: „Не може човек да не се гневи“. Не може, разбира се: когато сте във физическия свят, гневите се колкото искате, никой не ви забранява. Щом сте в духовния свят, имате право вечер и сутрин да се гневите и да се зарадвате по един път; щом сте в Божествения свят, имате право само да се радвате на всичко, никога от устата ви не трябва да излиза нито една лоша дума, нито една лоша мисъл, нито едно лошо желание. Говоря за Божествения живот, аз така разбирам Божествения живот. Ако влезеш с туй разбиране между всичките хора, ти ще внесеш мир и радост, ще бъдеш добре дошъл навсякъде. Твоята мисъл ще предшества преди тебе – чистата вода, дето мине, чисти.

Или казано другояче: ако Божественият Дух дойде в нас, ние трябва да бъдем готови за Него. Когато дойде Бог да живее в нас – а Писанието казва, че Бог ще дойде да живее в нас – ние трябва да изменим характера си. Един войник може ли да се сърди пред генерала; един слуга, когото съдят, може ли да се сърди пред съда? Не, войникът седи почтено, защото ако се разсърди на генерала, ще има такъв арест, какъвто войниците знаят; ако един слуга в съда се разгневи, веднага съдиите ще му кажат какво трябва да прави. Нито един от вас не трябва да се сърди пред лицето на Бога. Знаете ли защо

Бог допусна Йона¹⁷ да влезе в утробата на кита? Защото той обичаше да се сърди. И даже след като го тури в утробата на кита, като излезе и Бог го прати да проповядва, Йона пак се разсърди на Господа. И се разсърди за една тиква – затуй, че червей прегризал листата ѝ, той се разсърди на Господа; каза: „Едно листче имах и него ми го прегриза!“ Понеже било много топло, за да не би да го грее светлината и да го опари, рече: „Имах едно малко удоволствие, че и него ми взеха!“ – и за листото се разсърди на Господа. Господ му каза: „В Ниневия има 80 хиляди деца, които не познават лявата от дясната си ръка. Ако Аз според твоего пророкуване ги погубя, ще бъде ли разумно? Ти съжеляваш една тиква, а Аз не трябваше ли да пожалея толкова хора?“

Аз да ви кажа, че когато хората страдат, те като Йона се гневят на Господа. Като дойде някой при мене и рече, че страда, аз зная, че той обича да се сърди. Та първото нещо: ние сме пратени на Земята да се научим да не се сърдим. Изкуство е, наука е туй нещо, то не е лесна работа. Веднага сръдната ще дойде в теб – заради нищо, заради пет пари дойде сръдната в тебе и се развали цялото настроение. Та казвам: единствената цел, единствената сила в света – това е Новото учение за Любовта. Ако твоят ум може да бъде ангажиран от Божествената любов, ако твоят ум е ангажиран от Божественото знание, ако твоят ум е ангажиран от Божествената светлина, ако твоят ум може да се ангажира от Божествената свобода, която ти е дадена, само тогава ще научиш какво нещо е да има човек онзи вътрешен мир. Защото всеки човек, който се гневи, има нещо, което му преняства. Вземете един човек, който е гладен – ако му вземете хляба, веднага ще се разгневи. Аз съм виждал гладни хора, които три гена не са яли. Като види такъв топлия хляб, засмее се, пък като изчезне хлябът, неразположен е; покажи му хубави плодове, разположен е. Казвам: „Тия плодове са за тебе“ – веднага се измени състоянието му. Иде някой, пари няма: като му покажа пълната кесия със злато, той е разположен, ходи, не се сърди.

Вземете този музикант, който се е разсърдил, че неговата струна се е скъсала или с ръката му е станало нещо, или с цигулката му е станало нещо. Дайте му една хубава цигулка, веднага човекът стане радостен. На онзи, босия, който е недоволен, че няма обуца, дайте му обувки, той веднага става весел; на голия му дайте дрехи, веднага става разположен. Всеки един човек в света, като му се даде това, което той иска, вече е разположен. В Божествения свят Бог е приготвил нещо заради нас, което ние не съзнаваме. Апостол Павел¹⁸ казва: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за тези, които Го любял“. Та ние трябва да се учим на това спокойствие за благата, които Бог е приготвил за нас – не трябва един малък инцидент да нарушава нашия мир.

В бъдеще, и това е близо, не трябва да оставяте негодуванието в ума си като една зависимост, защото туй, което е станало, няма да го видите. Знаете ли каква самостоятелност е да може човек да се въздържа, но и още отдалече да може да трансформира всичките противоречия, да предвижда нуждите на хората. Ако влезете в един дом, гледате, че всички плачат – детето е умряло. Дигнете ръката и кажете: „То не е умряло, живо е още.“ „Как не е умряло?“. Туриш ръката – стане детето. В този дом ще има ли страдание? Веднага ще има радост. Казвам: всички вие носите Божествените блага в себе си – гето влезете, сложете ръката си!

Казвам, че моят подарък, който искам да ви дам тази сутрин, е мисълта: не губете мира, който имате – нито го продавайте, нито го губете; пазете го като зеницата на окото си! Няма по-хубаво нещо от това, да имаши мир в душата, мир в ума си, мир в постъпките си – на Земята няма нещо по-хубаво от мира. Умът трябва да е светъл, сърцето да е разположено – и тогава нищо в света не е в състояние да наруши мира. Казвам ви, поне трябва да имате това търпение: аз съм ви говорил за търпението, което изгревчани трябва да имат.

Срещат се един английски лорд и един руски княз в една тясна улица. И двамата се качили в по една бри-

чка, с малки файтончета пътуват. Улицата е тясна, не могат да се разминат, спират се и двамата. Руснакът, като се спира, казва: „Ничево“, изважда вестник „Таймс“¹⁹ и започва да чете. Англичанинът праща слугата си и му казва: „Господине, ще ми направите голямо удоволствие, като свършите вестника, да ми го дадете да го прочета“. И двамата прочитат „Таймс“ и най-после англичанинът, като прочел вестника, казва: „Да си разменим файтоните“. Разменят си файтоните и единият тръгва в една посока, другият – в друга посока, продължават пътя си. Ти като се намериш в едно противоречие, размени възгледите на туй противоречие. Единият тръгва назад, и другият назад – съединяват посоките. Вие туй го наричате отстъпчивост, руска отстъпчивост – като сегите, четете „Таймс“. Какво трябва да направите? Отстъпчивост е да размените каруците на вашите възгледи. И твоят възглед е прав, и моят възглед е прав: ти с моя възглед тръгни в тази посока, аз с твоя възглед ще тръгна в другата посока, друг път да не се срещаме в такава тясна улица. Туй е разрешение на въпроса.

Казвам: когато се намериш в голямо противоречие на живота си, размени възгледите си, нищо повече. Да кажем, вие сте един затворник. Началникът на затвора е строг, започва да гълчи – ти какво ще правиш в затвора? Ако речеш да се сърдиш, веднага наказанието ще бъде двойно. Ще кажеш: „Господин началник, имате право“. Аз ако съм на вашето място, ще постъпя така: „Ще ме извините, господин началник, съжалявам, че ви причинявам голямо главоболие, че дойдох в затвора, ще ме извините“. Ако кажеш: „Трябваше да погледнете малко по-другояче“, ако кажеш: „Ти нямаш право“, той е началник, ще ти покаже своята сила. Туй не е моето учение. Вие всички се възмущавате от земните условия. Ако се възмущавате защо светът е така създаден, ако се възмущавате защо сте в затвора, кой е причината да сте в затвора? Вие самите сте причината. „Защо – казваш – тук не туриха по-добър началник?“ Ами че ти, умният човек, как тъй влезе вътре в затвора? Ти си пратен да покажеш

на този началник на затвора как трябва да се обхожда. Най-първо ще покажеш, че имаш всичкото уважение към този началник. Ако не признаеш, той ще те накара да почувстваш, че има свобода. Ако искаш да му покажеш, че ти си всесилен, тогава смали се, стани веднага на пара и излез – пред него да се изгубиш: той ще разбере, че има един необикновен човек.

Оставете вашите стари възгледи. Казвате: „Аз какви възгледи имам за Господа!“. Дотогава, докато могат да те турят в затвора, твоите възгледи са още от този свят. Сега един като е в затвора, другите да се молят да дойде онзи ангел, да бутне веригите, да каже: „Стани, облечи се, излез вън и не влизай вътре!“. „Да не би – пита ангелът – да дойдеш и да искаш да се покажеш честен? Чест не показвай, да те няма!“ „Какво ще стане с войниците?“ „Ти върви навън, не оставяйте да се спирате“. Не е време сега да мислите какво ще стане със света. Когато напускаш старата си къща и влизаш в новата, не мисли какво ще стане със старата. Ти влизаш в една къща, правена с всичките удобства – какво ще стане с твоята стара къща, не мисли; не се занимавай с твоята стара къща, остави я на произвола – да става каквото ще. Ти се интересуйвай от новата къща, в която влизаш – как там ще живееш. Каква е била камината, оставете това настрана; каква е новата къща, в която сега влизате, това е важно. „Какво съм бил?“ Не мислете какво сте били, а какво трябва да бъдете. Казвам: престанете да мислите какво сте били. Някой пита: „Какво съм бил в миналото?“. Отговарям: „Не се занимавай с това“. Има едно минало, с което аз не се занимавам.

Аз преди години присъствах на лекция на един американски професор. Той беше взел от урината на нюйоркските клоаки, че я прецедил в три шишета от по пет кила. Казва: „Това е от урината, но е така пречистена, че може да се пие водата“. Аз не искам да правя такъв опит. Ние не се нуждаем от учението на нюйоркската урина – да показваме, че е чиста. Онези, които искат, трябва да носят от чистата вода, която блика от Бо-

жествения извор. Не се разправяйте за старото учение. Новото учение, което сега иде от Господа, туй учение, което сега иде от извора, не мислете, че е в Библията – това учение го няма там, то е другаде. Тъй както е писано в Библията, в нея ги има само формулите. Но Божественото учение сега иде от Господа – чисто. Умните хора, които имат тази свещена книга, казват: „Това е Свещената книга“. Но ако тази книга е свещена действително, тя става свещена само когато повярват. Като повярвам в духа, който Бог е вложил в мене; като повярвам в душата, която Бог е вложил в мене; като повярвам в ума, който Бог е вложил в мене, и като повярвам в сърцето, което Бог е вложил в мене. Като повярвам в Духа, който е внесъл всичко, тогава тази книга е свещена, тогава ще даде своя резултат. Ако си сложиш главата на тази свещена книга, всичко ще стане.

Тази сутрин, като слизах, рекох: „Няма да им говоря“ – и взех тази книга да ви чета. Без да искам, започнах да ви говоря, но за да си удържа обещанието, да не би книгата да ми се разсърди, ще ви прочета малко. Отварям произволно и започвам да ви чета. *(Учителя прочете от „Пътят на ученика“, стр. 286, от „Вие може да разбирате тия неща както искате, аз няма да ви ги обяснявам...“: Прочете 287, 288 и 289 страница, до „...Те са учениците, които виждат и чуват всичко, което става на сцената.“)*

Сега и на вас ви желая първите места на живота, за да видите и чуете всичко онова, което става в него, и да бъдете благодарни за представлението.

Отче наш

11 декември 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

НАДЕЖДА, ВЯРА И ЛЮБОВ

Добрата молитва
91. псалом
Молитва на Царството
В начало бе Словото

Ще ви прочета 3. глава от Евангелието на Йоан.

Венир Бенир
Малко размисление

Прочетената глава е интересна, че съдържа няколко основни положения. Най-първо засяга Любовта на Бога, говори за Неговата Любов. Бог толкова възлюбил света, че направил една голяма жертва за този свят, за да го избави от страданията. Второто положение засяга вярата, а не вече любовта на хората. Казва се: „Който повярва, има живот вечен“ – засяга вярата, която хората трябва да имат. Казвам: разумният човек трябва да съпостави двете думи – *любов* и *вяра*, в дадения случай какво отношение имат. Много пъти може да се говори за любовта безразборно, без да знаем коя е основната ѝ черта, по какво се отличава любовта и по какво – вярата. Ние разглеждаме тази любов, която хората знаят. Има една любов, която е материална. Обичаш кокошката не за нейната наука, не за нейната външна красота или за нейното ходене; обичаш я не за баща ѝ, за майка ѝ и т.н., но защото носи нещо, което е необходимо за теб. Като попишаш, под пръстите има нещо, което тебе те интересува. Не те интересуват перата ѝ, но това, което е под перата.

Когато някой казва: „Аз обичам“, спирам се: „Обичаш кое?“. Това са неща само за разсъждение. Онази кокошка,

която ходи, като рови по земята, като намери някое житено зърно, ни най-малко не мисли да го посади някъде, но взема, че го глътва, скрие го – свърши се въпросът; или като намери някое червейче, и него глътне. Тя е много внимателна, казва: „Горкото пиленце, какво се мъчиш в черната земя, ела при мене на гости“. Казва „пиленцето ми“ – и погледнеш – глътнала го: малкото червейче влезе вътре. Как мислите, какво е състоянието му? Две положения има. Кое от тях е по-добро – в земята вътре или в кокошката? Като го вземе тя, приема го на гости. Казваме, че червеят е претърпял две различни състояния.

От нашето гледище първото или второто положение е по-завидно: когато човек може да се намери в положението на един червей в земята, или когато може да се намери в положението на червей, който седи на клюна на една кокошка, която може да го изяде, да го приеме на гости? Сега, след като ти говори кокошката, ти ще я обичаш ли, или ще вярваш на други? Тя ти говори сладко, съжалява те. Ти вярваш в другите, че носят нещо много хубаво. Имаме си субективни схващания, мислим, че на червея ще му бъде много зле. Не сме били в положението на червея, не знаем – ние гледаме едно външно явление, нямаме ясна представа. Най-първо не знаем какво е състоянието на червея вътре в земята. Във второто състояние – когато кокошката го глътне, когато този червей отиде на гости, пак не знаем какво е неговото състояние. Казваме: „Кокошката изяде червея“, но какво погразбираме под думата *ядене*, яденето едно престъпление ли е?

Да допуснем сега, че хората не ядяха, какъв щеше да бъде светът? Или пък допуснете, че ние някой път съжаляваме, че човек се изкушава. От какво се изкушава той? Човек се изкушава от временни неща. От това, което пипаш, може да се изкушиш; от това, което вкусиш, може да се изкушиш. Туи, което иде до обонянието, което слушаш, което виждаш, от него може да се изкушиш. Казваш: „Защо е изкушението?“. Изкушението произтича от нещо, защото си го видял. Кое е по-хубаво: да имаш желание, да се изкушаваш, или да нямаш желание, да не

се изкушаваш? Питате: „Защо трябва да се изкушаваш?“. Изкушението произтича от зрението; ако нямаше зрение, нямаше да има и изкушение. Човек се изкушава за нещо, за което не знае какви ще бъдат последствията. Или допуснете, че може да се излъжеш – в какво седи излъгването? Казвате някой път: „Аз се излъгах“. Човек може да се излъже в своята вяра, може да се излъже в своята любов, може да се излъже в своята наука, може да се излъже в силата си. В какво седи лъжата? Когато нямаме ясна представа за същността на нещата. Виждаш два златни предмета. Може повърхността им да е златна, но тия два предмета се различават. Може едно дърво да е позлатено отгоре, но вещицят ще види златния предмет. Истинското злато има своя особена тежест. На златото каквато е повърхността, такъв е и центърът му. Туй, което е лъжливо, отвън е златно, отвътре е дърво или мед. Ако на тебе ти продадат нещо, позлатеният съд ли е ценен, или когато изцяло е златен?

Казвам: в света има една позлатена вяра – привидно само нещата са верни. Позлатените неща са хубави – в даден случай позлатеният предмет поне няма да се окислява, докато златото е отгоре; щом туй злато се премахне, този предмет ще започне да претърпява известни промени. Та питам сега: по какво се отличава един човек, който е златен, и един, който е позлатен? Онзи, който е златен, всякога е един и същ – при каквито условия и да го сложиш, той си остава все златен. Онзи, който е позлатен, не остава един и същ – ще забележите, че се променя. Щом се променя, той не съдържа в себе си това, което трябва да има.

Да допуснем, вие кажете, че обичате някого или че той ви обича. Той иска да вярвате в него. Колко време може да му вярвате? Децата например вярват в баща си и в майка си, докато майката каже първата лъжа – оттам насетне детето започва да гледа критически. Най-първо каквото каже бащата, детето вярва, казва: „Не може да бъде другояче“. Щом забележи, че бащата каже първата лъжа, това дете веднага се намери в едно положение, че гледа критически на баща си и майка си.

Сега мнозина от нас ги виждаме отвън туй, което става, но не вземаме да го пренесем в самите нас. Някой път ние вярваме, имаме вярата на детето в себе си – каквото и да стане в нас, не се колебаем; някой път изгубваме вяра в себе си. Щом изгубим вяра в себе си, какво ще стане? Едно от двете: или твоеето висше аз, в което вярваш, е излъгано, или пък нисшето аз е излъгало своето висше аз, че вече между вас има дисхармония. Да допуснем сега за изяснение: в човека има две съзнания – едно висше и едно нисше. Едното съзнание люби, а другото вярва. Обаче нисшето съзнание, щом забележи във висшето, че неговата любов се е изменила, щом се измени любовта на висшето съзнание към нисшето, какво ще стане? Когато нисшето съзнание каже на висшето първата лъжа, любовта на висшето съзнание ще се измени спрямо нисшето съзнание. Всички имате тази опитност: като направите една малка погрешка, във вас става затъмнение. Най-първо вие вярвате в Бога, че като се молите, всичко ще ви даде. Като направиш погрешка, ти в себе си се колебаеш, казваш: „Не ме слуша Господ“. Щом не те слуша Господ, какво ще стане? Една малка лъжа си казал някъде. Щом Господ не те слуша, трябва да има някаква причина. Казваш: „Изгубих си вярата“. За да си изгубиш вярата, кои са причините? Имаш едно вътрешно състояние, че си я изгубил; или още по-ясно казано: на онзи, който люби, и на онзи, който вярва, се изменя отношението. На онзи, който люби, любовта се намалява, и на онзи, който вярва, вярата се намалява. Щом се намалява любовта, намалява се и вярата; щом се намалява вярата, намалява се и любовта.

Сега вие не изследвате нещата научно. Търсите причините и казвате: „Еди-кой си стана причина аз да си изгубя вярата“, но това не е наука, то може да е само външна причина. Но ако ти изгубиш вярата си, причината не е външна, а има само един външен повод. Сега отвън времето е изменено: може ли да ми кажете кои са причините, че се измени времето? Времето беше топло, защо стана студено? Измени се. Водата, която досега беше

в течно състояние, сега стана в твърдо; водата, която досега беше безцветна, сега се е нагиздила, дошла е на гости с бяла дреха; при това тази бяла дреха носи студ. Често ние обличаме белия цвят, но ако ходите боси по белия сняг, какво ще стане?

Има известен род разсъждения, които трябва да имате предвид. Ако Земята беше направена само от бяла пръст, бялото има негативно състояние. Някой път човек е бял, когато всичко е раздал, кесията му е станала бяла, няма нито петаче. Има бели кесии, които нямат нито петаче, има черни кесии, които са пълни със злато. Питам: при сегашните условия коя е за предпочитане – бялата кесия или черната? Ако аз нося две кесии – една бяла, празна, и една черна, пълна, коя предпочитате при сегашните условия – твѝ, както е студено? Разглеждам въпроса от едно лично гледище – ще предпочетете пълната кесия. Много добре, прав сте, вие сте учен в дадения случай, но тази разумност съдържа едно тясно положение, един тесен кръг. Представете си, че в живота съществуват такива условия. Ти като носиш пълна кесия, иде някой човек отвън, който е богат и раздава своето богатство, но раздава само на онези, които имат празни кесии; на тези, които имат пълни кесии – нищо не дава. Представете си, че аз нося една кесия, но вие може да се излъжете, може да се излъжете по три начина. Като нося черната кесия, тя може да има капици – вътре не знаете какво е; може да има сребро, може да има злато – като е пълна кесията, мислите, че е злато вътре.

Питам: ако вземете една кесия, пълна с капици, друга, пълна със сребро, и трета, пълна със злато, каква ще бъде разликата между капиците, среброто и златото от практическо гледище? Имате пет кила злато: всеки килограм има по 200 наполеона, правят всичко хиляда. Колко струва един наполеон? Петстотин-шестстотин капици. Ами ако са капици в кесията? Тогава имаме само вярата в златото, в среброто. Щом отвориш кесията с капиците, ще я оставиш, ще кажеш: „Как се излъгах!“. А ако тази кесия е със сребро? Ако е със злато, като ги погледнеш,

ми си доволен, че си улучил вярата в златото. Тази вяра се отличава с това, че не се окислява, всякога си остава чиста. Вярата на златото аз я наричам вяра, която не се окислява и изменя – каквато е на повърхността, такава е и в центъра – навсякъде е една и съща, не се мени. Казвате някой път: „Златен човек е той!“. Това е в преносен смисъл – един човек при всичките условия си остава един и същ. Обаче позлатените капици при всички условия не могат да останат едни и същи, те се изменят. Капиците съдържат в себе си мед, а тя е отровна. Това заключение за нас е вярно, понеже щом се премахне позлатената част на капиците върху медта, като започне тя да се окислява, носи в себе си отрова.

Казвам: ако имаме една вяра на капиците, след време тя ще започне да ни трови, щом се премахне златната обвивка отгоре. Ние засягаме вече един въпрос дълбоко философски. Много пъти философията нищо не ни ползва, многото знание във вярата – също. Колкото по-малко знае човек, толкова е по-щастлив. Представете си един човек, който няма понятие за злато и за сребро, а има понятие само за капици. Този човек, като му дадеш капиците, е доволен, но един ден, като му дадеш сребро, започва да прави различие вече – недоволен е от капиците; пък като направи сравнение между среброто и златото, пак е недоволен.

Например вие по някой път искате да знаете дали някой ви обича, или не. Защо се интересувате от това? Може да питате дали Слънцето ви обича, или не. Мога да ви отговоря: ако не ви обича Слънцето, вие ще се сковете, ще замръзнете на едно място, няма да може да се мъргате; щом ви обикне Слънцето, ще се зарадвате, ще станете радостен и весел. Тогава ние казваме дали някой човек ни обича, когато идеята е права. Че този човек може да ви обича, но тази любов е ограничена. Например ние имаме тук една соба – нейната любов е ограничена. Нашата соба сега развива своята любов, но за колко часа? За 24 часа я развива – след 24 часа нейната любов престава, от любовта ѝ ще остане само пепелта.

След туй трябва да дойде някое разумно същество да очисти тази пепел, да напълни собата – за други 24 часа да е осигурена. Вие седите до собата, защото топли; щом изстине, ни най-малко няма да седите до нея. Сега, макар да е черна, приятно е да идете до нея, обичате я; щом изстине, казвате, че вече никаква любов не може да очаквате. Онова, което съдържа, собата ви го дава, тя е един проводник.

При сегашното положение, в което сте дошли, вие трябва да изучавате правописа на духовния свят. Много особен е този правопис. Например вземете думата във френски *parlez-vous* или на български *говорите ли*, или на английски *do you speak*. Когато французинът казва *parlez-vous*, има съвсем друга идея. Когато англичанинът казва *do you speak* и когато българинът казва *говорите ли*, неговата идея се различава. Когато французинът казва *parlez-vous*, той пита: „Вярваш ли, че имаш нещо в себе си? Разбираш ли този език както трябва?“. Не да разбираш езика, но пита владееш ли този език? Щом англичанинът казва *do you speak*, той пита: „Ти знаеш ли да манипулираш с езика?“. А пък българинът казва: „Ти като говориш, можеш ли да направиш нещо?“. Във френски език *parlez* започва с *p*. *P*-то означава нещо, което гържи. В английски думата започва с *s*. *S* е законът на две противоположности: значи знаеш ли да говориш, да примириш всичките противоречия в живота. Българинът с какво започва? С *г*; той казва: „Ти може ли да го хванеш, да го задържиш?“. Аз искам да ви покажа тия обяснения – който не ги разбира, той ще се спре. Французинът ще те поправи, като произнасяш думата отворено – малко по-затворено да е, както трябва. И англичанинът ще ти направи забележка, българинът също ще ти направи бележка. Аз съм слушал: някой път има французи, които не могат да говорят френски, а някои като говорят, музика има в езика им.

Езикът е нещо музикално, по този начин човек не може да говори. Говорът не е нещо механическо. За да говориш правилно, непременно в ума ти трябва да има светлина, умът трябва да бъде пълен със светлина. За

да говориш правилно, сърцето ти трябва да бъде пълно с топлина; за да говориш правилно, и волята ти трябва да бъде силна, сила трябва да имаш. Изисква се светлина, топлина и сила в говора; или да го поставя в друга форма: изисква се права линия, плоскост и тяло. Всички математици започват от правата линия. Водата е права линия, въздухът е плоскост, светлината е тяло; водата тече, въздухът се разширява. А какво се разбира под *тяло*? Някой път казвате: „Аз искам да се изпълня с въздух“ – вече имате тяло. Пълни се само нещо, което е тяло, само то се пълни – това, което е плоскост, не може да се пълни, то може да се разширява. Правата линия пък не може да се разширява, а може само да се угоджава. Точката само е поставена в пространството, никога не можем да забележим нейното движение – ще я виждаш като точка на едно място. Сега това са обяснения, но няма какво повече да ви обяснявам, понеже тогава вие ще се смутите, новите обяснения ще влязат в стълкновение с вашите вярвания.

Някой път вярванията, които имате, са много хубави, много по-хубави са, отколкото обясненията, които може да ви се дават. Когато е топло, е много хубаво човек да има една греха с отличен цвят. Ние не правим въпрос дали ще е топла, или не – искаме да е хубава, цветът да е приятен, красива да е грехата. Но ако ти се намираш зимно време в студа, тогава цветът не играе важна роля. В гадения случай друго е важно – тази греха трябва да бъде мека, топла трябва да бъде; ние вече не се интересуваме за цвета, но дали е топла грехата. Зимно време ако грехата е топла, тя е добра; ако не е топла, не е намясто. Лятно време външната форма е важна, ако грехата е красива.

Казвам: знанието, което ни се дава, е за да ни служи. Знанието е необходимо на човека – той трябва да се научи как да храни ума си. Ако човек не знае как да храни ума си, ако не знае как да храни сърцето си, ако не знае как да храни себе си, този човек още не се е научил да живее – това е основата. Трябва да знаеш как да храниш ума

си, каква светлина му трябва – трябва да храниш ума си със светлина. Трябва да храниш сърцето си с топлина, а себе си да храниш със сила. Казвам: в дадения случай с какво се развива силата на човека? Казва Писанието: „Да бъде човек силен в Господа“. За да се развие каквато и да е сила, необходимо е топлина, горение трябва да има: тогава се развива материята, в която живеем, и вие добивате особено състояние, че тази материя може да се сложи в действие. Във вярата трябва да има сила, тя не трябва да бъде статическа вяра вече; и в неподвижната любов трябва да има сила. Тогава ние имаме основните неща: форма, съдържание и смисъл. Формата е мощното, неподвижното, инертното в света – това е формата. Съдържанието е силата на един предмет – това, което движи света, е съдържанието. Туй, което се движи, е разумното в света. Всяко едно движение, което направиш, какъв смисъл има? Трябва да има някакъв смисъл в това движение. Ако ти копаеш земята, туй копаене трябва да има някакъв смисъл. Ако след като си окопал земята, посееш плодни дървета или гини, или някакви зеленчуци, вече има известна полза. Силата, която ти употребяваш, има смисъл.

Да кажем, че съдържанието на нашия живот седи в силата. Някои разглеждат въпроса каква е субстанцията. Субстанцията – туй, което изгъва света, е неподвижно; силата е това, което движи нещата. Ти седиш и започваш да мислиш – това е силата, тя започва в теб да функционира. Най-после ти искаш да осмислиш живота си, казваш: „Като живея, какъв е смисълът на живота?“. Тогава смисълът на живота седи в Любовта. Без любов животът няма смисъл, без вяра животът няма сила и без надежда той няма форма. Ти трябва да имаш надежда, трябва да имаш една форма, субстанцията трябва да имаш, трябва да имаш и едно тяло. Тялото – това е твоята надежда; вярата – това е твоята сила; смисълът в живота е разумното вътре в тебе.

Та казвам: ще пазиш тялото – твоята надежда. Силата – или туй, което издържа тялото, това е вярата;

туй, което осмисля живота, това е Любовта. Туй, което ще ти даде сила, това е вярата; туй, което ще осмисли живота ти, това е Любовта. Онова, което ще ти даде едно тяло, ако искаш да бъдеш красив, ако искаш да бъдеш доволен от себе си, това е надеждата. Казвам: погрешно е, че ние искаме да се освободим от това тяло. Като се освободиш от тялото, къде ще идеш? От тялото човек никога не може да се освободи. Правата линия ще каже да се освободи от точката, но правата линия е съставена от точки. Плоскостта да каже да се освободи от правата линия – ами нали правата линия е създала плоскостта. И тялото да каже да се освободи от плоскостта – нали плоскостта е създала тялото. Или другояче казано, някой може да рече: „Да се освободя от любовта!“. Като се освободиш от любовта, какво ще остане от тебе? Щом се освободиш от любовта, ти ще изгубиш смисъла на живота. Щом се освободиш от вярата, ще изгубиш силата, съдържанието; щом се освободиш от своята надежда, ще се освободиш от всичко, нищо няма да имаш.

Тогава какъв е смисълът, когато някой иска да се освободи от тялото? Заблуждение е това. Когато всички се освободят от всичко, какво ще остане? Ами че ти си щастлив, докато си заблуден – щастие то е в заблуждението: най-голямото щастие е в най-голямото заблуждение; а щом се разкрие заблуждението, ставаш нещастен. Сега думата *заблуждение* е една толкова страшна дума. Забулено е нещо – какво лошо има в това? Той, казват, се е заблудил. Какво лошо има, като си облечен в дреха: това не е ли заблуждение, не си ли заблуден? Значи под дрехата е скрито нещо, значи ти си се заблудил. Ние тъй го считаме това, да е облечен някой – че се изменя заблуждението; турили сме му трето заблуждение. Значи има един отворен кръг, който се е разпукал тъй, че вече този разпукан кръг пет пари не струва – заблудата е едно разпукано шише. Тогава на това разпукано шише вземам, че му правя обличане: значи турям му частите, пък и ги заграждам – да не е вече заблуждение, но да е обличане. Ясно казано.

Когато нямаш една ясна представа за онова положение, в което се намираш в даден момент, това е заблуждение; когато имаш правилно схващане за положението, в което се намираш, това е обличане. Облеклото вече има смисъл: ти се обличаш и с туй обличане вече пазии тялото си. Знанието е облекло на ума, хубавите чувства са облекло на сърцето. И сърцето ти трябва да е облечено, то не трябва да е забулено. Забулят се нещата – и заблуждението стане. Какво забулят? Статуи се забулят, младите булки се забулят. Сега в модерния живот младите булки не се забулват. Скриват лицето на младата булка, понеже като се жени, тя е толкова красива, та другите да не ѝ се любовват, а само нейният възлюбен да вижда лицето ѝ – другите само булото да виждат. Защо я забулват? Една кошница, като се напълни с грозде, забулват я, че да не се виждат гроздето и крушите. Ако остане незабулена, може някой да вземе грозд или круша; а ако са защити с платно, не бутат крушите.

Сега идваме до същността: във всинца ви за надеждата трябва да има една ясна представа. Надеждата е закон да пазите тялото си, надеждата е онзи велик закон, който дава ценност на всички материални, статически неща. Вярата е закон, който оценява сърцето – силата е там, значи трябва да развивате вярата. Вие не можете да бъдете силни, ако не развивате вашата вяра. Следователно силата, съдържанието на вашия живот произтича от вашата вяра. Защо трябва да се увеличава вярата? За да се увеличи силата. Ако не се увеличи вашата вяра, вие и силни не може да бъдете, в живота си няма да можете да се проявите, както искате. За да се прояви животът, трябва да има сила, пък тази сила за да се използва разумно, вие трябва да имате любов. Защо е любовта? За да се осмисли животът. Любовта осмисля, вярата усилва, надеждата стабилизира нещата.

Тя работи вие ги знаете, нали? Че седите тук, това е надежда; че се мърдате, това е вяра; че искате да си идете, това е любов. Щом човек започне да се мърда, вяра има, движение; щом седи само на едно място, на

стола, надежда има. Щом седи хубаво и не се мърда, надежда има отлична; щом започне да се мърда, това е сила; щом започне да мисли, да ходи навън, това е вече любовта му. Сега вие разглеждате тия неща анатомически, казвате: „Той е станал неспокоен“. Аз виждам, че като поглежда някой, неговият възглед се разширява, иска да разгледа смисъла в даден случай, да се премести от едно място на друго.

Казват: „Бог толкова възлюби света“. Дава ни се идея: като е възлюбил света, Той е направил тогава една голяма жертва – по закона, който следва в Писанието. Сега един проповедник това ще го изтъкува, то може да се тъкува по много начини. Правилният извод кой е? „Бог толкова възлюби света.“ Възлюбил е този свят, от който ни се казва, че трябва да се пазим, Бог е възлюбил света, от който ние трябва да се пазим. Защо трябва да се пазим? Понеже този свят, в който трябва да живеем, не е място за нас. Господ е възлюбил туй място, иска да го уреди и казва: „Пазете се, докато се уреди“. Светът прилича на един парк, който се урежда. Когато се насалят всичките дървета и постройката застане намясто, тогава светът ще бъде едно отлично място за нас. Казва се: „Пазете се от този свят, понеже е в постройка, че като минавате, керемиди може да паднат. Не минавайте наблизо, докато се завърши строежът на неговите здания“.

Онези, които не разбират, ще кажат: „Ти да се пазиш от дявола в света“. Който не разбира Писанието, така ще каже: „Туй тяло защо ми го дадоха, дяволът е влязъл в него“. Дявола Земята не може да го побере, че в тебе ще влезе! Вие имате смешно понятие за дявола – той никога не се излага, толкова е умен, че никога няма да влезе в тялото ви. Когато малките деца хванат някоя птичка под коритото, детето влязло ли е в птичката? Вие мислите, че дяволът може да те изкушава. Под коритото те е хванал, а мислиш, че дяволът е влязъл – ти си под коритото на дявола, нищо повече, дяволът те пипа отвън, както детето пипа нещо отвън. Дяволът не ни пипа отвътре, само отвън ни пипа. Той най-първо

ще ти представи една златна монета, ще започне да те изкушава; ще представи една хубава чужда греха, ще ти я покаже, пак ще те изкушава – едни обуца, една шапка, една книга.

Казвате, че имате вътрешни изкушения. Какви вътрешни изкушения имате? Никакви вътрешни изкушения нямате! Кажете ми, де ви са вътрешните изкушения? Вие обичате някого – то е външно. Я ми кажете, кое е вътрешно; кажете ми, откъде се изкушавате вътрешно? Изкушаваш се от яденето, то е външно; изкушаваш се от една греха, тя е външна – от каквото и да се изкушаваш, то е външно. Следователно казвате: „Влязъл е дяволът вътре в мене“. Само Бог е вътре в нас, а дяволът е отвън: не туряйте дявола там, дето никога не може да влезе. Вие туряте греха там, дето не е – грехът е нещо външно. Заблуждение е да се мисли, че грехът е нещо вътрешно, грехът в хората е на повърхността. Казвам: всякога един грях е нещо външно, очистете го. Ако не го очистите, той ще ви причини малка вреда, после ще си замине. Ти стоиш на своето мнение: „Огрехих се, потънах, от мене нищо няма да стане!“. Това е едно заблуждение. Когато някой рече: „От мене нищо няма да стане“, аз казвам, че вярата в него е слаба, че е седнал. Ами че той трябва да стане! Казвам: надеждата му е развита, но вярата му е слаба, затова той не иска да става. Ще развиеш вярата си, за да станеш. Пък нещо може да си седи, друго иска да става – и става.

Вие казвате: „Животът няма смисъл“, отговарям: „Любов ти трябва!“. Следователно осмислянето на живота е от Любовта. За да стане някой да се движи, за да иска да направи нещо, да постигне нещо, вярата е потребна. За да имаме един дом някъде съграден, надеждата е потребна. Нещата се съграждат с надеждата, мебелират се с вяра, осмислят се с любов – аз гледам тъй сега на тях. Казвам: трябва ми къща – моля надеждата да ми построи един палат. И тя пита: „Какво искаш?“ „Да ми съградиш къща“. Искам да я мебелирам – гоюде вярата. Каквато обстановка искам, като гоюде вярата, свърши

работата. Като искам нещо да се осмисли, викам Любовта – като гоїде, тя осмисля живота.

Казвам: за в бъдеще повикайте надеждата да съгради вашия бъдещ дом, повикайте вярата да го мебелира вътре, повикайте любовта да осмисли нещата – и ще бъдете напълно доволен от живота. Ако сте недоволен, от три неща може да бъдете недоволен: че къщата ви не е такава, каквато трябва. Когато къщата е хубаво направена, постлана с килими, наредена добре със столове, вярата е там. Когато къщата е съградена само от външната страна – материалът е съграден, но няма приспособления за живеене, това е къща без вяра. Щом има всички приспособления, щом има всичко, каквото трябва въкъщи, това е вяра. Пък когато знаеш как да употребиш всичко, каквото имаш, това е Любовта. Казва някой: „Защо ми е любовта?“. За да се осмисли животът. „Защо ми е вярата?“. За да се усили животът. „Защо ми е надеждата?“. За да се реализира животът, за да придобиеш смисъл. Един завършен кръг е това. Ще благодарим на Бога за надеждата, която е вложил чрез тялото; ще благодарим на Бога за вярата, която е вложил в сърцето ни; ще благодарим на Бога за любовта, която е вложила светлина в ума ни. Светлината трябва да носи любовта, топлината трябва да носи силата, надеждата трябва да носи красотата. Красивите неща са тези, в които надеждата се проявява. Надеждата създава красотата, вярата я развива, а любовта я осмисля.

Казвам: най-първо сутрин, като станеш, ще започнеш от надеждата. Да ви дам едно възпитателно средство: като станеш сутрин, ще си изчистиш калта под ноктите – каквато кал има, ще я очистиш; по лицето си ще се огледате да няма нито едно петно, никакво петно. Някой път ви е потребно да имате по едно огледало: понякога човек не може да вижда своите погрешки, понеже не се вижда. Ние често виждаме погрешките на другите хора, а своите не виждаме. Казвам: след като видиш един човек, казваш, че имаш чело. Но челото, това е любовта – той ще го очисти. Единственото нещо, което не можем да

поправим, това е лицето. Лицето на човека представлява любовта. Всякога любовта ще остане непонятна – нея само по отражение може да я познаваш. Човек за да познае любовта, търси да обикне някого. Само като обикнеш някого, ще познаеш своята любов; ако не можеш да обикнеш някого, не можеш да познаеш своята любов. Ако искаш да се видиш, обикни някого: да обичаш, значи да се видиш. Като се видиш, приятно ти е тогава – най-хубавото огледало в света, това е Любовта. Като погледнеш в него, виждаш надеждата, виждаш вярата, виждаш и самата любов – и животът се осмисля.

Аз като погледна света, виждам Божиата Любов, която се оглежда в него. Бог ни обича, понеже се оглежда в нас; ние трябва да обичаме Бога, за да се оглеждаме в Него. Защото ако ти не се оглеждаш, няма да се познаваш. Бог ви обича. Питате защо ви обича. Оглежда се Бог, приятно Му е: на Бога Му е приятно, като погледне към тебе; казва: „Възлюбил е Истината“. Истината е същността на нещата, Истината е и детето в човека. Човекът – това е Истината. Истината е същността на нещата, Любовта е майката на нещата, Мъдростта е бащата на нещата. Та казвам: като обичаш Истината, туй е действително това, което Бог обича. Като търсиш Любовта, ти търсиш майка си; като търсиш Мъдростта, търсиш баща си. Като ги намериш, всичките заедно съставят тази Божествена фамилия, която носи вечното блаженство. Трябва да бъдеш всякога при баща си, при майка си, при себе си. Писанието казва: „Да намериш себе си“. Като намериш Любовта, намираш майка си; като намериш Мъдростта, намираш баща си – и оттам започваш да живееш както трябва. Сега може да намериш един баща, който не е баща; може да намериш майка, която още не е майка; може да намериш себе си, но и ние не сме ние. Аз наричам истинско онова дете, което обича баща си и майка си – това е истинското дете. Истинска майка е, която обича действително детето си. Аз наричам Бог Онзи, Който ни обича.

Бог не се гнуси от нас. Питаш: „Как ще погледне на мене Бог, като на един грешник ли?“. Като те занесат

при Господа оцапан, Той казва: „Турете го в коритото, очистете го!“ – след това като злато светнеш. Когато отиваме при Бога, Той не ни съди. Съдбата седи в това: турят някого в коритото, измият го. Като къпят децата, виждали ли сте ги как плачат, как крещат? На някои им е приятно, като ги къпят, не плачат. Та от едно гледище страданията – това е къпане на човешката гуша, за да се освободи от нечистотиите в света – по-оцапала се е с тия работи. В Божественото корито човек се очиства от нечистотиите – туй хората наричат страдание. Казвам: не роптайте, когато ви къпят, това е вашето чистене. Благодарете, че Бог има толкова служители, които желаят да ви окъпят, да ви очистят. След като минете една духовна баня, вие вече сте радостен, облечен сте в новата дреха; като излезете, животът е осмислен.

Имайте тогава правилно схващане за надеждата, имайте правилно схващане за вярата, имайте правилно схващане за Любовта.

Бог е Любов, Духът е Мъдростта, а ние сме Истината.

Отче наш

18 декември 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СТРАДАНИЕ И РАДОСТ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 13. глава от Евангелие на Матей.

Духът Божий

Размишление

Има две разбирания в живота – човешко и Божествено. Божественото разбиране много мъчно се схваща. В човешкото разбиране има степени, и в Божественото има степени на разбиране. Често ние преплитаме едното разбиране с другото. Човек е двоен: в човешкото си разбиране той изхожда в началото от своето гледище, от своя личен живот, от благо, което засяга него. Богатият гледа да не го окрадат, гледа да го почитат, да го уважават, гледа да печели; мисли, че другите хора са сиромаси, обаче той иска постоянно да бъде богат. Някой път ние облажаваме сиромасите. И сиромашът, като работи, изхожда от своето гледище – и той иска богатият да му плати, и ако не му плати, не е доволен. И богатият не е доволен, когато някой не му върши добре работата.

Това е все човешко разбиране – и сиромашът, и богатият разглеждат въпроса от свое гледище. А пък по средата между тези две разбирания се намесва Божественото. Когато богатият не плати на сиромаша както трябва, Божественото се намесва и казва: „Не правиш добре!“; и когато сиромашът не свърши добре работата, Божественото се намесва и казва: „Не свърши добре работата!“. Богатият, след като се намеси Божественото,

каже нещо за оправданието си – че условията били такива, че не е могъл да постъпи другояче и т.н. Ако не е платил, ще каже, че не е имал пари на разположение, ще намери извинение. Сиромашът ще каже, че земята е била твърда, че мотиката не била добра, ще намери някое извинение.

Това са двете състояния – като богати и като сиромаси. Много хора, които са болни, са богати, и много хора, които са здрави, са сиромаси. Болният човек работи ли? Не работи – нему турят няколко слуги, да му служат. Това отчасти е вярно. Разположението да не работиш е болезнено състояние; разположението, когато не искаш да работиш, е болезнено състояние. Може тялото ти да не е болно, но твоето разположение е болезнено – не искаш да работиш. Под думата *работа* вие разбирате това, което не е работа. Работата, това е най-красивото състояние; работата означава най-красивото състояние, което човек може да има. Когато работата не съответства на тази идея, ние я наричаме труд – ти работиш по задължение, неприятно ти е. Някъде ти е приятно, а някъде ти е неприятно – това е труд. А пък има една друга работа, която наричаме мъчение – това е, когато работиш, искаш или не искаш. Та ние смесваме мъчение, труд и работа. И в разбирането имаме тези три степени. Някой разбира нещата по пътя на мъчението, казва: „Мъча се да го разбера“; някой казва: „Трудя се да го разбера“; а пък трети казва: „Работя, за да го разбера“. Докато се мъчите, нищо няма да разбирате; като се трудите, наполовина ще разбирате, а пък като почнете да работите, напълно ще разбирате.

Някои религиозни хора се мъчат да станат праведни. Те нищо няма да постигнат, няма да постигнат по следната причина. Да ви приведа едно доказателство, което не е доказателство. Христос дава пример, че при един богат човек идва един беден, наречен Лазар, който бил свят, голям светия бил. Този, святият, страдал от известна болест. И богатият казва: „Ако този човек беше светия, не щеше да бъде болен. Той е бедняк“ – и минават-зами-

нават покрай него. Не му дошло на богатия на ума да повика лекар да го изцели. Значи богатият трябваше да се занимава с болестта на Лазар. Лазар отива на Небето и там се заемат да го лекуват. И понеже знаят, че е светия, още на границата най-добрите лекари го лекуват и го занасят в лоното на Авраам²⁰, в най-хубавото място.

Умира богатият и понеже сърцето му било студено, а пък хората ги е страх от студа, та още на границата го запалили да се стопли малко, за да не изстудява ага. И като се намерил богатият в това несносно положение, той видял, че Лазар е излекуван, и го познал, че е светият Лазар. И му се поревнало и той да има състоянието на Лазар. И казва на Авраам: „Изпрати този светия при мен, аз съжалявам, че едно време не го знаех, че не можам да го позная – той беше при моите врати. Аз съм скръбен сега, да дойде Лазар и с малко влага на пръста си да ми накваси гърлото – тук се измъчих“. Авраам му казва: „Синко, имам всичкото добро разположение, но тази работа не става така. Лазар е на служба сега и не може да я напусне. Той има важна работа – такава, че за една секунда не може да напусне работата си. Много особена работа има – и ако я напусне, ще стане цяла бъркотия. Не мога да го изпратя да ти накваси гърлото“. Аз сега давам тълкуванието. Смел е този, богатият, казва: „Ако не може сега, тогава, когато си свърши работата, пратете го при моите роднини на Земята, че да не би и те да дойдат тук“. Казва му Авраам: „Не може, понеже пътните съобщения от Небето за Земята не са направени, развалени са пътищата. Ще му отнеме години, докато отиде и се завърне – трябват най-малко 4–5 години. Когато се поправят пътищата, тогава“.

Сега вие може да се намерите в дадения случай в положението на богатия или в положението на Лазар. На вас някой път ви е приятно: имате една религиозна опитност и се радвате, мислите, че онази радост, която е във вас, е Божествена. Вие смятате, че да бъде човек богат, е едно благословение, следователно всички искате да бъдете богати и считате, че всеки, който е сиромаш, е наказан,

имате възгледи, че това е едно наказание. Наполовина сте прави, но наполовина сте криви: не всеки човек, който е сиромаш, страда за греховете си, и не всеки човек, който е богат, е богат заради правдата си. Това са случайни работи – да бъдеш богат или не. Когато товарят един кон, защо го товарят? Защото има сила и може да носи товар. Питам: самият товар, като го носи някой, какво се ползва? Казват: „Много силен кон е, има 100–200 килограма товар!“. Какво се ползва конят, който носи товара? Ако пренася товар, пак му дават сутрин ягене, както и ако не пренася – нищо не печели. Ако вие сте богат, какво ще спечелите? Допуснете, че имате в София 4–5 апартамента на една видна улица, имате приход 20 хиляди лева на месец, имате всичките удобства: три автомобила, десет души слуги – е, преувеличение е малко това. Аз ще ги намаля малко – трима души слуги имате: един за вас, един за жена ви и друг – за децата ви, за да върви работата както трябва.

Питам: какво ще спечелите, ако сте богати? Съществено нещо няма да придобиете. Единственото нещо, което ще губите, е, че всяка вечер ще отваряте касите си, ще преброявате златото си и ще гледате в чекмеджетата тези кутийки, да не би някои пари да липсват – някоя банкнота, книжна или златна – ще ги проверите и ще затворите касата си; и ще мислите, че всичко е наред. Това може да го правите 40–50 години – и излизате с онази самоувереност, че всичко е наред. Питам: след като умрете, след като оставите касите си и отидете в онзи свят, парите няма да бъдат с вас. И какво ще правите в другия свят без пари? Представете си, че вие в съвременния културен свят пътувате с аероплан и по едно нещастие той слеза в Сахара. Там няма ягене. Вие сте богаташ, разполагате с милиони, но какво ще правите там? Имате всичките удобства с аероплана, но той слеза на пясък – какво ще правите? Такова е положението на богатия човек, който със своя аероплан се озовава вътре в ада.

Та казвам: сега както се живее, трябва да избирате онези пътища, по които идва Божественият живот. Домогава, докато сте в зависимост от условията, от вашия ум, сърце и воля, вие всякога ще бъдете изложени на мъчнотии – и не сте разрешили въпроса. Да кажем, че вашият ум е създал един аероплан, но не е предвидил хвъркането навсякъде. Той е предвидил хвъркането, но не е предвидил онези изключителни условия, при които аеропланът ви може да слезе в Сахара. И колко време вие трябва да мислите, за да се избавите от лошото положение, в което се намирате? Разправяше ми един познат в българската авиация: „Избавихме се от явна смърт двамата души“. Те се качили на аероплан и там си има една пръчица, с която той се манипулира и управлява – дали да се вдига, или да слиза. Имало е на аероплана една гръжка с дърво, която не била забинтена така добре. И авиаторът, който направлявал аероплана, като го снемал, тази гръжка с дървото излязла навън и той си наумил следното средство: сложил си ръката отдолу под лоста. И тази негова ръка спасила положението, за да слязат двамата. Ако не беше така, този аероплан щял да се спусне главоломно. Оттам насетне те разбрали, че всички тези неща с винтове трябва да се завъртват добре, за да не излязат. Та някой път има малки причини, които могат да ни причинят известно нещастие.

И досега вие си мислите и говорите за Христа, за Бога – и все очаквате един ден да умрете и тогава да ги видите. Говорим за онзи свят и искаме да умрем, че да го видим. Мислите ли, че като излезе вашата душа от тялото, ще идете в онзи свят? Така мислеше и богатият, но като излезе от тялото си, той къде отиде? Отиде в Сахара на горение. Умря и Лазар. Той къде отиде? Отиде в лоното на Авраам. Това са двата пътя. И Лазар отиде с аероплан, но тези, които занесоха с него Лазар на Небето, бяха по-умни и аеропланът не претърпя криза. И богатият отиде с аероплан, но в ада. И ако го попитате къде е отишъл, той ще каже: „Изпълних си дължността на Земята“. Не може да се каже, че богатият не е

направил добрини – той е направил доста добрини. Има един закон в религиозния живот: този, богатият човек, в началото беше много добър и после стана лош, затова доброто не му се вмени; в началото беше добър и после стана лош. Казва се в Писанието, че ако праведният напусне правдата си и направи в края едно престъпление, доброто няма да му се вмени; и ако грешникът, който през целия си живот е живял лош живот, накрая направи добро, греховете няма да му се вменят.

Сега аз вземам това не в статическия, но в динамическия живот – важен е последният момент. Вечерно време, преди да си заспал, зависи в какво състояние си бил. Като си живял през деня, последният момент ще определи целия идущ ден. Целия ден си живял добре, но вечерта по най-малката причина си изгубил настроението си и ти дойде една лоша мисъл. Аз съм слушал много религиозни хора, които казват: „Едно време бяхме непредвидливи“. След като е живял 20 години духовен живот, казва: „Едно време имахме условия да станем богати – и ни е мъчно, че не станахме такива“. С тази мисъл той ще иде в Сахара.

Вие казвате: „Защо човек трябва да живее добре?“. Всички имате тази опитност. Двама души, да кажем, се влюбят – минали сте през тази опитност и знаете какво нещо е влюбването. Младото момиче, което не се е влюбвало, ходи така – набожно е, не обръща внимание на себе си, грехите му са парцаливи, неумито е, разчорлено, палаво. Но щом се влюби, почва да се мие по три-четири пъти на ден, със сапун си измива лицето; и тази рокля, с която е ходило по-напред, не я иска – хубава рокля иска; туря си панделки, украшения, в огледалото се оглежда сутрин, на обяд и вечер, по 3–4–5 пъти на ден. Казват: „Поправи се нашата малка Драганка – угледна стана“. Но тя не мисли вече за баща си и майка си: по-рано е мислила за тях, а сега мисли за още едного. Ако има баща и майка, мислела е дотогава за тях, за братята и сестрите си, а пък като почне да се облича хубаво, мисли за още едного – едно странно лице е влязло в ума ѝ. Сега

тя става спретната и почва да става малко гневлива, казва: „Не ме бутайте, не съм разположена!“. После по едно време пощата идва, момичето тича и пита: „Има ли писмо?“. Щом няма писмо, пак е неразположена, казва: „Не ме бутайте!“; щом има писмо, веднага лицето му е весело, а бащата и майката не знаят защо. Като няма писмо, момата казва: „Не ме бутайте!“, а като дойде писмото, всичко върви наред. Но докато тези хора са надалече и любовта действа, те живеят по любов; щом се съберат на едно място, изменя се животът им.

Човек може да изгуби любовта си за една дума. Често онези влюбени, докато не са се събрали, минават за ангели Божи и един за друг. Казват си: „Ти си ангел, ти си божество“, така е и в писмата; а после, щом като се съберат на едно място, дойде другото. Той каже: „Колко си грозна!“, а като каже „ти си грозна“, изменя се цялото състояние. Тези хора, влюбените, са чрезмерно чувствителни, те дават особено тълкувание на думите. Една дума може да произведе цял обрат в живота на човека. Могат да кажат някой път, че човек трябва да се въздържа, но има един закон, който определя нещата, трябва да се научим на него. Казват: „Какво било, че казал една дума?“. Една дума е като един малък зародиш, но тя има динамичност в себе си. Вие минавате по пътя, нещастен сте и намирате едно житно зърно. И често казват, че онзи петел, който е изровил диамант, е възкликнал: „Това да беше житно зърно!“. Петелът ровил и не намерил зърно да го клъвне, а намерил диамант и казал: „Защо ми е този диамант?“.

Сега Провидението дава на човека едно житно зърно, а той казва: „Да беше диамант, защо ми е житно зърно?“. Обаче в диаманта я няма тази динамична сила, която има в това житно зърно: ако му дадеш условия, то може да храни след 9 години целия свят. Казвам: динамична сила има в него, само условия трябва да му се дадат. Имаш някой път една мисъл в себе си или едно чувство, което прилича на житно зърно. И ако на това чувство или мисъл им дадеш условия, то за няколко години ще ти

подобряят условията. А вие казвате: „Да беше скъпоценен камък, да го продам и да си поправя работите!“. Вие всички се събирате и като ви гледам, виждам, че както гледате на живота, трябват ви още хиляда години, за да разберете Царството Божие.

Например седите тук, в салона, и да кажем, че някой си време до вас – вие правите въпрос и се безпокоите. Салонът трябваше да бъде два пъти по-широк и два пъти по-висок, но онези, които го правиха, толкова са разбирали и така са го направили. Вие сега седите и се смущавате, казвате: „Те не разбираха как направиха салона“, но и вие, като седите, не разбирате. Някой сега до вас, притеснил ви е и на вас ви е неприятно, а пък той не влиза в положението ви, че ви е неприятно. На вас ви иде да му кажете да се помръдне малко, а с това помръдване му предавате неразположение. Има хора, които не трябва да се турят един до друг, понеже единият е нагорещен с хиляди градуси, той е направен от желязо, а другият, който е седнал до него, е направен от дърво. Че вие, като турите дървото при желязото, което има хиляди градуси, ще отиде дървото – последният усеща топлина и тя ще му направи някоя пакост. Студените трябва да са при студени, а горещите – при горещи, за да не си правят пакости. И горещият като е при студения, студеният ще почне да се топи, а пък горещият, като е при съвсем студения, ще се изстуди.

При сегашния живот всички хора са поставени на едно голямо изпитание. Ние искаме другите хора да разбират нашето състояние, но най-важното е човек да разбира своето състояние, не състоянието на другите хора. Седиш си и са те притеснили: представи си, че този човек, който те е притеснил, не разбира твоео състояние. Какво трябва да правиш? Ти седши, външните условия на живота са лоши, стеснителни; разни мисли ти минават, имаш неразположение – какво трябва да правиш? Да допуснем тогава, че както си в салона, седиш между двама души, които не обичаш – какво трябва да правиш? Или пък двамата не те обичат – какво трябва да правите в

един салон? Аз вземам това в най-общ смисъл: считам, че вие, които сте тук, не сте от тях. Вземам два крайни случая, но казвам: представете си, че има някакъв повод, поради който през ума ви минават най-лошите мисли и желания – какво трябва да правите в дадения случай?

Влизате в една стая, дето от изток и от запад има два отворени прозореца и става силно течение. Някога хората ги е страх от течение. Има защо да ги е страх – едно течение може да ви причини някой път голяма пакост. Ако вие сте изпотени и седнете на течението, могат да се простудят вашите капилярни съдове и вие с години да страдате от ревматизъм или от някой друг недъг. Веднага трябва да затворите източните и западните прозорци, за да няма никакво течение. И тогава трябва да затворите прозорците на вашия ум и на вашето сърце, за да не стане течение и да не се простудите. Защото като влязат някои отрицателни работи във вашия ум, вие може да се пресечете. Например казвате: „Моите работи няма да се оправят“. Откъде знаете, че вашите работи няма да се оправят – това са предположения. Или може богатият някой път да каже: „Мен ми се струва, че мога да изгубя своето богатство“. Работите на бедния не се оправят, когато не работи, а богатият може да изгуби богатството си, когато не постъпва право. Ако на всички работници богатият не плаща право, а ги подяжда, той сам си създава неприятели, които могат да го претупат някой ден и да му вземат богатството. А пък щом сиромашът не си гледа работата както трябва, то и заплатата му няма да бъде както трябва; пък ако си върши работата както трябва, той тогава ще бъде оценен.

Та едновременно зависи от вашия ум и от вашето сърце какво ще стане в бъдеще. Смятате ли, че ако не мислите както трябва, и на вас ще ви се плати? Не. Ченуе в света със своята мисъл сме работници. Твоята мисъл ще се представи в невидимия свят: каквото мислите днес, вечерта ще ви плащат. Вие сте в едно голямо предприятие и работите, а сега учите, че можем да мислим каквото искаме. Не, не можем да мислим каквото искаме

за работата, която вършим. Но ако ти мислиш за външни неща, тогава ще заприличаш на онзи българин – Цеко Грънчарски. Той си поставил за цел да отиде в Америка, да изучи френски език и да го преподава в една гимназия в Америка. Бил е в България гимназиален учител, но му дошло на ума, че трябва да има доста пари, за да отиде в Америка. Казал си, че е по-добре да отиде в Париж и там да научи френски. И отиде в Америка едновременно да преподава и френски, че да му плащат за това. Отива във Франция и вижда, че животът е скъп, и за да не си изхарчи парите, ходи в една църква да намери работа. Там му дали една ръчка на голям орган и той само трябвало да вдига меховете и по този начин да ги пълни с въздух, за да може органистът да свири.

Сега ви представям един пример, който е действителен и който Цеко Грънчарски сам ми е разправял – порано бил учител в гимназията, а сега натискал меховете. Той казва: „Седя и съм се замислил с какъв ум съм дошъл в Париж. И тъй, увлякох се в своята мисъл и по едно време дойде някой, сбута ме така и ми каза: „Господине, меховете!““. Аз като съм се замислил така, спрял съм да турям въздух в меховете. И ми казаха: „Тук не се иска отвличане на мисълта, органистът трябва да свири!““. И аз почнах пак да надувам меховете“.

Ние всички гържим по една ръчка и няма какво да мислим за себе си. Като спреш, един ангел ще дойде и ще ти каже: „Хайде!““. Ти мислиш, че си Цеко Грънчарски, че си бил учител, и мислиш в какво положение си изпаднал сега. Ангелът ще каже: „Какво си бил в България, това не ни влиза в работа, сега трябва работа да се върши“. Ти имаш една ръчка и трябва да работиш. Неразположен си – това не влиза в работа в духовния живот, твоето неразположение е от частен характер.

Та казвам: животът ти е даден за изграждане на едно самооблагане. По някой път има едно чудно съчетание. Наскоро – мисля, че това беше вчера, иде една млада сестра – заболя я стомахът и плаче от него. Седи отвън, аз ѝ казвам: „В събота не идвайте да ме безпокоите“. По-

ставил съм си едно правило, а пък те идват в събота. В събота искам да се уединя, искам да се повдигна – тогава няма да ме безпокоите, понеже имам друга работа. А тази сестра сега вика: „Учителю, стомахът ми!“ Аз мълча и гледам, че един друг тропна на вратата: трак-трак-трак. Този е пък свети Георги, един циганин. И той вика: „Учителю, един чувал брашно!“. След това чувам – една котка е дошла и почва да вика: „Мяуу!“ – тя пък иска сурене. Георги вика и сестрата вика, а котката мяучи; след това чувам и вятъра, и той вика: „Бууу, бууу“. Аз седя и разсъждавам: на сестрата казах: „Ще мине“, на свети Георги казвам: „Върви си, чувалът ще дойде“, на котката казах: „Чакай!“; а на вятъра рекох да си духа. Четири души – цял квартет: дядо Георги, сестрата, котката и вятърът.

Сега аз и мисля: „Ти ако си в положението на младата сестра, какво ще правиш? Или ако си в положението на свети Георги, какво ще правиш? А ако си в положението на тази котка – тя мяучи и знае ли как? С особено мяучене. И вятърът си духа“. Казвам най-после така: „Не искам да бъда в състоянието на младата мома, не искам да ме боли стомахът. Тази сестра не е яла каквото трябва и сега я боли коремът. И дядо Георги не е мислил като млад както трябва и сега му е дошло до брашното. И котката мяучи, и вятърът си гледа работата“. Вятърът, като духа, казва: „Тури ги всички на работа, те не работят. Младата мома не е мислила, когато е яла; и дядо Георги не е мислил, и котката не е мислила. Та нека да мислят, да отидат да работят!“.

Сега аз мисля: „От онези се избавих, с котката какво да правя сега? Младата мома ще дойде само веднъж, дядо Георги си замина с каруцата, а котката остана, а пък тя мяучи“. Онези разбраха. Казах на сестрата: „Не ме безпокойте сега, съботен ден е!“ С котката какво да правя? Някой път излизам из търпение, казвам си: „Трябва да я бия!“. За чудо голямо тази котка не мяучи вече – седнала е до кюшето и се е умирила; цяла нощ седя там, без да каже *мяу*. След това и вятърът стихна отвън. Дойде ми

тогава една мисъл: при каквито условия и да се намираш, те ще се подобрят. Най-първо аз мислех, че тази котка няма да ме разбере, но тя ме разбира. Даже като помислих, че много ще мяучи и че ще си изгубя настроението, тя каза: „Не, аз няма да стана причина да се развали твоето разположение и настроение“. Котката не си отиде – тя седна до прага и си кротуваше, и като слязох сега, горе я оставих. Дошла тази млада сестра – да съм на нейно място, и аз ще отида да търся помощ. И дядо Георги се мъчи – трябва му един чувал брашно. Той с големи работи се занимава – като дойде, не казва „едно кило брашно“, но иска един чувал – на едро, като търговец.

Та законът, който съществува, е такъв: ние в света сме поставени на един голям изпит, не стоим в хармонична среда. Например аз разглеждам тази мисъл така: ако дядо Георги беше дошъл като богаташ и даваше за едно кило брашно 20–30 хиляди лева, а аз имам жито в хамбара – как щях да изляза тогава веднага! Ако за едно кило броеше 2 хиляди лева, веднага ще излезем; но щом иде дядо Георги и иска назаем, на почек, считаме, че ненавреме е дошъл; а пък като имаме пари, казваме, че навреме е дошъл. Сега на дядо Георги му казвам: „Как ти, светията, си изпаднал да искаш един чувал брашно, да просиш!“ – и че му трябва не едно кило брашно, но един чувал. И той е умен – като ме поглежда, казва: „Сто души викат подир мене, гладни ще измрем“. Ако гладният иска да задоволи своя глад, той се лъже; ако жадният иска да задоволи своята жажда, и той се лъже. Гладът е едно естествено състояние в тебе. Ако имаш нужда от храна, чакай този глад, докато произведе онзи резултат вътре в тебе.

Гладът всякога носи нещо хубаво, жаждата носи нещо хубаво. Да допуснем, че вие сте един пътник. Може да сте гладували три дена – да сте постили. Една домакиня няма хляб, но има брашно и ще ѝ отнеме час и половина, догдето замеси брашното и се опече хлябът; и след известно време той ще бъде готов. Та гладният човек защо да не търпи дотогава? Всички несгоди в нашия живот,

ако ние се опрем на Божествените разпореждания, за час и половина ще се оправят. Има три момента: твоят глад ще се задоволи или сутринта, или на обяд, или вечерта. Ти целия ден не можеш да гладуваш – вечерта, преди да е залязло Слънцето, твоят глад ще се задоволи; до вечерта не може да не се задоволи твоето състояние. Това е една опитност сега, тя не може да се докаже отвън. Ако вие спазвате всички правила, всички закони на Божествената Любов, вашите нужди ще се задоволят от изгрева до залеза на Слънцето. А пък има неща, за които невидимият свят никога не отговаря. Ако си гладен, ще се задоволи твоят глад, но ако искаш да имаш от сутринта до вечерта едни лачени обуца, те няма да дойдат. Хлябът ще дойде, но лачените обуца няма да дойдат – те не са необходими. Да имаш лачени обуца, това значи да си създадеш нещастие – кожата на камилата или нечия друга трябва да се одере... Питам: ако щастие то ти ще причини нещастие на другите хора, това щастие ли е? Ако благо то на един човек произведе нещастие то на десет души, това не е благо: Бог изисква от нас нашето благо да бъде благо и за другите хора.

Страданието е едно благо, то е благо за всички, а пък радостта е благо само за едного. Тогава какво ще кажете за следното: страданието, което Христос претърпя, беше едно благо за цялото човечество – и днес и Христос, и верующите жънат плодовете на това благо. Вие мислите, че Христос не трябва да пострада. Ако не беше пострадал, Той щеше да има едно благо само за Себе Си, а пък страданието Му беше едно благо за всички. Ако ние страдаме, всички страдания в света са благо за цялото човечество, а пък радостите са лично благо – така разбирам аз. Ти искаш да бъдеш щастлив – това е твоето лично благо; нещастен си – участваш в благо то на цялото човечество. От какво иде богатството, от какво излизат хубавите картини? От онзи ли, дето грехите и ръцете му остават неоцапани, или от онзи, чиито ръце и грехи са оцапани; от хората с чистите или с оцапаните грехи излизат картини? От тия с оцапаните грехи.

Страдащите в света са хората, които спасяват света – това е гледището ми, това се проповядва. Аз говоря за страдащите, но не говоря за мъчението, не говоря и за труда – говоря за страданието. То е един Божествен метод, едно благо, което трябва да дойде. За онзи котел, който е направен на някой локомотив, ако той имаше съзнание, това напрежение на парата вътре, горещината в котела нямаше ли да бъде най-голяма несгода? Това, което считаме за несгода в случая, е едно благо, за да могат пътниците да се пренесат по пътя от едно място на друго и да си свършат една хубава работа.

Сега ние търсим едно спасение в света без страдание. Такова спасение няма – и на Небето ще бъдат щастливи един ден само онези, които са били нещастни на Земята. Които са участвали във всичките страдания на земния живот, ще участват и във всичките блага на небесния живот; тези, които не са участвали във всички страдания на Земята, не могат да участват и във всички блага на Небето – такъв е законът. И онези, които благуват тук, на Земята, ще се намерят на другия свят на работа. Агът е нивата – там всички се занимават, те са огньари там, вършат много груба работа. Та които не са работили тука, ще работят в другия свят, а пък които са работили тук, ще почиват в другия свят. Праведните от Земята, които са работили на нея, ще почиват в другия свят, а които са почивали в тоя свят, ще работят в другия. Ако работите в този свят, в другия свят ще бъдете блажени, ще почивате; а пък ако сте почивали тук, в другия свят ще опъвате каша.

Та Христос казва: „Това, което е било скрито, ще се разкрие“. На един човек, който е направил прегрешение, не трябва да му казваш по кой начин да заобиколи закона. Ще го оставиш да го хване законът, иначе ти не го възпитаваш правилно. Не могат да те обичат хората, за които ти не си пострадал, за които не си пострадал. Онзи, за когото ти си пострадал, как няма да те обича? Един български офицер ми каза: „Аз обикнах войниците. Раниха ме, паднах до линията на неприятеля и огънят върви, пада

наблизо. Вечерно време беше. На тези войници им дошло на ума: скочили юнаците, 30–40 души войници, отвързват си ремъците и ги закачат един за друг, правят едно дълго въже. И ме пренесоха, спасиха ме. Оттам насетне имам друго отношение към тези войници. Те имат любов, братя са. Аз не мога да направя това, което те направиха за мене. И оттам насетне имам вече друго отношение към тях – оживяха тези войници за мен!“. Ако ние не можем да извадим нашите каиши, пренаските си, за да извадим един от бойната линия и да го пренесем на гърба си, тогава как ще ни обичат? „Тези войници ме носиха на гърба си“ – казва офицерът. – Те ми казваха: „Не бой се, господин капитан, няма нищо!“. Всички войници го насърчавали и офицерът казва: „Разбрах какво хубаво и благородно чувство се крие в човешката душа!“.

И ако разбереш онова, доброто, което се крие в нашата душа, какво ти коства на онзи, който се дави, да му подадеш ръката си и да го спасиш? Може да се яви в тебе мисълта: „Може да ме завлече и мене“. Възможно е. Когато си даваш ръката, ти имаш една основа. Или другояче казано: не цадете вашата любов! Ето аз какво разбирам: не мислете, че любовта е нещо маловажно – тя е в състояние да помогне на всички, без разлика. Не си правете оглушки: когато гойде Бог във вас, онова, което Той изисква, направете го смело и решително, без да се колебаете. Това е силното в Любовта – там, дето се касае за живота на човека, направете всичко! На този човек животът му виса на косъм, дайте му ръката си! Този човек, който се е пожертвал за тебе, не може да не го обичаш завинаги. И казва някой: „Защо трябва да обичаме Христа?“. Трябва да Го обичаме, защото ако не беше Той, ти нямаше да бъдеш тук. Той ти е дал ръката Си и не може да не Го обичаш. Обичта всякога подразбира, че някой е направил за тебе голяма жертва – и ти не можеш да не уважаваш тази жертва.

Та казвам: всякога правете жертвата наместо, за да гойде Божията Любов във вас. Христос казва: „Ако Ме любите, ще опазите Моя закон“; казва също: „Както Ме

е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих“ и „Ако Ме любите, и Отец Ми ще ви възлюби, понеже вие възлюбихте Словото Ми!“.

Та този е истинският път: пътят на Любовта е път на великата жертва – докато всички дойдат до онова велико съзнание, че трябва да служат безогледно. Трябва едно служение в света безогледно, едно разумно служение. Безогледно в смисъл – без да мислим за нашите интереси, да изпълним Волята Божия и да изпитаме едно приятно чувство и уважение към Бога, че онова, което Той е казал, е Волята Божия. И при най-мъчните условия, когато човек изпълни Волята Божия, той чувства в себе си нещо мощно, силно и велико. Това е пътят, по който трябва да вървим.

Отче наш

25 декември 1938 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПОСРЕЩАНЕТО НА ГОСПОДА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Лука.

В начало бе Словото

Малко размисление

Има един начин на четене на свещените книги. Когато се чете Евангелието, хората се пренасят преди 2000 години. Какво е приказвал Христос? Този разказ се отнася до живота на Неговото време. Тези, които четат Евангелието, искат да го приложат дума по дума, както го четат, и изваждат известно заключение. И се заражда едно противоречие: днес хората не постъпват така, както преди 2000 години. Сега как разбират децата живота? Децата на една година разбират живота по един начин, на две години – по друг начин, на 3, 4, 5, 6 – по особен начин; и колкото човек повече расте, се смята за по-зрял. Тридесет години се смятат за зряла възраст. Има три зрели възрасти. От една година до тридесет години – това е физическият живот на човека. Тридесетата година – това е зрялата възраст за живота; до 60 години е духовният живот на човека – шестдесетата година представлява зрелия живот на духовния човек. Третата фаза е до 90 години – тя представлява умствения живот на човека, той започва да разбира Божественото. Едва когато стане на 90 години, човек ще почне да разбира Божественото. Сега вие едва сте завършили физическия живот и в духовния живот сте деца.

Детето отначало, до седмата година, се гържи за роклята на майка си. От седмата до четиринадесетата година се сърди и плаче, от четиринадесетата до двадесет и първата година то става вече малко по-умно. Но можем да вземем периоди от по десет години – десетилетия. Всяко десетилетие се отличава с някои особености. За да разбере човек Свещеното писание, той трябва да има в себе си изработени съответните органи. Не мислете, че е лесна работа да разбирате Писанието. Трябва не само да разбираш, но и да можеш да направиш нещо. Аз ще си послужа с някои аналогии. Ние казваме, че може да живеем в Божественото и Божественото да живее в нас, и пак да не можем да се ползваме. Че в Бога живеем, това е външната страна, а има и вътрешна страна. При възможностите и при условията, които човек има, той трябва да бъде разумен, защото нещата не стават механически. Някои казват: „Да дойде Духът и да ни направи добри“, но това ще бъде като работата на грънчаря. По отношение на нашето тяло това е вярно, но по отношение на човешката душа това схващане не е вярно и човек се заблуждава.

Казват, че човек може да бъде духовен и пак да не постъпва право. Нима всички религиозни хора не са били вярващи, но най-големите спорове стават на физическото поле за ниви и къщи, а пък в религиозно отношение – за вяра. Например казват: „Ти как вярваш в Христа – Син Божий ли е Той, или не? Как вярваш в църквата, кое учение е право? Еду-кой си авторитет какво е казал, Кант²¹ какво е казал?“. На времето си каквото е казал Кант, е било право. Например измервали са ръста на едно дете, когато е било на десет години. То имало ръст 120 см. Казвам: аз съм проверил неговия ръст, той е 120 см. Но друг казва: „Аз го мерих и виждам, че е 150 см“. И спорят сега. Нека това дете да го премерят. Та нещата, в които сега вярваме, след време няма да бъдат верни; и това, за което се разправяте, след време ще ви се види детинско. Тогава как ще примирите противоречието? Ти казваш: „Как може да бъде това?“.

Да вземем обикновения живот. Вземете втората възраст – всяко едно момиче от четиринадесетата до двадесет и първата година какво мисли? От четиринадесетата, та до двадесет и първата година то почва да се облича хубаво, обича да ходи на хорото, ако е на село. Това прави до известна възраст; щом това момиче стане на 60 години, тогава не се облича вече. Най-първо се е обличало с шарени грехи, с шарена кърпа, с чумбер на главата си, а щом стане на 60 години, няма китка, няма чумбер на главата. Питам: защо в младата възраст се облича грижливо, а после не се облича, кои са съображенията? От този пример пак може да се извади едно криво заключение. Аз правя едно сравнение: пролетно време дърветата се окичват хубаво, а зимно време листата оканват; зимно време те стават баби, а лятно време се подмладяват. Щом се задоволят всичките желания на човека, той остарява. Всички религиозни хора искат да бъдат свършени, да се задоволят желанията им, че като тях да няма други, но това е погрешно схващане. Една чаша да не мисли, че може да събере целия океан в себе си, да не мисли, че като се сложи в нея един килограм вода, тя всичко има. Чашата си е чаша, а океанът си е океан. И това, което океанът съдържа, чашата не го съдържа. Че в чашата има ли китове, акули, октоподи, има ли пъстърви? В нея има дребносъци.

Та казвам: от всички се изисква едно правилно разбиране. Мнозина от вас сте под чуждо влияние. Вие казвате: „Аз искам да бъда свободен!“. Че не може да намерите днес човек, който да е свободен. Ние като дишаме въздух, се заразяваме с мислите и с болестите на хората. Може да направим един опит. Ако влезете в едно село, дето хората се карат, няма да се минат една-две години, и във вас ще се яви желание да се карате. Но това не е ваше желание, това е желанието на селото. Или пък ако идете в едно общество, след една-две години, като дишате неговия въздух, ще кажете: „Аз съм доста напреднал“. Но вие само изпитвате напредъка на добрите, колко са те напреднали, и опитвате напредъка на ония хора, които

са се карали, защото и в караницата има напреднали хора. Когато хората обедняват, има обедняване в различни степени. И сиромашия, и богатство има в разни степени; и знанието е в различна степен.

Сега искам да ви изнеса следното. Вие трябва да се интересувате от благата, които Бог е дал. Той е дал едно време на хората блага и когато Христос дойде и четете Евангелието, какво ще кажете? Аз се чудя как хората са изопачили Евангелието, Неговите гуми, и ще Му кажа: кой дава правото да нарушават закона? Знаеш ли какво е казал Христос? Онези изкуствени цветя, които са турени на картината, могат да останат такива дълго време, никой не може да ги измени – те остават, както са нарисувани преди две хиляди години, имат само малко изменение. Но тези цветя, които вие посаждате сега, ще се изменят. Ако нарисувате едно дърво на картина, то ще си остане такова, каквото сте го нарисували, а живите дървета ще се изменят постепенно.

Та сега, като се расте, какво трябва да се вложи при растенето? Една къща ще се изгради от такъв материал, какъвто донесете; следователно животът почива върху онези мисли, желания и постъпки, които човек носи в себе си. Как проучвате мислите, как познавате дали една мисъл е ваша, или чужда; и как да познаете дали едно желание е ваше, или чуждо; дали една постъпка е ваша, или чужда? Някой път ние казваме, че нещата са общи, но трябва да имаме ясна представа за тях. Например въздухът е общ, но ако вие го вдишате в себе си, онзи въздух, който е влязъл в един човек, е изгубил своята преснота. Значи необходимо е въздухът да бъде пресен и в това отношение постоянно има течение: старият въздух отива нагоре и навън, а новият въздух – надолу и навътре. И благодарение на това течение, на тази смяна, ние постоянно дишаме пресен въздух. По краищата на гробовете остава малко и от стария въздух. Ако вие живеете добре, трябва да се храните с онези мисли, които са Божествени, а не с онези мисли, които са минали през ума на един човек. Аз сега не отричам – една мисъл може да е минала през човешкия

ум, но той може да ù е дал ход, без да я е опетнил. Ако мине силата на Любовта през вас, вие може да ù дадете една нова украса и тя може да изгуби първоначалния си характер.

Вие не правите разлика между обич и любов, имате едно и също понятие за тях. Любовта изтича от центъра към периферията – от Бога към периферията; а обичта – от периферията към центъра. Обичта е венозна кръв, която се връща да се пречисти, а пък любовта е артериална кръв. Следователно любовта може да я уподобим на кръв, която излиза от Бога. Защо трябва да любим? Защото тази кръв трябва да излезе от Бога и да изтича през нас. Без любов човек не може да бъде щастлив – и доколкото вие позволявате на тази любов да циркулира във вас, доколко ще имате щастлив живот. Ако сте нещастни, значи кръвообращението не е правилно, но това кръвообращение зависи от нас, от нашето схващане и разбиране. Вие казвате: „Като идем на онзи свят, нещата ще ни станат ясни“. Онези, които не разбират закона, очакват да идат на онзи свят, за да го разберат; а пък онзи, който може да разбере закона, той може да го научи и в този свят.

Човек е облечен с дванадесет тела. Сега няма да ви говоря за това – дванадесет тела има той. Засега от дванадесетте тела функционират само четири: първо – физическото тяло, второ – на чувствата, на сърцето, трето – на човешкия ум, и четвърто – на разумния живот, наричано още тяло на причинния свят. В тези четири тела функционира той сега, а пък другите осем седят в зачатъчно състояние, те очакват за в бъдеще да се проявят. Като влезете в духовния свят, там ще развиете още четири тела; като влезете в Божественния свят, ще развиете пак четири тела – и ще станат всичко 12. За някого казвате: „Той много е разбрал“, обаче неговото умствено тяло не е пробудено и тялото на сърцето му не е организирано, а пък мислят за него, че е духовен човек. Духовният човек е спокоен, той няма какво да се вълнува. Казват му: „Еди-кой си е болен, ще

умре“, той казва: „Няма нищо“. Викат го домашните му, казват: „Какво ще правим без него?“, той пита: „Че преди да беше дошъл, какво сте правили?“. Например майката, преди да е дошло детето, е играла на хорото, а сега, като дойде детето, тя мисли, че без него не може. Че преди как е живяла без него? Едно време детето беше в нея, после то излезе вън от нея. И като умре, къде ще отиде? Пак ще се върне при Бога.

Сега разбирайте го, както искаме. Вие ще си направите една къща и казвате, че сте вътре или че сте вън от нея. Какво разбирате под тези думи? Има разлика. Де е същественото: въкци ли е същественото, или е вън от къщи? На физическото поле същественото е вън от къщи, понеже вън са Слънцето и звездите, а пък въкци Слънцето ще го видиш през един малък прозорец. Но къщата е необходима: негодите, които съществуват на Земята, се избягват, като имаш едно жилище. Ние се лишаваме в къщата от някои външни блага, за да придобием някои вътрешни блага, и сме благодарни за това. Ние нямаме всички удобства, които отвън Природата има. Кой свят е по-красив – нашите къщи или външният свят? В къщата има ли круши, ябълки, череши, сливи? Но като излезете отвън, те съществуват. Във вътрешния свят вие нямате тия блага. Също така има един умствен, има един духовен свят вън от вас. Сега по този начин трябва да започнете да работите.

Вие по някой път трябва да имате едно огледало да се оглеждате. Да кажем, че сте изгубили десет хиляди лева – вижте се в огледалото каква промяна ще стане с вас. Или да кажем, че сте спечелили 500000 лева от лотарията – пак вижте лицето си в огледалото: то е светнало. На Рождество как се обличат хората? Вие се обличате хубаво и се променяте тогава – при всяка промяна, която става, се променяте. Но разумният човек има друга преценка. Да кажем, тази сутрин защо дойдохте, каква ви е целта сега? Всеки си имаше по една идея, а някои дойдоха тук по навик. Знаете ли какво значи навик? Вие отивате в гостилницата не от добра воля,

но като ви притисне гладът. А пък краката ви са слаби – ще влезете в една най-близка гостилница, понеже не обичате дълго да ходите. Човек трябва да има някаква идея, на която да се опира. Често ние отиваме някъде, за да добием нещо – и ако не дойдете тук, няма да добиете това, което сега придобивате.

Някой път ни казват, че човек е храм Божий вътре в себе си. Това е вярно, но в този храм само той ли трябва да се моли? Вие сте един храм Божий, направен от 300 милиарда живи същества, а казвате, че сте сами. Като се молите, 300 милиарда души се молят заедно с вас, по своему, както те разбират – и мислите, че сте единственият, който разбира правилно нещата: вие сте един от тристата милиарда същества. Питам: ако вашата мисъл се раздели, тогава къде е мисълта ви? Вие имате една треста милиардна част от мисълта. И колко е права вашата мисъл? Затова се намирате в едно противоречие. Речете да направите нещо, но събранието във вас каже: „Не“ – и вие го изоставите. Народното събрание вътре казва, че няма бюджет, няма кредит – и тогава се извинявате, че краката не ви държат, че коремът или главата ви боли.

Аз разбирам човекът, обърнат към Бога, да бъде следният: най-първо ще обърнете всички тия души – да повярват в Бога, и във всички тях да дойде едната Любов. Това е съвършеният човек. Никой себе си не е обърнал, никой не е господар на себе си, а мисли, че е съвършен. Не само главата, но и сърцето, и краката и прочие – целият човек, от главата до петите, трябва да бъде съвършен. Някой ще каже: „Какви са тия души?“. Такива, каквито сте вие. Човек е в една несъвършена форма. Мислите ли, че като влезете в духовния свят след време, след десет милиарда години, мъжът ще има мустаци? Може би след десет милиона години на мъжете няма да им израснат мустаци, а ще израснат на жените. Че какво показват мустаците и брадата; дългата коса у жените какво показва? Това са външни страни. След хиляди години хората ще имат много по-красиви лица, челата им най-малко с

два милиметра ще се повдигнат нагоре и веждите им няма да бъдат като сегашните. Погледнете ушите на магарето, на лисицата, на кучето – едно време това е било мода, това са били все човешки уши. Тези уши човек ги е поставил едно време – поставил е хиляди модели и сега е дошъл до сегашния си модел. Истинският човек в невидимия свят постоянно прави модели.

Христос казва: „Ако се не родите отново от вода и дух, не може да влезете в Царството Божие“. Аз не искам да развивам този въпрос сега, това е научен въпрос. Ще кажеш: „Що е раждане от вода и дух?“. Много проповедници развиват този въпрос, но както и да го развият, не е вярно. Това е един Божествен план, който е поставен сега в действие. Та казвам: вашите вярвания, които сега имате, ще ви доведат близо до тази Божествена идея, че човек трябва да се роди отново. Човекът, както и да вярва, трябва да мине през този процес на новото раждане; ако ли не се роди изново, вашето верую ще остане неразбрано. Христос казва в тази глава: „Търсете Царството Божие и Неговата правда и всичко друго ще ви се приложи“. Но това се отнася до физическия живот на човека.

Онези, които развиват идеята, че трябва да се родим отново, казват, че не трябва да се интересуваме от светския живот, че той не ни трябва на нас. Това е пак неразбиране на нещата. Ние не искаме да живеем както животните, но все-таки се интересуваме от животните. Ти може да не живееш светски живот, но пак да се интересуваш от него. Кое е лошото в светския живот? Ние мислим, че светският човек играе. Играта не е лошото. Казват: „Те пият много“. Та духовните хора не пият ли, вода не пият ли те? Пият. Само че светските хора пият подправена вода, а духовните пият по-естествена вода. Но някой път и духовните хора пият подправена вода: не искам да привеждам такива примери, понеже ги изнасяте навън и се поражда едно недоразумение. При един свещеник влиза един човек и го пита какво има в шишето. А в шишето имало една бистра течност. Онзи пита:

„Какво е това?“, свещеникът казва: „Това е светена вода“. Човекът бутва и вижда, че е ракия, а свещеникът казва тогава: „Кой ли е турил тази ракия в това шише? Това беше светена вода“. И попът сам се чулу.

Та често в шишетата на духовните и религиозните хора има ракия и тя минава за светена вода. Аз разбирам под *ракия* следното: всяка една мисъл, която не е чиста, Божествена, я считам за ракия; всяко чувство, което не е такова, каквото Бог го е създал, е ракия; и всяка постъпка, която не е каквато Бог я е създал, е ракия. Ние ракия не правим, но една нечиста мисъл е ракия. Ти трябва да имаш една Божествена мисъл. Когато ядеш плод, чист от гървото трябва да го вземеш. Ние имаме предвид в духовния свят да се храним с онези мисли, които Бог сега ни изпраща. И следователно когато вие четете Словото, ще видите, че всякога човек трябва да се моли, за да може да изпрати Бог Духа Си. Казано е: „Ще изпратя Духа Си“; и Христос казва: „Когато дойде Духът, Той ще ви научи“.

Има три начина в разбирането на живота. Когато аз говоря някой път за Любовта, подразбирам това, хубавото, чистото, което излиза и което влиза като храна в нашата душа. Когато говоря за вярата, подразбирам онази сила, която излиза от Бога и влиза в човешкия ум. Любов е, което влиза в човешката душа, а Божествената сила, която излиза от Бога и влиза в човешкия ум, това е вярата. И на трето място е надеждата: всички ония блага, които ние търсим, това е надеждата, която излиза от Бога. Това е онзи материал, който излиза сега и от който се строи човешкото тяло. Ние сме в процес на строеж, ние сме в един незавършен процес. Апостол Павел казва: „Не сме достигнали до съвършеното“. Някой мисли, че като вярва, като обича и като се надява, е в завършен процес. Не, той е в процес на строеж. Например най-първо ние не трябва да се безпокоим. Опитвали ли сте да не се безпокоите? Ние себе си измъчваме. Седнеш някой път и казваш: „Колко съм лош човек!“ – сам си казваш това; но като ти каже друг това, се сърдиш. В какво човекът

е лош? Той иска другите хора да бъдат много добри към него, а пък сам не е добър към тях, както иска от тях. Например някой аристократ, като върви, погледне го някой съсед и аристократът очаква съседът да го поздравя пръв; и полковникът върви и войникът пръв ще го поздравя. Кой трябва да поздравя пръв?

Ти като си кажеш, че си лош човек, как е възможно да се радваш в себе си? Как може човек да каже, че е лош, и отде знае, че е лош? Ако човек е станал лош, от само себе си не е станал. Ние търсим външни причини – значи направил го е някой лош; и ако е добър, някой го е направил добър. Тогава къде е човекът? Третото положение е: човекът, който служи на доброто и на злото, той е човекът. Някой казва: „Аз съм лош“. Не, ще кажеш: „Днес служих на злото“. Значи двама господари имах: злото е един господар и доброто – друг. Днес си лош, значи служил си при лошия господар; или си добър, значи служил си при добрия господар и добър ставаш. Ще имате тогава плюс и минус и това, което вършите, ще се самоунищожава, понеже доброто и злото ще се неутрализират. За да излезете от това безизходно положение, вие трябва да приемете Любовта, да възприемете онова, новото, което иде от Любовта. Едно житно зърно не може да намери смисъла на живота, ако не е озарено от Слънцето; и ако не дойде светлина, топлина и влага, това житено зърно не може да разбере света. В житното зърно има нещо скрито, което трябва да се прояви, като поникне зърното. И човекът, за да разбере себе си, трябва да е поставен при такива условия – при доброто и при злото. И вие ще намерите в какво положение се намирате – там започва растежът. Сега сме в положението, дето доброто и злото трябва да се развиват. Христос казва: „Кой от вас, като се безпокои, може да придобие един лакът на ръста си?“. Никой.

Сега тук, на Изгрева, са започнали неверни доноси, лъжливи кореспонденти. Никога не ставайте оръдие на лъжливи доноси. И всеки един от вас, който иска да изнесе нещо, нека да провери вярно ли е това. И аз проверявам

тук, че на нещата, които се казват, са им сложили по десет опашки. Ако вие четете днешните вестници, всичко, каквото те говорят, вярно ли е? Мислите ли, когато виждате човека в неговото лице, че това е вярно? За да изучите човека, вие не го изучавайте такъв, какъвто го виждате, но трябва да имате малко прозорливост. Човек трябва да се изучава такъв, какъвто е. Някой човек се усмихне – това ни най-малко не показва, че той е така весел, както изглежда. Някой се показва много сериозен, но това ни най-малко не показва, че е сериозен: той има да дава десет-двadesет хиляди лева, затова е сериозен – и това е безпокойство.

Някой пък има някакво недоволство – вие искате сега да се представите пред него. Представете си, че довечера Бог ще дойде при вас и ще похлопа както при Адам. По-рано, преди съгрешаването, Бог идваше по три пъти в Рая и Адам Го посрещаше. Сутринта дойде Бог в Рая и Адам не се представи; дойде на обяд и Адам пак не се представи. Каза Бог: „Може да е на работа Адам“ – и вечерта дойде и започна да го търси и да го вика къде е. Сега аз само ви давам една картина на онова разбиране. Скрил се бе някъде Адам, и най-после Господ го намери в един шубрак, че се е скрил там. Защо се е скрил? Адам каза: „Убоях се от Твоето лице!“.

Питам сега: как ще се явите пред Господа? Вие искате Господ да ви търси ли, или вие да Го търсите – кое е по-хубаво? Писанието казва: „Търсете Ме, докато съм близо“. Някой казва: „Аз съм търсил Господа и сега не искам да Го търся“. Тогава ти си под някоя шубрачка. Естественото положение е: като дойде Слънцето, трябва ние да излезем да го посрещнем – това е естествено положение. Естественото положение е когато дойде Господ, да Го посрещнеш и да Му отгледеш онова внимание, което заслужава, а пък ти си зает и не искаш да Го посрещнеш. Сега казвате: „Що значи посрещане?“. Посрещането на Господа е във вашата мисъл. Дойде ви една светла хубава мисъл, която преобразява живота ви; дойде едно светло чувство във вас – това наричам любов; дойде една светла

постъпка във вас – това е присъствието на Бога. Тази сутрин посрещнете Господа! Като дойде Той, да се представите такива, каквито трябва да бъдете, всеки да се представи така, както разбира. Някой от вас ще рече, че не му е дошло още времето; казва: „На стари години ще Го посрещна“. Закъснели сте: на колкото години сте сега, посрещнете Го! Няма по-хубаво нещо от посрещането на Господа – това е естественото положение. Нима малкото гете не трябва да посрещне майка си, когато дойде от града? И децата нали посрещат баща си. Кога детето не посреща баща си? Когато е направило някоя пакост; но щом децата са живели добре, те посрещат баща си и баща им им носи някакъв подарък.

Снощи една сестра дойде при мене вечерта. Беше крайно неразположена: влязъл бил някой в рая ѝ, вътре в нейния рай. Това е изкушение. Дойде някой твоят приятел вкъщи и казва: „Имате ли малко винце, петгодишно?“. Ти речеш да му купиш малко винце, и после ще кажете: „Хайде, наздраве!“ . Понапиеш се малко – това е едно изкушение. Или допуснете, че този брат носи пет-шест скумрии. Опечете ги малко и ги ядете с лимон – ти за хатър ядеш от тази риба. Това не е престъпление, но ти нарушаваш нещо. Като ядеш риба, аз разбирам да бъдеш мъчалив – това е яденето на риба. Рибата е мъчалива: аз препоръчвам да ядете риба в този смисъл – да бъдете мъчаливи, тя нито дума не казва. После рибата е винаги чиста, на нея лакомията ѝ е отвън. Аз не искам да извадите заключение в буквален смисъл: понеже вие донякъде сте риби, но сте станали и птички, та крякате някой път. Птиците не могат да бъдат така мъчаливи, но поне не трябва да крякате, а да пеете хубаво като славея.

Сега, през тази година, си купете по едно хубаво огледало и сутринта, като станете, поогледайте се. Или сутринта, или на обяд, или вечерта се поогледайте малко гали сте доволни от вашето лице и си поставете идеята, че трябва да бъдете красиви. Искате веждите ви да бъдат тънки – не ги скубете; искате лицето ви да бъде

червено – не го боядисвайте, нито устата я червисвайте. Ако искате бели да ставате, яжте грах; ако искате червени да станете, яжте череша; ако искате да имате тънки вежди, имайте едно тънко деликатно разбиране за нещата. Нека веждите ви да станат тънки – щом много желаете материални работи, веждите надебеляват. Това са общи работи, не трябва да вземате буквално нещата. Веждите, брадата, ушите – това са пособия. Мъжът има брада и мустаци – те са му антени, антени с дълги вълни; жените също имат мустаци, но с къси вълни. Понеже жените функционират с къси вълни, те са по-госетливи.

Та казвам: ако искате да възпитате един мъж, оженете го – само така се възпитава мъжът. Ако искате да възпитате една жена, да роди дете – децата възпитават жената. Ако искате да възпитате един човек, събудете неговия ум; ако искате да възпитате жената, събудете нейното сърце. Или другояче казано: събудете органа на вашата любов, за да разбирате Божественото, да имате благородно сърце; и ако искате да развиете вашия ум, събудете вашата светлина. Две неща ви трябва: любов, която да събуди душата ви, и Божествена светлина, която да събуди вашия ум, за да преминете в една нова фаза.

Тридесет и девета година е година на разбиране. Трябва да ликвидираме с всички стари сметки, с всичко старо да ликвидираме и да започне новият закон на Любовта. Това е само за вас: никога не трябва да налагате на другите едно учение, което не сте проверили; никога не говорете на хората това, което не сте проверили. Може да кажете: „Казват хората така, но не съм го опитал“. Някой път наблюдавам, изучавам човешкото естество. Аз съм забелязал, че някой ден, когато ми мине през ума да си почина, всички мислят, че нямам нужда от почивка. Някой казва, че ще стои само пет-шест минути – и седи един, един и половина, два часа. Казват: „Как го търпиш?“. Дојде някой и ми отнеме доста време, но тъкмо излезе той, влиза друг, а някой път си неразположен. Сега аз имам един начин да се справя с тия работи: мога да

се скрия и да стана невидим, но това не го считам за почтено. Дојде някой и аз му казвам: „Нямаш нужда от мене. Ти не знаеш какво нещо е страдание – само се тревожиш и се сърдиш. Иди си и като започнеш да страдаш, тогава ела при мене, а пък сега не се сърди много“. Не туряйте много дърва на огъня – най-първо благодарете на Бога за онова, което в дадения случай имате.

Някой път вие ме питате и казвате: „Учителю, какво намери в нас, че дойде тук?“. Че аз съм един пътник – минавам покрай един извор и ти ме питаш: „Как дойде тука?“. Аз ще кажа: „Пътят ми е оттук, минавам и се спирам. По този път минавам и рекох да се спра, да видя какъв е изворот. Та временно се спирам да видя какъв е изворот и пак ще си вървя, тук няма да остана за хиляди години. Ще си вървя по пътя, има и други извори“. Ти казваш: „Няма ли да ни посетиш пак?“, отговарям: „Назад не се връщам“. Ти питаш: „Да дойдем ли с тебе?“, казвам: „Може“. Този е пътят, по който се върви, но връщане назад няма. Внимавайте за едно нещо: тази форма, в която сте сега, няма да се върне. И ако между вас има често спорове, не зная защо, но като заминете за другия свят, това няма да се повтори – и ще съжалявате, че може да остане нещо непоправено в живота ви.

Аз имам едно разбиране: и в лошия живот, и в добрия живот – там е Бог. И Той казва: „Вие виждате ли в какво положение се намирам?“. Този човек греша – и Бог мълчи в него; вътре в нас, когато грешим, Бог пак мълчи. И някой път Той ти казва: „Не правиш добре“; питаш: „Как тогава?“. Бог казва: „Не правиш добре“, ти питаш: „Къде е Господ?“. Той казва: „Не правиш добре“, ти почнеш да се извиняваш. Бог казва: „Не правиш добре“, а ти петниш Господа вътре в себе си. Той е това благо! Дојде Слънцето и Господ ти се усмихне и ти казва: „Това Слънце за тебе го направих. Бъди като Слънцето!“. Отидеш при един сладък плод, Господ ти казва: „Бъди сладък като този плод!“. Та някъде Господ те учи с предметно учение какъв трябва да бъдеш. Някой път някой те нахука и Господ ти казва: „Ти не бъди такъв!“. Срещнеш някой

невежа, Господ ти казва: „Не бъди такъв!“ . Срецнеш учен, Бог ти казва: „Бъди като него!“ . Срецнеш някой, който свири, Бог ти казва: „Бъди като него!“ . Срецнеш някого, който не свири, Бог ти казва: „Не бъди като него!“ . Някой казва за някого: „Какъв опак характер има той!“ .

Ние мислим, че сме светии. По-голям светия от мене няма, а пък и аз още не се мисля за светия. Не мисля още да озарявам целия свят – аз осветявам само малко. Та къде е проникнало Словото? Съжалявам, че хората не разбират Божественото Слово. Във всинца ви трябва да се зароди желание да бъдете проводници на великата Божия Любов, която да минава през вас. Вие мене ме радвате дотолкова, доколкото сте проводници на Божията Любов, доколкото сте проводници на Божествената сила.

Трябва един друг да се зачитате. Зачитайте Божественото във вас и в другите – това е засега най-важното нещо. На Христа казаха веднъж: „Учителю благи!“, Христос отговори: „Не ме наричайте още благ“. Той изпъди с камшик търговците и среброменителите от храма, после стана неговата полемика с лицемерите. На Земята ние не можем да бъдем благи с някои хора. Аз даже някой път, като се стремя да бъда добър, повдигам тона си. Сега дойде при мене един млад брат и аз му казвам: „Да не ме лъжеш – нито черните, нито белите лъжи искам! Човек трябва да станеш, по този начин не може. Няма да ходиш да лъжеш младите сестри, такава любов не трябва. Ако ще любиш, на свят ще любиш, пък ако ще лъжеш, иди в света“. Оставете вашата любов с такива методи, каквито имате – да няма и така, и така; а пък ако искате обикновена любов, идете в света. Но щом дойдете до Божествената Любов, ще живеете както трябва – тогава сте на прав път. Че ти като обичаш една сестра, не трябва да накърниш чувствата в нея; или някой път някоя сестра казва за някого: „Аз пет пари не давам за него!“ .

Трябва да имате сега един идеал – какъв трябва да бъде той? Ние сега се спираме и казваме: „Православните са лоши“. Аз не защитавам никакви православни, никакви

окултни науки – трябва да влезе Божествената Любов в света! Като отидете при някой плод, той може да ви каже: „Не съм узрял, малко съм сладък още; трябва ми още два-три месеца, за да узрея“. Под думата *три* аз разбирам да съедините в едно любовта, вярата и надеждата, че да работят заедно – това е законът на трите. А деветте е когато съедините физическия, духовния и Божествения живот в едно. Три по три прави девет; на три места по три – девет: значи да се приложи Божественото на физическото поле, в духовния свят и в Божествения свят. Това е голяма работа, която ще ви научи как да проявите Божественото.

Когато се събудят умът, сърцето, душата и духът, ще станем силни – трябва да станем силни в света. Бог казва: „Моята сила се показва в твоята слабост, в слаба среда. Моята сила се проявява в твоето възприемане“. Всеки човек, който възприема добре Божественото, е слабият човек, или негативното. Нали негативното възприема добре нещата – той е от слабите; а пък силен е онзи, който изпраща Любовта. Та моята сила се показва в онава, което възприемате. Ако ние сме слаби, ще възприемем: и бих желал в известно отношение всички да бъдете тя е мъгчалива, нито дума не казва. слаби, за да възприемете Божията Любов, тоест да бъдете възприемчиви.

Кой от вас не е правил погрешки, само че някои погрешки са видими, а някои – невидими. Кой от вас не се е гневил, не е казвал: „Аз ще му направя това и това“; кой от вас не се е съблазнявал? Светът не е такъв, какъвто трябва. Бог всичко заличава и казва: „Напред вървете!“. Това, което правим, е външно; има известни мисли, които ни смущават – и те са външни. Трябва да оставим в нас онези мисли, които са Божествени. Ти седиш и питаеш: „Какво ще правя?“. Щом живееш на Земята, не се плаши, защото ако на нея няма условия за тебе да живееш и да прогресираш, ще те задигнат в другия свят, дето има условия; а щом останеш да живееш, значи има условия за един добър живот тук.

Утре като станете, пак използвайте деня. Не казвайте: „Днешния ден нямам условия“, всички имайте разположение. Че вие имате всичкото разположение на всички светии, които са достигнали до съвършенство – да, имате тяхното разположение. И се казва там, че за един каещ се грешник голяма радост става на Небето – когато се решите да обичате Бога, всички светии се радват за вас. Някой казва: „Няма кой да ме обича!“. Някоя мома никои момък не я е обичал и тя се отчайва. Че само един момък ли има в света? Има хиляди момци – тя може да си избира когото иска. Че онзи планински извор и рекичките, които слизат, престъпление ли правят, че образуват голяма река? Ако вода с вода се събира в едно, де е лошото, престъпление ли е това? Но когато калта влезе във водата и минава за вода, там е престъплението. Когато една ваша мисъл се съединява с мисълта на един друг или когато две чувства се съединяват, или когато две желания се съединяват – и в това няма престъпление. Може да обичате когото и да е, но обичайте го така както трябва. Не казвам, че вие не обичате, но имате едно криво разбиране.

Аз често съм правил опит докъде сте достигнали, някой път съм правил разни опити в света. Някоя мома я хвана и ѝ постисна малко ръката. Тя пита: „Какво искаш да кажеш?“. Казвам ѝ: „Да бъдеш добра, да гържиш сърцето си добро и ума – светъл“. А пък друга, като ѝ стисна пръстите, ме пита: „Аз съм много стара, какво искаш да кажеш?“. Аз и на нея ѝ казвам същото. Та младата се съблазнява и старата се съблазнява – и двете смятат, че аз мисля нещо. В мене мисълта е определена, на младите казвам: „Господ те е благословил, пази това, което Той ти е дал!“; на старите казвам: „Тебе Господ те е благословил, пази това, което Той ти е дал!“. Те и двете се чудят и казват: „Какъв ли долап има тук?“.

Навън казват за някого: „Светият му очите“. Та радвайте се, ако светят очите на някого. Когато потъмнеят очите на някого, хубаво ли е? Коя къща е по-хубава: която свети или която не свети? Ние трябва да се

радваме, когато нашите чувства горят, когато те са топли и меки и когато нашите мисли са силни. И на вас ви казвам сега, като ви гледам: пазете това, което Бог ви е дал, за всяко едно благо бъдете благодарни! Няма по-хубаво нещо от това, човек да има мир – аз ви говоря чистосърдечно, засягам и себе си. Добрият живот сега е съзнанието. Аз никога не допускам в себе си нещо отрицателно. Когато влезе една мисъл или чувство в мене, аз ги виждам – и всяко нещо го турям на мястото му. Никога не съвпращам една нечиста мисъл с една чиста – всяка мисъл трябва да отиде на мястото си.

Та казвам сега: бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш! Обичайте така, както Бог обича; имайте вяра, както Бог има вяра във вас. Под думата *вяра* разбирам, че Бог всякога изпраща Своята сила, за да мислим ние, понеже Той има вяра, че от нас ще стане нещо. Постоянно Бог ни облича с най-хубавите грехи и трябва да благодарим. И за в бъдеще Бог ни е приготвил много по-хубави грехи – и колкото повече растем, толкова по-хубави грехи ще имаме; и колкото повече се усилва неговата любов, ще дойдат и по-големи богатства. Сега малко приемаме и малко ни се дава, а пък за в бъдеще, когато се издигнем още, когато Любовта на Бога в нас се увеличи, тогава Любовта Му ще се излива в нас преизобилно – и силата Му ще се излива преизобилно, и богатата Му.

Сега ви пожелавам да бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни. Или на ваш език казано, за да ме разберете: учете се добре и бъдете най-прилежните ученици, каквито има в света! Желая ви да имате най-добрата обхода един към друг.

Отче наш

8 януари 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ГОДИНА НА РАБОТА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Ще прочета 10. глава от Евангелието на Йоан.

В начало бе Словото

Тази година е година, благоприятна за работа. И верующите страдат някой път от скука – няма какво да работят, не знаят какво да работят. Някой път скуката идва от това, че са се молили и им е дотегнало да се молят; по някой път им дотегне да четат Свещената книга. Казват: „Това го четохме толкоз пъти“ – мислят, че всичко е научено. Така се поставят, като че са разбрали всичко – няма какво да ги интересува; и казват: „Не остава нищо друго, освен като умрем, да отидем в онзи свят“, а пък това е едно голямо заблуждение.

Трябва да знае да работи човек и трябва да се учи отвсякъде. В една къща има вълна 10–20 килограма: трябва да я изпредете, да я изтъчете, да пригответе плат от нея и да направите дреха от плата, която да облечете. Това е във физическо отношение. И в духовно отношение човек трябва да знае как да работи. Например защо човек трябва да бъде добър? Че ако ти не си добър, няма да имаш материал, с който да работиш. Доброто и злото са материали и трябва да знаеш да ги преплиташ. За да си учен човек, трябва да познаваш доброто и злото, трябва да знаеш как да ги преплетеш тези материали, инак няма да ги туриш на работа и няма да може да се ползваш от доброто и злото. Например някое същество иде от невидимия свят. Там животът е друг, но какво ще

прави на Земята, каква работа ще работи? Тук най-първо ще му дадат най-проста работа: ще го направят един фенерджия – само да отваря фара, отдалече да го пали, за да го виждат корабите. Ти ще палиш фара: фенерджия си вътре в себе си, да не би тези, които пътуват вътре в езерото, да се заблудят; и ще отваряш и ще затваряш маяка, фара. След това ще ти дадат друга длъжност – да мениш въздуха навън и навътре. След това ще работиш с водата: ще туряш и ще преливаш – тая служба ще ти дадат. Ти може да си бил там горе един ангел, да си се занимавал с велики работи, а пък тук ще ти дадат прости работи.

Човек за да стане добър, как ще започне? Често аз съм забелязал: когато някой говори добре, друг някой си мърда главата, като че разбира. Може твоего разбиране да е толкова, колкото да знаеш да теглиш вълната, да видиш колко килограма е, но не знаеш да я изпредеш и да я направиш на плат – знаеш само да носиш вълната. Един българин във Варненско го обидили, като му казали: „Жена ти е много мързелива, не работи“. Той седнал да се хвали, донесъл цял един топ платно и казва: „Това е работа!“. Значи за да докаже, че жена му е работна, че не си губи времето, носи платното. Някой ще каже: „Глупава работа е това“. Не е глупава работа – човекът донася веществени доказателства, защото ако не може да донесе платното, каквото казват хората, ще бъде вярно, а пък те трябва да се опровергаят.

Доброто някой път е негативно, а някой път е положително. Плюс и минус има – два знака: кое е минус и кое е плюс? Когато даваш от доброто – даването на доброто е плюс; а пък минусът е, когато някой взема, той е негативен. Някой път трябва да издържаш, да търпиш – търпението е отрицателната страна. В живота плюс и минус кое е? Бащата е плюс, а пък майката е минус. А децата какво са, какъв знак ще турите на децата тогава? На децата ще сложат знака на равновесието – те уравнили са, те са закон на равновесието. Две успоредни линии – това представляват децата. Като събираш,

събраната сума – това са децата. Сега аз ви разпращам за статически работи, които трябва да минат в динамично отношение в живота. Умният човек трябва да съчетава думите: като ги говори, той трябва да знае колко положителни думи трябва да изговаря и колко отрицателни; и колко думи трябва да изговори неутрални. Децата са неутрални в онова, което майката и бащата вършат.

Та казвам: в дадения случай ако бащата не е в тебе и ако майката не е в тебе, ти не си дете. Тогава какво ще бъде твоето положение? Ако работиш само с баща си или майка си, или само с децата, тогава какво ще бъде твоето положение? Ние на Земята казваме: „Бащата го няма, умрял е“; и майката е умряла и остават само децата. Но това е в един свят вече, който е излязъл от реалите си – ние имаме един свят на смърт, на раждане и на прераждане. Раждането и прераждането е за избавление: умира човек за някоя своя погрешка и се ражда, дава му се известен кредит, за да си довърши работата. Защото като умре, той прекъсва работата си на Земята – каквато работа и да работи, тя ще остане на Земята недовършена. Ония, които заминават, казват: „Нашите деца ще довършат работата“. Децата ще довършат своята работа, но работата на бащата и майката ще остане недовършена.

Сега трябва да се научите добре какво имате в себе си. Каквото се роди във вас – всяка една мисъл, всяко едно чувство и всяка една постъпка – то ще прилича на вас. Вие някой път мислите, че мисълта е нещо отвлечено. На български думата *отвлечено* има два смисъла. Казват: отвлечена мома – значи заигннали са я. *Отвлечено* значи и невидим предмет от психологическия свят. Значи една дума – *отвлечена*, не е от физическия свят, а от духовния. Върху отвлечените думи човек трябва да работи дълго време, за да разбере техния вътрешен смисъл. И ако той не може да разбере вътрешния им смисъл, мъчно е да се справи. Христос описва по какво се отличават крадците. Но има един крадец външен, ние го знаем: например една лисица, някой сокол – много животни има, които

са крадци; и хора има, които са крадци отвън. Но има и вътрешни крадци – крадци отвътре; има духовни крадци, има и умствени крадци. Три вида крадци има, които трябва да се разбират; и ако не ги разбирате, ще попаднете във вътрешно заблуждение. Всички измами идат от вътрешните крадци. Как ще познаете една лъжлива мисъл – тя повидимому има всичките качества на добър пастир. Но Христос казва: „Крадецът не иде, освен да открадне и да заколи“. Вълкът, когато открадне някоя овца, ще я разкъса; също така и лисицата ще хване кокошката и ще я изяде. И човешкият, и животинският крадец си приличат, а пък истинският пастир, казва Христос, дава живот. Истинският градинар посажда дърветата, а пък онзи, който не е градинар, ще изсече дървото.

Та казвам: през тази година какво трябва да се работи? Трябва да се обръщат хората към Бога. Как ще започнеш, за да обърнеш човек към Бога? Ако вас ви турят за учител някъде, как ще преподавате първата лекция по азбуката, как ще започнете? Учителите сега имат много добри методи, служат си с образи и с тях лесно се преподават буквите. За всяка буква си има един разказ, едно уподобление; и след като учителят предаде 3, 4, 10 букви, после почват да учат не само буквите. Ако сте между евреите, ще учите 22 букви – там няма гласни; ако сте българин, ще учите 30 букви. Но не се свършва само с това знание: ще съединявате буквите и ще образувате срички и слокове. Много хора страдат, понеже не знаят как да произнасят буквите. Вие не сте наблюдавали къде си туряте езика, върху коя част на устата си слагате езика при произнасяне на някоя буква. Някой път си стискате зъбите, устните, езика – всички тези неща влияят върху човека.

Ти искаш да бъдеш човек смел, решителен, но ако не се упражняваш, не можеш да станеш силен. Вземете онзи, който иска да се бори – може би той с години се приготвява. Има известен начин, по който всички тези борци се подготвят за борба; ако никак не се подготвят, като излязат на сцената, ще фалират. Вземете

онзи художник – колко години трябва да се занимава той, докато неговата ръка развие всички тези мускулчета на ръката си и центровете си в мозъка. Ръката му трябва да бъде така подвижна, че да може всички тези линии да ги схване и изрази.

Аз съм срещал религиозен човек, който да казва: „Да бъдем честни, справедливи“. Че цяла наука е да бъдеш справедлив. Има една външна справедливост – тя прилича на външното облекло на човека. Кой къде ще седне – това е физически факт, но има една справедливост вътрешна. Ти срещаш някой човек и нямаш правилно понятие за него, нямаш една преценка. И като нямаш правилна преценка на този образ, ти си нарисувал една картина, която ще остане вътре в тебе и е вредна за самия теб. Ти нямаш вярно схващане за този човек. Казват, че всички хора са направени от Бога, че Бог ги е създал. По какво се отличават? Всички хора все от Бога ли са създадени, сегашните хора от Бога ли са създадени? Първоначално хората са създадени от Бога, а пък сегашните хора са създадени пак от хората. И Писанието казва: „Ще изпратя Духа Си“. Тез първа Бог трябва да изпрати Духа Си в тези хора, които хората са създали, за да станат Божествени, тези първа те трябва да станат Божествени. Вие ще влезете в едно стълкновение с това, което досега сте знаели. Досега вие мислехте, че сте Божествени. Ако сте Божествени, ще постъпвате така, както Бог постъпва – това е един процес вътрешен. За да зная дали аз постъпвам добре, трябва да премина в духовния свят и да видя как Бог постъпва – няма да гледам как хората постъпват на Земята, какви са техните отношения.

Писанието казва: „Бог дава гъжда Си на добрите и лошите; и слънце изгрява и за злите, и за добрите, и за паяка и прочие“. Че паякът изяжда една муха, Господ не се тревожи и като че казва: „Много добре прави“; като че Господ казва на паяка: „Ти хубаво си изпреди паяжината, гледай да хванеш мухата добре“. А пък на мухата казва: „Внимавай, той е един художник, фабрикант е на платно. Ти отдалече му гледай произведението“. Че паякът си

прави паяжината, не можем да го осъдим – ние го съдим от наше гледище и казваме: „Хванал е мухата“. Че колко мухи и ние хващаме! И вие сте хванали една кокошка, тя кряка; а паякът е хванал една муха и казвате, че това е лошо. А ти хванеш кокошката и казваш: „Това е по Бога“; вземеш едно яйце от кошницата, чуknеш го в тигана и казваш, че това е по Бога направено. Ти като изядеш яйцето, по Бога е, а пък свраката като изяде яйцето, това не е по Бога.

Преведете тези величини: кога свраката и кога човекът трябва да изяде едно яйце? Представете си, че хората един ден почнат да правят яйцата. И тогава има ли престъпление, ако на свраката, която е научена да яде яйца, ѝ дам едно яйце, направено от хората, да го изяде? А ако аз изям едно яйце, направено от хората? Да изядеш яйце от кокошка не е правилно, но ако направиш едно яйце от шоколад? Едно яйце, направено от Бога, никога не може да го изяде, работата седи другояче. Една кокошка, която човек е изял, нищо не губи: всички тези кокошки клетки, като влязат в човека, имат по-добри условия да се развиват – тази кокошка ще стане по-добра, по-учена и ще добие някои качества. Така че в услуга на кокошките е да ги изядат хората. Ако един вълк изяде човек, лошото седи в това, че като влезе човекът във вълка, той ще научи много лоши неща от него. Вие тези неща ще ги превърнете. Щом отидеш в света и щом светът те изяде, какво ще научиш? Щом станеш духовен, духовните хора са те изяли – какво ще научиш от тях? Ако научиш, ти си на правата страна – трябва да научиш нещо.

Та казвам: трябва да разгледате научно един въпрос. Какво трябва да спечелите сега през тази година? Да допуснем, че някой от вас е слаб. За да станеш силен човек, как трябва да работиш? Силният човек трябва да разбира законите на въздуха, на светлината, на водата, на храната и да знае в каква пропорция каква храна трябва да взема всеки ден. Някой път като ядете, образува се тежест в стомаха, той не иска да работи – в дадения случай храната е неподходяща. Вие като деца сте обичали

някои храни, но на стари години се нуждаете от други. Представете си, че на стари години ви изпадат зъбите и не можете да си гъвчете храната. Тогава стомахът ви почва да страда. От какво изпадат зъбите на хората? Има си причини. Не само зъбите ви изпадат, но очите ви замъжделят и почват да недомогват работата. И ушите ви почват да недослушват, и носът ви почва да губи своята чувствителност, и езикът ви почне да не се гвижи добре. Някой път не ти се говори, нямаш разположение за това.

Та казвам сега: кое е онова, новото, от което трябва да се учите? Аз говоря за Любовта, но считам Любовта за майка, а вие искате тя да бъде ваша собственост. Нямаме разбиране: майка ви не може да бъде ваша собственост. По-уместно е вие да бъдете собственост на майка си, отколкото Любовта да бъде ваша собственост. После вие искате да бъдете мъдър, но Мъдростта е баща – тя не може да бъде ваша собственост. По-уместно е вие да бъдете собственост на Мъдростта, отколкото тя на вас. Истината е Син Божий. Всяка истина е дете на Мъдростта и Любовта – тя не може да бъде ваша собственост. Истината е царско дете, тя някой път може да каже някоя добра дума за вас, за да се повдигнат акциите ви. Истината ще ви освободи, е казано, тя носи свобода. Една дума като каже Истината за вас, това много значи; и една дума Любовта като каже, пак много значи; една дума да каже за вас Мъдростта – баща ви, това много значи.

Сега вие имате едно понятие за Любовта, което не знаете добре. Имате някое чувстване във вас и казвате: „Имам любов, но тя е неоценена; имам знание, но то е неоценено“. Това е самозаблуждение. Единственото нещо, което хората ценят в света, това е Любовта, това е Мъдростта, това е Истината. Някой казва, че не ценя Истината. Това е самозаблуждение. Онова, което цените в себе си, това е Любовта – през целия си живот вие се стремите към нея, съзнателно или несъзнателно. През целия си живот вие се стремите към Знанието, но не

знаете как; стремите се и към Истината, която извежда към Свободата. Свободата е резултат на Истината, а пък Истината не е нещо мъртво.

Когато говорим за Любовта, Мъдростта и Истината, ние разбираме Божествения свят. А когато говорим за Духа, като казваме: „Бог е Дух“, имаме вече духовния, ангелския свят. А пък когато говорим за човеците, ние сме в материалния свят. Човек представлява материалния свят, ангелите представляват света на Духа. Казват: „Духовен човек“. В духовния свят ти не можеш да бъдеш духовен, ако нямаш сила в себе си. Всички ангели са мощни, силни, кренки – за да бъдеш между тях, трябва да бъдеш силен. За да бъдеш ангел, ти не трябва да се спиращ пред някои неща и да казваш: „Това е възможно“ и „Това е невъзможно“. Сега на Земята силният човек в какво се показва? На Земята човек изучава доброто в отрицателен смисъл. Обиди те някой човек: кое е по-хубаво – да постъпиш, както той е казал, или трябва да претърпиш? Щом те обиди някой, ти казваш: „Не мога да търпя обидата“. Чудни сте, като казвате така. Че ако ти минеш през гората, най-малко стотина мухи ще ти оставят визитни картички върху шапката и ще кажат: „Нито пет пари не даваме за вас!“. Къде ще ги хванеш да се разправяш с тях? Някоя птица също остави върху тебе визитна картичка... Някой човек ти е казал една дума – значи ти претърпяваш една обидна на мухата, а пък обидата на хората не можеш да търпиш. Разложете думата *о-би-га*. Ако отделите тези срички със запетая, тогава ще имате ли *обидна*? *Би* какво значи в българския език? Значи *две, двойно*. *Да* значи положителното – това, което искате да направите, го правите.

Вие сега слагате един смисъл в думата, който самата дума не съдържа в своите слогове. „Ооо, да бях такъв, какъвто аз искам!“, или: „Да можех да обиждам така както трябва“. Можеш ли да обиждаш някого така, че да му заръчаш нови дрехи, нови обуца, нова шапка, да го нахраниш добре, да му направиш нещо? Това е голяма обидна. Ако гадеш сто лева на един богат човек, той няма ли да се

обиди? Дайте сто лева на един сиромаш човек и той ще благодари на Бога. Богатият ще те наругае, ще ти каже: „Ти разбираш ли с кого имаш работа? Да не си позволяваш това!“. Защо за богатия стоте лева са обиди, а пък за сиромаша не са, каква е идеята? Но на този, богатия, който умира, ако съм сварил лайкучка или пелин и му дам една горчива чаша, той ще ми благодари, че съм го излекувал. За стоте лева ще ме изругае, а пък за горчивата чаша, за злото, като го туря намясто, ще ми благодари; ще каже: „Много ти благодаря, че оздравях!“ – и човекът ми дава 4–5 хиляди лева за една горчива чаша. Но трябва да знаеш как да даваш горчивото на човека.

Аз съжалявам някой път, че вие си хвърляте думите, когато се обиждате – не знаете как да се обиждате. Като обиждаш някого, обиди го на свят! На богатия не му давай сто лева – дай му една горчива чаша, но да ти плати. Това е цяло изкуство! Когато някой бутне ръката на млада мома, това се счита за престъпление, но когато дойде лекар и бутне ръката ѝ, всички седят с трепет и ще му платят. Той ще каже: „Пулът е нередовен“ – и за пипането ще му платят сто лева. Има лекари, които пипат за хиляда лева: ако е голям авторитет, тогава се плаща повече. Всяко пипане в света и всичко в Природата е разумно; всяко пипане в света трябва да бъде разумно. Когато пишеш, пиши разумно; щом пишеш глупави работи в книгата, ще носиш отговорността. Знаеш ли кои са глупави работи? Нали имате волските езици – тъй наречените полици: аз съм слушал да ги наричат волски езици. Ако ти искаш да си играеш и се подпишеш на такъв волски език и друг някой напише върху него, че имаш да му дължиш 10 хиляди лева, тогава какво ще правиш? Щом говориш празни думи, ти се подписваш някъде и после онзи тури отгоре сумите. Дяволът носи волски език, полица, и казва: „Подпиши се тук – искам да имам за спомен твоя подпис“. И след време излиза, че имаш да му дължиш.

Та сега, през тази година почнете да работите върху себе си. По някой път аз ви казвам: не критикувайте хората, но критикувайте себе си. Но това е цяло изкуство

– да се критикува човек. Ако се критикувам, че не пиша хубаво, ако не харесвам написаното от мен, аз почвам да пиша – пиша, докато ми хареса. Една дума я пиша 10–20 пъти и казвам най-сетне, че хубаво съм я написал; защото ако една дума я напиша хубаво, съзнателно, то мога да я изпълня, да я направя.

Мнозина са ми казвали: „Кажу ни как да научим небесния език“. Отговарям: „Вие земния език не може да произнесете, че небесния!“ На мене по 4–5 години ми отнема, за да се науча да произнасям небесния език, а пък той иска изведнъж. Не зная кому колко години ще му трябват за това, а някой иска веднага. На мене, който съм толкова учен човек, ми трябва толкова време, а пък той иска веднага и ми казва: „Кажу ми да чуя една дума от небесния език“; пита ме още: „Как произнасят там думата *любов*“? Опасно е: щом кажеш *любов*, в невидимия свят всичко пламва и гори – къщата ще пламне в огъня и всички хора ще изгорят. Вие може да кажете на Земята думата *любов* – и няма огън, само нещо дойде до ухото ти – известни трептения, обаче в невидимия свят, в ангелския свят не е така. Огънят тук, на Земята, гори, а пък в невидимия свят гори, но там съществата не изгарят. На тези, които горят вътре в огъня, им става приятно – за тях огънят е приятен, както за нас – светлината.

Това е състояние, което вие може да опитате вътрешно. Този Божествен огън е, който може да внесе новото в света. Христос казва: „Огън дойдох да туря в света!“. Като се запалят хората и почнат да горят, щом всички почнат да горят, светът е вече на поправяне. Вече две хиляди години, откакто е запален светът, и все го гасят. Щом се запали в света един човек, то отиде вече... Най-първо запалят двама млади; като ги запалят, те почват да горят – и след това хората тичат, всички почват да ги гасят – изгасят ги, за да не изгорят. Някой ще ти каже: „Какво си тръгнал по неговия ум, той къде ще те изведе?“. На жената говорят едно, на мъжа – друго, на децата – трето: всички хора в света противодействат.

Та казвам: най-първо имайте едно право понятие за Любовта! Първо ще запалите себе си: ще се запалиш и ако не изгориш, ако почнеш да се топиш, това е добър признак. В Любовта нещата трябва да горят, без да изгарят, и трябва да се топят, за да се пречистят. Страданието е необходимо за пречистване. И благодарение на това, че имаме вече тази малка топлинка, вие мерите топлината. Тридесет и седем градуса е температурата, при която става вътрешният процес на вашия живот, но за да се събуди някоя мисъл във вашия мозък, иска се повече от 37°. За да функционира кръвообращението правилно, необходими са 37°, но за да функционират вашите чувства, не са потребни само 37° – там се изисква и голяма светлина, и топлина; а пък за да функционира вашата мисъл, се изисква още по-голяма топлина и светлина. Ние имаме тук, в салона, няколко лампи. Ако обикнете една от тези лампи, какво ще ви допринесе? Хубаво е, лампата ни прави услуга, че аз мога да чета и вие можете да ме гледате, но на тази светлина плодовете не могат да зреят. Но ако обикнете това, което може да ви причини по-голяма полза, ще зреят плодовете. Това е Слънцето. Значи ако обичате един човек, може само книга да четете, този човек може да ви помага само за четене на книгата. Но ако искате този човек да ви причини полза, гледайте могат ли вашите плодове да зреят при неговата светлина и топлина. Могат ли вашите мисли и чувства да се събудят и да зреят, обичайте този човек.

Когато казваме, че трябва да обичаме Бога, разбираме този закон така: ти като мислиш за Бога, в тебе трябва да се събудят ред нови мисли. Светът трябва да има друг облик вече. Дряхнал си, стар си: ти като помислиш за любовта на Бога, трябва да се подмладиш. Божията Любов има едно свойство – тя подмладява. Писанието казва: „Онези, които чакат Господа, тяхната сила ще се обнови“. При човешката любов ще остарееш: ако искаш да остарееш, обичай хората, ако чакаш те да те обичат, пак ще остарееш, и ако ги обичаш, пак ще остарееш. Вие сте остарели по единствената причина, че човешки сте

обичали. Ако искате да се погмладите, трябва да обикнете горния свят, трябва да обикнете Бога.

И Писанието казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“. Как разбирате този стих? Ако ти на Земята не можеш да намериш един човек от невидимия свят, когото да обичаш; ако в себе си не можеш да го намериш или в онези хиляди, които срещаш, ако не намериш един, тогава пак не можеш да се погмладиш. Това е, което разбира Христос под думите: „Ако не станете като малките деца“. Колко учители трябва да те учат в класа, десетина души ли? Един учител трябва – ученикът трябва да намери един Учител, който да го научи на Божествената Любов, той трябва да разкрие първата буква на Любовта. И Любовта си има своя език – колко хиляди години я учите, и все така знаете по една дума да напишете.

И Писанието казва: „Когато Бог обикнал човека, като го видял, казал: „Да направим човека по образ и подобие Наше“. Представят там, че Бог взел пръст. Не, Бог, понеже обикнал човека, казал: „Да му направим на този човек един хубав апартамент“. И взел, че му направил едно място – и го обикнал, турил го в този апартамент и му казал: „Понеже те обикнах, всичко това давам на твое разположение. Отсега нататък да живееш разумно, както Аз искам“. Това е казал Господ! Че Той ви е обикнал, се вижда от това, че всеки си носи апартамента, само че тия апартаменти не ги е направил Господ, а по поръчка на Иван, Петко, Стоян са направени. Казано е: „Ако не се родите изново, не може да влезете в Царството Божие“. Новото раждане е Божественият апартамент, в който трябва да влезете, това е човекът, направен от Бога! Казано е: „Роденият от Бога грях не прави“. Между него и обикновения човек има такава разлика, както между пеперудата и гъсеницата. Има такива примери в Природата. Гъсеницата представлява физическия живот: тя е продълговата, ходи, крепи се, има доста крачка, качва се по гърветата, яде листа, прави пакости. Но един ден тази гъсеница казва: „Аз ще изменя живота си, не искам

да живея по старому“. Гъсеницата е научила изкуството да си направи пашкул, от него излиза пеперуда с шарени крила и хвърка из въздуха. Онзи, който е роден от Бога, както пеперудата вече е разбрал света и е свободен от външни несгоди. Че нямал пари, това не го смущава; какво мислят хората за него, и това не го смущава. Смущението не иде отвън, то е нещо вътрешно.

Сега много пъти казвам: не се обиждайте! Ето как разсъждавам за обидата: аз не съжалявам по човешки съображения, че съм обидил някого. Когато някой дойде при мен, съзнавам, че съм пред лицето на Господа – и съжалявам, че пред лицето на Господа съм обидил някого. Аз не съм обидил него, но съм хвърлил сянка и върху лицето на Бога и за нищо и никакво се карам на един човек. Любовта не позволява да обиждам другите. Ти обичаш един човек и ще нахукаш пред неговото лице някой друг. Каквото и да е направил онзи човек, ти заради Любовта на Бога ще премълчиш! Вие уважение и любов към Бога нямате, понеже се обиждате пред лицето Му – и после искате да убедите Бога, че онзи заслужава това и това. Вие нямате разбиране. Щом отивате при Бога да се оправяте, Той тегли завесата и казва: „Далече сте от Мене“ – и вие изгубите мира и спокойствието си, а Господ Го няма вече. Вие не сте на Небето, а в ада, и цяла нощ се въртите на леглото си.

Имаше един евангелист Райчев, *героят Райчев* го наричам, не този Райчев, нашия. Той беше от Русенско, един снажен бабаджанка. Преди да се обърне към Христа, обичал да потупва жена си на общо основание, казвал: „Каквото кажа аз, това!“. Но обръща се той към Бога, чете Евангелието, става евангелист; казва: „Рече ми нещо: „Райчев, ръката вече няма да я дигаш!“. Петнадесет години той живее така, не потупва жена си, говори ѝ по любовному. Но един ден ѝ се скарва, удри ѝ две плесници – и целия ден ще се пукне, а пък трябва да отиде на нивата да оре. Целия ден е той в мъка и казва: „Жена ми не иска да ми прости“. Тя му говори: „Виждам, че в тебе няма никакво християнство“, а той казва: „Моля ти се да ми

простиш, защото ако не ми простиш, ще се пукна. Не мога да живея, ще умра!“ И когато тя му рекла: „Прощавам ти“, тогава като че паднал от него голям товар: „Изпъдих големия дявол от себе си, от сърцето си“.

Вие тази година искате пак да я прекарате, както другите години. След 1999 година ще имате такива условия! Ще кажеш: „Понеже съм при Господа, нека да не ме занимават, аз не искам да се занимавам с това, какво са казали хората за мене; не искам и да ме занимават те с това и това!“. Ще каже някой: „Чакай да ти кажа еднук какво си“. Ще отговориш: „Не, не!“. Нека Господ да ви каже, каквото трябва да ви каже – какво има да се интересувате какво мислят хората за вас. Всичко, каквото хората мислят за вас, не го слушайте, това всякога ще ви обиди. Защото хората ето какво правят, аз съм виждал – често хвалят някого и след като той си замине, питам ги: „Защо му говорите това?“. Те отговарят: „Да го понамажем малко“. Ти си учен човек, завършил си, пишеш една книга. Казват пред тебе: „Отлична книга!“, а подир теб говорят лошо. Не искай да хвалят хората какво си писал – след като си драснал няколко стихчета, не искай да ти кажат, че е хубаво. Римата не е още поезия. Някои от вас може да сте поети. Ако искаш да знаеш дали си поет, иди при болни хора и напиши една поезия за тях. И ако напишеш три куплета и болният стане и оздравее, той сам ще целува тази поезия. Защото ако ти не беше написал тези три стиха, онзи щеше да си бъде инвалид.

Христос казва: „Стани, вдигни огъра си и ходи!“. Ето поезия – и досега говорят тези думи: „Стани, вдигни огъра си и ходи!“. Когато се обезсърчите, кажете си: „Стани, вдигни огъра си и ходи!“. Аз ви казвам: тридесет и осем години седите в къпалнята и чакате някой да гоиде, да ви тури във водата. Вдигнете си огъра, вълн от къпалнята: влезте в света и работете сега, никакъв огър; всичко това, старото, което сте имали, изнесете го навълн! И ако вие не можете да намерите едного в света, когото да обичате и за когото да жертвате всичко, ако не можете да намерите в света едного, който може да се жертва за вас, тогава не сте разбрали Любовта.

По какво се различава характерът на Христа? Че Той се пожертва за другите. От Христова страна няма какво да искаме, Христос се е пожертвал, Той работи за нас. Остава ние да се пожертваме, а пък ние седим и мислим две хиляди години как да се пожертва човекът. Заради Него ще носите всичките обиди; и като ви обидят, ще кажете: „Заради Господа е!“ – ще се зарадваш, че са те обидили. Като те окрадат, заради Господа ще се зарадваш, че са те обрала хората. Та за всичко, каквото стане, ще се радваш – и най-лошото като ти се случи, да се радваш! Това е Любовта!

Най-първо ако онова съдържание на вашата чаша не го излеете, как ще ви се внесе новото, как ще познаете Божията Любов? Сега всинца сте способни за тая опитност, тя е лична. Не се питайте как да го направите – никого не питайте как да го направите. Даже една погрешка да направите, пак направете този опит: направете го както знаете, без да питате някого. Какво разбирате вие под думите на Христа „Аз съм вратата“? Вратата на живота е Любовта, без Любов вратата не може да се отвори. Любовта ще отвори вратата: всички възможности в живота за постижение в каквото и да е отношение, в каквото и да е смисъл – и в най-малкия смисъл, са в Любовта; Любовта е вратата и за големите, и за малките постижения. Богати искате да станете – не можете да станете богати, ако не дойде Любовта. Учени не може да станете, ако Любовта не е вратата за това; красиви не може да станете, ако Любовта не дойде; здрави не може да станете, ако Любовта не дойде; поети не можете да станете, ако тя не дойде – нищо не може да бъдете, ако не дойде Любовта.

Любовта е вратата: през тази врата ако минете, ще постигнете всичко, тя е вашата майка. След това ще дойдете до баща си: зад Любовта седи Духът, Той е по същата линия. Щом имаш Любовта, тогава Духът ще дойде да живее в тебе, добротата ще дойде в тебе – и тогава ще бъдеш способен за знание. Ти не можеш да имаш знание, преди да е дошла Любовта, преди да е дошъл

Духът: като гоїде Любовта, като гоїде Духът, тогава ще гоїде знанието. И като гоїде знанието, след това ще гоїде Истината и ще разбереш какви са отношенията в духовния свят – тогава ще стъпиш на краката си и ще слушаш и ще гледаш другояче. Сега всяко едно ваше движение ще се отличава и всяка една казана дума ще се различава. И трябва да ви е приятно, като си говорите – като говориш, сам да се слушаш.

Да благодарите на Бога, че сте Го видели, защото Любовта е първото лице на Бога. Под думата *милосърдие* ние разбираме майката, това е мекият елемент на Бога. Ако Бог не беше милосърден, вашата работа би била свършена. Вие ще призовете Бога в Неговото милосърдие – през тази година приложете милосърдието в себе си. Какви грешници сте били в миналото, оставете този въпрос – това са човешки мнения. Има във вас нещо Божествено, което Бог иска да събуди. И Писанието казва: „Възлюбил си Истината в човека“. Във вас има един Божествен зародък, който от хиляди години седи и чака да гадете ход на Божествената светлина, за да може това Божествено да оживее. Вие сега по човешки ще живеете 100–120 години и ще умрете. Ще попитате: „Какъв ще бъде онзи свят?“. Едновременно на Земята трябва да живеете и физически живот, и духовен, и Божествен. С главата си ще живеете Божествен живот, със сърцето си – духовен, а пък с тялото си – физически живот. Тялото – това е човекът на Земята; сърцето е духовният човек, а пък главата е Божественият човек. Едновременно и в тези три свята ще живеете: с главата ще видите едно, със сърцето – друго, а пък с тялото – трето.

Аз не казвам, че онези, които са ви учили, са ви учили криво – в миналото вие сте имали малко светлина. Погрешката не е седяла във вашите учители, но те не са имали светлина. Ако аз гоїда с една малка светлина, какво ще видите? Ще видите малко. Колкото светлината е по-голяма, толкова повече виждате и по-голям простор се отваря. И когато гоїде дневната светлина, целият свят се отваря пред вас. Рагвайте се на деня, но се рагвайте

и на нощите, които сте имали. В миналото трябва да благодарите на онези ясни нощи, защото някой път животът ви е бил тъмен, покрит с облаци, с гръмотевици, той е бил живот на страдание. Но красотата на този живот е в ясните нощи, когато сте виждали украсената на небето. Те са ви казвали: „Не бойте се, Бог нас създаде и вас създаде“. Звездите казват: „Бог създаде нас заради вас и вас – заради нас“.

Всичко в света е създадено заради нас, но и ние сме създадени за света. Та благодарете за тези нощи, благодарете и на деня, когато светлината дойде; на Слънцето, което прави нещата по-близки. Благодарете за черешите, крушите, ябълките, за всички малки мушички – че като кацне някоя муха на главата ти, ти се зарадвай. Че и ти не си ли една голяма муха, която е кацнала на земята, както е кацнала една муха на главата ти? Казвам: както Земята ме търпи – тя е жива – така и аз вървя и си нося на главата мухата. Това е Любовта. Аз мога да махна и да изпъдя мухата, но после тя пак ще дойде; ще каже: „Чакай да кацна малко на тебе, искам да те видя малко. Нали сте божества, позволи малко поне на шапката ти да кацна“. Отговарям ѝ: „Добре тогава“, и мухите казват: „Понеже много те обичаме, ще си оставим своя подпис“. Иван или Драган, понеже е дошъл на визита, оставил е своя подпис. Аз не се докачам – като сменя шапката си, виждам десетина визитни картички: „Иван Стоянов, еди-кой си номер, на еди-коя си улица“. На втория ден излизам с нова шапка, а пък тази я оставям за спомен с подписите. Аз духовно разглеждам работите – ако ги разглеждате физически, нищо няма да разберете.

Та тези са новите мисли: заради Любовта, която Бог има към вас, да можете всичко да претърпявате едни за други и не да ви е страх, но смели да бъдете! Който е болен, да убеди болестта, да ѝ каже: „Ти си много ленива, много си голяма аристократка. С този характер, който имаш, в Царството Божие няма да влезеш. И освен че ти не работиш, но и на мен не позволяваш. Остави се от този мързел, от тази леност, да напуснеш мързела си! Ти

съвсем си загазила – ела ти и аз да работим за Господа!“ . И като я убедиш, един ден тя ще ти каже: „Ще дойда и аз да работя“. И ти се развеселиш – обърнал си болестта: една болест става твоя приятелка. Тази болест е един стар твой дядо, живял преди четири поколения, и сега е дошъл и се е загнездил в крака ти, взел е собствеността си и ти казва: „Имаш да ми даваш – не те пуцам, докато не платиш“. На този дядо ще му кажеш: „Колкото имам да ти давам, ще ти платя. Ела с мен, ела до банката!“ . Той иска от тебе да му дадеш или един хубав обяд, или пък особена дреха. Като му намериш цаката, ще му кажеш: „Напусни крака ми, ще идем до банката“ – и ще видиш могава, че ще ти отпусне крака и той ще се освободи. Но щом кажеш: „Ще ида до банката“, ще отидеш и ще вземеш десет хиляди лева и ще ги раздадеш на сиромасите – и болката ще си отиде.

Но това няма да го схващате буквално, няма да направите оная погрешка, която направил онзи руски студент, който завършил богословие. Христос му казал насън: „Не ти харесвам очите“ – и студентът запалил свещ и изгорил едното си око. И тъкмо се готвел да изгори и другото си око, влезли други студенти и го спрели. И вие да не би да направите същата погрешка. Не трябва да си горите окото, но не подозирайте никого в неговите постъпки. Подозрението ще дойде, но не се съединявайте с него. Всякога ще дойде подозрението, но никога не давайте място на едно подозрение в душата си – гледайте да имате там една вярна представа дали това е вярно, или не. И вие, като знаете дали е вярно, или не, не се произнасяйте, но се радвайте в себе си, че сте разбрали истината.

Човек, щом разбере, че някои неща са прави или криви, пак трябва да е спокоен и да остави правите или кривите неща – да не се обезпокоява, но да знае, че това, което мисли, е вярно. Вие сте на едно изпитание – ако дойде един ваш брат, ако бръкне в джоба ви и извади хиляда лева, той бръква, за да те опита. Ти изведнъж ще му кажеш: „И ти ли, който си мой брат, ме обираш

като другите?“. Ти тогава нямаш понятие за твоя приятел. Макар и всичкото ти имане да вземе, никога не се съблазнявай, че иска да те окраде. Каквото и да се случи в света, да не се усъмниш в онзи, който те обича, да не кажеш: „Разбрах, че и тук няма правда“. Писано е: „Всичко, каквото се случи на онези, които любят Бога, ще се превърне за тяхно добро“. Бръкнал е някой в джоба ти – за добро е; казал ти е някой лоша дума – за добро е; казват добро за вас – то е за любов. Лошите работи са за добро, а добрите работи, които са казани, са за любов.

Та казвам: заради Любовта на Господа почнете да работите така през тази година – 365 души трябва да обърнете непременно. Ако не ги обърнете, в Царството Божие не може да влезете. 365 хубави мисли трябва да приемете, 365 хубави чувства трябва да приемете и 365 хубави постъпки трябва да направите. Това непременно да го направите, то е възможно. Тези мисли, чувства и постъпки ще ги отбележите в една свещена книга и ще напишете на книгата такава заглавие: „Моят пръв опит да постигна и да разбера Божествената Любов“. И после ще отваряте и ще четете тази книга. И тогава, като опитате, като разберете работите, ще оцените доколко нещата са верни и доколко не са. Аз искам тези неща да ги направите, за да се убедите. Не да ме убеждавате, не да ги казвате на мен – това ще стане по закона на пълната вътрешна свобода. Трябва да бъдете крайно свободни, да нямате никакво притеснение. Това е една задача.

Като дойде време човек да умре, как ще стане това? Знаете ли колко мъчно се умира? Речеш да излезеш – има вързани конци от хиляди години. Тъкмо се повдигнеш малко – и пак се върнеш в тялото си, както някоя пеперуда. Да не дойде време да умираш и да влизаш и да излизаш, но да бъдете напълно свободни; и какъвто апартамент изберете, да може да живеете в него. Ако ви се наложи в какъвто и да е апартамент да живеете криво-ляво както сега, не се ангажирайте да живеете в него. Вашите бъдещи апартаменти трябва да имат три прозореца на

изток, на юг три прозореца, на запад три прозореца и на север три прозореца – дванадесет прозореца трябва да има апартаментът ви. Всяка една стая, в която живеете, трябва да има дванадесет прозореца, защото в апартамента ви Слънцето няма да изгрява – то ще ходи наоколо, около вас. В този свят, в който влизате, Слънцето не изгрява от изток и не залязва на запад, но ходи наоколо и никога не залязва. Та през всичките ви прозорци ще влиза Божественото слънце!

Христос казва: „Аз съм вратата – и ако някой мине през Мене, ще влезе и ще излезе и паша ще намери“. Трябва разбиране на човешкия ум, на човешкото сърце и на човешката воля.

Отче наш

Вие сте живели досега като калугери и ви е казано да не излизате навън. Аз пък сега казвам: всички излезте вън в света поне за да изпросите благодарения за манастира.

15 януари 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ОСНОВНОТО ПРАВИЛО

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета Евангелие от Марко, 4. глава.

Духът Божий

Христос зададе един въпрос: „Защо сте така страхливи?“. Това не беше много голямо море, в което биха могли да се удавят. То не беше нито като Черно море, нито като Средиземно море, нито като Атлантическия океан, но бе малко езерце като рилските, малко по-голямо; те бяха в една обикновена лодка. Аз се чудя как учениците Му не знаеха да плуват, защо ги беше страх? Ако се обърне лодката, то поне да се научат да плуват. Има нещо в човека, което го спъва – страхът е едно чувство, което спъва човека; и ако той не се впрегне на работа, създава се една голяма неприятност. Някой път това чувство така се развива в човека, че него го е страх да седи сам вкъщи – в тъмното му се привиждат видения; или като пътува в гората, големите чукани му се привиждат като хора, като разбойници.

Разправяха ми един пример. Един евангелски проповедник проповядвал, че човек трябва да има вяра, да бъде смел, решителен. Един ден жена му го накарала да чисти лук. Като рязал лука с ножа, къцнал ръката си, потекли две капки кръв и той паднал на гърба си. И този проповедник, който е завършил в Америка и бил един от най-способните, с образование, знаел 4–5 езика – английски, френски, гръцки, турски и еврейски – от страх припада.

В романа героинята все от нещо ще припадне – и като припадне, считат я за голяма героиня. Казвам: ако човек не свърже страха с чувството на разумността, той може да му създаде и много големи неприятности в живота. Страхът в живота си е изиграл ролята, понеже той е заемал едно от най-видните места в животинското царство. Страхът е едно чувство, което е изразявало справедливост, той всичко е решавал. Онези, които са имали страх, са казвали на слабите: „Да бягаш, нищо повече!“ . Не се аргументирай, щом си слаб, а бягай: колкото си по-далече от опасността, толкова по-добре. Страхът казва: „С учен човек не се препирай, но като е учен, надалече стой“ . Обаче това чувство, което у животните е решавало най-важните въпроси, спасявало е живота им, в човека вече отива на заден план. В човека има нещо друго: някой път у него се явява чувство на тщеславие – да мисли, че е много силен, и тогава си изпаща.

Знаете ли, има една приказка из българския живот. Връща се един мъж и разправя на жена си: „Днес утрепах една мечка. Като я ударих с ръката веднъж, търкулна се“ . Жената попитала: „Не те ли беше страх?“ „Как ще ме е страх?!“ . Тя била малко шегобийца, вечерта вързала една тенекия с едно въже и я оставила далече. Казала на мъжа си: „Роднините на мечката гоїдоха, искат да те видят“ – и чрез въжето потърпила тенекията. Мъжът казал: „Кажу им, че аз бях горе на крушата, а тя беше до крушата и като се покачи, падна и се уби“ .

Страхът е свързан с лъжата: у децата и у другите всички бели и черни лъжи все се дължат на страха. От научно гледище Адам, като направи една малка погрешка, се скри и така се извини. Каза му Бог: „Защо не гоїде, когато аз те виках?“ „Убоях се, уплаших се.“ „Че защо те е страх, да не би да си направил една малка погрешка?“ . И в какво седеше погрешката? Понеже жена му ходела по научни изследвания из райската градина, намерила един непознат плод, вкусила от него – и Адам вкусил от този плод. А пък според законите имало комисия в Рая – всеки плод трябвало да се преглежда, да се сложи на него

печата на Рая и тогава да се яде. Адам ял без печат пози плод и се скрил под шубрачката. Господ най-после го намерил там и го хванал. Та казвам: трябва човек да си образува навик, за да се справи с едно чувство. Не че страхът е безполезен – полезен е на своето място. Най-много болести се явяват от страх: когато той се развие чрезмерно, човек не може да сеги вкущи, на каруцата не може да се качи.

Преди години една учителка от Варненско пътуваше с мен на една конска талига. По едно време видя няколко бивола далече – те бяха на 300 метра. Тя скочи от каруцата да бяга от биволите. Казах ѝ: „На каруцата си в по-голяма безопасност, отколкото като скочиш“. Тя хукна да бяга, за да се избави от биволите.

Някои от вас ги е страх от сиромашията – че не са ви останали пари в касата или когато влоговете ви са изтеглени от банката и няма на какво да разчитате; и почват да се вдигат космите ви нащрек. Имаш страх от глад и казваш: „Гладни ще умрем“. Казвам: страхът е едно особено чувство, той кара човека да слезе от Божествената каруца и да уповава на себе си, вследствие на това се раждат най-големите противоречия на света. Първото нещо е: в Писанието се проповядва, че човек трябва да бъде смел, решителен, че трябва да се бори, да разсъждава. Който и да е от вас, излезте вечерно време – и веднага ще усетите един страх. Няма опасност вечерно време, но пак ви е страх. Докато човек не се справи с това чувство, със себе си, не може да има мир. Например всеки може да ви смути, като ви каже: „Баща ви почина“ – и без да проверите, вие повярвате и се разплачете. А след половин час ви кажат, че не баща ви, а друг някой е починал.

Всички хора страдат от непроверени факти, от речено-казано. Има непроверени неща и в самия човек, после има шепотници духове в човека – те му говорят. От тия духове трябва да се пазите. Писанието казва: „Изпитвайте духовете“; Христос казва: „Нечистият дух, като е ходил по безводните места, затъжил се е и иска да се

върне на мястото, където е бил“. Взел е седем духове и се е върнал – и на онзи човек положението му е било седем пъти по-лошо.

Най-първо трябва да изучавате закона на внушението. Всички съвременни хора са изложени на закона на внушението, никой не е свободен. Много пъти ти вършиш нещо по закона на внушението. Може да хипнотизират един човек и да му внушат да направи след 6 месеца престъпление – и като дойде това време, оня прави престъпление. Чрез закона на внушението могат да ти внушат, че си болен, че си туберкулозен, че имаш някоя буца в корема, в стомаха, че няма да свършиш добре, че ще ти се случи нещо, че ще умре баща ти, майка ти, че няма да се спасиш, а ще погинеш в ада – и питаш: „Дали ще бъда спасен?“. И то не невежите, а най-учените, най-религиозните хора са подложени на това.

Казва Христос на Петър²²: „Искат да те изпитат, но аз те моля да не оскудее вярата ти“. Силният Петър три пъти се отрече от страх и каза: „Не Го познавам този човек, не съм от тях – с тези хора не се занимавам“. И когато го погледна Христос, той съзна погрешката си и плака. И на друго място в Писанието се споменава, че пак е останал този страх у Петър: като бил между езичниците, на едно място апостол Павел го изобличил за този страх. Когато нямало евреи, Петър ял и пил с езичниците, но като дошли веруещите от Йерусалим, той почнал да страни от езичниците. Апостол Павел му казва: „Не е хубаво това, което правиш“. Та трябва да се справя човек.

Сега е настанало време, когато човек трябва да се справя със себе си. Няма по-мъчна работа в света от това, да се справиш със себе си. За да бъдеш герой, трябва да знаеш, трябва да имаш светлина, да виждаш какво е истинското положение на човека. Има ред факти, които показват какво може да свърши страхът. Един ходил в кръчмата, напил се и вечерта минал по един голям бряг, по едно гърво, което било толкова тясно, че можел да падне и да се убие. На другия ден, като видял през какво гърво

е минал, от страх му побеляла главата – как не се е убил. Та вие постоянно се плашите от неща, които сте минали, като видите през каква голяма опасност сте преминали.

Някой път е хубаво да направи човек опит да се излекува от страха. Преди години един американец искал да се спусне от тщеславие от Ниагарския водопад, понеже нямал опитност. Турили го в една бччва и го спуснали. Водата го въртяла във водопада и като го извадили от бччвата, питали го: „Как се чувстваш?“. Той казал: „И целия свят да ми дадат, не влизам вече в бччвата“. В дадения случай този човек нямал понятие за това, но този страх, въртенето на бччвата му подействало дълбоко. Нещо може да се случи в живота ви и после не можете да се освободите от тези впечатления. Та най-първо учете се да се освобождавате от впечатленията.

Никой път не прави прибързано една работа, обмисли я. Искаш да тръгнеш на път – не бързай да тръгваш; искаш да направиш една работа – не бързай, обмисли я хубаво. Искаш да направиш една къща. Имаш 20 000 лева, казваш: „Оттук-оттам ще взема“. Най-първо човек има голяма вяра, като че всичко ще направи; но случи се така, че той започне и освен че не може да направи къща, но и двадесетте хиляди лева, всичко отива напразно. Не предприемай да градиш една къща, докато нямаш достатъчно средства; и не прави двуетажна къща, та после да имаш наематели. Някой мисли, като си направи къща, да си има наематели и да се осигури. Нямаха си баба работа и си купила прасенце. Най-голямото нещастие, което може да сполети човека, това са наемателите, неразбраните наематели – това е, което аз знам. Направи си една къща, в която ти сам да живееш, не прави къща, в която хората да живеят – това е един съвет от мене. И ако ти хареса къщата, в която ти можеш да живееш, добре, тогава направи друга, но никога не прави къща за другите, преди да направиш за себе си и да живееш там най-малко десет години. А пък сегашното правило, сегашната житейска мъдрост казва: „Като направиш една къща, първата година я дай на враговете си, дай я на приятелите си – и най-после я вземи за себе си“.

Хората трябва да бъдат умни. Господ, Които е създал света, не е мислил един ден само, но през цялата вечност. И всяко нещо толкова дълго време го е обмислял, че всичко, което може да изпъкне, е взето предвид в Божествения план. И човек мисли, че с вяра всичко може да стане! Казваш: „Лесна работа е“. Ти казваш, че вярваш. Че ако искаш от Бога нещо, което не е разумно, как ще ти го даде? Има много неща, които не са необходими в живота.

Пазете следното правило: всичко онова, което човек върши в света, добро или зло, ще се върне върху човека – такъв е законът. Човек трябва да живее добре, се казва, понеже доброто ще се върне. Не живеи зле, понеже злото ще се върне върху тебе. Всичко, каквото прави човек, ще се върне. И тогава съвременното противоречие, което съществува в света, не е нищо друго освен резултат на закона, че действията на народите и на хората се връщат. Обясняват го с кармата, казват: „Така е писано“. Нищо не е писано, не го е писал Господ, но ти сам живееш разпуснат живот. Ако баща ти е живял 30–40 години разпуснат живот, той не може да очаква да има добри синове. И ако майка ти е живяла разпуснат живот, не може да очаква свестни дъщери – нейният живот ще се отрази върху тях. После ти си религиозен, но с глупави възгледи – не си научил себе си както трябва. И като научиш хората така, не само твоите глупави работи ще се върнат върху тебе, но и глупавите работи на тези, които си обърнал, също ще се върнат отгоре ти. Представете си един майстор, един шивач, който като крои, разваля плата; знаете ли колко шивачи има, които плащат плата?

Едно правило дръжте тази година: пазете се от белите лъжи! Пред мене явно някой ме лъже, например разправя ми един сън, който е лъжа – доста опашки е турил в него. Казва: „Десет мечки видях насън“. Аз в сън, колкото съм сънувал, повече от една мечка не съм виждал. При мене – смелия, е идвала една мечка, а пък при тебе – страхливия, защо ще дойдат десет? После онзи казва: „Аз видях ангел с големи крила“. Някой друг казва,

че също видял нещо, че видял някой ангел. Няма какво да дойде ангел при тебе и да се излага. Тук, в България, един ми каза: „Видях Христа“. Питам го: „Как Го видя?“, отговаря: „Облечен беше в шопска бяла дреха“. Значи Христос в България, при вас, е бил с шопска дреха.

От всичките неща, които аз проверих, само на едно място, в Сливен, една жена ми разправи един сън, за който намерих, че е верен. Този сън сега в следното. Една благочестива жена я извикал Христос. Тя се молила дълго време да ѝ даде Той някоя дарба. Повикал я Христос насън, показал ѝ едно място и казал: „Това е гроб. Като минеш през този гроб, през тези страдания, аз ще те приема и онова, което искаш, ще ти го дам“. Някоя сестра казва, че я срещнал Христос и я помилвал по лицето. Такива работи няма, аз не вярвам в това – Христос не се занимава с галене: не, не, не се лъжете! Той ще ти каже: „Този път, по който ходиш, е прав – или: не е прав. Така, както постъпваш, не е добре“. Сега аз не отричам онова, но ви казвам при какви условия ще се прояви. Казват, че в края на века Бог ще каже на едни, които са живели съобразно Неговия закон: „Елате вие, които сте живели добре!“ – и ще ги благослови. Тези, които са живели съобразно Волята на Отца, ще ги благослови, а на другите какво ще рече, няма да ви кажа.

И после друго едно нещо: гледам, че мнозина от вас скърбите ненамясто и плачете ненамясто. Ако искате да плачете, имайте си една стая за плач, отделете се и там плачете, та никои да не ви вижда, когато плачете. Какво ще ви помогнат хората, като плачете? Хубаво е да плаче човек. Че когато ме хване хрема и плача, мислите ли, че аз от скръб плача – колко пъти съм плакал, но това е преструвка. Хрема те хване и плачеш: това не е плач, а лечебен метод.

Та казвам: влезли сте в училището – как ще свършите изпитите? Като отидете в невидимия свят, ще ви подложат на изпитание. Вие искате слава. Онова, което ще му даде Небето на човек, той трябва да го е заслужил. Всички вас ще ви пробват: ако при най-малките

изпитания не можете да изгържите, какво място ще ви дадат в невидимия свят? На силните хора дават най-трудните работи. На някой инженер му дават да построи някой мост, някое здание, а пък на онези, които не знаят, не им се възлага такова нещо. И на верующите се дават трудни задачи. Може да ти се даде такава една задача от невидимия свят, защото всичко става оттам. В невидимия свят вие, при слизане, сте обещали да не се жените, като слезете на Земята – така е писано в атестата ви. Но като сте слезли на Земята, явил се е един княжески син да ти пише сладки думи, сладки писма: „Ти ще спасиш душата ми, ще ме повдигнеш!“ – и ти се решаваш да се ожениш за него.

Питам: изгържала ли е изпита си тази душа? Онова, което Бог не е съчетал, не го съчетавайте. Сега аз не говоря за женитбата. За в бъдеще трябва да имате предвид: всяко съединение между мъж и жена, което става без любов, е едно престъпление. В света може да го правят и ще си понесат последствията; ако вие го правите, и вие ще си носите последствията. Всякога любовта трябва да бъде не човешка, а Божествена. Ще питаш Господа и тогава ще се жениш. Ще се жениш, но ще кажеш на Господа: „Да живея ли с тази жена, или да не живея?“. От какво произтичат всички неприятности в света? От онези неестествени съчетания между мъже и жени се родиха всички престъпници, които сега съществуват – те се родиха от безлюбието. Всеки един престъпник е роден от баща и майка, които са нямали никаква любов, и е роден от безлюбие.

Тогава в какво ще седи Новото учение, в какво ще върваме, как ще служим ние на Бога? Вие искате да служите на Бога, но така лесно не се служи. Ако човек не може да вдигне своя кръст и да разсъждава добре, какъв герой ще бъде той и как ще го посрещнат горе, на Небето, с лаврови венци? Там не посрещат ония, които не са живели добре, а само тези, които са живели на Земята по любов: като царе ги посрещат, угощение им дават.

Сега казвам: ако тази година не можеш да научиш закона на Любовта, тогава всичко е напразно. Ще кажете: „Трудим се“. Когато се мъчиш, тогава няма избор – това е законът на необходимостта. Да се трудиш, това е по закон: каквото ти определи законът, това ще правиш. По закон никой не може да се спаси, който живее по закон, за Земята живее. Ти само по пътя на свободата, на Истината можеш да бъдеш един верующ, да живееш, както искаш – и ще си свободен да работиш. Тази година проверявайте всички неща, които вършите, дали ги вършите по закона на необходимостта, или по пътя на свободата. Да не се месим във вътрешния живот на другите. В закона на необходимостта можем да се месим и в закона на законността трябва да се месим, а пък в пътя на свободата трябва да оставим всеки един да си постъпи, както Бог го е научил. Постъпи, както Бог те е научил, защото ако постъпиш, както някой ще ти каже, винаги ще направиш една погрешка, каквато и да е, който и да си. Апостол Павел казва: „Не го казва Господ на мене, но го казвам аз. Не ми е заповядал Господ“. Сегашните верующи казват: „Господ ми каза да ти кажа“. Не му е казал Господ! Не е въпрос да се съдят хората. Ние мислим, че по закона на съденето ще постигнем нещо: не, по закона на съденето нищо не може да се постигне. Човекът, който не е живял по закона на свободата и на Истината, свободен не може да бъде, той не може да работи.

Та казвам: вие искате да работите. Някой път казвате: „Учителя каза, че тая година ги има всичките условия“. Всички условия ги има, ако вложиш закона на Любовта. Законът на Любовта се отличава по следното: когато Илия отиде на планината, имаше три фази в неговия живот, които му показаха къде е свободата. Най-първо стана голям трус – и Писанието казва, че Бог не бе в труса. Стана голяма буря – Бог не беше и в бурята. И най-после Илия чу тихия глас на Бога, и като го чу, си закри лицето. Та казвам: в онзи, тихия глас, който променя човешкото естество, дойде съзнание в него, светлина нова го озари. Като чуе човек този глас, изменя се.

Някой път гледам колко много трябва да бъде внимателен човек, когато говори. Аз даже не мисля да ви говоря за това. Майката изпраца детето си и казва: „В никаква градина да не се спираш, направо на училище да отидеш!“. Но градината на Петко Стоянов има хубави плодове: ябълки, круши. Спира се детето, хрумва му една идея – гледа дали има пазач, почва да оглежда, съобразява се. Някой път има някои гървета близо до плета и край пътя е паднал плод. Едната ябълка детето изядва, а другата туря в джоба за майка си. И не казва на майка си как е взело плода, разказва ѝ: „Тази круша ми я даде един приятел, аз те обичам и ти я нося“. Майката казва: „Колко ме обича това мое дете!“ – и го помилва, погали го. Гали детето, което обича да лъже. То трябва да каже: „Край плета беше паднала – едната круша изядох, а другата ти давам на теб“.

Да ви определя в какво сега престъплението на човека. Престъплението не може да се забележи – то не е вече от умствен характер. Представи си, че видиш една красива жена, млада мома: виждаш чертите ѝ, очите ѝ, че е с тънки вежди. Сега веждите ги правят скубани, за да се покажат, че имат интуиция; после устата правят червена и за тая цел я намазват. Къщите трябва да се мажат, не е лошо, но в красивите момичета тези козметически неща ги няма – там всичко е намясто. И на момъка му прави впечатление тая красива мома – той има желание, иска да вкуси тази красота, иска да я целуне. Това не е вече желание на ума, а на сърцето: най-първо се възхищаваш на момата, после искаш да опиташ дали е сладка. Щом я целунеш, дойде престъплението. Тази красива гъщеря си има баща, братя – ако я целува всеки, ще се развали мазилката ѝ.

Следователно по закон ти имаш право да целунеш тази красива гъщеря по един начин: отдалече ще простреш ръцете си към нея и после ще целунеш пръстите си. Когато целунеш едно същество, ти с това му причиняваш една скръб. То си чисти лицето, ти му разваляш настроението – дал си вече повод за престъпление. С тази неестествена

постъпка ти не си спазил свободата на тази мома – тя е свободна. Нея има право да я целува само Слънцето, а пък за Слънцето е Господ, Който го е създал. Ти не си създал момата и ако искаш да я целунеш, трябва да питаш Господа позволява ли да целунеш тая красота. От невидимия свят ще дойде ангел да даде разрешение. Аз говоря за дълбокото вътрешно разбиране. Та понякога ангелите са поставени на голямо изкушение: Господ някой път не ги праща на Земята, понеже много ангели, като дойдат да помогнат на човешките души, се влюбват и се оженват. Много ангели са останали на Земята и са загазили – цял един милион ангели има, които са били пратени да помагат на човечеството, но са загазили и са се оженили. Някой път Господ праща един ангел в изключителни случаи, когато някоя душа е доста загазила. Бог ще изпрати един ангел и той ще дойде – и като изважда душата от калта, ще я заведе при извора на живота и ще я измие. Тя ще плаче – и като я измие и погледне красотата ѝ, ще я целуне. Ангелът се е пожертвал в случая – самият ангел я е изчистил и ще я целуне.

Когато извадиш една душа от тинята на живота, ще я измиеш, ще я целунеш и ще я върнеш в живота. Тогава чак ще я целунеш, а пък ти сега, като срещнеш една мома, искаш да я целунеш. Това са обикновени светски целувки. Не давайте цена на целувката, това е нещо свещено – тази уста, от която излиза Словото Божие, е нещо свещено. Да посветите очите си на Господа, ушите си, устата си, сърцето си – всичко на Господа трябва да посветите. Та всичко, което вършим, трябва да бъде благоприятно на Господа – Той да се весели, а ние да се радваме. Господ казва: „Всички трябва да бъдете свършени“. И който свири, трябва да бъде свършен – свършен трябва да бъде човек; и езикът трябва да бъде свършен, и очите трябва да бъдат свършени. Като видиш нещо, да го видиш безпогрешно; като чуеш нещо, да го чуеш безпогрешно.

Аз не искам сега да сложа едно препятствие, не искам да туря и една съблазън. Даже така, както представям

работите, има една опасност за онзи, който не разбира. Целият наш живот е изопачен; има нещо изопачено в света, което трябва да изправим. Например влюбените момичета и момци... Момичката като се влюби, отде забелязва, че момъкът я е погледнал накриво, в какво седи кривото? Тя казва: „Не ме погледна добре, както трябва“. Защо? Значи има един поглед, има една линия в любовта, която се смята за престъпление. Момичката казва: „Той не ми се усмихна както трябва, не ме поздравя както трябва, не се ръкува с мен както трябва, не ме прегърна както трябва“. Сега аз не засягам обикновения живот – обикновеният живот, както го живеят, си е намясто, и това си е тяхна работа.

Има въпроси в живота, които трябва да се изправят. Нали сте били ученици, как са ви поправили погрешките по български език? Големи мъчнотии бяха, когато имаше *э, ъ, ы, и* с точка, *еры*. Всички ученици трепереха – те не знаеха къде да сложат *и* с точка; всички трепереха и не знаеха къде да турят *и* осмерично²³. Та горкият ученик не знаеше кое *и* да напише – къде *ы* или *я*, а пък сега е доста опростено. А тази, небесната азбука, е много сложна, там има по-мъчни работи от *еры*. Че ако учите английски език, той е много труден, много мъчно е да се учи английски език: всяка дума, като я учиш, ще я срещаш; а пък има 3–4 букви, сложени колкото за украшение. Всяка дума трябва да знаеш как да я срещаш и как да я пишеш – даже един учен англичанин не знае как се пишат думите. Искат да направят английския език фонетичен – да се пише както се чува, но много е трудно да се поправи един език. Всички тези мъчнотии в английския език пък създават една дисциплина: всеки англичанин, като среща, развива своята памет.

Има нещо, в което може да се уверите. Вие трябва да сложите целия си ум в действие, а не само ума в предната част. В нас само предната част е умствена – това поле на челото, където умът работи, а пък онова, покритото с косми, е в запас. И даже Божествената Любов в човека не е умствена способност. Умът няма да те учи

как да обичаш, това е закон само на човешката душа. Писанието казва: „Да възлюбиш Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“. Под думите „с всичката си сила“ се разбира с всичкия си дух. Кой ще ти каже как да възлюбиш Господа? Като гоидеш до сърцето си, то ще ти каже как да Го възлюбиш, умът ще ти каже как да Го възлюбиш. Сърцето знае как да обича и умът знае как да обича, но сърцето няма да обича както ума и умът няма да обича както душата, и душата няма да обича както силата.

Има четири степени в Любовта. Ние едва знаем сега това: „Да възлюбиш ближния си като себе си“. Това е още предисловие за Любовта; а пък онова – да възлюбиш със сърцето си, с ума си, с душата си и със силата си – това е идеалното. Сега е казано само да възлюбиш ближния си като себе си и да възлюбиш врага си. Как ще възлюбиш врага си? Като гоиде, ще го нахраниш, ще го напоиш, ще му дадеш огън; като падне в ямата, ще го извадиш. Един враг няма какво да го презгръщаш, да го целуваш – тази любов е едно изключение: ще му окажеш най-обикновената помощ, която заслужава.

Та трябва да се впрегне човешкият ум и човешкото сърце. Понеже влизаме в живота, от невидимия свят ви приготвяват. Вие като влезете в другия свят, там ще се учите на тая любов; като влезеш между съвършените хора, там ще ги обичаш така – с тая любов. Съвършения човек ще обичаш с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила, а пък несъвършения ще го обичаш като себе си – ти си един от тях. Като отидете в онзи свят, ще се учите как да обичате със сърцето си. Вие казвате, че сте обикнали някого със сърцето си, но този, когото обичате, съвършен ли е? Той утре ще ви изневери. Ще обичаш един човек, който никога няма да ти изневери – той трябва да е така устойчив, както Бог е устойчив. Като обичаш Бога, Той никога няма да ти изневери. Бог никога не ни изневерява, а ние изневеряваме – за нищо и никакво креснем.

За да бъдете свободни, за да се освободите от страданията, трябва да имате любов. Вие не можете да се освободите от страданията, докато вашата душа, вашият ум, вашето сърце и вашата сила не са ангажирани в Любовта. Единственото нещо, което може да ви избави от страданието, е Любовта – извън Любовта щастлив живот не може да съществува. Скръбта в света идва по единствената причина, че това място, което се заема от скръбта, не е запълнено с любов: там, дето няма любов, има скръб. Трябва да се радвате тогава – скръбта е един подтик да се работи на Земята. Ние сега се възпитаваме – новият свят, който иде, няма да бъде такъв; новите хора, които ще се родят, които в бъдеще ще живеят, ще бъдат съвсем други.

Някой идва и ми казва: „Я ми докажи!“ Няма да ти доказвам, няма никакви доказателства. Има една бучка захар – близни и ще видиш какъв вкус има. Няма какво да ви доказвам... Има неща, които са само позлатени, има една религиозност, която е позлатена; но тя даже и една стохиядна част от милиметъра не е позлатена. Казват: „Златен часовник“, но след 3–4 месеца ще се изтърка. Това, което носиш, трябва да е златно, а не позлатено, иначе всеки 5–6 месеца трябва да го позлатяваш. Защо да носиш една позлатена религия?

Що е Господ? Само онзи е Бог, Когото можеш да обичаш с ума си, със сърцето си, с душата си и със силата си. Когато намериш, че в твоята любов всичкото ти сърце, ум, душа и сила са ангажирани – това е Бог – и Той ще те послуша. Когато се молим без любов, нашата молитва остава без глас и без усещане. Когато Бог е създал света, Той е дал общо благословение в него, но ако се молиш без любов, твоята молитва няма да бъде чута. Ти ще се помолиш и ще оставиш Бога свободен – както Той благоволява, така да направи, и няма да правиш въпрос. Аз гледам, че някои казват: „Учителю, не може ли да кажеш на Господа за мене?“. Не, лицеприятие няма! Вие искате да отида да кажа на Господа: „Тази сестра е много напреднала, този брат е много напреднал“. В какво

е напреднал? Че тогава ще дойдат отгоре и ще видят, че сърцето ви, умът ви, душата ви и силата ви не са ангажирани в Любовта. Тогава това е лъжа! Някой път казвате: „Учителю, ти всичко знаеш“. И след като им кажа нещо, понеже всичко зная, те питат: „Кой ти го каза?“. Значи и аз съм един, комуто кореспондентите трябва да съобщават това или онова. Така излиза според тях.

Сега аз искам само да изнеса принципите, но искам да ви оставя свободни, ни най-малко не желая да реагирам. Вие можете да си живеете както обичате – нямам нищо против, но и като почнете да страдате, не ми се оплаквайте. Казвате: „Свободни сме“. Тогава не се оплаквайте – и ще признаете, че щом се оплаквате, има нещо, което не е както трябва. Някои ме питат, светски хора ме питат: „Как ги търпиш?“. Рекох: не ги търпя – аз сега се уча на търпение, уча се от тях. Доjde някой и ми разправя нещо, както не е. Аз виждам – показали са му едно малко бръмбарче и учителят го е увеличил 100–200 пъти. Онзи ми носи бръмбара и ми казва: „Виж колко е голям“. Аз виждам, че това е много малко бръмбарче, и казвам: „Много се радвам, но е много голямо“ – и го намалявам до естествената му големина, то остава едно малко бръмбарче. Онзи казва: „Много е голям бръмбарът“. За него е голям, за мене е малък.

Някой казва: „Чуден е Господ! Колко е малко Слънцето, а цялата Земя огрява!“. А това, малкото Слънце, аз го увеличавам: смятам, смятам и го увеличавам – и намирам, че това малко Слънце е един милион и петстотин хиляди пъти по-голямо от Земята, но е на толкова далечно разстояние, че се вижда малко. То не е така малко, а е голямо. Господ, за да ни позабавлява, големите работи ги прави малки, а малките – големи; и ние мислим, че големите работи са малки, а пък малките работи са големи.

Та казвам: не считайте една малка ваша погрешка за малка. Онази динамична сила, влязла в най-малката ви погрешка, в някоя нейна пукнатина, е достатъчна, за да ви създаде един ден нещо, от което дълго време да не мо-

жете да се освободите. В себе си изправяйте погрешката си. И ви казвам сега: Господ от вас иска три неща – да не лъжете себе си, защото това е невъзможно, мен да не лъжете и Него да не лъжете! Всички дръжте това правило. Три неща искам – това да сложите като правило! Ще си го сложите вкъщи: себе си няма да лъжете, ближния си няма да лъжете и Господа няма да лъжете! Ще имаш една написана карта и ще я четеш: няма да лъжеш себе си, няма да лъжеш ближния си и няма да лъжеш Господа! Може да я държиш в джоба си: ще я извадиш, ще я прочетеш и пак ще я сложиш там. Тази година си направете по една такава карта, ще направя проверка. Най-първо аз ще си направя една такава карта и ще си я туря в джоба – това е новото разбиране! И това не е заради черните лъжи, а за белите, защото всичко е в белите лъжи – от черните вие се стремите да се освободите. Ще извадиш картата и ще кажеш: „Няма да лъжа!“.

Често ме срещат някои и ми казват, както една сестра ми каза: „Виж тези сестри – тук няма добри сестри“. Значи само тя е останала праведна сестра, а пък другите не са; или някой брат може да ми каже така. Така не се разсъждава – това е интимно.

Нямаше какво да ви говоря тези работи, тази сутрин исках да ви чета от тая книга. Но като поседях малко, понеже има голяма глоба, ако се оттегля от пътя, реших да ви направя една услуга, защото зная, че скоро ще ви глобят, ако не изпълните това правило. Че ти ако лъжливо се закълнеш, колко години затвор се предвижда? Три години. Ти си един чиновник: ако три години вземаш по 40 хиляди лева, това са 120 хиляди. Струва ли си за една бяла лъжа три години да те затворят и 120 хиляди лева да изгубиш? Това, което повдига човека, е следното: като дойдеш до лъжата, спри се! Ние много пъти казваме неща преувеличени. Казвате, че опашката на лисицата е 45 метра дълга. Кажу си: „Тази опашка няма да я представям толкова дълга“. Аз мога да ви представя Небето такава, каквото не е. Както и да ви го представя, то не може

да се представи, защото е извън човешките понятия. В Небето ти като се отдалечиш от един човек, не можеш да го познаеш. В Небето хората се познават само като се обичат, иначе всички си приличат: всички са така красиви и външно си приличат.

Та казвам, този закон да бъде и тук: нека Любовта да бъде един стимул за вас, а не страхът, понеже ние сме свикнали досега да действваме от страх. Зимно време е и един евангелист трепери. Питам го: „Как сте?“, той казва: „Много съм добре“, а трепери. Той трябваше да каже: „Малко ме стяга студът, но се мъча да си изпратя повече кръв към студените пръсти“. Ти досега никога не си мислил за пръстите си, а пък сега, като изстинал, погладил ги, помилваш ги малко. Затова ти изстинаха пръстите, затова дойде студът. Някой път пръстът ти изгори: ще вземеш масло, ще намажеш пръстите си и ще кажеш: „Ще ме извиниш, причиних страдания и на тебе, и на себе си, не бях внимателен“.

Вие сте така свързани, че след като се причини вреда комуто и да е, и вие ще страдате, и вашият ред иде; щом единият се радва, ще дойде и вашият ред. Радвайте се с онези, които се радват, и скърбете с онези, които скърбят – трябва взаимно да се носи товарът. Някой път се спирате върху някои хора и казвате: „Еди-кой си човек е лош“. Не мислете така – всички вие сте много добри, но не сте свършени. Някои от вас говорят много добре английски, френски, но ако речете да пишете на тези езици, ще направите погрешки – няма нищо от това. Някой път не сте се усмихнали както трябва – няма нищо от това. Ще кажеш: „Извинете, днес направих една погрешка, ходих в гостилницата и яденето не беше както трябва. Боли ме коремът и затова не можах да се усмихна както трябва“. Има едно масло, като го ядеш, те сърби, краста те хваща. Когато ти се каже: „Не го яж“, ти не го яж. По-добре хапни малко сух хляб, малко сирене, малко круши, отколкото така сготвено ядене, което нищо не допринася.

Та казвам следното сега: ще ходите по закона на Любовта! Всички трябва да станат съвършени, аз желая всички да станете съвършени – и това ви е определено. Едно гете нали ще израсне? То ще израсне до 21 години и после не расте. Всъщност то расте и по-нататък, но по-слабо, повече расте на широчина – от 40 до 120 години мозъкът му расте. Докато живее човек, той расте; щом престанеш да растеш, ти си осъден на смърт. Радвайте се, че могат да растат умът ви, сърцето ви, душата ви и силата ви. Четири неща трябва да има във вас, които постоянно да растат. На стари години защо да не се занимавате с козметика – да се изменят веждите ви. Някои идват и казват: „Остаряхме“. От какво сте остарели: от знание ли, или от глупост? Ако сте остарели от знание, от любовта на сърцето ви, на ума ви, на душата ви и на духа ви, аз ви облажавам; но ако сте остарели от безлюбие на ума, на сърцето, на душата и на силата ви, аз ви съжалявам.

Писанието казва: „Всички ще се явим пред Неговото лице“. Как ще се явим пред лицето на Бога? Ще повика Господ: „Агаме!“ – всекиго ще повика по име. Какво ще кажете тогава? Желая, когато гоиде Господ, да не ви намери като Адам под шубрачките – не облечени, а съблечени. Апостол Павел се оплаква: „Да не би да се намеря гол!“. Аз желая да бъдете облечени в грехите на Любовта, в грехата на светлината, на свободата, в тези, най-хубавите цветове. Да носите онази хубава царска мантия, направена от Любов, от светлина, от свобода. Желая на всинца ви да бъдете така облечени!

Сега на тази книга (*Форми в природата*) да не ѝ стане криво, защото тя ще плаче. После да не ѝ причиним страдание. (*Прочете се от беседата „Абсолютна реалност“ стр. 185, от същото томче.*)

Ближният в случая е душата, която се проектира навън. Ти обичаш огледалото за себе си. Огледалото не е реално, но понеже виждаш себе си в огледалото, тебе ти е приятно. Ще намерите и ще прочетете тая лекция.

Да благодарим на Бога, че светът е едно велико училище за нас, и ние не трябва да изпускате ония хубави условия, които сега имаме. Божието благоволение е да познаем Бога във всичките Му дела и Той да се весели в нас и ние да се радваме в Него.

Отче наш

Бог има всичкото разположение да ни помага. И ние трябва да имаме всичкото разположение да работим за Него. Аз желая да помагам на всинца ви, но и вие трябва да помагате.

22 януари 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ИЗПИТЪТ НА ЛЮБОВТА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще ви прочета 13. глава от Първо послание към коринтяните.

Духът Божий

Размишление

Голямата тайна, която се крие в живота, седи в това, да се задоволят всичките същества, които живеят на Земята. Верующият трябва да се задоволи. На онзи, който живее, трябва да му се дадат всички условия, които животът иска; и на онзи, който мисли, и на него трябва да му се дадат условия. Това малко дете, което е родено и е едва на един ден, къде са неговите условия? Неговото съзнание даже не е пробудено, но у него има един неопределен стремеж. Най-първо детето започва с един зов, с викане – и не го знаеш какво вика. Като се роди то на Земята, първото нещо е пискането; преди да се роди, е било мълчаливо. Най-първо майката ще види дали ще кресне детето и ако кресне – човек ще стане, пък ако не кресне, заминава си – погребват го; а пък в живота на възрастния се иска обратното. Когато се роди човек, първото желание на хората е детето да кресне, да каже нещо – каквото и да е, поне една дума да каже. А пък като стане възрастен човек, то не кряска вече. Какво трябва да прави тогава? Тогаз пък му казват: „Ти трябва да мълчиш“.

Сега да определя това: аз като казвам „да кресне детето“, разбирам, че трябва да заплаче. То е като артист – детето е великият артист, който ще дойде да даде един велик концерт, с години го очакват. И всичкият идеал е да видят и чуят как ще пее той, как ще захване пеенето. И майката, и бащата казват: „Дойде певецът – ще запее нещо“. Та първото нещо е той да пее, а пък второто – старият трябва да мисли. Първо ще пееш и хората ще си дадат своето мнение какъв си като певец; а пък старият се отличава с друго – той трябва да е мислил, преди да е говорил. Защото детето, като се роди, няма какво да мисли, понеже девет месеца то като философ е мисляло така дълбоко и нито думица не е казало. То все е мълчало и се е приготвявало за своя концерт – като излезе, как ще започне да пее.

Сега аз ще ви говоря за неща, които са реални, но за които нямате никакво възпоминание. За първия концерт, който сте дали, никакви исторически данни нямате – всички сте забравили това и сега майка ви и баща ви трябва да разправят за този концерт, а вие нищо не помните от него. Защо не помните и къде сте били при първия концерт, който сте дали? Сега аз уподобявам това на следното – в гревността има един пример, който много пъти са привеждали. Осъдили някого – той не бил прост човек, а учен – осъдили го на смъртно наказание. Царят бил много умен човек и казал за този философ: „Ще му сложа едно гърне с мляко на главата, философът трябва да обиколи целия град и нито една капчица от млякото да не капне на земята. И ако една капка не капне от млякото, ще му се опрости презрешението, а ако капчицата излезе от гърнето, той ще бъде осъден на смърт“. Турили му гърнето на главата и той обиколил целия град и се върнал, без да капне нито една капка от млякото на земята. Попитали го: „Кого видя в града?“. Той казал: „Никого не видях“ – бил така концентриран, че не го интересувал външният свят.

Та детето прилича на един такъв осъден пътешественик, който като върви, нищо не го интересува, само

гледа едно – да не би да излее една капка от млякото: от сутрин до вечер той само за млякото мисли. Тук се появява едно противоречие. Може да кажете: „Вечно все деца няма да бъдем, вечно все няма да носим гърне на главата си и да мислим за него“. Бива това ден, два, три, четири, докато обиколиш града, но щом обиколиш града и не излееш млякото, какво трябва да правиш тогава? Сега мнозина питат какво трябва да се прави. Като се родите, най-първо ще носите гърнето, тоест ще пеете. Ако кажете първата дума, у вас започва животът – от първата дума ще зависи дали ще живееш, или не. Много музиканти не са записали каква е тази песен, с която започва детето. Казват: „Заплакало е детето малко“, но с кой тон, те не знаят. Това е за онези, които не знаят да четат – за онези, които не знаят азбуката, които не познават музиката, за тях това е право. Но онзи, който знае, той трябва да запише този тон, защото целият последващ живот зависи от първата песен. Ако се излее една капка от млякото, ти си осъден на смърт, ако пък не е излята нито една капка от него, ти ще придобиеш живота си.

Сега идвам до сравнението, аз сега идвам до приложението на своя пример. Ти си пратен да обиколиш този свят, осъден си на смърт – четиридесет, петдесет години ще го обикаляш, а някои носят гърнето и сто и двадесет години. Сега сравнението ще го приложите малко по-далече. Ние мислим, че нямаме никакво гърне на главата. Някои от вас искат да живеят много щастлив живот, да правят каквото си искат. Питам: философът може ли да прави каквото си иска? На тебе ти е турена една присъда за смъртно наказание, но има едно условие, че нито една капка не трябва да излезе от гърнето. Един от английските писатели – Шекспир²⁴, е приложил този образ малко по-другояче. Вие сте чели неговата комедия *Венецианският търговец*. Този търговец се условил, че ако онзи, който му дължи, не плати навреме, ще отреже от него един килограм месо. Търговецът искал да се изпълни законът, понеже онзи, който взел парите, не си изпъл-

нил условието, не ги върнал навреме. Съдията бил много умен и настоявал, казал: „Законът трябва да се изпълни – един килограм месо трябва да се отреже“. Но казал: „Ще отрежеш точно един килограм – нито повече, нито по-малко. И ако отрежеш малко повече или по-малко, и твоят живот ще отиде“.

Та казвам: животът не трябва да се изгуби. Има едно вътрешно разбиране. Онзи, който не разбира, ще каже: „Да става каквото ще, аз искам да си поживея“, но онзи, който каже така, ще излее гърнето. И защо умират хората? Щом някой се върне с гърнето и го осъждат на смърт – значи излял е гърнето; който е носил гърнето добре, той не умира. Следователно ако на Земята човекът е излял млякото, тогава той умира. Това значи, че човек не е живял както трябва, значи, че като е вървял, отвякло се е неговото внимание. В света, в който живеете, има толкова примамки, че не знаете кое е полезно за вас и кое не е полезно – вие минавате и мислите, че във всичко, което виждате, има някакво благо, но дали има благо за вас, това е въпрос.

Аз съм привеждал този пример. На едно място съм виждал как деца разиграват един паток, а той, горкият, си е отворил устата и нещо се мъчи. Четири-пет деца седят наблизко и се кускат. Аз отивам, питам ги: „Какво правите?“, те казват: „Разиграваме този паток като мечка“. Питам: „Каква е вината му?“, те казват: „Да не е толкова глупав“. И в какво седи наказанието? Те са наболи царевица с игла на един конец и са пуснали конца. Патокът е нагълтал зърната едно след друго и мисли, че е намерил голямото благо, което му се дава от невидимия свят. Но конецът не се е скъсал и той седи, горкият, с отворена уста. Всички деца се смеят, кускат се. Питам ги: „Колко пари искате, за да освободите тази мечка, да я пуснете да си иде в гората? Какво се ползвате от нея? Вие и да го подгържите така, най-после ще се скъса конецът, но аз ще ви дам пари да си купите смокини и да си похапнете“. А децата обичат смокини. И патокът като малко дете е искал да си похапне, но не сте му дали

смокини, а зрънца, на конец нанизани – вие сте го излъгали малко. Те казаха: „Плати ни, ще го пуснем“. Дадох им аз пари и им казах: „Вземете си смокини от бакалина“. И като взеха децата смокини, казах им: „Отрежете сега конца“. Едно дете отрязва конца, патокът нагълта края му, погледна ме и си обърна гърба. Казах му: „Още веднъж да не ядеш царевица, с конец вързана. И като намериш царевица, прегледай дали е вързана, или не. Ако не е вързана, гълтай тогава зърната, а пък ако е вързана, остави я настрана“.

Често има опитности в живота, които приличат на състоянието на тази птица. Някоя дума, някое желание или мисъл приличат в ума ви на тази нанизана царевица с конец – и те създават същото положение. Веднага трябва да разграничиш тези мисли или желания. Ти усещаш едно вътрешно ограничение – тази мисъл или това желание са вързани. Злото не е в царевицата, не е и в конца, и в децата не е. Къде е злото тогава? Този паток е искал само малко да си похапне. Няма никакво престъпление в това, в реда на нещата е; че децата искат да си поиграят малко, и това е в реда на нещата. Къде е престъплението, има ли престъпление? Аз зная, че и да не бях минал оттам, те все щяха да го освободят, понеже този паток принадлежи на един съсед и оттам щяха да го потърсят. Аз не записах името на патока – от кой полк беше, от кой батальон, от коя дружина или коя рота; после, не записах и кой му е господарят, за да имам съществени данни, че на еди-кого си принадлежи. Но втори път съм решил – това не ми се е случвало, но ако се случи – като намеря този паток, ще му запиша името и ще го попитам дали е същият войник.

Но казвам: важното е, че животът е вложен в човека и човек трябва да живее. А пък в света, макар че е толкова красив, има много изненади за човека. Онези от вас, които сте влезли в живота, душите, които идат да се въплътят, все ги излъгват – на онези, които са на Земята, никак не им казват истината както трябва. На всички хора, които се въплътяват тук, на Земята,

животът не им е представен така, както е. Казвали са им: „Като дойдете на Земята, тук е рай. Майка ви, баща ви ще ви обичат, сестра ви, братята ви – също, няма да оставят прах да падне отгоре ви. И ще ви говорят най-сладките думи, ще ви галят“. И онази душа си казва: „Чакай да видим този рай на Земята, как живеят там, да го видим това“. Вие сте все от тези, които сте дошли да видите този рай, и сега се намирате в чудо и казвате: „Той не е такъв, какъвто ни го представяха“.

Това е външната страна на живота. Животът не е място на външно зрелище, но той представлява от себе си една школа. Когато ви кажат, че училището е красиво, това не подразбира, че там няма мъчности – там има трудни предмети, които трябва да се проучват. Някой път ще седнеш с часове, има трудни задачи за решаване – и ако не сте научили урока, учителят ще ви тури единица или двойка и не ще можете да минете от едно отделение в друго; после и вашите другари ще ви се смеят, че не сте способни. Вие сега сте религиозни. Някои от вас мислите да умрете и да отидете в онзи свят, а пък законът за онзи свят е такъв: влезеш в този свят и най-хубавото те привлича. Тук, на Земята, ако знаеше човек какво щеше да се случи с него, той не би дошъл. А пък за да идеш на онзи свят, там няма да те приемат. Там ще видите как сте разбирали земния живот. И ако ти си разбрал земния живот с всичкото му противоречие, те ще те приемат, ако не си го разбрал, няма да те приемат, ще кажат: „Ние не искаме хора, които не разбират живота“. И ако четете Откровението, в една от главите се казва: „Сине человечески, откъде са дошли тези с белите дрехи?“. И отговорът е: „Тези са, които дойдоха от голямата скръб и избелиха дрехите си“. Значи всички страдания на Земята са, за да се избелят дрехите или за да избели човек своята вътрешна чистота. На Земята ще се опита това: и като минеш през всичката кал, кален да станеш – дрехите ти да са чисти.

Та казвам: този живот как трябва да се използва? Вие не използвате живота така, както трябва, ако не

го разбирате. Забележете какво се наблюдава в децата, когато са в първо отделение. Най-първо се забелязва едно ограничение: по-рано те са ходили, гдето си искат, но щом влязат в първо отделение, вече имат едно ограничение – ще седят в стаята, ще учат от учителя някои елементарни работи; и постепенно във всички отрасли на живота те ще добиват все повече и повече. Та където и да влезе човек, все има известно ограничение. В ограничението човек не може да намери онова, което търси.

Вие се готвите за другия свят и искате да идете при вашия баща, някои искат да отидат при Христа. Хубаво е това желание, но след като сте живели 40–50 години, какво ще занесете на баща си, което да Го интересува? Някой път мислили ли сте, като се върнете в невидимия свят, какво ще занесете със себе си? Най-първо там ще ви питат защо не сте писали: четиредесет години бяхте на Земята и защо не сте писали нито едно писмо? Вие ще кажете, че условията са били много лоши, пощата не е била редовна, пътят може да е бил развален. Може да кажете, че вие сте писали писма, но писмата не са отишли. И българите, които разбират този закон, са доста умни. Има стари баби и дядовци, когато умират, 4–5 гена преди да умрат, казват: „Аз съм странник, заминавам за онзи свят“. И почват тогава да отиват хората при тях и им казват: „Да носиш много здраве на нашите, на майка ми, на леля ми“. Друг казва: „Много здраве носи на чичо ми“. Цяла седмица се изреждат и все казват да носите много здраве: писма не пишат, но пращат много здраве. Старият не си изгубва съзнанието – той седи със запазено, пълно съзнание.

Мен ми разправяха даже, че това се е случило в село Николаевка с дядо Ради, който бил на 85 години. Вика свещеника да го причести, понеже заминава за другия свят. Но понеже заминава за онзи свят, той иска да му направят една пълна паница с кюфтета. Свещеникът иде и мисли, че дядо Ради е в последната минута на живота си и че е изгубил вече съзнание, а пък вижда, че старецът е завит с юрган, държи една паница и яде кюфтета. Дядо

Ради му казва: „Аз заминавам за онзи свят и си дояждам кюфтетата“. Свещеникът се засмял и рекъл: „Ти имаш да живееш още 20 години, няма да те причестя“. Дядо Ради казва: „Пътник съм аз, причести ме“. Свещеникът пита: „Как ще те причестя, както те гледам...“. Изпращат свещеника и тъкмо той отива до вратника, чува се рев вкъщи – дядо Ради умрял – вече изял каквото изял. Връщат свещеника и той се чуди, че така скоро е умрял старецът. Ние така сме погълнати от този живот, че като помислим за бъдещия живот, казваме: „Я има друг живот, я няма“ – нямаме ясна представа, че ще се върнем в другия живот.

Та в живота трябва да изучавате същественото, същественото е цяла една наука. Религията е една наука, на която хората сега трябва да се учат. Досега всички хора са заучавали някои работи. Те все декламираат и казват: „Ние се обърнахме, вярваме в Христа, вярваме в Бога, вярваме в онзи свят“. Не е въпрос само да вярваме, някой път се явяват мъчнотии в живота. След като си живял 20 години един благочестив живот, гоиде едно голямо изпитание и един светия повидимому като че е изгубил всичко – опетни се. След като е живял 20 години чист живот, в него проникват най-лошите мисли и желания, от които е бягал, и той мисли, че всичко е разкъсано вече.

Да приведа един пример. Някои хора се обичат. Когато не обичате някого, въпросът лесно се разрешава. Някой път мислите, че вашите връзки с някого няма да се разкъсат, няма да се разделите, но един ден по невнимание онзи направи нещо, което ви е неприятно. Ако ви каже той само една обидна дума, вашите отношения се изменят – този човек вие го намразвате и престава във вас любовта ви. Как ще си обясните това? Мислите ли, че ако една дума е в състояние да накърни любовта ви, тази любов е била идеална? И мислите ли, че този, който ви е казал това, ви е обичал? И той казва: „Аз думата си не вземам назад“. Какво ще кажеш тогава? Това е един урок между двама влюбени. Те ще си кажат по една обидна дума, за да видят дали обидната дума е

по-силна, или любовта е по-силна. Ако обидната гума е по-силна, любовта е по-слаба; а щом любовта е по-слаба, то животът е неразбран.

Има пък други хора, на които условията са били толкова лоши откън, че те искат да напуснат Земята и да заминат преждевременно в другия свят. И това не помага, не това се препоръчва на човека. Ако вие при лошите условия кажете: „Домегна ми да живея на Земята, искам да се върна в другия свят“, питам: какво си разбрал от живота? Има две страни в живота, които трябва да разбирате – лошата и добрата. Мнозина от вас се спирате на външната страна на живота и казвате: „Виж тези хора, които не са религиозни, живеят си добре и всичко си имат, а пък ние, религиозните хора, нямаме нищо“. Тогава в какво седи благомото на човека? Във всички стари религии законът е един и същ: за да стане религиозен един човек, той трябва да се лиши от всичко, каквото има.

Сега вие искате да обясня защо е така. Питам: когато една млада мома я вземат невеста в някой дом, със старите грехи ли я вземат, или тя трябва да се откаже от тях и да тури всичко ново? Мислите ли, че вие, като искате да влезете в духовния живот, ще влезете с тези стари грехи? Ще влезете със съвсем други мисли, чувства и постъпки – от всичко старо трябва да се откажете съвършено. Мислите ли, че младата мома ще вземе за прикля стари грехи от детинството си и куклите си, за да ги занесе в новия дом? Всичко това, което тя ще носи, е все ново. Може би една млада мома е работила 15–20 години, за да си направи прикля, която ще подари на сватове – на новия си баща, на новата си майка – на свекъра, на свекървата, от които после ще плаче.

И в духовния живот има свекър и свекърва. Всеки, който е влязъл в духовния живот, той вече е оженен, а пък някой е сгоден и после се оженва – всички онези се интересуват от вас. По-рано момата е била чужда; след като се сгоди, почват да я наблюдават къде ходи, как се облича; и след като се ожени, искат да знаят къде ходи и какво работи. Ако е Драганка, ще кажат: „Хайде, Драган-

ке, направил малко хляб, я иди за вода, я иди на лозето, че на нивата“. От каквото стане нужда, все казват: „Хайде, Драганке“, и после рекат: „Тя е много ударна, много е работна, всичко все на нея възлагат“.

Вие не сте разбирали духовния живот – разбирали сте го, както по светски го разбират. Някоя мома се жени и някой момък ѝ обещава къща, слугини, автомобил; казва ѝ: „Прах няма да падне върху тебе“. А пък след като се ожени, и прах пада, и автомобил няма, и ръцете ѝ огрубяват. Аз правя своите наблюдения от 10–20 години насам – ръцете на хората отгоду са огрубели, а отгоре ги намирам малко по-деликатни. Отгоду са по-огрубели – това е остаряване. Трябва да пазите кожата си, да е малко по-деликатна, за да може да възприема впечатления от външния свят по-правилно. Като задебелеят ръцете, възприятията не са толкова верни вече. Аз вземам женения човек, като погледна под това „човек под закон“. Законът изисква нещата да станат формално, буквално, както са. Ти ако отидеш в съдилището, дори и по духовному правото да е на твоята страна, съдията ще те осъди по форма – по формата на закона. Той ще ти каже: „По духовному ти имаш право, но по закон онзи има право“ – и да иска да ти помогне, той не може.

Да кажем, че някой човек ви е обидил – какво изисква законът при обидата? Духовният закон изисква ти, който си обиден, да претърпиш, защото ако си се обидил, ще дадеш едно заявление, ще поведеш онзи под ударите на закона. Ще го съдиш, но нямаш право сам да се оправдаваш. Най-първо ще викат двама свидетели в мировото съдилище да ви примирят; ако не може, после ще дойде окръжният съд, после апелативният и касационният съд. И в духовния живот съществува мирово съдилище, окръжен съд, апелативен и касационен съд. Духовният живот изисква ти сам да си бъдеш съдия! Не е важно как ще те съдят отвън, но ти сам като съдия ще произнесеш своята присъда върху себе си. Писанието казва така: „Ако сами себе си съдим, няма да ни съдят, а пък ако не знаем да се съдим, другите ще ни съдят“. Апостол

Павел казва в едно послание: „Не знаете ли, че ангели ще съдим?“ Ангелите, които не осъдиха сами себе си, остава хората да ги съдят. Ако са съгрешили, ще се произнесе резолюция върху престъплението им. Ако не се съдите, ще ви съдят. Щом другите ви съдят, не зависи вече от вас каква присъда ще ви наложат.

Единственият съдия, който правилно може да отсъди нещата, това сте вие самите. Казва се: „Бог не съди“. Бог като съди нас, ще съди Себе Си; и казва: „Тия същества Аз ги създадох и им прощавам“. Той ги погледне, влиза в положението им, че ги отсъжда много добре, и тури по възможност най-малкото наказание. Всякога в света Бог като ни съди, дава най-малкото наказание. Той ще сложи най-малкото наказание, но не може да не сложи никакво наказание. И вие ще пазите същия закон – сами себе си като съдите, поне най-малкото наказание ще си наложите. И така правите вие: всички слагат най-малкото наказание, когато съдят себе си, но когато съдят другите, слагат най-голямото наказание. Този, когото обичам, ми е по-близък, а този, когото не обичам, е навън. Та когато някой казва: „Обичам го“, той обича своите си; а пък тези, които не обича много, те са външни. Най-първо ние говорим за една обич на домашните. Писанието казва: „Трябва да обичаме домашните, близките“ – те са праведните, светите, а пък грешните са още от външните. Говори се, че трябва да обичаме враговете си, но те са още от външните. Ти не можеш да приложиш любовта към враговете си, докато не приложиш любовта си към ближните, към своите. Ако знаеш как да приложиш тази любов към ближните си, ти ще знаеш как да приложиш любовта и към външните.

Та казвам: в религиозния или в духовния живот има една вътрешна страна за разбиране. Какви трябва да бъдат твоите отношения към баща ти, към майка ти и прочие? Ти можеш да обичаш брат си и сестра си заради самия си брат и за самата си сестра, а пък можеш да обичаш брат си и сестра си заради майка си и заради баща си. Или другояче казано: ти можеш да обичаш брат

си и сестра си, понеже имаш интерес от тях – те са ти необходими, те са прерогативи. Във всички религиозни системи са учили все същото. Всяко общество, в което разбират така, хората могат да живеят добре, а пък които не могат да живеят добре, там се заражда известно противоречие. Не е лесна работа, много трудно е, мъчна работа е да се отнася човек добре. Например това, да бъде човек търпелив не само привидно, но така, че при търпението да запазиш всякога едно вътрешно спокойствие.

Ти носиш една стомна. Оставил си я някъде, някой минава и я счупва, но трябва ни най-малко да не се измени твоеото състояние. А веднага вътре в тебе става едно изменение и ти ще повдигнеш въпрос: „Защо ми счупи стомната?“, ще кряскаш. Трябва да не се завръзваш така за една стомна! Или някой ти е казал една обидна дума – няма да се спираш! Ако една грамофонна плоча те обиди, кого ще съдиш? На грамофонната плоча могат да ѝ турят думи, които лично да те обидят – някой нагласи една плоча да обиди когото и да е. Там пише: „Голям калпазанин си“ – и който слуша, все за него се отнася. Който дойде, плочата казва: „Голям калпазанин си“ – и на всекиго казва така, тя повтаря едно и също нещо. И ако попитате плочата, тя ще ви каже: „Така ме научиха, така говоря – не го зная и аз лошо ли е, или не“. Самата плоча не знае какво значи: „Голям калпазанин си“, и вие не знаете какво нещо е „Голям калпазанин си“. Какво значи *калпазанин*? *Кал* значи нещо, направено от кал; *пазан* значи нещо, което се лепи. Голям калпазанин е човек, който не мисли за другите, а само за себе си: в яденето, в пиенето и прочие той търси своите интереси, да му направят всичко, а пък с другите да става каквото ще. Той най-първо мисли за своите интереси, а пък за чуждите казва: „За тях после ще мислим“. Та човекът, който от сутрин до вечер мисли само за себе си, той е калпазанин. Думата *калта* е чужда дума, тя е санскритска – това значи един век, който е неблагоприятен, пълен с тъмнина. Този, който е в тъмнина, не може да мисли за друго, по-далечно,

а мисли само за това, което е пред него – ти тогава само за себе си ще мислиш. И той казва: „Само това виждам – аз виждам само моите работи, а чуждите не ги виждам“.

Мене сега ме интересува другият въпрос – вие изучавате Любовта. Аз ви препоръчвам Любовта като единствен закон, по който животът ви може да стане щастлив. Любовта трябва да се изучава като едно условие, с което животът може да се подобри – той без Любовта не може да се подобри. И може да ви направя следното уподобление: Любовта е едно изкуство. Вие имате хиляди нишки и вретена – и ако не знаете как да си поставите една основа, и ако не знаете как да прекарате нишките, какво може да сплетете? Основното е вътъкът. Ако не знаете как да преплетете вътъка и как да пригответе плата, няма да имате и дреха – тези нишки трябва да знаете как да ги схванете. Та Любовта е онзи велик закон, който ни учи как да плетем нишките на живота, за да бъдем щастливи.

Ако вземем думата *шекер*, тя значи на турски нещо сладко, а пък на еврейски същата дума значи лъжа. И ако кажеш *шекер* на турски, ще ти отговорят *аферим* – много хубаво; а пък на еврейски като кажеш *шекер*, ще ти кажат: „Голям калпазанин си“. Тогава трябва да имаме език, в който думите да имат едно значение. Един закон има – ние сме, за да изучим онова, същинското значение на живота. Истински живот е само онзи, който като мине през всичките изпитания, да си остане цялкупен и неопетнен. На него можеш да разчитааш, а пък онзи живот, който не изгържа, като минеш през всичките изпитания, не струва; този плат не струва. Онзи плат струва, който с години като го носиш, не избелява и можеш да го носиш. А пък онзи плат, който след няколко месеца може да избелее, на него не може да се разчита.

Та вашата работа ще прилича на моята работа, която се случва в Шумен. Аз да ви разправам този пример. Отивам в град Шумен. Трябват ми едни обуца, но понеже не познавам много обуцари, намирам един евангелски

обуцар – най-добрия. Че е майстор, майстор е. Питам го: „Може ли да ми направиш едни хубави обуца?“. Той отговаря: „Мога“. Казвам му: „Но хубави обуца искам да са“. След като направи обувките, след един месец те се скъсаха, напука се кожата. Казах му това. Той ми отговори: „Отде да зная, не съм вътре в кожата – напукала се“, но никак не му дойде на ума да изправи погрешката си. Аз казвам на себе си така: когато правиш обуца на хората, такива калпави да не правиш. Направи едни първо на себе си, тогава прави и на другите. Ако се скъсат, такива не прави на другите.

Та когато искате да обидите някой човек, може да го обидите, но по-рано направете следното: вземете едно огледало и кажете същата дума на себе си. И ако можеш да издържиш думата, кажи я на другите; ако не можеш да издържиш и те заболи сърцето, не я казвай. Та когато искаш да кажеш една обидна дума, вземи едно огледало и си я кажи пред огледалото – и каквото можеш да кажеш, кажи го на свят. Ние сме дошли на Земята, за да пречистим човешкия език, човешките мисли и чувства. Това е много трудна задача. Да ви кажа къде е практическата страна. Защо трябва да пречистите езика си? Трябва да го пречистите, защото ако не го пречистите, е опасно; понеже човек, който е живял на Земята, все ще се окаля – невъзможно е иначе. Аз даже, който обичам толкова чистотата, някой път гледам – капна някъде по грехите си; при всичкото си внимание все капна някъде.

Ето законът къде е: ако сте прощавали, след като напуснете Земята, трябва да си изперете грехите, понеже в онзи свят с непрани грехи не приемат. И ако сте изпълнявали Божия закон на Земята, ако сте прощавали на Земята, като си турите грехата в тази вода, петно няма да остане. Пък ако не сте прощавали на Земята, като си турите грехите в тази вода, петната остават – и десет пъти да ги перете, петната остават, а пък с петно в онзи свят не приемат. Това е практическото приложение сега: щом прощаваме, и Бог ни прощава. И Писанието казва: „Ако вие не простите прегрешението

на другите, и Отец ваш небесний няма да ви прости“. Процавайте, за да може, като отидете при онази вода, да ви операт всичките петна и дрехите ви да бъдат чисти. Човек заради Любовта, заради Божията Любов трябва да бъде готов на всички жертви. Мен ми хареса един хубав пример, който ние имаме в Христа. Разпнаха Го еврейските равини като един злосторник на еврейския народ. Той седи отгоре на кръста и се моли, казва: „Отче, прости им, защото не знаят какво правят“. Той прощава, за да не остане никаква кал върху Неговите грехи, като замине за другия свят, та всичко да бъде чисто.

Когато някой ви обиди, вие казвате: „Много е обидна тази дума, това не е за прощаване“. Че ако някой приятел вас ви обиди, той не ви е обидил по-кръвно, отколкото еврейците, които разпнаха Христа. Те казаха: „Той няма нищо общо с нашия народ“. Та всички вие в душата си държите този закон. А дали Господ ще прости, то е друг въпрос, но ние трябва да простим. За онова, което хората правят, не искам да ги държите отговорни заради мене; а пък ако има друго нещо, за което да ги държите отговорни – това е друг въпрос, това е прерогатив на Бога.

Това сега ще го приложите върху себе си. Не прилагайте това учение върху другите, то е едностранно – всеки ще го приложи за себе си. Много пъти, като казвам тези максими, във вашия ум седи някой друг. Вие казвате: „Еди-кой си прави така, тези думи са за него“. Не, най-първо, когато говоря, аз говоря на себе си; най-първо, когато проповядвам, проповядвам на себе си – и после проповядвам на вас. Когато аз проповядвам, гледам как съм изпълнил онзи Божествен закон върху себе си. И когато дойде да съдя някои хора, не ги съдя, казвам си: ти ако си на тяхно място, как ще постъпиш? Не че той е постъпил зле, но ако аз бях на неговото място, как щях да постъпя?

Аз, който имам знанието, ето как постъпвам – някой път постъпвам, както не ми е приятно. Идва тук един калугер и ми се оплаква – оплаква ми се от владиците,

че били лоши, че не се отнасяли добре с него, че нямали човещина. Аз виждам къде му е погрешката. Той се оплаква, оплаква – и след като се оплаква, казва: „Можеш ли да ми помогнеш?“. Той е доста умен, гледам лицето му – разположен е, има благоутробие. Оплаква се от страдания, но страдание не е видял. След като ми говори, си казва: „Ще бъдеш ли такъв калпазанин като тях?“ – и гледа мене. За владиците каквото каза, аз го изслушах, но той иска да ми каже, че не трябва да бъда като тях. Отиде в Бачковския манастир, върна се, носи ми един часовник; казва: „Мога да го оставя, за да имаш вяра в мен. Помогни ми, аз като се настаня на работа, ще ми върнеш часовника“. Попитах: „За колко го оценяваш?“. Той ми каза: „Дайте ми триста лева“. Остави ми часовника. Питам един часовникар: „Колко струва?“. Той отговори: „Ако можеш, ще вземеш 25, 30, 40, 50 лева за него“. След два месеца идва друг – този, другият, беше дошъл при мене с калугера. Той ме пита сега: „Онзи калугер някакъв часовник остави ли при тебе?“. Отговорих: „Остави“. Той каза: „Този часовник е мой“. Рекох: „Нали вие двама идвахте, обичахте се?“. Той отговори: „Онзи ми взе часовника“. Казах: „Тук е часовникът, но елате двамата, не зная кой от вас говори истината. Елате и двамата да ви дам часовника, аз го гържа сега“. Някой пита: „Ти нали знаеш всичко?“. Зная го.

Ще дойдат изпитания – това е малко изпитание – дяволът ще ви постави някое изпитание. Ще ви донесат един часовник, после ще ви кажат, че сте били много справедлив, понеже сте дали 300 лева, а накрая ще пиеш студена вода за тия 300 лева. Аз сега не пуцам този часовник да върви. Искам да ви приведа един същински пример. Човек всякога може да се намери в едно голямо противоречие със себе си. Този часовник сега, това е малка беля. Триста лева – това е външна работа; но има други някои вътрешни бели, които така са оплетени, че да изгубиш всичкия си мир – и всичкия ти религиозен живот пропада и не знаеш по кой път да излезеш. Затова трябва да се върви по пътя на Божествената Любов.

Човек трябва да има едно будно, трезво състояние. Апостол Павел в прочетената глава описва Любовта. Законът е такъв, че Любовта на всичко вярва. Та тази работа прилича на работата на Шлятер²⁵. Той беше лечител, пророк в Америка през 1905 година. Тръгва да отиде към западната част на Америка, нататък към Сан Франциско, и по пътя намира един повидимому работник, който боледува. Излекувал го и го взел в хотела да спи с него – Шлятер имал 10 долара. Този работник, след като бил излекуван, вечерта му взема десетте долара, които имал в джоба си, задига му панталоните и жилетката и го оставя по голни грехи – и трябвало Шлятер цял месец да работи, за да изкара пари и да си купи нови панталони. Като отива в Сан Франциско, намира го същият този работник – пак бил болен и пак без пари – и Шлятер го излекувал наново. Случват се такива работи.

Прилагайте великия Божествен закон в себе си, за да имате една вътрешна опитност и да чуете гласа на вашия Баща вътре, Който да ви каже думите Христови: „Елате вие, верни и благословени деца, които всякога сте изпълнявали закона“. В края на краищата за тези, които не са изпълнявали закона, ще има присъда и тази присъда ще бъде отвътре. Апостол Павел казва: „Ако имате всичкото знание, а Любов нямате, нищо не сте – вие сте мед, що грънка“. Това казва апостол Павел в прочетената глава – казва, че знанието не ползва. И силата не ползва – Любовта от всички неща ползва най-вече. Та имайте едно дълбоко вътрешно разбиране, за да се изправят всички погрешки в живота.

Сега не мислете, че духовният религиозен човек трябва да бъде беден, да ходи със скъсани грехи – това е повидимому. Авраам беше благоугоден на Бога и не беше беден човек; Йов, който мина през най-големите изпитания, не беше беден човек, а най-богатият. Но казвам: и като сте сиромаси, и като сте богати, да не правите едно различие, че сте сиромаси. Погрешката е в това, че човек, като седи, мисли, че е сиромас или богат. Щом правиш различие между сиромашията и богатството, ти

не разбираш закона. Щом аз съм сиромаш, защо ще ме безпокои какво имат другите хора и защо ще мисля, че нямам нищо в себе си? Че най-същественото, главното го имам: аз се ползвам от въздуха така добре, както никой друг, ползвам се от светлината, както никой друг, от разходките се ползвам, както никой богат човек не се ползва. Някои считат, че да има човек автомобил или аероплан, е голямо благо, а пък на мен, без да имам аероплан и автомобил, ми е приятно. Аз ходя до Слънцето за осем минути без аероплан, все на Слънцето ходя и все на Земята живея.

Та казвам: живеете в Божията Любов и не правете разлика – правете разлика в себе си, но само за маневра. Като се намерите беден, мислете за другите хора; и като се намерите богат, пак мислете за другите хора, понеже вие не сте най-бедният човек, има по-бедни от вас. Някой път аз минавам покрай нашето игрище и гледам, че има доста щурци. Като минавам покрай тях, те ми дават уважение – оттеглят се, казват: „Нека мине господарят“ – и като си отмина, пак излизат. Някой път гледам, че ги дебне някоя котка: седи котката, натисне някой щурец и го изяде. Често отивам да хвана котката и ѝ казвам: „Тези мои певци да не буташ“.

Та има нещо красиво в живота. И ние благодарим на Бога, че ни е изпратил на Земята. Ще благодарим на Бога, че пътуваме с един билет, без да сме платили за него – даром пътуваме, толкова години ни возят и досега не са ни поускали да платим за билета – и толкова хубави пейзажи, толкова хубави работи ни представят. Та считайте, че вие сте в света само с един билет за едно хубаво представление – и бъдете спокойни. Ако идете на концерт и държите в себе си една посторонна мисъл, вие не може да слушате концерта. Считайте във време на концерта, че всичко е наред – като сте на Земята, считайте, че всичко е наред, защото всичко това е представление, нищо реално няма. Че умира някой – той се преструва; че някой е осиромашал – той се преструва. Самото представление изисква това, но не е всъщност

така. Че всички умрели живеят! Тези хора са влезли в другия свят и казваме, че са умрели. Пуснат е той от затвора и в онзи свят е облечен с много хубави грехи – какво има да съжаляваме, че е излязъл от затвора? Казват, че е умрял този човек. Много пъти човек трябва да умре, за да излезе от затвора, от лошите условия.

Приложете Любовта като велика наука, която можете да изучавате, а всички други работи ги считайте за предметно учение и благодарете на Бога за всичко, което ви се случва. Радвайте се на задачите, които сте решили досега, а другите, които не сте решили, постарайте се да ги разрешите. Има много по-мъчни задачи от сегашните – сегашните задачи за в бъдеще ще бъдат играчки. След като разрешите всички задачи и като се върнете в дома си, там ще посрещнат един прилежен и добър ученик, който се е върнал от училището и се е учил добре.

Отче наш

29 януари 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПЪТЯТ НА СВЕТИИТЕ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще ви прочета 54. глава от пророк Исая.

Когато се е писала тази глава, знаете ли колко много е пострадал еврейският народ? При писането на тази глава той е минавал през големи изпитания. Сега това, което е писано в нея, е като едно обобщение. Някой път верующите приличат на млади булки – с копринени рокли, с шапки – и всичко това, за да влязат в Рая; те ще дойдат с всичкото благословение. Така би трябвало да бъде, но не става така, и коя е причината, не се знае още. Сега пророкът насърчава еврейския народ и казва: *(Учителя прочете главата).*

Духът Божий

Ще си загадете един въпрос: кой ви е накарал да дойдете на Земята, кое ви е накарало да напуснете вашето хубаво отечество и да дойдете тук? Какви бяха побудителните причини, за да дойдете на Земята? Ако ви попитат откъде идете, всички ще кажете: „Не знаем“, всички ще кажете: „Отнякъде“, но откъде идете – забравили сте. Ако ви попитат има ли Господ, някои ще кажат: „Има“, но може да ви попитат: „Писма имате ли от дома?“. Ще кажете: „От дълго време не сме получавали писма“. Ако ви попитат как са домашните ви, ще кажете: „Нямаме никакви сведения, не знаем“. Говоря това така, по човешки. Попитаха Наполеон Велики²⁶: „Защо те изпратиха на остров Света Елена?“. Защо го пратиха?

Изпратиха един от необикновените хора, един от земните царе и от силните на остров Света Елена и там си умря – изпратиха го, защото не си удържа обещанието. И всичките страдания на Земята произтичат от това, че хората не удържат своето обещание, което са дали. Това е обща погрешка на всички хора: всички страдания са един резултат на неудържането на някои обещания, които хората са дали.

Има нещо вложено в човешкия живот. Ако изследваме живота на евреите, няма народ, който да е страдал толкова много, както еврейският: страдания, страдания, страдания – бял ден не е имал. На първоначалния патриарх Авраам, който е начало на еврейския народ, Бог му каза да излезе, да напусне бащиния си дом и да иде там, дето Господ ще му покаже, в една земя. Той излезе и прилично нямаше Божието благословение. Авраам беше на 85 години, а пък жена му – на 80. Напусна отечеството си и отиде в странство – вън отиде сам, нямаше свои деца. Богат човек беше: имаше много овци, камили и прочие, но нямаше деца. И даже когато Господ го посети и му каза, че след една година ще има син, възлюблената на Авраам – ще ѝ прочетете името, Сара се казваше тя – се поусмихна и каза: „Не било в тикви, та в кратуни“, по български казано: „Не е било на млади години, когато бях на 30, че сега, на 80 години ще родя дете, та няма да го види никои“. И тя се позасмя. Господ попита: „Защо се смееш?“, а пък Сара отрече и отговори: „Не се смея“. Той каза: „Не, засмя се“, тя пак отрече: „Не, не се смея“.

И забележете, че на следващата година се роди дете и не се роди момиче, но момче. Момчета като се раждат, е зле, и момиче като се ражда, пак е зле. Според тогавашните закони имаше многоженство, но Авраам спазваше закона на еднобрачието. Преди да се роди първородният син на Авраам, най-после неговата съпруга, неговата другарка му каза да си вземе слугиня, та тя да роди поне един син. Жената на Авраам рече: „То се видя, че няма да имаме деца, но поне да имаш едно дете от слугинята и да го считате за приведено дете“. И насили тя мъжа

си, роди се син от слугинята; обаче след време се роди избраният син на Авраам и неговата жена каза: „Не искам да гледам тази слугиня и нейния син, тя ми направи голям позор, тя е причина за всичките ми нещастия“. Господ каза на Авраам: „Послушай жена си“.

Апостол Павел така изтълкува какво е първата жена: това е законът на любовта; а пък втората жена е слугинята, която жена му даде на Авраам – това е законът, в който сега живеят хората. При втората жена стават всичките насилия и човек живее и служи на два закона: служи на закона на Духа – съзнава, че обича Бога и че служи на Бога; служи и на другия закон, който го кара да служи, както той не желае.

Ако ми дойде на гости една овца, с какво ще я нагостя? Със зелена трева, със зеле ще я нагостя, с наклъцано зеле – с такива работи, каквито тя обича; може би и с някои плодове. Пък ако ми дойде един вълк на гости, с какво ще го нагостя? Непременно ще му заколя кокошка – той без кокошка не може да живее; ще го нагостя с печена кокошка. Ако попитат овцата: „С какво те нахраниха?“, тя ще каже: „Със зеле“; ако попитат вълка: „С какво те нахраниха?“, вълкът ще каже: „С агне“.

Бог създаде всички животни. В началото всички животни не бяха такива, каквито са сега, а и в бъдеще няма да са такива, каквито са сега. Има един период, в който животните се научиха да живеят както сега: едни станаха тревопасни, а други – месоядни. Това, което става с животните, става и с човека – едни от хората са вегетарианци, а другите са месоядци. Някой казва: „Аз вече не искам да ям яйца“. Щом изядеш едно яйце, трябва да знаеш, че то е една кокошчица; щом изядеш една риба, щом ядеш мига, трябва да знаеш, че и те са животни. Ако е по буквата на закона, тези изследователи, които отидоха на Северния полюс, с каква храна се нахраниха? С доста добре приготвена храна. Мисля, имаха около 3000 кокошки, приготвени като провизици за Северния полюс. Ако идете на Северния полюс, с каква храна ще се храните?

Та казвам: месната храна показва, че човек е живял при лоши условия – тогава се е научил да яде месо; а пък растителната храна показва, че условията са били благоприятни. Ако се измени характерът на човека, това показва, че той е живял при лоши условия. Всеки войник, който е ходил на бойното поле и е участвал в десет войни, влизал е в десет сражения, какво е придобил в характера си? Ще придобие смелост. Смел ще бъде, но какво благородно чувство ще придобие? Той ще се хвали, че е убил 20 души – това всъщност похвално ли е? Всички войни от какво стават? Просто някой път за една малка обίδα, за една дума. Ако една дума нанесе една малка обίδα на друга гържава, в миналото това е ставало причина за война. Често спорът между братя и сестри става само за една нива от няколко декара – и всичките тези братя и сестри за десет години не могат да се гледат един друг.

Сега всички търсят причините в условията. Условията стоят в това: човек има непотребни желания. Ако изучавате себе си, ще видите, че всеки един човек страда от излишни желания. Съвременните хора на Земята изчисляват, че тя може да храни 5, 6, 10 милиарда хора. Но при този характер, който сега хората имат, страданията, нещастията на живота ще се увеличат десет пъти, отколкото са сега. В Лондон има един квартал от 500 хиляди семейства, и в Ню Йорк има толкова семейства. В тези квартали децата не знаят бащите и майките си, там трябва да има полицаи с вас да върви, другояче можете да си изпатите; това е и у англичаните. По някой път нали сте опитвали себе си – като се разнежите, вие сте едни против други, захвърляте всичкото си верую и казвате: „Да става каквото ще“.

Ние гледаме само външния живот, добрата му страна. Някои описват положението на светите, но описват най-хубавата страна – как е станал някой светия. Живели ли сте вие новия живот, за да видите колко е мъчно да стане човек светия? Страшно е – вие даже не подозирате онези мъчения, онези страдания, през които светията

е минал; тези страдания не можете и да ги сънувате. Ще кажете: „Светия е станал“. Този светия ако знаеше през какво ще мине, десет пъти щеше да се откаже и щеше да каже: „Не го искам светийството!“, но като е влязъл вътре – нито напред, нито назад може. Назад не може и напред не може – и тогава се явяват най-големите противоречия. И колко светии са загубили своето светийство! Двасет, тридесет години са живели така: и в последния момент, когато този плод се ражда, му вземат плода – и пак остане за едно друго свое съществуване да стане светия – и не може да се освободи.

Този светия прилича на онзи, който следвал университет – отива на изпит и го скъсват. Като го скъсат, пак идущата година ще се яви по същия предмет да държи изпит. Например ако държите изпити, ще държите изпит по вярата, по надеждата, за любовта ще държите изпит, по търпение, милосърдие, кротост, въздържание, щедрост. А пък има още и други предмети – ще държите изпит по пеене, музика, гимнастика... После може да те скъсат на изпита, че не си знаел това или онова. Светията ще го скъсат за прости работи наглед – например, че е дошъл някой при него и светията не е знаел как да говори, не го е приел както трябва. Някой път светиите са горделиви: като гоиде някой при него, светията ще стане, ще го посрещне и ще му каже: „Какво искаш ти? Я си върви, не съм разположен“. Тогава го скъсват. Той трябва да стане, когато идва някой, всякога трябва да бъде разположен, нему не се позволява ни най-малката погрешка. Другите могат да правят погрешки, но светията, като го хванат, скъсват го – той никакви погрешки не трябва да прави. Малките деца могат да правят колкото погрешки искат, но най-малката погрешка на светията ще я извадят на показ – светията не бива да греша.

Давид като светия направи една погрешка – той взе една красива жена по неправоен начин. Повече от 2000 години всички четат това – как взел жената на човека; и не само че четат, но като направи тази погрешка Давид, гоидоха му толкова бели, че той не знаеше какво да прави.

Сега някои питат какво да четат в Библията. Библията е една историческа книга и човек може да се ползва от нея. Вие вземате Евангелието и искате да станете като Христа и да имате всичкото благоволение на Бога, да ви приемат навсякъде. За да бъдете като Христа, живеете като Него. Някой казва: „Не можем да бъдем като Христа“. Като казвате това, вие се лъжете – който няма Духа Христов, той не е Негов. Това, което е вършил Христос, и вие трябва да го вършите. Вие много буквално разбирате тези неща. Тази Любов, която беше в Христа, вие не може ли да я имате? Какво ви коства това, в какво седи въпросът? Един светия се намира в трудно положение, докато отиде до извора на живота. Всичката мъчнотия на светията седи в това, че той е далече от извора. Вашите мъчнотии са там, че вие сте далече от извора. Да обясня какво разбирам под това. Имате малко вода в едно шише. Ще дойде някой, ще изпие водата в шишето – и вие казвате: „Как си е позволил да изпие водата ми?“. Или някой е бръкнал в торбата ви, взел е хляба ви и вие казвате: „Как си е позволил да вземе хляба ми?“. Прави сте! Но като отидете при извора, ще правите ли въпрос как са взели водата от вашето шише? Като дойде някой, ще кажете: „Нито канка не давам от водата си!“, а при извора ще бъдете щедри. Вън от извора стават всички препятствия и противоречия.

При обикновения начин отиването до извора отнема хиляди години. Местността на този извор е планинска, хиляди и хиляди години ще ви отнеме, за да отидете дотам. Ще идеш, въпросът е решен, но докато отидеш? Местността е пуста и безводна, тя прилича на онова място, през което евреите минаваха 40 години, като излязоха от Египет. Там ставаха цели скандали за вода, за хляб, за месце, за туршии, които те имаха по-рано. И питаха евреите: „Защо ни заведе в тази пустиня, гладни и жадни да измрем? Добре ни беше в Египет. Каква е тази вода, която ще ни дадеш?“. И Моисей²⁷ даже се оплакваше и казваше: „Още малко и този народ ще ме претрене“.

Сега това, което става в света, става и в душата на човека. Христос ви извежда и вие искате изведнъж да влезете в Обетованата земя. Не, през пустинята ще минете. Доста дълъг период ще ви отнеме, докато влезете в Ханаанската земя, доста дълго време ще вървите, защото тази Ханаанска земя е завладяна от други народи и трябва да воювате.

Един млад българин, който се оженил, ми се оплакваше. Пита ме: „Какъв съвет ще ми дадеш, аз скоро съм се оженил? Жена ми иска копринена рокля, а пък аз нямам пари. Тя ми казва: „Ако не ми направих копринена рокля, ще се убия“. Казва той: „Беля си взех на главата. Какво да правя, какво ме съветваш?“. Отговарям му: „Купи ѝ рокля“. Той ми казва: „Отгде да взема пари, доста пари струва“. Питам: защо иска тя да се самоубие? Не че иска да се самоубие, а само го плаши. Тази млада невеста не оценява своя живот, не разбира, че той не може да ѝ вземе копринена рокля, и казва: „Ще се самоубия“. Тя мисли, че като си я ушие, ще иде на гости. Ще цъфне и няма да завърже! Някой казва: „Аз ще се самоубия“. Защо ще се самоубие? Че страдал. По-добре умри така, не си купувай рокля; или удари го на глав 10, 15, 20, 40 дена – и може би на 40-ия ден роклята ще дойде.

Така горе кракът ти не може да стъпи, ще остане тук, на Земята, на праха. При този, лъжливия живот, мислите ли, че тя ще иде на Небето? На Небето ще иде това, което е чисто – чистата вода отива горе, пък мътната остава долу. Онова, което върши Волята Божия, ще иде при Бога; пък онова, другото, което не върши Волята Божия, то остава тук. Онова, което върши Волята Божия във вас – това сте вие; а пък другото, което не върши Волята Божия – това не сте вие. Вие служите на нагона. Това са присадки, които трябва да изпочупите, и да остане във вас естественото, така, както сте били първоначално. Там е въпросът, това е, дето се казва: „Да се роди човек изново“. Той трябва да се роди.

Защо трябваше Авраам да закъснее дълго време, за да му се роди син? Има си една причина чисто биологична. В

Сара и Авраам имаше много погрешки, наследени от техни геди и прагеди и от тяхната младост. И ако беше им се родил син в ранната, в 25–30-годишната им възраст, този син щеше да наследи всичките слабости на баща си и майка си. И трябваше Авраам и Сара да бъдат с един установен ум и характер и жена му да не хвърля око на чужди мъже. Има някои жени, които хвърлят око на чужди мъже. На мен да не разправяте – макар да не съм женен, но го виждам; и мъже има, които хвърлят око. Ако един светия хвърля такова око, ще го скъсат на общо основание, макар и 30 години да се е подвизавал. Законът е: „Не пожелавай!“. Ти ако погледнеш една жена, трябва да прославиш Бога; но ако я погледнеш, за да я имаш, да я пожелаеш – скъсан си. Законът е един и същ за жени и за мъже.

Ти казваш: „Какво да се прави?“. Това е въпросът сега. Но не само за това ще те скъсат, но ще те скъсат за нищо и никакво. Просто ти, като си минавал, си видял касата на един богат човек и си пожелал парите му. Казваш: „Да имам тези пари, да имам толкова пари!“. Заради желанията, ако я пожелаеш, ще те скъсат; и за парите, като си ги пожелал, ще те скъсат. И ако не станеш да посрещнеш някого, това е престъпление; ако зърнеш и пожелаеш жена, това е престъпление; и ако пожелаеш пари, пак е престъпление. Да се роди човек спял, е лошо, а пък да има очи, пак е лошо. Аз поставям въпроса малко пресилено. Един светия ще го скъсат, ако мине само през някъде, погледне някоя ябълка и пожелае да я има. Той няма право да погледне плод и да го пожелае – светията трябва да е доволен от най-лошите условия, при които може да се намери – щом се яви най-малкото недоволство, ще го скъсат. И всички ние страдаме, понеже сме недоволни от положението, в което се намираме.

Питам сега: от какво произтича лошото в света? Произтича от нашата уста, понеже говорим това, което не трябва. Кое е по-хубаво – да има човек уста или да няма; да говори ли, или да не говори? За предпочитане е човек да има уста и език и да знае как да говори. И там

има лошо, но без език и без уста е още по-лошо. Да имаш уши е лошо, защото ще чуваш неща, които не трябва да чуеш, но без уши е два пъти по-лошо, отколкото с уши. Някой пита: „Защо се родих?“. Йов казва: „Да не се бях родил!“. Един ангел, който идва да се роди на Земята, идва да покаже, че има любов към Бога. Любовта изисква да направиш големи жертви. Йов бе забравил защо се е родил – той беше се родил, за да покаже Любовта на Земята. И Бог го похвали и каза: „Като Йов няма друг на Земята – свършен е той в Любовта си“. А онзи княз каза: „Любов ли, оставете! И той е като другите в любовта си, и той е един човек на удоволствието. Я му вземи всичките тези блага и ще видиш – и неговата любов е като на другите“. „Вятър го вее“ – по български казано. Така не се говори. И Господ му каза: „Изпитай го“. И Йов мина през много изпитания.

Да допуснем, че една жена, която се е оженила по закон, мъжът ѝ я остави, пооттегли се и нищо не ѝ праща. И дойдат други красиви мъже, те почнат да се увъртат около нея, искат да ѝ услужат. Много са добри кавалери, любезни са, искат да ѝ бъдат като братя. Все с братството започват: отлична идея, но работата излиза друга. Всички кокошки и всички агънца дойдоха при нас все със своите лъжи. Казваха им: „Моето сестриче и моето братче“ – и кръц, хвъркна сестричето в тенджерата; хванеш друго сестриче, и него – кръц.

Сега аз засягам въпроса съществено. Често хората изучават съществените условия и казват: „Съществените условия са такива и такива“. През един дълъг период от осем хиляди години насам са се трупали над нас разни наследствени черти – добри и лоши, и ние разрешаваме един въпрос на хиляди поколения. Христос имаше да разреши един съществен въпрос на цялото човечество. И ние имаме да разрешим един съществен въпрос на рода си от хиляди години – всеки един от вас представлява един род от осем хиляди години. Ако търсите колко прагеди сте имали от осем хиляди години, на колко души разрешавате въпросите? Разрешавате най-малко въпросите на

десет милиона хора, които са живели – и вие трябва да разглеждате всичките техни въпроси. Законът ви гържи отговорен за всички техни добри и лоши страни. Дето са вършили добро, ще се ползвате от доброто, а пък дето са вършили зло, ще изплащате – вие ще изправите всички техни погрешки.

Та казвам: това е тази наследственост, с която ние се борим. Някой казва: „В грях ме роди майка ми“. Не, има едно отклонение от Божественото, едно неразбиране. Когато човек служи на закона, служи по един начин, а когато дойде да служи по любов, по друг начин трябва да служи. Всеки, който иска да служи на Любовта, трябва да предпочете смъртта, отколкото да съгреша; да пише така: „Смърт или живот!“. Ще ти предложат да съгрешаши. Ако е въпрос да съгрешаши, ти предпочети смъртта; ако е въпрос да направиш добро, предпочети живота. Ние сега сме обърнали закона обратно. Щом се намериш в трудно положение, предпочитай живота; искаш да използваш за малко време живота – направиш едно престъпление, за да придобиеш малко живот. За да придобиеш малко живот, ти изгубваш онова, великото Божие благо.

Вие нямате право да правите различие между един човек и друг. По телата може да правите различие, но понеже всички души са излезли от Бога, Любовта на Бога е еднаква към всички души. Туй не зависи от това, как са облечени те: по същина Бог има еднакво отношение към душите им, не към техните тела, отношението към телата е друго. Вие предпочитате една душа пред друга, казвате: „Да си имам една душичка“. И като хванете тази душичка, какво ще направи тя? Вие не съзнавате онова богатство, което имате в себе си; вашето богатство не осъзнавате и богатството на другите хора не осъзнавате. Ти не можеш да бъдеш любим на Бога, ако не обичаш човешката душа, както Бог я обича. Сега се ражда въпросът *как* – как да ги обичаме? Не се изисква много от хората – разбиране трябва. Този човек, който иска да го обичаш, иска само един добър поглед – като го погледнеш, това е достатъчно. Той иска само една дума,

нищо повече – не иска нито грехи, нито пари. Той иска само един поглед, само една сладка дума да му кажеш, а пък другите работи ще дойдат отпосле. Другото е от нас, а пък това, което Бог изисква от нас, е само да хвърлиш в тъмната нощ един поглед. Този човек се намира в опасност; погледът се състои в следното: ще му покажеш пътя, по който трябва да върви. Само с този поглед ти ще му покажеш пътя на Любовта, по който трябва да върви – една сладка дума ще му кажеш, за да го повикаш, да не би да се отбие той от пътя си.

Някой път хората те препоръчват, но не за добро, а само за да те изпитат – за зло. Един руснак живял 20 години в България, ходил насам-натам, техник бил. Случило се, че миналата година не му вървяло и закъсал. Среца го една сестра, която минава като от Бялото Братство, за която зная, че и тя е закъсала отвсякъде. Руснакът отива при фонда за руските бежанци, отива при владиците, но никой не иска да му помага. Намира тази сестра и тя му казва: „Само един има, който може да ти помогне, и той е нашият Учител. Като отидеш при него, ще се справиш“. Идва човекът и казва: „Имам нужда от средства и ако не ми хващаш вяра, ще ти заложа палтото си“. Казах си: „Това е пак беля на главата. Един часовник заложиха, имам вече опитността“. Сега и мисля сега как да му помогна. Мога да му помогна, но да вземеш хляба на децата и да го гадеш на другите – не става. Как ще му помогна? Рекох му: „Не ти искам палтото, ела утре“. Сега няма да ви кажа колко иска, имаме вече опитността – дойде един и остави часовника. „Две хиляди и петстотин лева имам да давам – ми казва – на друг човек, но не искам да вляза в затвора.“ Аз го попитах: „Продаваш ли душата си?“. Той отговори: „Продавам я“. Това е първият човек, на когото купихме душата за 2500 лева; и казах: „Дайте му парите“. А сега този човек, руснакът, не си продава душата, казва: „Душата си не продавам, но си продавам палтото“, а пък гледам, палтото му не струва толкоз, колкото пари иска. Сега тази сестра не му каза: „Иди да се научиш при Учителя как да живееш за Госпо-

да“, но му рече така: „Иди при него, той е банкер, богат е, ще ти даде пари“.

Та казвам: всички вие имате да разрешавате все същите въпроси. Дотегнало ми е да ме лъжат хората, дотук ми е дошло да ме лъжат. Мене, който зная истината, ме лъжат, но като погледнах този, си казах: „Хайде да направя още един опит, може да не ме излъже“. Той ще изяде парите, но не казва: „Няма да ти ги върна“, а рече: „Аз ще ти ги върна, и то до скоро време. Аз съм честен човек“. А пък аз зная, виждам условията – виждам, че няма да ги върне в скоро време. Та сега въпросът е за лъжата. Сега някой казва: „Според кармическия закон ти имаш да ми даваш, дължиш ми от миналото“. А пък аз разглеждам историята, разглеждам миналото – и никъде няма нищо да дължа. Прегледах в Акашовите записи²⁸, архивите на миналото, дали му дължа 300 лева. Виждам, че работата е за малко – той е имал да взема от някого, който прилича на мене, и сега е дошъл при мен. Както и да е, разрешихме въпроса; сега остана въпросът дали той ще си държи на думата.

Та казвам, че аз искам да ви наведа на следното: ние като закъсаме, Бог ни изпитва. Всички трябва да минем през изпит – и всеки, според степенята на изпита, трябва да издържи. Всички не са изложени на едни и същи изпитания; и ако ги издържите, Бог десетократно ще ви възнагради. Не мислете, че като издържите един изпит, така ще мине. Вие ще имате Божието благословение и ще разберете в какво седи животът. Един светия има всичките възможности, но колко е деликатен неговият живот! Например аз бих отворил сърцата на хората по разни начини, но това не се позволява. Мога да направя да заболее детето на един богат човек и да го лекувам, но това не се позволява – трябва друг да стане причина да заболее детето, пък аз да го лекувам; аз да стана причина да заболее – това е долап. Не трябва аз да го заставам по разни начини той да ме обикне, но най-естествено да се появи любовта в него. Ако не ме обича някой, не мога да вляза в къщата му; и ако влезеш в един дом, гето не

те обичат, ще имаш най-голямото наказание. Ако идеш и посетиш една разбойническа банда, която правителството търси, полицията, като ги арестува, няма ли да арестува и тебе с тях наедно? Но ти не можеш да стъпиш в къщата на някой човек, ако този човек не те обича; и не можеш да помагаш някому, ако той не вярва в тебе. В Божествения свят можеш да помагаш на хора, които имат вяра в тебе. Писанието казва: „Не хвърляйте бисерите на свинете“ – нищо повече! В живота мнозина казват: „Да обърнем света“. Да обърнем онзи свят, в който има един копнеж; да обърнем тия, в които Любовта е заговорила, в които вярата е заговорила, в които чувството на братство е заговорило – това е друг въпрос. Поне чувството за братство трябва да е заговорило...

Та казвам: някой път във вас се зараждат някои желаниа и вие се обезсърчавате. Не мислете, че вие сте отговорните хора за погрешките на света. Ти си се качил на един параход, който пътува, който претърпява известна авария. Какво ще правиш всред океана? Ще гледаш да се хванеш за някое парченце от разграбения параход и да излезеш на брега. Не трябва да очакваш нещо много добро, ако потъне параходът; и не мисли, че това, което си придобил, ще го спасиш – то ще потъне с парахода заедно. Ако се спасиш сам, това е добре; ако потънеш и ти с парите, ще станеш храна на морските акули.

Сега гледам, зимно време тук има инсталация и ако оставите вода в нея, тези тръби ще се напукат. И на нашата инсталация се напукаха тръбите. Един брат, доста умен, тури калай на напуканите места и ги поправи – доста умно направи. Та когато се напукат вашите тръби и нямате пари за тръби, поне пари за калай имате – ще запушите напуканите места с него, за да не тече. Лошите думи – това са напуквания на вашите тръби. Кажеш нещо лошо – напукала се е тръбата. И дето виждаш, че сълзи тръбата, вземи калай и тури там; а ако не туриш калай, водата ще потече и ще направи пакост.

Представете си сега, че идвате от другия свят да се примирите с един човек, който не ви обича. Какво ще

правите с него? Ще дам следния пример, в Библията е разрешен въпросът. Йаков²⁹ е взел първородството на брата си Исав³⁰. И брат му казва: „Аз ще те науча тебе!“ – заканва му се, че като умре баща му, ще го убие, и Йаков трябваше да избяга, да отиде в странство. Въпросът беше за една леща. Връща се Исав от работа и си продава първородството на брат си за леща. Йаков му казва: „Ако ми прогадеш първородството си, тогаз ще ти дам от лещата“. И сега, като избяга Йаков и трябваше да се върне, как се примири с брат си? Пак му се яви Господ и цяла нощ той се бори с Господа. И Йаков отдели от своите говеда, от своите овце като подарък за брат си, прати слугите си да му кажат, че иде с голямо смирение. И казаха слугите: „Всичкия този подарък ти го изпраща брат ти“ – много не му бе приятно на Йаков да върне житцето на брат си. Та Йаков смекчи сърцето на брат си, прати му подаръци. И като дойде Йаков, подчиняваше му се, презгръщаше го, целуваше го. Така Исав му прости – друготаче нож щеше да има.

Аз някой път гледам тук, на Изгрева, някои сестри да казват: „Дотегна ми тази сестра“. Тя няма нито опитността на Авраам, нито опитността на Сара; нито опитността на Йаков има, нито опитността на Исав, а казва: „Дотегна ми!“.

Дотегнало ù: какво ù е дотегнало, и тя не знае. Беше дотегнало на един пророк – на Йона, комуто Господ каза да проповядва в Ниневия. Йона каза: „Стар съм за тези Божи работи, Господ не си гържи на думата. И дето съм проповядвал, че градът ще потъне, той не е потъвал. Не искам“ – и избяга от Господа. Господ го хвърли от кораба в морето, тури го в рибата и го попита: „Ще идеш ли да проповядваш, или не? Какво ще стане с Ниневия – това не е твоя работа; ти ще кажеш каквото трябва и ще си гледаш работата. Ще идеш ли, или няма да идеш?“. И Йона каза: „Ще уда, Господи, и зад Ниневия ще уда вече“.

Сега ние всички проповядваме Любовта. Че ако вие не сте герои на Любовта, на какво ще бъдете герои? Да

ви пратя на бойното поле, съвсем ще загазиите – че кой от вас може да убие десет души? Ти ще отидеш някой да го ръгнеш, но той ще те убие по-рано – не знаеш как да мушкаш. Вие виждали ли сте в ръкопашен бой как се мушкат хората? Там ще те оставят ли да седиш? Ти като мушнеш някого, друг ще те мушне отзад. Били ли сте на картечен огън? Ще ти кажат: „Напред, воиници!“, а пък картечният огън ги коси всичките – как ще останеш жив? Та учението на света е много по-тежко и аз се чудя как хората на света са герои. Този човек отива за отечеството на картечен огън, а пък един човек на Новото учение казва: „Домегна ми да живея“. Че какво си живял, какво си видял? Той казва: „Домегна ми да живея със сухия хляб“. Домегнало му, понеже имал тесни стаи – стаята му била малка, леглото му било малко. Че птичките имат такива малки стаи – колко хора имат техните стаи? А тези безброй клетки на вашето тяло – те живеят аристократически в едно жилище. Колко е голяма стаята, в която те живеят?

Бъдете благодарни на малкото, което Бог ви дава, за да ви даде повече. Защото Бог е толкова мъдър, че всякога, когато искаме много, ние изгубваме и това, което Той ни дава. Бъдете благодарни за онова, което Бог ви дава. Срецнеш някого на бойното поле, той изважда от торбата си и ти дава едно сухо парче хляб. Този хляб е от Бога, нищо повече – във вода ще го натопиш и ще го ядеш. Ако си неблагоприятен, ти изгубваш Божието благословение. Ако имаш Любовта, този хляб ще бъде едно благо за тебе; ако приемеш този хляб, той носи своето благословение. Христос като гоиде, с пет хляба и две риби нахрани пет хиляди души. Че вие се изпитвате при тези лоши условия! Ако не можете да издържите, каква опитност ще имате? Какво са лошите ви условия? Тези, вашите лоши условия, при живота на един светия с мед да ги храниш.

Някой път аз гледам – много са претрупани всичките ви къщи. Както живеят сега хората – та килими, та

столове, та много други вещи... Навсякъде е това – претрупано е. И вашата глава е претрупана с излишни работи. Ние седим и мислим след 20 години да си нареждаме работите – и децата ви, и вие как ще живеете. Как ще живеят вашите деца, това Бог е определил от памтивека; как вие ще живеете, и това Бог е определил. От вас се изисква да живеете както Бог иска. Ще живеете като един касиер, който идва да раздава пари – и после да отиде при господаря си. Той няма да каже на тия, които идат при него: „Има и други“. За тях има други касиери, изпратени в света.

Та казвам: от вас се изискват три неща. Човек ще стане бременин в ума си, ако роди поне една идея, ако роди една мисъл най-малко, но тази мисъл да е на свят. В сърцето си той трябва да роди поне едно желание – и това желание да е на свят. И в живота си ще направих една постъпка, но тази постъпка да е на свят. Ето какво аз погразбирам под това: като тръгнеш за онзи свят, мисълта ти да дойде с тебе. И чувствата, които си родил, да тръгнат с тебе, и постъпките да тръгнат с тебе и да кажат: „Не се отделяме!“, както Илия искаше да се отдели от Елисей³¹. Илия му каза: „Почакай тук“, но Елисей отговори: „Не, не, не те оставям“ – искаше да му вземе кожата. „Каквото искаш, искай го, догето съм при тебе“ – му каза Илия. Елисей рече: „Искам двоен дял от духа ти.“ „Ако отида там, дето съм бил по-рано, ще го имаш“ – му каза Илия. И действително, Елисей имаше двоен дял от духа на Илия. Елисей беше доста практичен и каза: „Кожуха, кожата да оставиш“. И като се възнесе Илия, Елисей взе кожата и с него раздели реката, която придойде. С този кожух, дето отиваше, Елисей имаше два дяла от духа на Илия.

Този кожух означава следното: това е тази свещена мисъл, това свещено чувство и тази свещена постъпка, които човек има. Силата на човека седи в три неща: в неговата мисъл, в неговото чувство и в неговата постъпка. Тази постъпка във всичките му съществувания е вървяла с него. Ако една мисъл е родена с тебе и откак си

излязъл от райската градина е вървяла с теб, тя е силна мисъл, с която ти всичко можеш да направиш. А ако остане сега да любите Бога!? Господ чака 8000 години да се родите. Аз ще ви насърча: ако сега родите една права мисъл, тя ще е на свят; и ако родите след 8000 години едно чувство, вие ще вложите всичкото онова хубаво, което сте придобили за 8000 години; и ако направите една добра постъпка, ще вложите всичкото онова хубаво, което сте придобили за 8000 години. В това е вашето благо – и ако идете с това благо в невидимия свят, ще ви посрещнат и ще ви турят венци на главите.

А какво каза Бог на Авраам? „Като стане син ти на 20 години, ще го принесеш в жертва.“ Авраам не се поколеба и като отиде на мястото на жертвоприношението, Бог му каза: „Видях твоята вяра“. Ако ние сме готови да принесем всичко, ще придобием нещо. Нас ни е страх някой път да не изгубим нещо. Нищо няма да изгубим!

Та казвам: благо то ви седи в това – в мисълта, която трябва да родите сега. Всички вие сте бременни и вашето бъдеще зависи от онази мисъл, която ще родите сега; вашата мисъл зависи от онова желание, което сега ще родите; вашата мисъл зависи от онази постъпка, която сега ще родите. Някои от вас имат вече родени мисли – блажени сте! А някои има сега да се родят, те сега са бременни. Казвам: пазете се да не пометнете, защото ако сега пометнете, трябва ви още един дълъг период, докато пак станете бременни. А пък всеки човек, който не може да роди една мисъл, едно желание и една постъпка, той е едно растение в пустиня, което е осъдено на страдание. Човек пък не може да живее в пустинята; и дето живеят хората, мястото трябва да е населено: трябва треви да растат, извори да текат и реки да извираат.

Пожелавам ви наследството на вашата добра мисъл, пожелавам ви наследството на вашето добро желание и наследството на вашата добра постъпка. Обичайте Бога и няма да съжалявате. Това е най-голямото благо, с което ще опитаме Божията Любов. Христос казва: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих“. Не да чакате

Бог да ви възлюби – сега всички трябва да покажете любов към другите така, както Бог ви е възлюбил. Проявете Божията Любов към другите така, както Бог я е проявил към вас; проявявайте любов към другите така, както Бог ви е възлюбил. Това е, което ви желая тази година.

Отче наш

Прочетете 65. глава от Исайя и 120. страница от *Двигатели в живота*³². Какво пише там, и аз не зная.

5 февруари 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

КАЧЕСТВА НА СИЛНИЯ ЧОВЕК

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще ви прочета 10. глава от Евангелието на Матей, до 10. стих.

На друго място Христос казва: „Аз ви казах да не вземате тържик, нито обуца, нито тояга, нито злато, нито сребро. А сега ви казвам: „Който няма кесия, да си я вземе; и който няма нож, да си вземе; който няма обуца, да си вземе; и шапка и прочие“. Така че условни са тези работи. Момата, преди да се е оженила, да си вземе само грехата, своите забрадки и хубавите грехи, а пък всичко друго ще остане вкъщи – не ѝ трябва друго. А пък щом се ожени, другояче става... Така че първото е за младата мома, която ходи като млада мома – това учение важи за нея. А пък щом тя мине областта на моминството и влезе в материалния живот, тогава ѝ трябва тия неща. (*Учителя прочете от 11. стих до края на главата.*)

Духът Божий

Какво е тесният път? Често вие говорите за широкия и тесния път. Онези, които изследват физиологически капилярните съдове, знаят, че последните се отличават по това: тези малки клетчици, които отиват да помагат, минават през капилярните съдове. Но вратите на капилярните съдове са толкова тесни, че оттам само по една клетчица може да мине, не могат да минат по две. Само една може да мине...

Та казвам: в пътя, в който сте тръгнали, вие другар не може да имате и разговор не може да имате. Щом се разговаряте всички по пътя, вие сте по широкия път и никаква работа не може от това да излезе; а пък щом тръгнете по един тесен път, нека никоой да няма подир вас. Човек за да се опита колко е силен, сам да тръгне. Докато тръгвате с множество, вие сте слаб човек; за да покажете, че сте силен, трябва да тръгнете сам. Другото положение: понеже се говори за обща работа, трябва едно разбиране на света. Реалното в света е неделимо, то не може да се раздели. В цялата Природа има едно усилие реалното да се раздели. И досега най-учените същества в света са се мъчили да разложат реалното. Сегашните учени сполучиха да разложат атомите и са успели, но законът е, че реалното не може да се раздели.

Например при дишането вие вземате част от въздуха и го задържате, искате да го направите част от себе си, ваша собственост, но после го изпуцате и пак друг въздух влиза и излиза, не може да го задържите – ако го задържите за половин час, ще се прострете на земята. Във вас има желание да заповядвате на хората, да заповядвате и един на друг. Можеш да заповядваш. Обикновените хора заповядват на въздуха, но за 10 секунди. Като влезе въздухът в гробовете, човек му заповядва 10 секунди – гържи го, после въздухът излиза. И като влезе друг въздух, пак 10 секунди му заповядва – въздухът не те слуша повече. Какво е това заповядване за 10 секунди, какво можеш да направиш за 10 секунди? Сега искате да заповядвате. Какво разбирате под думата *заповядване*? Заповядване е каквото кажете на едно същество, да го направи.

Но ако кажеш и не го направи, ти господар ли си? Та най-после защо не заповядаш на Божественото си, на ума си и на сърцето си? Като искате да бъдете господари, ето какво трябва да направите. Дојде една болка на сърцето ти, на стомаха ти, кажи: „Аз заповядвам да си върви тази болка“. Дојде ти безпаричие, кажи: „Аз заповядвам да си върви безпаричието“. Дојде ти едно неразположение, кажи: „Заповядвам да си върви неразполо-

жението“. Защо не направите така? Някои от вас имате такава грандомания, че искате да заповядвате на Господа. Това се нарича религиозна грандомания. Такъв човек казва: „Какво ще казвам на Господа, Той слуша!“. Тогава ще ви приведа следната аналогия. Може ли гърнето да заповядва на гърнчаря? По отношение на Бога човек е едно гърне – и ако мисли, че може да заповядва на Бога, той се заблуждава. После де ви е силата? Вие сте недоволни от живота – в какво сте недоволни, какви са причините на вашето недоволство? По какво се отличавате вие от другите? Даже ви е дадено повече, отколкото заслужавате, и недоволството ви в какво се състои? Всякога недоволството ви се дължи на преизобилието, което имате. Ако нямахте ум и сърце, щяхте да бъдете доволни, но понеже вие имате ум и сърце, затова сте недоволни.

Сега онова, което ви казвам, вие не може да го свършите. Ще попитате: „Какво трябва да правим?“. Наскоро имаше един пример в Америка. Някой си хипнотизатор, мисля, някакъв йога – светът така нарича индийските йоги, направил един практически опит. Някоя си млада мома не вярвала в хипноза и казала: „Аз не вярвам в тези работи“. Йогата рекъл: „Вие ме обиждате, елате, аз ще направя опит с вас“. При нея бил нейният възлюбен. Тя казала: „Аз не вярвам“. Отива в хотела, дето живеел този индус, и той я приспива за 24 часа. Казал да се оттеглят всички и излязъл да се разходи. Като излязъл от хотела, блъска го един автомобил и го убива. И в Америка сега пращат учени хора да събудят тази мома. Та двама кандидати има в България – една сестра и един брат, които искат да я събудят. Те си мислят, че е лесна работа: ще се прочуят, ако я събудят. Сега и на вас ще дадат голямо възнаграждение – за онзи, който я събуди.

Та цялото човечество е така приспано, както тази млада мома. Първият опит, който се направи, беше в райската градина – и вече 8 хиляди години откак от невидимия свят работят да събудят човечеството от хипнотическото състояние, в което се намира. И когато Христос дойде на Земята, Той дойде да събуди тези,

заспалите, които са хипнотизирани. Не мислете, че човек сега е буден: душата се намира извън тялото си и не може да влезе – ходи и обикаля около него и не може да влезе.

Един англичанин, мисля, че беше професор, отива в Швейцария със слугата си и иска да се качи на Алпите. Някой път англичаните обичат удобствата – той си носел цяла една сварена kokoшка. Тръгва, а слугата му носи чантата. Отива до едно високо място и пада на земята прежълтял. Слугата, като го видял, казал: „Отиде той, умря“. Англичанинът носел и малко винце – шампанско: изважда слугата шишето, изважда kokoшката, изпива винцето. И като се поразвеселил, почнал да бута господаря си – мислел си как ще го свали долу. Като го бутал, англичанинът се събудил и попитал: „Защо изяде kokoшката и изпи виното?“. Слугата от страх умрял. Та казвам: този умрелият, като е бил извън тялото си, е видял какво става. Той изглежда като умрял, а пък отвън наблюдава всичко, каквото става.

Та сега се изисква изкуство човек да се пробуди по правилен път, а правилният път е сложен. Всички души са свързани с тялото си с една много тънка нишка – някъде под гробовете има една нишка, която гържи вашата връзка. Когато душата излезе от тялото, се вижда как този конец е свързан с душата, и по него тя се връща в тялото си. Та някой път могат да се преплетат нишките. Тогава ти няма да можеш да влезеш в тялото си и трябва да дойде някой майстор да помогне. Например не сте ли виждали вие тия гъгалки? Турят ги на двете ръце и ако се оплетат, с часове им отнема, докато се разплетат, и трябва да дойде някой много голям майстор. Гледал съм – турят игли и изтеглят, докато се разплетат жичките.

Човек всякога може да се оплете. Вие може да се оплетете в нишките на една физическа мисъл, може да се оплетете във вашите неестествени желания или във вашите неестествени постъпки. Тези неща стават все отвън, не стават вътре в тебе, отвън стават. Хората

ги премазват, когато са из улиците на София, а не когато си седят вкъщи: като се движиш по улиците на София, лесно може да те прегази някой автомобил, ако не внимаваш. Та имайте предвид, че светът е място на движение. И когато вие сте в себе си, когато живеете във вашия свят, това е едно нещо, а когато излезете извън себе си, тогава трябва да вземете всички предпазни мерки и да се съобразявате с всички закони. В София или в Америка не може да ходиш, гето искаш – ще ходиш отгясно, има надпис. Стражарят бди и ако не се подчиниш на тия правила, ще се намериш в участъка. После, в Америка ще видите цяла тълпа, която се движи като море, и стражарят, като си вдигне ръката, цялата тази тълпа ще се спре и ще премине от една улица в друга, за да направи път; след това стражарят пак знак ще даде и тази вода пак ще потече.

Чудят се как Моисей е разделил Червеното море³³. В Америка, в една широка улица от 40–50 метра, стражарят като си вдигне ръката, всичката тази тълпа се спира – и ще минат някои по Червеното море; след това стражарят пак спуща ръката си. Това става на всеки няколко минути – и ще чакаш: като си вдигне ръката стражарят, всичко се спира. Вие мислите, че се намирате в един свят, гето имате право да правите каквото искате. Вие се намирате в един свят на такива големи противоречия – никой няма право да постъпва както иска. Всеки ще постъпи според Божествения закон – направите ли най-малкото опущение, непременно ще ви държат отговорни. Вие може да живеете без закон, но щом се дойде до закона, той ви държи отговорни за всички ваши постъпки, които сте правили без закон. Ако няма закон, не мислете, че няма престъпление – има престъпление. Но щом няма закон, не ви съдят; а щом дойде законът, то за всички престъпления, които сте правили без закон, ще ви държат отговорни. Знаеш не знаеш, законът като дойде, казва: „Защо направи тези работи и защо не се научи?“.

Започнете от себе си, изучавайте себе си. Не се впрягайте: светът, в който живеете, е един разумен

свят, но всички същества нямат еднаква мисъл. Всички те са свободни да мислят и да действат както искат, но всички същества – от най-малките до най-големите, са отговорни. Има един закон, пред който са отговорни – не мислете, че не сте отговорни. Както и да постъпвате, един ден все ще ви намери законът. Нали Писанието казва: „В съдния ден“. Всякога има по един съден ден: ще има едно голямо съдене на всички, когато няма да има нищо покрито, което да не се разкрие. И казвам: когато човек замине, когато тръгне за другия свят, и всичките му погрешки тръгват подир него. Сега вие нямате опитност от тези работи... И всичките ви добродетели и добри мисли и желания – и те ще тръгнат с вас – и едните, и другите ще вървят. В едно уредено общество тези, които имат да ви дават, ще дойдат да ви дават, а пък тези, които имат да вземат, и те ще дойдат като гости да похлопат. Само че първите ще се извинят, че са закъснели малко, и ще се поизпоят, а пък другите, които имат да вземат, ще дойдат господарски, ще кажат: „Как така, вие защо сте закъснели?“.

Сега ние се спираме и казваме: „Защо светът е такъв?“. Ако искате, дайте нова програма какъв трябва да бъде светът – ако не сте доволни, то онези от вас, които са тук от най-умните, нека дават един план как трябва да се направи светът – и ще го приложат този план. Дайте един план за себе си. Вие сте недоволни: дайте един план как искате да живеете, но да не капне нито капка кръв от врата на една кокошка, да не капне нито капка кръв от врата на едно агне. Тогава дайте един план, при който да не носите кожени обуца. Птиците разрешиха този въпрос за грехите си – те са по-праведни, отколкото хората. Ти ще вземеш вълната от овцете, докато птицата не взема никаква вълна от овцете. Те изучиха този въпрос и грехите им израстват от кожата – сами си ги създават. И фабриките така създават грехите, а човек това изкуство го няма.

Та казвам: имаме сега известни вътрешни социални въпроси, върху които трябва да се спрете. Ако сте в

Германия, няма така свободно да ви се позволи да изповядвате каквото и да е учение. Ако сте в Германия, ще кажат: „Да живее Хитлер³⁴!“. И ако речеш да проповядваш, ще се намериш в затвора. В Австрия един пастор бил затворен. Идва при него един английски проповедник и го пита: „Как си в затвора, защо си затворен?“. Онзи казал: „Аз се чудя как ти не си в затвора“. Онзи пита защо е в затвора, а другият се чуди защо и онзи не е в затвора. Вие често питате: „Защо този човек страда?“, а пък той ще попита: „Ти защо не страдаш?“.

Светът, както е сега, не може по никоя начин да създаде нова философия. Отчасти могат да се дадат известни примирителни положения, но светът във всичките свои противоречия не може да се обясни и трябва да го приемете такъв, какъвто е, нищо повече – и ако речем да го изясняваме, ще си изгубим времето. Доиде ти приятна мисъл и искаш не искаш, не можеш да я задържиш; нито едно приятно чувство не можеш да го задържиш в себе си. И някой ден вие сте разположени, като че ли сте разрешили въпросите си; но не се мине половин час, всичко това се съсипва – и не знаете защо. Та често вие, ако се наблюдавате, с вашите мисли сами се разрушавате, с вашите чувства се разрушавате; с думите, които изговаряте, вие сами се съсипвате. В бъдещата култура езикът трябва да бъде цяла една магия, трябва да бъде едно вълшебно изкуство. Един проповедник, един сказчик днес с една дума, с едно изречение, с едно изражение може да разруши целия свой живот. И ако в Германия кажеш една обидна дума за Хитлер, ще те затворят; ако накрая на речта кажеш една лоша дума, ще идеш в затвора. Само ако кажеш: „Аз не искам да зная нищо за Хитлер“, ще намериш затвора. А пък вие тук всички казвате: „Аз за този не искам да зная, аз за тебе не искам да зная“ – и тогава загазвате.

Е, какво трябва да знаем сега? Всичките хубави работи се ядат, а пък всичките лоши работи не се ядат. Ти ядеш една кокошка, защото я обичаш – нищо повече – защото яденето на месото е любов. Какво има, че си

изял този, когото обичаш? И всичките хора не могат да живеят помежду си, защото се обичат. Щом се обикнат, хората вече не могат да живеят добре, защото в любовта всеки иска да изяде другия – нищо повече. Като дойде Христос на Земята, Той знаеше това и каза: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Той не каза: „Който Ми изяде главата, няма да види бял ден“, но рече: „Който не Ме яде, няма да има живот вечен. И горко на онзи, който не Ме изяде!“. Това е по отношение на човешкото съзнание.

Та казвам: ние не можем да изядем нещата по никоя начин, понеже Бог е създал всичко, и ако ти изядеш кокошката, изядеш Бога. А пък щом Го изядеш, ще имаш живот в себе си. Така и хората живеят, и Бог се проявява – като изядеш нещо, ти ще намериш Господа. Ти си бил безбожник и като Йона ще бъдеш погълнат от рибата, ще се молиш и Господ пак ще те изпрати навън и ще ти покаже закона, че всичко, каквото Той праща, трябва да го приемеш на радо сърце. Мислите ли, че няма да ни ядат? Ще ни опанат на общо основание. Че я вижте – като заровят някого, ще се прекомандироваат при него в гроба му вътре и ще видите какво угощение ще има. Те са насядали там със своите вилушки и с кърпичките си и като го опанат, останат само костите. И си заминават гуляйджиите, които са били там вътре, това е един факт. И всеки един човек така ще бъде опанан на общо основание. Но не само това – и с живия човек ще стане така. Вземете за пример какво е охтиката – живия човек го изядат. Влязат тези неканени гости в гробовете и започнат да го ядат – и го изядат. После виждате болестта рак в стомаха на човека – и рактът започва да го яде и го изядва. Ако не искаш да те ядат, тогава ще турши една огнена стена, ще прекараш силни токове и ще имаш силен мозък, пълна батерия. Ще пратиш на болното място това електричество и ще започнеш да обстрелваш. Неприятелите ще си угат с артилерията.

На вас не ви предстои един миролюбив живот. Миролюбив е силният човек, слабият не може да бъде миролю-

бив, той е страхлив. Силният човек, който може всичко да направи, е миролюбив. Например някой си вдигне ръката, силният го хване и го постави на мястото му. Ако някой иска да направи нещо, то силният ще го хване и ще го вдигне във въздуха, ще го превърти и после ще го сложи на земята. Вие казвате: „Знаете ли, че Господ може всичко да направи?“. Господ може да направи всичко, но ти какво можеш да направиш? Аз давам право на всинца ви – като хванеш някого, да го въртиш и да го сложиш пак на земята. Веднъж гледах един господин – едно куче се затича да го хване. Той като го хвана за опашката и го завъртя, въртя го и като го пусна, кучето веднага избяга. Обърна се отдалече да го гледа – накара го човекът да мисли. После, когато преди всичко искате мир, трябва да бъдете силни. В бъдещата религия в света, в бъдещото човечество човек трябва да бъде силен. Силен по ум, както е създаден той, силен по сърце и по воля. Силни трябва да бъдете всички и всеки трябва да познава своите неприятели. Не подценявайте вашите неприятели.

Аз съм ви привеждал онзи анекдот. Един говорил лошо по адрес на дявола. Дяволът няколко пъти му казал: „Не ме обиждай, ти нямаш право да ме обиждаш“. Онзи му рекъл: „Ти си такъв, ти си онакъв“. Един ден дяволът турил в сърцето му желание да си има едно хубаво магаре и му сложил в ума формата на магарето – да бъде гладичко, тлъстичко. Един ден човекът излиза на пазара и вижда едно магаре, каквото той го иска. А пък това магаре било онова, в което влязъл дяволът. Купил го много евтино. Връща се и казва на жена си: „Хубаво магаре купих и много евтино. Отсега нататък ще живеем щастливо“. И много хубаво работило магарето. Завежда го селянинът на чешмата с две курни. Пило, пило магарето – и влязло в курните. Човекът виждал само ушите му – и се чудел той как може да влезе магарето в курните. Казал на другите: „Чудя се как магарето ми влезе в курните, отиде то!“. Отвърнали му: „Ти диване ли си, как може това? Ти си шапкѝнин“. Той казва: „Влезе магарето!“. Набиват го. Идва друг, и на него разправя, казва: „Виждам, виждам“, но бой има – и не разказвал повече.

Това показва, че противоречията в света, каквото и да кажем, не могат да се изгладят така лесно. Да упо-добя магарето: някой те е обидил и ти виждаш ушите на магарето; казваш: „Обиди ме той“. Разказваш на този човек, но той не може да влезе в твоето положение – как те е обидил онзи, и казва: „Празна работа!“. Ти речеш: „Кръвно ме обиди“ – разказваш на този и на онзи. Не купувай такова магаре, което влиза в курната! Привеждам съм ви и друг пример. Един българин и един турчин се къпят в турско време в банята. Турчинът бил бей. Седнал българинът – теляци има наоколо. Българинът си показва тялото и се хвали: „Това тяло никой не го е бутал!“ – и му е приятно. Турчинът кипнал: „Как така българина никой не го е бутнал?“, и казал: „Махай се оттам, гяурино!“. Българинът рекъл: „Буйрунус!“ – и се махнал оттам и отишъл на друга курна. Пак му казва турчинът: „Махни се оттам!“. И така българинът обикаля курните и все казва: „Буйрунус!“. Турчинът рекъл: „С този език никой няма да те бутне“. Щом седиш в банята, боят ще ти вика на общо основание, нищо повече.

Аз съм виждал в селата – някой път голямо дете бие малкото. Малкото казва: „Я ме удари!“ – и голямото го удря още веднъж. То го набива и малкото казва: „Ти като гойдеш в нашата махала, ще те науча“. Голямото и във вашата махала като гоиде, пак ще те набие: в която и махала да бъдеш, щом си слаб, ще те бият. Силен трябва да бъдеш, но не само да предполагаш това на думи – трябва да бъдеш силен и по тяло, и по сърце, и по воля, и по ум – във всяко едно отношение трябва да бъдеш силен. А пък ако си физически слаб, не казвай: „Я ме удари!“, а речи: „Ти си много силен“. Такива силни хора в света са едно благословение – светът се нуждае от тях.

Сега в главата се казва, че Христос е дал власт. Власт се дава само на хора, които са силни в трите свята: силни на физическото поле, силни в духовния свят и силни в Божествения свят. Власт само на такъв може да се даде – на слаби хора власт не може да се дава. Ако оставите детето в дома ви да управлява, какво ще ста-

не? Власт се дава, когато децата израснат. Аз желая на всинца ви да се упражнявате и да станете силни – вие да чувствате силата си и да правите опити отвън. Правилни ли сте малки опити да спрете една малка вадичка? Не ви трябва голяма река – идете при една малка вадичка и я спрете, опитайте силата си да спрете някоя малка вадичка.

Вие може да направите един опит: идете при едно плодно гърво, което е израснало малко, и му кажете: „Аз искам за идущата година да израснеш една педя, 2, 3, 4, 5 педи“ – и това гърво да израсне. Да видим дали разбирате законите на Природата; да видим дали това, каквото кажете, може да стане – и тогава да влезете в света да учите хората. Защото иначе с всичкото учение, с което можем да научим хората, ние само ще ги позлатим. Отвън ще турим един тънък пласт злато и утре, като дойдат мъчнотиите, то ще се изтърка и ще остане простият елемент. Трябва да имате знание да направите всичко вътре в себе си златно – това трябва да го направите. Ако вашите мисли, чувства и постъпки са златни, всичко сте уредили, но ако вашите мисли, чувства и постъпки са медни, трябва да ги калайдисате. Но после може да става отравяне с яденето. Ще питаш: „Как да го направим?“. Ще го научиш. Вие спирали ли сте се да мислите по това и колко пъти сте се спирали? Нито един не се е спирал да мисли. Кажи си: „Ще кажа нещо, но да го кажа ли, или не? И като го кажа, ще стане ли, или няма да стане? И после, аз каквото мисля, реално ли е то, или не, така ли е, или не?“. Но ако аз мисля и не са така работите, както мисля... Всички неща, които мисля, трябва да са в Природата приблизително така, както аз мисля.

Тази, младата мома, не е трябвало да позволява да я хипнотизират. Казвам ви: човек сам себе си може да хипнотизира, но като се хипнотизира, той трябва нещо да си внуши – такъв е законът. Заспиваш ли по закона на самовнушението, кажи си: „След два часа искам да се събудя“ – и след два часа се събуждаш. Но ако ти се хипнотизираш и не определиш време за събуждане, тога-

ва няма да се събудиш. И когато искате да направите нещо, определете точно времето. Ще направиш нещо, ще кажеш: „Еди-къде си ще отида.“ „Къде ще отидеш?“, те питат. Отговаряш: „Във Варна“. Ти никога не можеш да кажеш дали ще отидеш до Варна, не знаеш какво ще се случи, но кажи така: „Отивам до някъде, но като отида, ще ви кажа“. И за да бъдеш положителен, трябва да бъдеш едно с Бога, да не препястваш на Неговата воля. Но ти имаш съвсем различни цели. Например, да кажем, вие вярвате в Бога, за да се подобри вашето положение, следвате Бога за някакви користни цели. Сега както хората вярват, всичко това има користолюбива цел, не е безкористно. Ако аз изяждам kokoшката от любов, то е от любов, но не към kokoшката, а към себе си – първо съм аз и после е kokoшката, а пък в истинската любов не е така. Някой път ето как може да се справи човек. Отивам при kokoшката, а тя ми казва: „Не ме изяждай! Скоро ще снеса едно яйце – изяж яйцето вместо мене“. И тогава аз отстъпвам и вместо kokoшката изяждам яйцето. Отиваш при някое плодно дърво и щом поискаш да отсечеш ябълката, тя казва: „Не ме отсичай, аз през годината ще ти дам много плод да ядеш“. Остави това дърво, не го сечи!

Та в тази прочетена глава се казва: „Дал им е всяка власт“. Всички вие се влияете от лошите духове, във вас има същества, които ви влияят. И цялото човечество се жертва, всички насилия стават все от неразумни същества. Някои от тях са доста съобразителни. Аз забелязвам от ред години тук, че всякога на мен ми се е случвало във вторник вечер, в четвъртък вечер и събота вечер да дойдат да ми направят някой скандал – все ще се намери благовиден повод. Аз си държа една статистика: те идват и мислят, че са по-умни от мене. Аз ги разбирам – те дойдат и направят пакостта, но не знаят, че имам един капан. Качат се по капана и мислят да изядат това, което е в него, но щом влязат в капана, той се затвори и аз ги пращам на работа – ето има смет, да я изнесат, да изнесат кофите с нечисти работи, да

изчистят. Втори път като дойгат, пак са умни, но аз турям друг капан – първия капан го изменя: друга форма му давам и друга храна слагам вътре. Това не е точно така – вие не знаете как ги хващам. Ти хващаш огъня, но с дилаф – и ако речете с ръката си да го хванете, ръката ви ще изгори.

Та казвам: като чухте това, във вас ще се яви мисълта: „Ние не живеем добре“. Какво подразбирате пог тези думи? Аз поставям въпроса така, казвам така: Бог проявява живота в съвършен смисъл, но аз не съм изучил живота както трябва, за да се съобразявам с него. Отде произтича спорът между двамата? Всички спорове на Земята произтичат на физическото поле, всичките причини са все материални. Един ден ще влезем в духовния свят – и там ще дойде стълкновение. Сега стълкновенията са просто физически, та трябва да вземем добри мерки. Трябва да знаете, че щом се разстрои черният ви гроб, веднага ще имате едно неразположение в низшите чувства, за малко ще се гразните. Щом почне да се разстройва черният гроб за нищо и никакво, вземете мерки. Например гразните се, че нещо не е станало както искате. Отивате да отваряте една врата и тя не се отваря – кипнете и блъснете вратата. Тая врата казва: „Който ме направи, не беше майстор. Не съм аз крива – ако не се отварям, направете ме както трябва“. И ако на ключа и на тези стоялки, на които е окачена вратата, туря малко масло, вратата се отваря и не скърца.

Та често понамазвайте вашия ум. Как ще го намазвате? С маслото на Любовта – има любовни масла. Аз като ходя да ви преглеждам, много малко любовни масла имате, нямате любовни масла. После, има масло на Мъдростта, има и масло на Истината. Ти не можеш да бъдеш истинолюбив, ако не се намажеш с маслото на Истината; не можеш да имаш знания, светлина, ако не се намажеш с маслото на Мъдростта; не можеш да имаш Любов, ако не се намажеш с маслото на Любовта. Това не е фигуративно, то е реално: ако вземеш хубаво ядене, ще имаш разположение, приятно ти е. Та трябва да вземеш хубаво

ягене, за да може стомахът да слуша. И като му помагаш, той казва: „Слушам, господарю, ти си доста умен, аз имам високо мнение за теб“. Но щом не го нахраниш добре, казва: „Аз си измених мнението за тебе, ти си малко пооглупял. Знаеш ли, че скоро ще фалираш и нищо няма да остане от тебе?“ – четете ти нотации стомахът. Казвам му: „Прав си, скоро ще имаш хубава, здравословна храна“. Но и аз му служа на стомаха – ще съгвча храната добре и ще му служа по този начин. И той, като ме погледне, казва: „Доста е поумнял моят господар“.

Та сега всички трябва да поумнеете. Приемайте здравословна храна: сутрин като станеш, хапни малко прясно масло, скоро бито, от три гена, да не е от четири-пет дни. Да ви дам едно правило: никога не яж една храна, която не обичаш. Щом не си разположен, не яж; като седнеш на масата, яж с разположение, и то малко, и не си дояждай; и благодари на Бога, понеже храната слуша. В храната са скрити все живи души и те се радват, когато ядем с любов – и тогава слагаме живот в себе си. Тогава тези живи души ще ни дадат онова, което Бог е вложил в тях, една обмяна ще стане между тях и нас – между онова, което те носят в себе си, и онова, което ние носим, ще стане една обмяна.

Двама пътници, като се срещнат, извадят си торбите и си дават един на друг. Единият има нещо в торбата и дава на другия и обратно; и трима души като са, пак си раздават. И храната, каквото има всеки в себе си, в торбата – ще я даде; но и ти ще трябва да извадиш торбата си, и ти ще дадеш. Ако ти не дадеш каквото имаш в торбата си, няма да има обмяна и ще имаш лошо храносмилане и неразположение на стомаха. Храна, която е влязла в тебе без любов, ще причини разстройство в организма, а пък храна, влязла с любов, носи своето благословение.

Така е и със Словото: ако четете Библията с любов, ще имате резултат. Вие четете думите, а тези думи са формата – и ако ги четете с любов, ще трябва да влезете в онази реалност, която е съществувала. Например вие

четете десета глава. Във вас тогава като на кино трябва да изникне цялата обстановка, в която Христос се е намирал – да видите Христа и учениците Му и прочие. А сега четеш – и няма никакви образи, а само черните букви. Четеш: „Даде власт“, но каква власт – не знаеш. Ако си представиш, ще видиш в дадения случай всичките тези апостоли как са ходили, ще видиш как болните оздравяват, как мъртви възкресяват. А сега четеш, нищо не виждаш и казваш: „Дали е било това нещо, или не?“. Вие ще се намерите в друго противоречие. Нали Христос беше на планината – че тогава имаше ученици с Него. Като дойдоха учениците Му, докараха Му един беснуем. По-рано учениците Му бяха се опитали вече да го излекуват сами, когато Го нямаше Учителя им. Народът беше много смел и каза на учениците: „Понеже Го няма Учителя ви, а сте Негови ученици, то направете го вие – излекувайте този беснуем!“. Те се мъчиха и не можаха, а Той, като дойде, уреди въпроса. И те питаха Христа: „Защо ние не можахме да го изгоним?“, а Той каза: „Този род не излиза, освен с пост и молитва“.

Вие не знаете какво нещо са молитвата и постът. С пост вие ще добиете сила. Един човек, който не може да пости 40 дена, не е още силен, не е още господар на тялото си. Четиридесет дена ще прекараш спокоен живот и няма да се безпокоиш; и 80 дена можеш да живееш така – този човек е силен. Икономично ще се храниш: има доста мазнина в тялото и 40 дена ще постиш. И молитви трябва – да знаеш как да изговаряш думите. Всяка дума е динамическа сила – и ако я употребиш намясто, тя ще извърши много нещо. Онзи генерал като каже: „Напред, войници!“, какво става? Хиляди войници се спускат напред. Но дойде един, който не разбира и казва: „Напред, войници!“, но войниците не тръгват. Като кажеш: „Напред, войници!“, и никой войник не тръгва, тогава не си генерал. Като кажеш в живота така и не тръгнат войниците, да знаеш, че не си генерал; а като кажеш така и тръгнат, тогава имаш една реалност в себе си.

Има на английски една книга – отговор на един милион и петстотин хиляди молитви. Човекът е англичанин, но мисля, че е от германско произхождение и се казва Мюлер – има си данни. Той се е молил и е издържал повече от две хиляди деца в едно сиропиталище само с молитви. Като му трябвали пари, молел се и парите идвали. Един ден се помолил и един англичанин му донесъл 250 английски лири. Той го питал: „Имате ли нужда от пари?“. Онзи нищо не казва. Англичанинът му предлага: „Кажете и ще оставя парите“, но щом онзи не му отговаря, той си отива; после пак се връща и пита: „Имате ли нужда? Аз съм на ваше разположение“. Мюлер му казва: „Както вие искате. Ако обичате, оставете ги“. Англичанинът пак си отива, но трети път се връща и казва: „Оставям ги, каквото искате ги правете“. Вие бихте казали: „Я ги дайте!“.. Не, вие не разбирате закона: ще оставите онзи плод сам да капне. В Божественния свят се изисква едно велико самообладание, никаква алчност да няма. Не мислете, че само вие сте факторът: за да се изпълни една ваша мисъл, ако погледнете, ще видите, че има хиляди същества, които се намесват в процеса на мисълта ви. Има безброй същества, които идат и съдействат, за да се постигне вашата мисъл – това е закон.

Та всичко е възможно само при Любовта – значи когато обичаме. Всичко е възможно при Мъдростта, когато имаме светлина, и всичко е възможно при Истината, когато сме свободни. Човек, който няма Истината, няма свобода; човек, който няма Любов, няма топлина, животът в него не може да се прояви. Правете сега малки опити и с тях да се самовъзпитавате. Когато кипнеш, ти не можеш да загържиш парата. Нека да се набере пара – цяла фабрика може да кара тя; с кипването може да карате цяла фабрика. Тая енергия да я изразходвате из пространството безполезно, това е грях. Ще те питат: „Защо кипна, каква фабрика караш? Защо изразходва тая енергия напразно?“. Вие може да мислите каквото искате, но парата да е свършила много работа. Ти можеш да живееш другояче в живота, но тогава ще останеш разо-

чарован от него. И ако не се самовладеете, други ще ви владеят – това е закон. Ако сами не се самоуправлявате, други ще ви управляват, това е неизбежно.

Свободата е дадена: тя се дава само на онези хора, които се самовладеят. А пък робството е за всички онези, които не се владеят – това е неизбежно. Адам беше оставен в райската градина, но той не се самовладееше – и излезе от Рая. Те с Ева изгубиха своята свобода и сега, след толкова време, ние трябва да се самоовладеем, за да придобием първата свобода. Каквото ви кажат хората, слушайте, но като го изследваш това и намериш, че е право, приеми го. Никой не може да ти го натрапи, а щом ти го натрапят, ще приличаш тогава на заспалата баба в играта „сляпа баба“. Значи ще се оставиш да те вържат с дебели въжета, но ако е дебело въжето, ти не можеш да го скъсаш. Аз съм виждал стари дядовци, вързани от децата – въртят се те около него и го усукват с конца 200, 300 пъти – и дядото остане така. Тогава дядото казва: „Я, дядо, отвържете ме“ – и детето го отвързва и се смее – то е вързало и краката, и ръцете му.

Та днес ще започнете с това: станете господари на вашата мисъл, станете господари на вашето сърце, станете господари и на вашата воля – и тогава ще ви се даде всяка власт отгоре.

Отче наш

Прочетете от книгата *Двигатели в живота* стр. 45, 56, 67, 99. Като ги прочетете, ще разберете.

12 февруари 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

БЛАГО И БЛАЖЕНСТВО

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

12. глава от Евангелието на Лука

Духът Божий

Размишление

Христос на въпроса „Кой ми е майка, брат и сестра?“ дава един отговор, който може да се вземе като основа: „Всеки, който върши Волята на Отца Ми, той Ми е майка, брат и сестра“.

Има две неща, които спъват човека: недоумъкът, а някой път и пресищането. Някой човек страда от недоумък, а друг човек страда от излишък. Ако е от недоумък, той изпостаява; ако недоумъкът е по отношение на материалните работи, човек изсъхва и казва: „Гладен ще умра!“; а ако страда от изобилие, той затлъстява, на буре става. Някой път ние заучаваме известни работи и само ги декламираме. Една работа не търпи декламация, а иска приложение. Цената на всеки човек се повдига от живота, който живее: да живееш, това значи да повдигаш цената на своя живот. Някой пита: „Ще ми бъде ли успешна работата, ще успея ли в живота си?“. Всеки човек най-първо сам трябва да оцени това, което твори. Ако пеещият, като пее, се вслушва и му е приятно, като пее, и хората ще го оценят; ако сам себе си не слуша и не се оценява, а очаква другите да го оценят, той е на погрешен път. И когато направих хляб, замесиш го и го опечеш, ти ще го вкусиш, ще го опиташ – и ако го харесах, тогава и другите ще го харесат; а пък ти не си го опитал и очакваш другите да го харесат.

Вземете един цигулар. Цялото му изкуство е да научи всичко сам на цигулката си, на ръчката ѝ, която е 30 см дълга. Но му трябва 30 години, за да стане майстор, да знае на кое място и как да си постави пръстите. Или вземете един съвременен пианист – той на едно разстояние повече от един метър трябва да знае къде и как да си тури пръстите. Аз гледам, когато някой говори за различни работи, колко погрешно свири. Той като се вслуша сам, свири някое парче, но то е блудкаво, няма никакво съдържание. Пианистите някой път си играят, някой път имат тцеславие, кажат тъй: *търрр* – прекарат пръстите си от единия край до другия на пианото. Че и аз мога тъй да прекарам пръстите си и да произведа звука *търрр*, но това ни най-малко няма да покаже, че съм добър свирец.

Друга една погрешка има – дето мислим, че всички наши нещастия в света идат отвън. Това е едно заблуждение. Аз мога да говоря една школна лекция – „Познай себе си“. Това е една лекция от третата година на Общия окултен клас. Четете тази лекция и ще видите къде са причините на нещастията. Причината седи в самия човек. Не че ние сме причината на всичко, но има известни придобити навици, от които произтича нашето нещастие. Представете си, че вас ви поканят на угощение, на някое царско угощение, и там почнете да плюете по стар навик. Така вие може да се компрометирате. И в религиозно отношение се правят подобни погрешки. Аз се чудя по някой път – хора, които минават за просветени, правят такива погрешки, които с нищо не може да извиниш. Толкоз пъти съм говорил за самообладанието и се чудя за малките работи, които децата знаят, а възрастните ги изпуцат изпредвид.

Питат ме някои дали ще отидат на Небето. На гости няма да ги поканят с такива навици. За да живее човек разумно, той трябва да знае в даден момент къде да постави своя мисъл, някое свое чувство и някоя своя постъпка. Например седнеш някой път, дадат ти ядене и не знаеш как да постъпиш – и още като седнеш,

ти си недоволен. Погледнеш яденето: понеже те интересува външната страна, най-първо искаш да знаеш дали маслото е хубаво – краве ли е, или е зехтин. После, ако си българин, ще искаш да знаеш дали има червен пипер, а ако си европеец, ще искаш да не е люто. После ще видиш дали е солено, или безсолно, и ако си недоволен, ще напуснеш яденето и ще кажеш: „На толкова ядене канят ли се гости?“. Ако си българин, ще кажеш: „Такава каша прави ли се?“. Човек сам трябва да стане готвач – най-първо трябва да се научи сам да си готви, каквото иска той, и след като се научи, да иска от другите.

Сега аз засягам въпроса, че вие искате да станете видни. Това е хубаво – човек трябва да стане виден. Ако отидете във Франция или Англия, важно е как говорите френски или английски: да ви разбират, когато говорите, и при това да имате един акцент, че да се учудват и самите англичани, че говорите тъй хубаво. Не само трябва да изкажеш думите, но има и един акцент, едно ударение, едно произношение, една мекота в езика. Ти можеш да произнесеш думите: „Вярваш ли в Бога, обичаш ли Го?“. *(Учителя произнася тези думи с гръмогласен дебел глас.)* Това не е никакъв говор, в това няма никаква музикалност. Или произнасяш думите: „Мен ми дотегна да живея“. Това не е никакъв говор: какво му е дотегнало да живее, когато той никак не е живял. Това е първата лъжа, че досега никак не е живял. Той е бил в живота на страданията, на мъченията... Да, но такъв живот да е живял, че да му е дотегнало да живее – това не е вярно. Така не се говори – той трябва да ме намери и да каже: „Я ме научи как да живея. Не съм живял още както трябва, а пък аз искам да живея един живот както трябва“. Кой може да те научи?

Казва някой път човек: „Духът като дойде, ще ме научи“. И това не е говор: че как ще те научи Духът, като дойде? Като дойде Духът, трябва да имате един деликатен слух, че само като си мръдне Той пръста, вие да си знаете какво иска да ви каже. А пък Той ще ви говори с дни и вие ще противоречите, ще спорите с Духа, ще му цитирате от Писанието едн-кой си пророк какво

казал. Че това, което е казано в цялото Писание, то е от Духа, а пък вие ще му го цитирате. Вие ще цитирате на един Учител какво е казал Учителя! Че Той като е говорил, знае какво е казал.

Основният закон гласи така: ако не обичаш онзи, който те обича, ти нищо не можеш да постигнеш в света, нищо не ще знаеш. Ако ти не можеш да обичаш Онзи, Който е работил върху тебе, Който постоянно мисли добро за теб и постоянно ти е като слуга, ти нищо не можеш да постигнеш в живота си – това са две важни неща. Тогава някой ще каже: „Няма кой да ме обича“. Това не е вярно, защото ако няма кой да го обича, той няма да се яви на Земята да живее. Без обич никой не може да се яви – щом живее на Земята, има някой да го обича. И най-сетне, той трябва да намери онзи, който е станал причина да дойде на Земята. Та при сегашните условия животът, който живеете сега, е живот на миналите ваши съществувания от хиляди години, той е един живот според това, както сте мислили, както сте чувствали и както сте постъпвали в миналото – така сега живеете. Този живот, който сега не харесвате, е такъв, какъвто сте го приготвили в миналото; а пък сега каквото мислите, чувствате и постъпвате, това в бъдеще ще го живеете. Никой не може да живее сегашния си живот, ако не е ликвидирал със своята минала карма. Кармата – това са онези лоши условия, които създаваме.

Отива един беден човек при един banker богаташ – той ходел често да го безпокои. Богатият му казал: „Понеже съм много зает, за да не си губя времето, давам ти на разположение една каса“ – и вложил той в нея 50 хиляди лева. Дава му ключа на касата и му казва: „Когато ти трябва пари, отваряй касата и вземай; и същевременно туряй в нея. Тая каса нека да ти служи“. Две-три години бедният вземал, вземал и нищо не турял вътре; и след две-три години казал: „Няма нищо в касата“. Онзи му рекъл: „Нищо не си сложил“. Казвам: и вие отваряте Божествената каса и вземате, вземате, и най-после нищо не остане – изхарчили сте всичко. Човек не се е явил на Земята, за да харчи. Христос казва: „Събирайте съ-

кровища за небето“. Какво сте събрали за Небето? Бих желал това, което мислите, да е вярно. Аз не оспорвам това, но един ден, като отвориш касата и няма нищо в нея, тогава? Онзи казал: „Нищо не е останало в касата“, другият му отвърнал: „Не си турил в нея“.

Ако един ден отворите вашата каса и не намерите нищо, тогава как ще живеете на Небето? Ще ви експедират назад, ще ви върнат. Това не се отнася за ония, на които касите са пълни. Като се върнете у дома, отключете вашите каси и направете една проверка има ли нещо в тях, или няма. И не само да се види има ли, но и каква е наличността – толкова ли е, колкото е била първоначално – 50 хиляди лева ли са, или са останали 40 хиляди, 30, 10, 5 хиляди... А някой път може да е останал само един лев, понякога може да има в касата 80 хиляди лева, 100 хиляди, 500 хиляди лева. Само този човек няма, който не е влагал в Божествената каса.

Сега това е материалната страна – използвайте всичките условия. Аз се чудя, трябва ви една школа. Всички условия на Земята, колкото и да са лоши – и добрите, и лошите условия – това са възможности за постижения, за каквито и да е постижения. Без тези лоши и добри условия при сегашните обстоятелства вие не може да постигнете нищо. Някой път се оплаквате, че огънят, който гори в тази печка, може да изгори и къщата. Де е злото? Значи има едно зло в този огън – ако не знаеш как да го употребиш, той може да изгори и къщата. И колко деца, колко хора са изгорели в огъня! Но трябва ли заради това, което е лошо в огъня, да го изгасим; пък и да искаме да го загасим, той не може да се изгаси. Този човек, който за пръв път е запалил огън, минава за гениален. Всички хора са се радвали, че са изобретили огъня, а ние плачем сега от този огън.

Сега аз вярвам в едно: всички вие имате едно желание – да служите на Бога. Но може да се случи следното, което може да ви спъне в живота. Един художник се влюбил в една млада мома – най-първо той я обикнал и после тя го обикнала. И той рисувал много добре, но един ден тя

го заподозряла, че любовта му към нея не била такава, каквато трябва, заподозряла го, че има работа с други момичета. Почнала да му дава известно вещество, без да знае той – да го взема в храната. И вследствие на това се размесили боите в него, той не могъл да ги различава и всичките му картини били нацапани – мислел, че са красиви, а пък те били за посмешище. Помнете: ако светът ви заподозре, мислите ли, че сте свободни? Вие мислите, че сте свободни, но излизате от един дом, в който дяволът живее. Мислите ли, че като почнете да излизате от този дом, дяволът ще остане така? Той ще ви дава такива вещества, че да ви забърка съвсем; ще каже: „Вървете при Бога, аз нищо не давам. Цялата тази къща и прочие е мое“. И верующите, като станат такива, почнат да ги гонят, не им вървят работите. Те трябва да напуснат всичко онова, което не е Божествено.

Вие очаквате да станете християни, за да бъдете богати. Съвременното християнство, Новото учение изключва и богатството, и сиромашията. Като казвам „изключва богатството“, вие ще попитате: „Как така?“. Много просто – изключва грешното богатство, свършено го изключва, изключва и грешната сиромашия. Ако ти си сиромаш и гледаш оттук-оттам да закачиш нещо, този-онзи да излъжеш, това е грешната сиромашия. Аз не говоря сега за големите лъжи, но говоря за малките. Ще ви приведа пример за малките лъжи. Често малки деца – момчета и момичета, обичат да чистят грехите на баща си. Бащата е още на леглото, детето с четка го чисти и бащата мисли, че то го обича, а пък детето знае, че кесията е в джоба му – и бръкне в нея и си вземе. Хубаво е да чистиш грехите на баща си, но като бръкнеш, вземаш нещо и после в кесията има липса. Значи тук нямаме онова безкористие на детето, но то чисти грехите заради кесията. И мнозина хора чистят грехите на духовния свят, за да капне нещо. Че си е взело детето, где е погрешката? Желанието на детето да вземе от кесията на баща си е право. Де е погрешката му? След като очисти грехите, нека то да попира кесията и като

види, че е пълна, да попита баща си: „Мога ли да отворя кесията и каквото обичам, да си взема?“. Бащата може да каже: „Отвори и си вземи“. Какво струва да попита това дете баща си: „Мога ли да отворя кесията?“, какво ще му коства? И защо детето да не може да каже това?

Най-първо, за да се възпитате в новото, вие като влезете в едно събрание, трябва да не се виждате. Ще седнеш на едно място, но никого да не виждаш – ти да си сам. И като говори Учителя, като че никой няма около тебе – никой да не те съблазнява. Ти като слушаш сега, казваш си: „За кого ли говори Учителя?“. Само за едного говоря – защото Учителя най-първо говори за себе си. Защото ако говори нещо и сам не го прави, той сам е отговорен. Например ако той говори за Любовта и не люби, или пък ако говори, за да стане със своята проповед виден, от тщеславие, за да му направят паметник, за да го въздигнат до божество, тогава какъв учител е той? Учителя не е създал света, той иде само да учи в дадения случай. Вие сте един верующ – слушате учението, което е казано, и след като слушате, сами се осъждате вече, защото всеки, който е слушал и не прилага учението, то му става за осъждане.

Сега не се изисква голямо мъчение, за да живее човек добре. Да си послужи с един пример. Домакините като измият мазните паници, водата е съвсем друга, тя е нечиста. Но има едно измиване и на най-чистите паници: тях трябва да ги прекарате през вода, за да ги изчистите от този дребен прах, с който са се покрили. И най-чистата паница, ако я погледнете с микроскоп, ще видите, че не е чиста. Може да са кацнали по нея животинки от нисш живот – микроби, и ако има условия, може да се заразите. Някой път е хубаво да ги измиете със студена вода, но и през топла вода трябва да ги прекарате. Паницата, колкото и да е чиста, пак трябва да я очистите. Колкото и да са чисти вашата мисъл или вашето желание, или вашата постъпка, пак те непременно трябва да минат през Божествения живот – и след това тая мисъл да я поставите вътре в своята душа.

Представете си, че отивате на гости при някого. Искате да отидете на гости при един ваш приятел, когото обичате и когото от 10 години не сте виждали. И като влизате в тях, заварвате ги, че мъж, жена и деца се карат. Какво ще бъде вашето положение? Разбира се, вие може да се опитате да ги примирите. Но кое е по-хубаво – този приятел да ги завари, че живеят в любов, или че се карат? В любов да живеят! Вие искате Духът да дойде върху вас. Ако Духът дойде върху нас и види, че нашият ум, сърце и воля са в стълкновение, че има бунт вътре в самите нас, тогава ние само съзнаваме, че има една борба, която постоянно става вътре в нас. Какво трябва да се прави тогава? Паниците трябва да се измият, мазните паници хубаво да се измият – не със студена, а с топла вода. Измийте паниците и после ги прекарайте пак с чиста вода, след това да се изтрият. Всяко нещо, което се туря намясто, трябва да бъде чисто.

Та казвам да вземете предвид едно нещо, че има закон: всичко онова, което вие мислите, което чувствате и както постъпвате, без разлика – всичко това ще се върне при вас; вашето ще се върне при вас. Затова именно в мислите си ние трябва да бъдем чисти, чисти да сме и в желанията си, и в постъпките си, за да се върнат един ден нашите мисли, чувства и постъпки чисти при нас. Защото ако ги пратим такива, каквито не трябва да бъдат – оцапани, те ще се върнат още по-оцапани, понеже отиват в света и там ще се изцапат още повече. И трябва да знаем, че всяка една мисъл, като се върне, трябва да я подложим на известен процес на чистене – колкото и да е чиста, пак трябва да се пречисти.

Това е един вътрешен процес. Сега аз не ви говоря за тези работи, за да се самоосъждате, не, но някой не пее правилно. Аз считам, че правилното пеење помага. Ако вие сте отличен певец, още днес ще се подобри положението ви. Ако имате един глас и се научите да пеете меко, ясно и отчетливо, на която улица и да пеете, ще се спрат хората да ви слушат – някой ще бръкне и ще ви даде банкнота от 100 лева. Ако не пеете, някой ще

ви даде половин лев или може би 20 стотинки и ще иска да си отиде. Ако извади една банкнота от 1000 лева, какво показва това? Това показва, че този човек оценява пееенето ви. Сега колко свирци има, та ако свирят на улицата, биха им дали 1000 лева? Той трябва да бъде гениален. Или пък някой художник рисува нещо – знаете ли какво изкуство е художеството? За това се изисква такова съчетание на краските, че една картина трябва да оживее – художникът така да направи цветовете, та да има преливане в тях. Има картини, които седят като мумии – няма преливане в тях; а пък някои картини, гледаш – те са живи – очите им като че се мърдат. Това е хубаво съпоставяне на краските – тези краски постоянно се преливат.

Та казвам: човек трябва да съпоставя своите мисли и чувства; и всеки, когато види един човек, да чувства така: „Ето един човек, в когото Бог се проявява“. Аз бих желал, като минете през най-големите страдания и изпитания, да се обърнете към Бога и да кажете: „Господи, благодаря Ти!“. Не само на гуми, но искрено да кажете в себе си: „Благодаря Ти, Господи!“. А пък сега някой трябва да дойде да ни казва: „Ти не постъпи правилно“. И после, друг един навик трябва да знаем: че ако себе си критикуваме, ние опетняваме себе си, ако другите критикуваме, пак опетняваме себе си. Разсъждавайте върху критиката – не да търсите погрешките, но разсъждавайте дали нещата са правилни, дали порядъкът, който живее в този човек, е Божествен, или човешки – живее ли той в Божествения порядък?

После вземете за пример и себе си. Никой не е оставен да живее така, както иска. Ние сме оставени свободни, но само временно сме оставени свободни. Ако съм художник, аз съм господар в своето ателие, мога да рисувам месец, два, три, но щом изложва своите картини на показ в някоя изложба, хората или ще се ползват, или няма да се ползват от тях, и ще ви покажат всичките ви погрешки – и трябва да се вслушваме в тях. Могат да намерят погрешка в моята картина – аз не трябва

да кажа, че те са невежи, че не разбират от изкуство. Ще се вслушаиш и в себе си и ще благодариш. Онзи художник трябва да благодари и за най-малкия намек, който може да му се направи, и да го вземе под внимание. Или един цигулар – и той трябва да вземе под внимание и най-малкия намек, който може да му се направи. Наскоро един акордьор поправи пианото. Хубаво работи той, аз искам да му намеря погрешките, но не започвам с белите клавиши, а от черните – там му търся погрешките; в белите не може да се правят така лесно погрешки. Той като ме гледа, казва: „Гънко пипа този!“. Като пипам черните клавиши, гледам нагласени ли са – и гледам да не пропусна някой. Музикантите много добре нагласяват белите клавиши, а пък черните ги оставят така, затова аз черните проверявах.

Всички сме много чувствителни. Да бъде човек чувствителен е едно благословение, но да се тревожи, това е лош навик. Допуснете сега, че ме срещне един господин и ми казва: „Знаете ли какво пишат вестниците за вас? Много лошо пишат“. Отговарям му: „Похвалявам тези вестникари, че са писали за мене“. Той пита: „Как така?“. Казвам: „Поне няма да ме осъждат хората, че съм ги подкупил. Безкористно пишат тези хора, препоръчват ме без пари. Ако пишеха нещо много хубаво, щяха да кажат: „С колко хиляди ги е намазал той?“. Че аз ги похвалявам – ако хората говорят лошо за вас, това е добре. Аз съм сигурен в едно – ако някой говорят лошо за вас, вярвам, че не сте ги подкупили. Това зная сто на сто: цом говорят лошо, знам, че работата е чиста.

Вие по някой път сте недоволни от дявола, но той е отличен критик – без пари работи, не иска да му платиш, като те обиди. Та има една добра страна в дявола – това е неговото безкористие. Когато напада хората, безкористно ги напада; когато ги обвинява, безкористно ги обвинява, не иска никой нищо да му плати. Първоначално светът беше добър, и как стана лош? Има си своите причини да стане лош от наше гледище. Ако Бог допусна тези работи, има си някои съображения. Бог използва зло-

то за нещо добро – ако беше непотребно, Той не щеше да го допусне. Крайната цел на всичко това, което ние проявяваме, съдържа нещо добро, което трябва да се очаква. И не очаквайте да ви се каже кое е – един ден ще знаете защо Бог допусна всичко това. Допуснете, че някой ще каже: „Аз не ви обичам“. Какво лошо има в това, че е казал така; или какво добро има, като са ви казали, че ви обичат? От самата гума не произтича любовта. Онези момци, които обичат някой момък, казват най-много, че не го обичат; пък на нея сърцето ѝ гори за него. А пък момъкът в това именно не вярва. Тя по десет пъти казва за момъка: „Аз не му обръщам внимание“. Това е политика. Че някой ще каже за тебе: „Той не е религиозен“, а пък съзнава, че е религиозен. Както момата казва за момъка, че не го обича, но го обича, така и някой съзнава, че е религиозен, макар че друг може да оспорва това. Сега това са елементарни работи. Хората могат сами да се спънат. Ние сами се спъваме, а могат и другите да ни спънат.

Един ден ще дойдете до едно място – в духовния живот има едно място, че като влезеш в стаята, ще чуеш кряскането на целия свят. Ще влезеш в една стая и ще чуеш кряскането на целия свят, отвсякъде ще слушаш, и то ясно – и най-лошите, и най-хубавите работи. Тогава какво ще кажеш? А пък нямаш власт да затвориш този телефон. Ще те опитат доколко си търпелив – нямаш власт да затвориш радиото. Много светии там са плакали и са пропадали. Ще се напълни умът ти с най-отвратителни мисли, които някога си си въобразявал в живота, най-лошото ще дойде – стаята е приготвена така, за да те опитат. Тогава трябва да приличаш на патица: като влезеш във водата, тя отгоре да те облива, но да не прониква под перата. Като влезе кокошката във водата, излиза мокра, но патицата е умна – тя се намазва с мас и водата си остава отвън.

Та някои религиозни хора са като кокошката – като влязат в този изпит, излизат всички измокрени; а пък някои са като патицата – излизат навън сухи, водата не може да проникне в тях. Та искам всички в това отноше-

ние да бъдете патици, не искам да бъдете мокри кокошки. И като кокошки като ви видя, пак ми е приятно. Ще ме питате: „Защо ме измокриха, аз ли бях най-големият виновник?“. Казвам: „Измокриха те, защото си кокошка“, пък ти ще кажеш: „Защо онези не ги измокриха?“ „Защото са патици – масло трябва да има, а пък това масло произтича от обичта“. Човек, който не обича, всякога ще бъде мокър, а пък който обича, никак – и да навлезе във водата, тя не може да проникне в него. Това е голямо изкуство.

Много мъчно е човек да търпи. Някой за нищо и никакво ще кресне. Седиш, седиш – и най-после някой ще ти каже една дума – и ти кипнеш. За големите думи не казваш нищо, а пък за малките работи кипваш; най-големите работи изтърпявате, а пък най-малките не изтърпявате. А има същества заинтересовани. Хората някой път приличат на мравчени крави. Има едни крави на мравките – че като отиде мравката при нея, побутне я и тя изпусне сок и мравката го взема. Има същества ненапреднали: едно такова същество ще те побутне някъде и ти като се разгневиш, пунеш мляко и то го взема. И постоянно те ще те чоплят: този ще те бутне, онзи ще те бутне – и ти казваш: „Не ми върви“. И почваш да се чувстваш болен: имаш болки в корема, в ума, в сърцето и прочее.

Сестрите казват една на друга: „Ти мари, знаеш ли какво говорят за тебе?“. Представете си какво говорят за Учителя! Минават двама млади приятели покрай мене, рекох им: „Аз да ви кажа как минахте през града. Единият от вас носеше цигулка и вървеше отпред, а другият носеше чанта и пяхтеше“. Те питат: „Че отде ни видя?“. Казах им: „Тук, от стаята си“. Та казвам: ще имате предвид, че невидимият свят се интересува от живота ви; интересува се от вашия живот тъй, както вие се интересувате от вашите плодни дървета в градината ви, които са родили. Невидимият свят се интересува какъв плод ще принесе едно дърво, както градинарят. И съвършените същества се интересуват от хората на Земята – като от плодни дървета – интересуват се от плода, който ще дадат. И като погледнат някое дърво с хубави

плодове, радват се; като видят някое дърво, че не върви добре, вземат тогаз мерки, за да го поправят. Има си начини, поправят го: ще почнат да го присаждат, но тогава ще дойде страданието. Имат си те ножче – тури това същество клончето и сложи запойка; и после идущата година ще дойде и ако види, че не е хванало хубаво, пак ще кръцне и пак ще сложи запойка. Като дойдат, постоянно присаждат – и ако искате да се избавите от тези присаждания, тогава не осакатявайте дърветата, защото иначе, като дойдат от невидимия свят, ще присаждат.

Сега трябва да се направи една школа. В събранието на Школата вие не трябва да се виждате: когато сте в клас, никой да не вижда другия, да не вижда кой как влиза, кой как е седнал, кой как се моли. Сега вие не сте свободни, а после, като влезете в събранието, ако ви попитат: „Там ли беше еди-кой си, имаше ли други на събранието?“, да кажете: „Не зная, не видях никого“. Аз бих желал да кажете: „Никого не видях!“, а пък вие сега ще кажете: „Всички видях“. Трябва да виждате това, което идва от Божествения свят, да виждате единствено духовете, които слизат при вас, а пък за хората да бъдете слепи. А пък вие сега виждате хората, които влизат, а пък онези, които трябва да виждате, не виждате.

Сега ни трябва обратният процес, през тази година направете опит – един ден, като влезете в събранието, да не видите никого. Съсредоточена да е вашата мисъл – ще отправите мисълта си към невидимия свят с ума си и със сърцето си, а пък този свят като че не съществува. Поне един ден да имате една такава опитност, а пък някой, ако може да го направи три пъти, още по-хубаво; пък ако го направи двадесет пъти, още по-хубаво. Най-малко един път направете този опит. Това е много мъчно изкуство – да не видите никого. Някой от вас при този опит може да види един или двама души; за някого от вас, ако е видял 10 души, позволява се; някой ще види 12 души, а някой – 14, 15, 20, 30, 40, 50, 60. Най-идеалното е да не видиш никого – не да не видиш никого, но всички тези хора ще ги оставиш зад гърба си. Ти като

главнокомандващ ще извадиш ножа и ще тръгнеш напред и няма да се обръщаш назад, ще имаш доверие на тях. Сега като се обръщаш назад да гледаш другите, нямаш доверие в тях.

Аз гледам онези, които дирижират някой оркестър – има една голяма липса в хорвете. Онзи, който ръководи хора, няма доверие в онези, които пеят. Всеки в хора трябва да бъде самостоятелен и диригентът, който ги ръководи, да има пълно доверие в тях, които пеят – таква доверие, както в себе си – и да остави всеки да пее музикално, за самата музика да пее. А пък ако остане хористите да пеят заради него, то е изгубена работа – диригентът трябва само да ги стимулира. Онзи, който ръководи работите, ще внесе само свещ и ще остави всеки да чете, както той знае. Ако учителят отиде при всеки ученик да му показва как трябва да чете, това е изгубена работа. Не, той ще внесе само свещта. Ако един диригент има пълно доверие в онези, които пеят, тогава пеенето е хубаво. Всеки ще пее самостоятелно и всеки трябва да е въодушевен от самата музика.

Аз сега ви оставям свободни да пеете и да живеете – не искам да се меся във вашия живот. И знаете ли защо? Защото Духът, който ви ръководи, който работи във вас, разбира работите много добре. Няма какво да ви уча сега – ако дойде до вътрешния живот, няма какво да ви уча. Аз само ви казвам: гръжте в изправност вашите инструменти – цигулката не трябва да е влажна, а да е суха, струните трябва да са най-хубавите. Салонът, в който ще свирите, трябва да е добре отоплен и осветен; и после, трябва да има и чистота вътре. Светлина се изисква в ума, топлина се изисква в сърцето и чистота – в тялото. Три неща са необходими за добрия живот: светлина в мозъка, топлина в сърцето и чистота в тялото. Та казвам: Бог, Който ви е призвал в живота, толкоз ви е търпял, но не трябва да злоупотребявате с Неговата добрина. Четете Евангелието, там Христос казва на едно място на духовете: „Докога ще ви търпя?“. Това не се отнася за хората. Сега ако ние заставим Духът вътре в

нас да каже: „Докога ще ви търпя?“, значи това показва, че не сме от ония, които служат на Бога добре.

Сега ви желая да бъдете всякога от добрите, внимателни ученици. През тази година гледайте следното: не обръщайте внимание върху другите, а върху себе си. Не да търсите своите погрешки, но добрите черти, които имате в себе си; да развивате дарбите, които имате. Ти си музикант – пей и свири хубаво! Художник си – рисувай хубаво! Можеш да пишеш – пиши хубаво! Метеш ли, мети като че вършиш царска работа, много хубаво – да ти е приятно, че метеш салона: ще считаш, че това е царски салон с килими. Всяка една пращинка в Божествения свят става носителка на една капка водица. Това е едно цяло благословение – от тази капка могат хиляди малки същества да се напият. Та неприятностите в нашия живот стават като едно благо за хиляди нисши същества.

Та казвам: страданията, които ние претърпяваме някой път, са едно благо за света; а пък радостите, които чувстваме някога, са едно блаженство за света – едните са благо, а другите са блаженство. Така че от страданията произтича благо в света, а пък от щастието ни – блаженството. Затова нека да се радваме в единия и в другия случай, тъй като има добри последствия. Като страдат хората, това е наше благо, а като стават щастливи, това е наше блаженство. Да благодарим на Бога, Който превръща всичко на добро. Писанието казва, че всичко онова, което се случи на ония, които обичат Господа, ще бъде за тяхно добро. Между себе си се научете да мислите, да се произнасяте добре, но не за самия човек, както е сега, а в ума си дръжте, че в него има една душа. Мислите ли, че Бог, като гледа някого, не вижда неговите недостатъци; и мислите ли, че Му е приятно? Но Той търпи. И трябва приблизително както Бог търпи, така и вие да търпите.

Казваше ми един баща: „Какво да правя?“. Той имаше четири дъщери и един син и казваше: „Ако бяха чужди, щях да ги изгъдя, не ги обичам“, а пък беше евангелист. Той казваше: „Не ги обичам, но се чудя – Евангелието

казва, че трябва да търпя“. Казвам си: „Какво прави Христос, а какво правиш ти!“. На жена си бащата рекъл за сина си: „Да се махне оттук!“, а пък той не се маха. И ние казваме на Господа за някого: „Да се махне той!“, а пък къде да го махне Господ? Защото ако го махне от това събрание, ще влезе в друго; и там ще кажат: „Махнете го!“. Оттук-оттам ще го махнат, и все между хората трябва да отиде. И ние създаваме мъчнотии на Господа, защото където и да го тури, ще кажат: „Махни го!“. А на Господ Му е приятно да каже някой: „Остави го при нас!“ – и тогава на Него Му олеква. Че като дойде някой, търпете го, та да олекне малко на Господа – по човешки ви говоря сега.

Христос казва: „Който изпълнява Волята на Отца Ми, на нашия небесен Баща, той Ми е брат, сестра и майка“. Та като изпълнявате Волята на Отца, на вашия небесен Баща, вие сте онези добри братя, добрите сестри и добрите майки. Всеки един да тури това като основа в живота си, да работи в това направление, да бъде благоприятен на Господа, да има Неговото одобрение в себе си, а не одобрение отвън. Щом имаме одобрението на Господа, ще дойде и другото одобрение. Но ние в този живот трябва да имаме одобрението на Господа, та Господ да каже, както в притчата каза на слугата: „Верни рабе, много си добре работил, на малкото си бил верен, аз ще те направя слуга на целия свой имот“.

Отче наш

Господ казва: „Написах ви на дланта Си!“. Трябва ли, когато Господ ни е написал на дланта Си, ние постоянно да вдигаме шум на нея? Желая на вас, които сте написани на дланта Му, да не вдигате шум върху Неговата длан.

19 февруари 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЗРЕЛОСТНИЯТ ИЗПИТ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 1. глава от Книгата на пророк Даниил.

Духът Божий

Някой път има едно загнездено убеждение във верующите, че за да им върви, трябва да имат най-благоприятните условия. А виждаме, че в живота не е така: прочетената глава показва, че тези младежи се намираха в най-неблагоприятни условия. Израил беше загубил своята свобода, тези младежи бяха заробени, бяха заведени във Вавилон и там бяха поставени на един тежък изпит. Те най-първо трябваше да свикнат с яденето. Засега се пита за вегетарианството и за месоядството и се задава въпросът за пиенето на винце.

Сега вие всички считате, че някои работи са били в миналото, но ние още не живеем в настоящия живот – живеем миналото, живеем плодовете на миналото. Всички вие, когато срещнете в живота нещо, което не ви харесва и не му знаете причините, казвате: „Такава е Волята Божия“. Много пъти, когато проявите някое желание или постъпка, вие имате известно отношение към тях, но когато ги видите в другите хора, правите източен въпрос³⁵. Когато ги правите самите вие, се спотаивате да минат така и казвате, че това е в реда на нещата. Например изтървеш една стомна, счупиш я и почнеш да разсъждаваш, казваш: „На този грънчар стомната се счупи. Че такъв ли е грънчарят; съжалявам, че му дадох пари за нея“.

Питам: право ли е това разсъждение? Кой е виновният – грънчарят или онзи, който я е счупил? Най-първо вие искате грънчарят да намери такъв материал, че гърнето да не се счупва. Че той няма това знание – мъчил се е да направи едно гърне и вие сте първият професор, който го опитва, който поставя на опит неговото гърне. Той е учителят, който е направил гърнето, а ти искаш да му кажеш, че работата му не е добра.

Сега какъв урок бихте извадили от една счупена стомна? Характерът на който и да е човек може да се счупи така, както може да се счупи и едно гърне. Например някой път вие казвате на себе си: „Аз вече ще мълча и нищо няма да казвам“. Някой път искате да мълчите, да не говорите. Само да мълчи човек – в това няма никаква философия. Когато човек мълчи, той трябва да мисли – само мълчаливият човек може да мисли. У онзи, който говори, у него намисленото вече изтича. Това, което той говори, е резултат на онова, което той е мислил; и след като си мислил дълго време, тогава ще започнеш да говориш. И ако си мислил правилно, то и говорът ти ще бъде правилен.

Сега вие не може да схванете някои работи. Казвате, че може да говорите каквото искате, а пък всъщност това, което сте говорили преди хиляди години, то непременно ще даде резултат – и вие сега ще усещате резултата на това, което сте говорили. Допуснете, че преди хиляди години сте срещнали един човек и сте му направили пакост. Хиляди години са се минали, но той не я е забравил: след хиляди години вие го срещате и той ви познава. Човекът е сложен на власт и казва: „Доиде му времето да изправам миналото!“ – и тогава вие само страдате. Защо ви се случват тук тия работи и неприятности? Сега живеете много добър живот и се чудите защо са дошли тия страдания до вас. Тогава вие преминавате в друг ред на разсъждения и казвате: „Господ нали знае“. Аз ще ви задам един въпрос. Когато влизате в училището, вие казвате: „Учителят не знае ли кои са способните ученици?“. Какво ще ви ползва, ако учителят

знае кои са способните ученици? Вие се ползвате, ако учите в училището. Може да знаете, че вашият учител е много учен човек, но питам: какво ще ви ползва неговата ученост? Вие може да се ползвате от онова, което той ви преподава: ако се учите и ако го прилагате в живота си, то ще ви ползва. Може да сте от благородно семейство, може да имате благородна кръв, но ако не учите, вашата кръв няма да ви помогне в нищо.

Сега има една опасност, когато се говори. Аз ви казвам: в сегашния живот вие сте дошли в едно положение, че който ви срещне, все ще ви покаже една погрешка. Може да ти каже, че ти не знаеш как да се обхождаш. Като срещнеш някого, трябва да знаеш как да го поздравииш. Ако се намираш в дома си или в трен, като дойде някоя дама, някой стане и ѝ даде мястото си – даже и светските хора правят така. И ако господинът не знае това правило, тогава дамата казва: „Тези не са възпитани, не ми дават почтено място“. Питам: какво задължава хората да станат? Този господин гледа тази дама и ѝ дава мястото си – защо ѝ дава мястото, кажете ми? Защото всичкото негово бъдеще зависи от ставането му. Ако той стане, бъдещето ще му тръгне; ако не стане, няма да му тръгне бъдещето. Тази, която сяда, е една царска дъщеря, тя го поглежда инкогнито – другите не бива да я познават, но този господин я познава и става. Тя ще си извади тифтерчето и ще си запише неговото име, ще каже: „Мога ли да зная вашето име?“. Значи чрез една малка постъпка вие може да изправите целия си живот.

Представете си, че Бог праца в света някой Свой посланик, праца някой ангел в най-проста форма и той влезе в трена. Вие пътувате, той ви погледне. Ако станете и му дадете място, той ще си запише името ви; но ако вие му кажете да иде в друго купе да си намери място, това пак ще се отбележи. Някой път ние разсъждаваме и мислим, че в лошите условия няма възможности, а пък виждаме, че Даниил, един от великите еврейски пророци, е бил пророк в най-тежките времена. И направете едно изследване и вижте онези, които имат всичко в изоби-

лие – ядене и пиене, и хубаво се обличат – между тях ли са великите хора? Ако човек се преоблича няколко пъти на ден, ако има всичките удобства, ако има най-добрия апартамент – това ли е условието да бъде учен? Най-учените хора не живеят в най-хубавите апартаменти и най-святите хора не живеят в свещените домове. Всички онези светии на миналото ги сложиха на изпит. Някои от тях живяха в градовете, а някои ходиха из горите да живеят. Защо светите ходиха из горите? Те ходеха там да се учат от гърветата да не бърбят. Само едно гърво ще ти покаже какво нещо е мълчанието. Казвате: „Туй е гърво“. Това растение, като го погледнеш, то мълчи – гърветата показват колко е ценно мълчанието. Някой път може да попитате защо човек трябва да мълчи. Ти трябва да мълкнеш, за да почнеш да мислиш – докато говориш, не можеш да мислиш. Ако някой седне в трен и мисли, че може да говори, или пък ако мисли, че може да пише, когато хората минават и го блъскат, той се лъже. При тези условия той не може да направи нищо хубаво, там ще напише едно от най-лошите си писма. Не че няма желание, има желание, но условията са лоши. В неблагоприятните условия ти няма да пишеш, няма да говориш, но в тях ще мислиш – точно тогава имаш най-благоприятните условия да мислиш.

Та казвам: смятайте, че всичко онова, което ви се случва в живота, е заради вас. Ако слушате някоя лекция, ако някой ви говори, считайте, че тази лекция е само заради вас, не се интересувайте дали тя ще ползва другите. Ако ползва вас, ще ползва и другите, и ако ползва другите, ще ползва и вас. Например често вие мислите какво се ползва човекът, като гиша постоянно. Че това е заради вас: цялото ваше бъдеще зависи от правилното ви гишане, цялото ваше бъдеще зависи от правилното ви ядене, а не от изобилието на онова, което ядете. Защото може да имате най-изобилно ядене, но всичко зависи от начина, по който възприемате храната. Много малко храна ще възприемете, защото не е нужно да изядете голямо количество. Вие се нуждаете от много малко количество,

човек се нуждае от много малко храна, но тази храна да бъде добре възприета.

Ако попитате сега къде са тия трима младежи, и вие не знаете тяхната история. Те са живеели между евреите, но не са били евреи, а са носили еврейски имена. И Христос дойде между евреите, но не беше евреин; и Христос днес е между християните и не е християнин в този смисъл, в който сега разбират. Всички хора не могат да бъдат велики, всички хора не могат да бъдат германци; всички хора французи не могат да бъдат и всички англичани, американци не могат да бъдат, всички хора китайци не могат да бъдат. Всички хора могат да бъдат човеци – могат да мислят. Колко българи има? Около десет милиона. Ако във вас се зароди въпросът: „Защо българският народ да не стане голям?“, трябва да имате предвид, че същността не е в големината, знанието на човека не иде от големината му. Имаше предпотопни животни с по 30, 40, 50 метра дължина. Едно такова животно днес ако влезе в гората, след няколко дена няма да има храна за него, на тях няма да им стигне гората.

Често мислите, че ако сте богати, всичко ще ви тръгне напред. Че има ли някой от вас, който да е сиромас? Вие сте си внушили, прародителите са ви внушили, че сте сиромаси. Например нямате пари и казвате: „Бедни хора сме, нямаме пари“. Че вие сте пътници, колко пари може да носите на гърба си? Представете си, че вие отивате на Монт Еверест, колко пари ви трябва, за да се качите на него? Пари там не се изискват, а храна се изисква, и после много хубаво облекло, човек трябва да бъде екипиран много добре. Вие искате да идете при Бога, да бъдете благоугодни на Бога и казвате: „Без пари при Бога не може да се иде“, или: „За да отида в църква, трябва да запаля една свещица, а трябва да имам пари за това. После, за да си купя една свещена книга да чета, пак ми трябва пари“.

Хубаво, четеш тези чужди книги, но и ти трябва да напишеш една страница в Божествената книга. И ако оставиш ненаписан този свещен лист, който е определен за

тебе, тогава какво ще правиш? Един ден ще се прегледа свещената Божествена книга и тогава ти ще кажеш: „И аз искам да мина заедно с другите, без да пиша“. Това не може – всеки човек, който не напише нещо в книгата, се лишава от правото да следва Божественото училище. Как се лишава? Ти ще изгубиш своя мир, ще изгубиш онова понятие за достойнство и ще започнеш да виждаш живота безсмислен. И като не можете да разсъждавате, вие търсите причината във външното – че окръжаващите хора, че условията не са добри и т.н. Не, всеки един е дошъл в света точно в условията, които са необходими за него. Вие не се нуждаете от добри условия. Мислите ли, че на тези младежи, които живеяха във Вавилон, им беше приятно, като си спомняха за Йерусалим, за тяхното отечество, и за това, как са заробени сега между този чужд народ? Мислите ли, че и вие се намирате в своето отечество? И вие не сте във вашето отечество, вие сте пленници в света – царството на неправдата е сега.

Сега няма никакъв закон за добрите хора, а за лошите хора има много закони. Щом направиш едно престъпление, ще се явят пазителите на закона, за да кажат кой е този знаменит човек. „Той е станал знаменит, нека дойде с нас“ – и ще го заведат в съда и ще кажат: „На какво основание, защо направи това престъпление?“ – и ще го осъдят. Това е предметно учение: ще почнат да те съдят, ще издадат едно решение дали е правилна постъпката ти, или не. Ще те осъдят и ще кажат: „Понеже си учен човек, туряме те в тъмница за три години“. Този човек за тези три години какво ще учи в тъмницата? Той учи търпението. Аз съм привеждал този пример. Събрали се двама млади за търговия. Единият бил сприхав, за малко кипвал, а другият бил търпелив. Сприхавият, като ходел и разпродавал стоката, обидил някого и го дали под съд. Осъждат го на три години затвор за обидата; той казва: „Аз съм много сприхав, ще ми се пукне сърцето в затвора, а другарят ми е много разположен, турете него там“. Обаче това не минава пред съда, съдията му казал: „Ти ще си научиш урока – три години ще учиш какво нещо е търпение“.

Сега другият извод: ние казваме, че човек е слаб, че има слабости. Аз не говоря за слабостите. Според мене човек, който прави погрешки, не е слаб, а е умен. Че онези ангели, които съгрешиха, бяха много учени – те имаха една възвишена култура, бяха силни, казваха: „Ние имаме друго схващане“.

Ние в съвременния свят имаме такива примери. Най-първо бащата е въздържател, не пуши, ракия не пие, вино не пие, много е скромен. Праца сина си в странство и той се научава там да пуши и да пие. Синът най-първо е бил вегетарианец, въздържател, а там се е научил да пие винце – във Франция, в Германия; и като се върне, ще започне да учи баща си. Бащата гледа, гледа сина си... Как мислите, кой е по-умен – бащата, който не пуши, или синът, който пуши? Бащата е невежа. И кой е по-учен – който пие или който не пие? Който пие е по-учен. Всеки, който прави погрешки, е по-учен, който не прави погрешки, не е учен. Аз вземам думата *учен* не в този истински смисъл. Вие мислите, че всеки човек, който прави погрешки, е невежа. Не, аз съм привеждал един прост пример. Някои се учудват и казват: „Измислен е този пример“. Ще ви разправя един пример за неща, които не са измислени. Един млад момък отива на хорото – дошло му времето, искал да се запознае с една млада мома. Той бил бос, а според обичая бос на хорото не може да играе. Гледа, че всички са с хубави обуца, с ботуши, а пък той е бос. Гледа го един, влиза в положението му и му казва: „Аз имам едни ботуши“. Дал му ги да се обуе. Онзи играел, а пък този, който му дал ботушите, стоял настрана и казвал: „Слушай, да не тропаш много, за да не ми скъсаш ботушите“. Друг един стоял там, гледал и чул тези думи; казал на първия: „Той те обиди, срамота е да казва така. Аз имам по-хубави обуца, събуи неговите и вземи тези“. Момъкът започнал пак да играе с тези обуца. Вторият сега му казвал: „Играй и ако ги скъсаш, имам и други още“.

Сега в странство, когато се ходи на бал, се отива с един специален костюм, който може да струва и десет хи-

ляди лева. Ти си поканен на бал, но нямаш такъв костюм. Тогава отиваш и вземаш под наем един такъв костюм за една вечер. На бала ще те харесат с този костюм, но на втория ден ти ще занесеш грехите пак там, отдето си ги взел под наем. На бала ще кажат за тебе: „Той е много добре облечен“, но тези грехи са взети под наем за една вечер. Аз правя едно сравнение: някой човек само за един ден е разположен добре и се отнася много добре с другите. Но ти си взел костюм само за 24 часа – утре го занасяш на фирмата и пак обличаш старите си грехи; тогава не си така добре облечен, както си бил през тези 24 часа. Та казвам: когато направите една погрешка, вие също така сте взели един костюм под наем.

Аз сега изнасям тези неща като факти, изнасям истината, аз говоря истината. Който говори истината, става богат човек и в неговата душа настава мир. Истината е нещо, което като влезе в човека, е като храната. Чудно нещо, някой човек казва: „Аз говоря истината“, а пък не е свободен. Законът е такъв: щом ядеш, ти утоляваш своя глад. Истината сама по себе си разрешава един от великите въпроси в света. Ти търсиш свобода: щом намериш истината, ти си вече свободен. Вземете който и да е човек, който е припаднал от нечистия въздух в една стая: като го изнесете на чист въздух, той се свестява, връща се неговото съзнание.

Та казвам: Божественият свят е онзи, който дава храна на човешкия ум да мисли. Божественото е онова, което дава храна на човешкото сърце да желае и да изисква някои неща. Та Писанието казва, че искането и желанието е от Бога. Някой ще каже, че е речено: „Не пожелавай“. Някой казва, че човек не трябва да пожелава, но закон е: трябва да живееш умно, без да пожелаеш. Не пожелавай това, което е чуждо – търси онова, което е дадено за теб. Една книга може да е напечатана в хиляди екземпляри. Не вземай онзи екземпляр, който принадлежи някому – вземи един екземпляр, който не принадлежи никому. Всяко нещо, което ти пожелаваш, трябва да е свободно. Иди в склада, гето са книгите, и купи една

книга, която е определена за теб. Във всеки склад има една книга, която хората са определили за тебе. И в света има нещо, което Бог е определил за теб и ти трябва да отидеш да го намериш. А пък аз наричам хора тези, които намират това, което Бог е определил за тях. Той пребогато е определил за всекиго нещо – какво ли не е определил за тях! Аз гледам: в този склад какви ли не неща Бог е разпределил за вас! Вие казвате: „Да има някой да го донесе тук!“. Сега това е общо казано.

Сега какво можете вие да направите в този век, в който живеете? Ако Даниил беше в сегашните времена, какво щеше да направи той? Допуснете, че се готвите да дадете концерт; да кажем, че сте музикант, имате желание да имате един хубав салон, отлично отоплен, и после да имате публика; и тази публика да разбира това, което ще свирите. Желанието ви е намясто, тази публика ще дойде. Какво ще им свирите и как ще им свирите? Вие трябва да отделите най-малко една година за приготвянето си. На един музикант, за да даде един добър концерт, му трябва най-малко 25 години да е учил, ако иска да е хубав концертът. Той може да свири час и половина, но този час и половина се дължи на усилията ви през тези 25 години. Ще учиш най-малко 25 години по 5, 6 и 7 часа на ден – и след това ще свириш един час и половина. Тези хора ще останат доволни, че им даваш нещо съществено. Вие може да кажете: „Свиренето е игра“. Не, не е игра в онзи смисъл, в който разбирате. Всяко едно музикално парче в света, което е добро, носи известни постижения; всяка една песен, която е уредена, не е безпредметна.

Та казвам: седели ли сте вие да се замислите върху живота и да благодарите? Аз гледам хората някъде какво правят – много малко хора се сецат да благодарят. Може да кажат някои: „Благодарим на Господа“, но това е повърхностно казано. А трябва дълбоко в душата си да съзнаеш това, да помислиш какво е направил Господ заради тебе, да погледнеш небето с всичките звезди. Излезте да погледнете ясното небе и звездите, облечени в

най-красиви грехи, защото звездите са облечени с красиви грехи. Щом излезеш и видиш, че небето е ясно, и видиш звездите, то звездата, като те види, се покланя и ти казва: „Добър вечер“. Че звездите могат да се разговарят, те са хора. Колкото звезди има на небето, толкова хора има на Земята – на всеки човек има по една звезда. Онези звезди са хора като вас и говорят. Понеже звездите са завършили учението си, качили са се нависоко и гледат отвисоко, те са снизходителни. Всяка една звезда казва: „Учете се и вие като нас и ще станете звезди, понеже един ден и вас ще ви окачат горе. И вие ще се качите горе като звезди“.

Представете си един фар, който е турен на морския бряг, който има светлина 200, 300 и 500 хиляди свещи – нали във Франция има един фар, който свети на 90 километра разстояние в морето на параходите. Може да попитате: „Какво се ползва този фар, че всички вестници за него пишат?“. Всички параходи са благодарни на този фар. Също така и всеки един човек, който ви среща, е едно благо за вас; и за всеки едного, когото срещате, вие сте едно благо. В този смисъл Бог се проявява чрез всички хора. Философията на живота е такава: всеки човек, когото срещнете, ви ползва. Аз тук под *човек* разбирам такъв, който мисли, чувства и постъпва – той е човек. Три неща има: мисълта носи светлина, чувствата носят топлина, а пък постъпките носят сила. Силата значи следното: всеки един подарък, който вие искате да дадете, трябва да имате сила да го дадете.

Трябва да имате това ново разбиране на нещата, а вие имате едно старо разбиране. Най-първо хората, които бяха в Рая, бяха недоволни от това, което имаха. Също така и младата мома става недоволна от условията, в които живее. Вие ще попитате: „Как е станало това?“. Младата мома живее вкъщи, баща ѝ я обича, майка ѝ я обича, те са се жертвали за нея. Баща ѝ е богат, тя има всичко на разположение, има няколко слуги, които я обичат, но не ѝ се седи при баща ѝ. Тя търси друг – и като погледне баща си, казва си: „Остаря той“. И почва

да вижда родителите си малко невежи и търси някого отвън – търси някого от учените. Един ден ще дойде някой и ще ѝ се представи, добре облечен, ще ѝ се поклони и ще каже: „Защо сте в този дом, защо не излезете малко в света да видите широкия свят? Аз съм на ваше разположение“. Вие мислите обаче как е било едно време в Рая. Че едно време е било както сега – онова време и сегашното време са едно и също, има един паралел. Обясняват какво е било в Рая. Питам сега: тази, младата мома, права ли е в това, което е намислила? Тя след като се ожени, след две-три години се връща и казва: „Домегна ми“ – и плаче. Защо плаче? Направила е погрешка, защото този момък, който е дошъл, ѝ е казал по-рано: „Ти си възлюбена, те не те оценяват, ти си даровита. Като излезеш в света, ще бъдеш на почит и аз ще бъда на твое разположение“.

Сега аз констатирам работи, които стават в света. Вие ще кажете: „За кого говори Учителя?“. Аз говоря за всички ви, както героият в една от комедиите на Молиер³⁶ е говорил за всички. Откраднали му парите и съдията го пита: „Кой ти открадна парите?“ „Целият свят. Всички са виновни, всички трябва да съдиш“. Съдията може ли да съди всички? Та казвам: две-три години са достатъчни на младата мома, за да види тя, че пътят, който е избрала, е крив. Сега вие ще кажете: „Не трябва да се жени“. Не, тя криво се е оженила. Лошото не е в женитбата, но ти не знаеш как да се ожениш. Аз вземам българската дума *жена се*. Казват: „Оженил се е някой“, но казват и така: „Ожънали ѝ житото“. Как са го ожънали? Ако ти ожънеш житото, зърната падат на земята и от това ожънато жито остават само празните класове, това ожънване не струва пари. Под *ожънал* се разбира зърната да не падат. Тази млада мома трябваше да я научи професор за женене, тя трябваше да каже така на момъка: „Аз имам един баща и една майка, които обичам. И ако ти можеш да обичаш така, както аз обичам и майка ми, и баща ми, ела тук да живеем – тогава си добре дошъл. Но ако не

ги обичаш, търси друга – аз от баща си и майка си не се делея“.

Аз сега говоря това по отношение на Бога. Ние ще напуснем, ще излезем от Божествения дом – и ще дойде някой друг в света да ни даде щастие. Кой може да ни даде щастие вън от Бога? И най-възвишеният ангел не може да даде това, и богове да дойдат, пак не могат. Все ще дойде някой от боговете при вас – хората нали се женят все за „богове“. Младата мома, като се ожени за някого, казва: „Той е божество, той е спасител мой“, но след 4–5 години вижда, че не е никакъв спасител – след 4–5 години тя вече се обезверява в него. Това, в което се обезверяваш, не е право – нито за тебе, нито за другия; това, в което не се обезверяваш, след като го опитаеш, то е истината. Казва се: „Бог е неизменяем – както и да Го опитваш, Той все си остава един и същ в любовта Си към нас“. У Бога има желание всички да придобием тази светлина, тази радост, тази любов, които Той има. Вие всички имате нужда от нови схващания и ако страдате, страдате по единствената причина, понеже любовта ви към Бога е слаба – нищо повече. Каквото и да ви се случи в света, когато дойде нещастие във вас, това показва или че любовта ви към Бога е слаба, или че любовта ви се изпитва. Най-големите страдания, които може да дойдат, ще опитат вашата любов. И ако вие от първия изпит се съблазните, тогава любовта ви е слаба.

Най-хубавите приятелства са тези, които се образуват от детинство. Децата образуват по-трайни връзки, отколкото старите, понеже нищо користолюбиво няма в тях. Казвам: в сегашния живот ние трябва да живеем един живот, който Бог ни е определил. Ако се жениш, на този, за когото се жениш, ще му кажеш: „Аз имам един Господ, в Когото вярвам, и ако ти вярваш, колкото аз вярвам, и ако Го обичаш, колкото аз Го обичам, тогава добре. Инак – остави ме!“. На своето дете ще кажеш: „Аз имам един Господ, в Когото вярвам. И ако ти вярваш в Него, както аз вярвам, и Го обичаш, както аз Го обичам,

тогава добре“. Имаш слуга, ще му кажеш: „Аз имам един Господ, в Когото вярвам. И ако вярваш в Него, както аз вярвам, и ако Го обичаш, както аз Го обичам, тогава стой при мене“. И като срещнеш парите, ще им кажеш: „Аз имам един Господ. И ако вие Го обичате, тогава елате при мене“. Или на един кон, на едно дърво, на всички ще кажете същото. Ако дървото вярва и обича така, както ти вярваш и обичаш, то да гоjde в градината ти; ако твоят кон може да вярва, както ти вярваш, да бъде добре дошъл, иначе да си седи там, дето е.

Само при това условие може да се създаде онзи, идеалният живот. Имаш една мисъл, дошла отнякъде. Запитай тази мисъл най-първо: „Ти обичаш ли ме?“. Вие имате право да поставите този въпрос. И след като мисълта ви каже, че ви обича, попитайте я: „Онзи, Когото аз обичам, обичаш ли Го?“. И ако почне да се колебае тази мисъл, тя не е за тебе. Ако тази мисъл обича Този, Когото вие обичате, ще живеете с нея добре; ако не Го обича, вие ще станете роби на тази мисъл. Имате едно желание – и тук е същият закон. Ако това желание може да ви обича и може да обича Онзи, Когото вие обичате, тогава това е в реда на нещата, но ако това желание не ви обича и не обича Оногова, Когото обичате, вие ще станете роби на вашето желание.

Следователно робството в света произтича от този факт: всички онези хора, които не обичат Бога, се заробват едни други – нищо повече. За да изчезне робството в света, непременно всички в него трябва да имат любов. Казано е: „Да възлюбиш Господа Бога своего“. Любовта в света е тази, която може да ви освободи. Ще направим опит: нашата любов трябва да освободи нашите мисли, трябва да освободи нашите желания и нашите постъпки – те трябва да бъдат свободни. Сега това, което не можете да приложите вътре в себе си, не можете да го приложите и отвън. Ако една мисъл на мене не може да ми служи, тя на никого другиго не може да служи. Аз съм правил своите проверки, правил съм своите наблюдения. Гледам в един дом гали гъщерята обича майка си – и

вече имам едно разбиране на нещата. Щом видя, че един син обича баща си и майка си, казвам: „Синът е добър“. Щом видя, че дъщерята обича баща си и майка си, казвам: „Дъщерята е добра“. Щом тя обича баща си и майка си, непременно ще обича братята и сестрите си, но щом не обича баща си и майка си, винаги там има вътрешен раздор.

Някой казва за някого: „Аз не мога да го обичам“. Щом ми каже, че не може да го обича, аз зная вече, че той не обича Бога. Любовта превъзмогва всички мъчнотии. Когато аз обичам, лоши хора няма за мене. Не че няма лоши хора, но аз гледам снизходително към тях, защото всъщност когато вие не обичате някого, това има една външна причина. При известни условия обичате някого, а при известни условия не го обичате. Та казвам, следният закон е верен: сполуката в света във всяко едно направление зависи от онази любов към Бога, от онава дълбоко съзнание, което имате. Трябва да съзнавате, че Бог създаде света заради нас. В този свят, в който живеем, седят всичките възможности за постижения, които имаме и които за в бъдеще ще имаме. И това, което постигам в живота си, то ще внесе живот в мене; и онава, което вие постигате, ще внесе живот във вас. От друга страна онава, което аз постигам, косвено ползва и вас; и онава, което вие постигате, косвено ползва и мене. Но което аз придобивам, то е същественото, и което вие придобивате, това е същественото.

Желанието на Бога е такова: Бог е съвършен, понеже Той е Любов в света. Ние трябва да се радваме, че Божията Любов е неизменна. И Бог гледа на всинца ви еднакво. Не че Любовта Му е еднаква към всички хора – количествено не е, но качествено отношението на Бога е еднакво. Към техните души Той е еднакъв, а не към техните постъпки. Един учител може да ви обича, но ако не можете да решите задачата, той, колкото и да ви обича, същевременно не може да ви каже, че задачата е разрешена. Той ще ви каже, че задачата не е решена, но ще страда. Кое е по-хубаво – да ви покаже погрешката

или да не ви я покаже? Допуснете, че вие отивате на парад или на някой журфикс. Облечени сте хубаво, но не знаете, че дрехите ви някъде са съдрани. И ако ви кажа, че дрехата на едно място е съдрана, това обидя ли е? Че като отидете там, ще ви се смеят всички хора – аз ви предупреждавам да поправите дрехата си. В този смисъл, като ви каже някой нещо, трябва да се зарадвате, че ви е показана погрешката.

Та всичките погрешки, които имате, са стари костюми, които сте взели под наем от някоя фирма. Ще кажете: „Дайте ми един костюм, който не е съдран“. И този, който ви е дал костюма, и той не е мислил, че е скъсан – върнете му този костюм. Вие се чудите и казвате: „Какво право има той да ми каже, че моята дреха е съдрана?“. Той няма никакво право – това е една учтивост и значи, че той ви обича. Всеки човек, който ви показва погрешката, ви обича. Аз веднъж гледах: една дама се приближава при един благороден господин и му пришепва нещо. Какво му пришепва – искате ли да ви кажа какво му пришепна тя? Ето какво му каза тя: „Има една нередовност в дрехите ви“. А той отива при хората, затова професорът ѝ каза: „Благодаря ви много!“ – и поправи тази нередовност. Какво лошо има в това? Тя му го каза тихо и нежно на ухото, той си погледна дрехите, поправи нередовността и благодари за това. Та когато направите една забележка, направете я намясто, и този човек ще ви благодари и ще ви каже: „Много ти благодаря. Улисах се, като излизах от къщи, та не видях“. Той не е погледнал дрехите си.

Считайте, че светът е създаден заради вас, и тогава ще използвате всичките условия. Мнозина мислите, че остарявате. Тъкмо сега е времето, когато човекът расте, да учи – всички ще си вземете буквара. Старите хора трябва да учат, младите хора нека още се упражняват откън. Младите имат приеман изпит, а пък старите са вече приети, те нека учат. Той е на 80 години. Тъкмо е на свят – може да учи сега – няма какво да се увеличи умът ти от Петко, Стоян, Драган... А пък като станеш

на 120 години, тогава ще гържиш матура – и като се върнеш вкъщи, завършил си учението и си носиш дипломата. И баща ти ще ти даде един банкет и ще каже: „Връща се синът ми, много се радвам!“.

Желая ви сега на 120 години да гържите отлична матура. Това е зрелостният изпит на човека.

Отче наш

5 март 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

РАДОСТТА

*Добрата молитва
Размишление*

Ще прочета 13. глава от Първо послание към коринтяните.

Духът Божий

Често учените хора задават въпроси, на които не може да се отговори. Хиляди години се изискват, за да се отговори на един въпрос. И учените, и обикновените хора питат защо водата замръзва, питат и защо водата се разтопява. Обикновеният човек казва: „Замръзва, защото иска да замръзне, и се разтопява, защото иска да се разтопи“. Ако ученият човек даде този отговор, той не е искрен: водата не иска да замръзне, не иска и да се разтопи. Тогава учените хора отговарят защо замръзва водата: понеже се е изменила температурата, станала е по-ниска, отколкото водата може да издържи – при тази температура е замръзнала. Понеже температурата е станала по-голяма, отколкото ледът може да издържи, той се е разтопил. Хубаво, пита се: защо замръзва и защо се разтопява? Тогава защо трябва да замръзне и защо трябва да се разтопи? Ако влезеш в една къща, която е населена и в която хората са добри, ще намериш тази къща отоплена, добре мебелирана, там добре ще ви приемат. Но ако влезеш в една къща, дето никои не е живял, ще намериш къщата студена.

Следователно топлото подразбира живота, студът подразбира, че тия места, дето има голям студ, не са населени. Дето са топли местата, има живот. Студът показва, че нещата са неуредени; топлината показва, че

има живот, че работите са уредени – там иде възраждането. Ами в тропическите места там, дето има живот, знаете ли какви мъчения има, уреден ли е в тях животът? Насилие има там.

Ражда се друг философски въпрос. Когато водата слиза отгоре, от високите места, всички камъни се търкалят – тя като слиза, ги търкаля. Защо водата търкаля камъните, не може ли да слиза, без да ги търкаля? Може, но не зависи от водата. От какво зависи търкалянето на камъните? Колкото е по-голям наклонът, толкова по-буйно става търкалянето. Който камък срещне по пътя, тя му казва: „Пътят ми да е отворен“.

Сега по някой път казвате, че си изгубвате настроението, мира си изгубвате, после мислите си изгубвате и хубавите чувства, изгубвате детската вяра, която сте имали едно време. Казвам: къде си ги изгубил? Джобовите ти са събрани – как се губят нещата и как се изгубват работите? Щом си изгубил вярата си, значи си имал вяра, която може да се изгуби. Каква е тази вяра, която може да се губи? Тя е била твърда като камък. Щом си изгубил нещо, то е било твърдо – твърдите работи се губят. Щом си изгубил вярата си, значи тази вяра може да се изгуби. Ами ако вольт, който е в гама, се отвърже, отхвърли юлара и замине, отиде в гората, питам: как се е изгубил вольт?

Има една вяра, която хората имат – това е твърда вяра. Сега каква трябва да бъде вярата? Има една вяра, която е течна, и има една вяра въздухообразна; пък има една вяра, която прилича на светлината. Изобцо под думите *твърдо вещество* се разбира туй, което не може да се дели. Всяко нещо, което не може да се дели, е твърдо; всяко нещо, което се дели, е меко, устой няма. Значи подразбираме, че това – първоначалното, неизменното, неделимото, е твърдо. Може да извадите заключение, че вярата не трябва да бъде твърда. Де седи сега противоречието? Ако един човек е твърд, лошо ли е да бъде твърд? Казвате: „Той е много твърд човек, не е мек“. Казвам: при меките хора ти може да се удавиш, може да

се удавиш на общо основание – ще потънеш като в кал и никой не може да те спаси от тия меки хора. При твърдостта ти седиш на повърхнината, при меките седиш на дъното. За да седиш на повърхността, какъв трябва да бъде човек? Ако искаш да седиш горе, на повърхността, твърд трябва да бъдеш; ако искаш да слезеш на дъното, тогава повърхността трябва да бъде мека.

Казвам: всички хора са станали дипломати. Когато човек иска да спечели нещо, той става мек. По някой път туриш нещо – изгуби се, потъне. Казват ти: „Слезе долу, намери го!“. Как ще го намериш, как ще го търсиш – той си мълчи! Има една философия, той е така организиран – един ден се намира скрит на дъното. Като осиромашее някой, ще има отлив – всичката вода ще изтече в друго езеро, първото ще изсъхне; той като събере събраното богатство, пак водата ще се върне в същото езеро.

Да допуснем сега, че хората на Земята имат тази философия. Човек има две философии: по някой път повърхността им е твърда, по някой път повърхността им е мека. След като умре човек, ако отгоре му е твърдо, къде ще иде? Като тръгне да иде в Небето, той иска отгоре му да няма никакво препятствие – над главата му трябва да бъде простор; нито меко, нито твърдо трябва да бъде. Като тръгнете за Небето, от всичко, което имате на Земята, какво може да пренесеш, когато няма никакви пътни съобщения, тренове, багажи? Като тръгнеш за оня свят, не се позволява никакъв багаж, ни чанта – ти сам ще тръгнеш. И обуца – нищо не се позволява: бос ще идеш, без обувки, без ръкавици, добре сресан, без никакви дрехи, никаква риза – ни копринена, ни памучна – нищо, нищо, но такъв, какъвто си. Казвах: „Как ще се явя при Господа?“. То и голота няма да носиш, защото за да бъде нещо голо, то е твърдо, не е меко. Ще оставиш всичките неща!

С какво ще идете тогава в невидимия свят, с какво ще отидете на оня свят? Вие сте дошли до една фаза – ако не разберете живота, ще ви дойде разочарованието. Всеки човек, който не е разбрал живота, ще се разочаро-

ва. Младата мома мисли, че всякога ще бъде млада. Тя ще се разочарова, младостта ще я напусне. Старият също ще се разочарова, понеже и той ще напусне старостта. Както младият напуска младостта, така старият ще напусне старостта. Младия като го напусне младостта, какво иде? Старостта. Стария като го напусне старостта, какво иде? Смъртта. Тогава като влезеш в света, какво трябва да направиш? Трябва да напуснеш смъртта. Какво иде след смъртта? Животът. Старостта като загубиш, ще намериш смъртта; смъртта като изгубиш, ще намериш живота. Тогава според тия разсъждения живота като изгубиш, какво ще намериш? Ще намериш Любовета. Ами че казва Христос: „Ако не се откажете от себе си, ако не се откажете от временния живот, ще изгубите живота“.

Казвам: човек трябва да мине през известни състояния, за да разбира. Какъв е стремежът на младата мома? Всичкият идеал какъв е? Аз считам, че в първите години, до 21 – това е младата мома; от 20 до 40 години е възрастната мома; от 40 до 60 години – старата мома. От 60 пак иде повторение, от 60 до 80 е пак младата мома, в нея се заражда желание да обича младите. Изобщо има стари баби, които на 60 години се женят за някой стар дядо. От 80 до 100 години е вече възрастна мома и от 100 до 120 години е стара баба. Тя вече придобива всичкото знание, два пъти се подмладява. Значи младата мома какъв идеал има? Тя прилича на един рибар, който е тръгнал със своята мрежа постоянно по брега на реките, търси риба. Той не обича каква да е риба, но търси най-хубавата. Носи мрежата и като я хвърли, че намери някоя хубава риба, извади я и казва: „Аз колко години те търсих!“.

Аз сега говоря за вътрешните стремежи. Под думата *мома* разбирам всеки човек, който иска да спечели. Това е все същият закон. Защо само младият търси пари, а старият – не? Младият търси пари, после обуца търси, шапка, хубаво палто, той иска да е хубаво облечен. Възрастният какво търси? Аз оставям сега това, вие си

дайте един отчет възрастният какво търси. Старият пък ходи по екскурзии; той като дойде, като влезеш при него, започва да ти разправя своите научни изследвания, казва: „Откак съм дошъл тук, в крака имам малка болка, не е добре устроен той, не ме държат краката“. Научни изследвания са това: „Болят ме краката“. После казва: „Боли ме ръката“ – и това са научни изследвания. На врата има нещо неустроено, на ушите, на очите: учен човек е той, навсякъде намира нещо неустроено. Казва: „Това трябва да се махне, викайте някой лекар. Ти, господин докторе, какво мислиш, тази работа на врата как да се премахне? Какви са последните научни изследвания, как може да се ремонтират тия работи?“. Лекарят казва: „Има голямо налягане, кръвно налягане“.

Какво е кръвното налягане? То е събиране на венозна кръв във вените. Значи течението се е намалило, отслабнало е, набрала се е кръв и тази кръв наляга. Или другояче казано: налягането произтича от съгъстяването на кръвта, тя започва да се съгъстява. У старите хора налягането иде от желанията. Когато човек иска да уреди живота си, когато се зароди желание да не страдате, да не сте сиромаш, ще дойде кръвното налягане. Ако искате всичко на Земята да ви е уредено, кръвното налягане ще дойде. Че кои имат кръвно налягане? Кръвно налягане имат хора, на които всичко е уредено. Трябва да има някаква работа! Тия желаниа в човека зараждат известен род трептения, които съгъстяват кръвта. Човек, който желае да няма никакво страдание отвън в живота си, който иска да избегне всичките мъчнотии, в него се образуват известен род желаниа, които съгъстяват кръвта му и налягането ще дойде. Ти си неразположен – налягане има. Не само кръвта се съгъстява, но и електричеството, което е в него: всяка енергия става по-плътна, всичко в него става по-плътно. Тогава, казват, иде склерозата, втвърдяване става. Какво лошо има, ако един човек стане твърд, ако стане на камък?

Сега четох един пример за някой си виден французин, който се занимавал с тия, които са умъртвени от елек-

тричество, и казва, че те не са умрели, само в тях е произведено известно състояние. Той дава пример с един ударен от ток от 50 хиляди волта, разправя опитността на ударения, който разказва, че е слушал всичко, каквото е ставало около него, но не е можел да даде знак, съзнанието му не е било изгубено. Когато му връщат живота след една усилена работа от два часа, за да произведат изкуствено дишане и да се върне съзнанието, той разказва, че каквото са говорили наоколо, всичко е чувал.

Та по някой път вие казвате: „Като умре човек“. Ами че умрелите хора всичко слушат. Вие вярвате, че като умре човек, нищо не чува в тялото си. Всички хора все живи ги заравят: няма някой човек, когото жив да не са заровили, с изключение само на светиите, които са праведни. Светиията, преди да го заровят, си излиза из къщата. Онзи, който не знае това изкуство, трябва насила да го изхвърлят из жилището. Смъртта, след като те изхвърли, бракува тялото, казва: „Излез!“ . Щом човекът умира, тялото не е негово. Онзи, на когото тялото принадлежи, е дал заявление да си излезеш – ти си кираджия, трябва да излезеш, наемател си на това тяло. Ако не искаш, тогава със съдебна процедура ще те изкарат. Този, на когото е тялото, разваля къщата, взема си материала – за него е важен материалът. Формата, която имате, той я разваля: ще си вземе материала, ще се свърши кармата. Та сега не е ли смешно чуждите къщи в сегашното положение да станат наша собственост? Сегашните хора, които са наематели, поправят къщите – мислят, че тия къщи са техни. Не, материала ще го вземат.

Казва Писанието: „Непременно всички трябва да работите, да си направите едно свое жилище, една къща, в която да бъдете собственици“. Сега не можем да му бъдем собственици, понеже не е наше – под наем сме го взели може би за 20, 30, 40, 50 или за 120 години. След 120 години трябва да излезеш из жилището, понеже не е твое.

Казвам единственото нещо – кое е човекът. Човек не е нито тялото, нито ръцете, нито пръстите, нито

очите. Всичко туй, което има, това не е човекът – това са пособия, с които той си служи. Единственото нещо, за което вие можете да кажете, че е човекът, това е, като направих едно добро, да усещаш една малка радост. Туй, което се радва – това е човекът! Къде ще го сложиш това? Приятно ти е – дал си нещо от себе си, радваш се. Тази вътрешна радост показва това: ти си човекът, който се радва. Или чел си хубава книга – пак се радваш на онова, което си придобил от книгата. Туй, което се радва, това си ти – тази радост си ти. Или мислиш за Небето: радостта, в която ти се радваш – там е твоеото място. Казвам: когато си изгубил своята радост, ти си изгубил своето място. Човек постоянно трябва да бъде на това място, в това място трябва да живее – той трябва да живее в мястото на радостта.

Та казвам: всеки ден ти трябва поне по веднъж да се зарадваш, за да се покаже, че си се завърнал у дома си. При тази радост ти ще имаш мир. „Мир имайте“ – казва Писанието. Писанието казва, че праведният трябва да се радва. Вие сте дошли и искате материални блага. Материалните блага сами по себе си ще дойдат. Вятърът сам иде, дъждът сам иде, светлината сама иде. Кой е насилл светлината отгоре? Тази светлина, която иде отгоре, от галечното пространство, сама иде. Казвам: вие, които сте решили да следвате Божествения път, искате материални блага. Тогава как ще имате радостта? Радостта всякога човек може да я има, когато даде нещо материално, когато даде нещо от себе си. Кое ви радва, като четете една книга; кое ви радва, като четете за живота на Христа? Виждаш, че Той всичко, каквото има, го е дал. Тази постъпка на Христа тебе те радва, казваш в себе си: „Виж как трябва да постъпя – и аз ще направя като Него“.

Онези, които не разбират, казват, че Христос много е пострадал. Кой страда у нас? Има едно същество, което страда в нас, което не разбира Божия път. Туй същество, като усети, че му вземат нещо материално, плаче, казва: „Взеха ми силата, гладен ще умра“. Има хора,

които 4–5 часа не са яли и казват: „Гладни ще умрем, четири часа не сме яли“. Друг 24 часа не е ял, казва: „Гладен ще умра“. Отговарям: при 24 часа глад не се умира. Това са понятия: човек трябва да пости 3, 4, 5, 10, 15, 20 дена, до 40 дена може да пости, и след туй, ако иска да продължи, ще мине в друго състояние, съвсем ще се изпари, ще иде в другия свят; няма да може да се върне, понеже е дошъл на Земята да живее. Постът е само едно състояние в човека. Човекът трябва да престане да яде, за да даде на себе си една почивка, да има едно почивателно положение.

Сега всички трябва да имате нови схващания, но идейни схващания. Казвате: „Нас не ни трябва богатство“. Не, няма какво да убеждаваме света. Някой казва: „Да направим свят от вегетарианци“. Господ нали направи хората вегетарианци, те после станаха месоядци. Всички хора, които първоначално Господ създаде, бяха вегетарианци, после станаха месоядци; след време те пак ще станат вегетарианци. Представи си, влезеш в един свят, гето няма кокошки, агънца, риба – ти ще се научиш да бъдеш вегетарианец. Представи си, че в света има само плодове – плодове ще ядеш, какво ще правиш. Човек е слязъл в един свят, гето е нямало ябълки, круши, сливи; той не е искал да яде месо, но после се е научил. Ябълките ги е заместил с кокошки, понеже е нямало ябълки. Сега ако вземете буквалната страна на нещата, ще имате само едно разрешение. Например ако се запитате защо трябва да ядете, колко побудителни причини има. Казвате: „За да бъда здрав, аз трябва да ям“. Донякъде това е вярно. „Малко трябва да ям, за да бъда оправен“. И това е право. Но тъй давали ли сте си отчет защо трябва да ядете? Ти трябва да ядеш, понеже ако не ядеш, няма да влезеш във връзка с Бога. За да познаеш Господа, трябва да ядеш: ям, за да позная Господа. Христос казва: „Аз съм живият хляб, който е слязъл от небето. Който Ме яде, има живот в себе си“. Казва Той, че Словото, което човек слуша, е храна, то е ядене. Щом възприемаш светлината, и това е ядене; щом чрез носа си възприемаш

нещо, с обонянието – и това е ядене; чрез устата е ядене, пипането чрез ръцете – и това е ядене.

Сега казвате, че това са отвлечени работи. Ами че при всяко ядене, като вземеш хляба, като го пипнеш, той ти придава нещо – веднага всичко в теб взема участие в яденето. Следователно ти ще ядеш, понеже в самия хляб има нещо, което трябва да възприемеш. Едно просто обяснение ще ви дам. Когато баща ви напише едно писмо, едно хубаво любовно писмо, написано с черно мастило, има ли някаква любов в него, в черното писмо? Вие четете и започвате да се радвате. Нали вземате писмото, вземате ножа, разрязвате плика и четете наред. Яденето е едно писмо: започваш да го обръщаш, да четеш написаното. Сдъбкването е разрязване на писмото – ще го обръщаш туй писмо да видиш как е написано, ще го обръщаш в устата. Има специалисти, с увеличителен стъкло ще го четат да видят какво е вложено вътре; после ще го четат в дробовете, и най-после това писмо ще го четат в мозъка. И там ще го четат – от три места ще дадат доказателства какво пише баща ви.

Тъй ви пише баща ви: „Синко, на Земята добре да живееш, добре да мислиш, добре да се учиш, малко да спиш; да не се пресилваш, да не грешаш много. Ние сме промислили за всичко. Гледай да имаш най-хубавата бележка в училището“. Баща ви пише да имате най-хубава бележка от закона на Любовта, Любовта да ви препоръча; да имате най-добра бележка от Мъдростта, от знанието, най-добра бележка от Истината да имате. Защото всяка година дават отчет за вас в Небето каква бележка сте получили за Любовта. Някои имат единица, някои двойка, някои тройка, четворка, петорка, шесторка. Ние сега оставяме това и казваме: „Обществено положение нямаме“. Нима царският син, който е роден, няма обществено положение? Казва някой: „Обществено положение нямам“. Щом имаш глава, ти вече имаш обществено положение. Казва друг: „Няма къде да работя“. Щом имаш гробове, как нямаш място – имаш място къде да работиш! Някой казва: „Не зная какъв е смисълът на живота“. Щом имаш

крака, имаш смисъл – можеш да идеш навсякъде, гето искаш. Щом на едно място не ти е удобно, ще идеш на друго място: ще ходиш, докато намериш едно място, което харесваш. Ще идеш там и ще седнеш – нищо повече. Вие правила ли сте такъв опит?

Вие сте дошли до една фаза, гето не познавате себе си. Дойде някой тук, при мене, че ми разправя за някой от Новото учение – как го разбира: „Еду-кой си брат, нямам нищо против него, много е добър, учен е, ама не зная – дадох му 50 лева и три месеца не ми ги е върнал“. Много добър брат, но не му е върнал петдесетте лева... Това е една несъзнателна, една малка интрига – защо да не връща петдесетте лева. Лошото е, че този е взел 50 лева и не му ги е върнал. Иде друг и също казва: „Еду-кой си брат е много благороден. Ходих, поисках му 50 лева, но той не ми даде назаем“. Много добър брат е! В единия случай той е взел пари, но не ги връща; в другия – някой ходи да иска пари от него и той не му е дал. Хубаво, тъй братът разбира Новото учение – като вземе пари назаем, да не ги връща. Онзи пък разбира, че като вземе петдесетте лева, няма да ги върне. Не му ги дава, гето само ще ходи после да го одумва. Казва: „Нямам“ – и действително се избавя, но казва една друга лъжа. Той има 50 лева, но трябва да му каже: „Че аз нямам доверие в тебе, ти не си точен човек – вземаш, пък не връщаш“.

Питам: правила ли сте опит? Когато бръкнеш в кесията и похарчиш парите, от кого ги искаш? И ти си длъжен. Онзи, който разбира закона, гледа да спечели нещо – цял ден работи да спечели 50 лева, пък ги тури в кесията. Значи има един в нас, който пази кесията, и друг в нас, който мърмори, казва: „Не върнаха парите, изядоха ги. И тия ако не ги върнат?“. Кой е този в тебе, който казва, че си похарчил парите? Ти духовният човек ли си, или материалният човек? Щом казваш, че парите са се свършили, ти си материалният човек – в духовния човек парите никога не се свършват; за него всичкото богатство е както Духът – навсякъде. А пък онзи, ма-

териалният човек, с малкото шишенце, след като налее 3–4 пъти в чашата, водата се свършва.

Та казвам: нови схващания ви трябва. Трябва да благодарим за всичко. Ако дойде във вас съзнанието, трябва да благодарим за всяка вдишка. Като поемеш въздух, да се изпълниш с една вътрешна радост. Ти ако на дишането не можеш да се радваш, не можеш да разбереш, че Бог ще влезе в тебе. А ти не се радваш, но мислиш, че еди-какво си нямаш. Ако Господ не иска да влезе в тебе, знаеш ли какво ще стане? Ти ще се простреш на земята – като се откаже да влезе Господ в гробовете, ще се простреш на земята хоризонтално. Дотогава, докато Господ влиза и излиза от тебе, ти дишаш, имаш възможност сладко да говориш, да работиш; щом Той престане да влиза и да излиза, ще се прекрати всичкият живот. „Вдъхна Бог“ – и човек започна да диша. Ние под думата *дишане* разбираме живота в нас, който постоянно внася у нас всички хубави мисли, които влизат да поддържат Божествения живот. Ние това го наричаме духовно дишане. Всеки ден, като застанете на молитва, трябва да благодарите на Бога за въздуха, който влиза във вас.

Сега по някой път чувствам вашите мисли. Като сега, казвам си: „Измъчих тия хора. Защо да идват тук в 5 часа, да стават рано, да се мъчат? Ще дойдат тук в неделя, ще четат същите молитви. В неделя сутринта четат *Добрата молитва*, *91. псалом*, после четат *Молитвата на Царството*“. Казвам: „Петдесет седмици – от 3–4 години се повтаря това“. Питам: „Сега какво да правим? Аз вече чувствам вашето настроение“. Казвате: „Тази работа няма ли да се свърши вече?“. Кога ще се свърши работата? Когато запалиш огъня и започват да горят дървата, работата се свършва; ако не запалиш огъня, никаква работа няма да се свърши. Докато не убедим всички хора в Божественото: светът трябва да се убеди, че всички хора трябва да обичат Бога – домогава работата не е свършена. Трябва да убедим всички хора, че те трябва да обичат Бога. Колко хиляди години се изискват, докато ги убедим? Не е един ден, не е година – иска се да работим, за да се убедят тия хора. Казва някой: „Как-

во има да обичам Господа, аз ще живея“. Ти говориш за Божията Любов, те разбират обикновени работи.

Казвам: единственото място, в което може да живеете, това е вашата радост. Аз ви загатвам за една тайна: ако вие всеки ден не можете да се зарадвате, здравето ви няма да дойде – здравето ви иде от радостта. Едно съзнание има в човека – да се зарадва, че е доволен, да благодари на Бога за всички груги блага – че вижда света, че чува всичките противоречия, в които хората се вълнуват, да види, че всичко това е добра работа. Лошо ли е, когато ти си в коритото; лошо ли е, когато някоя жена мачка грехите, увива ги, сапунисва ги? Какво лошо има в това сапунисване? Онази риза става чиста – може да я туриш на гърба си. Ако ризата не се сапуниса, а само се сложи във вода, натопи се само и се извади, ще бъде ли чиста? Казват: „Много ме сапунисаха“. Радвай се на сапунисването. Като гледам тия, обикновените работи, като гледам как пере тази жена, започвам да се радвам. Казвам: „Много хубаво пере“, и я моля: „Я ми дай на мене един урок“. Някои от вас, които не знаете да перете, как започвате? Нали знаете – онази снаха, която не обичала свекървата, като вземала нейната риза, казвала: „Тази пущина“.

На младите момичета ще ви дам един съвет. Която иска да се справи със своята свекърва, като вземе грехата ѝ, да започне да ѝ говори така: „Колко си хубава, ще ме послушаи“. Наливаш малко вода в коритото, туряш сапун и говориш на ризата. Свекървата като облече ризата, каквото ти си говорил, то се е написало на грехата. Написаното, хубавото на ризата свекървата започне да го чете, въздъхне и каже: „Не се отнесох много добре с тази снаха – не се отнесох като с гъщеря“. Тя мисли, че от нея нещо излиза.

Та казвам: ако говоря на човека на човешки и ангелски езици, а любов нямаме, нищо не сме. Любовта е да съзнаваш в дадения случай ония блага, които Бог ти е благословил. Всеки ден да благодарим: в нас трябва да се роди едно чувство и при най-лошите условия да благода-

рим. Колкото животът е по-зле, толкова Бог е по-близо до нас. При най-лошото, в което се намиращ, да знаеш, че Божието благо е там. Всичките условия и всички възможности, които имате в миналото и сега, и за в бъдеще, всичко е за добро. Христос казва: „Аз не давам, както светът дава. Да се не смущава сърцето ви“. Всяко сърце, което има радост, то не се смущава. Като престане радостта, тогава смущението иде – смущението е признак, че радостта я няма. Щом дойде смущението, радостта я няма; щом дойде радостта, смущението си отива. Човек се е отстранил от радостта – смущението е дошло на нейно място. Мирът е вече един признак, че започва един тих живот, един разумен живот на строеж. Под думата *мир* разбираме, когато се строи нещо хубаво: човек се е замислил, няма никакво противодействие.

Та казвам: единственото важно нещо е да имате всеки ден Божествената радост, че Бог ви посещава със Своята любов. Светлината, която приемаме, е писмото, което Бог ни изпраща; въздухът, който дишаме, водата, храната, хората, с които сме заобиколени – всичко туй показва присъствието на Божия Дух, за да ни помогне в този свят. Всички ние трябва да се радваме за онази любов, която Бог има към нас. И трябва работа, за да бъдем всички добри проводници на Божията Любов – от нас се изисква много голяма работа.

Вие имате тези лампи, които са проводници на светлината. Ако има дефект, ако тази енергия не се предава по жиците, тя не може да се превърне в светлина. При всеки човек, който не е добър проводник на Божията Любов, тя не може да се прояви – Божията Любов всеки ден идва и си заминава, без да се прояви. Сега е краят на века, настава една нова епоха. Вие седите и мислите светът как да се подобри. Вътрешно света трябва да го подобрим, да не е не туй, както хората сега вярват. Ако не се убедят да живеят така, както Бог изисква, ще дойде една нова епоха и те ще видят как трябва да живеят.

Ако човек няма радост, болестта иде; ако човек няма радост, сиромашията иде; ако човек няма радост, смъртта иде. Когато радостта дойде, болестта си заминава; когато радостта дойде, сиромашията си заминава; когато Божията радост дойде, и смъртта си заминава.

Приемайте радостта всяка сутрин. Ние сме се събрали днес да отстраним три злини: чрез радостта болестта да си замине, чрез радостта сиромашията да си замине, чрез радостта смъртта да си замине, за да имаме една пълна вътрешна връзка между Бога и нас, постоянно да усещаме Неговото присъствие и да сме готови за всичко онова, което Той ни е научил – да го прилагаме и да го изпълняваме.

Отче наш

12 март 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

БОЖЕСТВЕНИЯТ ПАРАХОД И СТАНЦИЯТА „БЛАГОВЕЩЕНИЕ“

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 7. глава от Книгата на пророк Даниил.

Духът Божий

Размишление

Един виден пророк – Даниил, се намира в затруднение да разбере някои неща, които е видял във видение – не в сън, но във видение, в едно особено състояние. В съня нещата са разпокъсани, нямат точна връзка – минаваш от едно положение в друго; във видението нещата имат тясна вътрешна връзка. Когато някой погледне някой човек, казва: „Много е хубава главата му, добре е сформирана“. Това е много общо казано. После казва: „Тялото му е добре сформирано“, обаче какво носи тая глава, какво се крие в нея, той не знае, не знае какво се крие и в това тяло. Вижда движението на тялото, а всяко движение, всеки подтик в човека си има в основата едно чувство, което го заставя да прави това движение. Някой път движението е бързо или бавно, но всяко нещо си има своята причина.

Някой казва: „Всяко нещо си има причина“, но каква е причината? Например ти си неразположен – каква е причината? Казваш: „Причината е, че не съм ял 4–5 часа, и затова не съм разположен“. Но щом човек се наяде, приспива му се, ляга да спи и казва: „Трябва да си почина“. Каква е причината? Той казва: „Яденето“. Някой се е

успал – защо се е успал? Казва: „От яденето стана това“. Това не е никакво разрешение. Неразположен е, защото не е ял; наяде се и му се приспи, защото е преял.

Сега религиозните хора приличат на богатите хора, всички религиозни хора приличат на големи богаташи с много къщи. И религиозните хора мислят и казват, че не им трябва никакво знание, че всичко друго е празно и им остава само бъдещият живот, но какъв е бъдещият живот, какво е Небето – не знаят. Представят си всички светии, облечени с бели грехи. Как си го представят живота там? Аз не мога да си представя да са облечени с бели грехи. Тези, които са умрели, не носят никакви тела, а човек ги облича с тела, каквито са тук, на Земята, но това е само една фигура на речта. Въпросът на Божественото знание не е да отрича нещата, но да гаде едно вътрешно тълкувание. Разликата е тая: ти виждаш една гъсеница, която върви с 10–20 чифта крака; и повече от 20 чифта крака може да има тая гъсеница. Ако има 40 крака, ще ѝ трябва 40 обувки. Ако тая гъсеница живее в нашите условия, трябва ѝ 20 чифта обуца за краката; ако за обувките се плаща по 10 лева най-евтино, колко ще струват? Не е практично: докато ги обуеш тези 20 чифта обуца сутринта, като станеш, ще употребиш много време, едва ще можеш да се обуеш.

Ти казваш: „Така е направен животът“. След това виждаме, че тая гъсеница се изменя – направила си е един пашкул и стане на пеперуда, ходи със своето аеропланче – крилата, носи си дълъг хобот. Много хубава е станала, като някоя царска гъщеря е облечена, и дето намери цвят, си завъртва хобота и си взема сок. Е, добре, питам: защо ѝ е трябвало да бъде гъсеница и после да стане пеперуда? И погледнеш, че тая пеперуда се е заплела в някоя паяжина и се е хванала – какъв е смисълът?

Вие всички имате стремеж да излезете от едно положение и да влезете в друго. Срещам някого, който ми казва, че има мъчнотия. Днес ти имаш една мъчнотия, утре – втора, трета – и дойде най-голямата мъчнотия. Най-първо идва една малка мъчнотия; отмахнеш я – идва

по-голяма, после още по-голяма. Най-първо си малко дете, не можеш да ходиш. Повдигнеш се, паднеш и си удариш главата, позаплачеш малко, повдигнеш се, пак тръгнеш и пак паднеш. На ден не зная децата колко пъти падат: вие, които сте били майки, чели ли сте колко пъти децата падат? Нито една не е държала статистика. Не само че има статистика колко пъти е падало детето, но има и един закон на падането; всъщност това не е падане, но упражнения, гимнастически упражнения. Сега по радиото дават гимнастически упражнения, казват: „Всички да легнат по земята“. Легнете долу, прострете се – и виждам ги всичките – стари, големи хора – легнали. Онзи по радиото командва – всички легнат по земята. Защо? Под команда лягат: децата много пъти правят тези упражнения по този начин. Или да кажем, че вие сте дошли и сте насядали на столовете – защо, кое ви е заставило да седате? В турско време седяха на земята, даваха им по една възглавница. Вие сте насядали на столовете или отивате в някое училище – важно ли е на какъв стол седате? Важно е, това е едно удобство. Столът е едно пособие, но какво ще научиш на този стол? Един ученик сяда 8 години в гимназията – и ако той за 8 години промени 8 стаи и 8 стола, каква важност има това?

Вие, като четете Даниил, ще се опитате да го тълкувате. Аз съм слушал много чудни тълкувания: някой ще каже, че образите в книгата на Даниил означават това и това. Някои неща от тези предсказания на Даниил са минали, а някои сега ще станат. Какво ще стане, никой не знае. Кое е по-добро – човек да знае кога ще умре ли, или да знае кога ще се роди? Кое е по-добре да знае човек – кога ще влезе в училището ли, или кога ще излезе от училище? Защото щом знае кога ще се роди, знае и кога ще умре, но той не може да знае кога ще умре, преди да се е родил. А пък всеки, който не може да умре, той не може да знае и кога ще се роди.

Сега вие вземате думата *умрял* много повърхностно. Мислите ли, че онзи плод, който се е отделил от дървото, падне на земята и изгние, е умрял? Всеки плод, като

го гледате, е много красив. Човек прилича на един плод – и той падне, изгнива и отива, свършва се с него наглед. Но ако обърнете внимание само на това, че плодът изгнива, вие имате едно смътно понятие за нещата. Скоро ми разправяше една сестра, една стара напреднала сестра; тя ми каза: „Усецам се много слаба, не ме държат ръцете и краката и съвсем нямам разположение“. Аз ѝ казвам: „Ти, сестра, си започнала да се стопяваш. Почнала си да се топиш“. Тя почна да мисли. Казвам ѝ: „Ще се стопиш“. Но вие криво разбирате нещата. Ние казваме, че снегът ще се стопи – как се тълкува това? Като се стопи снегът, свършва ли се всичко? Стопяването на снега означава, че юрганът се вдига; и казвам: „Хайде, деца, всички на работа!“. Стопяването на снега значи, че юрганът се вдига и спящите трябва да станат.

Когато вие усецате упадък, значи дава ви се една почивка. Човекът, който е стегнат, неотпаднал, той работи, а пък при това, отпадналото състояние, трябва да стоят, да се спрат много работи. Значи този сняг, този, големият юрган, е стоял на гърба ти. Представете си, че отгоре има юрган, който е два метра дебел; някой път има юрган, половин метър дебел; а пък горе, на планините, юрганите са по 10–20 метра дебели; а на някои най-високи места има югани, които никак не се сменят. Това са ред разсъждения.

Вие всички искате да ви се изяснят нещата, казвате: „Каж ми, като отида на онзи свят, какво ще бъде там?“. На онзи свят като отидеш, Господ ще те пита най-първо какво знаеш за Земята, за цялата Земя. Ще те пита: „Ти обиколил ли си всичките морета, запознал ли си се с всичките риби, които са в морето, запознал ли си се с всички скъпоценни камъни, които са скрити в центъра на Земята?“. Ходили ли сте до центъра на Земята, видели ли сте ония машинисти, които карат Земята? После ще те пита Господ: „Ти прави ли изчисления колко вода има на Земята?“. Сега вие мислите, че ще ви посрещнат на онзи свят, както посрещат тук, на Земята, с букети, с цветя, и ще кажат: „Тези идат от мястото на стра-

данията“. Какви са вашите страдания? Това, от което вие се оплаквате, че са страдания, не са страдания. Всяко едно страдание, което не произвежда благородна мисъл, не произвежда едно благородно желание, не произвежда една благородна постъпка – това не е страдание. Страданието е майка, която ражда хубавите мисли, която ражда хубавите чувства, хубавите постъпки. Всяко страдание, което не ражда най-хубави мисли, не е добра майка. Сега вие трябва да имате една ясна представа. Ти казваш: „Дотегнаха ми вече тия страдания!“. Че това е майка ти, тя ще роди – ти още не знаеш, тя се мъчи с тебе. Това са страданията на майка ти, с тебе се мъчи тя. И вие казвате, че на вас ви е дотегнало, често казвате, че ви е дотегнало да страдате.

Ще ви приведа оная приказка за лисицата. Тя намерила една доста хубава риба и я носила в устата си. Среца вълка, който ѝ казва: „Дај ми тази риба“. Лисицата отговаря: „Аз ходих на реката и я хванах.“ „Как я хвана?“ „Ще си потопиш опашката във водата, но по-първо на нея ще вържеш един кош – и ще си хванеш риба, колкото искаш“. Приказка е това: който я е измислил, така е наредил, но то не е баш така. Вълкът отишъл и направил така, но опашката му замръзнала – и кошът, и опашката не излизат от реката. Дошли жени и тичали с кобилиците към вълка – като го понабили хубаво, той едва си изхлузил опашката от коша и от леда. Среца той пак лисицата и ѝ казва: „Взеха ми рибата, едни жени ми я взеха. Виж, набиха ме!“. А пък на едно място правили сватба и месили тесто за баницата. Лисицата скочила вътре в ноцвите и се овала в замесеното брашно. Казала на вълка: „Тебе са те били тук-таме, а мене така ме набиха, че мозъкът ми протече“. Вълкът се трогнал и рекъл: „Я се качи на гърба ми“. И седнала лисицата на гърба на вълка и казала: „Бит небита носи“. И вие, като седите на гърба на страданията, казвате: „Бит небита носи“. Вълкът попитал: „Какво говориш?“. Лисицата отговорила: „Казвам – битият бития носи“. Но после пак казва на себе си: „Бит небита носи“.

Трябва да разбирате същината на вярата. Трябва да имате нещо установено, трябва да имате поне по една установена мисъл. Установена мисъл аз наричам ценната мисъл – мисъл, която при всички условия ще остане при тебе и никой не може да ти я отнеме. Същото е и за чувствата и постъпките. Ще имаш едно чувство и една постъпка – и целият свят да гоиде, да не могат да ти я вземат – тя с тебе върви. Ти с тази мисъл, с това чувство, с тази постъпка си силен човек. Вие сега вярвате в Бога, искате Бог да ви обича. Кое е онова, което Бог ще обича във вас? Човек трябва да има нещо ценно. Един пръстен има ценност според скъпоценния камък, който е турен, и според златото; една греха е ценна според това, от каква вълна и каква коприна е направена.

Всички неща имат една вътрешна ценност. Кое е ценното вътре в нас, правили ли сте една статистика? Сутринта станете и сте неразположени, на обяд сте неразположени и вечерта сте неразположени. Кои са причините за неразположението ти сутринта? Че не си станал правилно. Сутринта като станете, как ставате? Ставате така, както не трябва. Най-първо като лежиш, ти си вдигнеш крака. Вие най-първо си вдигате краката при ставане, а трябва най-първо да си вдигате главата. На обяд, като сягате да ядете, най-първо се наядете и след това се напиете със студена вода. А ето как трябва: най-първо ще пиеш една чаша хубава топла вода на гълтки и след като мине половин час, ще закусиш – и много добре ще ти бъде. И вечерно време няма да изядеш две kokoшки, че тогава да легнеш, защото тогава цяла нощ kokoшките ще ровят.

Ако вие си създадете един такъв навик, какви ще бъдат последствията? Сегашните хора си създават разни навици. Ако един праведен религиозен човек си създаде навика да яде по една kokoшка на ден, то като отиде с този навик на онзи свят, кой ще му дава там kokoшки – и тогава как ще бъде щастлив? Ти ще кажеш: „Искам да отида на Земята“. А пък на Земята не можеш да се върнеш, а на онзи свят гладен седиш.

Сега четохме за пророчествата на Даниил. Ако гъсеницата е станала пеперуда и иска пак да яде листа, не ѝ се позволява. На пеперудата се казва: „По никои начин не ти се позволява да ядеш листа“. И всичките авторитети на пеперудите ще ти кажат същото нещо. Най-деликатни, най-хубави сокове ще взема тя. И ако гъсеницата е хубава, красива, това се дължи на туй, че пеперудата е снесла своите яйца. Но това, което се излюбва от тях, пак се връща на земята и започва стария живот. Може да прекара така 1 година, 2, 3, 4, 5 години, но след това пак започва стария живот и после влиза в по-горен живот.

Сега вие не знаете защо идат нещастията в света. Представете си, че намерите една гъсеница на вашето ябълково дърво отвън – какво правите с нея? Като снемете гъсеницата, туряте я под краката си и я стривате. Какво престъпление е направила гъсеницата? Тя се е качила на дървото и унищожава листата. Значи заради няколко листа я стривате на земята. Вие като отидете на онзи свят с желанията на гъсеницата, няма ли да ви стрият по същия начин? И на Земята като дойдете, чрез страданията ви стриват. Вие в ума си носите един идеален живот – искате, каквото и да правите, да имат много хубаво отношение към вас. Всяко нещо си има своята причина: неразположен си, понеже си гладен. Казваш: „Ако бях ял, не щях да бъда неразположен“. Неразположен си и казваш: „Понеже съм гол, нямам нищо върху мене си“ – и задигнеш грехата на някого, когото срещнеш. Защо? Казваш: „Защото съм гол“ – ние си даваме едно извинение.

Какво извинение ще гадете, когато в невидимия, в Божествения свят има закон, който гласи: не се позволява на един верующ да пие вода от бъчва; не се позволява на един верующ да яде от храна, която е варена в тенджерата; в невидимия свят не се позволява на един човек от стомна вода да пие. Това са все закони – и ако ти престъпиш закона, веднага – вътре в затвора. В днешния свят от какво пият вода? От оная, хубавата, червената 20-годишна вода; после – абсент и коняк. После в онзи

свят има и следния закон: не е позволено накриво да гледаме. Никога няма да гледаш накриво, настрана – направо ще гледаш. Такъв, какъвто си на Земята, никога няма да ти позволят да влезеш в онзи свят. После, на онзи свят ще трябва да виждаш и отзад, и нагоре, и настрана, и напред; а пък щом виждаш само напред, ти не си за онзи свят, а си за този.

Някой пита: „Ще отида ли на онзи свят?“. Щом гледаш само отпред, няма да отидеш; щом не виждаш и отзад, и отгоре, и отдолу, и отстрана, няма да отидеш. Сега вие с това ваше знание на онзи свят как ще отидете? Ти казваш: „Какво има подире ми?“. Щом си в онзи свят, ще знаеш кой е подире ти, понеже ще го виждаш. После, какъв трябва да бъде образът ви на онзи свят? В онзи свят ако си и само си набръчкаш лицето, както тук, ако си свиеш малко веждите, ще те изпъдят за сто години; а пък ако си свиеш двете вежди малко, за сто години ще те изпъдят. В онзи свят като си свиеш малко устата, за двеста години ще те изпъдят. На онзи свят като си затворите малко очите, като мигнете само веднъж, хайде навън – не се позволява да мига човек. Колко е свободен нашият свят, понеже тук може да мигате, колкото искате! Не е лошото сега в това. В този свят сте заставени да мигате: мигането – това е един вид миене на очите, но в онзи свят не се позволява таква неща. В онзи свят не се позволява на човек да си чисти и прозорците – по който начин не се позволява, понеже светът е толкова чист, че ако речеш да чистиш прозорците, ти ще ги оцапаш. Значи няма нужда да чистиш прозорците – и ако речеш да ги чистиш, ще те изпъдят за петстотин години.

И аз се чудя някой път на онези смътни идеи, като казвате, че като ангели ще бъдем. Че как живеят ангелите и светите? У тях има една такава разумност, една такава досетливост! Че като те погледне онова същество, ти ще се уплашиш пред него, понеже виждаш, че те прониква със своята светлина. И ти почваш да трепериш, понеже в дълбините ти много работи са оставени така, неизчистени.

Аз ще ви приведа един български анекдот. Често, когато жените идват да търсят някоя млада мома, за да я вземат, те са много внимателни. Аз привеждам този пример, за да се изясни идеята. Някой път тези жени идат като неканени гости: наумили са си и вдигнат се две или три жени и идат в дома на момата, която не е приготвена. Нищо не е очистено, леглата не са оправени, не са вдигнати още юрганите, не са изметени стаите; и те казват: „На гости идем“. Отвътре им рекат: „Почакайте малко отвън“ – и едни от домашните забавляват гостите отвън, а пък другите ще се разшетат въщи, за да видят гостите, че всичко е наредено, и да харесат момата. А пък онези жени отвън наблюдават това – и като се върнат, казват: „Не я харесахме, няма да стане тая работа“, рекат: „Те сега изметоха“. Това го считат за лош признак: искат, като ги поканят въщи и като погледнат, да видят навсякъде да е наредено. Навсякъде очите им са на четири – като някой инспектор на труда оглеждат всичко. И оглеждат момата как е облечена от петите до главата, има ли хубави шарки по сукмана. В старо време имаше изписани шарки по сукманите и тези жени гледат дали са хубаво направени; и ако са хубаво направени, ако намерят, че те са тънко изработени, казват: „Умна е“; ако са направени наедро-наедро, не ги одобряват. Ако намерят, че ситно е шила момата и са хубави шарките на сукманите, дават най-хубави сведения.

Като дойде някой от невидимия свят да ви инспектира, какво ще каже, как ще представи обущата ви? Един напреднал брат, много духовен, отива да посреща гости. Той беше Граблашев³⁷. Както ял, си оцапал палтото – всичко, каквото ял, покапало по него. Или пък гледаш, на някого обущата са неочистени, лицето – и то оцапано, ръцете – също оцапани. Или срещаш някого, неразположен духом, да казва, че някой го е нагрубил. Една сестра дойде при мене и ми се оплака от един брат, че я е нагрубил. Това е един пример, който действително е станал. Казвам ъ: „Че онзи ден този брат се оплака от тебе. Ако аз съм на ваше място, няма да говоря нито като тебе, нито

като него. Този брат ти е предметно учение – той ти е казал някои много учени работи и ти не си ги разбрала. И ако не харесваш неговите думи, кажи си: „Аз не искам да постъпвам като него – нищо повече“, а ти казваш: „Той ми каза това и това“. Това е едно предметно учение за теб“. А пък щом някой човек ти е казал нещо хубаво, ти ще кажеш: „Аз бих желал да постъпя като него! Няма да го хваля – като правя като него, това е най-голямата похвала“. Той е свободен да говори каквото иска, това е негово право. Защо говори така – той си има причини, има си съображения. Но ако говори нещо отрицателно, от мое гледище ще кажа: „Аз така няма да говоря!“. Защото той е единствено цвете в Божествената градина, има право да говори така; а пък ти си друго особено цвете – ще говориш другояче. Ако всичкият свят беше пълен с планини, де щяха да бъдат долините; и ако всичкият свят беше долини, де щяха да бъдат планините? Светът изисква долини и планини – нищо повече.

В тая глава на Даниил се говори за зверове. Тия зверове, тези царства, за които се говори в тая глава, са вътре в човека. Дојде една мисъл, която те повлече; дојде мисълта в твоята глава, която те повлече някъде – и стане цяла катастрофа. Дојде ти едно чувство, едно желание вътре – и то те повлече, и стане цяла катастрофа, катаклизъм. Същото се отнася и за постъпките. Казва се, че звярът е стъпнал Земята. Какво означава Земята? В *Битие* се казва: „В начало Бог създаде небето и земята“. Земята е закон за превъплътяване, за раждане, за размножаване на всички живи същества. Та като се казва в *Битие*, че Земята била неустроена, се разбира, че законът на превъплътяването, на раждането и размножаването е бил неустроен и Господ е искал да научи хората как да се раждат и как да живеят на Земята. Щом си се родил, ти ще се научиш на Земята как да живееш.

Сега всички хора седят и казват: „Какво става вън в света?“. Какво става вътре в тебе? Ти казваш: „Еднкоя си държава са я завладели“. Че тя е в тебе: вътре в тебе е Чехия, и Югославия³⁸ е вътре, и Румъния е вътре,

и Полша, и България, Франция, Италия, Съветска Русия, Скандинавският полуостров; и японци, и китаЙци, и черни, и всичкото животинско царство, и всички дървета, и всички скъпоценни камъни – целият свят е вътре! Питам: как е вашата Чехия; вие трябва да дадете свобода на вашата Чехия. Чудни са хората – ако не сте готови на един човек да му дадете свободата, която за себе си искате, тогава какво разбирате вие? По какво се отличава онзи, Божественият живот? Бог ни е дал свобода, както Той е свободен. Той иска и ние да бъдем така свободни, а ние си позволяваме това, което Бог не си позволява. Той те погледне и дълготърпи, а ти отидеш при една кокошка, хванеш я и без да я питаш – кръц. Ти казваш: „Господ я е направил за нас“. Как е направил Той тази кокошка – да я изядеш? Ако ти режеш твоеото месо и го ядеш, какво ще добиеш, кажи ми? Вие сте чудни: знаете ли, че яденето трябва да стане с любов?

Всяко нещо, което се върши без любов, е престъпление – това е Новото учение в света. Ако ти ядеш хляб без любов, правиш престъпление; ако пиеш вода без любов, правиш престъпление; ако мислиш без любов, правиш престъпление; ако чувстваш без любов, правиш престъпление; ако ходиш без любов, правиш престъпление; ако гледаш без любов, правиш престъпление; ако работиш без любов, правиш престъпление – това са все престъпления. И следователно Божията Любов се отличава по това, че всичко онова, което Бог е направил с любов, все живее – животът е там. Затова живеем, защото Бог с Любов ни е създал. И всякога, когато ние се откажем от тази любов, с която Бог ни е създал, умираме; и всички нещастия във физическия и духовния живот започват с нарушение на закона на Любовта – каквото и да е нещастие.

В прочетената глава се открива на Даниил значението на това, което е видял. Тези четири зверове показват вашия неразбран, неустроен живот, който излиза от водата. И най-после, те се приближават до онези, които са дошли отгоре, и им казват какво означава това, те им обясняват. Тези зверове са един неуреден живот и

казват какви ще бъдат последствията. И най-после Даниел вижда Вехтия по дни: идва отгоре онова, Разумното, на което главата Му е бяла. И топлина, огън излиза от Него – една огнена река изтича от престола Му. Казват, че от нея ще изгори света. Не, от тая река тече топла вода – от райската градина излизали четири реки да поят целия свят. Ако от теб не изтича нещо навън, какъв човек ще бъдеш? Ако твоите мисли, чувства и постъпки не текат, какъв човек ще бъдеш? Те трябва да бъдат огън и светлина. Казват сега в света: „Когато дойде Христос, Той всичко ще измени“. Когато дойде Слънцето, всичко ще се измени; като дойде Слънцето, всички треви трябва да възприемат слънчевата светлина и топлина и тогава да почнат да работят. И тогава от земята, от този, нисшия живот, ще могат да извлекат енергии и да цъфтят, и да дадат плод. Всички вие сте дошли на Земята да цъфнете и да завържете, а не само да цъфнете.

Вчера идва една друга сестра, много набожна, и ми казва: „Учителю, да ви кажа нещо“. Аз ѝ отговорих: „Нищо няма да ми казваш.“ „Защо?“ „Ти едва си цъфнала, не знаеш дали ще завържеш – и всичко, каквото ми кажеш, ще бъде невярно. Ти си видяла нещо, но си го видяла на кино – това, в киното, са лъжливи работи“. Друга пък ми разправя нещо за театъра. Не, не, не ми разправяй нищо за театъра, това са все долапи там. Той бил видял, че представяли нещо, и казва: „Онзи, бедният, колко страдаше на сцената! Хората го изиграха, обраха го, окрадоха го – хубаво го изиграха“. Този човек се трогва от играта на сцената, но като излиза вън от театъра, вижда някой, който страда наистина. Хасъл актьор е той! За онзи, който играе на сцената, човекът казва: „Хубаво го изигра“, а пък за онзи, който страда отвън, казва: „Той не го изигра хубаво“. Слушайте, тези забавления са за света, а пък за вас те са престъпления. Някои казват: „Изгревчани са станали вече културни и са почнали да ходят на театър; и на опера ходят, и на концерти ходят“.

Аз отидох на един концерт, седя и наблюдавам руския артист Орлов³⁹. Интересува ме как го е създал Господ, как работи мозъкът му. Онези, другите, дигат шум и ръкопляскам, а пък аз не ръкопляскам и само го наблюдавам, но вземам участие в музиката, гето свири хубаво. Виждам го гали свири механически, или чувства това, което свири. Някъде и той се намира на зор. Гледам ги тези, които излизат, какво ще кажат за него. Ще рекаат: „Много хубаво свири“. И какво свири хубаво? Аз чета в музиката му следното: „Добре роденият човек, който добре е поникнал, добре е цъфнал и добре е завързал, като го изягат хората с любов – това е хубаво свирене“. Казват: „Доминанта има там“. Това значи доминантата *сол* (тонът *сол*), после имаме *ла*. *Ла* е завързване, а при *си* означава, че плоът го изяждат. Казват: „Не е взел вярно *си*“, значи не го е изял хубаво. Или казват, че не е взел вярно *ла* с повишение – значи не е вързал и узрял хубаво. Казват: „*Сол* не е взел хубаво“, значи не е цъфнал хубаво. Някой рече: „Аз чувствам това и това“. Шашармалък е това. Казвам на такъв: „Рагвам се, че чувстваш – значи ти си човек“.

Какво сте разбрали от любовта? Щом дойде любовта в тебе, твоеото лице трябва да се измени, от него трябва да излиза светлина. Сърцето трябва да стане меко и ти да бъдеш радостен и весел, да благодариш на Бога – това е Любов. А пък ти се оплакваш: „Не се живее между тези хора“; светия си и казваш: „Не се живее между тях“. Че много голяма цена си даваш – и те са толкова добри, колкото и ти.

Аз веднъж вземам един лист, една пчела имаше на него – и ме жилна нещо. Сега човешкото е там, че на пчелата ѝ казах: „Извинявай, малко невнимание имах към тебе“. Тя беше се притиснала в листата на книгата и малко бях я натиснал. Казах ѝ: „Ти си влязла в тази книга преждевременно, тя не е за тебе. Аз не подозирах, че си тук, дошла си в книгата ненавреме“. Тя е дошла в тази книга да търси нещо, а пък аз, понеже не я очаквах, прелистих книгата и пчелата ме жилна. Казах ѝ: „Аз напра-

вих една погрешка, че те заварих ненамясто, а пък друг път ще гледам да внимавам“ – и пчелата ме жилна. Рекох ѝ: „Да не отидеш да се оплакваш от мен – направих го без да искам“. Тя ме жилна, но си взе жилото, изтегли го. Казах ѝ: „Втори път, когато дойдеш на книгата, да чуя гласа ти, тогава ще послушам концерта ти. Кажу малко: зънн!“.

Ако вие не можете да мислите, ако не можете да чувствате и ако не можете да постъпвате както трябва, тогава къде е човекът? Кажете: „Бог живее в нас“. Оставете тези празни, лъжливи думи, ако ги кажете без съдържание. Ако Бог живее във вас, трябва да имате светлина; ако Бог живее във вас, трябва да имате топлина; и ако Бог живее във вас, трябва да имате сила. Ще имате светлина, която не изгасва; ще имате една топлина, която също не изгасва; и ще имате сила, която не изчезва. Няма по-хубаво нещо в света от това, да имаш светлина, да имаш топлина и да бъдеш силен – с тези три неща човек може да направи своя живот щастлив.

В това пророчество се говори за тези зверове, които ви мъчат. Да не притискате вашите чехи, всички чехи и словаци във вас, а да кажете: „Толкова сме добре тук, че не искаме никъде другаде да бъдем“. И ако искате всички да направят като вас, тогава работете за Славата Божия на Земята – това е вечното разнообразие. Бог изисква да бъдете носители на онова велико разнообразие, на онази велика свобода. Свободата, която искате да имате за себе си, дайте я на другите хора, дайте им един пример! На мислите, които вие обичате, им дайте свобода; на чувствата и желанията, които обичате, им дайте свобода; на постъпките, които обичате, дайте свобода! И да се изяви Бог такъв, какъвто е, а не такъв, какъвто не е.

Ние представяме Бога такъв, какъвто не е, а трябва да Го представим такъв, какъвто е. Бог е светлина и тази светлина носи знание; тази топлина е огън, но този огън носи живот в себе си. Бог е сила в нас и това е най-голямата възможност, която имаме: чрез Неговата

сила можем да направим всичко. А вие си създавате идол, един кумир и му се кланяте. Престанете да бъдете идолопоклонници в себе си. Че имаш известна теория, известно разбиране за живота, известно външно разбиране за живота – това ни най-малко не те прави силен човек. Тази теория ти си я създал – дали е вярна? Може да е вярна отчасти. Онези астрономи, които поглеждат небето, виждат повече. Ти виждаш по-малко, виждаш звездите до шеста величина, а пък онези астрономи с телескопи ги виждат до 22-ра, до 25-а величина. Те имат цяла теория как е създаден светът, но аз не искам да възразявам на техните теории. Били ли сте, когато Бог е направил света? Много са предположенията за това, което те мислят. Ако един невежа чете тази книга, ще каже: „Тази книга кой човек ли я е написал?“.

Нея не я е написал само един човек, мнозина са работили върху нея – тя е един конгломерат, събран от мисли и желания. И много работи от тях са ценни – там има пророчества; цели томове има написани за тълкувания на пророчествата в Библията. Например според тълкуването на едни тълкуватели в 1845 година трябваше да дойде Христос на Земята и в Америка някои хора се облякоха с бели грехи и отидоха тогава да Го посрещнат. Но през 1845 година в този ден Христос не дойде, а вместо да дойде Той, появи се спиритизмът⁴⁰, духовете почнаха да хлопат по масите и да пишат. Казват за Него: „Ще дойде като Светлината“ – като онази, светлата мисъл, която прониква в ума на човека; като онова, хубавото чувство, което прониква в сърцето, и като онази, силната постъпка. Там е проявлението на Бога – в мислите, чувствата и постъпките!

Та казвам: Даниил среща четирите звяра, но след това се явява пред Вехтия по дни. Значи човек трябва да напусне старото разбиране на гъсениците и да дойде до Божественото. Не че е лошо разбирането на гъсениците, но нямаме нужда от него. Вие се тревожите за неща, за които не трябва да се тревожите. Например аз гледам, че всички казвате: „Какво ще стане сега със

света?“. Качили сме се на един параход, какво има да се тревожим? Той си има капитан там горе, огняр – долу, има и матроси. Параходът се навежда на една и на друга страна. Питат: „Какво ще стане?“. Предвидена е тази работа – капитанът е горе. Аз ще си бъда спокоен – параходът ще ме заведе на пристанището. Един ден ще дойде еди-кое си пристанище и ще излезеш навън – какво лошо има в това?

И вие, когато дойде време да напуснете парахода, ще почнете да плачете, ще казвате: „Тук ли трябваше да излезем?“. Земята обикаля наоколо и нейната орбита има милиони километри, има станции по нейния път – не зная на коя станция ще се спреш. Сега ще се спрете на станцията „Благовещение“ – ще ви се благовества Новото учение! Блажени са, които се озаряват от небесната светлина; блажени са, които се отопляват от Божествената топлина; блажени са, които се пазят от Божествената сила!

Отче наш

19 март 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЕЛАТЕ ДА РАЗСЪЖДАВАМЕ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 10. глава от Евангелието на Йоан.

Тези неща са важни, важно е миналото, понеже то изразява едно наше състояние. Божествените истини, когато и да се изкажат, имат отношение към самия човек. (Учителя прочита главата.)

Духът Божий

В живота съществува едно голямо противоречие, на което отначало досега не е дадено разяснение. Колкото и да се е разяснявало, все нещата остават неразяснени в това противоречие. И сега като се разясняват, пак ще остане нещо неразяснено, понеже това е едно вътрешно противоречие, което съществува във всеки един човек.

Ще направя едно сравнение. В живота, както всички хора се раждат на Земята от едно становище, така те се раждат при еднакви условия, понеже Слънцето греє еднакво на Земята. Ако попитаме хората откъде идват, никой не знає откъде идва. Казва: „Родил съм се“, значи знає, че се е родил. Вие имате едно съзнание, че живеете на Земята, но откъде идвате – нямате ясна представа. Нямате такава ясна представа, както когато човек се е преселил от България в Америка и знає, че иде от България; или когато се е преселил от Америка в България, той знає, че идва от Америка. А пък всеки един от вас няма такава ясна представа откъде иде, но да оставим този въпрос. Всички хора се раждат при еднакви условия, Слън-

цето еднакво грее, но всички не израстват еднакво. Всяко едно цвете, посадено в земята, расте по особен начин – всички цветя, които се саят, еднакво не израстват. Едно израсне, стане по-високо, а друго е по-малко; някое дърво е израснало 10, 15, 40, 50 метра, а пък друго едва се е повдигнало. Сега тези растения ако ги попитате, и те не знаят защо са израснали толкова, както и вие не знаете, ако ви попитат откъде сте дошли.

Другият въпрос сеги в това: най-първо, като се роди човешкото съзнание, човекът е невежа, минава за невежа; тогава още не сте толкова учени. Най-първо сте красиво дете и от вас се изисква послушание, майка ви ви дава наставления, почват да ви учат. Майка ви казва: „Ще се молиш на Господа. Ще си Го представиш като стар човек с бяла брада и бели косми“ – и ти вече от детинство мислиш, че Господ е като един стар човек. Доидеш обаче в зряла възраст – и вече имаш едно верую на майка си, така представено от нея. Обаче колкото повече израстваш, ти почваш да се обезверяваш в твоеото верую, почваш да мислиш и казваш: „Майка ми ме е учила, но тя ме е учила на нещо, което не е вярно“. Ти ще кажеш, че майка ти те е заблудила, че тя е била едно време дете и всичко така ѝ е било представено. И това преминава от поколение на поколение. Ти като възрастен проверяваш и мислиш, мислиш – и заминаваш за другия свят, без да си разрешил въпроса.

Казват: „Ние вярваме в Бога“. Хубаво, всички вярват в Бога, обаче има едно противоречие. В религиите всички за Бога говорят и за Него се карат. Колко хиляди и милиони хора са измрели за своите религиозни убеждения! Гонили са ги – не безверници са ги гонили, но пак верующи; гонили са ги, защото не вярват като тях. Най-първо хората са умирали за своето идолопоклонство – ако не вярвали в този истукан, сложен като божество в храма, са им казвали: „Той не вярва в божеството, което е турено в храма“. Това божество е направено от камък и сеги там; и са ги питали: „Как да не вярваш в това божество?“. И учените хора са ходили и са се покланяли пред това

божество, целували са му краката, ръцете, кадили са му тамян. Това го правели учени хора и свещеници, облечени в одеждите си; и само да поискаш да кажеш, че това божество не е истинско – да видиш какво ще стане!

Че и днес всички вие правите така, макар и да има различие. Ако ви попитат, всеки от вас има по едно божество – тези божества са все във вашия храм на миналото. И само ако не вярва някой в това божество, да видиш какво ще стане! Сега аз искам да обясня нещата. Вземете например, човек като се ражда, най-първо е здрав, весел, разположен е. Но един ден погледнеш, че той е пострадал; погледнеш – този, здравият човек, се е разболял и умира от една много малка причина. Минава през едно място, подухнал е малко вятър и той се е простудил. Ходил е на екскурзия и е нямал дебели грехи – излязъл е необлечен и е мислел, че на планината е топло така, както и на полето. Но там се е променило течението на въздуха, валял е дъжд, температурата е спаднала и се е простудил. И казват: „Ходил е на екскурзия и голямо нещастие го е сполетяло. Валяло го е дъжд и е почти на умиране“. Питам сега: защо се измени времето, защо гойде този дъжд, защо го измокри и защо се простуди той? Да не се спирам върху този въпрос: ние намираме, че всичката вина е в него, че човекът не си е взел дебела греха и обувката му не са били такива, каквито трябва. Рядко се случва това. Или други противоречия да взема – има хиляди противоречия. Някой път човек страда от недоимък, от малко ядене. Има хора, за които казват: „Пожълтял е, сух хляб само яде, храни се само с лук и чесън“. А пък друг някой е ял повече и е напълнял, станал е като някое дърво, обемисто дърво, но пак е болен. Гледаш – лицето му е пълно, но има нещо болно в него.

Чета във вестниците, че френският председател на републиката, който отива в Англия, е поставил англичаните в трудно положение, понеже не знаели какво да правят с лекаря му. Лекарят се грижи за председателя и му дава наставления – как ще яде, как ще пие, за да не би да пострада. Та не знаели как да го сложат, че да

бъде в близко отношение с председателя, та да му даде помощ в случай на нещастие. Това става в Лондон. Един човек отива и разрешава известни обществени въпроси, а пък той сам има нужда от лекар, който да разрешава кризите, които стават вътре в неговото тяло. Един му разправяше една своя опитност. Той ми каза: „Аз се молих в една църква, но някой ми казва отвътре: „Колко голям будала си, много си глупав. Ти досега от детинство си се молил толкова пъти, и открило ли ти се е да видиш нещо? Нищо не си видял. Тук си се изтъпанил и нищо не си видял. Двадесет години се молиш, все коленичиш – това коленичене край няма ли?“. Нещо ми говори отвътре и аз не зная какво да му кажа – казва ми той. – Дойде в мен едно честолобие и като не знаех какво да отговоря, казах му: „Що ти влиза в работа защо коленича, това е моя работа“, но оттам насетне престанах да коленича. Станах честолобив, казах си: „Как така ще взема да коленича?“. Аз казах на онзи, че не е негова работа, но започнах да се занимавам с тази мисъл – той ми тури един бръмбар в главата. Казах му, че не е негова работа, а моя, обаче досега никога не бях повдигал този въпрос и го считах, че е в реда на нещата. И сега се питам: „Какво иска Господ от мене, защо да коленича?“. И тогава си казах: „Сега какво трябва да правя?“. По-рано мислех, че трябва да коленича, когато се моля, но сега, като не трябва да коленича, как трябва да се моля?“.

Христос сега дава известно разрешение, Той казва: „Истина, истина ви казвам, който не влиза в кошарата през вратата, е крадец и разбойник“. Това е вярно не само буквално, но и фигуративно – всеки един човек е една кошара. Христос казва: „Истина, истина ви казвам, който не е влязъл през вратата на кошарата, е крадец, а пък който е влязъл през вратата, е истински пастир“. Верующите се уподобяват на овци, заградени в една кошара, и овчар е онзи, който се грижи за тях, а крадеца го представя въвн от кошарата. Но за овците не са опасни само вълците, понеже някой път в кошарата влизат и крадци – хора. И като влезе такъв и намери едно хубаво агне,

вземе го и си отива. Вълкът взема една овца на гърба си и заминава; същият навик имат и лъвовете. Лъвът влиза в някоя кошара и намери едно хубаво угоено теле, взема го на врата си и през оградата на кошарата си отива – той взема не агне, но цяло теле.

Вие ще кажете: „Те са животни“, но всички тези прояви стават и в човека. Да кажем, един човек най-първо е верующ, както някои хора говорят: „Едно време бях много набожен, но сега съм се обезверил“. Питам сега: това какво е, откъде иде това обезверяване в самия човек? Според съвременните изследвания ако човек дълго време седи в една стая, той сам ще се обезвери. Ще ви кажа в какво седи безверието: дълго време ако седиш в една стая, най-първо ще ти е приятно, но ако тази стая е херметически затворена, всеки ден ще забелязваш, че с въздуха става нещо, че не е такъв, какъвто трябва, че липсва нещо в стаята. И ще казваш: „Тежко е в стаята, не се живее тук – лошо ми е“. В тебе ще има желание да излезеш вън, но не те пуцат. И от ден на ден се влошава, влошава положението, докато един ден почваш да изгубваш съзнание.

Разправя един англичанин една своя опитност в Индия при едно голямо разбунтуване на индусите. Около 200–300 англичани ги хващат индусите и ги турят в една стая, дето имало само един много малък прозорец. Набрала се много въглена киселина, те всички имали желание да бъдат по-близо до прозореца, защото се задушавали. И този англичанин казва: „Тогавга усещах колко е необходим чистият въздух за мене“. Който дойде до прозореца, се освежава, а пък другите се измъчват от липса на нещо.

Та мнозина сега казват: „Да пазим старото“. Че ти ако живееш в старото, какво ще спечелиш? Всички пакости в живота произтичат все от старите работи. Щом ядеш някоя стара храна, преди 5–6 дена сготвена и седяла в някой некалайдисан съд, ако ядеш стар мухлясал хляб, ще видиш колко струва; също така ако ядеш стара пастърма, 2–3-годишна, изсъхнала, консервирана.

Казвам сега: аз искам да ви наведа на тази мисъл – във вас, във вашия вътрешен живот често стават промени. Някой път имаш причини за тези изменения, а пък някой път нямаш никакви причини. Неразположен си духом например, иде ти да се караш с хората; казваш: „Не съм разположен днес. Защо съм неразположен – не зная“. Някой път домашните не влизат в положението на някого. Ако е господар, слугата не влиза в положението му; ако е музикант, ще намери причината в това, че салонът не бил отоплен, че инструментът не бил направен добре, че лъкът или колофонът не бил добър; ако е шивач, ще намери причината в иглата – и като шие този ден, иглата се мушне в ръката му. Той хвърли тая игла, вземе друга, но и тя се мушне и той казва: „Тези игли!“. Ако е някоя по-възрастна или стара баба, тя на млади години е вдявала конеца в иглата веднага; щом стане стара, конецът минава настрана и бабата казва: „На тази игла ушите ѝ са малки“ – и взема друга игла, по-голяма, но пак не може да вдене. И най-сетне, като вземе губерка, конецът минава. Конецът влиза, но с губерка не се шият модни грехи: чувал се шие, но други грехи – не. И бабата казва: „Изгубихме зрението си“.

Кои са причините за изгубването на зрението? Някои, като изгубят зрението си, си турят очила; после сложат и двойни очила. Има много причини за това, но някой път отслабването на зрението се дължи на туй, че съвременните хора като че ли поставят очите в едно статическо положение. Ти държиш очите си в едно и също направление, в еднообразно положение, и когато искаш да погледнеш някой предмет настрана, не си движиш очите, но местии цялата глава. Така и четеш, така и гледаш – и очите ти станат като истукани. Дојде някой – ти не движиш очите си, а си движиш главата и врата – и след 10–20 години не виждаш. Защо? Защото очите са станали лениви. Като не си мърдал очите си, много малко кръв е приждала в тях и те са изгубили тази пластичност, очната нерватура се е запушила и ти си почнал да ослепяваш.

Някой може да направи опит и да види дали това е вярно. Достатъчни са три месеца, за да провериш дали теорията е вярна, или не. Ти седиш и ще решиш, че няма да си въртиш врата, но очите. Вкъщи си: отвори се вратата, но няма да си въртиш врата, а ще си подвижиш очите. Повика те жена ти: няма да си мръднеш главата и врата, но ще си въртиш очите и ще попиташ: „Какво обичаш?“. Синът ти вика: „Татко!“, ти кажи, без да си мърдаш шията: „Какво обичаш?“. Три месеца ще правиш така. Ще си поставиш едно правило – ще питаш: „Какво обичате“, без да си въртиш шията. Дојде гръмотевица: не си вдигај врата нагоре, но си дигни очите, без да си мърдаш главата, и си кажи: „Какво искаш да кажеш?“. Вървиш и си удариш крака: не си навеждај главата, но си отправи очите надолу и кажи на камъка: „Какво искаш да кажеш?“. Очите ти трябва да се движат.

Следователно чрез всичките противоречия, които съществуват сега в нашия живот – аз правя едно уподобление – Провидението иска да ни избави от едно статическо положение, понеже ние сме свикнали само да си въртим врата. Ти искаш да бъдеш богат. Хубаво нещо е това, но не знаеш, че богатството е едно статическо положение, то е само го време. Богатството – това е товар; този товар ти имаш право да го носиш само няколко часа – и след туй да го снемеш от гърба си. След това какво трябва да дојде? Трябва да станеш първокласен сиромаш.

Ще ви обясня какво нещо е сиромашията. Ти казваш: „Мен ми дотегна сиромашията!“. И сиромашията дотяга, и богатството дотяга. Аз ще ви обясня научно. Да бъдеш богат – това е един процес; да бъдеш сиромаш – и това е един процес. Ти си седиш и нито си богат, нито си сиромаш, но след 4–5 часа ставаш сиромаш. Най-първо седиш така, както баща ти те е родил, в заможна положение си, но в тебе стане една промяна. Най-първо си индиферентен, но в тебе после се зароди желание да ядеш. Желанието да ядеш, това е желание на сиромашията – ти схващаш, че трябва да ядеш нещо. Щом огладнееш

до крайния предел, ти си станал сиромаш и в тебе има желание да почнеш да търсиш хляб в долата. По-рано не си искал да знаеш за долата, но сега го отваряш; или пък ще отидеш в една фурна, във втора, в трета.

Има доста големи аристократи в света, които не обичат да ходят на фурната – те искат да покажат, че не се подчиняват на този закон. Изпращат там слугата си, но като дойде слугата, аристократът вземе хляба и го къса парче по парче – гневи му се. Вие казвате: „Един вълк откъсна едно парче от месото на овцата и го гълтна“. И в човека има същия навик – взема той от топлия хляб едно парче и го гълта, после друго парче и т.н.; и след това казва: „Много добър е хлябът“. Ти казваш, че хлябът е много добър, но никога не си влизал в положението на хляба. Той докато стане на хляб и дойде до тебе, през колко страдания е минал! Но ако този хляб поседи 4–5 дена, ти, след като го ядеш, казваш: „Не струва хлябът“ – не си доволен. Понеже хлябът не е пресен, не е топъл, казваш: „Не струва хлябът!“. Че хлябът, ако беше жив, ще каже: „Колко страдания претърпях аз за тебе!“. Ти вземеш сухия хляб, туриш го настрани, изпратиш за топъл хляб и казваш: „Старият да си върви по работата“. Когато се наядеш, ти си вече богат човек, усещаш едно разположение и в теб се явява желание да си починеш. И два часа след това отиваш да работиш.

Някой пита: „Защо трябва да сме сиромаси, защо трябва да бъдем гладни?“. Че гладът осмисля богатството. Всички хора, които са яли, без да са огладнели, всякога придобиват най-лошите болести. Ти чакай да дойде гладът и да усетиш вътрешна немощ, та като приемеш хляба, той да те усилва, да го ядеш като някой свещеник, който е извършил един свещен обред. И ако ядеш хляба с едно вътрешно хубаво чувство, непременно ще бъдеш здрав човек, а пък ти още не си огладнял и бързаш да ядеш. И кухнята, която имаме, не е хигиенична. Ние си правим картофена супа. Един път на седмицата картофена супа – иди-дойди, но всеки ден да ядеш това – не струва. Между твърдата храна и течната има голяма

разлика. Твърдата храна доставя едни материци, а пък течната храна доставя други вещества за строежа на човешкото тяло; също така и въздухът доставя други частици или енергии за тялото. Във въздуха се крие една енергия, от която човек има нужда; във водата се крие друга енергия, в хляба се крие трета енергия. Във всички вещества, които спадат към разни категории, се крият различни частици от храната, която може да задоволи човека. Природата, която е пратила човека на Земята, желае да му даде разнообразна, богата храна. Например ако ти никога не си вкусил портокал, липсва ти нещо от портокала; ако никога не си ял сливи или грозде, ще ти липсва нещо, което сливите или гроздето могат да ти дадат. Ако никога не си ял житен хляб, ще ти липсват тези качества, които житото носи, както е в тези народи, които не са яли житен хляб.

Хигиената определя каква трябва да бъде храната и колко калории трябва да има, но въпросът се ди малко по-другояче. Всички плодни дървета са акумулатори на различни енергии, които идат от Слънцето, те ги акумулират и събират. И онзи, разумният човек, който знае как да яде, ще се ползва от Божествените енергии: той ще се ползва от въздуха, от светлината и от разните видове храни. Светлината трябва да приемем в този размер, който е необходим за нас. И ако ние не възприемем достатъчно светлина, ако не възприемем достатъчно въздух, който ни е необходим за дробовете, ако не вземем достатъчно количество течна и твърда храна, които са ни потребни, нямаме условия за здравето. Само ако ги възприемем правилно, само при тия условия човек може да бъде здрав.

Освен това за здравето на човека, за неговото вътрешно състояние е необходимо следното: той трябва да мисли; трябва да се научи да мисли, че има много малко хора, които мислят в днешния век. Тези вестници, които пишат, те просто развиват чувствата. Някому къщата е изгоряла – това не е мисъл; някой кораб е потънал някъде – това не е мисъл; някой търговец е фалирал –

тези неща развиват чувството. Но това не е мисъл: ти чувстваш, това са чувствания. Четеш някоя книга, някой роман за герои, които страдат – това не е мисъл, този романист развива чувствата. И в съвременния свят ние сме станали много по-чувствителни, отколкото трябва, а пък много малко мислим. В мисълта се съдържа едно основно качество: като почнеш да мислиш, всички тези тягости, които имаш, почват да се топят. Например ти казваш: „Аз съм сиромас“ – това не е мисъл. Казваш: „Аз съм богат“ – това не е мисъл. Казваш: „Добър съм“ – това не е мисъл. Казваш: „Лош съм“ – това не е мисъл. Искаш да станеш учен човек – това не е мисъл, това са придобивки.

Мисълта сама по себе си е едно нещо особено. Когато хората дойдат до онази, правата мисъл, ще им се отворят очите. В Писанието само на едно място Бог казва: „Елате да размишляваме, да мислим сега“. Не казва: „Елате да чувстваме“, но казва: „Да мислим!“ . Когато ти казваш: „Ние имаме такива и такива грехове“, това е чувстване. Ти чувстваш, че имаш прегрешение, или чувстваш, че си добър – това е чувстване. Защо си добър – не знаеш; защо си лош – и това не знаеш. Често оставаши виновен при сегашните условия, например ако нямаш лична карта. Всеки трябва да си я носи при сегашните условия. Забравил си личната си карта – и ако отидеш в някой град, ще те турят в участъка. Ако те питат какво ти е прегрешението, ще кажеш, че нямаш лична карта. Най-важната карта е самият човек, но тази лична карта не я считат за достатъчна и ще трябва да носиш и друга лична карта, в която пише какви са веждите, какво е лицето, какъв е носът – продълговат, гръцки или широк; какви са устните, каква е устата и прочие. Онзи вярва в онова, което е писано на картата, а пък в онова, което нося аз, не вярва. Там пише, че нося дебели вежди. Защо той иска да се осведомява от онова, което е писано в личната карта, и защо не чете по самия мен?

Ценното в живота е в мисълта. Сегашните чувства, които имаме, са резултат на една минала мисъл, но тя не

е наша, а чужда – ние имаме само резултатите на тая мисъл. Следователно ние трябва да мислим. В споменатия по-рано пример на онзи му се казва отвътре: „Двадесет години ти коленичиш“. Защо коленичиш? Така е писано. В личната карта е писано: веждите му са дебели, очите му са кафяви, носът му е такъв и прочие. Онзи не ме гледа и ми казва: „Дайте си личната карта“. На картата има портрет. Онзи чете в картата: вежди такива и такива. Той никак не иска да види дали съм такъв, само ще ме погледне донякъде. Понякога казва: „Има малко разлика между личната карта и теб“. На личната карта изглеждаш по-млад, а ти си по-стар и сега си брадясал; извадил си личната си карта без брада. Тогава трябва да обръснеш брадата си, за да бъдат подобни знаците, както са описани на картата.

Да се върнем сега към горния пример. На онзи му било казано: „Ти защо коленичиш 20 години?“. И в него се създава една мисъл, той казва: „Оттам насетне почнах да мисля“. Ако вие коленичите пред някого, защо коленичите; защо коленичиш пред вашия цар? С това ти казваш: „Каквото ми заповядваш, ще го изпълня“. Ти като даваш това обещание, знаеш ли на какво изкушение се излагаш? Че право ли е да изпълниш това, което ти заповядват хората; и кой от вас е господар на себе си? Кой ни заповядва, заповядва ли ни всякога нашият ум? Не – заповядва ни сърцето: например ти чувстваш неразположение към когото и да е.

Привеждал съм следния пример. В Америка в църквата назначават всяка година проповедници да им проповядват. Съобщили веднъж в църквата, че бил назначен един проповедник, който си вчесвал така косата, че оставял път по средата на главата, както жените правят такъв път. Всички в църквата казали: „Ние не искаме проповедник с дълги коси и с път на главата си“. И какво е било учудването им: когато дошъл проповедникът, видели, че главата му е гола не само на пътя, но навсякъде; само отстрани на главата имал малки косъмчета. Когато космите по цялата глава са окапали, коя е причината? Казват, че

хората с голи глави мислят повече. Съгласен съм, че хората с голи глави мислят, но за ненужни неща. Хората с голи глави толкова се безпокоят, колкото и онези, които имат косми на главата, но космите на главата оканват от големите тревоги.

При мен гоиде една млада сестра на 21 години и ми каза: „Почна да ми оканва косата. Какво да правя?“. Аз зная причината, но какво да ѝ кажа – някой път не можеш да я кажеш. Ти само се влюби в някого и нека той да не ти пише или пък да ти пише така: „За тебе нищо не искам да зная, ти си такъв-онакъв“ – и няма да минат 4–5 месеца, ще почне да ти оканва косата. Това са вътрешни тревоги. Или да вземем друг пример. Вложил си 800 хиляди в банката и мислиш, че животът ти е осигурен, но краката на банката са разколебани и тя е в ликвидация. Ти мислиш, че едва ли ще можеш да вземеш 10 хиляди лева от тях. И ако живееш в тези тревоги известно време, след 5–6 месеца ще почне да ти кане косата. Казваш: „На стари години какво ще правя без пари?“. Как няма да ти пагат косите при тия тревоги? Ти си вложил капитал – отиде капиталът. Говеда си купил – те измират; овците ти измират, къщата ти изгаря; чиновник си – уволняват те. И ще почнат да ти пагат косите от тези тревоги.

И религиозните хора, като се съберат, казват кой е праведен, кой не е, кой как се е молил, дали коленичи и кой как разбира Писанието. И после искат да знаят кой е пратил Учителя. Кой ме е пратил, само аз зная; и вас кой ви е пратил, само вие знаете за себе си. Чудни сте някой път, че искате да знаете това! Никога няма да знаете, само аз го зная. И Христос казва: „Никой не познава Сина, тъкмо Отец; и никой не познава Отца, тъкмо Сина“. И може да си представите, че съм който и да е, може да повишавате Моите акции или да ги намалявате – то е ваша работа. И мислите ли, че ако повишавате Моите акции, те ще се повишат, или че ако ги намалявате, те ще се намалят? Това нищо не значи – във всеки човек Бог е вложил нещо. Вашата ценност сега във вашата душа;

вашата ценност седи във вашия дух, във вашето сърце, във вашия ум и във вашето тяло.

Всички онези работи отвън са второстепенни. Ти най-първо ще се запознаеш със своя дух, със своята душа, със своя ум и със своето сърце – те са все светове вътре в тебе. Умът, сърцето, душата и духът са цели светове; а пък ти, самият човек, който изучава, си един пришелец, който ще ги изучава. Твоето бъдеще зависи от това, доколко познаваш духа си – и доколкото го познаваш, той ще ти гарантира; също и душата доколкото я познаваш, тя ще ти гарантира. Под *познаване* разбираме следното: казано е: „И това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Когото си изпратил“.

В какво седи ученият човек? Законът е същият по отношение на езика, на науката и прочие. Учен човек е онзи, който познава езика и го познава добре. Тук всеки мисли, че произнася добре френския. Ако знаеш френски хубаво, отлично, ще бъдеш ценен, но на този език трябва време да посветиш, а не само да произнасяш думите както и да е. Аз съм слушал да ми говорят и на руски, и на френски, и на английски, и на германски, но колко малко французи има, които говорят меко, като че ли това е музика; и колко малко руси има, които говорят добре руски; и колко малко българи има, които говорят добре български. И казвам: ако един ден с този език бихте се пренесли в невидимия свят, в света на музиката, още като кажеш няколко думи, ще те снемат от сцената и ще те изпратят на Земята.

Преди няколко гена на един млад момък му говорях нещо, а пък той си свива веждите. Питам го: „Защо си сви веждите?“. Свиването на веждите не е мисъл. Някой смята, че като си свие веждите, мисли: не, това не е мисъл. Някой стане сериозен – сериозността не е мисъл. Тебе те безпокои нещо, имаш мазол на крака си и си станал сериозен – в сериозността няма никаква мисъл. Човекът на мисълта е отворен, лицето му е спокойно; лицето му е така спокойно, че изразява следното: „Светът

е уреден“. На него всичко му е уредено, няма какво да го безпокои, макар че може да гърми отвън. Когато гърми, той си казва: „Надявам се, че времето си прави своите представления. Това му е работа на времето“. Задухало е вятър, този човек казва: „Това му е работа на вятъра, радвам се“. Слънцето грее, той казва: „Това му е работа на Слънцето“. Залезе Слънцето и настане тъмнина, той казва: „Това ѝ е работа на тъмнината, сега ще си почивам“. „Защо мръкна?“ Това не е твоя работа. Единственото нещо, което ни трябва, е да мислим. Ти мислиш ли? Щом се безпокоиш, не мислиш. Ти можеш да се безпокоиш колкото искаш. Питаш: „Дали ще бъда спасен?“. Това не е мисъл, това е безпокойствие. Казваш: „Ти си голям грешник“. Това не е мисъл, това е старо нещо – от хиляди години казват: „Грешник си“.

Бог казва: „Елате сега да разсъждаваме“. Казвам на вас: Бог изисква от всинца ни да почнем да мислим. И често, когато аз говоря за Любовта, ви говоря да мислим за Любовта, а не да я чувстваме. Ти казваш: „Аз не я чувствам“. Няма какво да я чувстваш, чувстванията не дават верността на нещата. Не мислете, че това, което чувствате, е вярно – всички заблуждения произтичат от нашите чувствания. Срещнеш някой човек, който не е красив – ти не си разположен към него; но видиш след време, че в този човек има хубави качества, има сериозна мисъл, услужлив е. А пък друг срещнеш – красив е, приятен ти е, хубави вежди има, но не е готов да ти направи никаква услуга. Питам: единият като те срещне, не ти е приятен, но ти прави услуги, а пък друг като срещнеш, приятен ти е, но не ти прави услуги. Някой е красив – какво от това, че е красив? Красивият ти произвежда само приятно впечатление. На нас ни е приятно, че някой е красив, и ни е неприятно, че някой е грозен. Погледнеш се сам в огледалото и виждаш, че си красив или грозен.

За да стане човек красив, трябва да мисли. Мисъл без тревоги, без подозрение, без съмнение – тя трябва да бъде свободна от всички противоречия. Че си сиромас, че си богат, че си учен и прочие – всичко това остави на-

страна; трябва да остане в теб съзнанието, че си пратен на Земята да мислиш! Целият свят е едно предметно учение, всеки трябва да учи. Ти минаваш през реката, но не само трябва да чувстваш, че тя е студена, но тази река трябва да стане за тебе обект на мисъл, тя трябва да произведе в теб мисъл. Слънцето изгрява – то трябва да произведе в тебе мисъл. Виждаш гърво – то трябва да произведе в теб мисъл. Виждаш човек – той трябва да произведе в теб мисъл. Всяко нещо, което виждаш, трябва да произведе мисъл в тебе, без каквото и да е посторонно безпокойство. И за това трябва една особена школа, защото сега мнозина чувстват, че са много учени. Ти се самозаблуждаваш, като мислиш, че знаеш.

Чел си една книга. Някой казва: „Аз съм чел, да ти кажа какво съм чел“. Какво е чел? Той казва: „Да ви кажа какво е казал Виктор Юго⁴¹ за Жан Валжан. В какво седи всичката идея на Виктор Юго? Жан Валжан при лошите условия в затвора се озлобява, но после става един преврат в него. И откъде е станала тази промяна в него? Той отива на гости при един владика – основната идея е тая. Владиката имал два златни светилника. Той приел Жан Валжан на гости; и вечерта, като заспал епископът, онзи му взел светилниците и си излязъл. Хващат го, властта пита владиката: „Тези светилници твои ли са?“ „Мои са“. Виктор Юго показва, че за един хляб Жан Валжан седемнадесет години е лежал в затвора, за едно малко престъпление. Когато властта питала епископа за светилниците, той знаел, че ако каже, че тия светилници са крадени, още много години Жан Валжан ще лежи в затвора, затова казва: „Аз му ги дадох даром“. Той казал така, за да го избави, това е идеята.

Виктор Юго иска да каже: този Жан Валжан е бил в затвора, понеже не е знаел как да мисли, седемнадесет години не се е научил да мисли. А пък като му дава епископът светилниците, в Жан Валжан влиза едно ново чувство, една нова мисъл; казва си: „Той каза, че ми ги е дал, а пък аз зная, че не ми ги даде. Какво иска да каже?“. И

почва той да мисли – и оттам насетне размишлява върху добрия пример. Жан Валжан си казва: „Ти седемнадесет години лежа в затвора за един хляб, но ако се научиш да мислиш, животът ти няма да бъде такъв“. Така иска да каже епископ Мюриел на Жан Валжан със своята постъпка. И оттам насетне Жан Валжан се променя.

Ти защо се тревожиш? Защото си задигнал някой светилник. Няма никой от вас, който да не е задигнал някой светилник. Например ти си задигнал един светилник на Господа – взел си една жена, тя е един светилник. И този светилник не го чистиш, но го хукаш и мислиш, че тя трябва да те пере, да ти готви. И жената е взела някой светилник – и тя го хлуска; и децата са светилници – и тях хлускаш. Тези деца, ако Бог ти ги даде, Той иска да те накара да мислиш, а пък ти казваш: „Като остарее аз, това дете ще ме гледа“. Аз не зная, срещал съм добри синове, но повечето бащи и майки са се оплаквали от синовете си.

Казвам сега: напуснете вашите уголи. Считай сина си за едно благо от Бога – Господ да благослови този светилник. Считай, че синът ти е едно благо, ако той мисли; но ако синът ти не мисли, той ще ти създаде най-голямо страдание. И в бъдеще, ако избираш светилник, ще го питаш: „Мога ли да туря на тебе една свещ?“ – и светилникът ще ти отговори. Ще му кажеш: „Някой път ще ме извиниш, като туря на тебе една лоена свещ – от нея ще капнат капки и ще те оцапам“. Ще кажеш на светилника: „Ако не почнеш да мислиш както трябва, аз никакъв светилник не искам“.

Днес от всинца ви се изисква следното: жената да влиза в положението на своя мъж при лошите условия, при които той се намира; и мъжът трябва да влиза в лошото положение на условията, при които жена му се намира; и родителите трябва да влизат в лошото положение, при които децата се намират. Децата трябва да влизат в положението на баща си и майка си, трябва да почнат да мислят – те трябва да мислят, че баща им и майка им

са направили много за тях. Сега мъжът не мисли, жената не мисли, децата не мислят. Жената мисли мъжът да донесе нещо и мъжът мисли същото.

Всеки ден трябва да имаш един бюджет от Бога. Като станеш сутринта, мисли – и ти ще приемеш Божието благословение – Божията мисъл. Като станеш сутринта, ще знаеш какво трябва да правиш – да мислиш! Това, което сутринта приемеш за половин час, то ще ти донесе благословение да свършиш всичко онова, което е добро през деня. Половин час ще мислиш: ще седнеш да мислиш като един княжески син, ще мислиш, че всичко ти е уредено. И като излезеш от този половин час и влезеш при лошите условия, ще кажеш: „При благоприятни условия съм, както някой царски син е пратен“. Защото и царските синове ги турят на дисциплина, но пак ще мислиш.

Ще срещнеш 1, 2, 3, 4 противоречия – и навсякъде ще виждаш хубавата страна. Ще кажеш: „Учителя каза: „Всичко е за добро!“. Че това е мисъл! Умира някой – ще кажеш: „За добро е“; ражда се: „За добро е“; осиромашал е: „За добро е“; оженва се: „За добро е“; напуска жена си: „За добро е“; изгубва си децата: „За добро е“; изгубва си шапката: „За добро е“. Какво лошо има в това, че си изгубил шапката си? Някой друг човек я е намерил. И си казвам: „Колко се радвам, че някой носи моята шапка!“. Ние не сме ли от онези, които ядем от тази, старата Земя, и които оставяме на нея после всички стари грехи и шапки? Земята е приела старите грехи на безброй същества, които са живели досега – и тези стари грехи Земята ги трансформира и ги превръща в материята на плодовете, на вълната, на овцете и прочие. Също така и ти от това, което си опитал – тая стара материя – вземи, че я обнови и я превърни в по-хубава материя. И като нямаме по-хубава материя, ние страдаме.

Та казвам сега, аз препоръчвам на всинца ви: ако искате да се обнови вашата сила, мислете! Ако не мислите, ще остарееете, ще страдате и ще умрете – и никой не може да ви помогне, нищо повече! Ако мислите, ще ожи-

вееете, ще възкръснете и при Бога ще отидете; ако не мислите, ще остарееете и ще умрете – и не зная, светът да ви е на помощ тогава! Христос казва: „Аз дойдох в света да им дам живот“.

Аз дойдох в света да науча хората да мислят, да изпълняват Волята Божия с онази, трезвата мисъл – и тогава те ще бъдат тъй, както съм и аз. И като почнете да мислите всички, тогава всички ще бъдете такива, каквито трябва; а пък ако не мислите, тогава ще бъдете такива, каквито сте сега.

Отче наш

26 март 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ТРИТЕ ПЪТИЩА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 14. глава от Евангелието на Йоан.

(Учителя прочете от 1. до 3. стих.)

Това е глава за сърцето. Само че трябва да правите разлика: здравия като го вземат, го завеждат на нивата, на лозето, там да се запознае с тях; а пък болния го завеждат в болницата, запознават го с един креват, с меките юргани, с прислужниците.

(Учителя прочете от 4. до 7. стих.)

Три неща са важни в живота: Пътят, Истината и Животът. Ако човек не е намерил пътя на Любовта, той и Живота не може да намери; ако не е намерил пътя на Мъдростта, Светлината не може да намери. По този път иде Светлината. Ако човек не е намерил Истината, не може да намери Свободата – по този път иде Свободата. Христос казва: „Аз съм Пътят“. Какво ви пречатства тогава, щом Той е Пътят? Щом тази работа е толкова лесна, ако Той е Пътят, Истината и Животът, защо не възприемате? Защото това не е нещо материално, което да можеш да видиш, то трябва дълго време да се обяснява на хората.

Представете си, че един човек е спял: как мислите, може ли да ходи така лесно? Преди години срещнах един човек, който изглеждаше като някой маг – имаше дълъг бастун, доста хубав. Този човек ми направи впечатление: доста хубаво облечен, напипва по пътя си с бастуна и така ходи – бастунът му върви напред, а той върви отзад. Разбрах, че не вижда – и като напипва по пътя,

чувствителността му е толкова развита, че с това намира пътя си. Щом оставиш на бастиона си да те води, ти вече ще си ограничен. Аз бих предпочел да работят очите ми, отколкото бастионът. Донякъде и това е хубаво – понякога слепия хората го водят. Но останеш ли хората да те водят, твоята съдба е вече решена.

(Учителя прочете 7. стих:)

Ако бихте познавали Мене,

познавали бихте и Отца Ми;

и от нине познавате Го и видяхте Го.

Ти не можеш да познаваш иначе. Казано е: „И това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Когото си изпратил“. Ти не можеш да познаеш Бога без любов. Ако Бог не ти се е открил с Любовта Си и ако не си възприел тази любов, не можеш да Го познаеш; и ако ти обичаш Бога и Той не е възприел любовта ти, пак не можеш да Го познаеш. Има две положения: ако не знаеш как да възприемеш любовта и как да я предадеш, ти ще бъдеш чужд. Без любов няма никакво познанство – това трябва да се всели в ума ви. Всички мислите, че имате любов. Любов, която изгаря хората, любов, която внася съмнение в тях, любов, която внася подозрение в тях – всичката тази любов не е любов. Любов, която те кара да играеш на хорото, не е още онази, истинската форма на Любовта.

Гледам, някой се е разиграл някъде. Как няма да тропна! В България има едно място, отдето идат българските мечкари, прочутите карнобатски мечкари! Един мечкар ми разказва как е научил мечката да играе. Как няма да играе! Той ми разправи как са учили мечките да играят. Мечкарите, които учат мечките да играят, ще направят един хубав харман, ще турят гърба на него, ще ги запалят и ще го разгорещат хубаво; след това ще извадят огъня и ще вкарат мечката в хармана. Мечкарят ще дигне тъпана: когато мечката вдигне крака си, мечкарят удря тъпана; после тя пак вдигне крака си, той пак удря тъпана и т.н. И като удря мечкарят така тъпана, най-после мечката се научи – като играе десетина пъти на

горещия харман, тя започва да танцува. И после като бие мечкарят тѣпана, тя вече се е научила да играе. Та всички сте минали през тези горещи хармани.

(Учителя прочете от 8. стих до края.) В прочетената глава е казано: „Ако Ме любите, ще опазите Моите заповеди“. Значи тук е поставен за основа пътят на Любовта.

Духът Божий

Трябва да се кажат няколко насърчителни думи. Съществува едно еднообразие на чувствата. Често светските хора стават еднообразни, дотяга им животът. Светският живот наистина е много еднообразен и хората са недоволни. Вземете една светска дама: тя ще стане, ще се измие и ще си изчисти ноктите хубаво, ще се вчеше, ще си направи косите, ще тури някое украшение, ще си сложи шапката наляво или надясно, каквито са законите сега. След това ще вземе обувката си, ще ги погледне дали са добре очистени; после ще си сложи една копринена връзка, ще си тури наниз, обици, ще вземе да се напудри и начерви. После има шишенце, с него ще направи магически движения, ще напръска лицето си и ще замирише много хубаво – така е спретнатата, хубава. Това за мен е занимателно: най-първо тя беше разчорлена, а пък сега става угледна, приятно е да я гледаш. Но това става тягостно: ще направиш така веднџж, два, три пъти, стотина пъти все по същия начин – и после вече почне да ти дотяга. Тогава идва другата крайност – като ѝ дотегне, тя става negliже, не си слага нищо. Кое е по-хубаво? По-хубаво е първото. С шапка, както и да е накривена, все е хубаво. Че ако е накривена на дясната страна шапката, какво лошо има; или ако е накривена на лявата страна, какво лошо има?

Чудни сте вие: като дойде вятърът и те нагъне като растение, ти се изкривиш надясно или наляво; като те налегне вятърът отляво, накриви те надясно – огъваш се и после се изправиш. Какво лошо има от това – едно

упражнение си направил. Доиде вятърът и ти даде първата лекция – наведе те на лявата страна; с това ти казва: „Ще слушаш доброто си сърце, че ако не слушаш, ще страдаш. Разбра ли, хубаво ще слушаш!“. После те наведе на дясната страна и ти казва: „Ще слушаш ума си какво ти казва, няма да правиш глупави работи. Разбираш ли?“ „Разбирам“. Хубаво, после се изправиш. Щом видя една сестра с шапка, накривена на дясната страна, казвам си: „Слуша ума си“; щом е накривена на лявата страна, казвам: „Слуша сърцето си“. Какво по-хубаво от това? Виждам, че някои имат шапки, накривени надясно, а други – наляво.

Сега обръщаме внимание на външния живот. Ние имаме особено понятие за живота – не сме свободни в своите постъпки. Например ти идеш в банката и вземеш пари. Може да ги вземеш на доверие – дават ти една пачка. Казваш: „Как да не вярвам във вас?“. Повярваш, но като ги броиш вкъщи, виждаш, че 200–300 лева липсват; и най-после решаваши да ги броиш, когато ги вземаши. Питат те: „Защо ги броиш?“. За да ги провериш: всички трябва да проверявате.

Казва Христос: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“. И ти ще кажеш: „Аз съм пътят, истината и животът“. Какъв път си – по тебе могат ли да ходят хората? Че ако хората те направят път, нищо няма да остане от тебе. Ако ти си истината, всеки ден ще те викат – нали хората казват едни на други: „Я ми кажи най-после истината!“. Човек, който върви по пътя на Истината, е абсолютно свободен, той не боледува вече. Човек, който се е сприятелил с Истината, не е глупав човек, а умен; той не е сиромаш, а е богат. А хората говорят за една истина, която е сянка на Истината. Например казват: „Аз говоря вярно“. Веруещите трябва да бъдете така свободни, а най-малките работи вас сега ви смущават.

Вчера доиде една религиозна сестра от някое друго общество. Казали ѝ да доиде при мене. Рекох ѝ: „Зает съм, не приемам никого“. Тя казва: „За малко“. Попитах

я: „Кой ти е крив, защо си дошла при мене? Ти си се оженила за един циганин и си дошла при мен да оправя твоя циганин. Твоят циганин ще си остане циганин. А ти, царска дъщеря, защо си се оженила за циганин? Ти си дошла, за да реформирам този циганин. Този човек не мога да го реформирам – той каквото си знае, това си върши. Слушай сега: ти ще се научиш да обичаш твоя циганин. И после, когато той си легне вечерно време, ще му пращаш най-хубавите мисли – да спи спокойно. И после, твоят циганин ще ходи с други циганки. Ти като го видиш с някоя от тях, да не го закачаш. Той си има доста сестри циганки – няма да ходиш да се месиш, ще го оставиш свободен“. После я попитах: „Ти деца имаш ли?“ „Имам, единият е ученик в шести клас, а другото е дете“. Тя каза: „Циганинът иска да ме изпъди“ – за Великден ѝ казал той това. Защо?

Циганинът принадлежи към едно съботянско общество⁴². Попитах я: „Ти защо не стоиш в това общество, там са добри хора, изучават Писанието. Защо не седиш там?“. Тя рече: „Ходих да уча там, но тези хора са лицемери, не ми допадат. Външно са добри, но вътре са лицемери“ – и се пооттеглила. И тогава този брат си намерил друга съботянка, която обикнал. Какво лошо има, че я е обикнал? Казах ѝ: „Той като обича нея, ще обича и тебе. Искаш да я мрази, но като намрази нея, ще намрази и теб. Ти вярваш ли в прераждането? Тази, която той е обикнал, тая циганка е негова сестра от миналото. Той е намерил, че едно време не я е обичал, и сега нека да си покаже любовта. А пък на тебе да ти е радостно – повикай я и я угости; и кажи: „Моето циганче е обикнало своята сестра“. Така ѝ говорих приблизително; казах ѝ: „Слушай ме сега, няма да го напуцаш! Та ти го избра този циганин. Вземи да пееш една песен – и като викнеш, от сутрин до вечер да пееш. Още като си отидеш сега, каквато и песен да е, пей! Готвиш ли, ходиш ли – пей: всички съседни наоколо да знаят, че вкъщи има пеене! Разбра ли ме сега?“ „Разбрах“. Тя ме попита: „Да гойда ли да те слушам?“. Казах ѝ: „То си е твоя работа. Нанекли

са те – сега ще ме слушаш и отпък ще минеш“. Тя каза: „Колко ми е приятно, че той е циганин. Че аз го повдигнах: какъв беше едно време, а аз го издигнах до това място. Ти право казваш, че аз съм царска гъщеря. Хубаво ми каза, Учителю, ще направя така“.

Та казвам сега: ние на Земята сами си създаваме своето нещастие. Ти си образуваш един навик – имаме много такива навизи. Отиваш с двама души приятели, влизаш в един салон, на български наречено кръчма, седнеш и казваш: „Хайде, Иване, Драгане, по една чаша винце!“ Най-първо това винце е безобидно – то в бъчвата мирно седи, но щом влезе в човека, е динамично, не седи мирно и почва да говори. Най-първо почнеш с една чаша, но след 10–15 години и с 40 чаши на ден не можеш да се освободиш – и погледнеш, че си похарчил всичко. И този кръчмар, който ти казваше: „Г-н Иване, какво обичаш?“, сега те изпитва навън, няма уважение и почитание.

Вие искате да бъдете уважавани и почитани. Помнете: ако имаш сила, ще те почитат хората; ако имаш пари, също ще те почитат; ако имаш добър ум и добро сърце, ще те почитат хората; ако имаш здраво тяло, също ще те почитат. Сега някои казват: „Да имаме ум“. Не само ум – не е достатъчен само умът – всичко трябва да има човек. Защото здравето и богатството са синоними. Здравето в духовния свят – това са парите на човека, с които той функционира – така трябва да прежедате. Казваш: „Аз нямам нужда от пари“. Че ако не си здрав, ще бъдеш болен, ще имаш нужда другите хора да ти служат.

Сега говорите за любов: какво подразбирате под думата *любов*? Любовта е научила хората да ядат, любовта е научила хората да пият, да дишат, да чувстват, да мислят, да работят, да ходят, да се обличат. На всички хубави, прекрасни неща, които съществуват в света, любовта ви е научила. А пък на всички лоши работи, които знаете, са ви научили слугините на любовта, понеже и те са доста културни – те са предали онова, което знаят. Та казвам: имайте за Любовта високо разбиране. Ако гой-

де Любовта, тя е, която ще ви подмлади. Ако идва във вас една любов, която не ви подмладява, която не носи радост и сила, каква е тая любов?

Ти вярваш, че Бог е създал света, че всичко е било целесъобразно, логично. Благодарим за логическото, аз не искам само логиката. Ако ми дадат хляб, ще се справя без логиката с хляба; нека да ми дадат пари, аз ще се справя с тях и без логиката; нека да ми дадат къщи, каквото и да е, ще се справя с тях. Логиката в света е една мода: тя е хубава и ще дойде най-после, с нея ще си уредиш живота. Логиката принадлежи на ума – да мислиш по-добре, да можеш да си уредиш живота. Казваме за някого: „Той е религиозен“. Ние си създаваме едно понятие, че трябва да бъдем сериозни, замислени. Ти мислиш върху въпроса ще отидеш ли в Рая, или няма да отидеш. Че аз да ти кажа дали ще идеш в Рая, или не, ще ти кажа как се отива в Рая. Ако постъпиш в гимназията и ако от първи до осми клас се учиш добре и имаш шесторки, аз ще ти кажа, че ще свършиш с отличие и баща ти и майка ти ще се радват; но ако от първата година все двойки и тройки получаваш, никак няма да влезеш в Рая. Ако си бил музикант и на ден свириш по 7–8 часа, ти ще имаш бъдеще – ще даваш концерти и ще те слушат хората; а пък ако свириш по половин час на ден, ще се научиш само да грънкаш на пиано. Гледам, че някой идва до пианото и си движи ръцете по клавишите от единия до другия край, но само това не стига. Някой път ще вземаш секунда, някой път ще вземаш терца, кварта, квинта, септима, ще си кръстосваш ръцете, ще вземаш двойни и тройни ноти, после ще прехвърлиш едната ръка; по някой път при високите ноти едновременно ще свириш и бас.

Казваш: „Аз не съм даровит“. Ти като отиваш на Небето, като влизаш там, при вратата ще ти дадат едно пиано и ще те питат: „Какво си учил да свириш на пиано, я изсвири!“ – и ако не знаеш да свириш, ще те върнат назад. Като отидеш на Небето, ще държиш изпит по рисуване, с бои ще рисуваш. Ще ти дадат едно платно и ако не знаеш да рисуваш, ще те върнат; после ще

те накарат да гържиш една реч – веднага, експромпто! Тук много знаеш, четеш, а пък там без четене една реч ще гържиш. Най-първо ще ти дадат една тема: „Какво ви застава да искате да дойдете на Небето?“. Как ще развиете темата? Трудна тема е тя. Или ще ви дадат тема: „Да обичаш червеите“. Как ще развиеш темата, когато никога не си ги обичал? Не да обичаш хората, но да обичаш червеите – как ще развиете тази тема? Вие гледате един червей в неговата форма и се отвърщавате, но в този червей се крие една бъдеща възможност, която Бог е скрил.

Често вие се лъжете, аз да ви кажа това: често вашето бъдеще зависи някой път от някоя гъсеница; щастие то ви или нещастие то ви зависи от някоя гъсеница. Тази гъсеница я е хванал някой паяк и ти я съжалиш – и я освободиш; и оттам насетне ти тръгне всичко напред. Тая гъсеница се е помолила на Бога за тебе, тя Му е казала: „Господи, понеже той ме избави от едно голямо нещастие, отплати му се“. А пък ти някой път стъпиш на гъсеницата и я смачкаш – и от този ден ти тръгне назад. Та ние, като вървим по земята, градим или своето щастие, или своето нещастие. Ти вървиш по земята и казваш: „Гъсеница!“. Господ я е направил: спри се там при нея, поздрави я и като я погледнеш, да ти стане приятно. Отвори ѝ път: ти си големият брат, а тя – малкият брат; поздрави я и пак си тръгни по пътя. Ако всички хора бяха такива, какъв щеше да бъде светът!

Какво е новото в сегашния културен свят? В Лондон, в Англия са приготвили десет милиона маски; в Германия също са приготвили маски, също и във Франция; и в България има маски. Какво показва това? Ще дойдат през въздуха аероплани и ако не знаете как да употребявате маските, ще дойде вашето нещастие. И в духовния свят сега има маски, има задушливи газове: мислите ли, че вие не си служите със задушливи газове? Ще дойде някоя мисъл, която те души – това не е ли един задушлив газ в твоя ум? Разправяше ми един господин: „Бяха ми оставили на съхранение един ценен пръстен. Тикнал съм го на едно

място. Дојде ми един приятел на гости и като излезе тој, угва ми наум за пръстена. Потърсих го – няма го в кутията. Търсих го и най-после си казах: „Аз никак не съм очаквал, че моят приятел ще задигне този пръстен“. Четири дена все е в ума ми, че моят приятел е задигнал пръстена, и си казвах: „Аз не очаквах това“. Един ден го гледам – на масата е с кутията. И почнах да се срамувам от себе си: три дена мислих, че моят приятел е задигнал пръстена“.

Дојде ти едно голямо нещастие на главата и ти почнеш да обвиняваш Господа и казваш: „Аз какво мислех за Господа, а Той съвсем ме изостави“. Че какво представляват страданията на Земята? Някои страдания представляват изпит върху материал от първо отделение; други – от второ отделение, от първи клас, от втори клас, от трети клас и т.н. Има три матури: като свършиш четирите отделения, ще държиш матура за отделенията; после ще държиш матура за прогимназията – това са друг род страдания; после има гимназиални страдания; най-после дойдеш до университета. Че това са все изпити – когато имаш едно страдание, това е един изпит. Кое е мъчното в страданието? Възможно ли е една майка да остави детето си, което така обича, и изведнъж да се измени? Възможно е тя да остави детето си, но само при едно условие – ако е заминала някъде по работа. Какво лошо има, ако майката е заминала по работа надалече?

Та казвам: ако вие всички бихте мислили така, щяхте ли да имате неразположение? По някой път имате неразположение. Едно неразположение се дължи или на някакво изобилие, което имате, или на някакъв недоимък. Един прост пример. Ти имаш да взимаш пари от някого и те безпокои мисълта, че този, от когото имаш да взимаш пари, не е улеснен и не можеш да ги вземеш. А пак другият пример е този: имаш да даваш. И в единия, и в другия случай се безпокоиш. В единия случай се безпокоиш, че няма да можеш да вземеш парите си и не ще може да си услужиш, а в другия случай се безпокоиш, че не можеш да дадеш парите, които дължиш, и онзи не ще може да

влезе в твоеото положение. Има и други безпокойства – и една млада мома се безпокои. Най-първо тя е имала един свой възлюбен, с когото се е познавала много добре. Обичали са се, пишели са си любовни писма, но един ден влиза в ума ѝ една мисъл: дали я обича той, или не; дали не е обикнал някоя друга. Какво има да се смущава – какво ѝ е на нея, ако той обикне някоя друга? Аз да ѝ поставя въпроса както трябва: ако на мен ми дадат 20 самуна и почна да ги опитвам, най-първо ще избира един самун, който е най-хубав. Къде е погрешката? Единият от 20-те самуна е печен преди 20 дена, вторият – преди 10 дена, третият – преди една седмица и т.н. А пък последният самун е опечен сега. Казват ми: „Защо не избереш онзи, сухия хляб, той е по-здравословен“. Отговарям: „Какво ти здравословен! Зъбите ми са развалени, нямам зъби за сух хляб“. Де е лошото, ако аз избира хубавия хляб?

Каква сметка ще гържим на Господа как Той обича, кому какво е дал. Някой път се месим защо Господ обича някого повече, а някого – по-малко. По кой начин ние мерим любовта, може ли да се премери тя? Отде знаете, че някой вас ви обича повече, а друг обича по-малко? Това са все заблуждения: аз не съм срещнал нито един човек, който да знае дали го обичат, или не. Много мъчна работа е това, това са предположения. Има едно правило, аз да ви го кажа: истинската любов има една черта. Дето вие считате, че могат да ви обичат или не – това е човешко; или да се съмнявате в любовта и да страдате – и това е човешко. В Любовта няма никакво противоречие, Любовта не може да обича едного по-малко, а другото повече. Мога ли аз да обичам ръцете си повече, отколкото краката си? Невъзможно е: всичко онова, което аз нося, еднакво го обичам, само че тези неща, с които си служа повече, са по-дълго пред мен – и като че привидно обичам тях повече и с тях се занимавам. Но един ден и краката са ми потребни, и сърцето ми е необходимо, и ушите, и носът, и всяко мускулче ми е необходимо – всичко това ние еднакво го обичаме.

Ние седим някой път и мислим, че Господ не ни обича. Тези хора, които Бог обича повече, работят повече, а пък тези, които обича по-малко, работят по-малко. Тези, които са по-силни, по-голям товар носят – така седем онзи, великият закон на Битието. Ние си правим известни заключения и казваме: „Мене не ме обичат“. Всеки може да те обича – и вие може да бъдете обичани. Защо ще имате съмнение в някого, да се съмнявате в неговата обич? Мислите ли, че сте пратени на Земята да обичате само един човек? Не, заблуждавате се – вие трябва да обичате всичко онова, което Бог е създал. Но онези хора, които ви правят добро, естествено е, че тях ще ги обичате повече. Това не е пристрастие на любовта от Божествено гледище.

Сега аз ви говоря за тази любов, понеже ако не размишлявате така, вие ще остарееете и най-после ще дойдете до едно място – ще се обезсмисли животът ви и ще се оплаквате. Някой мисли, че като остарее, ще бъде по-близо до Небето. Има стари хора, които изпадат във вдетиняване. Не трябва тогава да остареееш и да ослепеееш, но да прогледаш и да виждаш онзи, красивия свят. Аз не бих желал, не искам да употребя думата *желая*. Каква дума да употребя? Пътят на Любовта е път на живота, пътят на Мъдростта е път на знанието, пътят на Истината е път на свободата. Ти не можеш да живееш, ако не любиш; не можеш да бъдеш учен човек, ако не вървиш по пътя на Мъдростта, ако нямаш светлина; не можеш да бъдеш свободен, ако не живееш в Истината.

Преди години иде един господин при мене, седем ми разправя една своя опитност. Казва ми: „Имам един приятел, намразих го“. Питам: „Защо го намрази?“ „Намразих го по единствената причина, че той обеща да ми помогне, а не ми помогна и ме излъга“. Казах му: „Ако аз ти помогна, ти готов ли си да обикнеш този човек?“ Той ми рече: „Дадох му пари и му заръчах да ми достави една книга по окултни науки от Франция. Той ме излъга, парите изяде и книгата не дойде“. Попитах го: „Каква беше тази книга, ако ти дам тази книга, готов ли си да

го обикнеш? Извинявай, че съм закъснял толкова – аз съм онзи човек. В твоя приятел бях аз и погрешката е моя – сега изправям своята погрешка“. Този човек ми каза: „Той изяде парите, а не ти – как така погрешката е твоя?“. Отговорих му: „Като ти дам тази книга, можеш ли да го обичаш?“. Той каза: „Мога“. Рекох му: „Ако той не беше направил тази погрешка, ти нямаше да гойдеш при мене и нямаше да чуеш това, което сега чу. Той трябваше да направи тази погрешка, за да гойдеш при мен“.

Някой път трябва да отидеш при някой лекар. Има лекари късметлии, а има лекари нещастни, има и лекари кадемлии. И като идеш при този лекар, ще ти тръгне напред; ако отидеш при нещастните лекари, ще ти тръгне назад. Има шивачи, като ти ушият грехи, ще ти тръгне напред; а има шивачи, като ти ушият грехи, ще ти тръгне назад. Има проповедници, като ги слушааш, ще ти тръгне всичко напред; а има други, като ги слушааш, всичко ще ти тръгне назад. Като отиваш някъде, питай себе си: „Отивам ли там, дето ще ми тръгне напред?“. Идете при този лекар, при този адвокат или учител, дето ще ви тръгне напред – навсякъде отивайте там, където ще ви тръгне напред.

Навсякъде отивайте при тези хора, които могат да ви дадат живот, знание и свобода, за тях имайте най-доброто мнение. Това е идеята на Новото учение, с което трябва да се проникнете, за да бъдете силни. Не трябва да бъдете такива баби, да направите тази погрешка, както направиха чехите. Те се въоръжаваха толкова години и не се биха: трябваше да се бият, а отстъпиха. Поне трябваше да се бият – и ако ги завладеят другите, да ги завладеят с бой. Без бой никога да не те владеят – да не стане така, само за една торба ечемик целия си живот да изложиш.

Та казвам сега: вие знаете ли кой е езикът на Бога? В Небето има три езика: езикът на Любовта, езикът на Мъдростта и езикът на Истината – три езика, които трябва да знаете. Питам сега: като отидете в онзи свят, по български ли ще говорите? Поне една дума зна-

ете ли от езика на Любовта – коя е първата дума от езика на Любовта? Аз ви оставям само да мислите, няма да ви кажа коя е първата дума. Майката, като роди детето, му казва една дума – като излезе детето наяве, майка му му казва тази магическа дума и тогава сърцето на детето почва да бие като часовник, то почва да гиша и животът започва да протича през него. Като изкаже майката тази първа дума, детето оживява; ако майката не изкаже тази дума, детето умира.

И човекът живее всеки ден по същия закон. Вие знаете ли по коя единствена причина живеете? По единствената причина, че Онзи, Който ви обича, всеки ден изказва тази дума. Той си помисля за вас и ви казва тази дума на Любовта – и този ден вие живеете. И ако един ден те престанат да изказват тази дума, вие умираете. Понеже днес вие сте тук, тази дума е казана. Това е самата истина: всеки ден, когато ние се явяваме, Бог веднага изпраща тази дума на Любовта. Той погледне към всички и изпраща Своята Любов – и ние, като възприемем Божието мисъл, живеем и в нас настава радост и веселие.

Тогава ти благодари на Бога, че Той те е възкресил; спри се за десет, за петнадесет минути, за половин час – и Му отдай всичката благодарност. Защо ще почнете да се смущавате, че този или онзи не ви обича? Има Един, Който ви обича, Който е направил света. Един ден ще имате един апартамент като Месечината, като Земята, ще имате по един апартамент да живеете. Ще ви дадат цял един свят – толкова широк, че да няма за какво да се карате; всичко направено – като царска работа. И ще живеете като някой ангел, а когато се затъжите, ще си ходите на гости. Има светове, дето хората ще живеят заедно, а има отделни апартаменти, дето човек сам ще живее – така трябва да мислите. Това няма да го проповядвате на другите – мислете върху това, за да има резултат във вас. И тогава да се изправите, да сте радостни и весели – и сутринта като станете, да чуете гласа.

Имаше една Султана, тя носеше своите китки, ходеше с бяла греха, с бял венец – целия свят носеше все на ръцете си. Тя ми разправяше една своя опитност. Като идела от Македония вечерно време, чува един глас: „Султано, спри се!“ „И аз се спрях. Сутринта виждам, че ако бях пристъпила една крачка – има една цяла пропаст. Нещо ми каза: „Спри се!“ – слушам гласа“.

Слушай гласа – когато ти каже отвътре: „Спри се!“, ти се спри. „Но има гъжд.“ Нищо, ти се спри – ако не се спреш, ще изгубиш. Та казвам сега – щом гласът ти говори: „Взemi този път“, взemi го. И на Султана каза гласът: „Взemi този път. Ноцно време не се ходи, трябва да се спреш, да чакаш“ – и тя чакаше. На сутринта гласът ѝ каза: „Взemi този път, този път отива за България“. Считаха я за не толкова умна, но тя беше умна. Питай я: „Защо си мажеш устните?“ – тя си червеше лицето и устата. Каза ми: „Че защо не? Господ ми даде една къща, защо да не я мажа? Момите как мажат къщите си? Поразкопала се е малко – ще я мажа“. Отговорих: „Много умно говориш. Трябва да се мажеш, ти можеш да запалиш сърцето на някой момък“. Какво ще запали, тя беше 60-годишна.

Сега ви говоря на един понятен език: Любовта носи живот. Гледайте да се освободите от всички онези тягости. Някой път седите и роптаете, че това-онова нямате. Радвайте се за онова, което нямате, понеже ще ви се даде; радвайте се и за онова, което имате, защото от него може да дадете – радвайте се за онова, което нямате и което имате. Радвайте се за Любовта, която носи живот за вас; радвайте се за Мъдростта, която носи светлина и знание за вас; радвайте се за Истината, която носи свобода за вас. Желая, като влезете в онзи свят, да ви дадат мъчна тема. Няма да кажете, че сте от Новото учение – само ще трябва да развиете темите, както аз сега развивам една тема пред вас. И като развивам тази тема, аз разрешавам един въпрос. Освецавайте Името Божие вътре във вас, името на Баща си – осветете Името Му. Радвайте се на знанието, което

имате; радвайте се и на свободата, която Бог ви е дал. Като си погледнеш ръцете и лицето, благодари. Всеки ден се оглеждайте и правете малки промени във вас. Не измъчвайте тялото си, но се научете да имате една хубава обхода към краката си, към ръцете си, към ушите си, към очите си, към цялото тяло във всяко едно отношение. Научете се да имате обхода към стомаха си, не му туряйте каквото и да е. Ще му гадеш най-хубавата храна, ще пиеш най-хубавата вода, ще дишаш най-хубавия въздух, ще възприемаш най-хубавите предмети, ще чуеш най-хубавите звуци.

Та учете се да се радвате. И ръцете ви, и краката, и ушите, и устата, и космите ви – всичко да се радва, че има хора, които ходят по пътя на Любовта, на Мъдростта и на Истината, по пътя на живота, знанието и свободата.

Отче наш

2 април 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ДВЕТЕ БЛАГОДАРНОСТИ

Отче наш
Фир-фюр-фен

Ще прочета 15. глава от Исая.

Тук има стари и нови работи. Това е едно предсказание преди хиляди години за някой си народ в Палестина. Може някой път да ви попитат: „Какво ни ползват нас стари работи?“. Действително нас, хората, не ни ползват стари работи – пряко не, но ни докосват. Например едно растение, което си спуща корените в земята, има работа там със стари работи – тези стари листа, изгнили в земята, трябва да му дадат някакъв материал. И ние косвено, като ядем плодовете, се ползваме от старите работи, които са съществували може би преди хиляди години. Старите работи носят добро, носят и зло. Ако отидете при една българска череша или черница, която е посадена на гробищата, много пъти корените на тези растения са извадили соковете на хората, погребани там, извадили са и болестите и са ги изтеглили нагоре.

Четеш една книга – писал е някой автор някакъв си роман, но ти вече заразяваш ума си с една стара каша. Описва той някаква любов, която е била преди сто години – двама души как са се обичали. Описва каква е била любовта преди сто години, някой път ще опише каква е била любовта преди триста години, преди четиристотин, преди хиляда години. Тази любов се е различавала от сегашната. Казват, че любовта е същата. Не, не е същата любов: светлината не е била същата, топлината не е била същата и прочие. Ако нещата бяха същите, както ние мислим, ако любовта беше чиста, ако всичко в света беше чисто, аз се чудя откъде дойде злото, тази каша, в която хората се намират. Казвате: „Ние имаме чисти

мисли, чисти чувства“. Ако вие чисто мислите и чисто чувствате, откъде е този opak характер, който някой път проявявате? Някой път идва в ума ви мисълта да убиете някого, да окрадете, да излъжете някого – даже и у най-чистите от вас. Някой път някой си свива веждите от някоя лоша мисъл, която минава през ума му, или от някое лошо желание. Някой казва: „Аз съм лош човек“. Това нищо не значи – че е лош. Грънчарят може да казва, че не е майстор, че не му струват гърнетата – той ми се изповядва в това. Казвам му: „Научи се да ги правиш хубаво“. Някой казва: „Да си изповядваме греховете“. Какво от това? Научи се да правиш хубави гърнци, пък не хаби и калта; и ако не правиш добри гърнци, хората ще изгубят доверие в тебе. Ти си грехар – научи се да шиеш хубави грехи на хората.

Сега искам да разбирате хубаво. Някой път имате хубави състояния, но те са минутни. Някой път за десет секунди, за една минута сте добри като ангелите, но аз това го обяснявам така – ще ви го приведа и на вас. Всеки човек, който слезе на Земята, се е качил на едно колело, което се върти, и това колело има един диаметър толкова голям, колкото е и този на Земята – 12 хиляди километра. Това колело се върти, аз така си го представям: като се качиш на него, то тая половина, на която се намиращ, се издигне и засегне Небето, издигне се до третото Небе. Това колело се върти доста бързо. Ти като се качиш на него, тази част на колелото, на която се намиращ, като дойде на Небето, ставаш като ангел. Но после колелото слиза, слиза, дойде и засегне долу адските небеса – това, което наричат ад, чистилице; и влизаш в чистилицето и почваш да виждаш нечистотиите там. После слизаш в гъното на ада и тогава искаш да разрушиш целия свят; после пак излизаш от ада и пак си предишният. И се качваш нагоре на Небето и мислиш, че работата се е свършила, но тя не се е свършила. И понеже колелото се завъртва веднъж на 24 часа през Небето и ада и прави цял един кръг, то за 24 часа ще бъдеш и в третото Небе, и на гъното на ада – ще влизаш и ще излизаш.

Турците имат една поговорка: „Кой е церът на това?“ – т.е. коя е разгадката на това, каква е крайната цел на това, какво трябва да се прави? Аз на този турчин бих му задал следния въпрос: какво трябва да направи човек, след като се наяде? Гладният какво трябва да направи? Да се наяде. А какво трябва да направи ситият? Да огладнее. След като се наядеш, има друго зло в наядането. Като си гладен, ти мислиш – гладният човек лоши работи мисли. Ако му дадат хубаво ядене, добър е като ангел; а пък като не му дадат да яде, като прегладнее, той заприличва на някой звяр.

Та казвам сега, че това са малки забележки. Сега ще видим какво говори един от видните пророци – в 15. глава от Исая: „Пророчество заради Моава...“. Пророкът говори тук в името на Господа – Господ се е разсърдил на един народ, който не върши Волята Му. Мислите ли, че ние, които живеем сега, мислите ли, че сегашните народи вършат Волята Божия? Днес, когато много народи са християнски, хората спорят помежду си. Религиозните хора спорят кой вярва по-право в Христа, кое е по-право – гали православието⁴³, католицизма⁴⁴ или евангелизма⁴⁵. Англичаните, които представляват евангелизма, французите, които представляват католицизма, славяните, русите, които представляват православието – всички те се вѝоръжават. Германците представят евангелизма. Питам сега: каква е целта всички тези народи да се вѝоръжават. Вие ще кажете: „Тези народи да не се вѝоръжават“. Какво трябва да правят? Пророкът казва: „Да не грешат“. Философски разгледано, защо е допуснат грехът в света; или защо вие сами по себе си допускате гнева, лошо ли е човек да се гневи? Че ако не се разгневиш, няма да свършиш никаква работа; ако си от миролюбивите, нищо няма да свършиш. Аз не зная дали ще има някой по-миролюбив от един изпосталял кон, на който десет гена не сте му дали нищо и му се броят ребрата. Той прилича на светия – нито хапе, нито рита, едвам крета; няма да те ухапе, няма да те ритне – кротък е той. Но ако речеш да го впрегнеш в каруцата, не се помръдва, казва: „Не е за мен каруцата“.

Някой път някои хора искат да станат светии. Можеш да станеш светия като коня, но няма да бъдеш полезен нито за себе си, нито за другите. Светията ще се гневи, но ще постави гнева си намясто – работа да върши: ще работи намясто и ще бие намясто; ще сече, но намясто ще сече. Каквото правиш, всичко да е намясто: ще говориш, но ще говориш намясто; ще се караш, но намясто ще се караш – да има защо, да не е напразно. Нали някой път сте се карали вечерно време – такъв обичай имат и мъжете, и жените, и бащите, и майките. Бащата седи вкъщи – няма никой там и той вдига врява. Може би някои от вас имат такава опитност. Някой се върне от града, обидил го е друг, а той казва у дома си: „Ще му дам да разбере!“. Или чел е някое писмо и си казва: „Така пише ли се, такава грозно писмо!“. Заканва му се и казва: „Чакай и аз да му напиша, да му надраця едно писмо!“ – и като надраци, туря бомба в писмото. Може да се слагат бомби в писмото и тези бомби се пръскат – всички вие знаете да правите и да слагате бомби.

Скоро дойде при мене един млад брат, който бил ходил при друг един брат. Последният, като му се скарал, турил му всичките имена на животните – направил го и лисица, и магаре, и крава, и вол, и какво ли не го направил. Рекох му: „Какво има, че ти е казал *магаре*?“. Защото той, като ти е казал *магаре*, е оцанал устата си, а пък на тебе ти е оцанал ушите. Ако считаши, че магарето е лошо, той като ти е казал *магаре*, си е изцанал устата. А пък ти като искаше да знаеш какво ще ти каже този брат, магарето влезе в ушите ти, почна да реве – и ти изцанаш ушите си. Този брат ми каза още: „Онзи ме направи на лисица“. Рекох му: „Той си е оцанал устата с лисицата, а пък ти си оцанал ушите си с нея“. Казах му още: „Какво мислиш сега? Ако мислиш да му се разгневиш и да му кажеш много думи, тогава той ще оцана ушите си, а пък ти – устата си“. Говорих му така – говоря му философски, не съм заинтересован. Казвам му: „И ако има грях, като казвам някому *магаре*, аз бих оцанал устата си, а пък той – ушите си“. Ако магарето реве навреме,

това е едно благословение; ако магарето реве ненавреме, това е едно лошо предсказание.

Има времена, когато магарето не реве навреме. То е като часовник: някой път показва точно времето, а пък някой път лъже, с пет минути ще те излъже. И петлите някой път не кукуригат навреме, някой път пеят право. Понякога петелът пропее за хубаво време – като пее след 12 часа – това са първите петли; после пеят в 1 часа, в 2, в 3 часа. Отлично предсказва петелът, но щом пее в 9 часа вечерта или в 10 часа, или в 11 часа вечерта, то ти да се приготвяваш – ще има да стане нещо. Какво ще стане? Той иска да ти каже, че ако отиваш на разходка на планината с леки грехи, така ще те измокри гъждът, че като се върнеш, ще приличаш на мокра kokoшка. Какво лошо има от това, че те е окъпал гъждът? Но може би този гъжд да е студен – и след като те е наквасил, ти не си се преоблякъл и може да те хване някоя пневмония или някоя кашлица, или някое друго заболяване. Ако петелът пее в 11 часа вечерта, той ти казва: „Ако отиваш на планината, гъждът ще бъде студен“ – предсказва ти. Де е лошото в петела, че пее? Този петел знае ли, че времето ще се развали?

Сега аз ще ви попитам нещо. Гледам, някой път, когато младите се ръкуват, искат да видят кой е по-силен – единият стисне повече и другият казва: *олеле!* Питам: защо казва *олеле?* И като каже *олеле*, онзи го пусне. Петелът, когато ще се развали времето, ти казва: *олеле* – и който разбира, ще отпусне ръката. Не мислете, че в петела има някое разсъждение – в него има *олеле*. У него се насъбира една излишна енергия и той като изкукурига, в дадения случай го прави от немай-къде. Насъбрала се е енергия в известна част на мозъка и го безпокои – и като изкукурига, това безпокойствие от мозъка се разпръсква и му полеква; и после като изкукурига отново, пак му олеква. А пък някой път му се насъбира приятна енергия, нали понякога сте имали такава опитност? Разправяше ми една млада госпожа – тя получила една голяма сума и не можела да се събере в къщата си. Изскочила из къщи

у съседите и им казва: „Знаете ли какво ни се случи на нас?“ „Какво?“ „Паднали са ни се 200 хиляди лева!“ – и скача. Това не са хиляда лева, не са две хиляди, а двеста хиляди лева! Отива и при другата съседка – и там скача; после отива при третата съседка и прочие – и се връща, и пак скача. Защо? В двете страни на челото ѝ се настъбира такава енергия, че ако не каже, ще се пукне.

Вие се намирате някой път в положението на онзи бръснар, който бръснел един цар, който имал рога от двете страни. Бръснарите, които бръснели главата му, ги избивали, та хората да не знаят, че той имал рога. Един млад бръснар, който бил много красив, го обръснал добре. Царят го погледнал и бръснарят му казал: „Аз няма да кажа, че имаш рога. И понеже съм млад, ще ти благодаря, ако ме оставиш жив“. Царят му рекъл: „Помни, че ако излезе това нещо, ще ти хвъркне главата!“. Бръснарят търпял цяла година, но не могъл да търпи повече и искал да каже някому. Отишъл на полето, изкопал дупка, дълбока един метър, и извикал вътре: „Царят има рога!“. За беля израснала на това място една свирчовина – бъз. Един овчар минал, направил свирка от свирчовината и засвирил. Свирката казвала: „Царят има рога“. Сега кой е виновен? Не е лошо човек да каже онова, което е придобил, не е лошо и да го задръжи.

Какво ви интересува вас това, което казват пророчите? Тези неща вие сте ги минали. Ти казваи: „Какво е казал Исаяя преди толкоз години? Кой е този Моав?“. Моав⁴⁶ са всички хора материалисти, които искат да уредят живота си тук, на Земята, да живеят щастливо и на стари години, като остаряят, като няма какво да правят, да отидат да служат на Господа. Една млада мома, която иска да уреди живота си, е Моав; една млада майка, която иска да роди деца и да ги отгледа, е Моав. Един мъж, който иска да стане силен и да се въоръжи, е Моав; и един баща, който иска да стане богат, е Моав. Сега всички народи са моавовци: и италианците, и французите, и англичаните, и поляците и българите, и румънците, и германците, и китайците, и американците – няма

някой народ, който да не е Моав. И предсказва пророкът и казва, че младата мома ще изгуби младостта си, богатият ще изгуби богатството си, майката ще изгуби синовете си, бащата ще изгуби богатството си. Тогава, като останат без придобитите блага, какво ще правят? Не е лошо човек да бъде богат, но ако ти изгубиш богатството си, ще бъдеш нещастен. Не е лошо да имаш синове и дъщери, но ако ги изгубиш, това е нещастие; не е лошо да имаш сила, но ако я изгубиш, нещастие е там. Вие имате едно верую, вие вярвате, казвате: „Ние вярваме“. На вашето верую, което сега имате, може ли някой да се осланя? Ако човек не може да се осланя на своите крака, защо му са; ако човек не може да се осланя на своите ръце, защо му са; и ако човек не може да се осланя на своите очи или уши, защо му са? Ако в гадения случай очите ми не могат да ми помогнат, защо ми са?

Сега аз искам да ви наведа на следната мисъл: вие имате доста насъбрани богатства, но между тия богати работи много опитности нищо не струват. Трябва да бъдете като един рудничар – да турите всичко във висока пещ и да го стопите – и да остане само ценният метал. Когато един български розопроизводител свари 3000 килограма розови листа, колко масло изважда? Изважда само един килограм масло. Питам: три хиляди килограма розови листа знаете ли колко място заемат, а пък един килограм масло заема толкова малко място, лесно се манипулира с него. Та казвам: хубавите неща трябва да заемат малко място. За това, което заема голямо място, се изразходва много, изразходват се големи сили; а за неща, които заемат малко място, се изразходва по-малко енергия. Погрешката в сегашния живот къде сега? Погрешката в сегашния живот на всички хора е, че те изразходват повече енергия, отколкото трябва, а пък нестият времето. Две неща са ни гадени: време и сила. Време имаме в изобилие, то не зависи от нас, а пък силата зависи от нас, силата ние трябва да я придобием отнякъде. Времето ни се дава даром, а пък за силата трябва да работиш, за да я придобиеш. И ако изразходваш безразборно своята сила и нестиш времето, ти си на крив път.

Да кажем, че някой тръгне да отиде на Черни връх и иска да стигне за един час. Знаете ли колко сила ще изразходва? И като отиде за един час на Черни връх, какво ще спечели? Нищо – той ще изгуби. А пък нека да му дадем цял ден – от сутринта до вечерта да отиде на Черни връх и да изразходва най-малко сила, за да спести енергиите си. Та когато искате да станете богати, вие губите вашите енергии; когато искате да станете много учени хора, когато искате да станете изведнъж, за 10–15 години учени, вие губите вашата енергия. Аз ще ви определя така: за да станете такава дете, каквото трябва, едно прилично дете, на вас ви трябвават 25 хиляди години да живеете – така ще станете едно дете на свят. За да станете на средна възраст – на 14 години, трябвават ви още 25 хиляди години; за да станете на 21 години, трябвават ви още 25 хиляди години; за да станете на 45 години, трябвават ви още 25 хиляди години; а за да станете на 120 години, колко ви трябвават? Трябвават ви милиони години! За едно дете казват: „То е дете на една година“. Ако всяка година умножите по 25 хиляди, вие ще намерите едно число.

Старият каква опитност има вече? Той е преживял един дълъг период, едно продължително време и има вече знание. Но през това време той трябва да е изразходвал малко енергия, защото цом изразходвате излишна енергия, вие губите. Никога не губете енергиите си напразно! Вие се безпокуете какво ще стане с вас. Мислите ли, че Господ, Който е създал света, не е обмислил всичко добре? Бог, преди да създаде света, е мислил. Знаете ли колко е мислил? Приблизително едно число с 30 нули; хайде да го намалим малко, че е много – с 15 нули. Той сам е мислил с всичките подробности как да направи света и да предвиди всички възможности за всяко едно същество. Като те тури в едни условия, във втори, в трети, Бог е мислил как ще прекараш първата година, втората и прочие. Но Той е мислил не само върху годините, но и върху месеците; и не само върху месеците, но и върху седмиците, и върху дните, и върху часовете, минутите, секундите и

терците. И всичко това Бог го е предвидил – и като е направил плана, Той е създал света. А вие седите, мислите да коригирате света и казвате със своя слаб ум: „Чакай да си изправя работите“. Остане ли вие да си оправите работите, отиде конят в реката! Вие искате да коригирате туй, което Бог е обмислил. Остане ли ти, който си ученик в гимназията, да поправиш гимназиалните учебници по математика, това е празна работа; или да поправиш университетските ръководства. Ако трябва да ги поправиш, тогава напусни този университет. Ако трябва да живеем в един свят, който трябва да поправим, то напусни този свят. И ако живеем в една религия, която трябва да поправим, то ти я напусни. И ако живеем в едно учение, което трябва да поправим сега, то ти го напусни. Ние трябва да живеем в едно учение, което сега трябва да се проучи.

На вас ще ви предам онзи пример за една млада мома, която се влюбила в млад момък, харесала го. Той бил от високо произхождение. И почнала момата да му разправя за своята прабаба – като била млада тя, как се влюбила. После му разказвала за своя праядо – като бил млад, как той се влюбил. После разправяла за дядо си, за баба си; после почнала да разправя за майка си, как, като била млада, намерила баща ѝ. После разказвала за баща си, как той намерил майка ѝ. Онзи казал: „Разбрах, но разкажи ми и за себе си“. Тя отговорила: „Не мога да разказвам за себе си, понеже още не е станало“. Ние ще разправяме как са живели хората в миналото. Казваме, че така е живял апостол Павел, че така е правил и прочие. Хубаво: баща ти и майка ти така са казвали, но ти какво казваш сега? Три неща се изискват: трябва да се пречисти човешкият ум от всички отклонения на мисълта. В ума на човека има много пукнатини, в които влизат много утайки. Сега ако ви попитам така: „Възможно ли е една овца да изяде един вълк?“, ще отговорите: „Невъзможно е!“ „Възможно ли е един вълк да изяде една овца?“ „Възможно е!“ Но аз казвам: възможно е една овца да изяде един вълк и е възможно един вълк да изяде една овца. При какви условия?

Една овца изяжда една баница, направена от вълк, а един вълк не изяжда баница, направена от овца. Да ви обясня сега: един вълк яде овца, но не яде баница, направена от овца; и една овца не яде вълк, но яде баница, направена от вълк. Когато вълкът умре, от него направят баница – израсне трева, дето е умрял; и овцата, като отиде там, казва: „Чакай да го изям този, който едно време ме е ял!“ – и много сладка е тая трева. Но ако една овца умре и на мястото ѝ изникне трева, вълкът казва: „Аз не ям това!“.

Та някои от вас има, които сте овци – вълци не ядете. Аз съм напълно съгласен с това, но баница, направена от вълк, ядете. И от това се откажете: истинската овца, като помирише баницата, направена от вълк, трябва да каже: „Тази баница не е за мене“. Тя е правоверната овца. А ако отиде вълкът и помирише баницата, направена от овца – тревата, той казва: „Аз се отказвам да ям овце, овца баница не ям“. Той не яде овца баница, но като намери овца, я изяжда. Овцата не яде вълк, но яде вълча баница. Кой е на правата страна? И двамата са на правата и на кривата страна. Вълкът е на кривата страна, когато не яде баница от овца, а пък яде овце; и овцата е крива, когато яде баница, вълча баница.

Сега коя е мисълта ми? Не е въпрос до поправянето – няма какво да се поправя. Ако някой ви донесе едно изкривено желязо, вие трябва да го поправите. Защо ще се ангажирате? Ако на вас ви донесат една стомна, направена не на свят, вие ли ще я поправите? Занеси я на грънчаря тази стомна. Ще кажете: „Не съм аз, който трябва да я поправя“. Толкова е знаел човекът! Ти трябва да вземеш някоя по-хубава стомна, и то от някой умен грънчар. Често идват и ми носят грънци: имам доста грънци, имам един цял склад от грънци и чаши. Аз подразбирам под туй следното. Някой е обидил някого и ми носи обидата. „Нарекоха ме магаре“ – казва той; и пита: „Право ли е, дето ме обиди?“. Друг ми носи една лисица, а трети дошъл, че ми казва: „Аз видях, че един брат целуна една сестра. Има ли право да я целува?“. Това

е негова работа – аз не съм авторитет, че я е целунал. Когато два клона ги е увил вятърът, та са се целунали, кой е виновен? Този брат и тази сестра са на дървото, огънал ги е вятърът и са се целунали.

Аз считам една целувка за права само тогава, когато мъжът е мислил 120 години за нея. За мен това е целувка – сто и двадесет години да е мислил, от детинство, и на стара възраст да каже: „Трябва да целуна бабата“. И като я целуне, аз казвам: „Тази целувка е от Бога!“. На 120 години като целунеш, туй е от Бога – това е мярката. Щом си я целунал по-рано, не е добре: не че не е добре, но не е обмислена работата; а ти 120 години като мислиш и като я целунеш, като мед ще ти дойде. Сега никои пред вас не е развил така този предмет. Вие искате да имате една мярка. Сто и двадесет години трябва да мислиш за една Божествена целувка, докато я целунеш. Този дядо като целуне старата баба, знаете ли какво ще стане тогава? Тя ще се подмлади – бабата ще стане като ангел, всичките ѝ бръчки ще изчезнат. А тя като целуне дядото, и той ще се подмлади, и двамата ще се презърнат. Там, дето има подмладяване, целувката е намясто; а там пък, дето има остаряване, целувката не е осмислена. Всички Божествени целувки подмладяват, дават сила и носят Божественото; а пък всички целувки, които не са осмислени, носят загуба за себе си.

Аз разглеждам въпроса много обективно: всяко нещо, което подмладява, усилва човешкия ум. Всяко нещо, което усилва човешкото сърце, всяко нещо, което внася здраве, иде от Бога; а пък всяко нещо, което разслабва тялото, което разслабва човешкото сърце и човешкия ум, то иде от хората. Та казвам сега: искам вие, хората от Новото учение, да се съвземете и да имаме образци – аз бих желал вие да бъдете образци. Вие по няколко пъти на ден се целувате и казвате: „Това е от Бога“. Аз бих желал, като целунете някого, той да се подмлади; а пък сега виждам, че след като сте се целунали, онзи е остарял, пъшка и охка. Една целувка – това е нещо умствено; но най-първо то принадлежи на сърцето. Целувките са актив на душа-

та, но за да се извърши този акт, и сърцето, и умът, и духът вземат участие. Това е един акт, който трябва да се извърши: целувката е като изгрева на Слънцето. Но ако тази целувка изгрее, когато хоризонтът е помрачен с влага и Слънцето не се вижда, тогава светлите лъчи на тази целувка не достигат до човешката гуша. Та казвам: за всичко онова, което мислим, чувстваме и постъпваме, ние в себе си трябва да чувстваме неговата цена.

Мене ми разправяше един господин такъв случай: само един пример имам, но той е действителен пример. Някой си обичал някого, но бил много внимателен. Един млад брат обичал една млада сестра, но той никога не давал вид, че я обича – като брат се държал, без никакви целувки. Обаче един ден тя се простудила, легнала болна и била на умирање. Веднъж тя заспала и той дошъл до нея и я целунал по лицето – допрял си устата до нея, погледнал я и си заминал. Тя не знаела, че той я е целунал, но като се събудила, болестта изчезнала от нея. Той разправя това: на другия ден вижда, че тя е здрава, и се зарадва. Казал си: „Хубаво стана, че я целунах“. И ако тя беше се разболяла повече след целувката и ако беше умряла, той щеше да си даде утехата: „Поне последния път я целунах!“.

Всяка целувка трябва да бъде начало на нов, Божествен живот – целувката подрабзира начало на един нов Божествен живот. Има целувки, които са начало на живота; има целувки, които са крайт на живота. Два вида целувки има: има целувки, които приличат на нажежено желязо, че като те целунат, мястото съвсем изгори; има целувки – като те целунат, ти като цвете ще израснеш и ще цъфнеш. Има умствена целувка, има физическа целувка, има и целувка на сърцето – три вида целувки има. Някой казва, че не е целувал. Вечерно време, като седи в стаята си, той прегръща умствено някого и умствено го целува – създава си разни форми. Ние не сме свободни: хубавите и лошите работи чрез ума се разпространяват, чрез мисълта. Мисълта трябва да бъде чиста: трябва да знаем, че ние сме художници, които работим – и каквото мислиш,

чувстваш и постъпваш, това е работата на художника. И когато дойде невидимият свят, като професор ще ти покаже къде си направил погрешка. Или си писател, архитект: ще дойде някой и ще ти покаже къде си направил погрешка, къде запетаята и други препинателни знаци не са намясто – и ще се коригираш.

Аз казах на младите в какво сеги мярката на една постъпка, на правата постъпка. Ако ти не знаеш как да направиш първата стъпка, няма да имаш правилна мярка. Всяка една първа стъпка е една мярка, първият поглед е една мярка, първото ти внимание на ухото е една мярка. Как си поставил ухото си, това е една мярка; как си поставил очите си, това е една мярка. Онзи, комуто говориш, ако гледа към земята, той няма права мярка. Майката говори на детето и това дете гледа към земята – то не може да възприеме, няма правата мярка. Ако ти разсъждаваш в себе си и намиращ, че една твоя постъпка е права или крива, в дадения случай не си на правата страна. Мислите ли, че ако някой ви даде известна сума, за да я дадете някому, и вие задържите един лев и после му кажете: „Изгубих единия лев, ще ме извините“ – мислите ли, че това няма да има големи последствия? Ти си задържал лева, похарчил си го – и даваш 29 лева вместо 30. Погрешката не е голяма, задържал си един лев, колкото загубил си търкал обувката си, но това право ли е? Не е право, защото щом задържиш един лев, можеш да задържиш и десет лева, и сто лева, и хиляда лева, и един милион.

Та казвам сега: вие имате добрите желания. Да допуснем, че някога сте обидени от някого – искате да отидете при този човек. Идете, намерете някой човек, който е паднал, и му говорете най-сладко, кажете му как трябва да се изправи. Защото онзи, който ви е обидил, е направил една погрешка, а пък вие ще отидете при онзи, падналия, и ще му кажете как да се изправи, иначе по стария начин цял ден ще го хукате по всички педагогически правила. Ако един съвременен брат, мъж, който е женен, отиде при една друга паднала сестра, за да я по-

прави, жена му какво ще каже? „Ха, ходи той да търси жени!“ Едно нещо не харесвам във вас, старите сестри, нещо много изопачено; и едно нещо във вас, старите братя не харесвам – имате много изопачени умове. Аз се чудя толкова години на изопачеността на хората.

Сега това не е само в нашия век – и във всичките векове, и за в бъдеще ще съществува. Изопачаване съществува и в първото Небе, и във второто Небе, даже и в третото Небе. Там ако един ангел си позволи една нечиста мисъл и един светия си позволи това, за хиляди години изчезват от Небето – хиляди години им трябва, за да изправят това; а хиляди години – това е един Божествен ден. Ако на ден допускате десет погрешки, знаете ли къде ще отидете? Ще отидете в чистилището за десет хиляди години. Ако направите десет погрешки, ще ви трябва най-малко десет хиляди години, за да ги изчистите и да влезете в Божествения свят. Че как ще се съкратят тези десет хиляди години? Може да се съкрати този период – процесът за изправяне на една погрешка може да се съкрати чрез усилване на страданията. Някои казват, че Христос е изкупил греха на хората, че 30 години Той е носил греховете на хората. Той е изкупил греховете, но с интензивни страдания – тия страдания бяха толкова интензивни, от Него излезе толкова енергия, чрез която да може да заличи всички тези престъпления, които съществуваха. Та казвам защо страдате, когато вие някой път страдате интензивно? За да изгладите или някоя ваша погрешка, направена в миналото, или погрешка на някой ваш близен – на баща ви, майка ви, дядо ви, пра-дядо ви. Казват: „Много страдам, ще се пукна!“. Ще се пукнеш, как не – трябва да се поправи една погрешка!

Та не се обезсърчавайте: ако изтърпите страданията с благородство, вие заличавате онова, лошото в миналото. Ако някой път ви дойде една радост, като че се намирате на Небето, то във вас тогава цъфти хубавото, Божественото, което сте проявили в миналото – сега опитвате благостта на това, което сте направили в миналото. Радостите са за доброто, което сте направили, а страданията са за онова зло, което сте направили

или вие, или вашите близки. Та всички сте събрани, за да се изправи миналото. И понеже сме в края на века, погрешките, които сега се изправят, са изправени; а пък които не се изправят, дълги години ще ви отнеме, за да ги изправите – по друг начин вече. Та казвам: освободете се от този краен материализъм, не изправяйте живота си, както вие мислите – по човешки; не мислете, че ще можете да изправите живота си по човешки начин.

Помнете три неща: животът без любов не може да се изправи; умът без знание, без светлина не може да се изправи; сърцето без топлина и без добри чувства не може да се изправи. Та като ви говоря за чисто сърце, имам предвид следното: чистото сърце е това, което изправя погрешките на сърцето; силната воля е, която изправя постъпката. Любовта е, която ще изправи живота ви; Мъдростта е, която ще изправи ума ви; Истината е, която ще изправи човешката воля. Това са три неща, гръжете ги в себе си – те да ви бъдат като мярка. Не се безпокойте, като направите една погрешка – ще признаете тази погрешка. Но не да се разкайваш: благодари на Бога, че си я направил; и благодари на Бога, че си я изправил – това е геройство! Благодари на Бога, че си направил погрешката, за да познаеш какъв си; и благодари на Бога, че си изправил погрешката. Бог иска да благодарим, когато направим погрешка и когато я изправим, а пък ние искаме да Го изобличаваме; като идем при Него, казваме: „Защо допусна това наше прегрешение?“. Не, не, ще кажеш не „защо допусна“, но: „Благодаря Ти, Господи!“. А пък като изправиш погрешката, пак ще кажеш: „Благодаря Ти, Господи!“.

Другото може да го забравите, но да остане следното: Любовта не забравяйте, Мъдростта не забравяйте, Истината и Благодарността не забравяйте! Това са четирите неща, които не трябва да забравяте: Любовта, Мъдростта, Истината и Благодарността.

Отче наш

16 април 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЕСТЕСТВЕНАТА СРЕДА НА ЧОВЕШКАТА ДУША

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 25. глава от Евангелието на Матей.

Духът Божий

Някои работи са мъчни за разбиране – има много тълкувания върху тая глава. Някои искат да знаят какво е тълкуванието ѝ. Ние в сегашния век не се нуждаем от тълкуване. Гладният не се нуждае от никакви тълкувания върху това, какво нещо е гладът – той се нуждае от хляб, от нищо повече. Да му разправяш какво нещо е гладът, как се образува, защо е дошъл – това не е на мястото си. Някои казват: „Изтълкувай ни тази притча“. Питат едного: „Каж ми защо изгуби имането си?“. Онзи го тълкува така: „Защото е бил невнимателен“. И какво е спечелил?

В какво седи ценността на един човек в света, в обикновения живот? В какво седи ценността на един певец? В гласа му: той трябва да пее, а не само да мисли, че знае да пее, не само да мисли, че е даровит. Хората искат в дадения случай да пее, и то да пее хубаво. А в какво седи ценността на един архитект, на един инженер? Да знае да построи нещо. В какво седи ценността на един дребар? Да знае да скрои и да ушие добре дрехите. В какво седи ценността на една майка? Да знае добре да роди децата, здрави да ги ражда, а не болни. В какво седи ценността на един учител? Да знае добре да предаде на учениците знанието. Често някои ме питат:

„Как мислите, аз успял ли съм?“. Е, как се ценят успехът? В света има две неща несъобразни: не е добре да вземеш лошия човек и да го сложиш на светлина. Тогава ти ще го поставиш на поругание, понеже всичките му престъпления ще станат ясни. И не е добре да туриш праведния на тъмнина, понеже добрите му страни ще останат скрити. Сложи престъпния в тъмнина и праведния в светлина.

Думата *престъпник* в българския език има двояко значение. Казваме *простъпулник* – детето прави едно престъпване, прави една крачка и родителите дават угощение, че е направило крачка, че е проходило. А един човек като проходи, правят го престъпник – в този случай на тая дума дават отрицателно значение според тълкуването на закона. Това двояко значение на тая дума има прилика с двоякото значение на турската дума *юз*. В турски език тая дума значи *лица*, значи и *сто*. Та някой отишъл при един турски мирови съдия да разгледа едно свое дело и му казал: „Аз скоро ще имам едно дело при вас. Ще дойда и като ти кажа: „Гледай лицето ми“, ще знаеш, че трябва да помогнеш да ми се оправят работите“. Той му дава една турска лира – 100 лева. Като му каже: „Погледни лицето ми“, другите ще разберат: „Погледни главата ми“, а пък съдията да разбере, че трябва да помисли за стоте лева, които е получил. Този съдия бил с брада, нашите съдии сега са с обръснати бради. Тогава мислели, че ако човек е с брада, по се хваща онава, което казва, а ако е без брада, не се хваща – таква е било понятието тогава в турско време. След този човек при съдията идва и другият. Първият завежда делото, а вторият е, когото съдят. Последният казва: „Господин съдия, даден съм под съд“. Дава му две турски лири и му казва: „Като ти кажа: „Погледни ме два пъти по лицето“, ще си припомниш, че съм ти дал тези 200 лева – и ще гледаш да решиш в моя полза“. С тези пари той също искал да подкупи съдията. Започва делото. Първият казал: „Господин съдия, лицето ми гледай!“. Съдията му казал: „Синко, ще гледам лицето ти, но какво да правя с този с двете лица?“.

Обяснението на този пример е такъв: всякога ние имаме една идея, която е раздвоена в нашия ум. Имаме едно положение, че искаме да живеем добре – това е вложено във всеки човек. Но има една идея, която раздвоява човешкия ум – в него има една възможност за раздвояване. В това раздвояване човек губи своята сила. Раздвоиш се дали да отидеш на екскурзия, или не. Гледаш, че времето е облачно: ако си уверен, че времето ще бъде хубаво, ще отидеш; но гледаш, че може да има гръжд, и казваш: „Няма да отида на екскурзия“.

Сега вие гръждте в ума си, че Природата не обича еднообразие, че с това знание, което сте имали вчера, днес не можете да си служите. Ще кажете: „Защо да не може да си служи с вчерашния хляб?“. В Божествения закон пише: „Има хляб за всеки ден“. Всеки ден – нов хляб. Ала вие ще попитате: „Но това Слово, което преди хиляди години е казал Христос?“. Словото не е в Библията: ти като я четеш, Словото ще дойде отпосле, отвътре; тук са само символи, а пък Словото ще дойде в подобен случай. Като прочетете това Слово, какво ще научите при такова буквално разбиране? Хората четат две хиляди години Библията и гладни ходят, не са я разбрали.

Аз уподобявам това буквално разбиране на Словото на следното: както когато се напише *хляб* на хартия – нали рисуват на хартия хляб, самун, дават му форма, цвят и прочее. Ако Библията беше написана все с такива символи и ги четете, от този хляб какво щяхте да вземете? Ако бяха нарисувани круши, череши, грозде, ябълки, най-хубавите направени баници, и вие четете и се ползвате от Словото с това буквално разбиране, какво ще добиете? Това е буквално разбиране на Писанието. Някой казва: „Аз съм чел Писанието, зная Библията, зная в едн-кой си стих какво е писано, зная, че в един стих пише: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“. Един ми казва: „Аз съм пътят, истината и животът“. Питам го: „Ти ли си пътят, истината и животът?! Никакъв път не си... Че колко хора са минали по тебе? Знаеш ли какво говориш – колко коли, колко автомобили са минали по теб, колко

мостове има построени върху тебе?“. После той казва: „Аз съм истината“. Питам го: „Че на колко хора си дал свобода?“. Като каже някой, че е истина, трябва да даде свобода на всички, които ходят при него. Ти казваш: „Аз съм животът“. На колко хора си дал живот? Ти си казал така, но най-първо го направи на себе си – стани път за себе си. Трябва да можеш да даваш живот и свобода на себе си.

Някой ген ти си дряхнал. Вие разглеждали ли сте въпроса от какво се явява една скръб? Някой път казвате една дума и след това ви потекат сълзи от очите; или някой път ви кажат една дума, че ви жегне това и за десет години не може да я забравите. Кои са причините? Има едно ново схващане на онзи Божествен живот, който сега се изявява. Най-първо тези, които вървят в пътя на Божественото учение, трябва да минат един път на дисциплина, една опитна наука. Вие ходили ли сте да видите как се приготвява якото желязо – стоманата? Колко пъти трябва да я нагорещят и после да я турят в студена вода, за да се кали. Знаете ли пръстта колко пъти трябва да се пресее, за да се направи от нея един добър съг? И знаете ли онзи, който участва в някоя опера, колко безсънни ноци е прекарал да учи и да пее? Да заучиш една цяла опера не е лесна работа – с всичките му потънкости, с всичката дикция, с всичката възискателност.

Ние казваме: „Това е светска работа“, но туй е неразбиране. Всички незаучени работи са светски, а пък всички хубаво заучени работи са духовни. Ти ще заучиш една опера както трябва – това е духовно нещо; но ако не можеш да я заучиш, то е светско. Ако можеш да заучиш религиозния живот както трябва, това е духовно, а пък ако не можеш да го заучиш, то е светско. Ако се обличаш както трябва, с хубави дрехи, това е духовно, а пък ако не знаеш как да се облечеш, то е светско. Аз така тълкувам нещата. Гледам, някой се е облякъл, но не знае как да тури нещата: сложил е бяла рокля, черна шамия на главата и бяла връзка. Хубаво е, не е лошо, но

защо е сложил черната шамия на главата? Черното гържи по-топло. На краката черни чорапи – горе-долу разбирам, но защо черна шамия на главата и бяла връзка на врата? Главата не се нуждае от черната шамия: щом краката имат черни чорапи, главата трябва да има нещо бяло. А пък на врата онзи е турил бяло: на врата не трябва да се слага ни най-малко бяло, а червено или синьо. Трябва да има едно съчетание на краските. Ако знаете какви грехи да носите, ще бъдете здрави; ако знаете какви цветове да носите, вие ще се лекувате.

Един български свещеник ми разправяше какво правил на млади години: „Имах един навик – отгоре носех черно расо, а отвътре – червена антерия“. И когато го гледаш – отвън е черен, а пък отвътре – червен. Питат го: „Дядо попе, защо носиш тази антерия?“ „Искам да живея.“ „А защо носиш черното?“ „А пък черното го нося, за да не ме гледат хората“. Само той знае, че под черното носи червено, и казва: „Като мисля за червеното, като нося червената антерия, всякога се усещам здрав“.

Това, което ни смущава, е обикновеното неразбиране на живота. Някой път ние ставаме учители на Духа Божий, който живее в нас. Искаме да дадем съвети на Господа, коригираме Го, казваме Му: „Не по този, а по друг начин“ – и тогава влизаме в едно стълкновение със себе си. Седиш ти и си недоволен от своя живот. Че кой е причината, защо си недоволен? Ти искаш да бъдеш богат. Хубаво е това желание да бъдеш богат, но знаеш ли колко нещастие ще донесе твоеото богатство? Най-първо, като си богат, твоите слуги ще те крадат, понеже има какво да крадат; ако си сиромаш и си имаш слуги, те няма да те крадат, понеже няма какво да открадат. Ако си учен човек и имаш книги в библиотеката си, това е пак богатство: твоите слуги пак ще те крадат, пак ще видиш, че е изчезнала някоя и друга книга. Те си имат интерес – задигнал е някой хубавата книга и я е продал.

Та казвам: богатството ще ти създаде ред неприятности. Ако си богат, ти трябва да бъдеш много умен човек, за да знаеш как да употребиш богатството си.

Богатството е известна сила – и ако не знаеш как да го употребиш, ще си създадеш нещастие в живота. Даже твоите приятели, като влязат в къщата ти и после излязат, ще почнеш да ги подозираш, че са задигнали нещо – ти няма да мислиш хубаво за тях. Та някой път аз ви гледам, че и вие сте много богати; гледам, че сте много богати, защото щом влиза някой при вас, казвате: „Задигна ми той нещо“. И при това идват при мене и ми се оплакват. Чудни хора сте, че нали сте бедни?! Идват у вас някои и вие ги подозирате, че са задигнали нещо: от бедния какво ще задигнат?

На вас като на ученици лично не говоря, под *вас* разбирам целия свят. Кое е правото в света? Правото в света е това, което едновременно е добро за вас и за другите, не само за вашия род. От гледището на вълците това, което е добро за един вълк, е добро и за другите вълци. Това е така, но туй, което е добро за вълците, не е добро за овците. Следователно онова, което прави вълкът, е добро за неговия род, но не е добро за овците. Ще кажете: „Че овцата минава за чиста и праведна“. Така е, но по отношение на тревата и тя погазва тревата, и тя не е толкова чиста, и тя прави това, което не трябва. Какво трябва да прави тогава овцата? Овцата, като яде трева, не благодари на Бога – там е нейната погрешка. Всички хора днес правят същото нещо – вие ядете и не благодарите. Като седнете, ще благодарите на Бога, ще четете една молитва: „Няма Любов като Божията Любов“ (три пъти). И свършено – казвате: „Прочетохме молитвата“. Не, това е само един символ. Ти като ядеш, в това трябва да присъства твоето съзнание – да благодариш, понеже в дадения случай Божествените енергии чрез хляба ще влязат в теб. Ако твоя ум го гържиш буден, Божественото, което е скрито в хляба, ще се влее в тебе. Като ядеш и благодариш на Бога, ти ще станеш по-умен и по-силен в дадения случай и ще добиеш повече живот. А ти ядеш и си недоволен, казваш: „Този хляб не струва!“. И като кажеш, че не струва хлябът, хлябът става точно такъв, какъвто ти го мислиш.

Та казвам: трябва ви една опитност. Ще каже някой: „Ние с храненето ли ще започнем?“. Че първата наука в света е започнала с яденето, ние сме още в яденето. Тогава ще ви приведа един пример: прегрешението в света е започнало с първото ядене. Сегашното готвене жената го въведе, понеже искаше да угоди на Адам – и един ден искаше да намери из градината плодове да му готви много хубаво, че той да се учуди от готвеното. И отиде при едно дърво, дето имаше един голям готвач, който ѝ каза: „От това дърво като приготвиш на мъжа си, ще му светне лицето и ще те обича така, както никога не те е обичал“. Аз разглеждам това по моему – както аз го тълкувам, е по-право, отколкото както го тълкуват другите. Но онзи, който разказваше това меню за готвенето, знаеше попарата на тази работа – този готвач внесе една лъжа в тая работа.

Сега къде е погрешката? Желанието на Ева да готви беше много хубаво, но тя не разбираше, не знаеше дали ще стане от това едно добро ядене. Че ако аз на вас ви готвя едно ядене от глисти, от големи глисти, какво ще стане? Разправят ми за един българин, който се върнал от странство – от Швейцария. Той казва: „Културни хора са швейцарците!“. В швейцарското сирене обаче има червейчета – и като ги гледаш, ще отреже някой с червейчетата и ще го яде. Та българинът в това отношение е по-културен – той като види червей в сиренето, хвърля това сирене, обаче швейцарецът взема и червейчетата, и сиренето. В сегашния живот сиренето с червейчета по швейцарски струва пари. И в религиозните учения като има червейчета, струва скъпо.

Вие влизате в един свят, дето ще има опити, а не е важно само в какво вярвате – то си остава за ваша сметка. За вас важи онова, каквото има да пренесете. В какво седи смисълът на тази притча за талантите⁴⁷, които господарят дал на тези слуги⁴⁸? Достойнството на тези слуги седеше в това, което припечелиха, а не в това, което им е дал. Единият е припечелил – значи мислил е, работил е. И господарят му каза: „Добрий и верний рабе,

на малкото си бил верен, над много ще те поставя!“. И на втория слуга каза нещо подобно. И най-после дошъл третият слуга, който взел един талант. Тези с единия талант кои са? Те са всички онези, които се боят да не съгрешат. Той иска да направи нещо, но се бои да не съгреси и не го прави: не е съгрешил, но и нищо не е направил.

Да седиш и да се страхуваш, че можеш да съгресиш – това е неразбиране на живота. Ти щом намислиш нещо, направи го, защото макар и да не можеш да го направиш, както трябва, все-таки ще придобиеш повече, отколкото ако не се упражняваш. Че ако онзи, който е почнал за първи път да пише, каже: „Да не би да съгреша, да направя някоя погрешка в буквите или в правописа“, тогава как ще научи езика? Той може да направи хиляди погрешки, но с тях ще се научи хубаво да пише и да говори. Та по-добре е да направим погрешки и да научим нещо, отколкото да не направим погрешки и нищо да не научим. Като срещнете едного, който прави погрешки, кажете му: „Братко, ти много работи ще постигнеш“. Който върши, който прави нещо, той и ще постигне нещо. Аз намирам нещо добро в хората от света, похвалявам ги – те работят. И тези хора ще постигнат много – за в бъдеще ще бъдат на първо място. Те построяват цели квартали, линии, градини и прочие, а пък духовният човек казва: „Аз съм добър“. Не зная в какво седи тяхната духовност.

Слушал съм много евангелски проповедници, които са казвали, че са чели много пъти Библията. Веднъж ми привеждат за пример една американка, която чела 90 пъти Библията. Значи тя е живяла повече от 90 години и всяка година я е прочитала по един път – и лицето ѝ било вече подобро. Това е вярно, но питам: „Ако 90 пъти прочетеш Библията, какво ще придобиеш? Ако четеш *Отче наш* 90 пъти, какво ще придобиеш от него? Ти можеш да го прочеташ през целия си живот и това все ще те ползва нещо. Но ако се спреш върху първата дума – *Отче наш* – ще се намериш в положението на онзи евангелски проповедник, който имал обичай да ходи и да

търси едно бедно дете. Той искал да изпълни Христовия закон и затова всяка неделя довеждал по едно бедно дете вкъщи да яде с него. И понеже изпълнявал точно закона, преди да ядат, трябвало е да прочетат *Отче наш*. Всяка неделя правел така.

Един ден той извиква едно бедно дете от улицата. Преди да седнат, коленичат – по евангелски трябва да се коленичи. Той казва: *Отче наш*, и детето казва *Отче наш*. Той казва: „Който си на небесата“, а пък детето не казва нищо. Проповедникът казва: „Да се свети Името Ти“, детето пак мълчи. Проповедникът му казва: „Няма да ти дам да ядеш“. Детето мълчи, разсъждава и пита: „Истина ли говориш, че Бог е наш Баща, наш Отец?“. Проповедникът му отговаря: „Че така е казано, така е!“. Детето попитало: „Как е станало, че този, нашият Баща, тебе те е турил тук, а мен е оставил на улицата?“. Как бащата е оставил проповедника на хубавото място, а него е оставил вълн? Какъв извод ще извадите от това, как ще го изтълкувате? Проповедникът се намерил в трудно положение, той чувствал, че има противоречие. Значи детето попитало: „Кои са причините, че този Баща ме е оставил?“. Детето не знае къде е причината – дали е в Баща му, в него или в брат му, не знае къде е погрешката. Проповедникът казал: „Господ те е турил на пътя, на онова място, за да ме изпита доколко аз те обичам. Отсега нататък няма да бъдеш така, както си било досега – ти ще бъдеш тук, в моята къща ще живееш като брат. И каквото аз върша, и ти ще го вършиш; както аз живея, и ти така ще живееш“.

Противоречията в света съществуват, за да се опита нашата любов. И ако можем да изправим едно противоречие, ние сме разбрали Божията Любов, а смисълът на живота е да разберем Божията Любов. И като я разберем като детето, ще бъдем в дома на проповедника, но ако не я разберем, ще ходим пак по улицата.

Сега аз вземам и друго нещо в съображение. Един човек може да има доброто желание да пее, но погрешката му да не е в това. Той има всичкото желание, но не е взел

в съображение, че времето може да бъде много студено, че може въздухът да е влажен, че някои отровни газове могат да повлияят на гласа му и да не може да пее добре. Или може да се простуди и да го боли гърлото, а човек с болно гърло не може да пее. Най-първо неговото гърло трябва да се излекува, за да бъде то свободно и да може да пее. И при мисълта е така: човек не може да мисли добре, докато не се отстранят препятствията. Като проникват в него противоположни мисли, те го смущават. Значи човек трябва да бъде в едно добро положение, за да може да мисли.

Когато говорим за Любовта, ние погразбираме едно естествено положение, в което човек може да се прояви. Това е едно естествено положение, при което човек може да прояви своите дарби, своите чувства, своята воля. Вън от Любовта той не може да се прояви, там е силата – Любовта е единственото условие, при което човек може да се прояви. Ако в любовта си не можеш да се проявиш, ако в любовта ти твоят ум не може да се прояви, твоят сърце и твоята воля не могат да се проявят. Това не е Любов, това е една среда, в която ти трябва да бъдеш потопен – така трябва да се разбира. Ти казваш: „Да се обичаме“. Това е друг въпрос: да се обичаме – това не значи Любов. Туй, което служи на човешкия ум да се прояви в най-добрата си обстановка, в най-доброто си положение; туй, в което човешкото сърце и човешката воля могат да се проявят или пък човекът изобщо може да се прояви – това значи да живеем в Любовта!

Не съжалявайте сега за миналото. Често ние се спираме и съжаляваме защо се е случило нещо. За Ева е оправдаемо, защото тя не е знаела; но след толкова хиляди години за вас, които сте готвили толкова пъти, вече не е оправдание това, което Ева направи. Тя не знаеше, а вие знаете. Ева сготви от едно дърво, после тя осиромаша и двамата с Адам заболяха, те се заразиха. Грехът, който влезе в света, това е един низш живот, това е една тения. Знаете ли какво нещо е тенията? Като влезе в стомаха, каквито лекарства да вземете, не помагат; даже

ако изхвърлите прешленчетата ѝ, то ако остане главичката, залепена с вендузите си за стените на червата, тя пак ще даде цяла тения. За тенията трябва хитрина, за да я изхвърлиш. Измислили са едно лекарство от семената на тиквата – опържени, хубаво опечени. Ще вземеш около 100 грама тиквено семе, ако имаш тения, и ще го изядеш. Тенията го обича и ще си освободи главичката, ще се отлепи от стените на червата. Тя се замайва от тиквеното семе и се отлепва – след това ще вземеш очистително и ще я изхвърлиш навън – и свършена работа.

Как ще се освободиш от греха? Грехът – това е тения. Седи си той, а пък да отвориш стомаха си и да влезеш вътре – не можеш. Ще употребиш същия начин, както с тиквените семки. Щом влезеш в закона на Любовта, като ти стане Любовта среда, тенията е приела вече тиквеното семе – и ще си отиде там, отдето е дошла. Та единственото нещо в света, което може да ни избави, това е Любовта. Тя ще стане едно условие за нашия ум, за нашето сърце и за нашата воля – и тогава Божественият Дух в нас, който ни води, ще ни освободи от онова голямо робство, в което сега се намираме. Вие сте роби сега, има малки неща, които ви безпокоят.

Та казвам: използвайте добрите условия на онзи талант, който Бог е дал на вашия ум; използвайте онези хубави чувства, които Бог е вложил във вашето сърце; използвайте и силата на вашата воля, която Бог ви е дал. И като дойде Той, да има какво да принесете в дар на Господа и Господ да каже: „Елате вие, благословени в Отца Моего, и наследете Царството Божие, което е за вас приготвено!“.

Отче наш

23 април 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

КАЧЕСТВА НА ЛЮБОВТА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 25. глава от Евангелието на Матей.

(След притчата за талантите Учителя каза:)

С петте таланта е този, който е работил с ума си; с двата таланта е този, който е работил със сърцето си; а пък с единия талант е този, който е ял и пил и като е дошъл господарят, едва е намерил да му върне единия талант. Като е ял и пил, той не е работил за другите, само за себе си е работил. Това значи, че е скрил таланта в земята. *(След това Учителя довърши главата.)*

Духът Божий

Има едно едностранчиво разбиране в духовния живот. В старо време и в новите времена употребяват още ония методи, които предизвикват в човека отрицателни способности и чувства. Както тук са предадени думите Христови, а понеже не са стенографирани така, както трябва, те са предадени тъй, както вие сега правите резюмета. Значи това е едно резюме. Аз гледам как се прави едно резюме сега – скърпват го според това, което разбират.

Аз споменах горе за отрицателни чувства. Такова чувство например е страхът, т.е. старите методи възбуждат страх в човека, искат него да го е страх. Но страхът е едно полезно чувство: понеже Бог е поставил човека в един опасен свят и той може всякога да се лиши от живота си, то страхът до известна степен го

предпазва. Но ако човек постоянно стои в страха, тогава той му действа отрицателно. Например казва му се на човека: „Внимавай, ще дойдат стари години, кой ще те гледа? Гладен ще умреш!“ – и този човек постоянно се страхува. И всички ставате религиозни от страх, понеже има огън, ад, има пържило на онзи свят – и за да не сте в това пържило, ставате религиозни. Това е една неразбрана работа. Има два вида страх – има страх от любов, но тук се говори за друг страх. Онзи страх от любов е свещен страх.

Върху това, което е в Писанието, колко проповеди, колко сказки са гържани – и светът не се е оправил. Страхът не оправя хората – тогава привидно човек става праведен, но всъщност има нещо в него, което е същото, старото. Вземете сега веруюто на хората. Идете при един банкир и му кажете: „Моля ви в името на човечеството, дайте ми 10 хиляди лева!“. Какъв ще бъде отговорът? Вие казвате: „В името на Господа, дайте ми 10 хиляди лева!“, той ще ти каже: „Иди да работиш, спечели и помози на човечеството“. Но този човек изважда револвер и казва на банкирина: „Десет хиляди лева или смърт, скоро!“, и веднага онзи казва: „Чакай, чакай!“ – веднага дава. Питам: защо последната дума с револвера е мощна и веднага изважда и дава десетте хиляди лева? При страха от мъчението ти веднага ставаши праведен, щедър. Банкирът казва при револвера: „Чакай, не мисли, че съм толкова скържав, аз съм щедър. Няма защо да ме убиваш, братя сме“ – говори му по религиозному и му дава. И като си замине онзи, банкирът си казва: „Лош човек е, без малко щеше да ме убие“. Когато са дошли при него в името на Бога и в името на човечеството, той пет пари не дава – и мисли, че това е в реда на нещата; а пък като му се извади револвер, дава.

Вие питате: „Защо този постъпи така, че не дава?“, обаче и онзи, който иска в името на човечеството или в името на Бога, право ли постъпи? И двамата са криви. Сега ако е по буквата, с какви пари трябва да правим благотворение – с български ли, с английски ли, с френски ли?

Ако се прави благотелние, трябва да се прави със звонкови монети. Ти правиш благотелние с книжни пари, а трябва със златни пари, с ефективен, с нещо реално. И ако дойде някой при мене, де е писано какъв закон има, че трябва да му дам 10 хиляди лева? Като дойде, той трябва да обоснове нещата. Вие казвате: „Триват ми, дайте ми 10 хиляди лева, 30 хиляди, 40 хиляди, 50 хиляди“. По какъв закон ще иска това? Най-първо защо му са 10 хиляди лева? Те не са му потребни, но той иска да си върши търговия. При търговията ще има да лъже хората, ще взема нещо и ще го продава. Търговията е направена, за да се сближават хората, но невинаги се постига тая цел.

Разправяше ми един българин в Америка, казваше: „Минавам, един евреин ме гледа, вика ме в магазина си и ме пита: „Ти да не си евреин? Приличаш на евреин. Както виждам лицето ти и носа ти, приличаш на евреин“. Отговарям му: „Не, не съм евреин“. Той ми казва: „Ти се криеш, евреин си“. Като не можа да ме убеди, че съм евреин, каза ми: „Я си купи това“ – почна да ми продава стока, предложи ми дреха. Казах му: „Аз нямам нужда от дреха“. Той после ми предложи едни чорапи – предлага ги, но как? Ако онзи, който бе влязъл в магазина, беше евреин, търговецът без пари ли щеше да му даде? Щеше да каже: „Хайде, малко по-евтино ще ти ги дам“. А пък трябва, щом го викаш, да му дадеш чорапите така, даром.

Сега и в съвременния свят хората като проповядват, този еврейски принцип навсякъде прониква. Във всички общества всички проповядват и искат да обърнат хората, но след като ги обърнат, те не дават, но гледат обрнатият да купи някои чорапи. Казват: „Ти за братството няма ли да дадеш нещо, за църквата няма ли да дадеш нещо?“ – веднага за Господа искат нещо, не го оставят този човек. Онзи продавач не казва: „Колкото обичаш дай за тези чорапи“, но веднага определя: „Толкоз!“. Някой път вие искате да работите за човечеството, казвате: „Да отидем да работим за Господа“. За Господа не може да се работи по старите начини, със старите разбираня. Законът е: никога не можеш да предадеш на хората една мисъл

или едно чувство, ако ти сам не ги чувстваш – те и за тебе, и за другите ще бъдат неразбрани. Как ще разбереш например Любовта? Толкова години се говори за Любовта. Думата *любов* е съвсем обезсмислена, няма никакъв смисъл, ала все Любовта действа в света. Идете в един театър и кажете думата *любов* – тогава всички ще се погледнат и ще кажат: „Този не е на себе си“. Кажете там думата *братство* – същото нещо – думата е обезсилена. Но кажете думата *пожар* – и всички ще станат веднага и ще питат: „Къде е пожарът?“ – мощна е думата *пожар*.

Думите на Христа са били обезсмислени. Той е казал на едните: „Елате вие, благословени от Отца Моего, и наследете царството, създадено заради вас!“. А пък на другите казва: „Идете в огъня вечний!“. Първите се учудват. Най-първо ти ще се учудиш, ако дойде някой богат човек, ако те вземе от улицата и те заведе на театър – ще го погледнеш с учудване с какво си заслужил това и няма да можеш да си обясниш. А пък някой път могат да те изхвърлят от театъра навън и пак не ще можеш да си обясниш. На вас ви казвам да се освободите от миналите неразбранцини, които са останали у вас като утайка.

Мнозина питат: „В онзи свят ще се познаваме ли?“. Че кога се познават хората, по какво се познават те? Един стих има в Писанието: „И това е Живот вечен, да познаем Тебе, Единаго истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Когото си изпратил“. По какво ще се познаем в онзи свят? Баща ти е на 90 години и е с брада. Представете си, че вие сте петима братя. Първият брат се е родил, когато баща ви е бил на 25 години – той тогава се е оженил и е бил без брада, с гладко лице. Вторият брат се е родил, когато на бащата са изникнали мустаци. При първия от братята бащата е бил без брада и без мустаци; при втория е бил с мустаци, а при третия е бил и с брада. След това почват да се раждат сестрите. При раждането на първата сестра бащата освен че е с мустаци, но брадата му е побеляла, и той пак се фотографира. Питам сега: ако всички тези фигури на

бащата ги представите на децата му, кой е баща им в дадения случай? Съвсем голяма морфология е това, едно заблуждение.

С такива разбирания за баща и майка се покварява идеята. За да бъде баща, човек трябва да има едно лице, което да е непроменчиво. Когато се изследват характеристиките на хората, ти не можеш да изследваш един характер, който е променчив. В характера трябва да има една непроменчива линия, една характерна линия, която е устойчива и във всички възрасти остава неизменна. Ако тази черта я намериш, ти можеш да познаеш човека; ако не я познаеш, никакво понятие не можеш да си съставиш за човешкия характер – няма на какво да се обосновеши. Когато за пръв път се въведе френологията⁴⁹ в Америка, разправят, че един богат американец отива при един френолог да му изследва главата с пипане. И онзи френолог, като пипал главата му, казал: „Господине, в твоята глава писмото е много силно написано и не мога да го чета“. Какво означава това, защо не се е произнесъл? Понеже вижда, че този човек е толкова елементарно развит, че няма какво да му каже. Ако му каже, ще го обиди, и за да се освободи от това, казва му: „Много силно е написано, че не мога да го чета“.

Та питам: по какво трябва да се отличава една съществена черта? Например каква е чертата на Любовта? Вие казвате: „Да се обичаме“. Знаете ли какво нещо е Любовта, каква е основната черта на Любовта – откъде ще започнеш? Някой път Любовта действа като нещо второстепенно. На пръв поглед, като дойде някой човек, харесва ни, виждаме нещо красиво във външния му изглед и сме готови да му услужим; а пък някой път дойде някой човек и от походката му, от физиономията му у нас се заражда неразположение към него. А пък някой път не сме готови да направим услуга някому, понеже, както от цветята, от някои хора излиза лошо уханье – и ние, като се приближи човекът, искаме да се освободим от него. От какво произтича това уханье? И доброто, и лошото уханье си имат своята причина. Казва се: „Всяко нещо си

има причина“. Тъй е, но каква е причината сега? Причина има, за да обичаш – каква е тая причина, защо трябва да обичаш сега? Или да дойдем до другото положение; ти казваш: „Аз не мога да го обичам“. Защо не можеш да го обичаш: и в единия, и в другия случай коя е причината? Щом не обичаш едного, ти обичаш друго; а пък щом обичаш някого, ти няма да обичаш друго.

Казвате: „Трябва да се обичаме“. Вие тогава не разбирате какво нещо е Любовта. Ти злото и доброто можеш ли да обичаш; можеш ли да обичаш един лош човек и един добър човек? Вие казвате: „Трябва всички да обичаме“. Лошия и добрия може ли да обичате? Казано е: „Враговете си ще обичаш“. Това е друг въпрос. Има неща, които не могат да се обичат, ние отиваме в друга една крайност. Може да се обича само това, което те обича. И ако казвате: „Трябва да започнем с идеята за Бога“, причината е в това, понеже преди да Го познаем ние, Той ни е обикнал. Като обичаш Онзи, Който те е обикнал, ти от Него ще се научиш; а пък как ще обичаш този, който никога не те е обичал? И ако не можеш да обичаш Този, Който те обича, как ще обичаш този, който никога не те е обичал? Това е невъзможно, тогава ще бъдеш коравосърдечен. А пък ако кажеш, че можеш да обичаш всички хора, няма да говориш истината.

Сега това, което ви говоря, не е за проповядване отвън – то е за един личен, вътрешен живот. Не трябва да се изтезва човек с въпроса: „Дали аз обичам, или не?“ – всеки един от вас може да знае дали обича, или не. Аз да ви дам едно практическо правило. Вземете си един метър и вечерно време, преди да си легнете, си премерете врата. Да кажем, че вратът ви е с 35 или 36 см окръжност. Сутринта, като станете, пак го премерете – и ако вратът ви е със същия размер, тогава не обичате; но щом дойде любовта, вратът ви ще има едно разширение, кръвообращението е станало по-силно. Същият закон е и за ръката: щом дойде любовта, кръвообращението е по-силно, разширение има всякога, промяна с половин милиметър ще има в обема на ръката, врата и прочее. Щом я няма

тази промяна, никаква любов нямате – тогава имате едно обикновено състояние. Дойде някой и казва: „Сърцето ми гори от любов!“. Аз гледам, че устата му е пожълтяла, носът му е изтънял, очите му са хълътнали – и говори за любов. Никаква любов няма той – това е тази, патологическата любов. Той си мисли, че това е любов, но до този хал от тая любов е дошъл. Казва: „Изгори ме тази любов!“. Това е неразбиране, това са терзания – това е любов, която измъчва хората.

Това училище го напуснете, излезте от това училище – нека остане други да учат там, а вие излезте от този университет – цял университет е това. Не зная как да я кръстим тази любов – вие как я наричате? Влезте в оная любов, която дава хубавия цвят на лицето, дава хубавата форма на ръцете, на краката, на очите, на веждите, на космите; тази любов като дойде, космите приличат на коприна. И после, човекът, който живее в Любовта, е толкова свободен, че като дойде едно страдание, се радва: откъдето му дойде страданието, той плаща, мед му пада на сърцето; като му дойде една неприятна мисъл, мед му пада на сърцето. Всичко, каквото дойде, той го туря на работа – това е като един пробен камък, за да се изпробва човек.

Дойде един и ти казва: „Ти не ме обичаш“, друг дойде и ти казва: „Ти не ме обичаш“. Ако дойде някой при вас, вие как ще му покажете, че го обичате? Ако дойде някой при мене, който иска да го обичам, и ме пита: „Обичаш ли ме?“, ще му дам 5 лева да отиде на баня, да се окъпе. Ако е мъж, ще го пратя, като излезе от банята, да отиде да се поостриже малко, ще му дам и за това 5 лева. После, ако видя, че обувката му са скъсани, ще му кажа: „Моден трябва да бъдеш“ – ще му дам пари да си купи обувки. После той пак ще ме пита: „Обичаш ли ме?“. Ще му дам пари да си купи костюм, ще му кажа: „Ти моден трябва да бъдеш“. Ние живеем във века на парижката мода, със скъсани грехи не може. Ще ги оставиш и ще си купиш нови, а скъсаните ще оставиш при мен за гаранция. И скъсаните обуца, и скъсаната шапка ще оставиш

за гаранция – аз ще ги гържа. Ако ме попита този още: „Обичаш ли ме?“, ще хвана един автомобил, ще се качим двамата, ще го разходя малко. Та казвам: ще обиколим целия свят, без да му кажа, че го обичам. Тогава той ще ме попита какво нещо е Любовта. Ще му кажа: „И аз не знам – тя разкарва хората по света“.

Затова ви казвам: търсете онази любов, която носи живот в себе си! Нали е казано за нея: любов, която подмладява сърцата, любов, която просвещава умовете, любов, която разширява душите, която дава мощ на човешкия дух! Любовта в света е най-реалното нещо, най-реалното нещо в света е тя; Любовта е подтик. Когато се казва, че Бог е Любов, погразбира се Духът – Любовта е плод на Духа! Следователно единственото нещо, което можем да опитаме реално, това е Любовта! Ти не можеш да опиташ плодовете, нарисувани на една книга; не можеш да опиташ плодове, направени от гипс или от някаква пръст, на която е дадена форма, но можеш да опиташ онзи, реалния плод. Това, което можеш да опиташ, и това, което внася живота, то е Любовта. Всяка една мисъл, която можеш да опиташ, това е Любов; всяко едно чувство, което можеш да опиташ, е Любов; и всяка една постъпка, която можеш да опиташ, това, което внася в тебе живот, е Любов.

Казано е: „И това е Живот вечен, да познаем Тебе“. И Бог казва: „Опитайте Ме!“. Като ядеш хляб, опитваш Любовта; като дишаш, опитваш Любовта; като приемаш светлината, опитваш Любовта. Та целият свят е един опит на Любовта! И толкова хиляди години ние живеем и не можем да познаем какво нещо е Любовта! Не е лошо това. В школата, в която сме живели хиляди години, сме били заблуждавани, че не това, което усещаме, а това, което отвън хората ни разправят – това е Любов. Ами ако човек е двоен в себе си? Младият и старият човек са в нас. Тези глупави девизи и тези умни девизи – това е човекът. Защо петте са били глупави, а петте са били умни? Това е човекът: едновременно и десетте девизи – туй е човекът. Човек едновременно е и глупав,

и умен, това да го знаете. И когато дойде в него Бог, това, глупавото, ние го съзнаваме – че с него не можем да живеем.

„Горките глупави девици къде ще отидат?“ – питате вие. Нека да отидат да се учат навън. Те никога не са работили, те не са облечени и нямат ум. За какво ще повикаш глухи хора на един концерт, за какво ще повикаш слепи хора да видят красотите на Природата, за какво ще викаш глупави хора на една разумна сказка! Какво ще стане с глупавите девици? Ще отидат отвън да работят – там има работа. Та глупавите девици отвън да работят, а пък умните са влезли вътре да си починат малко, на веселие, на ядене и пиене. А пък онези, глупавите, след като работят толкова години отвън, като дойде младоженецът след хиляди години, и те ще влязат вътре.

Та мисълта, която ви оставям, е тази: гледайте да се освободите от вашите глупави девици, затворете вратата и кажете: „Не ви познавам, идете да работите!“. Кажете на глупавото в себе си: „Не те познавам, иди да работиш и човек стани!“, а пък ти влез спокойно с умните девици – и да останат главата и сърцето ти спокойни, та да можеш да поживееш така, както Господ иска.

Отче наш

7 май 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЦЕННОСТТА НА ВАШАТА ДУША

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Казано е: „Не само с хляб ще бъде жив човек, а с всяко слово“. Когато се чете Свещеното Слово, има едно различие, както при изгрева на Слънцето. То постоянно изгрява на всеки 24 часа, но има едно различие, понеже Земята се движи – и Слънцето както се движи, ние не сме на същото място и светът постоянно се мени. Хората също се менят – тези хора, с които сме заобиколен, се менят; и цялата тази промяна оказва известно влияние.

Сега ще ви прочета 12. глава от Евангелието на Йоан.

Когато Христос е говорил, хората са били съвсем други и Земята е била друга; а сега, когато се чете това слово, хората са други и Земята е друга – и тя се е променила. Тогава, преди 2000 години, Земята беше госта по-глушава, а сега е госта поумняла, пък и хората са поумни.

А шест дни преди Пасхата

дойде Исус във Витания... (1. ст.)

А фарисеите рекоха помежду си:

Видите ли, че нищо не ползват?

Ето, светът отиде след Него. (19. ст.)

Голямо зло е станало, голямо нещастие, от което страдаме днес.

(Учителя прочете цялата глава докрая.)

Духът Божий

Някой път човек се отвращава от живота. Сегашните хора често си казват: „Дотегна ми да живея“. Някой казва, че му е дотегнало да яде вече, дотегнало му е да се облича, дотегнало му е да спи, дотегнало му е да се учи, дотегнало му е да работи – за много работи му е дотегнало. Е, щом дотегне на човека, какво трябва да прави? Някой не иска да живее, иска да умре; а който е умрял, иска да оживее. Питам сега: кой печели – който умира ли, или който оживява? И ако ви говоря за неща, които знаете, ще кажете: „Това ние го знаем“. Но има една философия в живота: нещата винаги са нови за този, който ги разбира. В дадения момент се случва нещо за тебе, но то е вярно за дадения момент. Ти мислиш например, че имаш известна радост, но тази радост се дава само за един момент; тази радост се явява само за момент – и тя си мине-замине като някоя светлина. Тя е минала, минала е и е заминала вече: ти мислиш, че радостта е с тебе, а тя е оставила само своите последици.

Сега може да се появи въпросът: как тъй ще ни остави радостта, нали тя при нас остава? Когато изгрее Слънцето, то при вас ли остава? То си върви по своя път. Нещо излиза от Слънцето – то остава при вас; а самото Слънце не се спира: само ще ви погледне със своя поглед, ще се позасмее с главата си, ще ви пипне с лъчите си – и си заминава. Но като го погледнете, все нещо от Слънцето ще остане във вас.

Казвам: трябва да се научите да цените онова, което в даден случай ви се дава. Например ако вие прочетете 90 пъти Библията – в Америка една американка е прочела 90 пъти Библията – колко години ще ви отнеме това? Значи тя като е прочела Библията 90 пъти, е била на 90 години. Питам: на първата година не е чела Библията, и втората година пак не я е чела, и третата година, и четвъртата, и на петата, шестата, седмата, осмата, деветата, и на десетата година не я е чела – е, от коя година е започнала да я чете? Откога започва едно дете да бозае? Откато се роди. А девет месеца като е седяло вътре, какво е правило в майчината утроба, яло ли е? Не е яло – майка му е яла за него.

Сега трябва да се научите да мислите. Човек не само трябва да се научи да мисли, ами трябва да се научи и да чувства; не само да чувства, а трябва да знае и как да постъпва, знание му трябва. Сега се говори за онзи свят – нали религиозните хора са били специалисти по въпроса за онзи свят. Като мислят за онзи свят, за Бога, те са авторитети; те вярват в Господа, в светиите, в ангелите. Питам: и вие вярвате в светиите, но ходили ли сте в града на светиите, гдето те живеят? Ама казвате: „Ние сме ги виждали между нас“. Виждали сте ги, но те са пътници. Ако дойде един англичанин да ходи между вас, ще кажете: „Ние знаем какво нещо е англичанин, ходили сме при англичаните“. Но ходили ли сте в Англия, да им знаете законите, езика им, навиците, начина на живеене и всичко? Може би някои от вас да са ходили, само че те са скромни и не искат да го кажат. И трябва да се запознаете с тях.

Вие сега мислите само за българите – имате няколко светии, имате един свети Иван Рилски⁵⁰. Англичаните и те си имат един светия, и французите си имат един светия, русите имаха един знаменит светия, американците също имат; и всеки един народ си има по един знаменит светия, който е председател. И евреите имаха един председател – Моисей. Какво е казал Моисей, е писано в Стария Завет. А като дойде Христос, евреите казаха: „Ние Месия познаваме, но този не познаваме“. Четете някой път Писанието, знаете онзи пример, гето дойде при Исус онзи, слепият, който чакаше и викаше, и се приближи. Христос си минаваше по пътя, а той викаше отподире Му: „Помогни ми!“, а Христос не обръщаше внимание. Казаха учениците Му: „Помогни му, защото ни задява, вика отподире, не можем да Те слушаме“. Христос отговори: „Аз не съм дошъл за това, друга работа имам“. А те настояват: „Помогни му, че вика. Както го виждаш, писка отподире ни“. И Христос се приближи и попита слепия: „Какво искаш?“ „Господи, искам да прогледам!“. И Христос не каза в дадения случай слепият да прогледа и да си върви, а като се спря, загледа се в земята. Защо

гледаше в земята, какво беше туй място, гдето Той гледаше? Много проповядват, че е гледал, но на кое място е гледал Христос? Той погледа земята, забърка тази кал и намаза очите на слепия, после го запита: „Какво виждаш?“ „Е, виждам гървета пред себе си – каза онзи, – хората ги виждам като гървета“. Пак взе Христос и намаза още веднъж очите му: „Сега какво виждаш?“ „Виждам хората да се движат“. Същите неща някой път се случват и с човека, с неговите мисли – и те са сухи гървета. Ти мислиш някой път, но няма живот в твоята мисъл; може някой път да чувстваш, но не чувстваш живота вътре.

Снощи мият салона, идва една сестра и ми разправя една опитност. След това идва един брат да вземе четката и иска да търка; идват още двама братя, и те почват да търкат и да тропат. Друг брат идва отвънка и казва: „Търкайте, тропайте, но като се ожените, ще видите как ще тропате пред живота“. А пък един от младите братя казва: „Е, хубаво е, като тропаш – поне възлюбената ще мисли за тебе, като тропаш“. Значи хубавото било, като търкаш салона, поне да има един да мисли за тебе.

Та казвам: като мислиш, трябва да оживяваш известна работа. Сега привеждам аналогията – трябва да има някой да мисли за тебе, като извършваш една хубава работа; и трябва да има някой да оцени тази работа – какво ще придобиеш, като очистиш салона. Сега мисълта ви трябва да стане още по-ясна. Какво ще придобиеш, ако посадиш една градина с плодни гървета? След време ще придобиеш нещо. По-напред тази градина не е служела за нищо, нищо не е струвало това място, но щом се посади с тези хубави плодни гървета, тази градина ще стане ценна. Кой как мине, ще мисли за нея, хората ще кажат: „Много хубава е градината!“. Казваш, че има нещо полезно, което се ражда в градината. Същото нещо става и вътре в човека. Човекът е ценен – той сам по себе си, с хубавите си мисли прилича на една добре посадена градина. И тия гървета в градината не трябва да се садят много нагъсто. Аз гледам тук, като почнаха да се садят

гървета – и хората преди са оставили гървета, и всички други правят опити. Старите братя, които бяха градинари, казват: „Донесете ни гървета“ – и те донесоха. А като ги видях тези гървета – всички окастрили, и знаете ли как?! Някои ме питат: „Учителю, защо не взеха похубави фиданки, ами такива накълцани?“. Понеже те са ги давали в цяла България, дето има братя, и всичките са ги окастрили. Казах: „Посадете ги, че каквото стане.“ „Ама ще ни се смеят хората“. Казвам: „Посадете ги наоколо, че каквото стане от тях“. Интересно е, че тия окълцани гървета, като ги оставихме сами да растат, се съживиха: станаха окултни гървета, обърнаха се всички към Господа и се съвзеха, пунаха корени и клоница и започнаха да дават плод. Всеки пита: „Тия ли са окултните гървета?“ „Те са“, казвам. „Чудна работа!“.

Оставете човека на неговото естество, в закона на неговата мисъл, в закона на неговото сърце и в закона на неговата воля, и този човек ще се изправи – сам по себе си ще се изправи. Сега вярвайте в онова, което Бог ви е дал. Бог от самото начало ви е дал най-хубавите работи, Той е вложил във вас много благословения, които вие не подозирате, че ги имате. При сегашния живот Бог ще ви даде само условия: с това, което е поставил във вашата душа, като ѝ е вложил диханието Си – Духа, Той е дал всичките скъпоценности, които са необходими за вашия живот. Сега се изискват само условия туй, скритото богатство във вас, да израсне. Някой проповядва: „Че какво има в човека, той е един грешник!“. А Писанието казва: „Възлюбил е Бог истината в нас“. Възлюбил е онова, което е вложил – това е възлюбил.

Та казвам: необходимо е човек да може по някой път да иде, поне веднъж в живота си да иде в града на светилите, за да се научи как те живеят. Аз вчера имах един опит с една млада сестра, с която духовете се занимават – обикнали са я духовете и тя ги е обикнала. Друга млада сестра дойде и казва: „Изплашиха се онези, понеже са я обикнали духовете, и казват: „Не яде сестрата“. Рекох: „Много хубаво, че не яде, с по-малко разноски ще мине.“

„Ама вече 4–5 гена не яде.“ „Още по-добре, печалба е това“. Те казват, че не яде – не яде хляб, но постоянно диша и се храни със светлина, с въздух. Казвам: „Оставете я, няма нищо“. Предлагат да телеграфират на баща ѝ да я вземе, че дъщеря му е малко тъй, на... Ама тия духове да не мислят, че са все светии? Има духове, които не са светии; има духове, които така удушват човека, че нищо не остава от него. И тази сестра, гледам я, носи една метла и иде горе – духовете искат да ми услужат. Качила се е тя горе, а аз имам нови изтривалки; задига ги тя и отива, наквасва ги във водата, а тия нови изтривалки се развалят. То е все едно човек да ти вземе новите дрехи и да ги накисне във водата да ги опере – най-малкото ще се развали фасонът им. Питам: „Какво е взело туй момиче да пере изтривалките, кой му каза да направи това? Такъв съвет дава ли се, такива невежи ли сте вие?“. Та казвам: всички вие като тази млада сестра се заблуждавате от тия невежи духове – аз ги наричам простаци, духовни простаци са те. И после тия, духовни-те простаци, ще ти докарат голяма беля.

На един студент в Русия, в една от руските академии е бил, му се явил Христос. Той го погледнал така и му казал: „Слушай, не ти харесвам очите!“ – и си заминава Христос. Този студент казва: „Как тъй Христос не хареса моите очи, аз не искам тогава такива очи, които Христос не обича“. Той запалва свещта и туря едното си око на нея да гори. Идват студентите и му спасяват другото око. Че е видял Христос – не се съмнявам, обаче не е разбрал Неговите думи. Това са духовете, които ще го накарат да си изгори едното око на свещта.

Та всички вие трябва да знаете: някой път има много кореспонденти в Братството, доста кореспонденти има на Изгрева – почти орех да хвърлиш, кореспондент ще ударш. И те с много големи подробности знаят къде какво е станало, как е станало – всичките новини ги разнасят; после, и кога двамата са си казали някоя сладка дума, също че отвънка са били някого, кой си е купил обуца и какви са били, и шанката каква е била... На мен

често ми разправят такива неща – и гледам, някой ден всичко това като филм се изрежда. Та някой си турил каскета на едната страна, някоя сестра си сложила шапката на другата страна; после тя каза: „Срам ме е да нося такава една плоскост на главата си“. Та ми разправя един момък: „Как мога да нося това нещо на главата си? Накъде да я наведа?“ – нали има такива плоски шапки почти без гръна. Казвам: наклонете шапката натам, отдето най-много грее. И ако те питат защо я носиш така, ще кажеш: „Малко сянка да ми даде“. Е, хубаво, това е парижка мода.

Но казвам сега: и вярванията някой път са мода. Хората вярват и казват „Аз вярвам в Христа“, но какво подразбира вярата? Може да вярваме в три неща: човек вярва, че в неговата душа има Любов, в която Бог се проявява. Вярвам в един човек, че Божията Мъдрост е в неговия ум, който се проявява; вярвам в един човек, че Истината е в неговия дух и се проявява. В какво друго да вярваме? Ако вярвам в тези три неща, между този човек и мен се образува една силна връзка. Има в какво да вярваш: да вярваш в Любовта, в която човек живее; да вярваш в Мъдростта, в която човешкият ум се проявява; да вярваш в Истината, в която човешкият дух се проявява – туй е вяра. И казвам: именно тази вяра е, която образува връзката. Ако ти не можеш да вярваш в любовта на един човек, ако не можеш да вярваш в мъдростта, в която той живее, ако не можеш да вярваш в истината, в която той живее – ти не можеш да познаваш Бога.

Следователно всички живи хора в света са само един свят, в който Бог се проявява; и всеки един от вас е нужен, за да се прояви Бог. Вие сте нужни на Господа, както са нужни платната на художниците, защото един художник може да има четки, бои и всичко, но му е потребно едно платно, за да може да приложи своята идея на него – само тогава неговото изкуство може да стане знатно. Вие сте тъй необходим, както е необходим един инструмент на един цигулар или както е необходима една китара на един китарист, или едно пиано, или който и да

е инструмент за човек, който може да свири. Сега гръжте в съзнанието си това – да е в изправно положение цигулката ви, четирите ѝ струни – те да са на мястото си, и хубав лък трябва да имате.

По какво се отличава умът на човека? Умът на човека може да хвърли отлична светлина в съзнанието. Трябва да знаете, че съзнанието е една област, в която, каквато и мисъл да имате, тя ще се проектира в него. И човек според закона на съзнанието трябва да знае как да чисти своя ум: колкото умът е по-светъл, толкова и изображенията са по-ясни; и колкото светлината е по-слаба, толкова и изображенията са по-слаби и неясни. Някой път ние казваме, че не можем да мислим – значи и образите са неясни. Съзнанието на човека е тази област, в която се проектират неговите мисли и чувства. Човешките чувства – това е платното, с което се поддържа човешкият живот. Една мисъл не може да се поддържа без едно чувстване; ако пък човешкият ум и човешкото сърце в даден случай не функционират, и човешката воля не може да се прояви – тогава и силата на човека не може да дойде.

Та много пъти вие се намирате в едно затруднително положение; казвате: „Толкова години като се учихме, какво сме спечелили?“. Чудна работа, че създаденият свят е за вас, вие трябва да спечелите целия свят! Направете едно сравнение, Писанието казва: „Какво се ползва човек, ако спечели целия свят, а оцети душата си?“. Следователно ние се стремим да спечелим, но какво? Светът е външната страна, а душата е вътрешната страна на човека. Та поставяте един контраст; казвате: „Какво сме спечелили?“. Най-първо ще спечелите душата си, а после ще спечелите света – това е правият път. Майката най-първо трябва да роди детето си, здраво да е то; ако го роди мъртво, тя нищо няма да спечели – щом роди детето си пъй, както трябва, вече е спечелила много.

Та казвам: обръщайте внимание върху ценността на вашата душа. Осветлявайте добре душата си и я отоплявайте добре, пък и служете на тази душа, научете се

да служите на душата си. Някой път човек пита: „Как да служа?“. Според мен три вида служение има: да знаеш как да служиш на ума си, да знаеш как да служиш на сърцето си и да знаеш как да служиш на душата си. Ако вие не знаете как да служите на ума си, на сърцето си и на душата си, как ще служите на другите хора – това е невъзможно! Трябва да се научите да служите, и то добре да служите. А пък след като знаем да служим на сърцето, на ума си и на душата си, после ще се държи един изпит – и тогава може да се служи на Господа. Защото умът е едно благо, което Бог е дал на човека; и сърцето е едно благо, и душата е най-голямото богатство, което Бог е дал на човека. Казват: „И вдъхна Бог дихание на човека и той стана жива душа“.

Сега във всинца ви има добро желание да служувате, но вие сте се научили да ви служуват, всички искате да ви служуват. Например искате да ви обичат – че това е служуване. За да ви обича който и да е, той трябва да познава душата ви; за да ви цени който и да е, той трябва да познава ума ви; за да ви цени който и да е, той трябва да познава вашето сърце. Ако един човек не познава вашия ум, сърце и душа, той не може да ви обича. И следователно когато казваме: „Бог толкова възлюби света“, кое е възлюбил Той? Това показва, че Бог познава нашия ум – онова, което ни е дал; познава нашето сърце и нашата душа. Казва Христос: „Тъй както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих“.

Та казвам и на вас сега: както ви е Бог възлюбил, така и вие възлюбете душите на онези, между които живеете; и те да възлюбят вашата душа тъй, както ви е Господ възлюбил. Това е Христовият закон.

Отче наш

„Не бой се, младо стаго – Отец ви е благоволил да ви даде царство.“

14 май 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СИЛАТА НА ЧОВЕКА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Размишление

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей. Тя е краят на един живот, на който се дава сметка. Числото 12 е краят на една работа, дето не може да я отлагааш повече и трябва да се приключи. И понеже е край, казва: „В онова време, в една от съботите, след като се минаха шест дена, в които трябва да се работи, седмият ден просветна на Бога“. Тогава се случило, че учениците минали покрай сеитбите, и понеже нямало какво да правят, ударили го да ядат.

По онова време в една от съботите

минуваше Исус през сеитбите;

а учениците Му огладняха

и начнаха да късат класове и да ядат. (1. ст.)

Човек като няма какво да работи през седмия ден, създава си работа – учениците седнали да ядат. (*Учителя прочете 2. стих.*) Значи не трябва да късат класове и да ядат. Трябва да ядат, но не трябва да късат класовете, понеже късането на класове било работа. (*Учителя прочете 3. и 4. стих.*) Според еврейския закон са турили 12 хляба за приношение, които са освещавали. (*Учителя прочете 5., 6., 7. и 8. стих.*)

Ще каже някой привърженик на еврейския закон: „В съботен ден огън нямаш право да кладеш, обуцата си не можеш да чистиш, с гребен главата си не можеш да чешеш, дрехите не можеш да облечеш и прочие“. Който така мисли, той е по буквата на закона. И какво трябва

да върши човек в събота? В събота трябва да бъдеш чист, защото съботата се отнася до духовния свят, а не и до физическия – значи всичките ти чувства и мисли трябва да бъдат абсолютно чисти. Нямаш право да се обличаш в нечисти дрехи; нямаш право да си туриш нечиста шапка. Шапката е мисълта, защото всяка една нечиста мисъл опетнява човека. Обаче това свещениците го вземаха в буквален смисъл – че огъня си няма да накладеши. Но мнозина ги осъждаха: ако идеш в съботен ден да събираш сухи съчки, според Моисеевия закон ще намериш въжето. Ако пък някой в събота събира сушелки, според Моисеевия закон трябва да се накаже. Тогава всичките тия сестри, които досега са събирали сушелки, на въжета трябва да се турят.

Не трябва да се събират сушелки в съботен ден, и в съботен ден няма да се занимаваш с чужда работа. А те пък така престъпиха закона, че в съботния ден ще ядат учениците. А човек в съботен ден не трябва да се занимава с чужда работа: щом се занимаваш с чужда работа, ти престъпваш закона. В съботен ден няма да се занимаваш с чужда работа, няма да се занимаваш и с времето – ще се занимаваш само със себе си, със собствените си работи. Ама че Слънцето изгрява, че било облачно времето, че имало вятър, че има буря, че мъглите са паднали, че мухите хапели, че някой комар те е ухапал – ти и въпрос няма да правиш защо ще те ухапе комарът. А ти ходиш да правиш спор защо Господ е допуснал тия комари и да Го съдиш.

Казвам: когато дойде съботата, има един ден, в който човек трябва да се върне в себе си и да бъде господар на своето положение. Казвам: ако съботата я употребите като един особен ден, ще облечете най-хубавите си дрехи и ще запалите 12 свеци; пък ако е изгряло Слънцето, няма да ги запалите денем, но вечерно време ще запалите тези 12 свеци. Ако Слънцето е изгряло, достатъчна е една свещ. Дванадесетте свеци при вас – това са 12 добродетели – ще предизвикате дванадесетте добродетели и с тях ще разглеждате работите. Най-първо в съботен

ген ще започнете с три добродетели: ще разгледате как изпълнявате закона на Любовта – ще отворите книгата, ще погледнете как изпълнявате живота и как възприемате живота. След туй ще дойдете до Божията Мъдрост – ще отворите тази книга и ще разгледате как вие разбирате закона. Най-после ще дойдете до Истината и ще видите как изпълнявате Истината – ще отидете там да видите как изпълнявате Истината.

По отношение на Любовта в дадения случай това е Божественият свят – Бог е излязъл от Божествения свят. Мъдростта в дадения случай представлява духовния свят, дето ангелите живеят – те се наричат същества на светлината и на истината – тук сме ние, хората. И възлюбил си, казва, истината в човека, а началото на истината е свободата – да бъдеш свободен. Свободен можеш да бъдеш в какво отношение? Свободен да живееш добре, свободен да мислиш добре, свободен си на Земята да нямаш спор с никого – вземане-даване да нямаш с никого. Че този имал да ти дава, че онзи ти взел шапката, един ти взел обувката, друг ти разградил оградата – сега в туй отношение религиозните хора трябва да бъдат свободни. Да кажем, че вие имате една ограда, някой ти е взел кола от нея – тогава този кол, който си сложил, е много слаб. Ако някой може да ти вземе кола, тогава оградата ти е слаба; и ако всеки може да ти вземе кола, значи оградата ти е много слаба. Ако колът ти беше тежък един тон, кой ще ти го задигне? Имаш сто кола по сто тона – кой ще ти задигне коловете, кой ще ти ги открадне? Ама някой ти е задигнал телта – ако всяко парче от телта тежи по сто килограма, кой ще ти я задигне? Ти ще турши една тел, дебела като гемиджийско въже.

Допуснете, че по отношение на ангелите в степенята на развитието си вие като хора сте като деца от първо отделение. Един учен човек на Земята в сравнение с един ангел е като дете от първо отделение. А пък по отношение на животните най-ученото животно при вас е като едно дете от отделенията. Като погледнете едно животно на Земята, неговото отношение към вас е точно

такова, каквото е вашето отношение към ангелите. Вие погледнете животното и казвате: „Това е едно животно“. И в другия свят гледат на вас по същия начин.

Сега ако животното е невежо, какво трябва да правиш с него? Знаеш колко са смешни животните – даже онези котки, които дълго време са живели между нас. Котките минават за културни, понеже са живели между ангелите, те са млекопитаещи. Аз често правя наблюдения какво съзнание има в тях. Обективният им ум е развит, но те не могат да разсъждават от причини към последствия – тази способност у тях е слабо развита. Едно животно не може да разсъждава дали нещата имат причина, или не. Та някой път котката донякъде знае някои котешки гуми, тя ни казва: „Моля, имате ли нещо хубаво за ядене, тъй, да ми дадете едно малко парче?“. Казвам: „Да, имам“. Някой път се случва, имам джиджи папа, както турците го казват – коджа манджа. Дам ѝ – тя погледне, погледне, извади едно топло парче, откъсне от него, но като я изгори, хвърли го на земята, погледне ме пак и казва: „Аз не искам такава!“. Котката усеща като че ли топлото я е ухапало и го хвърля. Така опарената котка мисли, че хлябът я е ухапал, пита: „Защо ме хапеш?“ – и го къчне. Но след като поизстине малко парчето, тя пак го побутне с крака си и казва: „Ти ще се научиш и няма да ме хапеш друг път“; казва: „Аз имам сега право да те ям“. А хлябът отдавна я е опростил, той не си дири правата: в него ни най-малко няма мисълта да се бори, да хапе, а само котката си мисли, че хлябът се бие и я хапе. По някой път ни се случва по същия начин: когато отгоре ни дадат ханка хубав хляб и тя ни опари, ние току я бутнем с крака си; и след като се мине малко време или половин час, намираме, че ханката е вече за ядене.

Псалмопевецът казва, че има някои неща, които ни се случват, а ние ги смятаме за едно нещастие; но като се минат една-две години, виждаме, че това, което се е случило, после е принесло голяма полза. И казва псалмопевецът: „Добре ми стана, че се наскърбих“. Върху туй ще

ви приведа пример. Един от американските проповедници – Муди⁵¹ – бил много активен, та ходил да събира, да вика хората отвън, да ги праща в църквата. Викал такива знатни, видни проповедници да проповядват в църквата, тъй той им събирал хората, искал да служи на Бога. Казвал им: „Идете да го слушате, той е знатен проповедник, идете да го слушате!“. Та църквата била пълна, но проповедникът бил много далече. Той говорил за дявола и толкова хора го слушали, обаче Муди не могъл да чуе тази проповед и му станало мъчно – той пропуснал да слуша една отлична беседа за дявола. Втори път пак по същия начин повикал много хора, но казал: „Повече няма да ходя, вън не искам да остана – искам да слушам нещо и за дявола“. Но вечерно време трябвало да се проповядва, а той се наля със свински салами и отишъл да слуша – и започнал да хърка. Проповедникът говори, тъй Муди почнал да спи – и пак нищо не могъл да чуе за дявола. Проповедникът го пита: „Муди, чу ли проповедта?“ „Остава ми се, салами ядох тази вечер и пак за дявола нищо не можах да чуя“.

Сега изводът какъв е? Ти търсиш една мисъл и най-първо казваш: „Аз условия нямам“. Значи инвалид си, откънцка си и не можеш да слушаш какво ще се каже за дявола. Много хубави работи могат да се кажат за дявола. Много умно съществува е дяволът, всякога седи будно и използва най-малките условия. Ти искаш да свършиш някоя работа и ти трябва много воля, а той ти казва: „Почини си малко, животът е дълъг, не ти трябва сега всичко да свършваш – и утре може да свършиш тази работа, отложи я“. Ти дължиш някому нещо, той ти казва: „Отложи връщането, нека другият се научи малко на търпение, той може да чака“. Един закон има за яденето – казваш на някого: „Не яж“, а той ти отговаря: „Ти не разбираш законите добре – трябва да ядеш, понеже ако отслабнеш, няма да можеш да работиш хубаво“. Някой път пари нямаш, той ти казва: „Гледай да наваксаш оттук-оттам, че ако нямаш средства, хората няма да те уважават, няма да те почитат“. Дяволът ще ти даде ум: „Ти трябва да

имаш един цилиндър висок, хубав“, после казва: „Хората ще те уважават, ако си направиш обуца от камилска кожа. Че кой няма да те погледне с внимание тогава?“. На жените казва: „Модно ще се носите“ – и бързо дава ум на всички.

Не са лоши тези работи, ама да кажем, ти носиш обици с диаманти на ушите си. На твоите уши трябва да стоят не само тия диаманти, но и твоето знание – онова, което ти знаеш, да бъде тъй твърдо, тъй установено, както диамантът има твърдост десет. Него не можеш да го обидиш, защото обидата е едно надраскване. Всякога, щом се обидиш, значи твърдостта ти е малка; щом не се обиждаш, твърдостта ти е голяма – ограсква се този, който иска да те граци, а ти не се надраскваш. Та по някой път дяволът идва да ни опита дали имаме твърдост. А той е много твърд – дето е минал, някои от вас нали знаете как е започнал? И ако дяволът не може да ви гразни, вие вече сте го надраснали. Твърдостта на диаманта е десет, а пък има и друга една твърдост – това е твърдостта на дванадесета степен. Знаете ли какво е това? Дванадесета степен – това е твърдостта на Любовта, дето всичко граци, а тя от нищо не се граци.

Та казва сега Христос:

Ако ли бяхте знаели що е:

Милост искам, а не жертва,

не бихте осъдили невинните. (7. ст.)

Има три неща, които трябва да пазите: никога не съдете Любовта, никога не съдете Мъдростта, никога не съдете Истината! Доидете ли до Любовта, приемерте всичко тъй, както тя се проявява; доидете ли до Божията Мъдрост, приемерте всичко тъй, както тя се проявява; доидете ли до Истината, приемерте всичко тъй, както тя се проявява. За свободата може да говорите, но какво може да кажете за нея – кое е истина и кое не е? Истината освобождава човека. Как го освобождава? Дава му онзи истински живот и човек става доволен. Истината освобождава човека, дава му светлина, дава му знание,

с които свободно да може да разполага, и той е свободен. И самата Истина сама по себе си дава свобода на човека, защото тя живее в самия човек и го ръководи.

Писанието казва: „И възлюбил си истината в човека“. Възлюбил е Бог Истината, която ръководи човешкия живот. Единственото нещо, което Бог е вдъхнал в нас, това е Истината.

И като премина оттам,

дойде в съборището им. (9. ст.)

(Учителя прочете 10., 11., 12., 13. и 14. стих).

В дадения случай ръката на човека показва неговата воля. Човекът е силен. Силата се добива по два начина. Най-малката мисъл, която прониква в теб, най-малкото, което прониква в душата ти, ако можеш да го приложиш, ти си силен човек; ако не можеш да го приложиш, си слаб човек. Да допуснем, вие вървите, отивате на посещение, някъде ви канят. Повикал ви е един човек на планината и си е изкълчи крака: какво можете да направите в дадения момент? Е, допуснете, че сте дали обещание човешки крак да не пипате. Причината, че не пипате човешки крака е, понеже някога един ви е бутнал с крака си и вие имате отвлечение към краката; казвате: „Човешки крака не пипам“. Представете си, че на този човек кракът му е изкълчен – какво трябва да направите? Щом сте дали обещанието си, не трябва да го пипате от човешко глезище, а според Божествения закон вие трябва да вземете крака му и да го протегнете, та кракът да се намести. Ще му направите едно малко дръпване на крака в една или в друга посока и ще кажете на човека: „Стани и си върви!“. Но законът се нарушава – ти си пристъпил своето обещание.

Казва Христос, че Син Человеческий е господар на съботата – така разбираха евреите съботата. Сега някой път казват, че Христос, като влязъл в храма, направил един бич и изпъдил всичките променители, всички търговци. Вие вземате буквалната страна на това. А всеки един от вас ще направи един камшик и ще удря по всичките нечисти мисли, желания и постъпки, които има в

сърцето си, в душата си и в духа си – той трябва да ги изпъди. Та често ние се занимаваме с неща отвън, а изоставяме вътрешните неща. (*Учителя прочете 20. и 21. стих.*)

*Тогаз Му доведоха един беснуем,
сляп и нем; и го изцели, защото слепий
и немий и говореше, и виждаше. (22. ст.)
(Учителя прочете от 23. до 38. стих.)*

Сега някои се смеят. Вземете религията като една школа, като едно училище. Защото човек е религиозен в дадения случай и в дадения момент: важно е как ти разбираш Божествената Любов в себе си в дадения момент, как разбираш Божията Мъдрост, тоест как умът ти мисли, и в дадения случай как Истината действа в тебе. Сега ако ти се усещаш слаб в живота, истината ти е слаба; ако умът ти е тъмен, това показва, че Божията Мъдрост е слаба в теб; ако животът ти е слаб, значи любовта ти е слаба. Следователно върху три неща човек трябва да бъде силен в живота. Ти се плашиш от смъртта, защото е слаба любовта ти. Със смъртта всеки един трябва да се пребори: най-последната борба, с която човек трябва да се пребори, това е смъртта. С много погрешки трябва да се бориш, но като дойде смъртта... Смъртта досега е тъпкала всички – кого не е тъпкала? Казвам: вие още не сте свободни. И човек докато не победи смъртта в себе си, казва: „Ще се мре“.

Е, хубаво, ще се мре – тогава какво значи умирането? Всичко, каквото си придобил в този свят, ще ти се вземе; не само от тялото ти ще се вземе, а и всичко, каквото си намислил от този свят – и мислите ти ще се вземат; и всичко, каквото сърцето ти е придобило – и то трябва да се вземе. Та всичко се взема – и тяло, и мисли, и чувства. Какво ще остане на тебе тогава? Ще останат само три неща – те трябва да останат: Любовта, Мъдростта и Истината – тях никой не може да вземе. И като умира човек, какво ще му остане? Нищо не може да му остане, и животът на тялото няма да го има, само една дума – Любовта ще остане. За Божията

Мъдрост засега имате мозък, а там и мозък няма да имате, ще остане само душата. Истината се отнася до човешкото сърце – тогава и сърце няма да имаш: тогава ще бъдеш един човек без живот, без светлина. Ще имаш любов, мъдрост, ще имаш истина, но живот няма да имаш; знанието и светлината няма да ги имаш, и свободата няма да я имаш. Защото за да бъдеш свободен, ти трябва да има с какво да оперираш, а като нямаш ръце, как ще бъдеш свободен, какво ще направиш?

Та ще се спреш върху три неща. Човек като мисли за онзи свят, едва като умре, той ще почне да мисли върху Любовта. Ти без тяло не можеш да мислиш за знанието, за светлината в мозъка. И хора няма да има наоколо, никой няма да има – и ако влезеш в един свят, дето никого не виждаш, питам, какво ще правиш? Сега някои от вас сте тук, между хората, но като влезете в другия свят, този свят ще ви бъде ли много приятен, понеже никого няма да виждате там? И огледало няма да имаш, и себе си не можеш да виждаш: тук можеш да се оглеждаш, но там не можеш – имаш просто едно голо съзнание, което няма никаква същина. Но да ви представя това, че тази идея е отвлечена; да ви представя положението тъй ясно, че да разберете. Ето в какво сега е ясното. Представете си един търговец, на когото касата е била пълна със златни монети и е имал една доста голяма кесия – толкова голяма и пълна, че за целия му живот да си има средства. Допуснете, че му откраднат тази кесия: знаете ли какво ще бъде състоянието на този човек? Стока не може да купи, хляб не може да купи. В света, в който живееш, ще плащаш аржан-конте, а кесията я няма, средства нямаш. Или представете си сега, че вие имате едно тяло, имате и оръжие. Всичко имате, но краката ви са схванати, сухи и ръцете ви са свързани с вериги. Всичко туй имате, но какво ще правите? Ще кажеш: „Да съм свободен!“. Е, там ако си свободен, какво ще направиш? Ще употребиш оръжието си и тялото си, а си вързан.

Та казвам сега: онова, което е вложено в Писанието, гръжте се за него. Има три неща, които човек трябва

да прави на света. Не давайте да вържат никого – престъпление е да дадеш това. Престъпление е да продадеш Любовта да я вържат – най-голямото престъпление е да продадеш Любовта, за да я вържат! Не че ще остане там – тя ще скъса въжето. И в такива случаи, щом искаш да продаваш Любовта, тази мисъл само ако ти дойде, ти ще умреш: като намислиш да продадеш Любовта, ти ще умреш, нищо повече! Престъпно е да продаваш Божествените чувства, престъпно е да продаваш Божествената Мъдрост! Престъпно е да продаваш и Божествената Истина: само като си помислиш, че и без Истина може, и без Мъдрост може, и без Любов може – това е предателство! Ти само като помислиш това, само като възприемеш тази мисъл, ще фалираш по всичките правила. Доидеш ли до Любовта, там ще се спреш и ще имаш само едно мнение – ще бъдеш готов на всичките жертви. И ако ти се застъпваш за Любовта, и тя ще се застъпва за тебе.

Та казвам сега: всички трябва да се застъпвате за Любовта, която живее във вас. Заради нея да бъдете готови да живеете тъй, не както може да ви се говори отвънка. Защото ако искате да знаете, не е вярно това, което ви говоря, но това, което правя. И това, което аз правя – и то още не е вярно, не е и това. По някой път вие трябва да ме наблюдавате, когато съм сам, когато никой няма наоколо ми. Когато съм между хората, както постъпва човек тогава, все ще се докарам малко – както виждате, сега съм докаран малко. Та като се намирам в стаята си, съм облечен само за себе си тогава. Аз, когато съм сам, си имам едни обуца, които обувам – отвън никога не ги нося; имам едни дрехи – никога не ги изнасям отвън. Тогава се обличам така официално с дрехи, които никога не сте виждали – обличам се в една греха на Истината. Имам една греха, която представлява Истината; имам една греха, която представлява Мъдростта: ще се облека официално – и тогава на целия свят заповядвам. Аз съм един голям господар и един голям слуга – най-силният човек съм, и на себе си гори заповядвам; и едновременно

съм най-слабият човек, защото слаб и силен е все едно. Никога не съдя, нито съдя Истината; никога не се карам, а казвам, че целият свят ще се оправя. И ако един ден и хората така се облекат в Любовта, тогава смърт няма да има вече, щом го направят. Пък и смъртта, като дойде и като рече да ме дигне и да ме граци, и тя ще отскочи. И като дойде втори път и ме погледне само – охooo! Това е големият огън, гето като го погледне само, ще ù каже: „Я го хвани!“ (Учителя прочете от 38. до 41. стих.)

Та Йона, когато видя Господа, се уплаши, пренебрегна това и каза: „С тази Божия Мъдрост колко пъти ми се каза – и не става така“ – и хукна да бяга. Но като го туриха в утробата на кита три дена и три ноци, той разбра, че е страшно туй ограничение, че не може да излезе. Тогава каза: „Господи, втори път няма да правя погрешки! Помогни ми да изляза от устата на кита и каквото ми кажеш, ще го изпълня. Избави ме само от този кит“. И понеже се помоли с дълбочината на душата си, и Господ му даде един пример – заповяда на тази риба да го изхвърли навън. По някой път вие се намирате в мъчнотии и имате опитността на Йона. Голяма мъчнотия имате – помолете се на Бога; и като излезете от устата на кита, ще отидете в Ниневия. Коя е Ниневия? Ще идете при най-големите мъчнотии и от нищо няма да ви е страх – окоето ви да не мигне от страх. Това значи: като влезеш в света с Господа, ще вървиш напред и ще отидеш да проповядваш, където ти казват.

Сега как трябва да проповядва Йона? Ако аз бях на мястото му, тъй щях да проповядвам: „Още 40 дни и Божията Любов ще дойде в света; още 40 дена и всичките хора ще се помирят; още 40 дена и всичките жени, които са бременни, ще родят; още 40 дена и всички, които имат да плащат, ще си платят дълговете; още 40 дена и разлюбените ще се залюбят“. Така ще им проповядвам. А пък Йона проповядваше тъй и после видя, че всички вземат думите му и казват: „Още 40 дена и Ниневия ще погине“. А тя не погина – Бог прояви Своята Си,

Божията Любов! А Йона се обиду, че не стана, както той каза; обиду се затова, че ако той беше проповядвал, всички тези хора щяха да се облекат добре. А като проповядваше така, те си туриха вретуци и пепел и той чакаше да види разрушението на Ниневия. И каза: „Всички тия да погинат, но да бъде, както Господ каза“. И тогава ще останат само Йона и Господ, а всички други ще бъдат заровени в земята. По-добре нека са живи хората, макар и погрешки да правят – има какво да работят.

Та казвам сега, аз ви казвам – така ще проповядвате и вие: „Наближи времето!“ Още 40 дена проповядвайте положително, хубаво, тъй както аз проповядвам сега! Срещнеш някой, той те пита: „Какво е вашето учение?“ „Нашето учение е точно както вашето учение.“ „Какво е вашето учение?“ „Ела ми на гости и ще видиш.“ „Е, какво е вашето учение? Сега как го разбирате това?“ „Ела да си поговорим малко.“ „Ама как разбирате вие живота?“ „Ела да излезем малко на екскурзия в планината“. Че тъй е, какво повече от това? И всичките тия залъгалки, които имаме в света... Питам някой актьор, който се занимава през целия си живот да изучава някоя грама, писана от Шекспир. Да кажем: „То be, or not to be“ – да съм или да не съм? Е, ако аз бях писал това, другояче бих написал „да съм или да не съм“: да съм човек на Любовта и Любовта да е с мен; да съм човек на Мъдростта и Мъдростта да е с мен; да съм човек на Истината и Истината да е с мен. Това е „То be, or not to be“ – да съм или да не съм. Туй значи Любовта да е с мен, Мъдростта и Истината да са с мен.

Казвам: Новото учение, или Божественото учение, седи в съзнанието на Земята. Да запознаем нашето тяло с живота, да запознаем нашия мозък със светлината и да запознаем нашето сърце с топлината – това е свободата.

Отче наш

21 май 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

УЧЕНИКЪТ

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 13. глава от Първо послание към коринтяните.

Размишление

Ще говоря за ученика. Човек едновременно живее в четири свята, четири живота живее: материален, чувствен, умствен и Божествен. Материалният живот сега се изучава, той започва от първата фаза. Когато детето се роди, то започва с материалния живот, неговият кръгзор е много тесен. Материалният и чувственият живот вървят заедно, едновременно: детето каквото чувства, това и изисква от майка си да му услужи. Умственият и Божественият живот също вървят заедно. Ти не можеш да живееш материален живот, докато не чувстваш; не можеш да учиш, докато нямаш Божественото в себе си. В Божествения свят умственият живот е материален живот – там мислите се виждат така, както тук плодовете се виждат. Така казвам, за да имате една представа. Питам: „Къде е този Божествен свят?“. Като мислите, къде е вашият умствен свят? Четете един роман, четете една книга, един английски или френски, или германски, или американски роман. В Англия, Франция, Германия и Америка не сте ходили – и като четете как този писател описва улиците, вие си създавате една картина така, като че ли сте били там. А ако отидете във Франция, ще видите, че има голяма разлика, че не е така, както я е описал. Авторът разбира едно, а вие разбирате друго.

После, мнозина са ми разказвали: „Ходих на концерт – много хубав беше, отличен, Божествен!“. Казвам му: „Я ми кажи какъв беше? Как е бил Божествен, я ми изпей нещо от това Божествено“. Той ми каза: „Не го запомних, но беше Божествен“. Това, което не си запомнил, нищо не е – ти си въобразяваш, че е било Божествено. Всяко нещо, което се губи от твоя ум, не е Божествено – Божественото всякога присъства, то никога не се губи. Онзи казва: „Беше Божествено, аз бях на онзи свят. Видях много неща, но ги забравих“. И апостол Павел е ходил на онзи свят, но не казва, че го е забравил – той казва, че там е видял такива неща, че не може да ги опише. Казва: „Невежа съм – нямам думи, нямам изрази да ги опиша, и ако ги разправа на хората, няма да ме разберат“. Какво ще разбере един българин, ако му свириш от симфониите на Бетовен⁵²? След като ги изслуша, той ще каже: „Я ми изсвири една българска песен, та да разбера“.

И сега, както и да се разправа за Божествения свят, ще каже някой: „Я, я кажете нещо за Земята – ще има ли парици, ще има ли ябълки, круши, сливи, череши?“. Каквото и да разправаме за Божествения свят, в края завършваме с човешкото: започваме с Божественото и завършваме с човешкото. И всички религиозни хора, с малки изключения, гледат да подобрят своите материални условия. Казвам: ако не служиш на Господа, работите ти зле ще станат. Живееш в една държава и ако не служиш на тая държава, зле ще ти бъде – тя ще те повика на трудова повинност, на военна повинност. После има данъци – ако не плащаш, има глоба. Казваш: „Ние сме свободни“. Свободата зависи от изпълнението на закона.

Та сега ще ви чета за ученика от книгата *Учителя говори*⁵³ едно малко резюме – така, както е написано. Вие сте чели книгата *Пътят на ученика*. Ако ви задам една работа – да направите едно резюме, това би било хубаво упражнение, би било хубаво да си имате едно направено резюме. Тук имате едно малко резюме. (*Учителя чете от книгата „Учителя говори“, главата „Ученик“:*)

„Аз разделям хората на четири категории: старо-заветни, новозаветни, праведни и ученици. Употребявам

тия термини, защото липсват други по-подходящи думи, и най-вече защото бугят у хората познати образи и идеи. Тия думи изразяват четири големи епохи в развитието на човека, четири култури, четири общи, колективни течения в човешкото съзнание“ (стр. 127). Тия четири категории се отличават така: материалната култура е твърда, чувствената е течна, умствената е въздухообразна, а пък Божествената е светлообразна. Така може да си съставите представа какво нещо е културата. Да живееш в материалната култура, това значи като кърт да ходиш из дупките. Къртът е материалист, рибата е чувствена, птицата е в умствения живот, а пък човек, който мисли, е в Божествения свят. Затова човекът живее в Божествения свят, птиците живеят в умствения свят, рибите – в чувствения, в астралния свят, а пък къртовете живеят в твърдата земя. Това го казах, за да имате една ясна представа.

„Какви са били възгледите на старозаветните хора, това ще намерите в Стария Завет. Какви са възгледите на новозаветните, ще намерите в Новия Завет. Какви са възгледите на праведните, това можете да узнаете, като проучите съвременната култура. Праведните – това са хората на един установен правов ред. Но ако търсите пътя на ученика, не ще го намерите ни в Стария, ни в Новия Завет, ни в научните и етични системи на днешния свят“ (стр. 127). Божествения свят ще го намерите само в светлината – светлината е единственият представител на Божествения свят. Посланик е тя, който всеки ден си дава думата какво иска Божественият свят от нас. И за светлината имаме два малки прозореца, през които този посланик влиза в нашия свят, два прозореца; и като дойде посланикът, той влиза през едното око и излиза през другото, защото като влезе през едното око, не може да излезе през същото.

„Пътят на ученика – това е новото, което днес влиза в живота на човечеството“ (стр. 127). Значи днес човечеството се пробужда в Божествения порядък на нещата. Това аз го определям така: това е епоха, в която човек съзнателно възприема Любовта от едно ново ста-

новице. Първо, той познава любовта като твърда; второ, той познава любовта като течна; трето, той познава любовта като въздухообразна, а пък сега ще познае Любовта като светлина!

„За да ви дам една представа за положението на тия четири категории хора в света, ще си послужи със следното изяснение. Първо, вие сте разумно същество, което невидимият свят изпраща на Земята и ви дава тяло, без да ви пита искате ли това, или не искате. Такова е положението на старозаветния човек. Второто положение: изпращат ви на Земята, дават ви тяло, като се ползвате с една малка свобода да кажете къде искате да гойдете. Това е положението на новозаветния човек. Трето положение: изпращат ви от невидимия свят на Земята при най-благоприятни условия да се учите, като се ползвате от сравнително по-голяма свобода. Това е положението на праведния. В старозаветния живот вие ще изкупвате греховете си и ще се мъчите; в новозаветния живот вие ще се самоусъвършенствате; в живота на праведния ще помагате на другите, а когато гойдете като ученик на Земята, ще започнете да изучавате великата наука на Любовта. При Любовта човек вече истински се самоопределя, той определя същевременно отношенията си към хората и към съвършените същества“ (стр. 127–128).

И вие сте правили наблюдения как се координират ръцете и краката ви съобразно вашите мисли. Някой път някой пита защо падат хората или защо стават аварии и нещастия в живота им. Защото няма координация между движенията на краката и на ръцете им с тяхната мисъл. Щом се изгуби тази координация, или ще падне човек, или ще си навехне ръката, или ще си изкриви гръбнака. Всички тези нещастия стават по единствената причина – поради изгубване на тази координация между човешкия и Божествения свят. Така че ако не мислиш право, всякога ще ти се случват много неприятности в живота. И питате: „Какъв е церът на това?“. Тогава за да се избегнат тия неща, трябва да има едно координиране – това, което е в главата ти, трябва да бъде и отвън.

„Всичките противоречия, които съществуват в света, произтичат от тия четири вида живот, от тия четири колективни течения, които действат в света. Отнесени към човешкия организъм, те показват следните съответствия: старозаветният живот тече в стомаха и червата, новозаветният живот тече в дробовете и симпатичната нервна система, животът на праведните тече в долните слоеве на мозъка, а животът на ученика тече в горните му слоеве. Последният заема най-хубавото място, затова животът на ученика представя идеалното в човека. Мнозина са се мъчили да примирят тези течения в живота, да отстранят противоречията, които възникват като естествена последица от тях, обаче резултатите от тези четири живота са сами по себе си непримирими. Тези течения не могат да се изолират изведнъж, тяхното изолиране или по-скоро тяхното пълно овладяване става постепенно. То се постига едва когато животът на ученика достигне своя завършек и постигне своите високи цели“ (стр. 128–129).

Ако мислите сега да се освободите и да станете съвършени, всички, които са дошли на Земята, все са се намидали в това противоречие. И Христос, като беше на Земята, и Той бе в същото противоречие – макар че имаше сила и макар че имаше знание, имаше големи противоречия. Ако речем да обясняваме нещата, те ще станат още по-тъмни. Някой път вие искате да живеете по-щастливо, отколкото Христос е живял. Да живеете външно щастливо, това още не значи вътрешно щастие. Човек ако живее външно щастливо, ще бъде вътрешно нещастен; ако живее вътрешно щастливо, външно ще бъде нещастен – това не можем да го избегнем. И ако някой намери някого на Земята, който е външно и вътрешно щастлив, то нека да ми го покаже – аз не съм срещал някой щастлив на Земята и външно, и вътрешно. Това е невъзможно – то е така невъзможно, както е невъзможно да събереш в една чаша океана. Ти питаш: „Защо е невъзможно?“. Казвам: събери тогава океана в една чаша – като искаш да бъдеш и външно, и вътрешно щастлив,

това значи да искаш да събереш океана в една чаша. Океанът ще си бъде на своето място и чашата – на своето място: щастие отвън и щастие отвътре – това са две неща несъвместими.

„Животът на ученика включва ценностите на тия четири живота, защото сами по себе си те са фази, през които човек по необходимост преминава. Старозаветните подготвят пътя на новозаветните, новозаветните подготвят пътя на праведните, праведните подготвят пътя на учениците, а учениците подготвят пътя за идването на Царството Божие на Земята“ (стр. 129). Сега ние не сме пратени на Земята, за да бъдем щастливи, пратени сме да подготвим нещата. Ако си старозаветен, ще подготвиш пътя на новозаветния; ако си новозаветен, ще подготвиш пътя на праведния; ако си праведен, ще подготвиш пътя на ученика; ако си ученик, ще подготвиш пътя за Царството Божие на Земята.

„Тям предстои разрешаването на тая трудна задача. И когато човек минава от старозаветния в новозаветния живот, той пренася всичко ценно от първия във втория; като минава от новозаветния живот към живота на праведните, той пренася в последния ценностите на втория; най-сетне всички ценности от живота на праведния се пренасят в живота на ученика. По този начин се създава онази вътрешна връзка между всички хора, онова вътрешно единение – отвъд и свръх всички противоречия, които са присъщи на тия четири вида живот. Различни са изворите на тия четири живота и различни са условията, при които те се развиват. Ученикът, след като мине през всички школи на тия четири живота като през подготвителни училища, навлиза в съвсем нови условия и черпи живот и сила от един съвсем нов извор. За този извор загатва Христос, когато казва: „Когато дойде духът на Истината, той ще ви научи на всичко“ (стр. 129). Духът идва само у учениците.

„Влязъл в пътя на ученика, човек има вече други схващания и възгледи за живота, съвсем различни от схващанията на старозаветни, новозаветни и праведни. Всички тия категории хора живеят все още в сферата на личния

живот – те не живеят още за Цялото. Старозаветните търсят богатство и имот – от несгодите на живота те се озлобяват. Новозаветните търсят съчувствие и симпатия – от страданията и несгодите те се разколебават, обезсърчават и съблазняват. Праведните търсят почит и уважение – противоречията ги наскърбяват и накърняват тяхното достойнство. Те са се издигнали до най-високия връх на личния живот и затова така болезнено чувстват всяко накърняване на тяхното лично достойнство; за всичко, което вършат, те търсят признание, почит и уважение.

Единствен ученикът не търси ни външно богатство, ни съчувствие и подкрепа, ни почит и уважение; едничък ученикът не се ни озлобява, ни съблазнява, ни наскърбява. Той се радва на противоречията, които среща в живота си, защото знае, че те неизбежно произтичат от четирите колективни течения, които циркулират в живота; той счита всяко противоречие за една велика задача, която трябва да разреши. Ученикът мисли и постъпва така, защото е минал през самоотричането. Той е влязъл в пътя на ученика, след като се е отрекъл от живота на старозаветните, от живота на новозаветните и от живота на праведните. И затова ви казвам: само ученикът учи, а всички други се занимават“ (стр. 129–130). Като се казва „занимават се“, това значи развлечение: всички търсят развлечение, занимават се, а само ученикът се учи; а пък човек, за да учи, трябва да бъде ученик.

„Обикновените хора се борят помежду си, критикуват се и се морализират. Ученикът абсолютно никого не критикува, нито морализира някого, той съвсем не се занимава с погрешките на хората – за него те не съществуват. За него съществува само правилният живот – животът на Любовта. За ученика Бог не е старозаветният Йехова, който съди и наказва хората – за него Бог е Бог на Любовта, на Светлината, на Мира и Радостта. Това са качества и на ученика. И ако ме питате какъв е идеалът на ученика, ще ви кажа: любов, светлина, мир и радост за душите! Това не е един идеал за вечността, той може да се постигне още сега. Не ви говоря за Мъд-

ростта и Истината – за тях ще дойде друга епоха, те не са за днешните времена. Сега на учениците им трябва любов, но не без светлина; светлина, но не без мир; мир, но не без радост. На тях им трябва любов със светлина, светлина с мир, мир с радост – всички тия неща са свързани в едно.

Съвременните хора нямат в себе си ни мир, ни радост. Затова, когато религиозните или учените хора говорят за някоя своя опитност, техните изводи и заключения са обикновени, преходни. Когато един ученик изнася една своя опитност, тя трябва да бъде опитност на Любовта, в която има светлина; тя трябва да бъде опитност на Светлината, в която има мир; тя трябва да бъде опитност на Мира, която носи радост за душата.

Любовта, светлината, мирът и радостта, за които аз говоря, в сегашния живот, в живота на обикновените хора не се проявяват – те са достойние само на учениците. Учениците са едничките проводници на техните сили, еднички техни изразители в живота. Разбира се, аз само загатвам за тия велики области, в които ученикът навлиза. Те представляват една велика и обширна наука, за чието изучаване са нужни усилията на векове.

Любовта – това е един красив, необятен свят. Велико нещо е да опита човек Любовта в нейния развой и в непрекъснатата ѝ проява, като се почне от физическия свят, мине се през духовния и се стигне до Божествения свят. Велико нещо е човек да опита Светлината във всичките форми, които тя създава. Велико нещо е да се опита Мирът, да се опита Радостта. Това са области, които ученикът трябва да премине, да ги опита и проучи по своя път, докато стигне крайния предел на своя живот като ученик, след което той ще започне да изучава великия път на Учителя. Едва тогава той ще достигне до онова дълбоко разбиране на Живота, до онова дълбоко разбиране на Любовта, която действа в света, до разбиране на причините, които заставят великите Учители да идват да работят между хората. Любовта, светлината, мирът и радостта са плодове на Божествения Дух. Уче-

никът трябва да се храни с тия плодове. Първият плод, който той вкухва, е Любовта. Ученикът трябва непременно да вкуси от тоя плод, защото той носи вечния живот“ (стр. 130–132). Тук по нямане на изрази си служим с тези термини. Животът произтича от Духа. Ученикът трябва да вкуси от плода на Любовта.

„И който иска да намери вечния Живот – живота, който произтича от Любовта, трябва отново да се върне към Дървото на живота. Той трябва да напусне пътя на старозаветните, новозаветните и праведните и да тръгне по пътя на ученика. Знаете гумите на Христа: „Иди, продай всичко, раздай го на сиромасите и ела Ме последвай“ (стр. 132–133).

Някой пита: „Какво трябва да раздам?“. И аз ви казвам сега: „Идете и раздайте живота на старозаветните, раздайте живота на новозаветните, раздайте и живота на праведните – и тогава идете при вашия Учител! Той ще ви посрещне“.

Учителя има четирима ученици в света, които обича. И ако тия четирима ученици ви препоръчат на него, той ще ви приеме в Школата. Ако Любовта ви препоръча на вашия учител, ако Светлината ви препоръча, ако ви препоръчат Мирът и Радостта, той ще ви приеме – ще отвори вратите на Школата, ще ви даде свободен вход, ще ви благослови, ще ви запознае с други ученици и от този момент вие ще бъдете ученик на своя Учител. Ала пазете се да не би да отидете при своя Учител, преди да сте раздали вашите богатства като старозаветни, като новозаветни и като праведни. Ако отидете при него с всичките труфила и накити на тия три живота, ако отидете с всичкото си достойнство на праведник, великият Учител само ще се усмихне и ще ви затвори вратата на Школата.

Ученикът трябва да има за живота само едно разбиране: който иска да бъде ученик, трябва да има само едно схващане за нещата. Ученикът може да има само един Учител в живота. Помнете една велика истина: в света има само един Учител и всички учители са произлезли от

него; в света има само един Ученик и всички ученици са произлезли от него. Ученикът трябва да знае едно: може да го обича само оня, който го учи – неговият Учител; и ученикът може да обича само оногова, който го учи. Обича се само онава, което е безсмъртно, което не губи своята красота, своята интелигентност, своята благодат, своята доброта.

Питате кои са първите стъпки по пътя на ученика? Правило е – ученикът трябва да започне с Любовта, после ще мине към светлината, след туй – към мира, и най-после – към радостта. Ученикът ще носи радостта в живота си като разрешение на своите задачи. Аз не говоря за радостта, която се мени, а за радостта на ученика, която нищо в света не може да засенчи, която от нищо не отпада. Тя е най-високият връх в материалния свят – никакъв облак не може да го засегне, Божественото Слънце всякога го огрява. Никакви бури няма на този връх – там царува Любов, там царува Светлина, там царува Мир.

Този е естественият път на ученика – Любов, Светлина, Мир и Радост. Човек може да обиколи целия свят, може да похлопа на вратите на всички школи, може да потърси всички велики Учители, които носят Божието Слово – те всички ще му покажат този път. Те всички имат само една определена, Божествена идея за пътя на ученика, който не може да се измени. Навсякъде ще му кажат, че първата стъпка в живота на ученика, това е Любовта. Като започне да прилага Любовта, дверите на неговия ум ще се отворят и знанието на миналите векове, както и знанието на настоящето и бъдещето, ще започне да се втича у него по един естествен начин.

Наистина, има и по-велик път от този на ученика, но само след като човек извърви този път, пред него ще се открие великият път на Учителите. Това е пътят на Мъдростта, който е най-трудният. Любов, светлина, мир и радост – ето етапите в пътя на ученика.

Като говоря за ученика, аз имам предвид преди всичко идейния ученик. Този ученик се учи и тук, на Земята, в този свят, и горе, в невидимия свят. Той никога не

напуца Школата – денем се учи в лабораторията на Земята, а нощем отива горе, при своя Учител, който му преподава теория. На следния ден той пак се връща на Земята, за да продължи своите практически занятия в лабораторията.

Идейният ученик знае, че всякога е ученик – бил е, е и всякога ще бъде такъв. И след време, когато Земята, както и цялата Слънчева система завършат своето развитие, той ще мине като ученик в една друга, по-велика Школа. Тогава той ще носи друго име: думата *ученик* е слаба да изрази дълбоката идея, която е скрита в това понятие.

В по-тесен смисъл на думата под *ученик* се подразбира онзи, който учи тук, на Земята, в този ограничен кръг на живота. Той се учи тук и ще постигне толкова, колкото условията на земния живот позволяват. Той няма още съзнателна връзка с невидимия свят – със заспиването си вечер неговото съзнателно ученичество се прекъсва. Ето защо под *ученик* в истинския смисъл на думата се подразбира онзи, който има вече реален опит в духовния свят, който има съзнателна връзка с него“ (стр. 133–135). Съзнателна връзка значи това: онзи, който е вкусил захарта, той има вече опитност, а който не е вкусил захарта, няма тази опитност.

„Животът на ученика след пробуждането на неговото съзнание е живот на творчество, на работа, а не живот на благодат: благодатта се отнася само до пособията на ученика, от него обаче се изисква труд, усилия, работа. Дълго време ще изпитват и претеглят ученика, докато го пуснат в Царството Божие – за най-малкия недостиг веднага ще го върнат назад. Влизането в Царството Божие зависи от знанието и мъдростта на ученика, а не от неговата любов – в Царството Божие по благодат не се влиза.

Христос определя в един стих какво трябва да придобие ученикът, за да влезе в Царството Божие, за да придобие вечния живот: „Това е живот вечен, да познаят Тебе, Единнаго истиннаго Бога и пратения от Тебе Исуса Христа“. Познаването на Бога и Христа е условие за при-

добиване на вечния живот – само чрез него се придобива животът. Ако чрез знанието не може да се придобие животът, то е безполезно. Но за да достигне това, ученикът трябва да се научи да твори така, както Бог твори. Как? В първата глава на *Битие* е гадена една символична картина на оня процес на творчество, който започва у ученика след пробуждане на неговото съзнание.

Ала преди да настъпи то, ученикът ще влезе във великото безмълвие: там няма ни звук, ни светлина. И тогава от дълбините на своята душа той ще призове Невидимия, Незнайния Бог на вечността, Създателя на всичко. Ще Го призове с всичката си душа, с всичкия си дух, с всичкия си ум и с всичкото си сърце и ще каже: „Господи, искам да Те опитам. Един си Ти, Създателят на всичко, и освен Тебе няма друг Бог!“. И ако ученикът може да призове Бога с тази пълнота, нейде в пространството ще блесне една малка, микроскопическа светлина, която ще му причини такава радост, че той изведнъж ще забрави всички скърби и страдания. Отдалече някъде той ще чуе гласа на Бога, на своя Учител, който ще му каже: „Ти искаш да Ме познаеш и опиташ – приготви се тогава за работа, настана първият ден на твоя живот. Твоята земя е неустроена и пуста, тъмнина е върху бездната: отдели тъмнината от светлината и пристъпи да устроиш своята земя; изречи: „Да бъде виделина!“. И ако ученикът е от избраните ученици, той ще произнесе: „Да бъде виделина!“ – и в него ще настане виделина.

„Да бъде виделина!“ – това е великият стремеж в душата на ученика да учи. И тогава ще се заредят в битието на ученика великите дни на творението и той ще започне да строи своята вселена под вещното ръководство на своя Учител.

„Да бъде виделина!“ (стр. 136–137)

Отче наш

4 юни 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПРЕД НОВАТА ЕПОХА

*Добрата молитва
В начало бе Словото*

Ще прочета 64. глава от Исая.

Когато Исая е писал тази глава, епохата е била друга – старозаветна епоха. Сега четем главата в християнската епоха, когато и тя приближава към края си, за да се сложи начало на една нова епоха. При четенето трябва да разбирате двете епохи – те са две различни разбираня. (*Учителя прочете главата.*) Значи на пророка не му е било много добре, като иска Бог да слезе долу, както когато някой иска от някого да слезе долу, за да го освободи.

Размишление

Вие сте хора, които сте взели един лотариен билет и очаквате да ви се падне една голяма сума. Аз ви казвам, че нищо няма да ви се падне – това е един произвол, защото лотариите не са едно Божествено учреждение, а човешко учреждение, там изключенията са големи. Сега в някои семейства децата се карат, мислят баща им да умре, да им остави нещо и те да ядат и да пият.

Исая се намира в голямо затруднение – градовете са били разрушени. И сега иде една епоха, когато градовете ще бъдат пак разрушени, и тогава ще разберете. Сега казвате, че Царството Божие ще дойде на Земята. Ще дойде с гръмотевица, с яйца, които ще се снасят отгоре – по десет хиляди души ще се избиват отгоре с аероплани. Големи градове в Европа като Лондон, като Париж, като София ще бъдат унищожени, няма да остане нищо – ще бъдат пометени. Към края сме на Второто пришествие. Не второ пришествие, но съдба на света иде

за онава лошо поведение, което хората имат. Християнският свят ще бъде съден, ще го видите – далече няма да бъде. Всичките хора мислят, че са праведни, когото и да питате. Питам: де царува Любовта, кажете ми сега; в кой дом царува Любовта даже и в християнския свят? Едно време вземахме за пример американците, англичаните, но сега нищо не можем да вземем за пример. Няма такива примери – нито германци, нито руси, нито сърби, нито българи, нито турци, нито японци, нито китаЙци. Всички като те хванат, на шиш ще те опекаат – по един мек начин. Когато българите си правят кебан, турят парчетата месо на шиш – и въртят шиша на огъня, мажат кебана с малко масълце и му турят червен пипер, чер пипер и бахар.

Понеже не сте жители на тая Земя, на нея дълго време няма да останете – такава, каквато е сега тя. На тая Земя ще има един голям ремонт – такъв, какъвто светът не е виждал. Откак светът се е създал, от Адам досега, светът не е виждал никой път такава епоха, каквато иде, не е виждал и като новата, която ще дойде след това. Това ще го видите – тук или от онзи свят – гето и да сте, ще го видите, ще го проверите.

Та казвам сега: какви трябва да бъдете? Вие искате да турите основа на Земята, да живеете щастлив живот. Всички търсят своите права и във всички хора има една крайна неотстъпчивост; и всички делят косъма, казват кой е на правата страна, кой вярва в Бога и кой не вярва в Него. Като дойдат аеропланите, ти, който вярваш, и онзи, който не вярва, къде ще бъдете? Ще се криете в миши дупки. Вие се смеете на мишите и на къртовите дупки – че кое е научило кърта да се крие под земята? Той е бил при такива лоши условия, че горкият, нямало е къде да се крие и се е скрил под земята. И оттогава го е страх, и досега се крие под земята – сегиз-тогиз изпъгли над нея и пак ще се скрие. И вие така ще се криете по на десет метра отдолу и ще чакате, докато мине гръмотевицата. Само една гръмотевица няма да бъде, а много гръмотевици: като забият камбаните, всички ще бъдат в

подземията. Това няма да бъде след сто години, няма да бъде след 50, няма да бъде и след 30 години, няма да бъде и след 20 години... Сега ще ви оставя десетте години. Ама да не мислите, че като се мине това, ще имате пак стария живот. Не, до 1999 година светът ще види това, което никога не е виждал.

Сега стегнете се да имате една жива вяра в Бога, за да може да изгържите онези изпитания, които ще дойдат. От сто и двама души в тази английска подводница, която потъна, четирима души били изхвърлени с маски на повърхността, за да съобщят да дойдат и да помогнат. Двама от тях умрели и само двама са излезли на повърхността. А всички други 98 души са намерили своята смърт вътре в подводницата.

Та казвам: единственото нещо, на което може да разчитате, това е вашата вяра, вашата любов, вашето знание, свободата на духа, които имате – в бъдеще на тези неща ще можете да разчитате. На парите си, на силата си, на здравето си – на всичко това не можете да разчитате; те са временни неща – днес ги имаш, утре ги нямаш; но на вярата си можете да разчитате и на този, и на онзи свят. Питат сега: „Кой е онзи свят?“. Питам и аз: когато четете едно писмо от ваш приятел, за кой свят ви разправя той? Той ви разказва за ония отношения, които има към вас, за своите хубави мисли и чувства. За кой свят ви говори той, тези мисли и чувства виждате ли ги? Хубавите мисли и хубавите чувства не са от този свят; ако бяха от този свят, щяхте да ги виждате. Къде е онзи свят? Тук някъде (*Учителя посочва главата си.*) – в главата си ние мислим и чувстваме донякъде. Къде започва онзи свят? Онзи свят започва от сърцето и после отива нагоре, към главата, и минава още по-нагоре. Като заспите, къде отивате? Къде е онзи свят, светът на съня къде е; като заспиш, къде ходиш? Ти ходиш, но тялото ти лежи на кревата – ти ходиш на онзи свят и после се връщаш въкъщи. Питам: къде си ходил? Значи ходил си в предградието на онзи свят.

От гледището на онзи свят човешките тела са като къщи. Като погледнат оттам жителите на онзи свят, за тях човешките тела са неподвижни и имат стаи – с баните им, с гостните им стаи. И когато тези жители идват тук и посетят къщата ви, казват: „Вашите къщи са много добре мебелирани, имат постлани черги, имат вътре автомобили и самолани“. Това са човешките мисли и чувства, те са самолетите. Вие на Земята мислите, че това тяло е живо, но за тях то е толкова живо, колкото и автомобилите са живи. Като се качите на автомобил, жив ли е той за вас? Той се движи, кряска, пълзи, вдига шум и от половин километър ще го чуеш, но той ли кряска? Кряска онзи, който кара вътре. Вашият автомобил шуми, вдига шум, но той не съзнава, че вдига шум. Като влезете в онзи свят, ще намерите такова уподобление между вашето тяло и вашите автомобили и във вас ще влезе същественото – тогава ще разберете какво е вашето сърце и вашият ум.

Понеже имаме да минаваме тази пуста гора, тези големи мочурлаци, също и този, големият океан трябва да се мине, какво трябва да се прави? В гората трябва да имаш едно ръководство, да знаеш как да излезеш. Знаете ли как се наричат тези гъсталаци в Африка?

Отговор: Джунгли.

Някои ги наричат *джунгли*, а някои – *джунгли*. Човек като мине през такава джунгла и като излезе вън, е огран, гол-голеничък излиза, ограскан, окалян, лицето му е окървавено. Такива опасни места са те – със зверове, с насекоми, змии, крокодили, с какви ли не неща искаш... И в тези мочурлаци, като затънеш някъде, не можеш да се спасиш. Как наричат тези мочурлаци?

Отговор: Тресащица.

Във време на войната нали русите бяха затънали в Мазурските блатата⁵⁴. И не можеш да излезеш, ще потънеш – от гората можеш да се избавиш, но оттам не можеш. И най-после, когато минаваш през този голям океан, трябва да имаш голям параход, с лодка не може. Ще направя едно сравнение: трябва да имате нещо вътре в себе си,

за да можете да минете през тези времена – с вашето настоящо вярване не може да минете. Тези вярвания са малки лодки – ако минете с тях през този океан, от убежденията ви нищо няма да остане. Тези убеждения, които сега имате, са палиативни, те са перекендета.

Та казвам, пророкът тук се намира в трудно положение и пита: „Ще замълчиш ли, ще ни оскърбяваш ли докрай?“ – в трудно положение е. Може да кажете: „Защо Господ не оправи света?“. Че как ще го оправи, кажете ми – как искате да го оправи, когато вие не вярвате и не Го слушате? Кой от вас е изгънал Волята Божия така, както Бог иска; кой от вас мисли така, както Бог мисли; кой от вас чувства така, както Бог чувства; кой от вас постъпва така, както Бог постъпва? Че как ще оправи Господ света? За да ни оправи, Той като един майстор железар ще те тури в огъня, ще те нагорещи и със своя чук ще те накара да вземеш онази форма, която Той иска; и ако не се подчиниш, чукът ще играе отгоре ти. Ще питаш: „Другояче не може ли?“. Не може. Земеделецът, като отиде на нивата, гладя ли я? Тури плуга си и обърне всичката тази трева. Когато някои дойдат да градят някоя стара къща, гладят ли къщата, казват ли ѝ: „Не бой се, нищо няма да стане с тебе“? С чукове събарят всичко, свалят керемидите и почват да градят.

Това, което хората са градили досега, ще бъде съсипано до основи – човешкото, което е градено. То ще се постави на нови основи и ще се положи основата на новата култура. И което остане, ще бъде Божествено, а пък което ще се разруши, ще се премахне, за да се гради. Та казвам: само онези от вас, на които вярата е Божествена, ще устоят. Трябва да имаме вяра така, както Бог има вяра в нас! Та когато всички същества се обезсърчат по отношение на един грешник, в Бога има вяра за неговото поправяне, Бог има вяра, че той ще се поправи. Когато всички хора намразят едного и кажат: „Този не искаме да го видим“, в Бога има още Любов, Той пак го обича. И като го поучава Бог, в Него все остава една Любов, която не се изменя. Когато някой човек е тол-

кова неспособен и всички го оставят и казват: „От него нищо няма да стане“, Бог пак иска да го научи. И когато всеки се откаже да ти помага, в Бога ще остане едно желание да те освободи от това положение. Вие имате такива спънки, които без името на Любовта не можете да ги поправите. Аз говоря сега за онзи личен вътрешен живот, не говоря за външните отношения, понеже те ще останат завинаги непоправими. Ако искате всички хора да бъдат еднакво богати, еднакво умни, еднакво здрави, еднакво да се обичат, при сегашните условия, при тези разбирания, които имате, това е невъзможно.

Питам: ти заляка си с едно куче можеш ли да делиш?
Казва: „Да се обичаме!“ Как ще делиш заляка си с кучето? Ако му дадеш паницата си, как ще постъпи то? Ако искаш да му я вземеш, кучето ще ръмжи и ще каже: „Тази паница е моя“. После всички вие ще заприличате на онзи, знаменития Симеон Еленски от село Беброво – Бебровския Симеон. Той казва: „Каквото човек каже, става“. Веднъж той видял, че една бога върви пред говедата и рови земята. Той казал на богата: „Аз ти заповядвам да не ровиш земята и смирено да вървиш!“. Богата го напада, натиска го и говедарят едва го спасява. Симеон сам ми разправи тази история и ми каза: „Богата не вярва в Христа“. Рекох му: „И ти си бил слаб във вярата. Като си я хванал, силата ти не е била голяма и не си могъл да ѝ проповядваш, затова богата ти е проповядвала“. Ако имаш силна вяра, то като хванеш богата, тя ще ти каже: „Ти вярваш в Христа“, а пък сега ти казва: „Няма какво да ми проповядваш“. Вие, слабите във вярата, в свободата, в Любовта, не ходете да проповядвате на хората, не ходете да ги заблуждавате: ще им кажете нещо за Господа, но те го знаят вече.

Тук има един църк: един руснак е дошъл, той има своя възлюбена кокона – и като я тури на своята ръка, тя играе танц. Това го има и в един вестник, ако е вярно... Но той, за да се държи коконата на неговата ръка, колко се е упражнявал! Този човек се е упражнявал и има мускули. Че ако мъчномиите не могат да играят на вашата

ръка, каква сила имате вие? Та мъчнотиите – това са вашите кокони. Коконата ви измъчва, понеже иска да играе на ръката ви. Че ако играе на ръката ви, светът ще се учуди и на нея самата ще ѝ бъде приятно, че играе на ръката на един силен човек; но ако няма на кого да играе, тя ще види, че си слаб и не може да те обича. А като поиграе-поиграе, тя ще си замине, а пък щом не може да играе, ще те хване за врата и ще те тълче като мечка. Българинът казва: „Тебе мечка тълкала ли те е?“. Всеки, който не може да носи мъчнотиите в живота, мечка ще го тълче. Сега общо говоря.

Не трябва да си правим илюзии: всички изпитания, които имаме в частния си живот – това са все упражнения за в бъдеще. Вие ще бъдете изложени на изпитания – едва сте започнали сега. Вече сте в края на християнската епоха. Всички онези евреи минаха през изпитания и които преминаха изпитанията, влязоха в християнската епоха. И сега всички ще се изпитат и които минат в Новата култура, те са устояли в изпита. Това ще бъде семето, което ще бъде посято. И всички вие, ако искате да минете от християнската култура в новата, през девет сита ще минете. Аз не искам да ви проповядвам учението, което младите проповядват. Като гойде някой момък, как иска да обърне една мома? Той иска да я извади из бащиния дом и ѝ казва: „Какво седиш тук да се мъчиш? Не те оценяват, на какво си заприличала? Като гойдеш при мене, ще имаш автомобил, апартамент, две слугини, а пък ти като царица ще живееш!“ – тя ще бъде облечена с копринени дрехи, с шапка с воал, с хубави обувци ще ходи. И момата се връща вкъщи и казва: „Аз не искам да живея тук, ще отида при моя възлюбен“.

Светът е вашият възлюбен – вас са ви измамил и вие сте слезли в този свят, останали сте недоволни от онзи свят. Как сте слезли? Измамиха ви, излъгаха ви. Защо сте излъгани? Богатство имате ли, здраве имате ли, знание имате ли, любов имате ли, автомобил имате ли? Няма ги. Тогава младият момък става професор и казва: „Слушай, както си живяла при майка си, тази работа

така не става. Тук ще се научиш да готвиш, да переш грехи, да мажеш къщата – почва да ѝ дава уроци. – При баща си ти си ходила с автомобил, но тук ще ходиш пеш, понеже не разполагаме със средства. И двамата ще работим, за да можем да направим нещо“.

Това сега ще го преведете в духовно отношение. Защо страгате вие? Мнозина мислят, че като станат веруюци, всичко ще им тръгне по мед и масло. То е така, но какво ще правите с дълговете от стари епохи? Да кажем, че постъпите на една служба и имате десет хиляди лева заплата на месец, но в миналото сте направили сто-двеста хиляди лева дълг. Тогава от тая заплата ще ви вземат по четири-пет хиляди лева. И колко години ще ви отнемат, додето изплатите дълга си? Не че сегашният ви живот не е добър, но сегашните дългове са направени от по-рано и сега ги изплащате. Има минали дългове, които са правени преди хиляди години – и там е всичкото зло. Сега трябва да се живее добре, за да можем да влезем в Новата епоха без дълг, защото ако не си изплатим всичките дългове, в нея ще влезем с дълг и тогава ще се намерим в противоречие. Ще имаш вяра, за да влезеш без дълг в Новата епоха; ще имаш любов, знание и свобода, за да влезеш без дълг в Новата епоха!

Та сега, през малкото години, които ви остават тук до 1999 година, какво ще направите? Защото епохата е изтекла вече... Колко години са изтекли вече, колко години остават до 1999 година?

Отговор: Шестдесет години.

Това е един човешки живот. Значи в този живот каквото направите – това е. Някой казва: „Като се преродя“. Може да се преродиш, но как ще се преродиш, това е въпрос. Свободен е този човек, който живее при най-благоприятни условия, а пък с дълговете ще се роди при най-неблагоприятни условия. Човек с вяра, с любов, знание и свобода ще се роди при добри условия, а пък човек със слаба вяра и със слаба любов ще се роди при лоши условия. Та казвам: сега е времето да получите онава, което за в бъдеще ще ви трябва. Срещне ви някой

човек, който има известна слабост – вижте в себе си вие имате ли тези слабости. Ако ги нямате, благодарете на Бога; а пък ако ги имате, благодарете пак на Бога, че можете да ги изправите. Ако срещнете някой добър човек, вижте имате ли неговите добродетели. Ако ги имате, благодарете на Бога; ако ги нямате, пак благодарете, че ще можете да ги развиете. В каквото положение и да се намирате – като баща, като майка, като слуга и прочие – и в най-доброто положение да се намирате, използвайте това положение.

Сега работете, додето е ден. Нали е казано: „Сега е ден. Работете, додето е ден, защото иде ноц, когато и да искаш да работиш, не можеш“. Иде време, когато и да искаш да направиш добро, не ще можеш: сега, докато имате условия, правете добро! Докато очите ви са здрави, гледайте хубавата светлина; докато ушите ви са здрави, слушайте хубавите гласове; докато стомахът ви е здрав, хранете се хубаво; докато ръцете ви са здрави, работете тъй, както трябва; докато краката ви са здрави, ходете както трябва. Защото цом заболяят очите ви, стомахът ви, ръцете ви, краката ви – и да искате да работите, не ще можете.

Аз казвам така: Отче, Господи на Любовта, слез и се всели в нашите сърца, за да можем да изпълним Твоята Воля, за да бъдем едно с Тебе! И вие казвайте така.

Отче наш

Да благодарим на Бога, че имате на разположение още 60 години, за да можете да поправите своя живот.

11 юни 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЗНАМЕНОСЦИ НА ЛЮБОВТА

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще ви прочета първа глава от Първо послание към коринтяните. Това е писмо от Павел преди повече от 1500 години. Можем да мислим, че тогава хората не са били културни, както схваща съвременната култура.

Духът Божий

Ще започнем с най-елементарното изкуство – бояджилъка. Кой бояджия е отличен? Който боядисва и боята му не излиза. След като боядиса и след един месец боята му излиза, това не е бояджилък. Или нека вземем изкуството на мазането. Коя мазилка е хубава? Ако след като замажеш и някой мине, а мазилката остава по грехите му, това не е мазилка. Като минаваш, тази мазилка трябва да не остави нищо по грехите ти при докосване до нея.

Кой човек е щедър? Някои хора са щедри на гуми, изобщо хората са много щедри на гуми. Казват: „Господ да ви благослови, на добър път, пожелавам ви да бъдете щастливи“. С гуми са много щедри, но като дойдеш до услугата, става друго: „Я ми направи една малка услуга.“ „Бързам, на служба съм“. Няма някой, който да не е назначен на служба. Например назначен си за чиновник в голямата кухня на Природата. Няма някой от вас, който да не си цъка зъбите. Който ги има, цъка ги, а пък на когото са паднали, той само си трие челюстите.

Ние живеем в един век, дето мислим, че сме много силни, много умни; и който християнин срещнеш, всеки

мисли, че като неговото разбиране няма, че то е върното. На масата видях едно зелено паяче да се разхожда. По едно време си обърна задницата нагоре, вдигна си краката и гледа насам-нататък; после пак върви, пак си дигна задницата и краката и казва: „Какво знаете вие, можете ли да си вдигнете задницата като мене?“. Рекох: „Слушай, не си вдигай задницата“. То ме пита: „Могат ли те да изпридат такава тънка паяжина, както аз?“. Отговорих му: „Не могат, на това ти си майстор. Те си вдигат задницата като тебе, но не могат да изпредат като твоя конец, като твоя косъм“. Той каза: „Там е всичкото изкуство – в косъма“, после продължи: „Ние бяхме по-рано ученици и тогава учехме науката“. Рекох: „Вие учихте науката и паяци си останахте“. А пък паяк какво значи? Хора, които са се научили само да делят: като им дадеш една трошица хляб, той знае да я раздели на две, на три и прочие. Паяците се научиха да изпридат мрежата си, понеже съществата бяха много малки – тези същества, които те хващаха, бяха толкоз малки, че трябваше много тънка, лепкава мрежа да изпридат, за да могат да се залепват тези същества; защото ако паяжините бяха дебели като въжета, съществата не биха могли да се залепят. Та това изкуство паяците научиха, за да хващат малките, гребните същества.

Аз ви навеждам сега на една мисъл: искам днес да ви избавя от едно основно заблуждение, в което целият свят е потопен. И вследствие на това заблуждение всички хора страдат и умират, всички нещастия в света произтичат от това. Човек винаги разчита на онова, което е научил в миналото. Там е неговото заблуждение – миналото е послужило за миналото, то не може да послужи за днес. Ти може да си бил едно време голям паяк, да си бил цар на паяците, но като станеш птица, това няма да те ползва. Има паяци, които минават за много умни, но има известни оси, които като дойдат, и задигнат паяка от паяжината – те ходят и хващат паяците. И тези оси по някой път турят по 20–30 паяка в гнездото си и си снасят в тях яйцата, за да се хранят техните малки от тялото

на паяците. И всеки един човек, който би бил паяк, изприда една тънка мисъл: ще изпреде една тънка мисъл или ще напише едно любовно писмо. Изпридаш тънка мисъл и слагаш много хубави думи: „В името на Божията Любов, в името на Божията Благодат“ и прочие, но зад всички тези мисли седи нещо лукаво. Аз съм гледал малките деца – светциите, невинните ангелчета – как турят в село някое голямо корито на двора, повдигат едната му страна и го подпират с клечка. Вържат клечката с конец, турят храна под коритото, гържат отдалече края на конца, канят птичките и им казват: „Няма нищо, влез, за тебе приготвихме храната“. Птичката влезе под коритото и детето гърпа жичката.

Аз веднъж имах една възпитана котка; защото няколко други котки съм имал, тази е третата. Тя беше ученик и каза: „Учителю, каквото кажеш, твоята дума няма да направя на гвѐ“. Един ден хвана едно птиче, аз ѝ казах: „Пусни птичето!“ . Тя отговори: „Не го пуцам!“ . Рекох: „Ще ти папи главата“, но тя избяга. Казах ѝ: „Ти си осъдена на смърт, нищо повече!“ . Не се минаха и три месеца и тя умря, отиде си. Ще пуснеш – като дойде за Бога, ти ще пуснеш! Ако не можеш да пуснеш птичката, която си хванал, ти си осъден на смърт, нищо повече. Та ви казвам: ако вие не напуснете сега вашите стари навици – птичките, които сте хванали – всички ще умрете до един, нищо повече: не физически, но ще се лишите от вашата свобода. В бъдеще ще бъдете като червеи, ще се влачите по земята за хиляди години и най-малко хиляда пъти ще смачат главата ви – на пестил ще стане тя, както казва Писанието. Какво ви коства, като сте хванали птичката в устата си – пуснете я да си хвъркне. И ако пуснете птичката, ще ви се даде нещо по-хубаво. Има някои братя, които се съдят за една педя земя. Ако е за земя, аз да ви дам цялата Месечина; ако искате земя, да ви пратя на Венера, на Слънцето, навсякъде. Смешни сте вие.

Или някой си е взел една жена и мисли сега хората да не я опетнят. Никой не може да опетни твоята жена,

освен тя самата; никоя жена не може да опетни един мъж – мъжът сам се опетнява; и никои верующ отвън не може да се опетни – той сам се опетнява. Ти казваш: „Онзи ме излъга“. Кои ще те излъже, кажете ми? Сега вие искате да ви заведа в онзи свят. Че да ви заведа, но какво ще представлявате там? Представете си, че ви заведа на онзи свят такива, каквито сте сега: с какво ще се отличите, ако ви заведа там? Да, има едно нещо, с което да се отличите – а именно с Любовта! Апостол Павел казва: „Ако говоря с човечески и ангелски езици, а Любов нямам, нищо не се ползвам“. Вие може да имате вяра, да местите планини, но ако нямате любов, нищо не се ползвате: в онзи свят хората се интересуват само от Любовта.

Вие сте нещастен – баща сте и искате децата да ви обичат. Децата не могат да ви обичат, ако вие не сте обичали; не можете да бъдете богат, ако не сте обичали; не можете да бъдете учен и силен, ако не сте обичали. Не само да сте обичали веднъж – аз поставям въпроса малко другояче. Ти казваш: „Баща ми е бил верующ“. Че е бил верующ, бил е. Че ако аз съм бояджия и това, което боядисвам, избелява, какъв бояджия съм? Студентите в Америка на 1 април или на 1 май си казват бели лъжи: „Пощата донесе един чек от 25 хиляди долара, игетем да го изтеглите от банката“. Гледаш, че чекът е направен с всичките му формалности. Друг чек ти идва за 50 хиляди долара, друг – за 100 хиляди долара. Ако отидеш в банката, чиновникът ще се усмихне малко; а който не знае, ще се излъже. Имаше една сестра, която донесе от Австрия банкноти – мисля, че бяха 500 хиляди австрийски крони. Тя казваше: „Осигурена съм, милиони струват тези банкноти“, но като ги разгледаха, видя се, че срокът им е изтекъл и пет пари не струват. Тя имаше повече от един милион...

Питам: ако на всички ваши добродетели, на които разчитате, срокът им е изтекъл? Защото всички добрини, които правите, са срочни: на доброто, което струваше един милион, срокът му е изтекъл и тази банка нищо не

ти плаща – изтекъл е вече срокът. Един мой приятел, Голов⁵⁵, мой добър приятел, намислил да ме посети и турил в Библията 10 хиляди лева като подарък. Но умира човекът и след много години ми донесоха тая Библия, но срокът на банкнотите беше изтекъл вече. Това беше през 1917 година, когато бях във Варна. Отварям Библията и намирам в нея 10 хиляди лева, но с изтекъл срок.

И всички вие, като отидете в Грузия свят, все ще имате подаръци – Библии с 10 хиляди лева, на които срокът е изтекъл. Това са срочни изплащания, те искат голяма точност на времето. Не трябва да закъсняваш – като изтече срокът, губят стойността си. И всички изплащания извън Любовта са срочни – единственото, което пребъдва, е туй, което иде по закона на Любовта. Щом влезете в закона на Любовта, вие влизате в онзи свят, дето нещата всякога имат цена. Другите неща са книжни пари, а добродетелите на Любовта са звонкови пари. Това е ефикасното, с което Небето разполага: и хиляди години да минат, и векове да минат, и вечността да мине, то е ценно. Казвам: само делата на Любовта ще преживеят всички промени, които ще станат вътре в нашия живот, другите неща са едно предисловие.

Сега ни най-малко не мисля да подценя едно добро. Че правите добро някому, това е едно упражнение заради вас: каквото и да правите, това за себе си го правите. Ако ти кажеш някому една блага дума, и на тебе ще ти я кажат; ако кажеш някому една лоша дума, и на тебе ще ти я кажат. Турците имат една поговорка: „Доброто, което правиш, ще го намериш“. Ако добро направиш, ще намериш добро; ако лошо направиш, ще го намериш – това нещо ще се повтори. Добрите неща в човека са неговата артериална кръв, а лошите неща са неговата венозна кръв, която се връща. Лошото, което се връща, това е лошата кръв, която се връща. Та със злото само Бог има правото да работи, само Бог знае тайната как да превърне тази венозна кръв в артериална. Затова ние трябва да употребяваме доброто, а пък със злото да не се занимаваме, защото ако се занимаваме с него, ще се опетним.

Някой се занимава със злото и пита за някого: „Защо той прави зло?“. Не се интересувай от това: защо прави добро – от това се интересувай! Не се интересувай защо прави зло и кажи: „Господи, не въведи нас в изкушение, но избави нас от лукаваго!“. Всички вие се занимавате и се интересувате защо Бог е допуснал злото. Вие се занимавате с един въпрос, който никога досега не е разрешен – той ще остане въпрос неразрешен. Как ще разберете гумите в Писанието: „Аз съм, Който правя добро и зло?“. Че ти ако разглеждаш злото и намериш там Бога, какво ще кажеш? Ако в лицето на онзи крадец, когото съдиш, намериш своя благодетел? След като си хванал един крадец и си го осъдил, че е откраднал хиляда лева, а пък той се окаже твоят благодетел, който те е облагодетелствал с хиляда милиона, какво ще бъде твоето положение? Ти ще го съдиш, че ти е взел хиляда лева, а пък той ще те съди, че му дължиш милиони.

Искате да знаете защо ви се е случило някое зло и питате: „Защо Господ допусна това?“. Но ако Господ ви тегли под съд за всички добрини, които ви е дал, какво ще бъде вашето положение? Не поставяй на никаква критика това, което Бог върши за тебе! Бог не може да направи никакво престъпление, това е абсолютно невъзможно – Той работи не по човешки и всичко е Негово. За да направиш едно престъпление, трябва един предмет да не е твой. Нали човек, който взема чуждото, върши престъпление, а пък извън Бога няма нищо, всичко е Негово! Но вашето положение не е положението на Бога, понеже всичко не е ваше. Не е важно статистическото положение на нещата. Казват: „Ние имаме сега ум Христов“. Тогава нека постъпваме, както Христос постъпва. Той казва: „Аз не дойдох да изпълня Своята воля, но волята на Онзи, Който Ме е изпратил“.

Та казвам: мога да ви обясня защо сте бедни и да ви покажа откога започна вашата беднотия, откога започнаха вашите болести, мога да ви покажа времето, когато започна вашето невежество, но това нищо няма да ви ползва. Някой пита: „Я ми кажи какви погрешки имам аз“.

Казах му: „Мене не ме интересуват твоите погрешки, а какви добродетели имаш. Погрешките ти сам си ги знаеш, даже по-добре ги знаеш – знаеш и къде си ги скрил“. В едно богато семейство хората минавали за вегетарианци. Те не били родени вегетарианци, но после станали такива, ала един ден казали: „Домегна ни да ядем тези растения“ – и опичат една кокошка. Турят кокошката на трапезата, но цгва един съсед и те я скриват в долапа, а отгоре на масата слагат вегетарианската гозба: кокошката в долапа, а на масата – вегетарианската гозба. И на всички вас, които служите сега, вегетарианската храна, растителната храна е отгоре, а кокошката е в долапа – доброто е на масата, а пък злото е отдолу под масата. Злото е бомба, която ще се пукне и масата ще се разруши – и нищо няма да остане на нея. Когато ядеш кокошка, дръж я отгоре на масата. Щом ядеш кокошка, ще те некат като кокошка, с двете ръце подписвам това. Не можете да избегнете последиствията на това, което ще направите. Не могат да ви забедат на онзи свят, ако кокошката е под вашата маса – в такъв случай всички ще останете тук.

Вие казвате за някого: „Аз не мога да му простя“. Много добре, тогава те питам: „За Господа не искаш ли да простиш?“. Ти казваш: „И за Него не искам да простя“. Ако вие заради Любовта на Бога не можете да сторите нищо в света, де е вашата сила? Сега аз се спирам върху кокошките, които са останали скрити в долапите от векове. Вмирисали са се вече някои от тях.

Сърцето трябва да бъде абсолютно чисто! Има една чистота вътрешна – аз говоря за вътрешната чистота. В ума си ще сложите това и ще питате: „За Господа аз готов ли съм да направя нещо?“. Ще кажеш: „Аз не мога да търпя“. Много мъчна работа е да търпиш, но има едно търпение, което е лесно. То е, ако ти обичаш, защото търпението е външният признак на Любовта. Бог е дълготърпелив, защото всички обича – ако Той не обичаше, не би бил дълготърпелив. Ще ви приведа пример. Представете си, че вашият десен крак е блъснал вашия

ляв крак. Може ли сега левият ви крак да се сърди на вашия десен крак, че го е блъснал и че умишлено е направил това? То не е направено умишлено от десния крак. Вие ако имате един брат, който ви е направил пакост, това не е нарочно – то е по стечение на обстоятелствата: и левият крак може да блъсне десния. Че ако човек падне на лявата си ръка, може ли тя да съди човека, че умишлено го е направил? Тези неща са случайни. Или направите една погрешка и се самоосъждаш. Има някои погрешки, които не са умишлени. Та казвам: не се самохипнотизирайте, че това-онова не можете да направите. Ще си определите следното правило: „Всичко мога, всичко мога, което Бог може!“. Кое може Бог? Бог е дълготърпелив, всемилостив и благоутробен!

Та за да внесете мир сега във вас, за да утихнете, ви трябва любов. Някои нямат пари. За да дойдат парите, трябва любов, защото и парите обичат Любовта. Вие обикнете всички хора – и парите ще дойдат и ще почнат да се търкалят. Като видите една гъсеничка, една пеперуда, едно яйце; като видите, че се е явило едно облаче, че е загърмяло – всичко, каквото става в света, да ви е приятно. И тогава парите ще дойдат веднага. Направете опит и отворете вратата – и парите ще почнат да се търкалят, така ще вървят, и подир вас слугини с торби ще ги носят; не една, но десет торби – и ще се чудите къде да ги денете. Питам сега: ако аз изпратя десет торби по десет килограма злато, какво ще направите с тези торби? Това мога да го направя: сто килограма злато, това пари ли са? Сто, двеста, триста, хиляда килограма – това е играчка, това е забавление. Сега си наострихте ушите, така както някоя котка наостря ушите си, когато види някоя птичка. Вие сте чудни, мислите откъде ще дойдат парите. Че ако един банкерин ви обикне, мислите ли, че парите му няма да дойдат при вас? Изведнъж неговите пари ще бъдат на ваше разположение. Ако днес Слънцето грее, какво показва това? Обикнал ви е Бог. И да се скриеш някъде, пак те търси това Слънце – светлината те търси през някоя малка дупка. И

през най-малката гунка Бог ще ти изпрати благословение, понеже те обича.

Днес искам от вас следното: на всинца ви давам по едно знаме, по едно бяло знаме със златна дръжка. Не е позлатена дръжката, но е златна, и това знаме е направено с най-хубавия плат. На знамето нищо не е писано, но вие ще напишете. Какъв ще бъде вашият девиз, какво ще напишете на знамето? Ако знаете как да носите това знаме, всички ще се подмладите, няма да остане нито един стар, няма да има нито един беден, няма да има нито един болен вече. И ако знаете как да го носите, всичко ще имате, но ако не знаете как да го носите, никой не може да ви помогне. Искам сега да бъдете знаменосци на Любовта! Ще кажете: „Напред!“ – и ще вдигнете знамето. Когато дойде някой да плаче и каже: „Остарях“, ще вдигнеш знамето и ще кажеш: „Напред!“. Че как ще се поправи светът? Този свят, сегашният век, очаква такива хора като вас.

Не сейте гъсто цветята – между цвете и цвете трябва да има малко разстояние. Даже за в бъдеще ще имате такъв салон, дето да има два метра разстояние от един до друг – да не се докосвате, да бъдете свободни. Вие седите във вашите сегашни тела и се интересувате от онзи свят, интересувате се дали това може да бъде, или не. Че то е решено: за един художник, който знае да рисува, въпросът е решен. Но ако не знае да рисува, друг е въпросът: даде му нещо учителят да нарисува и той не може да го направи. Ако можете да направите това, художник сте; ако не можете да го направите – не сте. Всеки един от вас, който има ум, сърце, гуша, дух, може да направи Божествените работи. Всеки един от вас, който има сърце, трябва да направи възможностите на сърцето. Защото ако ме слушате и приложите това, за десет години всичко ще имате; а пък ако не ме слушате, тогава едва след хиляди години ще имате всичко – и ще минете през такава дисциплина, която никога не сте виждали.

Наскоро ме посети един мой приятел – военен, подполковник. Ходил да гледа една модерна скотобойна; гледал

как убиват агнета, малки телета, говеда, свине, как ги одират модерно, и ми разправя как модерно можели да убиват. Има една нова пушка, която изхвърля за минута по 400–500 патрона, и всеки един патрон има за прицелна точка един човек. Някои големи оръдия има, които изхвърлят един снаряд от около 900 килограма – и дето падне той между живите хора, всичко загива. На нас това ни се вижда като играчка и вие казвате: „Колко сме въоръжени“. Сега почнаха да потъват подводниците – американска, английска и френска подводница.

Та сега ви казвам: уге, уге, уге! Знаете ли какво ще ви каже Христос, като дойде? Ще ви попита: „Какво направихте заради Мене за две хиляди години? Аз направих това за вас, но вие какво направихте заради Мене?“. От две хиляди години Христос е бил гарант заради вас, и всички блага, които сега имате, ги дължите на Христа. Да оставим миналото, двете хиляди години, но всичко това, което сега имате, го дължите на Христа. А вие какво направихте заради Него? Оставете малката птичка, която сте хванали – онази мисъл, която ви съблазнява, я оставете настрана; онова, което внася разстройство във вашия характер – оставете го настрана! Храна, която не е здравословна, не я яжте; къща, в която се разболявате, оставете я; и обуца, които ви убиват, оставете ги. Дрехите, които са остарели, съблечете ги; книги, от които не можете да се ползвате, оставете ги настрана – останете с това, същественото, което носи веселие, радост и което подмладява! После, капици не носете по джобовете си – всеки да носи, да има поне по една златна монета.

Скоро дойде при мене един и поиска да се лекува. Казах му: „Намери един български сребърен лев и вземи 200 грама вода, тури лева вътре и пий по сто грама“. Носете по една златна монета, бъдете готови заради Любовта да направите всички отстъпки! Аз не говоря сега за човешката любов, говоря за Божията Любов. Онези, които сте готови, да кажете: „Готови сме!“. Онзи, когото ти съдиш, в него можеш да намериш своя благодетел. Тогава?

И ако намериш баща си в тях, приятеля си, брата си, сестра си, крадци ли са те? Те са толкова богати, както тебе, и те опитват. Като ги хванете, че нещо са ви взели, кажете им: „Съжалявам, че малко сте взели! Трябваше повече да вземете“. Влязъл е някой в градината ви и е взел плод – кажете му: „Трябваше да вземете повече!“. Че как ще се възлюбите вие? Някои от вас сте много отстъпчиви, а някои сте много неотстъпчиви. Неотстъпчиви сте, понеже мислите, че онези нямат право.

Аз сега разглеждам въпроса така: всеки човек има едно право, което Бог му е дал. Следователно никога не ограничавай човека в неговите Божествени права! Има права, които човек сам може да си приложи, но има права, които Бог му е дал. Ако го спрете в тези права, вие ще го сложите в един крив път и ще вплетете и себе си в кривия път. Не се месете в правата на другите! Защото ако едно малко насекомо знае как да направи восък, то вие не учете хората! Направете онова, което Бог е вложил във вас, проявете онова, хубавото, което Бог е вложил във вас – оная хубава мисъл, онова хубаво чувство и оная добра постъпка, които Бог е вложил във вас: вие опитвате сега Божественото. Да оставим сега човешките работи, защото в човешкия свят има недоимък и там въпросите не се разрешават, а в Божествения свят има изобилие. Това човешко знание го оставете настрана.

Да допуснем сега, че ви пратя при едно Божествено езеро. Ето къде е погрешката ви: вие ще искате да ви дам тапия за него. Защо ви е тази тапия за езерото? За да може да продавате водата. Но представете си, че щом ви дам езерото, не се позволява да продаваш водата. Докато езерото не е твое, имаш право да продаваш водата, но щом стане твое, нямаш право да продаваш водата, ще я оставиш свободно да си тече. Не си създавай едно изкушение: и със самата мисъл, че искаш да продаваш водата, ще създадеш своите нещастия.

Сега да дойдем до основната мисъл: имайте всички ума Христов! Това, което сега ви мъчи, е миналото. Оставете го настрана, не влагайте вашата вяра в него

– вложете вярата си в днешния ден. Ако нещо не разберете добре, това е миналото – в бъдеще то ще ви се открие.

Вършете Волята Божия! Аз ви изваждам от едно заблуждение: не мислете, че онзи ориз, който имате сега във вас, е чист – трябва да го пречистите от всичките камъчета. Не мислете, че всички пари, които имате, са чисти – има и някои лъжливи в тях; не мислете, че всички ваши банкноти са валидни. Проверете вашите грехи – някои от тях може да са изядени от молците. Знаете ли какво правят молците? Аз като отидох и видях в шкафа, два чифта панталони бяха изядени от молците. Бях ги оставил на тавана – нови панталони, съвсем изядени. Казах: „Браво, хубаво направихте!“. Панталоните, които не се носят, трябва да ги изядат молците. Но след като ги изядоха молците, ги подарих, и ги подарих не от добро, но за да се освободя от тях, да не ги гледам. Не го считам това за добро, а за да се махнат, да не ги гледам. Това е старото, освободете се от старото. Едните панталони бяха черни, модерни, а другите бяха светложълти, но молците и черните изядоха, и светлите, на общо основание ги изядоха. Та ние все имаме някои панталони, изядени от молците: мисъл изядена, чувство изядено.

Днес да оставим това, което молците изядат. Нали е казано: „Събирай си богатство, което молец не изядга и крадец не го взема“. Молците ядат панталони, а пък крадците вземат парите. Та нека да няма молци в нашето сърце и крадци в нашия ум, да служим на Бога и да имаме вяра. И вярвам, че всички вие, които ме слушате, ще изпълните това. На вас като ви говоря, по радиото се предава моята реч навсякъде през въздуха: вярвам, че всички, които ме слушате, ще изпълните това, ще носите знамето – и всички благословения ще дойдат. Но за всички, които ме слушате и не изпълните думите ми, ще дойде това, което аз не желая, и то ще дойде неизбежно.

Та подвизавайте се в десетте години, които идат, защото годините, които идат, ще бъдат години за учение, за предметно учение. Приложете и носете едно весе-

ло сърце, един светъл ум, една силна вяра, силна Любов!
И каквото Бог направи, кажете: „Да бъде Името Божие
благословено в нас, които ще Му служим и ще бъдем едно
с Него!“.

Отче наш

„И не въведи нас в изкушение, но избави нас от лукаво.“

18 юни 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СТАРИ И НОВИ СВЕТИИ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 6. глава от Исая.

Нещата се повтарят така, както се повтарят в умерените пояси пролет, лято, есен и зима. Но във всяко повтoreние все има едно разнообразие, нещата не се повтарят еднакво. Какви са били тогавашните условия, при времето на Исая? Когато пророкът е писал, условията не са били толкова благоприятни.

Духът Божий

Исай е видял неща, които даже и сегашните веруюци не виждат, доста е напреднал. След толкова хиляди години, след повече от две хиляди години някой може да се съмнява дали Исая е видял, или е сънувал – отчасти се вижда. Какво е видял той? Мъчно може да си представи човек онази картина, която пророкът е виждал. Често ние говорим за Слънцето и предполагаме какво е то, обаче човек трябва да отиде там, за да види какво е състоянието му; и като отиде на Слънцето, ще има ясна представа. Тогави той ще провери каква е разликата между онова, което учените хора на Земята говорят за Слънцето, и това, което е на него.

Та ние сега гледаме живота на Земята, а пък животът е горе, на Слънцето, дето има светлина. Колко малко знае човек: даже и онова, което става вътре в неговата глава, в малкото пространство – и него не знае. Много пъти в ума на човека се явяват известни безпокойства,

явява се страх, но той не знае от какво е този страх. Голям човек, учен човек, а пък го е страх от идеята, че сърцето му ще спре; и вечерно време си туря ръката на сърцето и казва: „Ще спре сърцето ми“. Или пък може да има страх у хората как ще прекарат тези лоши времена. Те си казват: „Ами ако всички банки пропаднат“. В някоя майка е влязла мисълта: „Ами ако децата ми измрат, кой ще ме гледа?“. Та много работи има, които постоянно ни смущават в живота – и когато се намираме в най-красивите състояния, след като те си заминат, дойде тъмнина върху човека и завладее човеешкото съзнание; и дойдат пак тези горчивини, с които е пълен животът.

Та казвам: тук се изисква за човека знание, мъдрост. Човек сам може да си създаде своите неприятности: някой път сам си ги създава, а някой път окръжаващите ги създават. Представете си, че някой минава обут през цигански тръни и те не могат да му направят голяма пакост, той ги тълче. А пък ако минавате с деликатни боси крака, ще имате двеста-триста тръни на стъпалата на краката си; и след като излезете от тях, ще седнете и ще почнете да ги вадите. Значи тези малки трънчета, които са влезли в краката ви, ще ви направят неспособни да вървите дълго време и тогава ще се зароди във вас въпрос: „Защо са тези цигански тръни?“. Именно циганските тръни ти казват, че бос няма да ходиш, а с хубави обуца. Циганските тръни ти казват: „Когато ходиш тук, няма да виждаме твоите крака, защото те ни съблазняват“. Всеки трън, който се забие, се съблазнява, понеже иска да изтегли нещо. И понеже човек върви, то вместо трънът да изтегли нещо, човекът го изтегля и трънът върви с човека. Та кой е виновен – трънът ли, който се е забил, или човекът, който е тръгнал бос из циганските тръни?

Та човек се намира в положението на онзи циганин, който се оправдавал в своите погрешки. Той откраднал един кон и го дали под съд. Циганинът се оправдавал така: „Господин съдия, аз не исках да го открадна, но берях круши на крушата и дойде един кон, по невнимание

паднах на гърба му, той хукна и ме занесе из гората“. Мислите ли, че този съдия е повярвал на циганина? Той на общо основание е съдил по закон. Сега сравнението: когато ние направим една погрешка, понякога се оправдаваме като циганина. В дадения случай циганинът, когато бере круши на гървото, трябва да се върже с едно въже, та да не падне върху коня. И който минава с боси крака по цигански тръни, ще каже: „В тази местност онзи човек, чието е мястото, трябва да изкорени циганските тръни“. Той е нямал пари да посее, каквото се следва, нещо полезно.

Та сравнението е такова: вие често може да минавате през някой мисловен свят, който е обрасъл с тръни. Сега светските и духовните хора разглеждат въпроса от две становища. Светските казват така: „Нищо не е видял Исая, той е сънубал“. И ако речеш да му говориш, той ще каже: „Това е един човек, който няма никакво понятие за науката, туй са сънища“. А ако влезеш между религиозните, те вече приемат, че има такива работи. Въпросът е как си го видял и дали си го видял правилно, или не. Сега често се случва следното – има в България ясновидци, които са виждали Христа. Един от Сливен ми каза, че е видял Христа. Попитах го: „С какви грехи беше облечен?“ „Беше облечен с едно дълго палто, бяло шопско палто“. Друг ясновидец ми разправя, че и той е видял Христа и бил облечен с едно попско расо. Трети казва: „Като Го видях, беше облечен като цар, с корона“. Какво ще кажете сега: човек като ги слуша, какво трябва да им каже? Те ме попитаха: „Как мислите?“ „Както си видял – така е, няма какво да се каже, защото ти си Го видял, аз не Го видях така. Вярвай така!“. Така казах и на онзи, който Го е видял с шопски грехи, и на другия, който Го е видял с попско расо, и на третия, който го е видял с корона. Ако му кажеш, че не е така, той ще почне да спори, но кажи: „Както си го видял, така е“.

В какво седи същността на един учен човек? Един учен човек е посветен, когато има знание. Учения човек може да го видите като професор с цилиндър, добре обле-

чен, с редингот, или може да е облечен много простичко, със скромнички дрехи. Сега професорството не седи в неговия цилиндър и в простите му дрехи, но в опитите, които прави в своята лаборатория, в знанието, което има. Ценното у цигуларя не седи във външността му, в това, как е облечен, но той като хване цигулката, важни са онези тонове, които може да изважда от нея. Цигуларят може да е облечен с много прости дрехи – нас ни интересува в дадения случай как той свири.

Та в живота нас ни интересува не това, в което човек вярва, но какво той е видял – това е за негова сметка. Той може да е видял хиляди гървета – сенките на тия гървета – и това е илюзия. Ти виждаш отражението на нещата вътре в тебе, а пък всъщност какво нещо е гървото, не можеш да видиш. Казваш: „Аз го пипам“, но пипането не е доказателство. Ако пипнеш един праведен човек, неговата праведност не седи в твоите осезателни усещания. Праведният не се познава по пипането – от него излиза нещо, което показва, че той е такъв. Силният огън по какво се познава, че е силен? По температурата, която има. Ако на огъня се топи само калаят, този огън е слаб; ако се топи желязото, той е по-силен; ако се топи и златото, огънят е още по-силен. Следователно онзи огън, който топи нещата, е силен. Сега ще направим сравнение коя мисъл е силна. Вие имате известни мъчнотии, които не можете да разрешите. Мъчнотиите са една твърда почва, те са твърд метал, платина – тя и при 400–500 градуса не се топи. Имате една мъчнотия, която не може да се разрешава. Защо? Защото температурата на огъня, с който боравите, е слаба. Значи един светъл ум трябва да разрешава по възможност всички мъчнотии, които му се дават. Всички мъчнотии са една задача, която се дава на човека да я разреши. И когато на човек се даде една трудна задача, той се оплаква и казва: „Не трябваше да ми дадат тази задача“.

Най-първото, най-лесната задача, с която хората са започнали, е дишането. Дишането, яденето и спането са най-лесните работи, с които човек може да работи. Лес-

но е да приемаш и да изпрацаш въздуха като една помпа, която натискаш; лесна работа е и яденето, а по-лесна работа от спането няма. Казват тогава: „Той е много силен човек“. Всеки човек, който спи, не е силен. Той работи, а после, гледаш го – след десетина часа пак не може да седи на краката си. Легне на леглото си – и пак ще стане, като се наспи. Човек, който спи, не е пророк; човек, който спи, не е и много учен; който спи, не е и много богат, не е и много добродетелен. Казваш: „Трябва да си почина“. Почивката е едно, а пък спането е друго.

Сега във вашите умове може да се внесе известно противоречие, понеже имате известни възгледи. Ако попитате един прост човек как стават гърмежите, той ще каже: „Свети Илия тича по небето с колесницата и вдига шум“ – и простите хора вярват, че тази колесница се движи горе. Някой път правят възражение: „Как може свети Илия да бяга по въздуха и да не пада колесницата му?“. Ами сега един аероплан как тича горе и вдига шум – не е ли вярно? Казват, прости били тези хора: мислят, че свети Илия тича и когато тича, не пада, но ако не тича, тогава пада. Някой пита: „Защо човек трябва да мисли?“. Докато мислиш, твоята колесница тича и ти няма да паднеш, но щом престанеш да мислиш, веднага ще се намериш долу на земята и ще има авария. Следователно на всеки човек, който не мисли, каруцата му ще падне от небето и ще има счупване и погребение. А пък ако мислиш, каруцата ти не пада – и ще слиза, и ще се вдига по всичките правила. Та казвам: мислете правилно, за да не падат вашите каруци. Щом почнете да мислите криво, непременно каруците падат. Изразът *каруца* е много прост, нали? Да употребим думата *колесница*.

Та казвам: в сегашния живот мъчнотиите, от които се оплаквате – това са задачи, изостанали от миналото. Всички задачи трябва да се разрешат. Например дават ти задача да изследваш какво нещо е търпението – на опит, а не само теоретически. Или да изследваш вярата – вярата и безверието; или надеждата и безнадеждността; или любовта и омразата; или доброто и злото; или истината

и лъжата. Те са предметни учения.

Сега някой път ние мислим, че сме търпеливи. В Китай живял един мъдрец, който се отличавал с голямо търпение. При него ходел един беден човек да проси. И когато ходел, мъдрецът все го посрещал и му помагал, никой път не му се скарвал, не му казвал, че е прекалил. Друг някой също искал да стане като него светия; и той си турил фирма, защото и светииите си имат фирми. Един пророк си има име: Езекиил⁵⁶, Даниил си имат имена. Сега някои искат да минат без име за пророци – те са лъжливи пророци. Ще си туриш името – и като кажеш нещо и не е вярно, ще те хванат и ще те питат: „Защо говориш неща, които няма да станат?“. Та този сиромаш, като чул, че има още един светия, благодарил на Бога – и отивал и при единия, и при другия. Като отишъл бедният пет пъти при новия светия, онзи казал: „Прекали го, стига толкова!“. Бедният рекъл: „При другия съм ходил деветнайсет пъти и все ме търпи, а пък ти си много млад светия и пет пъти не можеш да ме изтърпиш“.

Та някои от вас сте от старите светии, а пък някои – от младите. Старите светии деветнайсет пъти изтърпяват, а пък младите и пет пъти не могат да изтърпят. Та сега казвам: заприличайте на стари светии – да издържите деветнайсет пъти.

Сега ще ви почета малко върху Мъдростта. (*Учителя прочете от книгата „Учителя говори“ главата „Мъдрост“:*)

„Умът на човека се отваря и той вижда, че този велик Божествен свят е красив, че в него царува хармония и ред и че когато Мъдростта управлява, редът не се нарушава. Той вижда да се разкрива пред неговия дух необятно поле за работа и тогава започва да гради“. Тогава идва и постижението. Без знание нещата не могат да се постигнат.

(*Главата се дочете докрая.*)

Отче наш

25 юни 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

НОВАТА ЛЮБОВ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

В начало бе Словото

Ще прочета 13. глава от Първо послание към коринтяните. Да се види разликата между онова, което човек знае, и онова, което е придобил.

Духът Божий

Кое е същественото в живота? Това, което остава. Човек може да бъде богат и да осиромашее. Значи богатството в дадения случай е относителна реалност – не може да остане в човека. Човек може да е учен, но и знанието, и то се изгубва – може и това, което знаете, след време да не ви бъде полезно. Нима онова знание, което детето е имало и което първоначално е било необходимо – как да суче от майка си, като възрастен мъж ще му бъде необходимо? Ще му бъде ли необходимо да търси майка си, че да я пита как да суче? Безпредметно е това знание вече. Не че то не е било необходимо – било е необходимо на своето време, но човек ще има само едно възпоминание за него и трябва да го замести с друго нещо. Нереалните неща се заместват с реални, заместване става.

Сега има една нова наука, която трябва да се учи – тепърва хората има да учат науката за Любовта. Например от хиляди години малките птички са пеели, а хората сега се учат да пеят. Но ако попитате когото и да е какво е предназначението на пеенето, какво трябва да се отговори? Едно развлечение е то така. Например музиката сега в училището не е застъпена много – имате един-два

часа седмично. Това не е нещо много съществено, защото пеенето се счита само за разклацане на въздуха – малко да го поразбъркаш. Но това е външната му страна. Ти не можеш да бъдеш музикант, докато не можеш да мислиш, а пък не можеш да мислиш, докато не обичаш. Човешката мисъл започва с Божествената Любов и следователно когато ние казваме, че човек трябва да започне да мисли, подразбираме, че трябва да изучава Божествената Любов, трябва да я приложи в живота си. Тя не е това, което ти чувстваш в гадения случай – това е само едно много малко преживяване, то е едно начало в сравнение с великата Любов, която трябва да проявим.

Защо хората трябва да пеят? Защото в Божествения свят нещата цъфтят, като пеят; ако не пеят, цветовете не цъфтят – нищо повече. В Божествения свят хората, които искат да се събудят, ще запеят. Това е външната страна – нали всеки един човек на Земята трябва да се облече, както човек се облича с хубавите мисли и с хубавите желания. Сега навсякъде хората са веруюци, но ти имаш една мъчнотия в душата си и не можеш да се освободиш от нея. Мъчи те мъчнотия – съмнението; съмняваш се в нещо и това съмнение е като живеница. После те мъчи и безверието; имаш вяра, но казваш: „Кой го знае дали е така, не съм го виждал. Може и да е така“. Апостол Павел казва: „Ако имам всичкото знание, но любов нямам, нищо не съм“. Кои са тия християнски народи, които вярват така и които имат това разбиране? Християнските народи много малко са разбирали тогава, и тогава е имало между верующите спор. И днешните християни, които вярват в Христа, имали ли са много вяра? Не са имали. Имат ли те едно сърце? Няма едно сърце. Знаят ли всичко, което е писано в Евангелието? Може само да са го чели.

Ако вземете и сегашните християни, днес те са около 500 милиона, и у тях има само един общ стремеж – всеки иска да придобие спасението, тъй както някой човек иска да осигури живота си, за да може да се прехрани. Та християнството днес е като едно осигуряване – всеки

иска да се осигури, да не би като умре, да отиде в ада и да го пекал във вечния огън. Какво подразбирате вие пог това, да се пече човек във вечния огън? Аз ще ви остава да си мислите както искате. То е както на някого от вас се струва, че обича някого, а не го обича. Тогава какво е това? Че целия ден всички хора си представят, че се обичат, и някъде искат да те убедят, че те обичат. Каква нужда има светлината да убеждава, че ме обича? В какво седи любовта? Да кажем, когато светлината иска да убеди, че обича някого, в какво се изразява тази любов? Ако любовта може да направи да не се спъвам в живота си, да не падам и да не си пукам главата, ако светлината може да ме научи как да служа добре в живота, как да живея, и ме научи да работя, тогава това е любовта на светлината. Какво повече мога да искам от нея?

Сега например вие седите и мислите какво ще бъде днес времето. Казвате: „Днес времето е много хубаво“. Но аз ви казвам, че това хубаво време ще трае два, три, четири, пет дена, но след четири-пет дни може пак да се развали. Кои разваля времето? От къде накъде хубавото време ще се развали и кой смее да го развали; а и как се разваля то? Ти имаш хубаво настроение в душата си. Казвам: туй настроение може да се развали. Кои са причините, за да се развали настроението и кои са причините за развалянето на времето? Сега няма да ви отговоря на въпроса, вие сами трябва да си отговорите, но косвено само ще ви загатна. Коя е причината, че човек осиромашава? Ще кажете: „Всеки човек, който не работи, осиромашава, и всеки, който не се учи, невежа остава“.

Питам: ако малкото дете се отказва да бозае от майка си, ако е неразположено, какви резултати ще има тогава? Това дете ще отслабне. Но детето не се нуждае само от това, да бозае от майка си, то има нужда и да диша. Но ако това дете се откаже да диша както трябва, то ще отслабне още повече. Следователно когато човек се откаже от необходимата си дейност, когато престане да мисли, когато престане да чувства нещата и когато престане да ги прилага, да прилага онова, което

знае, какво ще стане с него? Той ще спре своето развитие. Човек трябва постоянно да мисли, постоянно да чувства и постоянно да прилага онова, което знае.

Вие искате да знаете какво ще правите, като отидете на Небето. Вие се стремите да отидете в другия свят, за да се освободите от големите страдания, които имате тук, защото от големи страдания хората търсят другия свят. Онези, които нямат страдания, не го търсят, а само бедните, страдащите го търсят – здравите хора не търсят здравето. Добре, искате да запазите своето здраве. И богатите хора имат право, те питат: „Какво ще търсим Рая в онзи свят, какво ще ни даде Раят повече?“. И казват: „Тук е нашият рай“. Вие как си представяте, като отидете в Рая, какво ново ще имате там? Аз бих желал да кажете какво ново ще имате в Рая, което не знаете. Вие искате един точно такъв рай, какъвто богатият има. Богатството, което богатият има, здравето, което човек има, и щастие, което има, може ли той да ги запази? Един богат може да е щастлив до известна степен в началото, но когато богатият почне да осиромашава, когато сиромашията почне да влиза в него, богатият почва да става недоволен. Всеки богат в началото е доволен, но после почва да става недоволен от богатството и иска повече пари. Онзи, който има малко любов, и онзи, който има достатъчно, и двамата искат повече любов.

При Любовта има един закон, който трябва да изучавате. Ако ти се влюбиш в Слънцето и искаш постоянно да го гледаш, какво ще стане с тебе? Ако постоянно го гледаш, има опасност да ослепееш. Ако привличаш много близо до съзнанието си онзи, когото обичаш, ти ще ослепееш. Така е – ако човек обича Слънцето и всеки ден го търси по небето, той ще ослепее. Туй, което обичаш, не трябва да го търсиш отвън – на това, което обичаш, трябва да му служиш. Трябва да служиш на този, когото обичаш, ти трябва да работиш за него; после трябва да има мисъл в тебе.

Сега, за да стане мисълта ми ясна, ще ви дам един пример. Ние често мислим, че знаем работите. Преди години двама наши приятели ми написаха писмо, когато аз бях тук, в София. Те ми пишат, че един наш приятел в Търново боледува, пишат ми, че той е добър наш брат и се е парализирал почти, не може да стане от леглото. Викат ме да го лекувам, а пък аз нямам време да го лекувам. Казах на двамата братя: „Идете вие, кажете му така и така и направете така и така“. Те отиват да го лекуват от болестта, но там и двамата заболяват; и ми съобщават: „Тази работа не е за нас, ела и свърши работата сам“. Искат аз да отида, защото и двамата са заболели – единия го боли кръста, а и другият е болен. Болестта е едно благословение за човека, това е моето схващане. Този брат е заболял, а пък те ме викат да го излекувам. Аз им казвам: „Идете и вземете благословението и за себе си“.

Този същия пример го имаме и в Евангелието. Веднъж някои от учениците Христови, при които дойде един страдащ от някаква си болест, се мъчеха да го излекуват, но нищо не можеха да направят. А Христос беше през това време горе, на планината. И като дойде Той, казаха Му: „Дойдоха учениците Ти и не можах да го излекувам“. Тогава Христос го излекува, а учениците Му Го попитаха: „Ние не можехме ли да го излекуваме?“. Христос каза: „Този род не излиза вън, освен с пост и молитва“. В дадения случай трябва да знаеш какво нещо е да постиш. Няма нещо по-хубаво от поста. Да не окалваш езика си с нечисти думи – това е пост; да не окалваш ума си, мозъка си с лоши мисли – това е пост; да не окалваш сърцето си с лоши чувства – това е пост; да не окалваш волята си с лоши постъпки – това е пост. А да се отказваш само от яденето – това не е още същински пост. Как ще разберете думите Христови: „Аз съм живият хляб, който е слязъл от небето, и който Ме яде, има живот“? Какво е предназначението на поста? Предназначението на поста е да не окалваш ума си, сърцето си, душата си, духа си и тялото си.

Има една кал, която се образува от човешките мисли – ужасна кал е тя. Има една кал, която се образува от човешките чувства; има една кал, която се образува от човешките постъпки – ужасна кал е това. Аз съм давал няколко пъти пример какво е калта, каква е тази кал. Пак ще приведа онзи пример – един пример, даден от християнската църква. Едно лице било игумен на един манастир, но той си живеел така, както си разбирал, и оставил паричните сметки на манастира неурегени. Заминал си вече и като дошъл младият игумен на манастира, намира сметките много разбъркани. И за да не го обвинят в разбойничество, почнал да се моли да повикат от онзи свят стария игумен да уреди сметките си и да ги представи в братството. Той мислел, че този игумен е горе, в Рая, а пък старият игумен бил такъв грешник, че го турили в ада – и оттам го изпратили да дойде да уреди сметките на манастира. Той се върнал, дошъл, уредил сметките и си отишъл, но след това манастирът запустял – толкова се вмирисал, че никои човек не могъл да остане там. И манастирът съвсем запустял, защото адът дошъл в него.

От тази кал трябва да се освободи човекът. Имаме една трудна задача в света и тази задача само Любовта, само огънят на Любовта е в сила да я направи – само тя е в сила да ни освободи от калта на човешките мисли, от калта на човешките чувства и от калта на човешката воля. И Писанието казва, и Бог казва така: „Елате да разсъждаваме какви са греховете ви и аз ще ги залича“. Но тази кал как се образува? Щом човек намали своята любов, калта почва да се образува; щом увеличи своята любов, калта изчезва. Щом намалиш любовта си, умът почва да се каля, сърцето почва да се каля – и целият човек се окаква вече в тази кал, не може да се живее в нея.

Та казвам: винаги трябва да правите по един опит. Онези, които искат да знаят дали добре неят, трябва да правят опити. Според мен аз по някой път правя опит дали нея добре. Отуда при едно дърво, което е напъпило

и е наближило да цъфне: като му запя, то цъфне и аз намирам, че хубаво съм пял. Искам да зная още по-добре дали хубаво пея, не искам само да видя дали ще цъфне дървото, но искам да знам дали ще дойде и втората фаза. Продължавам да пея и дървото върже хубави плодове – и като попея още половин час, плодовете узряват и аз хапвам от тях; ако зле съм пял, плодовете не узряват. Ако във вашия живот имате страдания, коя е причината за тях? Любовта ви е малка. Понейте малко и страданията ще изчезнат – Любовта ще дойде и вие ще бъдете в Божествения свят. Но ти не можеш да пееш, ако правилно не мислиш и не чувстваш, ако правилно не постъпваш – това е втората фаза. Сега вторият закон е: ти не можеш правилно да мислиш, да чувстваш и да постъпваш, ако не обичаш.

Та казвам: от всичките неща Любовта е, която дава подтик, която дава живот на всичко в света. Тя дава подтик и на човешките мисли, и на човешките чувства, и на човешките постъпки, Любовта дава подтик на всичко вътре в човека. Затова казва Писанието: „Любовта – това е плодът на Духа“. Писанието казва и че които служат на Бога, те ще му се покланят в Дух и Истина. Казвам ви: в сегашния живот идат големи изпитания – те ще дойдат и всички вие ще минете през огъня. Питам: ако един разбойник те срещне на пътя и те обере, силен човек ли си? Ти казваш: „Обраха ме“. Ама ако изгубиш своята мисъл, силен човек ли си; ако изгубиш своите чувства, силен човек ли си; ако не можеш да постъпваш добре, силен човек ли си? Сега може да се зададе друг въпрос: какво трябва да се прави?

Сега толкова пъти сме чели тази глава, десетина пъти сме я чели. Много пъти сте я чели, но кой от вас знае тази глава наизуст? Някой от вас я знае. Ако ви говоря, то всеки един от вас може да повтори казаното от мен, а някои ще кажат: „Много хубаво говори той, но аз не мога да го повторя“. Ако след като свърши своята беседа не повторите онова, което съм казал, кога ще го повторите? Вие казвате, че много хубаво говоря, но не

можете да повторите нещата в този ред, както аз съм ги казал. Ако един гениален музикант или певец е написал една музика и ти не можеш да я изпееш така, както той я е пял, ако не можеш да изпееш музиката, като погледнеш нотите, ако не можеш да вземеш всеки тон вярно – и във възходяща, и в низходяща степен, тогава какъв музикант си ти? В низходяща степен са бемолите, а пък във възходяща степен са гезите. Ти трябва *ре*-то да го вземеш и във възходяща, и в низходяща степен вярно, да знаеш какво нещо е *ре*.

Ако нямаш в света идеал, ти не знаеш да пееш *ре*; ако нямаш любов, ти не можеш да пееш *до*. *До* дава подтик, то е първият подтик – той е основният тон на живота. Най-малката любов, с която човек може да започне в света, това е *до* – това е най-малката любов, при която се пробужда човешкото съзнание, това е първият Божествен лъч, който показва пътя, по който човешката душа трябва да тръгне. И като дойдем до *ми*, това е границата на физическия свят – *до, ре, ми, фа, сол, ла* – това е духовният свят. А при *си* имаме една нота от Божествения свят – това е *си*. Оттам нагоре има два тона, които съвременната музика не ги знае какви са; и понеже тези Божествени тонове не ги знаем, ние пак повтаряме отначало *до*... – т.е. почваме пак оттам, отдето сме започнали. И това са хубави работи.

Онзи музикант, който е разбирал първите три тона, е станал специалист на физическото поле. Той трябва да знае всичките начини на физическото поле, всяка работа – ще познае всяко изкуство на Земята, ако знае трите тона, и тогава всичко може да прави и всичко ще му бъде ясно като бял ден. Окултистите ходят в Индия, за да търсят начини как да изучават окултните науки. Индусите, които са разбирали малко от тази музика, знаят, че за змиите има един тон – змийски тон – и щом вземат този тон, всички змии се събират на едно място само като го чуят. Те се събират както войниците, като ги викат от запаса на обучение – като чуят този тон, всички змии тръгват като един войник. И този, който

е пъл този тон, ще види, че 200–300 змии са изправили главите си и казват: „Какво заповягвате сега?“. Тези факири знаят и като им запечат друг един тон, всички змии се връщат оттам, отдето са дошли; ти може да ги викаш както искаш, но те идват само ако им запееш тяхната песен.

Та силата сега в човешката мисъл. Ако знаеш как да мислиш, доброто ще дойде при тебе. Ти търсиш доброто, но доброто иска да му пееш – ако не пееш, то не идва. Щом му запееш неговата песенчица, то идва и казва: „Какво заповягвате, аз съм на ваше разположение?“. Питам: като отидете на Небето, какво ще учите? Ще направите онази погрешка, която са направили двамата души. Един американец се хванал на бас за 500 английски лири, че ще може да отиде при един английски милиардер и ще бъде приет от него, а неговото време било много скъпо. Веднъж отива американецът при милиардера и го моли да го приеме. Този прати при него да му съобщят, че няма време; казал: „Моето време е много скъпо, нямам време“ – и отлагал. Два-три пъти той така изпращал американеца; милиардерът все казвал: „Времето ми е много скъпо, всяка минута ми струва по десет английски лири“. Американецът казал: „Аз искам да се срещна с вас за пет минути и колкото искате, ще платя“. Приел го милиардерът и го попитал: „Какво обичате?“. Американецът му отговорил: „Дойдох да ви видя“ – и си извадил часовника, държи го и го гледа. Изтекли петте минути. Американецът слага часовника в джоба си, изважда 50 английски лири и казва на милиардера: „Вашето време струва 50 лири, а пък моето – 500“ – на него му останали 450 лири. И му казва още: „Аз спечелих този бас. Ти спечели 50 лири, а пък аз – 450 лири за 5 минути“. И в живота така печелят хората: едни 50, а други – 450. Само че онзи, който печели 450, и онзи, който печели 50, гали са още в този свят, или са и двамата в онзи свят?

Същественото в света е Любовта. Казано е: „Това е живот вечен, да познаем Тебе, Единнаго истиннаго Бога“. Това е законът: вечният живот е в познанието на Бога.

С това не искам да ви кажа, че вие не познавате Бога, но един баща, когато има син, как иска да го познава синът му? Бащата иска неговият син да се учи; после иска да има обхода. Ако синът му знае хубаво да се облече, после да си тури връзката и пръстените, да се разхожда с автомобил, с аероплан, ако не се учи и не разбира нищо от музика, от математика, от геометрия, от изкуствата, питам: този баща мисли ли, че това, което знае неговият син, е достатъчно, и това знание на сина му ще го радва ли? Хубаво е това знание, но не е съществено. Апостол Павел дава едно сравнение, казва: „Ако имам всички тези външни дарби и знания, а пък любов нямам, нищо не съм“. Защото всички тези неща са преходни, а пък Любовта е единственото реално нещо, което остава.

Та казвам сега: търсете Любовта, която носи всички блага в живота. Любов, която не подмладява човека всеки ден, не е тази любов, която търсите. Любовта, която застарява човека, напуснете я, напуснете старата любов. Мислите ли, че тази любов, която ви е обременила така, че гръбнакът и устните ви са охлузени, а ребрата ви се броят, е истинската? Някой път, като видя някой кон, казвам: „Много зле са разбирали любовта хората“; а пък като видя човека, който го кара, казвам: „Много добре си караш кончето“. На коня казвам: „Много добре си носиш товара“, а на себе си казвам: „Аз не бих желал да бъда на мястото на коня и на мястото на онзи, който го кара“.

Едно време художниците се хвалеха, че знаят да рисуват, но сега и малките деца знаят да рисуват – те си носят апарата и като цъкнат, цялата картина е нарисувана наведнъж. Сега се рисуват цветни картини: някой като цъкне – и се получи картина, и то цветна. Това дете само за няколко часа си има една картина, а според стария метод се искат 10, 15, 20 години, за да стане човек художник. Но това цъкване не е изкуство, много лесна е тази работа. Ако човек знае да мисли, той ще рисува; ако знае да чувства, той може да рисува; и ако знае човек как да постъпва, той знае как да рисува.

Сега се изискват хора, които навсякъде да помагат. Често идат да ме питат: „Учителю, как да проповядваме Христа?“. Река: „Тъй!“. Те казват: „Знаем да пеем, разбираме нотите, пеем свещени песни“. Питам ги: „Ти като си пял досега, Христос идвал ли е да те слуша?“. Той отговаря: „Че аз все мисля за Него“. Питам го: „Досега писал ли ти е някое писмо? Ти колко писма си Му писал и колко твои писма са дошли до Христа?“. Ако отидеш в пощата, ще видиш, че те седят в кутията. И пощаджиите имат закон, че ако не се вземат писмата навреме, те се унищожават, от тези писма после помен не може да остане.

Няма по-ужасно нещо в света от туй, човек да бъде измамен в онова, което вярва, в онова, към което се стреми, и в онова, което той иска да постигне. Първите хора останаха излъгани в Рая, изгубиха светлината, която имаха, и останаха голи. И Писанието казва така: „Адам видя, че беше гол“. Адам, преди да съгреша, беше царски облечен. Вземете един черен въглен: след като той изгасне, как ще гори – нали е гол? Но като прекарат през него електрически ток, той светва и пак става с царска греха – много лампички има тогава. Като светнат те в тока – и всичките веднага стават облечени; но като съгрешат, престават да светят – оголяват и почерняват. Казвам сега: гръжте връзката. Коя връзка? Едната връзка, новата връзка. Любовта е, която спасява света от големите нещастия, които са оплели хората.

Сега ако сте в Севлиево, какво ще видите? Това беше във времето на голямото наводнение, което стана в Севлиево⁵⁶. Дошла една толкова голяма вълна вода, повече от 8–10–15 метра. Тази вълна минава, завлича къщите и става едно нещастие. Един ден може да дойде такава нещо и в твоята къща. Сега ние ги съжаляваме тези хора, но Писанието казва: „Гледайте и вашите къщи, защото тази вълна ще дойде един ден и във вашата къща“. Един разправя своята опитност. Тъкмо се върнал вкъщи с яденето, яли и майката и децата легнали да спят, и той легнал да спи – тогава дошла вълната и задигнала цялата

къща. Той се спасил, но жена му и децата се угавили. Вие казвате: „Какво голямо нещастие“, но това нещастие иде върху всички, то ще дойде. Не съграждайте къщите си в низините, в долините, гето водата може да дойде и да ви завлече, а ги съграждайте по високите места, та като дойде тази вълна, да не ви засегне – да мине и да си замине. Та сега се показва и любовта на другите: всички проявяват съчувствие, отиват да помагат там. И така трябва да бъде, и още повече трябва да бъде! Онова, което ни отдалечава от Бога, от живота – това е безлюбието. Онова, което ни отдалечава от Бога, са неясната мисъл, неясните чувства, неясните постъпки, с които всеки ден всички хора си служат. И Писанието казва, Бог казва: „Обърнете се към Мене!“. Бог казва: „Приемете Любовта, новата любов“. В старата любов младата невеста, докато ѝ е турено булото отгоре, е много добра, по-добра от нея няма – тя на всички целува ръката и мълчи, гласа ѝ не може да чуеш; но щом се вдигне булото от главата ѝ, и тя вече се проявява.

Та казвам сега: аз харесвам булото – това показва започване с Божествената Любов и свършване с човешката. Като се махне булото, тогава иде вече човешкото. Да започнем с Божественото и да продължаваме с него – това е смисълът на живота – вечното опознаване на Любовта, която носи вечния живот за всички души.

Отче наш

2 юли 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

САМООТРИЧАНЕ

Добрата молитва
91. псалом
Молитва на Царството
В начало бе Словото

Ще прочета 12. глава от Йоан.

Духът Божий
Размишление

Човек с едно ядене не може да се нахрани, едно ядене топло за през целия живот не държи. Най-малко три пъти ядете на ден – закуска, обед и вечеря; на другия ден пак започва същото и все се повтаря същата работа – 80, 90, 120 години по три пъти ядене на ден. Сутринта какво ядене вземате? Някой си стопля вода и пие чай; някой българин ще си направи попара; някой американец ще вземе бифтек, месо; някой вегетарианец ще вземе някоя ябълка или круша, ако е през лятото. Питам: какъв е смисълът на яденето? Яденето е най-ниската степен, чрез която човек се запознава с материалния свят: трябва да яде, за да си предостави материала, с който да се изради нещо. Нужен ви е този материал и сега трябва да си го сготвите и сами трябва да го възприемете, да го сдъвчете и после да го изпратите навън във вид на мисъл, на чувство и на постъпка. Тези чувства той ги продава: мислите, чувствата и постъпките се продават както грънците, шапките, обувката, както ябълките, крушите и други.

Кога се е научил човек да продава нещата? Като е излязъл от Рая навън. В Рая той не знаеше какво нещо е продаването, там имаше изобилие. Там, дето няма из-

обилие, има продажба – всеки иска скъпо да продава. Например една мома иска скъпо да продаде любовта си – търси някой княз, не иска да се ожени за овчар. Ако се ожени за един овчар, ще гледа колко овци има; ако са 10 овци, тя казва: „Не стигат“ – иска 100, 200, 1000 и прочее. Ако той е земеделец, тя иска той да има много земя; ако е учен, иска да е най-ученият. Но тези неща са неразбрани – ние продаваме това, което не може да се продаде. Един от учениците Христови продаде Учителя си за 30 сребърника – цял човек продаде за 30 сребърника, за много малко. Не знаем дали това е вярно, или не – то е уносказание. 33 – това е числото на заблуждението: събрани, двете цифри дават 6, а пък числото 6 е число на заблуждението. Например един момък се съблазнява, че една мома е красива, че го е погледнала така някак си – и само за един поглед той продава душата си и тръгва подир нея като шашав, защото веждите и очите ѝ били черни. Чудят се бащата и майката, а той казва: „Така ме погледна!“. Очите ѝ били черни – че какво има в черните очи? Само младият момък, който е виждал черните очи, знае какво нещо са те – черните очи са очи на заблуждението, нищо повече. Когато човек иска да извърши едно престъпление, търси черни очи, понеже в тъмнината нищо не се вижда и няма кой да те съди. Така че като правиш едно престъпление, само при черните очи се прави престъпление. А момъкът търси черните очи на момата и това го счита за голяма любов.

Престъплението какво е, какво значи то? Престъплението е първата стъпка, за да дойдеш до някакво познание, което е горчиво, престъпно. Ние казваме *простъпулник*, когато детето проходи за пръв път. В България има такъв обичай, че за простъпулника правят цяло угощение – някой път ще заколят кокошка, ще направят баница.

Труден е животът в своето проявление. Сега казваме, че е виновна любовта. Да кажем, че любовта е младата мома, която тика момъка в престъпление. Хубавите работи тикат хората към престъпления. Например човек, който е опитал кокошето месо и си е похапвал печена

кокошка, само като я види, почва да си въобразява колко е вкусно то. Той ни най-малко не мисли за нейните страдания – хване kokoшката, откъсне ѝ главата и я опича. Значи хубавото месо на kokoшката го тика към престъпление: той мисли, че след като я изяде, може да придобие нещо. След като е изял kokoшката, човек ще придобие онова, което има в нея, а пък kokoшката никакъв такт не владее – каквото извади, ще го разрови с краката си. И тя е много неблагодарна – каквото ѝ дадеш, например една крина жито – ще покълвне и другото ще го остави. Казва: „Пет пари не давам за него“. Може след няколко гена да погладува малко, но не го оценява.

И на хората им дай и най-голямата любов – те постъпват както kokoшката. Аз съм виждал много мъже, които са били обичани от жените си, но нека да бъде последователен. Да не говорим сега за мъже и жени, да вземем момъка, който е обичал момата, момъка, който е тичал подир момата и е казвал, че без нея не може да живее, че е готов да се жертва за нея и т.н. А момата се смее на това и казва: „Виждте този колко е шашав, тръгнал е като смахнат“. Той изявява най-голямата си любов, а тя няма вяра в него. И е права – защо? В света в закона на Любовта има едно голямо противоречие. Има един пример: в древността една от големите жрици се влюбила в първосвещеника – един велик агент, много напреднал, но той нямал разположение към нея. Тя правела всичко, за да го убеди в любовта си, казвала: „Искам да ме обичаш така, както аз те обичам“. Той я обикнал така, както тя го обикнала, но в момента, когато я обикнал така, тя го намразила. И в тази измама той я проклена и тя става на змия.

Питам сега: ако ти обичаш някого, каква нужда имаш той да те обича? Това е едно от неразбиранията в живота. Ако аз съм изработил една стока и я продавам, то всякога искам да получа нещо в замяна на стоката и което да съответства на нея. Такава една обмяна съществува между хората. Но какво подразбираме под думите: „Аз те обичам, но искам и ти да ме обичаш“? Седели ли сте

вие някой път да мислите защо трябва да обичате? Аз си обяснявам това по следния начин. Ако ти запалиш един съвременен котел, с който се движат треновете и парасходите, ако го нагриваш и нямаш отдушник за парата, то котелът ще се пукне. Значи ти трябва да любиш, защото иначе ще се пукнеш, нищо повече. И ако не искаш да се пука котелът, то тогава не го подклаждай. Но въпросът с това още не е решен. Ти казваш: „Аз го обичам“. Да обичаш някого, това е едно лекуване за тебе – ако не обичаш, ще те сполети едно по-голямо зло. Да обичаш е едно зло, но да не обичаш е два пъти по-голямо зло.

Сега аз искам вие да разсъждавате. Така, както ние разбираме любовта при сегашните условия, при нея се раждат всичките престъпления. Майката, като роди деца, за тях може да направи много престъпления. Онази вълчица, която е родила няколко вълчета, вечерно време ще скочи върху една кокошка или ще открадне едно агне; ще скочи върху друга кокошка и ще открадне друго агне и т.н. Двадесет-тридесет години всеки ден по едно агне, значи в годината 365 агнета или кокошки ще донесе на своите деца от любов към тях. Онази малка птичка за своите деца ще хване по десетина мушички или стотина червейчета и ще ги занесе на своите деца. Сега къде е разрешението?

Въпросът е как трябва да обичаме. Христос е решил този въпрос малко другояче. Досега всички, които са обичали, са изяждали тези, които са били обичани от тях – така е било в старата любов. А пък Христос, като дойде на Земята, в новата Любов казва: „Аз обичам другите не за да ги изям, но като ги обичам, искам те да Ме изядат“ – значи обратното става. Следователно ако ти, като обичаш другите хора, искаш да ги изядеш, искаш старата любов, в която стават всички престъпления. Новата любов седи в това – като обичаш някого, той да те изяде. В това изяждане се раждат всички добрини в света и върху това се гради всичко. Ако тебе не те изядат, ти не си в новата Любов; и като те изядат, доброто се ражда тогава – когато те

изягат хората, тогава ти ще изградиш доброто. След като хората изягат Христа, Той ще влезе в тях и ще ги научи как да любят; ако ти ги изядеш, ще те научат каквото те знаят. Ако изядеш една кокошка, тя ще те научи да ровиш; ако изядеш една свиня, тя ще те научи също да ровиш. Свинята с муцуната си се е предала на ровене на земята. Та и всички вие се занимавате с ровене навсякъде, защото свинята рови с носа си – муцуната си, а муцуната е израз на човеешката интелигентност, на неговата мисъл и на всичко. Ако ти изядеш хората, то като влязат в тебе, ще те научат на това, което те знаят. Ако в своята любов не можеш да влезеш в душата на някой човек, то ти не можеш да го научиш на нищо. Ако го изядеш, ще го научиш на онова, което ти знаеш. Казва някой: „Знаете ли, че Иван си е купил нови обуца, че Драган си е купил парижка шапка, че той носи грехи от английски плат. Часовникът му е с красива линия, а какви книги е донесъл; че какъв хубав апартамент има, а какви са прозорците – големи, широки“. Та какви били стъклата на прозорците му, пък какво пиано имал, какъв хубав умивалник, парижки, пък тенджерите какви били... Креватът му бил направен от орехово дърво и колко бил хубав, а пък възглавниците му били с хасе; а пък нощните му обуца и нощната му риза били копринени. А пък банята му каква била...

Питам: какво е придобил човек от всичко това? В тенджерата можеш ли да влезеш вътре и да те сготвят? Ти влизал ли си в неговата тенджера, в неговите обуца? Ти бил ли си в кожата на един вол, от която са приготвени обувката? И ние се хвалим с тези неща. Когато ги турим на краката си, казваме: „Отлични са тези обуца!“, а когато се е драла кожата на едно животно, ти какво трябва да мислиш? Трябва да мислиш така: „Колко е пострадало това животно заради мене – за да ми запази краката от острите камъни, които могат да наранят краката ми“.

Та питам: кое е онова, в което сега Любовта? Ако живеем по стария начин, ние ще имаме това неразбира-

телство в живота, което съществува сега, и животът ни ще бъде неносен. Само когато човек почва да се жертва, тогава ще влезе в един нов свят. Често вас ви е страх да се жертвате. Всеки, който се пожертва, казва, че трябва да умре, но при умирането ще влезеш в един особен свят. Ти като не се пожертваш, не можеш да влезеш в света на Любовта. Само като влезеш в света на Любовта, ти можеш да я намериш. За човек, който разглежда Любовта отвън, тя има един вид, а пък като я разглежда отвътре, за него тя има друг вид. Ако ние разглеждаме Бога отвън само, Го разбираме по един начин – и там се ражда злото. Но ако Го виждаме отвътре, ние Го възприемаме отвътре – тогава Той ни научава на смисъла на нещата и почва да ни учи как трябва да живеем. И ако не влезе Бог в нас, ние не можем да живеем както трябва – нужно е да имаме един модел за това. И Христос казва: „Аз и Отец Ми ще влезем и ще направим жилище във вас. Ако думите Ми пребъдват във вас и вие пребъдвате в Мене, тогава и Аз ще ви се изаявя“. Изявяването ще покаже каква е тази любов, с която ние трябва да се проявим.

Аз съм ви привеждал и друг път примера за онзи светия, който търсил 30 години Христа. Той бил римлянин, патриций, оттеглил се в едно пусто място и живял като голям светия. Всичките му грехи съвсем се окъсали, той оголял и си казал: „Как ще изляза пред света сега?“. Веднъж му донесли един хубав римски костюм, хубава шапка, хубави обуца, донесли му и хубаво ядене. Но в този ден един млад човек, който искал да се жени, а нямал грехи, идва при светията и казва какво иска. Светията погледнал себе си, погледнал и новите си грехи и помислил какво трябва да прави – себе си ли да облече, или този момък, който иска да се жени? Той му дал грехите си. А какво става с хляба, който донесли на светията? Идва при него с децата си една бедна жена, която нямала хляб, и той им дал хляба и яденето, оставил си само едно малко парченце от хляба. Но една мишка излязла от дупката си и той ѝ хвърлил това парченце хляб. Мишката

го взела и го занесла в гунката си. Той се замислил, две сълзи се търкулнали от очите му и казал: „Нищо нямам пак“. И дрехите отишли, и яденето отишло, и всичко друго отишло – и той нищо не разбрал от тях. Но в този момент се явява Христос и тогава светията, като пожертвал всичко, разбрал смисъла на живота – разбрал, че тази храна идва отвътре вече.

Та казвам: докато у нас двете сълзи не потекат от очите ни, защото всичко е изгубено, ние не можем да имаме постижения. Докато ти се държиш за своята тъща, за баща си, за майка си, за приятелите си, за народа си, и за себе си най-после, ти не можеш да имаш постижения. И като се отречеш от всичко това и се решиш да служиш на Бога, тогава ще разбереш Любовта, която ще работи отвътре в тебе. И Писанието казва: „Бог е Дух и които Му се кланят, в Дух и Истина да Му се кланят“. Това е най-хубавото служене! „Ако така живеем, какво ще стане с нас?“ – питат хората. Чудни сме с нашите разсъждения – че сега както живеем, какво става с нас? Идете на гробищата. Вие казвате: „Така, както сега служим, ще бъдем нещастни“. Че както сега живеем и служим, не сме ли нещастни? Обаче ако служим по новия начин, смърт в къщата ни няма да има и всецяло ще разрешаваме въпросите си. А пък сега вие отчасти ги разрешавате. По новия начин на Любовта ние ще се освободим от страданията, а пък според старата любов, ако тя остане, ние ще имаме сегашните противоречия, които съществуват в света. И по кой начин вие не можете да примирите хората, ако не приемете учението на Любовта, по кой начин така светът не може да се преобрази.

Ако не приемеш учението в теб, ще имаш борба в себе си. Някой път всеки от вас се бори – не знаете как да постъпите и какво да правите. Борите се с онова свое чувство – дали да обичате хората, дали да обичате другите и кого да обичате повече; да престанете ли да обичате и да не обичате никого вече. Как ще разберете това? И себе си няма да обичаш по външен начин. А кого

ще обичаш? Ако обичаш тялото, това тяло един ден ще се разкапе. Кое е онова, което трябва да обичаш? За да обичаш нещо, то трябва да е постоянно и да не се изменя. Ако ти обичаш един човек и той се изменя спрямо тебе, питам тогава: на каква реалност или на каква база седи тази любов? Тази любов е неразбрана. В любовта се подразбира онази цена, която в цялата вечност не може да се измени; и освен че не се изменя, но нейната цена се увеличава. В любовта животът се увеличава постепенно. Казано е: „Това е живот вечен, да познаем Тебе, Единаго истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Когото си изпратил“.

И в новата Любов ти трябва да виждаш Бога във всичко, в цялата Природа – не отвън, но вътре, вътре трябва да чувстваш Бога. При новия начин на любовта като имаш любов, то всичко в Природата ще ти говори. На Христа казаха: „Благословен, Които иде в Името Господне“. И веднага след това Христос каза: „Ако те мълкнат, тези камъни ще проговорят“. Тези камъни – това са спящи души. Един ден, когато дойде Любовта, ще се пробудят – те спят сега. Виждате, че един човек спи сега, понеже душата му е извън неговото тяло – неговата душа ходи в другия свят, отдето е дошла. И когато човек се събуди, душата се връща в своето жилище, отдето е излязла – връща се в тялото си. Защото душата е на служба – като един чиновник. Ние сме на Земята, за да изпълним Волята Божия. Един директор на банката, като служи 30 години, уволняват го и го пенсионираат: дадат му 3–4 хиляди лева пенсия и той си прекарва последните дни не като директор, но като ексдиректор. Но важно ли е директорството? Не е важно. Важно ли е тялото? Не е важно. Като излезеш от тялото си, ще бъдеш пенсионер; и ако си служил като добър директор в тялото си, като отидеш в невидимия свят, ти ще си пенсионер, ще ти дадат 3–4 хиляди лева заплата и ще живееш добре. А пък ако не си служил добре, ти горе ще бъдеш без пенсия и ще ходиш да търсиш нова служба.

Та единственото нещо, което може да гарантира нашия бъдещ живот, е Любовта – без Любовта животът не може да се гарантира. Това е новото схващане за Любовта, която жертва всичко, за да намери Бога. Ние трябва да пожертваме всичко, за да намерим Бога – и като Го намерим, ще влезем в Целокупния живот и тогава ще намерим смисъла на нещата. Тогава навсякъде, гдето минеш – и като ядеш, и като спиш, и прочие – навсякъде ще има смисъл, ще намериш дома си. И апостол Павел казва: „Онова, което Бог е приготвил за онези, които любят Бога, нито око е видяло, нито ухо е чуло“. И ще бъдеш в един свят между братя и сестри, които ще имат една такава любов, каквато ти очакваш; и ти ще бъдеш към тях с такава любов, каквато те очакват. Ти ще бъдеш към тях такъв, какъвто те очакват, и те ще бъдат към тебе такива, каквито ти очакваш. А пък ние сега един към друг сме такива, каквито не трябва да бъдем – и там е всичката мъчнотия. Едного обичаме повече, а другото – по-малко. Когато обичаме повече, даваме му повече, а когато обичаме по-малко, даваме му по-малко; а когато никак не обичаме, нищо не му даваме. Хората търсят любовта по единствената причина, понеже чрез нея се добиват богатата в живота.

В новото схващане – не само в схващането, което вие сега знаете – вашата любов трябва да мине от смъртната любов в безсмъртната. От любовта към себе си и от любовта към ближните си трябва да минете в любовта към Бога – и тогава Бог във вас ще създаде едно ново общество: ближният ви ще се прероди и вие ще се преродите. И Писанието казва: „Ако не се родите изново...“. Значи след като възприемем Божията Любов, тогава отново ще се родим и ще станем деца на Царството Божие – и ще бъдем готови да разберем вътрешния смисъл на живота. Само тогава ще бъдем готови за онова, което търсим. То не трябва да ви се вижда трудно, защото това е една неизбежност. Никои досега, който не е пожертвал себе си, не е влязъл в Царството Божие. И вие не можете да влезете в Царството Божие,

ако не пожертвате себе си – това е вратата. Царството Божие не може да се отвори за вас по друг начин. Христос казва: „Който не обича Мене повече от майка си и баща си и който ненавижда своя живот, не може да бъде Мой ученик“. Тези неща ние ги знаем, но сега трябва да ги приложим. Трябва да изучавате какво нещо е самоотричането. Например трябва да знаете, когато някой човек иска да ви обиди, какво трябва да направите. Станете глухи! А когато някой иска да ви каже една хубава дума, тогава трябва да си наострите ушите, да бъдете чувствителни, да можете да чуете хубаво.

Та сега трябва да бъдете глухи за злото, а с таква чувствително ухо за всяка една хубава дума, колкото и да е малка тя – да я запишете във вашето календарче. Вие нали си имате календарче, където си записвате някои неща? Всяка една хубава дума ще я запишете там. Същото се отнася и за зрението: като дойде да видите нещо лошо, да си затваряте очите; а пък за добрите неща да си отваряте очите на четири. И ушите си, и очите си, и устата си, и всичко за доброто да се отвори на четири – само така може да бъдете носители на онова велико Учение, което сега иде. Този е пътят, по който Бог може да ни се изяви – ако приложим Словото на Бога, Той ще ни се изяви. Ако не го приложим, ние ще разберем Бога отвън, а ако приложим Словото, тогава Бог ще ни се изяви отвътре – и тогава и външният свят ще стане за нас достъпен.

Отче наш

9 юли 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

СЛУГИНЯ НА БОЖЕСТВЕНАТА ЛЮБОВ

Добрата молитва

91. псалом

Молитва на Царството

Духът Божий

Размишление

Ще прочета 12. глава от Йоан – Евангелието на Любовта. Едни го четат като любовно Евангелие, а други го четат като обикновено Евангелие.

Защо да се не продаде това миро за триста динари, и да се дадат на сиромасите? (5. ст.)

Сиромасите – хората на безлюбието – всеки ден ще ги имате, защото хората на Любовта рядко се срещат.

А фарисеите рекоха помежду си:

Видите ли, че нищо не ползват?

Ето, светът отиде след Него. (19. ст.)

Много са прибързали. Те са мислили, че ще отидат всички след Него, а пък ето, вече са минали 2000 години, и всички не са отишли подир Него.

В начало бе Словото

Какво е предназначението на сиромаша, какво е предназначението на богатия? Сиромашията е една длъжност и богатството е една длъжност. Мнозина, като ги разглеждат, виждат, че сиромашията не им харесва, понеже нямат никакъв приход. По това се отличава тя, че е без пари, а пък при богатството отвсякъде иде. Богатството прилича на едно езеро, дето всички реки се вливат, а пък сиромашията прилича на езеро, отдето всичката вода излиза навън. И досега човечеството още не е разрешило въпроса за сиромашията. Хората не искат да бъдат сиромаси, всички искат да бъдат богати.

Един еврейски проповедник, като чел няколко мои беседи, казал, че е намерил само две думи, които е разбрал. Че повече не му трябва да разбере! Кои са двете думи, които е разбрал? Значи моята беседа е засегнала и неговия ум, и неговото сърце – две думи е разбрал той. И аз това искам, не искам повече: като почнат да работят умът и сърцето, това е вече достатъчно. Той е искал да каже, че е нямало нищо за разбиране – другите работи са безпредметни за него сега.

Когато вие се влюбите, когато някой млад момък се влюби в някоя мома, кое е важното в момата? Нейните грехи, украшенията, пръстените, обувката и прочие – те са важни, но кое е най-важното в момата в дадения случай? Нейният ум и нейното сърце. А пък грехите само при един отличен ум и при отлично сърце са намясто, а без ум и сърце не са намясто. Когато умре някой човек, когато излязат от него умът и сърцето, тогава го турят на една благородна носилка, носят го четирима души и казват: „Ето един човек, който не разбира двете думи“.

Най-първо, когато изучавате Божественото Слово, то трябва да апелира на вашия ум. Ако едно слово не внесе светлина в ума ви, то не иде от Бога; ако едно слово не внесе топлина в сърцето ви, то не иде от Бога; ако едно слово не внесе сила в ума ви и мир в сърцето ви, то не иде от Бога. Ако слушаме някой философ, той казва: „Всяко нещо си има причина“. Каква причина има да си сиромаш, или каква причина има да си богат? Казват за някого: „Той има голяма заслуга“. Чудна работа, аз не разсъждавам така. Че който е сиромаш, той трябва да има заслуги – само със заслуги може да стане човек сиромаш; само със заслуги човек може да стане и богат. Ти ако със заслуги не можеш да станеш сиромаш, със заслуги и богат не можеш да станеш. Сиромашията предшества богатството; чувствата са предшественици на човешкия ум.

Нима мислите, че онази мравка, която седи в този мравуняк, е някой голям философ? Аз виждам, че никаква философия няма: тя си извежда децата навън, изнася ги от едно място и ги туря на друго. Погледнеш, целия

ген пререждат мравуняка в една малка купчинка – и след хиляди години този мравуняк не е станал по-голям. Те имат такава философия – че една малка сламка, че една шушка не трябва да е на едно място в мравуняка, и я преместват на друго място. Та вземете и съвременните хора – какъв е последният модел на шапките? Накривена на едната или на другата страна; обуцата пък трябва да бъдат остри или тъпи. Имате френски, американски, английски и български цървули. Цигуларите, като свирят, се питат как трябва да се държи цигулката и колко да я стискат отдолу, под брадата. Учителят по цигулка всякога ще поправи ръката ти – и хубаво е това. Човек може да знае много добре да държи цигулката си и ръката си, но не може да свири. Хубаво е човек да знае как да държи цигулката, лъка и ръката си, не е лошо това, но това не е същественото, това са второстепенни неща. А пък някой, гледам, че не държи цигулката както искат; като я хване – криво е някак си, но тон има в нея; и умът му, и сърцето му тон имат.

Сега искам да ви кажа нещо ново – защо страдате. Защото не разбирате сиромашията, защото сте недоволни, затова страдате. Защо по някой път се измъчва умът ви? Защото не разбирате богатството. Човек като стане богат, пощурее. Един турски хамалин в Цариград си взел един лотариен билет и му се паднал един английски параход на лотарията – и като го въвели в парахода, той полудял. И съвременните богати хора полудяват: такъв като полудее, той си купи автомобил, хване един шофьор, който не знае как да кара, и той бухне автомобила някъде. Или като забогатее, той ще си направи някой апартамент, ще хване някой, който не знае как да го направи, и тази къща ще го затисне. Като стане богат, човек трябва да се запознае най-първо с най-умните хора в света; трябва да се запознае с най-добрите хора в света, с най-силните, с най-щедрите хора в света. Ти трябва от единия до другия край да търсиш щедрите хора: четири-пет години ще ходиш да търсиш, за да видиш кои хора са щедри. И после четири-пет години ще търсиш милостивите хора, да видиш какви са тези хора – трябва да имаш

обект. Питай сега: ако трябва да изучавате десет живи добродетели и на всяка една добродетел ако посветите по 4 години, то ви трябва 40 години да ходите в света да ги търсите, да ги срещнете, да се разговаряте с тях. И след това ще почнете да прилагате това, на което те са ви научили, за да внесете нещо вътре в живота си.

Знаменитият Питагор⁵⁸ е седял и чакал 20 години при египетските пирамиди. Учен човек бил той. Египтяните са имали крайно недоверие към гърците, толкова голямо недоверие, че единственият грък, когото са приели в школата, 20 години са го изпитвали. После те няма да ти говорят – ще седнеш и ще чакаш, ще ти дадат такива обикновени работи. Питагор е прекарал 10 години в Палестина и след това се върнал в Гърция. И Питагоровата школа не е успяла, понеже той е излязъл 10 години от своето престояване – трябваше 40 години да стои там, а пък 30 като е прекарал, не стигат. И отишъл Питагор в Гърция и образувал една школа. И понеже на посветените не им позволявали да се женят, той щом се оженил, закъсал вече. Той се оженил, затова му изгориха школата и учениците му се подсмиваха. Вие ще кажете, че женитбата – това е богатството, а да не се жениш – това е сиромашията. Че ти трябва да изучаваш школата на сиромашията и тогава да влезеш в школата на богатството. А пък някой изведнъж, без да е свършил школата на сиромашията, влиза в богатството и като този турски хамалин полудява.

Сега ще ви приведа един пример. На един човек му била мирна главата, но по едно време най-първо влиза в главата му мисълта, че е агент, че е посветен вече и че е свършил своята еволюция. И той потърсил една красива мома за другарка. И много отлична идея имал той, но след като я намерил, ѝ станал стражар, почнал да ходи да я наблюдава какво прави. Дојде си тя вечерта, той я пита: „Ти гнес с кого се срещна?“. Тя му казва: „Срещнах един доста красив човек“. Той я пита: „Какъв беше?“. Тя му казва: „Един младеж“. Той пак пита: „Мустаци имаше ли?“ „Имаше.“ „Очите му какви бяха?“ „Черни.“ „Ами устата му?“ „Червена.“ „А пък ръцете му?“ „Доста гладки

и хубави“. И на всеки неин отговор той все казвал: „Хъм, хъм, разбирам“. Защо пита той кого тя е срещала?

Сега да ви приведа още един пример. Бог, който е толкова съвършен, е направил всички хубави работи в света, а вие – и богати, и сиромаси – сте недоволни. Учениците на сиромашията и на богатството са недоволни от това, което Бог е направил, а вие сте недоволни от богатството, което имате. Един милион имате, но не сте доволни, понеже вашият съсед има два милиона. Или вие сте недоволни, че вашият съсед е повече сиромас от вас, понеже, като е по-сиромас от вас, а вие сте по-малко сиромас, той иде да ви безпокои и иска от вас пари и други неща. Той казва: „И аз съм сиромас като тебе, но ти не си толкова сиромас като мен“. Сиромас от сиромас проси. Че от тебе какво проси този сиромас? Проси от твоята сиромашия. Дай му, което иска. Казват, че при Йов, когато изпаднал съвсем и тялото му било покрито с рани, отишли сиромаси да просят. Той нямал нито пари, нито овце – нищо нямал, не останало нищо от онова, което имал – и като просили, той, горкият, от своите мъчения давал: понеже в раните му имало червейчета, изваждал и им давал по едно червейче от своите рани, и това червейче се превръщало в златна монета. Месоязците идвали ден след ден и Йов благодарение на това, че давал червеите, се освобождавал от тях, като помагал на другите хора. Той боледувал само докато раздал всички червеи и казал: „Няма вече какво да давам“. Като казал: „Няма вече какво да давам“, тогава оздравял.

Тази притча можем да преведем така: всички онези несъобразности в нашия живот са червеи. Кой обича червеите – човек обича ли един недостатък? Извади го и го дай навън – един недостатък трябва да го изпъдиш някъде навън; ще го изпратиш някъде да стане съвършен. Има недостатъци в човека, които са останали от миналото съществуване. Доиде някой път някой човек и ти не можеш да го търпиш. Или да допуснем, че ти вървиш по пътя и бръкнеш в джоба си, за да гадеш някому, който има нужда. Но като пипаш, ти виждаш, че си извадил 10 лева, а този човек е от сиромасите. Но ти пак туриш

в джоба си тези пари и търсиш по-малка сума, за да я дадеш. Ти не си от сиромасите – дай навън десетте лева, за да се освободиш. Докато вярваш, че парите са едно велико благо в света, без което не може, ти си на крив път: трябва да смяташ, че парите са едно голямо бремене, от което трябва да се освободиш. Зарадвай се, че джобовете ти са празни – и като отвориш кесията си и видиш, че имаш златни монети в нея, то ти се освободи от тях. Не да ги хвърлиш – ако ги хвърлиш на земята, ще дойде нещастие то върху теб. Но като дойде някой приятел да проси, ти трябва да благодариш, че този човек проси от тебе – извади кесията си и дай. Питааш: „Как да го разбираме това? Струва ли си?“. Извади ги от кесията си и ги дай на някой нещастен човек, който дойде при тебе.

Ти казваш: „Как да ги дам, толкова време съм работил за тях“. Ти си работил за злато – това е едно друго заблуждение. Вие не създадохте златото, други го създадоха: има същества, които със своя ум в миналото преди хиляди векове създадоха златото. Вие знаете ли какво са турили те в златото – и се ползвате от него! Когато ви вземат златото, те ще ви кажат: „Ще бъдете така чисти, както златото – да не се изменя вашият характер“. И като намерите златото, трябва да бъдете като него, като златото чисти. Като намерите желязото, какви трябва да бъдете? Остри като нож – и като дойде някой недостатък, изведнъж отрежете главата му, без да ви мръдне окоето. Всеки един недостатък, който имате в себе си, като дойде при тебе, с ножа си ще се освободиш от него. И вие ще приличате на онзи грък, който бил голям герой. Веднъж вечер той пътувал както гръцките мъже – с фустанела и въоръжен. И вижда един чукан и наоколо бърз. В тъмната нощ той мислел, че чуканът е някой човек, и му казва: „Бягай оттам, един герой грък ще мине“, но онзи не се мръдвал. Гръкът казал: „Гръкът знае и да заобикаля, и да мине от друго място“. На сутринта той видял, че това не са хора, а чукан и бърз – и като извадил ножа, отсякъл горкия бърз. Какво е това бърз? Вечерно време вие се намирате пред един ви-

сокопоставен господин – смятате го за богат и веднага заемате особено положение спрямо него. А пък като разберете сутринта, че е сиромаш, че не е такъв, какъвто си го мислите, почвате да режете на общо основание, както онзи е рязал бъза. Ти имаеш слуга въкъщи – режеш го като бъз. Този грък реже бъза, а господарката налага слугинята. Ако тая, която ѝ е слугиня, беше една княгиня, господарката нямаше да я реже. Мислите ли, че ние разбираме Божия закон? Дойде някой учен и ние изведнъж вземем една поза; а пък дойде един невежа – вземем друга поза. Това е същото нещо.

И какво се крие в написаната книга? От написаната книга вие ще се учите какво е писал онзи, който я е написал. А пък ненаписаната книга е бяла книга – и в тая сиромашка книга вие ще напишете нещо – ще пишете най-хубавото, което вашият живот може да създаде. И ако срещнете един невежа, един сиромаш, който има нужда от вас, а вие не можете да напишете нещо в неговата душа, значи не сте разбрали живота. Че това е предметно учение за вас. Написаната книга е за онзи, който я е писал, тя повдига онзи, който я е написал. А пък ако искаш да прогресираш, ти трябва да напишеш нещо. Какво ще напишеш? Ти ще му кажеш така, както Христос е казал: „Аз съм пътят“. Като срещна сиромаша, ще му кажа: „Аз съм път, истина и живот“. Който дойде при мен, няма да го изпъдя. Значи в този момент ти трябва да станеш проводник на Христа, т.е. да оставиш Христос да се прояви чрез тебе.

Питам сега: вие всички тези, които са дошли при вас, приехте ли ги; всички тези, които са ви обичали досега, оценихте ли ги; на всички тези, които са ви направили някаква услуга, каквато и да е, поблагодарихте ли им? Не.

Когато Полша още водеше преговори с англичаните и с русите, русите предлагаха на Полша руските войници да минат през нея, а пък Полша каза: „Руски войник не може да мине през Полша“. А пък сега какво е: ако руски войник не може, германски войник може. Аз вземам сега нещата и ги изяснявам принципно. Ако ти не допуснеш войника

на доброто да мине през твоята държава, войникът на злото ще дойде – предметно учение е това. Щом дойде Русия, пусни войниците да минат през държавата ти – нищо повече. Щом войниците на Любовта дойдат, пусни ги, защото ако не пуснеш войниците на Любовта да минат през твоята държава, непременно тези на омразата ще дойдат. Ти питаеш: „Какво е искал да каже Христос? Защо се случват тези работи?“. Това е предметно учение. Народите се учат сега – Англия ще си учи урока. Тя има много да учи, била е богата. Англия е една голяма държава и трябваше да даде свобода навсякъде, а пък тя дава свобода, но кому и на кого? Когато е по нейните интереси – дава, и тогава е щедра; а пък където не е по нейните интереси – не дава. А пък сега работата се изменя. Един англичанин написа една книга: „Онова, което не достига на англичанина“. Има нещо, което не му достига.

И аз ви казвам сега: онова, което не достига на сегашния окултист, е Новото учение. Някои казват: „Аз съм от Новото учение“. Аз не искам да имаш само една философия, една табела на Новото учение. Сега не е за упрек, не е време само за философия, но ние имаме една задача – трябва да разбираме положението, в което Бог ни е поставил. Важно е да изпълним Волята Божия така, както Бог изисква: трябва да дадем свобода на Бога вътре в нас. Първото нещо е, че човек трябва да даде в себе си абсолютна свобода на Бога да работи – да даде свобода на Божественото, което има в себе си, да не прави ограничение на Бога в себе си, да не протестира. Сега колцина от вас има, които да не протестират? Често слушам някоя сестра да казва: „Защо ми даде Господ този мъж?“. Слушам един мъж, слушам някой брат да пита: „Защо ми даде Господ тази жена?“. Че какво трябваше да ти даде? Преди години един брат дойде и рече: „Домегна ми да живея с тази жена, искам да я напусна“. Питах го: „Искаш ли да се жениш пак?“. Той рече: „Разбира се“. Казах му: „По-добра от нея няма да намериш. Тази, която ще вземеш, ще бъде по-лоша, няма да намериш по-добра“. Той ми отговори: „Какво да правя тогава?“. Дръж тази жена, която имаш сега.

Благодари на Бога за онзи мъж, когото не обичаш, благодари на Бога и за оная жена, която не обичаш – там е силата. Да обичаш тази жена, която те обича – това не е мъчно, то е по-лесно; но да обичаш тази жена, която не те обича – там е силата. Благодарни на Бога, че имаш една жена, която не те обича, понеже тя ще те научи на много работи. Благодарни на сиромашията – и тя ще те научи на нещо. И богатството ще те научи на нещо, но и сиромашията ще те научи на добродетели. И богатството може да те учи, но трябва да си свършил със сиромашията. Под тези думи разбирам следното: човек в сърцето си всякога да е благодарен. Трябва да говорим за сиромашията с благодарност, защото богатството, което е на Земята, е наше богатство, ние не сме сиромаси.

Сега някои от вас мислят, че са сиромаси. Но да си представим, че някой ви дава 200 000 лева, ала с условие да ви извади двете очи. Да кажем, че някой може да го направи, че иска да направи този опит. Че да видиш Слънцето – това струва много повече от 200 000 лева; да видиш звездите също струва повече от 200 000 лева. И ти, богатият човек, седиш и си нещастен, казваш: „Никой не ме обича“; разказваш как ти си обикнал, а никой не те е видял? Казваш: „Никой не ме обича“. Че там е хубавото – като не те обича никой, ти да обичаш – там е геройството. Като те обичат, е лесно, но да обичаш, когато никой не те обича, там е силата. Мен ми трябва хора, които никой не ги обича. Ако привлека аз тези, които обичат или които са обичани, ще причиня страдания на другите, а пък при вас трябва да дойдат тези, които никой не ги обича. Онези нека седят при своите си, а при вас да дойдат тези, които никой не ги обича. Ще кажеш: „Аз такъв човек търся от 20 години. Търся да намеря някой човек, когото никой не обича. И аз не съм обичал досега – и тъкмо двамата се намерихме“.

Аз като говоря това, нямам предвид никого, разберете в най-добрия смисъл нещата. Нямам никакъв умисъл за никого – вземам нещата в най-хубавия им смисъл.

Доиде вечерно време и се блъсна в някого. Вечер е – аз се блъсна в този, в онзи, но не че го искам. След

това вече си сложа пръста напред и внимавам – и все в съзнанието си съм буден и гледам да не се блъсна някъде. Когато дойде светлината на Любовта, няма да има блъскане; понеже сме още в тъмнината, затова има блъскане. Когато дойдете до един човек, който казва: „Мене никой не ме обича“, този човек е излязъл от областта на блъскането. При сегашното разбиране на любовта щом те обича някой, това е робство. Това е идеята: той като те обича, става ти стражар и тръгва подир тебе. Ако двама те обикнат, двама стражари има; ако трима или четирима те обичат – и толкова стражари има; и всеки наблюдава къде ходиш.

Един американец среща една англичанка и я пита: „Имаш ли някаква опитност?“ „Каква?“. Той казва: „Има ли някой да те обича?“. Тя му отговаря: „Защо ме питаш?“ „Че аз от такива бягам, и сега съм на път, бягам“. Та и ние, съвременните хора, при съвременното разбиране на любовта страдаме от голямата обич, която светът има. Аз наричам така онази, неестествената любов – това е едно ядене, една храна, която няма хранителност. Тя няма качествата на хранителността, но има вкус; външно е примамлива, но като я изядеш, имаш неразположение, разстройство, и казваш: „Още веднъж не ядвам!“.

Сега съвременната любов трябва да я направим слугиня. Аз не искам да изхвърляме съвременната любов. Ние сме я направили господарка на себе си и каквото тя ни заповядва, го вършим, а в бъдеще съвременната любов трябва да я направим слугиня на Божествената Любов – в това е решението на въпроса. Трябва да ги примирим и като направим съвременната любов слугиня на Божествената, светът ще се оправи.

Отче наш

Богатият – това е вашето сърце; сиромасът – това е вашият ум. И затова сърцето трябва да пожертва всичко за бедния, за да могат и двамата да се повдигнат.

3 септември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ЕДИНСТВЕН ЦЯР

*Добрата молитва
Духът Божий*

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Матей.

*В начало бе Словото
Размишление*

В цялата глава, която прочетохме, Христос изнася едно ново понятие – кои хора са близки и кои са онези връзки, при които хората могат да бъдат близки едни с други. От гледището на земния живот жена, която ражда детето, му е майка; и баща му е майка един вид. Онези, които се раждат сега от същата майка и баща, минават за негови братя и сестри. Христос не приема това за основа – Той казва, че майка е само оная, която изпълнява Волята Божия, която служи на Бога; че майка, брат, сестра са само онези, които изпълняват Волята Божия, които служат на Бога. Няма да се впускам повече в това. Питам: какво роднинство може да има между двамата, които не се обичат, и какви връзки може да има между хората, които не служат на Бога? Защото Бог е единствената връзка в нашето съзнание. И когато се говори, че на човека не било забранено да яде месо, но му било забранено да употребява кръв, това е, понеже са считали, че в кръвта е бил животът – затова не било позволено да се яде и употребява кръвта за храна.

Какво трябва да се разбира под думите: „Божественото по никоя начин не трябва да се разваля“? Защото след като ти дадат един плод, например един орех, и ти го изядеш, какво ще се ползваш само от един орех? Ще го изядеш и ще се свърши. Но ако го посадиш, той след години може би ще

ти даге орехи за през цялата година и ще имаш с какво да се храниш.

Да, Божественото трябва да се насади в самия човек. Христос е дал една формула: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Ако буквално се тълкува това, тогава ще вложим в тези думи едно значение, което не е вложил Христос. Той дава едно малко тълкувание със следните думи; казва: „Плътта нищо не ползва – Словото е, което ползва“.

Има малцина хора, които разбират как е произлязъл съвременният език. Вземете думата *хляб* на български и на турски, на немски, италиански, френски, арабски, санскритски език – все е с различни имена. Може да се пита защо хлябът няма едно име, а толкова много имена. Арабите за камила имат хиляди имена, понеже тя им е била толкова приятна, че разните поколения за нея какви ли не имена са сложили. Нали един баща казва на своето дете: „Пилецето ми, агънецето ми, гълъбчето ми“. Аз съм чувал мнозина да казват: „Моята крушка е това“. Аз съм слушал баща, който казва за детето си: „Моето прасенце“, или в ума на бащата седи друга идея. Ако ви каже някой думата *ба*, какво ще помислите? *Ба* е стара дума и има смисъл. Или ако ви каже някой *ааа!*, какво ще помислите? С тези звукове българинът се учудва, но *а* е цяла една дума в първоначалния език; сега почват да я изследват и намират, че *а* е означавало вода, а гък *ба* е означавало *слово, дума*. И сега, когато изучават старите езици, които не се говорят, намират в тях думата *а* и думата *ба*. И как се е писала думата *а*? В клинообразна форма. А сега означава първата буква, с която ние започваме.

Та казвам: нещата имат значение за онзи, който ги разбира. Ние говорим за любовта, но колко е мъчно човек да разбере любовта и да остане устойчив в нея. Колко лесно се губят човешките чувства! Някой път, когато сте в приятно разположение, вие чувствате, усещате под лъжичката си нещо топло, приятно. Това място го наричат *сърцето на човека*, то е в слънчевия възел. Там

чувства човек и това, което чувства там, е вярно – то е по-вярно от това, което мисли. Това, което чувства, човекът някой път го изгубва – изгубва приятното чувство в слънчевия възел. Някой път човек чувства, че там има нещо грубо, студено – и тогава целия ден е в нервно разположение; щом се измени това състояние, той става весел. Щом се измени естественото състояние на слънчевия възел, човек става недоволен, кисел, очите му са свити, лицето му е сбръчкано и гето ходи, само си пуска пояса и само чака някой да го настъпи. И се превръща в един мъж, който е много възискателен към жена си, която е много добра, и иска да я бие; или прилича на съдия, който иска да намери някоя вина в подсъдимия.

Една вечер жената видяла, че Кокошката (Плеядите) е на средата на небето. Мъжът казал: „Я ми сложи масата под Кокошката“, а после рекъл: „Не виждаш ли, че Кокошката може да ми оцапа яденето. Защо слагаш масата под Кокошката?“. Жената му отговорила: „Тая кокошка е толкова далече, че нейните извержения за хиляди години не могат да стигнат Земята“. Той казал: „Ти така мислиш“, тя отвърнала: „Така си е. И понеже тази кокошка, която Господ е направил горе на небето, е много разумна, тя не пуска никога такива извержения, които пускат нашите кокошки в курника“. Мъжът ѝ казал: „Много си умна“.

Някой път си задават въпроса: „Защо Господ създаде света така? Как го е създал?“. Вие питате: „Защо хората не ме обичат?“. Един важен закон има в света – там никога не можеш да бъдеш обичан, докато не си обичал. Щом обичаш, вече можеш да очакваш да те обичат, но иначе е невъзможно. И когато говорим, че трябва да обичаме Бога, това се основава на този закон, понеже Бог е единственото Същество, което най-първо ни е обикнало. И Писанието казва: „Когато ние бяхме грешници, Бог ни обикна“. И едва ли ще се намери някой, който да умре за някой праведник, а пък апостол Павел казва: „Когато ние бяхме грешници, Христос умря за нас“. И Писанието казва: „Бог толкоз възлюби света, че даде Своя Единоро-

ген Син, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има живот вечен“.

Сега другата страна е, че ние на Земята искаме да бъдем щастливи без Любовта. Някой казва: „Мене малко ми коства дали ще ме обичат, или не“. Всеки човек, който не люби, е осъден на смърт. Осъден е на смърт, понеже Бог е Същество, което люби, Той е, Който има в Себе Си вечния живот; и казва: „Който Ме люби, възлюбен ще бъде и ще има живот“. Не можеш да имаш Божието благословение, ако не обичаш. Бащата винаги е доволен от сина си, който прилича на него, а сина, който не прилича на бащата, бащата не го обича; и гърцерята, която прилича на майка си, майка ѝ я обича. Обични деца са тези, които обичат; обични майки са тези, които обичат.

И казвам: от гледището на Любовта само тя е, която може да поддържа живота. Щом човек изгуби Любовта, той вече постоянно умира. Ние виждаме, че хората умират – те умират от безлюбие. Всеки човек, като няма вече на Земята кой да го обича, умира. Докато има дори един човек, който да го обича, той живее; ако няма нито един да го обича, той умира. И защо умират хората? Защото не ги обичат. Като се ражда някой, има кой да го обича, затова се ражда. Та хората идват на Земята, като ги обикнат, а като ги разлюбят, заминават си от Земята – така се ди въпросът. И на Небето не можете да отидете, докато не ви обичат там. Някой казва: „Искам да отида в онзи свят“. Че как ще отидеш в онзи свят, като не те обичат там? За да отидеш в другия свят, трябва да има там един да те обича – и ти трябва да имаш кого да обичаш.

Разправя един от английските проповедници – Муди: „Едно време ми проповядваха за Небето, за Господа, за ангелите, а пък Господа не съм Го виждал. Това беше нещо непонятно за мен. Чудех се какво нещо е Господ, какво – ангелите, какво нещо са светите. Но умря майка ми и почнах да мисля за Бога, за ангелите и за майка ми. Умря и баща ми и почнах да мисля за Бога, за ангелите, за майка ми и баща ми. После умряха и други близки приятели и

вече имах стотици, стотици, които ги познавам и които са горе. И ми се поуска да отида там“.

Кои са онези, за които живеем? Онези, които ни обичат, и онези, които ние обичаме. Толкова души са си заминали за онзи свят – бащи, майки и други умират. Когато говоря за онзи свят, него аз го наричам *свят на Любовта*, защото има и друг свят – на безлюбието. За мен има два свята: един организиран, съвършен – той е Божественият свят, а пък другият е несъвършен, неорганизиран свят. Когато говоря за физическия свят, подразбирам света на безлюбието. И смъртта съществува в безлюбието, тя съществува в неорганизирания свят, а пък Любовта е в организирания, в съвършения свят. Законът е: понеже Бог е Любов, този съвършен свят се стреми към несъвършения, за да го повдигне; и несъвършеният свят има стремеж към съвършения. Когато се говори в Писанието за Духа и плътта, там законът е същият – плътта е неорганизираният, несъвършеният свят, а Духът е съвършеният, организираният, Божественият свят. Една воля има между тях и тази воля е много естествена.

Човекът в света трябва да се бори. Борбата не е лошо нещо – в нея се показва силата на човека. Човек някой път трябва да се бори. Често юнаците се борят, за да се покаже кой е по-силен. Човекът в себе си се бори със злото и трябва да се бори с него по всичките правила; и тогава може да се развие неговият характер, когато доброто има сила да побеждава злото. Ако в теб една добра мисъл не може да победи една лоша, една неорганизирана мисъл, тогава твоите мисли не са силни; ако в теб едно добро чувство не може да победи едно лошо чувство, то тогава в тебе Божественият свят слабо действа; и ако в теб една добра постъпка не може да победи една лоша постъпка, ти си на слабата страна. Искате някой път да знаете кога сте силни. Силни сте, когато добрите ви постъпки побеждават лошите, когато добрите ви чувства и мисли побеждават лошите мисли и чувства. Лошото съществува извън човека – човек отпосле е дошъл в този неорганизиран свят.

Питам: когато едно житно зърно падне и се зарови в земята, а тя е една неорганизирана материя – какво прави тогава това житно зърно? То показва своята сила – веднага превръща неорганизираната материя в организирана. В оная материя, в която няма живот, то туря живота си и влиза в Божествения свят. Под *Божествен свят* разбирам света, дето това житно зърно може да расте. Ако човек при най-лошите условия, в които се намира, не може да изплува, той е слаб. Някои стари учения дават едно механическо тълкувание на нещата; те казват: „Човек трябва да има добри условия“. Много добре, вземете мумиите в Египет, които са приготвени преди 5–6 хиляди години. Сложили са им храна в стомни, оставили са и мляко за тях. Те са били заровени при най-добри условия, и пак не са могли да оживеят. Днес много от тези мумии са в английските музеи.

Ти казваш, че можеш да имаш добрите условия. Добрите условия без любов не могат да се използват. Светлите мисли, добрите чувства и добрите постъпки – това е външната обвивка, това е един резултат на онази велика Божествена Любов, в която е скрит Бог и в която работи Бог. Любовта е греха на Духа: за да се изяви Духът, трябва да се прояви Любовта. Тогава ти не можеш да познаеш Духа без Любовта – това е грехата, с която Духът е облечен. И апостол Павел го казва: „Любовта е плод на Духа“. Тя е плод, с който Духът се изявява. И следователно ние като ядем този плод, имаме живот – Духът чрез Любовта ни оживява. Ние казваме: „Любовта носи живот, дава ни условия за живота“. Сега това не е практически още приложено.

Някой път вие казвате, че не можете да отстъпите. Ние имаме сега един нов пример – Германия и Полша се скараха за един малък коридор. Когато се създаде Полша – тя се създаде скоро след войната, която избухна през 1914 година – на нея ѝ оставиха един коридор, за да се свързва с морето. Но там имаше германско население, а този коридор го дадоха на Полша. И дойде време, когато Германия стана силна и каза: „Ще ми дадеш коридора“.

Поляците отговориха: „Не може да го дадем, не го даваме“. Но за да кажеш, че не можеш да дадеш, трябва да бъдеш силен, а пък като си слаб, какво ще правиш? Германците казаха: „Ще ни дадеш коридора“. Сега поляците дадоха Данциг⁵⁹ и освен че Данциг отиде, германците отидоха и във Варшава.

Вие питате сега: „Защо е така?“, но често и вие се намирате в същото положение. Когато се състезавате с един силен човек, какво ще придобиете; или ако се състезавате с един умен човек, какво ще придобиете? Все ще придобиеш нещо: със силния като се състезаваш, ще видиш, че си слаб; с умния като се състезаваш, ще видиш, че си глупав; с добрия като се състезаваш, ще видиш, че си лош. А пък ако се състезаваш с лошия и го победиш, ще видиш, че си добър. Докато те побеждава лошият човек, ще бъдеш недоволен, а ако ти побеждаваш, ще бъдеш доволен; а пък в света не може да има победа без Бога. Някои казват: „Германците ги поразиха хубаво, взеха това и това“. Колко ще задържат германците – това е важно. Римската империя беше превзела голяма част от Европа, тя беше най-голямата империя. В *Откровение* се говори за една голяма империя. Тя там е представена като един от най-страшните зверове, който със стъпките си всичко смазва, но от него не е останало нищо. От Римската империя останаха сегашните царства в Европа.

Преди потопа имаше грамадни животни с гължина 50–60 метра. Две-три такива животни да има, ще опустошат цяла гора. На това животно не му стига един тон храна на ден – трябва му 4–5 тона дневно, значи 4–5 хиляди килограма храна на ден. Всеки ден по 5 тона, за сто дни колко тона ще изяде? За двеста дни – хиляда тона. Те колко хиляди килограма правят? Представете си, че вие сте едно такова голямо животно и се нуждаете от 4–5 тона храна за един ден. Ако в сегашния живот ви трябва 5 тона храна на ден, вие щяхте ли да бъдете щастливи?

По някой път ние с нашите желания приличаме на тези предпотопни животни. Ти искаш всички хора да те

обичат. Но който те обича, трябва и ти да го обичаш; като ти дават, трябва и ти да даваш. Представи си, че те обичат 5 милиона души и всеки иска да ти целуне ръката; и ако всички минат и целуват твоята ръка, какво ще стане? Представи си, че 5 милиона същества си турят устните на твоята ръка; и 5 милиона души като вземат ръката ти и я поопънат малко, като ти целунат ръката 5 милиона души, не зная дали ще остане тя здрава. Разправя ми един, който ходил в Италия. Там имало една бронзова статуя и като са я целували с векове, на нея, горката, бронзът вече се бил вгълбил навътре, а пък камо ли твоята ръка да остане здрава.

Та казвам: не е време да те обича множеството – достатъчно е един човек да те обича. Не е въпросът в количеството, но в качеството на нещата, не е работата в изобилието на желанията. Някои наши желания приличат на паразитни същества. Представете си, че имате едно желание да пиете вино, бира и прочие. Да пиете боза, както и да е, но абсент, коняк, ракия, спирт и прочие – те са вредни. Когато дойдоха русите в България, българите казваха: „Какви са юнаци те – 100 грама спирт наведнъж пият“. Мислите ли, че онзи, който изпива 100 грама спирт, може да проконса? Спиртът става някой път за лекуване.

В Шумен имало някой си Иван кръчмаринът. Влиза при него един бекрия, голям пияница, и казва: „Иване, дай една стотарка“. Понеже Иван затварял кръчмата си, в тъмното дава едно шише и му налива 100 грама, но наместо да му налее ракия, налял му газ. Онзи вдигнал, пил и казал: „Иване, какво направил?“ – и излязъл навън. Като се минала една година, рекъл: „Много ти благодаря, че ми даде една стотарка тогава. Отучих се вече да пия“. Та някой път и ние в своите желания, когато дойдат някои от тях и пострадаме, се отучваме от един лош навик. Невидимият свят употребява разни начини, за да ни изправи.

Сегашният живот седи в едно голямо разбиране, което трябва да съществува в човека. На своите мисли и на всички чувства и постъпки, които са още в нежно, за-

рогишно състояние, човек трябва да разбира органическия произход, и то още когато са в това зародишно състояние. Човек трябва да разбира органическия произход на всяка една мисъл или желание, също така и на всяка своя постъпка, защото ако не разбираш естеството на една мисъл, можеш да си създадеш цяло нещастие. Ако вземеш и излюпиш едно змийско яйце, какво ще придобиеш? Ако излюпиш яйцето на боата, след няколко години тази боа може да те погълне.

Сега ще се върна върху основната мисъл: онази истинска връзка, истинската сила, която създава човека като човек, е Любовта. Трябва съзнание за това! В Любовта човек слуша най-ясно гласа на Бога, но щом като влезе в света на безлюбието, той става глух и не чува вече, не слуша гласа на Бога. Много пъти Духът му говори и човек забравя. Трябва да имате предвид, че новият живот в човека се внася чрез Любовта. Животът, който имаме на Земята, ни служи като условие, за да придобием новия живот. Всички несгоди, които имаме на Земята, са само едно средство за пречистване на човешките мисли, желания и постъпки.

Един българин пътувал през Полша. За пет дена дошъл оттам в България и разказва на колко места са обстрелвали трена с аероплани – и трябвало да бягат и да се крият. Всяко едно нещастие, което ни сполетява на Земята, не е ли аеропланът, който ни обстрелва? И Писанието казва, че ненапредналите духове, които слязоха от невидимия свят, са във въздуха, и като видят, че не си от тях, преследват те. Писанието казва: „Когато лошият дух излезе от човека, се скита и се безпокои и казва: „Да се върнем!““. И като се върнали лошите духове, онзи човек станал седем пъти по-лош“. На онзи човек, в когото отишъл духът, му станало седем пъти по-лошо.

Та единственият лек в света, който спасява човека, е Любовта, тя е единственото лекарство. Някой пита: „Защо трябва да любиш?“. Трябва да любиш, защото гругояче си осъден на смърт. С любовта ти ще се спасиш, без любовта ще погинеш; с любовта ти ще се въздигнеш,

без любовта ще пропаднеш; с любовта в тебе всичко онова, което е възвишено и благородно, ще се прояви, а без любовта ще изгубиш всичко. Та казвам сега – идеята, която трябва да имате, е следната: онова, което може да опази света, е само Любовта. И вътре в нас, и вън от нас това е вярно: един народ без Любовта не може да се повдигне, и цялото човечество без Любовта не може да се повдигне. Без Любовта не можем да отидем в онзи свят, без нея нищо в света не можем да постигнем – можеш да постигнеш нещо, но всичко това ще ти го вземат.

Та сега казвам: не водете полска политика, нито германска политика. Двама души, двама братя, които се състезават, не извършват волята на баща си. Двама братя, които делят имането още докато баща им е жив, не са добри синове. Аз ви оставям само една мисъл: обръщайте внимание на онази борба, която става във вас. Има една борба, която става във вашия ум, във вашето сърце; има една борба, която става във вашите постъпки – бъдете внимателни в тази борба. Днес времето е по-силно, отколкото някога.

Мисълта, която искам да извлечете, е следната: ще дойде един ден, когато никой няма да може да ви помогне; ще дойде ден, когато вие ще се намерите на леглото си – и въпреки многото ви приятели, никой не ще може да ви помогне. Единственият, който може да ви помогне, е само Духът Божий. Христос казва: „В Твоите ръце предавам Духа Си“. Това значи: в Твоите ръце на Любовта предавам Духа си, в ръцете на Твоята Любов аз предавам душата си – и нека да бъде Името Ти благословено, нека да стане, както Ти си определил. И на вас ви казвам: вложете всичката си надежда, всичката си вяра и всичката си любов в Бога – това е смисълът на вашия живот.

Отче наш

10 септември 1939 г., 5 ч.с., София, Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЯ

РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

абсент *гр., фр.* Силно алкохолно питие, зелено или безцветно, приготвено с пелин и други билки.

антерия *тур.* Вид топла памучна или вълнена дреха, обикновено подплатена с памук.

аржан конте *фр.* Броени пари.

бабаджанко *тур., разг.* Едър човек, здравеняк.

бабачко *тур.* Юнак, храбрец, мъжага, юначага.

бекрия *тур.* Пияница.

благоутробие *книж.* 1. *ирон.* Добре охранен корем; 2. *остар.* Добросърдечност, милосърдие.

бричка *рус.* 1. Вид лека покрита кола, теглена от коне. 2. *прен.* Остаряла, разбита и почти негодна за употреба кола или машина.

бога *ост.* Говедо, бик, бивол.

буйрунус *тур.* Моля, заповядайте.

вилушки *рус.* Вилици.

все-таки *рус.* Обаче, въпреки, все пак, при все това.

вретище *ост.* Голяма торба, чувал.

всинца *рус.* Всички.

въззрение *рус.* Възглед.

вътък *ост.* Нишки, които при тъкане се преплитат с основата.

гагаузин Етническа група в Североизточна България, която говори турски диалект, но има християнско вероизповедание.

губерка *ост.* Игла.

гъгалки или *гагълки*, ако се употребява в контекст на готвено ядене, е **сърми**, а ако се употребява в контекст на симптом, е **пришки**.

дам *ост.* Обор.

дилаф *ост.* Дълги щипци за хващане на горещи предмети или за разравяне на огъня; маша.

динарий *гр.* Златна или сребърна монета в Древния Рим.

долап *ост., разг.* Измама, капан, хитрина, интрига.

долап *ост.* Голям шкаф в стена с прегради за дрехи, съдове и др.

дрехарин *ост.* Шивач или продавач на дрехи.

дряхнал *рус.* Остарял, грохнал, изнемощял, отпаднал.

експромпто *лат.* Неочаквано, без подготовка, из един път.

живеница *ост.* Тежка болест или рана, която не заздравява.

журфикс *фр.* Увеселение, забава през деня, устроена за развлечение.

звонкови пари *рус.* Монети.

истукан *истор.* Статуя на божество.

кадемлия *разг.* Който докарва сполука, успех.

капици *ост.* Медни пари.

каракачанин *тур.* Планински скотовъдец на Балканския полуостров, който обикновено говори румънски или гръцки език.

качулче *ост., тук* Украшение.

каяфет *ар.-тур.* Външен вид, външност.

клоака *лат.* 1. Подземен канал за изтичане на нечистотии. 2. Замърсено място.

кираджия *тур.* Наемател на помещение.

коджа *тур.* Много, доста.

козиняк *ост.* Дебела, груба черга от козя козина.

кокички *ост.* Костилки.

конгломерат Съвкупност от механично свързани разнородни предмети или същности.

краски *рус.* Цветове.

крина *истор.* Дървен цилиндричен съд, използван в миналото като мярка за зърнени храни (около 15 кг).

- курна** *араб.* Каменно или циментово корито под чешма, където се събира вода за миене.
- кълчища** Конопени влакна.
- къчвам** *разг.* Ритам силно назад.
- кюркче** *тур.* Дълго кожухче или дълга горна дреха, подплатена с кожи; шуба.
- малджия** *тур., остар.* Иманяр.
- меродавно** Авторитетно, отговорно, достоверно.
- мравя** *рус.* Мравка.
- наполеон** *фр.* Златна монета от 20 франка с образа на Наполеон.
- нахукам** *ост.* Гоня някого, като викам обидни думи срещу него.
- неглиже** *разг.* Свободно, небрежно, като у дома си.
- непреривно** *рус.* Непрекъснато.
- ничево** *рус.* Нищо.
- нотаця** *лат.* 1. Упътване, наставление. 2. *прен.* Мъмрене, укор. 3. Сбор от условни знаци, които съкратено изразяват едни или други понятия и определения.
- нощви** *ост.* Дървено корито, в което в миналото са месили хляб.
- оканица** *тур.* Съд, който съдържа една ока (1225 или 1283 грама).
- ортаци** *тур.* Съдружници.
- охтика** *ост.* Туберкулоза.
- падишах** *тур.* Титла на владетел в страните от Близкия и Средния изток и на бившите турски султани.
- палиативно** *фр.* Полумярка, временно решение.
- патриций** *лат.* Благородник, аристократ, богат гражданин от управляващата класа в Древния Рим.
- пендар** *гр.* Златна монета от пет наполеона (около 100 златни лева), служи и за накит.
- перекенде** *тур., прен.* Лице без определена работа и

местожителство; без авторитет.

пиростия *гр.* Железен триножник, който се поставя върху горещ огън, за да поддържа съдове.

пицимал *пер.-тур.* Къса престилка за покриване на част от тялото в баня.

плащаница *гр.* Наметало.

поревнало се *ост.* Приискало ми се е.

посторонен *рус.* Страничен.

почек *ост., търг.* Чакане, отсрочка.

превезло *ост.* Извита дръжка на котел.

прерогатив *лат.* Преимущество, предимство, изключително право.

прикя *ост.* Чеиз, зестра.

променител *ост.* Човек, който сменя или разменя нещо.

равин *евр.* Еврейски свещеник.

радо сърце *ост.* Драго ми е.

редингот *англ.* Горна мъжка дреха, дълга до коленете, с прави ъгли и два реда копчета.

самун *тур.* Кръгъл хляб.

самур *тур.* Дреха или шапка от кожата на сибирско животно от рода на белките, което се смята за много ценно.

скържав *ост.* Скърперник.

слог *ост.* Сричка.

соба *тур.* Печка, пещ.

странство *ост.* Чужбина.

сушелки *разг.* Сушени плодове, ошав.

трен *фр.* Влак.

тържик *ост., библи.* Торба за път.

уд *ост.* Крайник, орган на тяло.

услишание *рус.* Чуване, слушане.

усмар *ост.* Човек, който щави кожи.

- ферман** *тур.* 1. Султански указ. 2. *прен.* Дълъг писмен текст, урок, писмо и др.
- фунт** *нем.* 1. Мярка за тегло. 2. Английска парична единица, фунт стерлинг; лира.
- харман** *тур.* Място за вършеене.
- хаталък** *тур., диал.* Беда, злополука, повреда, вреда.
- хлускам** *диал.* Бутам някого, блъскам го да падне.
- хукам** *ост.* Гоня някого, като викам обидни думи срещу него.
- чакръкчия** *ост.* Народен лечител, който умее да намества навехнати или счупени кости.
- чукан** *диал.* Пън, дънер, кочан.
- чумбер** *тур.* Кърпа за глава, забрадка.
- чутко** *ост.* Прочуто, прославено, именито.
- шашармалък** от **шашарма** *диал.* Голяма бъркотия, смут, суматоха.
- шашкънин** *разг.* Глупав, смахнат човек.
- юлар** *тур., оглавник* Въже или ремък, с които се връзва добичето през главата.
- юдол** *ост.* 1. Долина, бездна. 2. *прен.* Място на страдание.
- яшмак** *тур.* Покривало за главата и лицето у туркините, було.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ „**Аида**“ – опера на италианския композитор **Джузепе Верди**. Действието се развива в Мемфис и Тива по време на царуването на фараоните. Либретото е от четирима автори, първият от които, Едуард Мариет, френски историк египтолог, е подготвил сценария по легенда, разшифрована от папирус. *Aiida* е изпълнена за първи път през 1871 г. в Кайро с изключителен успех.

² **Булба, Тарас** е герой от едноименната повест на Николай В. Гогол, публикувана през 1835 г. Събитията в книгата стават в средата на запорожските казаци през първата половина на XVII век. Повестта *Тарас Булба* разказва историята на един стар запорожец – Тарас Булба, и на двамата му синове – Андрий и Остап, които учат в православната семинария в Киев. По-късно тримата мъже се включват във войната срещу Полша, която управлява Украйна на запад от река Днепър. Андрий е влюбен в полско момиче и заради него изоставя другарите си и започва да служи на поляците. Тарас Булба научава за предателството на сина си. По време на една от последните битки той вижда Андрий в полско облекло и го привлича към гората с коня му. Там бащата прострелва сина си в упор, като му казва: „Дадох ти живот, сега ще го взема”. Остап и Тарас са убити от поляците, като запазват непоколебимия си казашки дух.

³ **Корабът „Нормандия”** е френски пътнически лайнер, конфискуван от американското правителство в разгара на Втората световна война и преоборудван да превозва войски. Той е жертва на мафиотска вендета. Според някои изследвания прочутият бос Лъки Лучано наредил неговото подпалване на 9 февруари 1942, за да накаже някои политици, които отказвали да го слушат. Така им показал, че е всевластен и че ръката на мафията наистина стига навсякъде. „Нормандия” бил оставен за ремонт в пристанището на Ню Йорк, където събирал хиляди любопитни хора да го видят. Интересът им не бил случаен – „Нормандия” се славел като един от трите най-бързоходни кораба в света и истинско чудо на техниката

и вътрешния дизайн. Затова неговото опожаряване предизвиква сензация по целия свят.

⁴ **Жан Валжан** – герой от романа на Виктор Юго *Клетниците*. Той проследява живота на няколко герои във Франция в началото на XIX век. След 19 години каторга за дребна кражба на храна Жан Валжан е освободен. Отблъснат от всички, той намира подслон при свещеника Мюриел, чието милосърдие му връща вярата в доброто. Валжан се превръща в мосю Мадлен – известен гражданин и виден индустриалец.

⁵ **Халима** – героиня от *Хиляда и една нощ*.

⁶ **Карма** (санскр. *действие, влияние, причина-последствие, съдба*). В индуизма и будизма това е разбирането за действие, което има своите последствия в положителен или негативен аспект (добра/лоша карма). Кармата е част от цикъла на самсара на причина и следствие. От философска гледна точка понятието *карма* е аналог на понятието причинност в западната философска традиция. В индуизма и в будизма това е резултатът от действията на човека. Човешкото съзнание се разглежда като извор на причинните импулси, посяти в миналото, които влияят на настоящото състояние на съзнанието, а създадени в настоящето, определят бъдещите състояния на съзнанието. Всяко съзнание, посяло дадена причина, трябва да наблюдава, да преживее и осъзнае последствията от тази причина. Поради тази причинно-следствена обвързаност се достига и до извода за необходимостта от реинкарнация или прераждане. Под кармична причина не трябва да се възприемат само действието, а и мотивите, мислите, чувствата, желанията и думите, изказани от човека. Според индийската философска традиция има три вида карма: *санчита карма* – натрупана, събрана карма, чиито резултати още не са се проявили; *праабдха карма* или карма-съдба – която съставя сегашния ни живот и събира плодовете на част от натрупаната карма; *криямана карма* или карма-семена – тази, която човек сега създава чрез своите мисли и постъпки и чиито плодове ще бере в бъдеще. Освен индивидуалната карма, която се отнася към дадено конкретно самосъзнание, има и групова карма, която може да се прояви и разгърне към дадено колективно съзнание на ниво семейство, род, нация, раса или цивилизация в общопланетарен аспект. Изчистването

на лошата карма започва с промяната на мислите, намеренията и действията в положителна посока и чрез любовта.

⁷ **Даниил** произхожда от царски род и още като юноша е отведен във Вавилон като пленник. Там изучил халдейския език и мъдрост и бил взет на служба в царския двор. Даниил изтълкувал на Навуходоносор неговите забележителни сънища за най-важни свещени събития. Историята на неговия живот и на делата му е описана от самия него в *Книгата на пророк Даниил* в Стария Завет. Навуходоносор, удивен от мъдростта му, му поверил началството над всички вавилонски мъдреци. Но Даниил продължавал да се моли на своя Бог. Велможите донесли за това на царя, като искали да го осъдят. Царят обичал Даниил, но го хвърлил в лъвската яма, входът на която бил запечатан с печат. На разсъмване той видял в ямата Даниил, който му казал, че Бог е изпратил Своя Ангел и е затворил устата на лъвовете. След това царят издал закон всички да благоговаят пред Данииловия Бог. Даниил преживял до дълбока старост и се удостоил с чудни откровения от Господа. В пророчески видения му били открити съдбините на народите и царствата, времето на идването на Спасителя и съдбата, която ще постигне Йерусалим. Това му било възвестено чрез Архангел Гавриил. Даниил в пророчествата си говори също така за Второто пришествие и за Страшния съд.

⁸ **Давид** (*мил, възлюбен*) е библейски цар на Израил и Юдея, приемник на Саул, баща и предшественик на цар Соломон. На Давид се приписва авторството на повечето от псалмите, включени в Библията, смятан е за пророк от юдаизма. За него се разказва в книгата I *Царства*. По времето, когато действащият цар Саул се компрометирал в очите на своите поданици, израилският съдия Самуил е натоварен да избере нов цар. Чрез пророческо откровение изборът му се спрял на Давид, тогава все още невръстно дете. Той влиза в битка срещу филистимеца Голиат – гигант, потомък на свръхчовеци от по-старо време, смятан за непобедим. Давид – все още невръстен, победил гиганта, като му нанесъл смъртоносен удар с прашка. Давид има славата на прекрасен поет и музикант (свирел на арфа). Като цар успява да укрепи държавата си, дава началото на мащабно строителство – градове, канализация, водопроводи, крепости –

особено в столицата си Йерусалим. Давид води успешни войни със съседните си държави. В морално отношение личността му като цар е противоречива – той изпраща своя военачалник Урий на сигурна смърт, за да може да се ожени за неговата съпруга Вирсавия.

⁹ **Саул** (*питал* или *питащият*) е първият цар на Израил, чиято история е предадена в книгата I *Царства* 9-31. глава. Той е изключително силен и смел човек и спечелва големи войнски победи. Заради нетърпението си превишава своите правомощия, като принася жертви, и понякога не се подчинява на Бога, заради което пророк Самуил предрича отхвърлянето на управлението му. Последните му години преминават в горчив сблъсък с неговия наследник Давид.

¹⁰ **Исай**, или св. пророк Исай, произлиза от рода на юдейските царе и пророчества във втората половина на VIII в. пр.Хр. Той живеел свято, спазвал строго Закона Господен и угаждал на Бога, Който му се явил в чудесно видение и му заповядал да възвести Неговата воля на юдейския народ. Исай сам разказва за това чудесно явление в VI глава на *Книга на пророк Исая*. Оттогава той, послушен на Божията повеля, встъпил в пророческо служение. Господ му възвестил, че ще накаже юдейския народ заради неговата неблагодарност и безчестие. Господ в безпределното Си милосърдие се бавел с гнева си и неведнъж избавял Йерусалим от нашествията на враговете. Но чудесните личби не обръщали към Него сърцата на юдеите. Пророкът се стараел да събуди в юдеите вяра и благочестие, като им предсказвал за дохождането на Месията Христос: той говорел за Него по-ясно и по-подробно, отколкото всички други пророци. Вдъхновен от Божия дух, Исай проследил в пророчествата си целия земен живот на Спасителя. Той пророкувал в течение на 60 години. Преданието говори, че е умрял в дълбока старост – на 126 години.

¹¹ **Толстой, Лев Николаевич** (1828-1910) – руски граф, писател, религиозен реформатор, философ, есеист и публицист – убеден пацифист. Отказва се от частната собственост върху земята и имението си, от авторските си права, и работи земеделски труд. Става вегетарианец и пълен въздържател. Новия си религиозен светоглед претворява в романа *Възкресение*. Признат е за един

от най-великите писатели на всички времена. Световноизвестни са неговите романи *Война и мир*, *Ана Каренина* и *Възкресение*. Той реформира теоретично християнството, което проповядва вяра в богочовека Христос, в неговото възкресение и чудеса, а Толстой утвърждава християнската нравственост, изразена в проповедите на човека Христос. Създател е на религиозно-философско учение *толстоизъм* за несъпротивление на злото чрез насилие. На 82 години напуска имението си и планува пътуване за България, за да се срещне с Учителя, но умира на малката жп гара Астапово.

¹² **Хус, Ян** (1369-1415) – чешки национален герой, проповедник, философ и идеолог на Чешката реформация. Бил е за кратко ректор на Пражкия университет. В проповедите си и в лекциите си пред студентите става идеолог и водач на чехите в борбата им срещу германското влияние. Пише произведенията си на чешки език, съставя чешка граматика, превежда Библията на чешки език. Обявява се срещу висшата църковна йерархия, не признава папата за Божи наместник на Земята, бори се за независима чешка национална църква. Неговите последователи са наречени *хусисти*. Католическата църква смята Ян Хус за еретик и го отлъчва от църквата. Той е изправен пред църковен съд и е осъден на публично изгаряне на клада, като отказва преди запалването ѝ да се отрече от идеите си. Няколко години след смъртта му започват борбите за чешко национално освобождение, наречени *Хусистки войни*.

¹³ **Корнелий** или свети свещеномъченик Корнелий Стотник е стотник от полка, наречен *Италийски*. Произхождал от знатна римска фамилия, той е пръв християнин сред езичниците, кръстени от апостол Петър в Кесария Палестинска през 41 година. В свещената книга *Деяния на светите апостоли* (10. гл.) се говори, че той бил благочестив и богобоязлив, че правел много милостини на народа и че винаги се молел на Бога. Господ обикнал добродетелния езичник и го приел като пръв член на Своята Църква от средата на езичниците. Обръщането на Корнелий към Христа станало по чудоден начин. Веднъж, по време на гореща молитва, той се удостоил да види Ангел Божий, който му известил, че неговите молитви и милостини са

богоугодни. Ангелът заповядал на Корнелий да прати човечи в град Иопия, да повика апостол Петър и да изпълни всичко, което той ще му каже. Като станал християнин, Корнелий оставил всичко и тръгнал с апостол Петър, който го възвел в епископско достойнство. Заедно с него обиколил много страни, като също пламенно благовестял спасителната истина за Сина Божий. Когато апостол Петър бил в Ефес, получил известие, че в град Скипиосис господствало с груба сила езичеството. Корнелий се отправил незабавно към жителите на тоя нечестив град. Там той претърпял много поругания и мъчения за Христа. С Божия сила разрушил храма на Аполон и кръстил княза на тоя град заедно с няколко стотици езичници. Стигнал до дълбока старост. Бог му предизвестил деня на кончината. Той повикал при себе си всички християни и им дал напътствия да преуспяват в християнските добродетели. Помолил се на Бога за всички тях, оставил свой приемник и тихо и блажено починал.

¹⁴ **Ваал** (*господ*) в Стария Завет е идол на финикийците, култът към който се разпространил и сред евреите. За него се разказва в книгата *Съдиш*, глави 2, 10 и 11. Поклонението на Ваал се установило в прочутата Вавилонска кула и включвало разврат, кървави оргии, човешки жертвоприношения и церемониална проституция. Някои изследователи са на мнение, че Ваал е Слънцето и че под това име то е приемало божествени почести. Ваал е бил смятан за божество на Природата, отговарящ за дъжда, гръмотевиците и светкавиците. Храмовете и олтарите на Ваал са издигани на високи места. Думата *Ваал* означава още *съпруг, господар*, но тя се е превърнала в символ и на лъжливите богове.

¹⁵ **Илия** е еврейски пророк от IX век пр.Хр., живял в Древна Юдея. За него е писано в Стария Завет, Новия Завет, Талмуда и Корана. С големи подробности е разказано за него в III и IV *книга Царства* и по-малко във II *книга Паралипоменон* и *Книга на Малахия*. Пророк Илия се появява, за да върне еврейския народ към истинския Бог, защото се е увлякъл по идолопоклонство. Нищо не се знае за произхода му. Името му, което означава *моят Бог е Яхве*, може би му е дадено заради борбата му с култа към езическото финикийско божество Ваал. Характерното за Илия е,

че проповядва и избличава дръзко и безстрашно. Той заповядва безмилостно да се избият всички жреци на вавилонската богиня Езавел. Свети пророк Илия единствен сред хората е взет жив на Небето и не е умирал физически. Той се възнася, като с ученика си Елисей отива до брега на Йордан, а от другата страна на реката стояли още петдесет ученици и ги наблюдавали. Тогава Илия взел кожата си, сгънал го, ударил с него водата, тя се разделила и двамата преминали по сухо. Изведнъж се появила огнена колесница с огнени коне и отнесла Илия с вихрушка на Небето. Като излитала тя, кожата му паднал на земята и Елисей го взел. Когато Йоан Кръстител и Исус Христос са проповядвали, някои юдеи са ги мислели за завърналия се Илия. Според тълкуванията на православната църква за пророк Илия се говори в последната книга на Библията – *Откровение на свети Йоан Богослов*, като за единия от двамата пророци, които Бог ще прати преди края на света, за да избличават антихриста. Пророк Илия е един от най-великите християнски светци.

¹⁶ **Йов** (*омразният, гоненият*) е герой от *Книгата на Йов* от Стария Завет. Той е богат, благословен човек, който се страхува от Бог и живее праведно. Но Сатаната оспорва почитеността на Йов и Бог го оставя в неговите ръцете. Тогава за Йов започва трагедия: той загубва децата си, богатството си и здравето си. *Книгата Йов* съдържа най-трудната поезия в Стария Завет и сто думи, които не се срещат никъде другаде, тя е изключително самобитна и обикновено се свързва с премъдростната, т.е. нравствено-поучителната литература.

¹⁷ **Йона** (*гълъб*) е пророк от Стария Завет. Живее в Галилея. Той получил от Бога дара на пророчеството. В онова време жителите на Ниневия разгневили Бога със своя незаконен живот и Той заповядал на Йона да отиде в тоя град и да проповядва покаяние, но Йона се уплашил, защото знаел, че ниневийците са свирепи хора. В страха си Йона забравил, че трябва да изпълнява безпрекословно заповедите на Господа. Силно смутен и развълнуван, той се качил на кораб и тръгнал в друга посока, но Бог скоро го наказал за малодушието и непослушанието. Страшна буря се надигнала в морето, корабът бил в голяма опасност. По заповед на Бога един кит погълнал Йона и той

прекарал в утробата му три дни и три нощи. Изхвърленият в морето и погълнат от кита Йона чувствал смъртна печал, но не изгубил присъствие на духа. В него се появила надежда, че Господ ще го спаси от морската дълбочина и той започнал да се моли на Бога, като се каел за греха си. Като минали четиридесет дни и погибелта на Ниневия не последвала, ниневийците видели в това знак за Божията милост и прошка, излезли от града и отишли при пророк Йона. Дали му дарове за Йерусалимския храм като благодарност за спасението си. Съпровождан от признателността на ниневийци, Йона се оттеглил с мир в родната си земя. Автор е на *Книга на пророк Йона*.

¹⁸ **Апостол Павел** е един от най-важните апостоли на християнството, изиграл решаваща роля в неговото разпространение извън еврейската общност. Той е роден в град Тарс в Киликия в еврейско семейство и името, което използва в еврейската общност, е Савел. В същото време той е римски гражданин по рождение и когато пише на гръцки, използва латинското си име Павел. Той първоначално участва в гоненията срещу християните. След чудодейното явяване на Христос при Дамаск става християнин и е един от най-ревностните разпространители на християнската вяра. Проповядва в Антиохия, Киликия, Кипър, Ефес, Атина, Македония, Коринт и Испания. Около 67 г. Павел е осъден на смърт и е екзекутиран в Рим. Според християнската митология смъртта му е съпроводена от множество чудеса. Новият Завет на Библията съдържа четиринадесет послания, написани от апостол Павел.

¹⁹ **Вестник Таймс** (англ.: *The Times*, в превод *Времената*) е британски национален вестник, издаван всекидневно от 1785 г. Заради историята си той е смятан за архивен и документален. Израел е влиятелна роля в политиката и в определянето на общественото мнение по международните въпроси. Традиционно е десен вестник и е силен привърженик на консерваторите.

²⁰ **Авраам** е праотец на много племена, в това число на исмаилите, израилтяните и др. Той е потомък на сина на Ной – Сим. Според библейската книга *Битие* Аврам е първият от патриарсите на еврейския народ. Името му на еврейски означава *велик баща*, но впоследствие Бог променил името му на Авраам

– *баща на множество*, като знак, че ще стане прародител на евреите. В религиите юдаизъм, християнство и ислям Авраам е ключов персонаж, тъй като играе важна роля в двете свещени книги – Библия и Коран. Юдеи, християни и мюсюлмани го наричат *бащата на народа на Израил*. За юдеите и християните това става чрез сина му Исаак, а за мюсюлманите той е пророк на исляма и е прародител на Мохамед. За да изпита верността му, Бог поискал от Авраам да принесе в жертва своя син Исаак, но в последния момент превърнал момчето в агне. Бог казал на Авраам да напусне родния си дом в Ур и да завладее земята Ханаан. Там Той сключил завет с него – заради верността си към Йехова Авраам получил обещания, че ханаанската земя ще принадлежи на потомците му.

²¹ **Кант, Имануел** (1724-1804) – виден немски философ идеалист от епохата на Просвещението. Развива учението за логиката, като прави опит за синтез на рационализма и емпиризма. Според Кант, въпреки че цялото знание започва от опита, то не възниква от опита, а от предопитно (a priori) зададените в разсъдъка категории и несвързаните със сетивата предопитни идеи на разума (за Бога, безсмъртието на душата и свободата на волята). Съдържанието на познанието идва от сетивността, а формата – от ума. В етичeskата система на Кант вярата в Бога е постулат на практическия разум, т.е. естествена необходимост в моралната сфера. В своята дейност човек трябва да се ръководи от такова правило, което може да се приложи като универсален принцип на едно всеобщо законодателство. Основните му трудове са *Критика на чистия разум*, *Критика на практическия разум*, *Критика на способността за съждение*, *Религията в границите само на разума* и др.

²² **Свети Петър** или апостол Петър, брат на ап. Андрей Първозвани, бил неук и беден рибар от гр. Капернаум на брега на Галилейското езеро. Еврейското му име е Симон, а името Петър, което на гръцки означава *камък*, му дава Исус Христос. Ап. Петър е един от любимите ученици на Спасителя и е въздигнат от Него до апостолско достойнство. Петър следва неотлъчно Христос до деня на Възнесението Му. Преди залавянето на Спасителя Петър се отркъл от Него по време на съда, но и горчиво се разкаял. След Възнесението на Исус и

слизането на Светия Дух ап. Петър проповядвал и вършил много чудеса и изцеления в Палестина, Мала Азия, в Гърция и други страни. Отишъл в Рим по време на гонението на християните от Нерон и бил осъден на разпъване през 67 г. В новозаветния дял на Библията са включени две съборни послания на ап. Петър, отправени до всички християни.

²³ **Осмерично** се нарича това *и*, което в старобългарската азбука има числова стойност 8. Освен него има и друго, десетерично *и*, то има числова стойност 10. В старобългарски и в черковнославянски се употребяват и двете *и*-та. Осмеричното *и* в старобългарски се пише като *И*, а в черковнославянски – като *И*. Десетеричното *и* прилича на латинското *i*, но с две точки отгоре – *ï*.

²⁴ **Шекспир, Уилям** (1564-1616) – знаменит английски драматург, актьор и поет от епохата на Ренесанса. Той е собственик на компания за театрални представления, позната и станала популярна под името *Мъжете на Царя*. Автор е на ненадминати по художествено майсторство сонети, трагедии и комедии. През 1599 г. е построен театър *Глобус*, в който Уилям Шекспир е акционер. За представленията си там той пише комедията *Дванадесета нощ*, трагедиите *Хамлет*, *Отело*, *Крал Лир*, *Макбет*, *Ромео и Жулиета* и др.

²⁵ **Шлятер** е беден обушар и лечител, емигрант от Германия. През 1895 година американските вестници са пълни с разкази за чудесата, които е правел за оздравяването на мнозина чрез ръкополагане. На въпроса откъде добива тази сила за всичко, което върши, той отговорил: „Отец работи чрез мене“. Лекувал е само няколко месеца – от 27 юли до 12 ноември 1895 г. На 13 ноември 1895 г. сутринта Шлятер не се появява пред чакащите го за лечение хора и не се връща повече, като оставя написани думите: „Мисията ми свърши. Отец ме вика, аз трябва да ида. Сбогом. Францис Шлятер“.

²⁶ **Наполеон Бонапарт** (1769-1821) е действащият владетел на Франция след 1799 г. и първият френски император под името *Наполеон I Велики* – от 1804 г. до 1814 г. В течение на малко повече от десетилетие Наполеон установява контрол чрез завоевания или съюзи над почти цяла континентална Западна и Централна Европа до поражението си в Битката на народите край

Лайпциг през октомври 1813 г. По-късно успява да осъществи краткотрайно завръщане, известно като *Стоте дни*, преди да бъде окончателно победен в битката при Ватерло на 18 юни 1815 г. Малко след това е пленен от британците и изпратен на остров Света Елена, където умира. Освен с военните си успехи Наполеон е известен с установяването на Наполеоновия кодекс, както и като един от просветените владетели.

²⁷ **Моисей** е библейски герой, религиозен водач, законодател и пророк в юдаизма, една от най-важните личности в еврейската история, автор на *Петокнижието*, първите пет книги от Библията. Същевременно книгите *Изход*, *Левит* и *Числа* представляват своеобразна биография на Моисей. Той достига високо обществено положение в Египет, но оглавява евреите в усилията им да се освободят от египетското робство. Библията сочи Моисей като основна фигура в така наречения *Изход* – преселението на евреите от Египет в Ханаан, както и в консолидирането на еврейските племена около култа към Йехова. По време на пътуването им на изток Моисей получава Десетте Божи заповеди – основа на еврейското законодателство, както и на редица други правни, религиозни и житейски норми от еврейската традиция, въвежда институцията на Съдии на Израил – по-късно главни водачи на народа му, превръща брат си Аарон и неговите потомци в жреци на Йехова. Въпреки че доживява до 120 години, той умира преди евреите да достигнат Обетованата земя.

²⁸ **Акашкови записи** (санскр.) – информацията за цялата история на Вселената, запаметена в квантовата ѝ структура и достъпна за посветените.

²⁹ **Йаков** е третият от библейските патриарси, по-малък брат на Исав. Той е син на Исаак, който е син на Авраам. Йаков е известен и под името Израил, което носи, защото се е борил с Бога и дори успял да изтръгне благословията Му. Тъй като Йаков бил вторият син в семейството на Исаак и очаквал за наследник да бъде предпочетен първородният, по-възрастният му брат Исав, той с измама се сдобил с първородство и така си осигурил наследството, а брат му бил принуден да се превърне в скитник чергар и да се препитава с лов и разбойничество. Но Исав, забогатял междувременно, простил на Йаков и след като се завърнал от Харан, между тях се установили дружески

отношения. Животът на Йаков бил вгорчен от загубата на любимия му син Йосиф, за когото смятал, че е разкъсан от диви зверове, докато всъщност той бил продаден в робство от своите братя. В края на живота си Йаков отново успял да се срещне със сина си, узнавайки при това, че Йосиф е сановник в Египет, и там умира.

³⁰ **Исав** – библейски герой от книгата *Битие*, гл. 23, 24, 25, 27. Той е син на Исаак и брат на Йаков. Исав бил изкусен ловец и често живеел в полето, а Йаков бил кротък и тих и живеел в шатрата заедно с баща си и майка си. Исаак повече обичал Исав, който му носел от улова си, а Ребека повече обичала Йаков. На Исав, като на по-голям син, принадлежало първородството и благословието на бащата. Веднъж Исав се върнал от полето уморен и гладен. Йаков в това време се хранел. Исав поискал от храната му, но Йаков пожелал в замяна Исав да му отстъпи първородството си, за да получи благословието, и така ревностно да служи на Бога. Гладният Исав се съгласил, като показал своето пренебрежително отношение към Божието благословение. Когато Исаак остарял и ослепял, той поискал да благослови Исав като по-стар син. Но благодарение на хитростта на Ребека той наместо Исав благословил Йаков. Исаак скоро узнал своята грешка, но независимо от това утвърдил своето благословение към Йаков. Заради това Исав възненавидил брат си и даже искал да го убие, така че Йаков трябвало да избяга от семейството си. По съвета на родителите си той се отправил към родината на майка си във Вавилон, при брат ѝ Лаван, за да живее при него, докато не премине гневът на Исав.

³¹ **Св. пророк Елисей** е живял през IX в. пр.Хр. Ученик е на пророк Илия и при възнесението му получил неговия плащ и пророчески дар. Елисей служил повече от шестдесет години. Това е засвидетелствано в III (19. гл.) и IV книга *Царства* (2.-9. и 13. гл.). Елисей притежавал изключителна сила на духа, твърда вяра и прозорливост, на царете говорел безстрашно, избличавайки безчестието им, към него се обръщали за помощ всякакви хора. Пророкът извършил множество чудеса: разделил водите на р. Йордан и преминал по сухото ѝ дъно, избавил бедна вдовица от гладна смърт, като по чудодеен начин напълнил съдовете с олио, възкресявал, лекувал от проказа, превърнал солената вода в питейна и др.

³² **Двигатели в живота** – рилски беседи от Учителя (1938).

³³ **Червено море** е вътрешно море на Индийския океан. Простира се между Азия и Африка в тектонска падина в рифовата зона на границата между Африканската и Арабската литосферна плоча. В него не се влива нито една река, затова водата му е кристално чиста, а климатът по бреговете му е сух и топъл. Големите изпарения от топлата вода го превръщат в едно от най-солените морета. Свързано е с историята на династиите от Древен Египет.

³⁴ **Хитлер, Адолф** (1889-1945) е политик, канцлер на Германия от 1933 г. и фюрер и райхсканцлер от 1934 г. до смъртта си; лидер на Националсоциалистическата германска работническа партия. След като прави неуспешен опит за преврат и прекарва по-малко от година в затвора, Хитлер получава подкрепа за своята националистическа, антисемитска и антикомунистическа реторика. Националсоциалистите екзекутират много от своите опоненти, реструктурират държавната икономика, модернизират войската и установяват тоталитарна националсоциалистическа диктатура. Във външната политика Хитлер се стреми към завладяването на Lebensraum – жизнено пространство. След инвазията в Полша на силите на Вермахта (септември 1939), Великобритания и Франция обявяват война на Германия, което води до избухването на Втората световна война в Европа. Страните от Оста окупират по-голямата част от континентална Европа, както и части от Азия и Африка, преди да понесат военно поражение от Антихитлеристката коалиция. Към 1945 г. Германия вече е в развалини. През последните дни от войната, когато Червената армия настъпва към Берлин, Хитлер се жени за Ева Браун. След по-малко от 24 часа двамата се самоубиват във фюрербункера. Идеите му са изложени в книгата *Моята борба*.

³⁵ **Източен въпрос** – това е условен термин, използван в науката, публицистиката и литературата, с който се обозначават противоречията между европейските Велики сили от края на XVIII в. до Първата световна война, които са свързани с разпадането на Османската империя и съперничеството на европейските държави за подялбата на нейните територии и за контрол на Балканите, в Мала Азия и Близкия изток.

³⁶ **Молиер, Жан-Батист Поклен** (1622-1673) – френски драматург, режисьор и актьор, майстор на комичната сатира. Основава свой театър, наречен *Блестящият театър*. Дълги години пътува из Франция като странстващ артист и пише за нуждите на трупата си своите първи оригинални пиеси. Постепенно славата му се разнася из цяла Франция и той се установява в Париж, а трупата му получава разрешение да играе на сцената на придворния театър, след което се мести в *Пале Роял*. Молиер е едновременно автор драматург, режисьор и актьор, става кралски комедиограф и създава най-хубавите си комедии: *Тартюф*, *Дон Жуан*, *Мизантроп*, *Скъперникът*. Сатирата на Молиер привлича критиката на моралистите и на Римокатолическата църква заради атаките срещу религиозните лицемери и двуличници. Някои от творбите му дори са били забранени от Църквата. Той страда от туберкулоза. Последното му изпълнение на сцената е в неговата комедия *Мнимият болен*, но Молиер наистина припада на сцената, ала с огромно усилие на волята доизиграва пиесата и след това умира.

³⁷ **Граблашев, Васил (Велико)** – адвокат, окултист и спиритист, теософ, автор и преводач от английски език, учил в България и Америка. Граблашев е издавал списание *Загробен мир*, орган на Психическото дружество. Автор е на книгите: *Окултизъм, мистицизъм и учението на Дънов*, *Ръководство за добиване спиритически явления*, *Спиритически чудеса или доказателства за загробния живот*. Около 1922-23 г. заедно със сина си Николай Васил Граблашев отново заминава за Америка и не се връща повече в България. Там създава ново семейство.

³⁸ **Югославия** – формирана е след Първата световна война, през 1918 г., като Кралство на сърби, хървати и словенци, което е преименувано на Кралство Югославия през 1929 г. То съществува под това име чак до 1941 г., когато Югославия е разгромена от силите на Оста, след което се разпада и по-голяма част от територията ѝ е поделена между победителите. Втората Югославия е социалистическа държава, формирана веднага след Втората световна война, през 1945 г., като Федеративна народна република Югославия (в чийто състав е и новосъздадената Народна република Македония), а след това е преименувана на

Социалистическа федеративна република Югославия през 1963 г. В тази форма Югославия остава чак до 1992 г., когато четири от шестте републики, които я формират, цялостно се отцепват – Словения, Хърватия, Македония и Босна и Херцеговина.

³⁹ **Орлов, Николай** (1892-1964) – талантлив руски пианист, професор в Московската музикална академия. През 1921 г. емигрира от Русия и изнася успешно концерти из цяла Европа. След Втората световна война се установява да живее във Великобритания. Известни са великолепните му изпълнения на Шопен, Шуман и Скрябин.

⁴⁰ **Спиритизъм** – течение, тясно свързано с религията, чиято главна идея е контактът с душите на умрелите с помощта на медиуми. Модерният спиритизъм се заражда в средата на XIX век в САЩ. За целта се използват карти, ритуали, къмба, вещи на покойния и много други.

⁴¹ **Юго, Виктор** (1802-1885) – френски поет, есеист, писател и общественик от епохата на Романтизма, член на Френската академия. Автор е на световноизвестни романи като *Парижката Света Богородица*, *Клетниците*, *Човекът, който се смее* и много други. Творчеството му е популярно и оценено високо от всички, но личният му и семеен живот е поредица от нещастия и страдания. След погрома на Априлското въстание застава в защита на жертвите и издига гласа си срещу насилието и жестокостта на турците, като написва редица статии в печата за България.

⁴² **Съботянско общество** или **съботяни** – така са наричани представителите на Църквата на адвентистите от седмия ден. По същество тя е християнска от протестантски тип. Възникнала е през втората половина на XIX в. в САЩ и признава единствено каноничната стойност на Библията. Привържениците ѝ почитат съботите като ден на Бога, а не неделите. Църквата им е известна у нас като съботянска и е основана през 1891 г.

⁴³ **Православието** е третата най-голяма християнска общност (след Римокатолическата църква и протестантските църкви и общности като цяло), наброяваща приблизително 225 милиона членове. Нейните последователи също я смятат за свята, вселенска, съборна и апостолска църква, основана от Исус Христос и Неговите апостоли. Църквата се

състои от няколко автокефални (напълно самостоятелни) и автономни (относително самостоятелни, подчинени на някоя от автокефалните православни църкви) единици, различни по географски и национален белег, но единни в богословско отношение. Всички те признават първите седем вселенски събора и споделят пълно общение, както и специфични доктрини и традиции. В Православната църква, която се гради на каноните и традициите, днес има 14 автокефални поместни църкви с право на пълна административна независимост. Те взаимно се признават официално, като между тях съществува йерархия на почит. От тях някои са патриаршии, други са митрополии, а трети – автономни църкви. Предстоятел на църквата може да бъде в зависимост от местната традиция патриарх, митрополит или архиепископ. Израз на единството на Вселенската църква е вселенският патриарх в Константинопол (дн. Истанбул), който се почита като пръв между равни, защото Константинопол е бил столица на Византийската империя и център на християнския Изток. Православната църква приема решенията само на първите седем вселенски събора, в същото време Римокатолическата църква се ръководи от решенията на признати от нея 21 вселенски събори, като последният от тях е Вторият ватикански вселенски събор (1962-1965).

Православното учение стои върху основата на Свещеното Писание, Свещеното Предание и решенията на първите седем вселенски събора. Основен вероучителен документ е Никејско-Цариградският символ на вярата. Православието изповядва един Бог, троичен по Лица – Отец, Син и Свети Дух, Които са с еднакво Божествено достойнство. Всяко от Лицата е Бог, наравно с другите две. Отличават ги техните функции в творението. Но трите Лица не са трима богове, а един Бог, проявяващ се в три Лица. Второто лице на Света Троица – Бог Син или Словото, се въплъщава и става човек – Исус Христос. Според учението на Православната църква Исус Христос е едновременно Бог и човек. Божията благодат се дава на хората от Светия Дух чрез тайнствата, които са седем. Изповядва се възкресението на мъртвите преди Страшния съд. Църквата се разбира като организъм, чиято глава е Бог, а отделните вярващи са членове. Отдава се почит към светците и особено към Богородица, а почитането към тях е свързано с иконопочитанието.

⁴⁴ **Католицизмът** е най-многобройното християнско вероизповедание (над 1 млрд. и 200 млн. членове), което включва църквите, признаващи върховенството на римския папа като глава на Вселенската църква. Както повечето християнски църкви, тя е продължител на първоначалната църква, основана от дванадесетте апостоли след смъртта и възкресението на Исус Христос. Римокатолическата и Източноправославната църква се разделят при Източно-Западната схизма през 1054 г. И двете църкви са приемници на първоначалната Христова църква, но традициите им са различни. Някои от Отците на Църквата смятат, че епископът на Рим е пръв сред равни. Това е основано на обстоятелството, че – според преданието – св. ап. Петър е първият римски епископ и че в Рим се намира неговият гроб, но най-вече защото нему Исус казва: „Ти си Петър (*камък* – гр.) и на този камък ще съградя Църквата Си“ (Мат. 16:18). Несъгласието на константинополския патриарх Фотий през IX в. да уважи решението на папата и непризнаването на назначаването му за законно стои в основата на разделението между Източната и Западната християнска църква, окончателно състояло се през 1054 г. Източното православие настоява, че римският папа с нищо не се различава от останалите, освен по „честта“, и няма никакви юридически права върху християнската църква в нейната цялост, а Римокатолическата църква е приела догмата за примата на папата над цялата Църква по въпросите на вярата и морала, дисциплината и управлението. Причина за разделението е и нововъведението в Западната църква към Символа на вярата на думата (*filioque*), с която се обозначава, че Светият Дух произхожда не само от Бог-Отец, но и от Бог-Син. Поправката е спомената за първи път към средата на VI в. от Исидор Севилски. Днес дискусиите по този проблем са редки и се водят на специализирано богословско ниво. Римокатолическата църква изповядва в Символа на вярата, че Светият Дух произхожда от Отца и Сина, Православната църква изповядва, че Светият Дух произхожда само от Отца. Католическата църква се отличава от Православната църква по своето разбиране за католичността (вселенския, т.е. общопланетарния, характер на Църквата). Православните твърдят, че Вселенската църква е „въплътена“ във всяка поместна църква, оглавявана от епископ. Католиците добавят, че тази поместна църква трябва да има общение с

Римокатолическата църква, за да се каже, че принадлежи към Вселенската църква.

Основно тайнство в Римокатолическата и в Православната църква е светата Литургия. Тя представлява пресъздаване на жертвоприношението от Новия Завет, в което Исус Христос се принася в жертва за хората, чрез хляба и виното, олицетворяващи тялото и кръвта на Божия Син. Римокатолическата литургия се състои от Литургия на словото и Евхаристийна литургия. Литургията на словото съдържа четенията от Священото Писание, предвидени за съответния ден. Те са както от Стария, така и от Новия Завет на Библията, а също и псалми от книгата *Псалтир*. Евхаристийната част съдържа приемането на даровете и преломяването на хляба и виното – точно пресъздаване на последните моменти от живота на Исус Христос. Светото Причастие (Евхаристия) е върховният миг на литургията. Освен тайнството Причастие, както и в Православната църква, другите тайнства са Кръщение, Изповед (Покаяния), Священство, Брак и Маслоосвещение (Елеосвещение). В Римокатолическата църква се извършва отделно тайнството Миропомазване или Конфирмация (потвърждение) – помазване с миро на младите католици, навършили определена възраст, обикновено 14-15 години. От този момент те могат да се причестяват. От XI в. в Римокатолическата църква свещениците от латинския обред дават обет за безбрачие, т.нар. *целибат*, в нея тайнството брак е за цял живот и разводите са забранени, а Православната църква допуска трикратен развод. В Православната църква причастието се извършва с квасен хляб, в Римокатолическата традиция хлябът е безквасен. Католическата църква е приела догмата за непорочното зачатие на Дева Мария. Това означава, че Божията майка не е докосната дори и от първородния грях. Православните прославят светостта на Богородица, но смятат, че тя също като другите хора е родена с първороден грях.

⁴⁵ **Евангелизъм** – под това наименование са обединени множество християнски общности от различни протестантски църкви, които имат следните общи черти: на първо място, отделят специално внимание на личното обръщане в християнската вяра, следствие от личен избор и религиозен опит (среща с Христос) и включващо основна промяна в начина на живот („да последваш Христос“); на второ

място – лична връзка с Бога, свързана с активното четене и следване на Библията. В днешно време като евангелистки се обособяват християните от повечето протестантски течения (лутерани, презвитерианци, англикани, калвинисти, баптисти, методисти, конгрешани и др.).

⁴⁶ **Моав** (ивр. מואב) е историческа област в Западна Йордания. Представлява засушливо плато на източния бряг на Мъртво море по южното течение на река Йордан (Чис. 35:1). Споменава се в Стария Завет, според който моавитите са потомци на Лот. Жителката на Моав Рут е героиня на една от книгите на Библията и прабаба на цар Давид. Столица на Моав бил град Кериоф (Амос 2:2). Известно време той е васално владение на Израил, но по-късно придобива независимост (4Цар. 3:4).

⁴⁷ **Талант** – антична мярка за тегло, използвана в Европа, Северна Африка и в Близкия Изток. В Римската империя 1 талант съответства на масата на водата, която се съдържа в една стандартна амфора (около 26 литра). В Древен Рим талант наричат теглото на 100 римски либри (1 либра = 327 грама или на 96 драхми). С таланти измервали и среброто и златото, които имали равностойност на определено количество златни или сребърни монети.

⁴⁸ **Притчата за талантите**, Матей 25:14-46.

⁴⁹ **Френологията** (гр.: *френ* – „ум, съзнание“; и *логос* – „наука“) е наука, изучаваща ума на човека и опираща се върху физиологията на мозъка. Тя застъпва становището, че мозъкът е орган на ума, тъй както окото се смята за орган на зрението, стомахът – на храносмилането, и т.н. Според френологията по формата на черепните кости може да се съди за проявата на сложни психически качества. Тя възниква в началото на XIX в. За нейни родоначалници се смятат учените Франц Йозеф Гал и Шпурцхайм, които твърдят, че интелектуалните и емоционалните качества са локализирани в строго очертани мозъчни центрове; проявата на тези психически качества зависи от големината на съответните мозъчни дялове; че костите на черепа се допират до мозъка и от неравностите на черепа може да се направят изводи за интелекта и характера на човека.

⁵⁰ **Свети Иван Рилски** (876-946) е български духовник, светец и отшелник, небесен закрилник и покровител на

българския народ, патрон и основател на най-големия ставропигиален манастир в България – Рилския, патрон на българските будители. Роден е в село Скрино край Кюстендил, живее по времето на княз Борис I, цар Симеон Велики и цар Петър I. Като младеж Иван Рилски е пастир, но в неговото сърце винаги гори любовта към Бога и желанието да Му се посвети изцяло. Когато родителите му умират, раздава на бедни и болни хора своята част от наследеното и постъпва като послушник в манастира *Св. Димитър* във Влахина планина. Там придобива богословско образование, изучава богослужебните книги, получава духовнически сан и се подготвя за великата си духовна мисия. Приел монашество, той се отдава на пост и молитва, като се установява първоначално във Витоша, а по-късно – в Рила, където основава едноименния манастир. Там извършва множество чудеса, помага на хората в нужда, изцелява от тежки болести. Преди смъртта си се оттегля в пълно уединение и съставя своето „завещание“. Иван Рилски е погребан близо до основаната от него Рилска обител, но скоро след това мощите му са пренесени в град Средец, днешна София.

⁵¹ **Муди, Дуайт** (1837-1899) – американски проповедник, основател на Църквата на Муди, на Муди Институт и Издателство „Муди“, които съществуват и до днес. Муди успява да трансформира методите за евангелизиране, като спечелва хиляди американци и британци за идеите си и оставя невероятен пример за силен и добродетелен характер.

⁵² **Ван Бетовен, Лудвиг** (1770-1827) – немски композитор и пианист, представител на Виенската школа. Още когато е на възраст около 30 години, започва прогресивна загуба на слуха му и това е отбелязано в творчеството му с теми като героизъм, трагизъм и борба, интелектуална дълбочина и интензивност на изразяването. Автор е на симфонии, сонати и концерти, измежду които са *Лунната соната*, *Апасионата*, *Девета симфония* и мн. др.

⁵³ **Учителя говори** е книга, съставена от Георги Радев (1900-1940) по редактирани от него избрани мисли от Словото на Учителя, подредени по теми. Първото ѝ издание е от 1939 г.

⁵⁴ **Мазурските блат** се намират в Североизточна Полша, близо до границата с Литва и Беларус. Те представляват

огромен район с езера, блата и гори. Езерата са с ледников произход и представляват прекрасна забележителност. Там се състои Битката при Таненберг – сражение между силите на Германската и Руската империя, разиграло се в края на месец август 1914 година в околностите на град Аленщайн в хода на руското нашествие в Източна Прусия. Тогава цар Николай II губи своята военна мощ и влияние в политиката.

⁵⁵ **Голов, Димитър** (1864-1918) е известен софийски книгоиздател и книжар. Завършва католическо богословие в Рим, работи като мисионер в Африка и като учител в Солун. В София издава литературното списание *Летописи*, в което публикуват Иван Вазов, Константин Величков, Михалаки Георгиев, Антон Страшимиров и др. През 1905 г. Петър Дънов живее за известно време в софийския му дом. Голов е присъствал на всички събори на Веригата в Търново между 1906 и 1915 г. Заедно с П. Гумнеров стенографира съборните беседи до 1915 г. Голов ръководи издаването на *Завета на цветните лъчи на Светлината* през 1912 г.

⁵⁶ **Езекиил** (*Бог подкрепява*) е от свещенически произход. Той е един от Израилевите пленници, откарани във Вавилон при нашествието на Навуходоносор в Йерусалим. Там е призован за пророк на 30-годишна възраст. Цялото служене на Езекиил като пророк е свързано със съдбата на заточениците във Вавилон. Езекиил предрича, че Вавилон ще покори тяхната земя и ще я разруши напълно. Книгата *Езекиил* се състои от пророчества за съдбата на Йерусалим и за бъдещото възстановяване на Израил. Основната цел на Езекиил е да напомни на заточениците за греховете, поради които ги е сполетяло Божието наказание – отстъпничество и идолопоклонство – и да ги увери в бъдещите благословения на Бога. Стилът на Езекиил се отличава с използването на символи и притчи, които придават по-голяма образност на неговото послание.

⁵⁷ **Голямото наводнение в Севлиево** става на 25 юни 1939 г. след прииждане на река Росица.

⁵⁸ **Питагор** (570-495 г. пр.Хр.) – древногръцки философ и математик. Посветен в гръцките и египетските мистерии. Ходил във Финикия и Вавилон. Бил ученик на Заратустра, живял в VI

в. пр.Хр. основава своя школа в Южна Италия ок. 530 г. пр.Хр. Питагор учел за прераждането и отвъдния живот, водил чист начин на живот и пръв нарекъл себе си философ. В учението си обръща голямо внимание на числата и пръв изследва техните зависимости. Въвежда т.нар. Питагорова теорема ($a^2+b^2=c^2$). Разработва и теория на музиката, като пръв открива отношението между струните и тоновете.

⁵⁹ **Данциг** или **Гданск** (полски: *Gdańsk*; немски: *Danzig*) е шестият по големина град в Полша, най-важното полско пристанище и столица на Поморското войводство. Славяни от племето поморяни започват да заселват района през VII в., а немски колонисти – в XII в. През дългата история на града Полша и Пруссия често сменят владението си над него. В резултат на разделението на Полша през 1793 г. градът е присъединен към Кралство Пруссия, в което остава до края на Първата световна война. Според Версайския мирен договор Гданск получава статут на свободен град, управляван от Обществото на народите. През 1939 г. Третият райх си връща града. След края на Втората световна война Гданск преминава към Полша, с което от Германия са отделени региони от изключителна важност за историята и културата на немския народ.

Поредицата *Утринно слово* включва следните
заглавия:

1. Абсолютната истина (1930-1932), 2012
2. Сеятелят (1932-1933), 2012
3. Новото разбиране (1933-1934), 2012
4. Учение и работа (1934-1935), 2013
5. Топлината на Любовта (1935-1936), 2013
6. Старото отмина (1936-1937), 2013
7. Ликвидация на века (1937-1938), 2014
- 8. Всичко е за добро (1938-1939), 2015**
9. Първият момент на Любовта (1939-1940)
10. Божествената усмивка (1940-1941)
11. Да обичаш и да те обичат (1941-1942)
12. Плодовете на Любовта (1942-1944)

Петър Дънов
Учителя

ВСИЧКО Е ЗА ДОБРО

УТРИННО СЛОВО
1938–1939

Редактор

Спаска Миховска

Художник

Илиана Попова

Компютърен дизайн

Иван Джеджев

Печатни коли 37,5

Издателство

„БЯЛО БРАТСТВО“

02/ 418 0110

0897 847647

Отпечатано в Университетска печатница

sales@bialobratstvo.info

www.bialobratstvo.info

www.beinsadouno.org